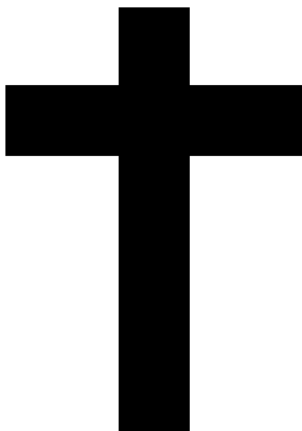

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuasẹ Ishobọ Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	55
iLuku	88
iJoni	141
Ikanya	179
iRoma	226
1 iKoritia	249
2 iKoritia	269
iGalesha	283
Efisha	290
iFilipia	298
iKolosha	304
1 iTeſalonia	309
2 iTeſalonia	314
1 iTimoti	317
2 iTimoti	323
iTato	327
iFilemo	330
Iburu	332
iJemhisi	350
1 iPita	356
2 iPita	363
1 iJoni	367
2 iJoni	373
3 iJoni	374
iJudu	375
Irokhase	377

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akeke shi eke abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni o khi Omi Aburaamu o li ze.

² Aburaamu o bia Aziki,
Aziki o bia iGiekọpu,
iGiekọpu o bia iJuda
ali inyoghuo o li nya.

³ iJuda o bia iPẹrezi
ali iZera, okpotso ni o bia we,
a lu iTama.

iPẹrezi o bia Ezironi.
Ezironi o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu.
Aminadabu o bia iNashoni,
iNashoni o bia iSalimoni.

⁵ iSalimoni o bia iBoazi,
okpotso ni o bia iBoazi,
a lu iRe-abu.

iBoazi o bia Obedi
ni a lu inyoli iRutu.
Obedi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi
ni o khi oghie.

iDefidi o bia iSolomoni
ni inyoli o keke khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu.
iReobuamu o bia Abija.
Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati.
iJeoshafati o bia iJeoram,
iJeoram o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu.
iJotamu o bia Aazi.
Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManase,
iManase o bia Amoni.
Amoni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya
ali inyoghuo o li nya
egheghe ni a ro muno

egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele,
iJekonaya o bia iShalitiēni.

* 1:11 Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; iJere 27.20

iShalitiēni ọ bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli ọ bia Abiudu.

Abiudu ọ bia Eliakimu.

Eliakimu ọ bia Azori.

¹⁴ Azori ọ bia iZadoki.

iZadoki ọ bia Akimu.

Akimu ọ bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu ọ bia Eliaza.

Eliaza ọ bia iMataani.

iMataani ọ bia iGiekọpu.

¹⁶ iGiekọpu ọ bia iJosefu,

ni ọ rue iMeli inyi iJesu shi
ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rọte eghẹghẹ Aburaamu bhale eghẹghẹ iDefidi, e khi agbhotu igbene. Ke rọte eghẹghẹ iDefidi bhale eghẹghẹ ni a rọ muno egbo iZireni ighumha je iBabilo, e khi agbhotu igbene. Ke rọte eghẹghẹ iBabilo bhale eghẹghẹ ni a rọ bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbene gho.

Abi a li bia iJesu iKirisiti

(iLuk 2.1-7)

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyọli ọ ngeli na iJosefu ni ọọ gue ọli. A bhale ya ẹ khi iMeli ọọ me ọmọ ni ọ rọte obọ oyi Ayemhe-nọ-pfuase bhale. † ¹⁹ Itobo khi iJosefu ughuọli, ọ khi ogbo ni ọ gue angeli, ọọ sali shi udu khi ọli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini ọli khi yeghe ọlia ukpeloe agbo.

²⁰ Abi ọ lii sa ona shi udu, ageni ọ bhale deba li alo elena, ọọ li, “iJosefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu ẹ abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi ọmọ ni ọọ me, obọ oyi Ayemhe-nọ-pfuase ọ te bhale. ²¹ Ọ ya bia ọmọ ọmose, eva ni u ya lu ọni ọmọ khi iJesu, irari khi ọ ya mie egbo eyoli olamhe pfuese.” ‡

²² Eri a me enana ni a rọ bhe ya ẹ khi ingemhi ni Eshinegba ọ rọte unu oyi ọmekẹguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni ọọ, ²³ “Ghe khe! Omueshi ni ọa le deba ọmose ghue ọ ya ke me ọmọ, ọ bia ọmọ ọmose, eva oyoli a ya ke lu iManuēni.” § Abi ona o ngme khi, “Eshinegba ọ nu awa la.”

²⁴ Abi iJosefu ọ rọ guale, ọ riẹle emini Onomhue ọ mhese na li ọ riẹle, ọ rue iMeli ughue abi Eshinegba ọ gueye ọli. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu ọa tigbe le deba iMeli, ramhi ni ọ rọ bia ọni ọmọ ọmose. iJosefu ọ lu eva oyi ọni ọmọ, iJesu.*

2

Epfese ni e rọte obini ovọ o te ẹ ngale bhale

¹ Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, eghẹghẹ ni oghie ni a lu Erọdu ọ rọ khi oghie. Emose elęsingme eghuo e rọte obini ovọ o te ẹ ngale bhale eke iJerusalemu. ² Ee mhila, ee lie, “Obọ a bia ọni ọmọ ni ọ ya khi oghie ọyi egbo iju shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovọ o te ẹ ngale, ọli o ze khi anye bhale ni anye ya ga li.”

³ Abi ọni oghie Erọdu ọ rọ suọ ona, egbe ẹa ke sheshe ọli ali egbo kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ Ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. Ọ mhila we, ọọ we, “Obọ ẹ khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?” ⁵ E gueye ọli, “Eoli iBetilemu na eke iJudia lo.” “Irari khi igho emekẹguele e keke shi eke khi:

† 1:18 Li ze iLuk 1.27 ‡ 1:21 Li ze iLuk 1.31 § 1:23 Li ze Aza 7.14; 8.8,10 * 1:25 Li ze iLuk 2.21

6 “iBetiḷeemu na eke iJudia,
 yeḡe u ga khi ɔni ɔ mu ɛloe ne nya
 elemhi ɛoli eniemhi
 ni e la eke iJudia.
 Aye ɔghie ɔ te ya lasele,
 ni ɔ ya ri ɛgbɔ iZireni
 khaṣe ode.”*

7 Ighɔ ɔghie Erodu ɔ lu eni emɔse eghɔ ochi, ɔ mhila we, “Egheḡhe onoghwo a ro me oni ukpetata?” 8 Ighɔ ɔ ghie we je iBetiḷeemu, ɔɔ we, “A ke le, a kuegbe-a ya nono ɔli. A kha da me ɔli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li.”

9 Abi e ro suo abi Erodu ɔ ngme se, e te aghɔ fie lasele. Ighɔ e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovɔ ɔ te ɛ ngale. O re we khaṣe ode ya ramhi ni o ro migha ukhomhi oni owa ni ɔni ɔmɔ ɔ la. 10 Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata. 11 Ighɔ e lo elemhi oni owa. Abi e ro me ɔni ɔmɔ ali inyɔli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ɛkuɛ ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni ɛɛ pfi e ni e ghalɛ somhi ɔli opfa. 12 Ighɔ Eshinegba ɔ tse agua ye we alo ɛlena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba ɔni ɔghie. Itobɔ igɔ e rote ode olese ya je apfe.

A rue iJesu na je eke ijipiti

13 Abi eni emɔse e ro je se, aɛni ɔyi Onomhue ɔ gueye iJosefu alo ɛlena, ɔɔ li, “Erodu ɔɔ nono ɔni ɔmɔ ɔna ni luɛ gbe ɔli-a. Rue ɔli ali inyɔli na je eke ijipiti. La aghɔ ramhi eḡheḡhe ni mhi ro ya gueye u rote aghɔ vu.” 14 Obili o bi, iJosefu ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli na je eke ijipiti. 15 Oobɔ ɔ la ramhi ni ɔghie Erodu ɔ ro ghu-a. Eri Eshinegba ɔ riɛle ona ni a ro bhale ya ɛ khi emini ɔmekɛguele ɔ ngme khi o bhale ya tse. Ni ɔɔ, “Eke ijipiti mhi te lu omi mhe.”†

Erodu ɔ shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

16 Abi Erodu ɔ ro me khi eni emɔse ni e rote obini ovɔ ɔ te ɛ ngale bhale eghɔ khi e di luɛ, Elemhi ee bi ɔ egbegbɔ. ɔ shi ushi a gbolo eniye emɔse enikeke ni e la ɛoli iBetiḷeemu ali ɛoli ni e la gasɛ ɔli-a nya. Eniye rote ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye ɔni ɔghie eḡheḡhe ni e ro me oni ukpetata.

17 Abi a li me ɔli ena, o ri ungmehi ni ɔmekɛguele iJeremaya ɔ ngme bhale ya tse.

18 “A suo okokokhue
 eke iRama,‡
 ni o khi ɔyi evie,
 ali evie oya.
 IReche ɔɔ vie imi ɔli,
 Áa yeṣe ɔli,
 ɔa ze yeṣe, irari
 khi imi ɔli e ghulo-a.”

IJosefu ali apfoli e rote eke ijipiti jele apfe

19 Erodu ɔ ghu-a se, aɛni ɔyi Eshinegba ɔ bhale deba iJosefu alo ɛlena obini eke ijipiti. 20 ɔɔ, “IJosefu, vule, rue omie ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni ɛɛ nono ni wewe e gbe ɔni ɔmɔ-a, e she ghuloa.”

21 Ighɔ iJosefu ɔ vule, ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli, ɔ nyene egbe je eke iZireni.
 22 Eri-tse khi abi iJosefu ɔ ro suo khi Achelusɔ ɔ ke shiɔ ukpekhomhi ɔyi itali

* 2:6 Li ze iMika 5.2 † 2:15 Li ze Osia 11.1 ‡ 2:18 Li ze iJere 31.15

shi eke iJudia, ulishi o mu ɔli ɔa gbudu je oobɔ, ɔ ri ochoghɔ ya je obini eke iGalili abi aɣeni ɔ she kpɛ tse agua ye ɔli. ²³ Ɔ ri iNazareti mele apɛ oyoli-a. Irarighɔ, ungmemhi ni emekeɣuele e ngme, o bhale ya tse. Ni ɔɔ. “A ya ke lu ɔli ɔngi iNazareti.”[§]

3

IƆni Ɔni ɔɔ batazi eɣbɔ ɔɔ tse abɔ
(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iƆn 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e doɣe, iƆni Ɔni ɔɔ batazi eɣbɔ ɔ lasele shi elemhi ɔdagbe ifufu na eke iJudia, ɔɔ tse abɔ. ² Ɔɔ liɛ, “A rɔte olamhe eye ɛ mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshineɣba o she ti bhale.”^{*} ³ Ingme oyi iƆni ɔna, Azaya ɔmekɣuele ɔɔ ngme abi ɔ rɔ liɛ,

“Ogbɔ ɔghuo ɔ la elemhi
ɔdagbe ifufu ɛ tsese, ɔɔ liɛ,
‘Be ɔde-a na Onɔmhuɛ rɔte,
be ɔli sheshe.’”[†]

⁴ Itsua ni iƆni ɔ rɔ sɔ, iriria akphere a rɔ do we. Ɔ ri ɔgbene ekuɛ elamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.[‡]

⁵ IJerusalemu ali eke iJudia ali edeli ni e mama oke iƆdani nya eɣbɔ e rɔte e bhale ni e suɔ ungmemhi oyoli. ⁶ Ɔ la elemhi oke iƆdani batazi eɣbɔ, ee zɔnɔ olamhe eyewe lasele.

⁷ Abi iƆni ɔ rɔ me khi eɣbɔ otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li ɔ batazi wewe, ɔɔ we, “Eɛ enye ali imi enye! Oghuo ɔ tse agua ye ɛ, a na, khi anasemhe ɔɔ bhale ni Eshineɣba ɔ ya ghie ghi ɛ?”[§] ⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhasɛ khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da liɛ, ‘Aburaamu ɔ khi itita anye.’ Itobɔ khi Eshineɣba ɔ doɣe ya rɔte echɛ ena wolɔ eniye lasele na Aburaamu.^{*} ¹⁰ A she to uze sɔ udi ɔara. Ɔara ni ɔa da mo umomhi onete ne, a ya khi ɔli pfilo erali.[†]

¹¹ “Ame mhi rɔ ɔ batazi ɛ memena, irari khi a she mu pfi. Ogbɔese ni ɔɔ bhale ikpukhokho oyemhe, ɔ fu doɣe mhe. Mhi a fe fute ɔni ɔ tsua ekuɛ oyoli eke. Lɔli ɔ ya ri Ayemhe-nɔ-pfuase ali erali batazi ɛ. ¹² Ɔ mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze epfia sɔ mhuɛ obɔ oyoli, ni ɔ rɔ ya ke ghiaghiɛ we, ɔ pfiɛ efue ado-a, ashini a la kpishi we. Ɔɔ ti we gbili shi ashini a ri eminale ɛ shi, eni efue we eghɔ, ɔ ya ri erali ni ɛa ya pfua ghue tose we-a.”

Abi iJesu ɔ li batazi
(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ IJesu ɔ ya rɔte eke iGalili bhale oke iƆdani ni iƆni ɔ batazi luɛ. ¹⁴ IƆni, ɔɔ nono ni lɔli khu iJesu oni ibatizi, ɔɔ iJesu, “Yeɛ u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi ɛ?”

¹⁵ IJesu ɔ sɔli ɔ, ɔɔ li, “Iiye. Kie ze ni awa lina rieɛ ɔli eghɛghɛ ona, ni awa me asha ri ɔghuemhe oyi Eshineɣba gbe akanya pfo.” IƆni ɔ lama shi ɔli ɔ.

¹⁶ A batazi iJesu se, khi ɔ lese na rɔte elemhi oke ngale esɔ egele, ɔ me khi idane o khueghie a. Ighɔ ɔ me khi Ayemhe oyi Eshineɣba ɔ li abi anekhukhu

§ 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iƆn 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3

‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iƆn 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19

tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suọ khi uruli o rọte idane ngme, ọọ li, “Omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli na, ni ọ ri egbe ẹ mu mhẹ.”†

4

Imufẹ oyi ijesu

(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)

¹ Ayemhẹ ọ rue ijesu je ọdagbe ifufu ni Ọkphaghie ọ me asha mu ọli fe. * ² Abi ijesu ọ rọ pfi azumhi ogbele egbhueva se, okiamhi oo gbe ọli. ³ Igho Ọkphaghie ọ bhale deba li, ọọ li, “Ini o khia khi Omi Eshinẹgba u khi, nu eni echẹ ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le.”

⁴ Ijesu ọọ li, “Ebe-no-pfuase ọ ngme gho khi:

“ ‘Oa khi eminale tse,

o ri agbo a na ogbo,

ama ungmehi ni

o rọte Eshinẹgba unu lasele kpa.’ ”†

⁵ Igho Ọkphaghie ọ rue ijesu je iJerusalemu, ọli no pfuase. Ọ rue ọli ya nga apfiẹpfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Eshinẹgba ya migha. ⁶ Ọọ ijesu, “Ini o khi Omi Eshinẹgba u khi, rọte ukhomhi ana ji ya tiemhi ekẹkẹ.” Irari khi Ebe-no-pfuase ọ ngme ọli khi:

“ ‘Eshinẹgba ọ ya

ri unu na igeni eyọli

e ri ọlo shi ẹ egbe

e kpe abo muẹ,

Ini u khi khi owe

shi echẹ.’ †”

⁷ Ijesu ọọ li, “A gbo li kekẹ ọ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi mu Eshinẹgba Onomhue oyẹ fe bino.’ ”§

⁸ Igho Ọkphaghie ọ rue ijesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewe khasẹ ọli. ⁹ Ọọ li, “Ena nya mhi ya rọ ne ini u lesẹ nyese ukhomhi ga mhẹ.”

¹⁰ Ijesu ọọ li, “Vu mhẹ alo-a, Ọkphaghie! Ebe-no-pfuase ọo lie,

“ ‘Nyese ukhomhi na

Eshinẹgba Onomhue oyẹ,

lọlighuo kpe wa ke ga.’ ”*

¹¹ Igho Ọkphaghie ọ zẹ ijesu obo, igeni e bhale ya kpaghie ọli obo.

Ijesu ọ rọte iGalili gba ikanya eyọli ekẹ le

(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)

¹² Abi ijesu ọ rọ suọ khi a mu ijonni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je edeli iGalili. † ¹³ Oa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, edeli ni o la ukiẹkiẹ okẹ iGalili ni o la ekẹ iZebulo ali iNafutali. † ¹⁴ Eri a me ena ni a rọ bhale ya ẹ khi ungmehi ni Azaya omekeguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la lie,

¹⁵ “Eẹ ekẹ iZebulo

ali ekẹ iNafutali,

ni a la ini a da okẹ iJodani lase,

iGalili, ni egbo

† **3:17** Li zẹ Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35 * **4:1** Li zẹ Iburu 2.18; 4.15 † **4:4** Li zẹ iDeut 8.3 † **4:6** Li zẹ Iwolo 91.11,12 § **4:7** Li zẹ iDeut 6.16 * **4:10** Li zẹ iDeut 6.13 † **4:12** Li zẹ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 † **4:13** Li zẹ iJon 2.12

iJeta^S e ngeli, ni o la ode ni o je oke oniemihi.

¹⁶ Egbo ni e la alo ebili
e ya me akpa oniemihi.

Oni akpa o ngale na
egbo ni o li abine khi
eghuli o ti mama we.”*

¹⁷ Rote agho vu iJesu o rote tse abo kia guele, “Ogbo^o o mu pfi, irari khi
Eghiele oyi Eshinegba o she ramhi.”†

IJesu o lu egbifele aane e deba lue
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

¹⁸ Abi iJesu o li kia epfefefe oke oniemihi iGalili, igho o me iPita ali Aduru,
ogbo ali inyoghuo ni e khi egbifele khi e ri aga a gbe ifele oni oke-no-khishi.

¹⁹ IJesu o we, “A bhale deba mhe khi mhi ya sese e abi a ke lie ke lu egbo
bhale, ocho ni a ro o gbe ifele.” ²⁰ Agho^o a ze aga eyewe obo, e deba li.

²¹ O ke le, o me ogbo ali inyoghuo, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi khi e nu
itawe la elemhi oko oke ni e lo, e ri ele aga oyewe e ri ele. IJesu o lu we e bhale.

²² Agho^o a lase oko-oke le, e pfi itawe shi agho, e deba li vu.

IJesu o ri eni e ghua ze
(iLuk 6.17-19)

²³ IJesu o kia asha kpa eke iGalili o la owa ugamhi eyewe sese we usomhi
onete oyi iloghie, ali o ri egbo ni e mhu e ighuamhi ododa ze. ²⁴ Igho a li suo
eko oli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbo e tsua eni mhu e ighuamhi
ali anasemhe ododa, ghe eni e mhu e ayemhe okphaghie ali ughuamhi ni o mu
ogbo pfi gbe ali eni e guogh-a bhale deba iJesu. O ga rewe ze nya. ²⁵ Igho
ebubu egbo e rote iGalili ali eoli iDikapolisi ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbo
ni e la ukiekie obinokpole oyi oke iJodani, e deba li.

5

Oseso ni iJesu o la eso ute sese

¹ Abi iJesu o ro me oni olele egbo, o ti nga eso ute deno, o shito. Eniye
odukhokho eyoli e bhale ya shito gaso oli. ² Oo sese we, oo lie,

³ “Ikhivose o khi oyi egbo
ni e lese khi
Eshinegba o mhu e emhikpa,
we we e mholi obo shi
Eghiele oyi Eshinegba.

⁴ Ikhivose o khi na egbo
ni e e vie,*
Eshinegba o ya yese we.

⁵ Ikhivose o khi oyi egbo ni
e ti egbewe tiemhile,†
Eshinegba o ya ri
agbo ona nya na we.

⁶ Ikhivose o khi oyi egbo ni
okiamhi ali okiamo

^S 4:15 Egbo iJeta khi egbo ni e la eke agbo ona nya ni ea khi egbo iZireni.

* 4:16 Li ze Aza 9.1-2

† 4:17 Li ze iMat 3.2

* 5:4 Li ze Aza 61.2

† 5:5 Li ze Iwolo 37.11

igüẹ-ngeli ọọ gbe,†

Èshinẹgba ọ ya ri
emini ẹ nono na wẹ.

7 Ikhivọsẹ o khi oyi ẹgbọ
ni e mhọli ilẹlemhi na ẹgbọsẹ,

Èshinẹgba ọ ya
mhọli ilẹlemhi na wẹ.

8 Ikhivọsẹ o khi oyi ẹgbọ
ni e mhọli udu no pfuasẹ,§
e ya mẹ Èshinẹgba.

9 Ikhivọsẹ o khi oyi ẹgbọ
ni ẹẹ dua ini opfomhẹ o la ọ,
Èshinẹgba ọ ya lu wẹ imiọli.

10 Ikhivọsẹ o khi oyi ẹgbọ
ni a mu okhọli vule shi ọ
irari khi e da riẹlẹ
emini Èshinẹgba ọ nono,*
wẹwẹ e mhọli obọ shi
eghiele oyi Èshinẹgba.

11 “Ikhivọsẹ o khi nẹ, ini ẹgbọ e mu okhọli vule shi ẹ ọ, ẹẹ kiẹ iwali ẹgbhọli ọdoda mẹ irari khi u mie mhẹ suọ.† 12 Zẹ ni u ke ghele, egbe ẹẹ muẹ, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbẹdi gba. Ina e li mu okhọli vule shi emekeguele ọ ni e kpẹ bhale khe.‡

Ugbheli ali ákpá oyi agbọ a khi (iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

13 “Eri a li abi ugbheli shi agbọ ọ. Ini ugbheli o wasẹ oviọlo oyoli-a, aa ke tigbe mhọli abi a li ya rọli gbo mele ugbheli-a. Aa ke rọli ya li emhikhoghuo dọsẹ a ku ọli kua ni a ri awẹ lighi ọli eke.

14 “Eri a li abi ákpá shi agbọ ọ. Owa ni a tọ shi ukhomhi ute ọa ya sheli.§ 15 Aa mẹ ọgbọ ni ọ ya ri ákpá ru se, ọ khukhu ọli shi atalabi. Eri ọ ya ri ochoghọ rue ọli nga asha na keghe, ni o ke mẹ eke ni ẹgbọ ni e la oni owa e ke mẹ eke.* 16 Ligho zẹ ni ákpá oye ọ ke gẹ khasẹ ẹgbọ, ni e rọ mẹ ikanya enete eye ni e mẹ asha kuẹghie Èshinẹgba ni ọ la iloghie.†

Osesẹ abi ishi eyi iMosisi o ngme

17 “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeguele e sesẹ-a. Iiye! Eri mhi bhale ya rẹ wẹ tse. 18 Zẹ mhẹ gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la ọ ne, ukpamhi ingme okhoghuo ọa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke wẹ shi eke shi nya ẹa li bhale ya tse.‡ 19 Itobọ ighọ, ọnini ọ da gbe ushi ni o ga she nẹ a nya, ni ọ gbolo ẹ sesẹ ẹgbọ e li ligho ne, lọli ọ ga ya she nẹ nya Eghiele oyi Èshinẹgba, ọnini ọ da riẹlẹ wẹ ni ọ gbolo ẹ sesẹ ẹgbọ eni ishi eyi Èshinẹgba ne, ọ ya khi ọnofunẹ Eghiele oyi Èshinẹgba. 20 Mhi gueye ẹ khi ini igüẹ-ngeli oye ọa da dọsẹ igüẹ-ngeli oyi esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Èshinẹgba.

† 5:6 Li zẹ Aza 55.1-2 § 5:8 Li zẹ Iwolo 24.3-4 * 5:10 Li zẹ 1 iPit 3.14 † 5:11 Li zẹ 1 iPit 4.14
‡ 5:12 Li zẹ 2 Okhẹ 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li zẹ Ijon 8.12; 9.5 * 5:15 Li zẹ iMak 4.21; iLuk 8.16;
11.33 † 5:16 Li zẹ 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li zẹ iLuk 16.17

Osęse oyi ingme elemhi ibibi

(iLuk 12.57-59)

21 “A suę khi eęęęęę ni o dęse khi a gueyeę eni egbhali, eę, ‘Khi gbe ugbeli, ęnini ę da lighę ne, a ya ri ęli gue eęę.’[§] 22 Ama memena mhi gueyeę e khi ęni ę da mhue ofu deba inyoghuo ęli ne, a ya ręli gue eęę. ęni ę da lie inyoghuo ęli, ‘Yeęe oęęo afue ęna!’ A ya rue ęli bhale deba enighie. ęni ę da lu inyoghuo ęli, ‘Yeęe oyeęęę ęna!’ O ya la okhena erali na ilimhi irięię.

23 “Ini u mhue isomhopfa ni u wa nono ni u rę ghi Eshineęba ukhomhi ateteę, ni u rę da sato khi inyoghuo e ę mhue ofu neę shi emini u rięę ęli ne, 24 ze oni isomhopfa oęęo oęęo shi odalo ateteę, u je apfe ni yeęę ali ęni inyoghuo e ni a rę rięę, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oyeę na Eshineęba.

25 “Ini oęe e ę rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le eęę neni a ramhi aęę. Ini ęa khi ighę, ę ya rue e na ęsę-ęęę, ęni ęsę-ęęę ę rue e na ęgbanelemhi, ę rue e ya khukhu shi owa ighumha. 26 Abi o li mhi li gue ęli e yeę e khi, waa ya ręte aęę lasele ini u waa li ze oko na fieę pfo nya.

Osęse ingme okia

27 “A suę eęęęęę ni o dęse khi a lie, ‘Khi kia okia.’* 28 Ama memena mhi gueyeę e khi ęnini ę da ri oęhumeę itseę bino ękpotso ne, ę she kia okia deba ęni ękpotso elemhi usamhi udu oyęli. 29 Irarighę, ini o khia khi ęloe na obita oyeę o ya ze ni u lo owa eęę, vuęnyę li pfa, irari khi o ti neę ini eębe eę gba neę ya lo iloghie, dęse khi yeęę nya u lo ilimhi irięię.[†] 30 Ini o khia khi obita oyeę o ya ze ni u pfidę ya lo owa eęę, khi ęli pfa. O tineę ni u ze oęę oęhuo ya lo iloghie dęse khi yeęę nya u lo ilimhi irięię.[‡]

Osęse ipfa ughue-a

(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

31 “A li ngme ęli shi Ishi eyi iMosisi khi, ‘Omęse ę kha khu ughueę ęli, ę nya ebe ipfa ughueę-a na li.’[§] 32 Ama memena mhi gue e yeę e khi, ęni ę da khu ughueę ęli ni o khia khi ęa khi eri ę kha okia ne, ę she yeęę ęni ękpotso mele ękiokia-a. Omęse ni ę rue ęni ękpotso oęęę, eri ę li kia okia.*

Osęse iręnga

33 “A gbo li suę khi a gueyeę eęęę ena eęęę, ‘A khi da iręnga ni a rę nga, ama emini u romhi ęnimeę rę nga, khi da ę, lighę ręli tseę.’[†] 34 Emini mhi ke gue e yeę e mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobę ukpeękhomhi oyi Eshineęba o la.[‡] 35 Khi gbo li romhi ekeęķę, irari khi lęli khi akphaweę-nga oyi Eshineęba. Weęki iJerusalemu, irari khi lęli o khi ęoli oyi Oghie nę funę.[§] 36 Khi ga ri ukhomhi oyeę romhi ishe, irari khi waa ya dębe ri ętsui oęhuo kpe bishi a weę khi eri u dębe ręli ya pfuaseę-a. 37 Ungmemhi oyeę o leęę migha shi ii, okekhi iyeę, emini o da dęse ighę ne, oęę oyi ękphaghieę o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe

(iLuk 6.29-30)

§ 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeęt 5.17 * 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeęt 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeęt 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKęri 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNęba 30.2; iDeęt 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; iWolo 48.2

38 “A suọ khi a kpẹ ngme ọli, khi, ‘A ri ukpẹloe fata ukpẹloe, ali ẹkọli o fata ẹkọli.’* 39 Ama mena, mhi gueyẹ ẹ, a khi riẹlẹ ọgbọ to ọ ini ọ riẹlẹ ẹ onobe. Ini ọgbọ, ọ lase ẹ esọ obita nyenẹ ona ọgbọ na li gbo lase. 40 Ini ọgbọ ọọ nono ni ọli luẹ ezọ, ni ọli rọ mie ẹ awulu oye, bie gbo gueghie oni u sọ kpọkẹ ma ọ nali. 41 Ini ọgbọ ọ ri itoto liẹ u tsua itsua na luẹ imali oghuo, tsua wẹ imali eva. 42 Ini ọgbọ ọ mhila ẹ emhi, rọna li. Ngmomhi na ọni ọ ye ongmomhi deba ẹ.

*Mhọli inono na ebe ẹ
(iLuk 6.27-28,32-36)*

43 “A she suọ khi a liẹ, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava oye, u ke biselemhi ọbe ẹ.’†
44 Ama mhi gueyẹ ẹ. Nono ingme oyi ọbe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ. 45 U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi ọli ọ ri ovọ oyọli ẹ to na ẹgbọ ọkhọlọ ali ẹgbọ enete. Ighọ ọ gbo liẹ ruẹsẹ amẹ na ẹgbọ ọkhọlọ abi ọ liẹ ruẹsẹ ọli na ẹgbọ enete. 46 Sẹ u ke li ya me asha mhuẹ eleli obọ oyi Ẹshinegba ini u lẹsẹ nono ẹgbọ ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili ẹ lighọ. 47 Ini o khia khi inyoghuo ẹ tşẹ u lẹsẹ ẹ tşẹ, ighe ikhiọda ni o la yeyẹ ali eni ẹa miesuọ ọ? Eni ẹa miesuọ e lili ẹ lighọ. 48 Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”‡

6

Oşesẹ isomhopfa

1 “Gue kĩa ini u khi riẹlẹ igue-ngeli abamemhẹ ukpẹloe ẹgbọ. Ini u wa a lighọ, wa a ya mhuẹ eleli obọ oyi Ẹshinegba Ita ni ọ la iloghie.*

2 “Ini u ri isomhopfa na ẹgbọ ni ẹa mhuẹ, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfẹ. Eri ẹ lighọ ni ẹgbọ e ba kuẹghie wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, khi, e she mie eleli eyewẹ se. 3 Ama rọna ọni ọ la ọmunu, khi zẹ ni ọgbọsẹ ọ lẹsẹ. 4 Eghẹghẹ aghọ o khi emhi osheli, ni Itẹ ni ọ la iloghie ni ọọ mẹ emini u riẹlẹ elemhi osheli, ọ ri eleli nẹ.

*Oşesẹ abi a liẹ sọ iromhi
(iLuk 11.2-4)*

5 “Yeyẹ o ye ini u ya sọ iromhi khi ya riẹlẹ ọli abi eri ugamhi ku alo ni ẹẹ migha epfẹ odẹ ali elemhi owa ugamhi ini ẹgbọ e ba ke mẹ wẹ. Abi o li mhi liẹ gue ọli ẹ ye ẹ khi e she mhuẹ eleli oyewẹ gba se.† 6 Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu odẹ, u sọ iromhi ghi Ita ẹ ni ọ la osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọọ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli gba nẹ. 7 Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹlẹ ungmomhi oghuo ngme itingmingmẹ, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu dọsẹ Ẹshinegba oyewẹ ọ rọ suọ wẹ. 8 Khi li abi wewẹ. Itobọ khi Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹsẹ emini u wa nono neni u mhila li.

9 “U kha sọ iromhi, ke liẹ:
“Ita anye ni ọ la iloghie,
anye ri ufumhi na

eva oye no pfausẹ,

10 zẹ ni Omhẹsẹ oye ọ bhale.

Zẹ ni a riẹlẹ ọghuemhẹ oye

ekẹ agbọ abi a liẹ riẹlẹ ọli

* 5:38 Li zẹ Okialii 21.24; iLẹv 24.20; iDẹt 19.21 † 5:43 Li zẹ iLẹv 19.18 ‡ 5:48 Li zẹ iLẹv 19.2; iDẹt 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5 † 6:5 Li zẹ iLuk 18.10-14

obini iloghie.

11 Ri eminale ona

ogbe-namo na anye.

12 Gbe olamhe kua na anye,

abi anye lie gbe kua

na egbo ni e lamhe shi anye o.

13 'Khi ze ni anye

de pfilo imufe,

mie anye pfuluse obo oyi okphaghie.'

14 U kha gbekua na eni e lamhe shi e o, Itẹ na iloghie o ya li gbekua ne. 15 Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhe shi e o, Itẹ na iloghie o ya ya li gbekua ne.†

Abi a lie pfi azumhi

16 "U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni ẹa miesuo ẹẹ li. Eri ẹẹ nyene alo ze shi ukhomhi ini egbo e ba lese khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue e ye e, e she mhuẹ eleli oyewe se. 17 Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi ro dala egbe-a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi, 18 ini egbo e khi lese khi azumhi wa pfi. Ama oni Itẹ ni o o me osheli nya o ya ri eleli ne gbodojo.

Epfue ena obini iloghie

(iLuk 12.33-34)

19 "Khi ti epfue ma leghe na egbe e shi elemhi agbo ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu oghuoghuo-a, ali ni ighiatọ e la dobe e do. 20 Ochoghọ ti epfue ma iloghie ni ifu ẹa dobe la le emhi, ali ni emhi ẹa la mu oghuoghuo-a wekhi ighiatọ e dobe la do. 21 Irari khi asha ni epfue oye o la agho udu oye o o la.

Akpá oyi idiegbe

(iLuk 11.34-36)

22 "Ikpanhi alo e khi akpá ni idiegbe o mhuẹ. Ini ukpeloe oye o dala, egbe eye nya o khi akpá. 23 Ama ini alo eye ẹa ti, idiegbe eye nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya e khi akpá ni o la idiegbe oye o khi obili, se oni obili o ke beshi lie gba ramhi shi idiegbe oye!

Eshinegba ali epfue

(iLuk 16.13; 12.22-31)

24 "Ogbokhoghuo o dobe ya ga ega ava. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, elemhi onokpọle ẹẹ bi o. O ya ke suo eso na oghuo, o ri ukpeloe gbe onokpọle. Ogbọ o ya dobe ga Eshinegba ali ukpaghọlo utoghuo.

25 "Onana o ze ni mhi ro gueye u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wekhi usamhi egbe e emini u ya so. Agbo oye o ya dose eminale? Abi khi eri idiegbe oye o ya dose ode? 26 A bino ipfeli ni e la idane, ẹa ro ko wekhi eri ẹẹ khiesẹ tima shi aka. Ama eri Itẹ na iloghie o kie ri eloe e khu we. Aa mu eloe dose we? 27 Ongege onoghuo o dobe ya ri isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma agbo oyoli?

28 "Elo o ze ni a ro o sa usamhi ode ni a ro o ku egbe? A bino idodo ni e la la ifu ebili, khi ẹa ya gbe akanya wekhi eri e fia ide za egbewe. 29 Ama mhi gueye e khi ashini Oghie iSolomoni o mhuẹ ufumhi ramhi, o a khuẹ akhuẹ ramhi udodo okhoghuo ena.* 30 Ini Eshinegba o lina ri ide ku ebili tse, ni o

† 6:15 Li ze iMak 11.25-26

§ 6:19 Li ze ijem 5.2-3

* 6:29 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6

kha la o amo, akọ o to-a, se ọa ke liẹ li ri ode ku e? Eẹ ẹgbọ ni irudunga oyeẹ o she. ³¹ Itobọ ighọ khi ke yele obini u ya me eminale le ali obini u te ya me da, ali obini u te ya me ide ku egbe. ³² Emhi enana eni ẹa miesuo e na khu, ama Itẹ na iloghie o lese khi a kha mhọli emhi eghogho kpa. ³³ Ochoghọ kpe ze ni Eshinegba o mhese shi agbo oye ne, ni u ri eni omhese gbe akanya, khi o ya ri emhi enekpole nya ma o ne. ³⁴ Irarigho, khi ke ze ni ayele akọ o nase udu amo, akọ o ya sa usamhi egboli. Ogbelẹ ogbogbo o mhue anasemhe oyoli.”

7

Igue ẹgbọ ẹzọ

(iLuk 6.37-38,41-42)

¹ “A khi gue ẹgbọ ẹzọ, ini Eshinegba o khi gue e ẹzọ. ² Irari khi abi u li gue ẹgbọse ẹzọ, ighọ Eshinegba o li ya gue ẹzọ oye. Emi ni u rọ mhese na ogboese a li rọ ya mhese ne.*

³ “Elo o ze ni u rọ me uku ni o la inyoghuo e eloe ni u waa rọ me ufolo ọara ni o pfida e eloe? ⁴ Se u ke liẹ gueye inyoghuo e, ‘Ze ni mhi rue e uku eloe le,’ ni ye ye oye wa a rọ me ufolo ọara ni o pfida e eloe? ⁵ Ye ye o ri ugamhi ku alo, kpe rue ufolo ọara ni o pfida e eloe-a ne neni u tigbe ya meke rue oni o la oyi inyoghuo e o-a.

⁶ “Khi ri emhi ipfua se na ewa. Khi pfi emini o mu eloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu we eke-a, e so alo okhọli ghue e.

Mhila, u nono, u kpheli

(iLuk 11.9-13)

⁷ “Mhila khi a ya rọ ne. Nono khi u ya me rue, kpheli obọ odẹ khi a ya khueghie-a ne. ⁸ Irari khi oni o mhila, loli a rọ o na. Ogbo ni o nono loli o me e rue. Oni o kpheli obọ odẹ, loli a khueghie-a a na.

⁹ “Ongẹe onoghuo o bia ni omiọli o ya mhila li ibuledi ni o ya rue echeli na li? ¹⁰ O kha mhila e afele, enye u ya rue na li? ¹¹ Ini ẹẹ ni a khi ẹgbọ ebe a lese abi a li ri eminete e na imi e, se Ita ni o la iloghie o ke beshi li ya ri eminete na ẹgbọ ni e mhila li? ¹² Irarigho, abi u nono ni ogbo li ri ele deba e, ye ye li ligho ri ele deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekeguele e sese nya na.†

Ode unuekpe na pfi ali ona gbada

(iLuk 13.24)

¹³ “Rọ te ode unuekpe na pfi lo. Irari khi ode unuekpe na gbada ali ode agbala na gbada o khi ode ni o je owa ere, ebulu ẹgbọ e rote o. ¹⁴ Ode ni o je iloghie eri oo riele, ode unuekpe ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku ẹgbọ e rote o.

Ọara ali ikpamhi eyọli

(iLuk 6.43-44)

¹⁵ “A be eke ma emekeguele egbhọli. Eri e ri eku e osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni e nyanọ ogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khasẹ emini e khi. Okphẹkphẹ ọa ya mo udumhi olomu, we khi eri oo mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Ọara onete oo mo udumhi onete. Ọara ni ọa ti oo mo udumhi ni ọa ti. ¹⁸ Ọara onete ọa ya mo udumhi ni ọa ti, wekhi eri ọara ni ọa ti o dobe ya mo udumhi onete. ¹⁹ Ọara kpa ni ọa da mo udumhi onete ne, eri a ya khi ọli pfa, a tose ọli a.‡ ²⁰ Itobọ ighọ emini emekeguele egbhọli ẹẹ ri ele, u te e lese we.§

* 7:2 Li ze iMak 4.24 † 7:12 Li ze iLuk 6.31 ‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33

*Mhi aa lẹsẹ oni u khi**(iLuk 13.25-27)*

²¹ “Oa khi ọgbọkpa ni ọọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue’ ọ ya lo eghiele oyi Eshinegba, ama egbo ni e riẹle ọghuemhe oyi Itamhe ni o la iloghie. ²² Ini eḷe iguezo o ramhi, ebubu egbo e ya lie mhe, ‘Onomhue, Onomhue, anye eḷe she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu egbo iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’ ²³ Egeheghe agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lẹsẹ e. A vu mhe ana le pia, eḷe egbo okholo ena.’* ”

*Egbo ava ni e to owa**(iLuk 6.47-49)*

²⁴ “Ogbokpa ni o da suo ungmehi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi ogbo olesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini amẹ o riẹ ruẹ, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o riẹ li gbe oni owa ogho, ọa o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama ogbo ni o da suo ungmehi oyemhe ni ọa da roli gbe akanya ne eri o li abi oyegehe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Amẹ o kha ruẹ, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

²⁸ Abi ijesu o ro ngme se, osese oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lẹsẹ emini ọọ sese.†

8*Omose ashomha**(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)*

¹ Abi ijesu o rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ² Igho omose ashomha oghuo o bhale ya wugha ijesu odalo, ọọ li, “Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya re mhe ze.” ³ Ijesu o nise obo-a ti oli, ọọ li. “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoagho oni omose o ze. ⁴ Ijesu ọọ li, “Khi gueye ogbokhoghuo, ama ka ri egbe e khashe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni u riẹle iluasobo ni iMosisi ọọ a ke riẹle ini a ri oni efafe mu pfuase.”*

*Irudunga ni okhọli-okhue o rokhase**(iLuk 7.1-10)*

⁵ Abi ijesu o ro lo iKapanomu le, okhọli-okhue ni o mhesẹ na ekhọli-okhue egbhueshe oyi iRomu oghuo o bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ Ọọ li, “Onomhue, oni ọọ ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a egbegbo. Eri o guoghọ a.”

⁷ Ijesu ọọ li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

⁸ Oni okhọli-okhue ọọ li, “Onomhue, iye, lẹsẹ ngme oni ungmehi tse, khi oni ọọ ga mhe o ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mhọli ekhọli-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhesẹ na. Mhi kha gueye ona o ke le, ọọ le, mhiẹ olesẹ o bhale, o bhale. Mhi khe oni ọọ ga mhe o li ona, o li oli.”

¹⁰ Abi ijesu o ro suo emini oni omose o ngme, abo e sha li. Ọọ eni e deba li, “Abi o li mhi li gue oli e ye e ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni. ¹¹ Mhi gueye e khi ebubu egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu shito ukue na eghiele na iloghie†. ¹² Ama egbo ni e kha la iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, eḷe le ako ako.”‡ ¹³ Ijesu ọọ oni okhọli-okhue ogho, “Ke je khi o ya

* 7:23 Li ze iWolo 6.8 † 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLev 14.1-32 † 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28

ligho ne abi u li mholi irudunga egbo.” Igho oni o o ga li o ze oni egheghe ni iJesu o la ngme oli igbo tee.

*Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)*

¹⁴ Abi iJesu o ro bhale apfe oyi iPita, o me khi ogo iPita ni okpotso o yeshi khi o o ghu ughuamhi iba. ¹⁵ Ijesu o ri obo ti oli, eni iba e lase oli egbe le. O vule o feli oli epfese.

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke, ebubu egbo e wolof eni e mholi ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Igho iJesu o ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe egbo egbe ku a. O gbo ri eni ee ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme o bhale ya tse; Ni oo,

“Lolighuo o mie awa umha-ze,

o tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

*Emini ideba-ijesu-kia o ya mie ogbo o rue
(iLuk 9.57-62)*

¹⁸ Ijesu o me olele egbo ni e le gaso oli, oo e ze ni wewe e da je ukiokie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili. ¹⁹ Osese Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li oo li, “Osese, mhi ya deba ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ Ijesu o soli o, oo li. “Inyako e mholi ese, ipfeli e mholi eko, ama Omi Ogbo o mholi ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omose olese ni o khi omo odukhoko oyoli, o lu oli, oo li, “Osese, ze mhe ke je apfe ya ri itamhe ni o ghu-a to ne.”

²² Ijesu o soli o, oo li “Ke deba mhe, ze ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

*Ijesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi oke oniemhi
(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)*

²³ Ijesu o lo elemhi oko-oke oniemhi, eniye odukhoko eyoli e li lo deba li.

²⁴ Utoghuo-kpe, akpekpeli oniemhi oo li oni ukhomhi oke oniemhi. Ukuku emhi o kpole dena ni oni oko-oke oniemhi o ro ku lu. Ama iJesu o lese-a

²⁵ Eniye odukhoko eyoli e ya guise oli le, e oli, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ Oo we, “Elo o ze ni a ro lina na ulishi, Eri irudunga oye o na beshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Aba e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Ogbo nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke oniemhi ali akpekpeli e ga suo eso o na li.”

*Ijesu o ri emose ava eni e mholi ayemhe ebe ze
(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)*

²⁸ Abi iJesu o ro da je ukiokie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rote atalimhi lasele e bhale deba li. Eni emose ava ena e mholi ayemhe ebe ni e yeso we ngme ni o rewe nono ingme. Egbo e ke gbudu rote oni ode dose. ²⁹ Eni ayemhe ebe egbo ni e la eni emose egbe, e tse utoghukpe, e oli, “Elo e ku anye ali ye ye gbe, ye ye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni egheghe o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhe ebe egbo e lema iJesu, e oli, “Ini u khu anye ya fi, khu anye ya lo eni igulu egbo egbe.”

³² Igho iJesu oo, “A ke vu!” Igho e lasele ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oke, e ghuloo. ³³ Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya gule emini a me ali emini eni emose ni e mholi

ayemhẹ ebe e me. ³⁴ Igho egbo ni e la oni eoli nya e fiẹ lasele deba iJesu. Abi e ro me ọli, e lema li o kpẹkpẹ o lase wewe eke le.

9

Ijesu o ri omose ni o guoghọ-a ze

(iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ Ijesu o lo oko-okẹ oniemihi, o da oni okẹ iGalili mu egbe pfi je ukiekie obini o kpole, o bhale apfe oyoli obini iKapanomu. ² Emose egho e tsua omose ni o guoghọ-a shi iya bhale. Abi ijesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Ri obo shi udu, omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

³ Igho esese Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe we ngme, e lie, “Oni omose ona o pfi unu-a!”

⁴ Ijesu o lese usamhi ni e sa, o mhila we, “Elọ o ze ni a ro sa isamhi ebe udu?”

⁵ Onoghwo o kele mhe ya ngme oni omose ne? Ni mhi lie, ‘A she gbe olamhe kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a ro lese khi Omi Ogbo o mhue afu elemhi eke agbo ni o ro gbe olamhe kua na ogbo.” Igho, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfe.”

⁷ Igho oni omose o vule oo je apfe. ⁸ Abi eni ebubu egbo e ro me ona, abo e sha we. E kueghie Eshinegba ni o ri afu onana na egbo.

Ijesu o lu iMatiu o deba lue

(iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi ijesu o rote agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shito okhoro ni a la miono oga. Oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi ijesu o ro la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhe e bhale ya ku ma we o, e ga nu ọli ali eniye odukhokho eyoli le eminale. ¹¹ Abi egbo iFarisi eghuo e ro me ona, e mhila eniye odukhokho eyoli, ee, “Elọ o ze ni osese oye e o ro nu emionoga ali ena olamhe e le eminale?”*

¹² Ijesu o suo ona, oo we, “Oni o toto ọa mhue emini o ri obo e li, ama oni o o to oo ye apfe obo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Oa khi iluasobo e ghole mhe, ama isomhelemhi’ Oa khi egbo eni e pfasẹ ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbo ena olamhe.”†

Omhila oyi ingme azumhi

(iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniye odukhokho eyi iJoni Oni oo batazi egbo, e bhale deba ijesu, e mhila li, “Elọ o fe ze khi anye ali egbo iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eye ẹa ro pfi?”

¹⁵ Ijesu oo we, “Emole omose ni oo rue omueshi onogbo e famhi ya mhue iyese udu-a ini oni oo rue omueshi o kie la we iteva? Eghẹghẹ oo bhale ni a ro ya rue oni omose ni oo rue omueshi onogbo iteva oyewe vu, eghẹghẹ agho e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbo ọa ya gbela ode onogbo toma onodio, ini a me ghọ, onodio ogho o ya nyan-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbo o ya ku onyo onogbo kulo akpaba ekuẹ elamhi onodio,‡ ini a me ghọ, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfu-a. Onyo

* 9:11 Li ze iLuk 15.1-2 † 9:13 Li ze iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ 9:17 Akpaba oyi ekuẹ elamhi egbo iJu e ku onyo o shi.

onogbo a ku ẹ shi akpaba onogbo, ẹghẹghẹ agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Omo omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni o a ze
(iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

18 Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, okhemhue iju oghuo o bhale ya wugha li odalo, oo li, “Kpekpe bhale ya ri obo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.” 19 Igho iJesu o vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

20 Igho okpotso oghuo ni o lia e she ku oli egbe ramhi ikpe igbeva o rote ukhokho ti mama iJesu, o ri obo ti oli esu ode. 21 Itobo khi o she ngme oli shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obo ti iJesu ode tse ne, mhi ya ze.”

22 Igho iJesu o mu egbe nyene, o me oli, oo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o mu e irudunga ni u mhue o she re ze.” Aghoaghoo oni okpotso o ze.

23 Abi iJesu o ro ramhi owa oyi oni okhemhue, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oni omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. 24 O gueye ogbokpa o lase agho le, khi oni omueshi o a ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e suu ungmehi ni o ngme, ee gia li. 25 Eni egbo e fie je olase se, iJesu o lo elemhi oni owa, o mu oni omueshi obo, oni omueshi o vule. 26 Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu o khueghie ezalo ava alo-a

27 Ijesu o ke rote agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tsesẹ lema li, e lie oli, “Mhue isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

28 Abi iJesu o ro lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. O mhila we, “A miesuo khi mhi ya dobe re e ze?”

E ke oli, “Gueguegue.”

29 Igho iJesu o ri obo ti we alo, oo we, “Alo eye e e khueghie-a abi a mhue irudunga.” 30 Ikpamhi alo eyewe e khueghie-a. Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo emini a me. 31 Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueye egbo, e gue ingme oyi iJesu ye egbo asha kpa.

Ijesu o ri ungmehi ze

32 Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni o mhue ayemhe ebe bhale, ni o li ngme unu. 33 Ijesu o khu oli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oni omose o ngme. Abo e sha ogbokpa e lie, “Anye ea kpe me ingme onana ghue eke iZireni.”

34 Ama egbo iFarisi e lie khi oghie oyi iyemhe ebe o ri ekpabo na li. Loli o ze ni o ro dobe e khu egbo ayemhe ebe egbe-a. †

Egbikanya eyi Eshinegba e bu

35 Ijesu o kia la eoli khi eoli sese ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewe, o tse abo usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. O ri egbo ni e mhue ighuamhi khi ighuamhi i ze.* 36 Abi o ro me eni ebubu egbo, elemhi we e lala li irari khi udu oyewe o a sheshe itobo khi e mholi oni oo kpaghie we obo, abi isumha ni e mhue orwekia. † 37 O gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhiesẹ oo gbedi gba, ama khi eni e khiesẹ we, e bu.” 38 “A so iromhi, ni Eshinegba oni o mhue ikhiesẹ, ni o ghie eni e ya khiesẹ oni ikhiesẹ fie lasele.” †

§ 9:34 Li ze iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44

† 9:36 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 † 9:38 Li ze iLuk 10.2

10

Ijesu o ghie ighiusomhi na keę ogbava eyoli fię
(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. O ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ododa egbo egbe-a, e gbo ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keę ogbava na. Oni odode khi ISamo ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghuo oli, Aduru. IJemhisi ali inyoghuo oli ni a lu iJonni ni e khi imi iZebedi. ³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi. ⁴ ISamo ni ingme o ghọ mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava
(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava ena fię, o tse agua yewe, oo we, “A khi je eoli oyi egbo ijeta wekhi eoli na eke iSameria. ⁶ Ochoghọ a le deba egbo iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a lie ke le, a ke tse abo usomhi onayewe, a lie we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri egbo ni e mhue ighuamhi ze, a ri eni e mhue efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhue ayemhe ebe, a khu we ewe egbe lasele. Afue a ri eni ekpabo ena na e, a re we kpaghie egbo obọ afue, a khi mie ifata shi o. ⁹ Abi a lie le ena, a khi tsua ukpago okhoghuo shi omọ-emhi. ¹⁰ A khi tsua ekuę pfi so, wekhi itsua na ro so elese, wekhi ekuę ni a so, wekhi ukpokpo na ro a to okpo, irari khi asha ni ogbo o la gbe agho o te e le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo no da kpe abo mie e, ramhi eghęghę ni a ya rote agho vu. ¹² Neni a ya so ukhomhi owa okhoghuo, a kpe lie, ‘Opfomhe o la oni owa ona.’ ¹³ Ini egbo ne la oni owa e kpe abo mie e, opfomhe oyeę o ka nu we la, ama, ini ea mie e, opfomhe oyeę o gbo nyene deba e. ¹⁴ Ini a bhale eoli, khi egbo ne la oni eoli ea da kpe abo mie e ne, a kpe abo o-a na we ini a te o fię lase.† ¹⁵ Ogbele iguezo, mhi gueye e khi Eshinegba o ya mholi isomhelele na egbo iSodomu ali iGomora dose oni eoli ogho.‡§ ¹⁶ A sato khi eri mhi ghie e fię lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a ze ni a lese ingme abi enye, ama a mhue ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi e o
(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe e tsuke, irari khi egbo e ya mu e bhale ikotu, odalo egbhali ni ee so ezo. E gbe e itali elemhi owa ugamhi eyewe. ¹⁸ E ya ri itobo eva oyemhe muno e bhale deba igovuno ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhe ye we. A gbo pfi otsele oyemhe ye egbo iJu ali egbo ijeta. ¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno e bhale aghala ezo. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye e eghęghę ni a nono oli shi. ²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ea ya khi eye e. Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmehi ni a ke ngme shi e unu.†

²¹ “Eghęghę na ngme ena, egbo e ya ri inyoghuo we bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolọ imi we bhale na gbolo-a, igho eniye e li ya rue itawe bhale na

* **10:10** Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li ze Ika 13.51 ‡ **10:15** Li ze iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li ze iLuk 10.4-12 * **10:16** Li ze iLuk 10.3 † **10:20** Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15

gbe-a.† 22 Egbò kpa e ya ke biselemhi ẹ shi irari oyemhẹ. Ama ogbò ni ọ da mu irudunga oyòli mhue ramhi ukpẹse ne, loli a ya mie pfuese.§ 23 Ini a la asheghuo mu okhòli vule shi ẹ ọ, a na je ẹoli olese. Mhi ze ẹ leşe khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbò ọ nyenẹ egbe ẹ bhale.

24 “Omọ odukhokho ọa leşe dọse ọga oyòli, wẹkhi eri oni ọọ ga ogbò ọ ya fu dọse ọga oyòli.* 25 Omọ odukhokho ọ dobe ya li abi ọga oyòli, oni ọọ ga ogbò ọ ya dobe li abi ọga oyòli. Ini a lu ọdapfe iBezebo, seẹ a ke beşi ẹ lu eni e la oni omhue-apfe oyòli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli

(iLuk 12.2-7)

26 “Itobọ igbò a khi ze ni ulishi o mu ẹ irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wẹkhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasele.‡ 27 Emini mhi gueye ẹ ẹliyose a ngme ọli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a beña gueye ẹ, a la ukhomhi owa ngme ọli lase ni egbo e suo gboo. 28 A khi na ulishi egbo ni o khia khi idiegbe e leşe dobe ya gbe-a, ni ẹa dobe ya pfuse ogbò ayemhẹ-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba nọ kha gbe-a se ọ gbo mhue ekpabọ rọ ya pfuse ayemhẹ-a elemhi ilimhi iriere. 29 U leşe khi ukpaghua a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ongewe ni ọ ya ghu-a ni Eshinegba ọa ya leşe. 30 Eshinegba ọ she leli egbegbi itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. 31 Itobọ igbò, a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloe dọse ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na ijesu ali eni e kie ọli

(iLuk 12.8-9)

32 “Ogbò ni ọ da gue ungmehi oyemhẹ ye egbo ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhẹ ni ọ la iloghie. 33 Ama onini ọ da la ukpeloe egbo kie mhẹ, mhi ya li kie ọli ukpeloe oyi Itamhẹ na obini iloghie.§

Ijesu ọa ri opfomhẹ bhale ama okemhi

(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

34 “A khi sa khi opfomhẹ mhi rọ bhale eke agbo. Mhi aa rọ opfomhẹ bhale, ama ogbhoro. 35 Eri mhi bhale ya to okhue na

“ ‘Omose ali itali,
okpotso ali inyoli,
osamọ ali inyodoli.

36 Unuekpẹ oyi ogbò,
ebe ọli e la.*

37 “Ogbò ni ọ da nono ingme oyi ita okekhi inyọ dọse ingme oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ. Ogbò ni ọ da nono ingme oyi omi ọli dọse mhẹ ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ. 38 Ogbò ni ọa da kpha apfida oyoli tsua ni ọ ke deba ete-awẹ oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhẹ.† 39 Oni ọ da mu agbo oyoli mhue gagaga ne, o mema ya de ọli obọ-a, ama oni rue agbo oyoli obọ-a shi eke itobọ oyemhẹ ne, ọ ya me eleli agbo oyoli.‡

† 10:21 Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § 10:22 Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * 10:24 Li ze iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † 10:25 Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ 10:26 Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 § 10:33 Li ze 2 iTimo 2.12 * 10:36 Li ze iMika 7.6 † 10:38 Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ 10:39 Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25

Eleli

(iMak 9.41)

⁴⁰ “Ogbò ni ò da kpe abò mie ẹ ne, mhemhe ọ kpe abò mie. Oni ọ da kpe abò mie mhe, oni ọ ghie mhe ọ kpe abò mie. § ⁴¹ Ogbò ni ò da kpe abò mie omekeguele oyi Eshinegba ne, ọ ya mhue isomhopfa onayi omekeguele. Oni ọ da kpe abò mie ogbò ni ò pfuase ne irari khi ò da khi ogbò ni ò pfuase, ọ ya mhue eleli oyi ogbò ni ò pfuase. ⁴² Ini ogbòkhoghuo ọ die amẹ ni e pfohmẹ na egbò eni ẹa mu ẹloe ena da ne, irari khi e da khi eniyẹ odukhokho eyemhe, mhi gue ọ ye ẹ gueguẹguẹ khi eleli oyọli ọa ya de ọli obọ a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni ọọ batazi egbò

(iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu ọ rọ gueye eniyẹ odukhokho ogbava eyọli emini e ya riele se, ọ je ọli ni e la eke iGalili ya sese, ọ gbolo tse abò oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni ọọ batazi egbò ọ rọ la owa ighumha suọ ikanya ni iKirisiti ọọ gbe, ọ ghie eniyẹ odukhokho eyọli ghi ọli, ³ E le ya lina mhila li. “Ye ye u khi oni iJoni ọ ngme khi ọ ya bhale, abi anye ri ẹloe shi eke ke khe ogbò ọlese?”

⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “A nyenẹ egbe ya gueye iJoni emini a suọ ni a mẹ. ⁵ Ezalo ẹẹ khueghie alo-a, eni e guoghọ awe-a, e vule ẹẹ kia, a ri eni e mhue ighuamhi ẹkuẹ idiegbẹ ododa ze, elesọ ẹẹ suọ esọ, egbò ni e ghu-a, a guise wẹ le. A gbolo ẹ tse abò usomhi onete ye egbò eni ẹa mhue.* ⁶ Ikhivose ọ khi na ogbò ni ọa mhọli akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniyẹ odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu ọọ ngme ingme oyi iJoni khase eni e legba. Ọ mhila wẹ, ọọ. “Abi a rọ fiẹ je odagbe ifufu ni a rọ ya bino iJoni, ogbò nabise a dabi khi a ya mẹ? Ebuli ifulo ni akpekpeli ọ pfi ẹ nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya mẹ? ⁸ Ini ọa khi ighọ shọ, elọ a dabi khi a ya mẹ abi a rọ fẹ fiẹ lase? Omose ni ọ sọ itsua eni e somhi otse a sa khi a ya mẹ? Iiye o! Egbò eni ẹẹ sọ itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ẹ la. ⁹ Elọ a fẹ fiẹ lase khi a ya mẹ shọ? Omekeguele? Gueguẹguẹ, ama mhi gueye ẹ, oni ọ gbo fu dose omekeguele a mẹ. ¹⁰ IJoni ọ khi oni ogbò ni Ebe-no-pfuase ọ ngme ingme oyọli, ni Eshinegba ọ la lie,

“ Mhi ya kpe ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,

ni ọ ya khueghie ode-a ne.†

¹¹ Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, iJoni ọ fu dose ogbokpa ni ọ la agbọ ona ghue, ama, ogbò ni ọ ga kpọkọ nya obini Eghiele oyi Eshinegba, ọ fu dose ọli. ¹² Rọte eghẹghẹ oyi iJoni Oni ọọ batazi egbò ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba ọ te ẹ ri ikakabọ mhọli omhese oyọli shi agbọ oyi egbò, ama ikakabọ egbò e ke rọ ọ lo ọ. ¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e mẹ guele shi eke ramhi eghẹghẹ oyi iJoni.‡ ¹⁴ Ini a ya lama shi ọ, iJoni ọ khi oni Elaja ni ẹ khi ọ ya nyenẹ egbe bhale. § ¹⁵ A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueye ẹ, ni a rọli gbe akanya.

¹⁶ “Elọ mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniyẹ ni e shito epfepfe oki ni e lu egbe wẹ,

¹⁷ “ Anye pfi ofele na ẹ,
aa lama gbe ishimhi,
anye to uwolo

§ 10:40 Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20 * 11:5 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 11:10 Li ze iMala 3.1 ‡ 11:13 Li ze iLuk 16.16 § 11:14 Li ze iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13

ni a rọ viẹ olimhi shi ẹ ọ,
ama aa lama viẹ.[†]

¹⁸ Abi iJoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi azumhi, ọa lama da onyo, irarigho ẹgbọ e lie khi, ‘Ayemhe Okphaghie oo nase ọli.’ ¹⁹ Ama Omi Ogbo ọ ke bhale, ọọ le ọọ da, ẹgbọ kpa e ke lie khi, ‘Ogbo unu-emhi ali odonyo ọ khi, ni ọ nu emionoga ali ena olamhe ẹ mu omole.’ Emini Eshinegba ọọ riẹle, o ri ilẹsingme oyọli ẹ khase.”

Emini ẹoli ni ẹa lama mu pfi ẹẹ me

(iLuk 10.13-15)

²⁰ Igho iJesu ọ li ze emuebe na ẹgbọ ni e la ẹoli ni ọ la gbe ikanya onyaloa ebubu eyọli, itobọ khi ẹa mu pfi, ọọ li. ²¹ “Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a gbe ifui ẹoli eye ẹ khi a li gbe we iTai ali iSidoni lo, e kha she viẹ osoli na egbewe shi olamhe eyewe, e te olamhe eyewe mu pfi agboagbo.* ²² Ama mhi gueye ẹ khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dose ẹ, ogbele iso-ezo ²³ Yeye iKapanomu, eri a nono ni a ya yase ẹ gba idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi ẹ tiemhi oke ilimhi irierie. Irari khi ini onyaloa ni a gbe khase ẹ khi a gbe we eke iSodomu lo, o kha la ọ ramhi amo.† ²⁴ Ama mhi gueye ẹ khi o ya somhi iSodomu egbe dose ẹ, ogbele iso-ezo.”†

Bhale deba mhe ni u mhọli iyemhe

(iLuk 10.21-22)

²⁵ Eghẹghẹ agho iJesu ọ lie, “Ita, Onomhue, ni ọ mhue eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rẹwe khase ẹgbọ ni ẹa mu ẹloe. ²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole ẹ shi.

²⁷ “Itamhe ọ she ri emhikpa nga mhe obọ. Ogbo khoghwo ọa la ọ, ni ọ lese oni Omọ, se ni Ita. Ogbo khoghwo ọa la ọ ni ọ lese Ita se ni oni Omọ, ali eni oni Omọ ọ lama ri oni Ita khase. §

²⁸ “A bhale deba mhe, ẹẹ nya ni a tsua itsua ni ẹẹ khose ẹ, mhi ya ri iyemhe na ẹ. ²⁹ A ri egbe mie emini mhi ẹ a ke riẹle, a rọte obọ oyemhe wena, itobọ khi mhii pfohmẹ gba, ali khi udu oyemhe o mhọli iriegbe-tiemhile, ni a mhue iyemhe.* ³⁰ Irari khi emini mhia lie a riẹle oni o ze ẹ riẹle yeghele lo, ali khi eri itsua eyemhe ee fue.”

12

Ijesu ọ khi Onomhue oyi ẹle iyemhe

(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

¹ Eghẹghẹ ni a ngme ena, iJesu ọ rọte ifui ishemhi iakpa dose ẹle iyemhe. Okiamhi oo gbe eniye odokhoko eyọli. Igho e li be eni iakpa, e le we.* ² Abi ẹgbọ iFarisi e rọ me ona, ẹ ọli, “Ghe khe! Eniye odokhoko eye ẹẹ riẹle emini Ishi eyi iMosisi ọa lama shi a riẹle ẹle iyemhe.”

³ O so we ọ, ọọ, “Aa she kpe ze emini iDefidi ọ riẹle abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfoli? ⁴ Eri ọ lo elemhi owa oyi Eshinegba, lo li ali apfoli, e ya rue ibuledi oni ọ pfuase le, ni ushi ọa lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse, e lese le ọli.†† ⁵ Abi khi aa rọte ebe ushi iMosisi ze ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e la Owa Oyi Eshinegba, ee gbe ushi-a ogbele

* **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1--28.26; iJofe 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4 † **11:23** Li ze Aza

14.13-15; Igbae 19.24-28 † **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12 § **11:27** Li ze iJon 3.35; 1.18; 10.15

* **11:29** Li ze ijere 6.16 * **12:1** Li ze iDeut 23.25 † **12:4** Li ze iLev 24.9 †† **12:4** Li ze 1 iSam 21.1-6

iyemhẹa, ama ọgbọ ọa rọ mu ota sọ wẹ?§ 6 Ama mhi gueyẹ ẹ khi ọgbọ ni ọ fu dọsẹ Owa Oyi Ẹshinẹgba ọ la ana. 7 Ini a lẹsẹ emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuasẹ lọ, ni ọọ, 'Iḽelemhi o ghọle mhe, ọa khi iluasobo,' aa kha ke pfa ezọ mu eni ẹa lue.* 8 Irari khi mhemhẹ Omi Ọgbọ mhi khi Ọnọmhuẹ ọyi ogbẹlẹ iyemhẹa.”

Ijesu ọ ri ọmọsẹ ni obọ oyọlọ o chẹghẹlẹ-a zẹ

(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

9 Abi ijesu ọ rọte aghọ vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyẹwẹ. 10 Ighọ ọmọsẹ ọghuo ni ọ chẹghẹlẹ obọ ọghuo-a, ọ la akaghọ. Ẹgbọ eghuo e la aghọ ni e nono ni wẹwẹ e mu ingme shi ijesu egbe, ighọ e mhila li. Ẹ ọli, “O fẹ ti ni a ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhẹa?”

11 Ijesu ọọ wẹ, “Ini ọngẹẹ ọ fẹ mhọli osumha, ni ọ rọ de pfilo atekẹ ẹlẹ iyemhẹa, wa a ya fẹ mu ọli ọ lasele?† 12 Ọgbọ ọ mu ẹloẹ dọsẹ osumha! Irarighọ, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ọgbọ ọ riẹlẹ onete ogbẹlẹ iyemhẹa.”

13 Ighọ ọọ ọni ọmọsẹ ni ọ chẹghẹlẹ obọ ọghuo a aghọ, “Nise obọ oye-a.” Ighọ ọ nise ọli-a. Oni obọ o na ya to abi onokpọle 14 Ighọ eni ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni ọọ ga ni Ẹshinẹgba ọ zẹ

15 Abi ijesu ọ ke rọ lẹsẹ ugamhi ni e gba, ọ rọte aghọ vu je oboese, ebubu ẹgbọ e deba li. Ọ ri eni e mhọli umha-ze nya ze. 16 Ọ tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ẹgbọ ọni lọli khi. 17 Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya ọmekẹguelẹ ọ ngme bhale ya tşẹ, ni ọ la liẹ,

18 “Oni ọọ ga oyemhẹ

ni mhi zẹ na,

 ọni mhi nono ingme oyọli,

 ni ọ ri egbe ẹ mu mhe,

mhi ya ri Ayemhẹ oyemhẹ

shi ọli egbe,

 ọ ya ri iguẹ-sọ-ẹzọ oyemhẹ

 khasẹ ishishi nya.

19 Ọa ya nu ẹgbọ wola

wẹkhi eri ọ ya tşẹsẹ

 ni ọgbọ suọ ifui apfẹ.

20 Ọ ya kuegbe-a

nu eni ẹa mhuẹ ekpabọ ngeli,

 abi a li kuegbe-a mu ọakpa

 ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya lẹ elemhi

eni ẹẹ nono ikpaghiobo,

 abi ọgbhali ọa liẹ la apfẹ

 ni amẹ o gbe erali

 ni o la umutse pfuse-a,

ya ramhi ni ọ rọ

 ri iguẹ-sọ-ẹzọ leghie.

21 Itobọ ighọ ẹgbọ iJẹta nya

 e rọ regbenga eva oyọli.”‡

§ 12:5 Li zẹ iNọba 28.9-10

* 12:7 Li zẹ iMat 9.13; Osia 6.6

† 12:11 Li zẹ iLuk 14.5

‡ 12:21

Li zẹ Aza 42.1-4

Ijesu ali iBezebo

(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

²² Igho eḡbo eghuo e rue omose oghuo ni o mholi ayemhe obe bhale ghi ijesu. O zalo o gbo khi unghenu. Ijesu o ri oni omose ze. Oo ngme, o gbolo e me eke. ²³ Igho abo e sha eni eḡbo nya, e mhila, e lie, “Abi khi ijesu ona o khi Oni Omiepfuse omi iDefidi ni e khi o ya bhale?”

²⁴ Abi eḡbo iFarisi e ro suo ona, e ke, “Ekpabo eyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o ro khu eḡbo iyemhe ebe egbe lasese.”[§]

²⁵ Ijesu o she lese usamhi oyewe, oo we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e kholi ne, eri o ya pfua. Igho khi eoli ali unuekpe ni e kemhi egbe nu egbewe e kholi, ea doḡe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghie oo khu Okphaghie lase, o she kemhi eḡboli. See eghiele oyoli o ke li doḡe ya migha? ²⁷ Ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo ee khu eḡbo ayemhe ebe egbe a, ekpabo eyi oghuo eḡbo eye e e ro khu we kua? Emini eni ee deba e ee riḡe o rokhasē khi aa rote ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshineḡba mhi ro o khu ayemhe ebe kua, loli o rokhasē khi Eshineḡba o she e mhesē shi e egbe.

²⁹ “Oghuo o fe lese ya vule, o doḡe lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge ohi shi eke? O tigbe doḡe tsua li itsua owa?”

³⁰ “Oni oa da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni oa da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.* ³¹ Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali unghemhi ipfiunu-a nya topfa oḡbo, ama aa ya tigbe ri unghemhi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa oḡbo. ³² A ya doḡe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Oḡbo, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi aḡbo ni a la memena, ghe aḡbo ni o ke e bhale.†

Udumhi oora a te e lese oora

(iLuk 6.43-45)

³³ “Ri eloe khu oara, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oara, o mo umomhi ni oa ti. Irari khi umomhi oyi oara a te e lese emini oni oara o khi.‡

³⁴ See ee eḡbo ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme unghemhi onete unu? Usamhi ni e vo oḡbo udu o roli ee ngme unghemhi rote unu lasese. § ³⁵ Udu onete oḡbo onete o te e ngme unghemhi onete lasese. Igho unghemhi obe o li rote udu oyi oḡboḡe e lasese. ³⁶ Ama a lese khi oḡboḡo o ya zono abi o li ngme unghemhi afue unu lasese ogbele iso-ezo. ³⁷ Irari khi unghemhi unu oye a ro ya pfa ezo ne, unghemhi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e.”

Irokhase oyi ijona

(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

³⁸ Igho eḡbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ee ijesu, “Oseḡe, ri olele onyaloa oghuo khasē anye.”*

³⁹ O so we o, oo, “Ee eḡbo okholo ni aa ri igesikia ga Eshineḡba.” Áa mhila mhe olele onyaloa? Oḡbokhoghuo oa ya ri olele okhoghuo khasē e, see ni onabi a rokhasē oyi ijona omekeḡuele.† ⁴⁰ Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oḡuota ali ele iyose.‡ ⁴¹ Eḡbo iNineve e ya mu ezo vule shi e eḡbo

§ 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25 * 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10 ‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45 * 12:38 Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † 12:39 Li ze ijona 1.17–2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ 12:40 Li ze ijona 1.17

agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi.[§]

*Abi ayemhe obe o lie kia
(iLuk 11.24-26)*

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ezọ vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ezọ mu we. Itobo khi oo rote obini odonu bhale ya ri esọ kpẹ oseşe ilęsingme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dose iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi esọ shi ọli o.*

⁴³ “Ini ayemhe ebe o rote ogbo egbe lasele, eri o kpẹ je eke okhakha ya dudu kia nono ashini o je ya yemhe-a. Ama ini ọa me,⁴⁴ o gueye egboli, ‘Mhi ya nyene egbe ukhokho je owa ni mhi kpẹ te vu.’ Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfaşe nguene.⁴⁵ Eghęghę agho, o fię je olase ya rue ayemhe ebe ishilua elese ni e khọlo dose ọli bhale ya lo agho, e la agho. Eghęghę agho, ikpukhokho oyi oni ogbo ogbo o ke ya khọlo dose abi o kpẹ li. Igho o ya li e egbe eę egbo okhọlo ena.”

*Inyo ifesu ali inyoghwo ifesu
(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)*

⁴⁶ Ifesu o kie ghọ nu eni ebubu egbo o ngme, inyoli ali inyoghwo ọli e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu ọli ngme. ⁴⁷ Ogboghwo agho, oo li, “Inye ali inyoghwo e, e migha olase, eę nono ni wewe e nu e ngme.”

⁴⁸ Ifesu o sọli o, oo, “Eghwo e khi inyemhe ali inyoghwo-mhe?” ⁴⁹ O nise obọ ghue eniyę odukhokho eyoli, oo, “Enana e khi inyemhe ali inyoghwo-mhe. ⁵⁰ Onini o da ri ungmehi oyi Itamhe na iloghie gbe akanya, loli o khi inyoghwo-mhe oni omose ali oni okpotso ali inyemhe.”

13

*Okhe irokhokho oyi oghiale ni o ko ikpamhemi
(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)*

¹ Ele ni a ngme ena, ifesu o fię owa ya lase, o shito epfe oke oniemi. ² Ebubu egbo e la gasę ọli ramhi ni o ro vu ya lo oko-okę oniemi shito, eni egbo nya e migha egele oni oke oniemi.* ³ O ri okhe irokhokho gue emhi ebubu u ye we, oo we, “A ghe i! Oghiale oghwo o je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. ⁴ Abi o li i ku eni ikpamhi emhi egho, eghwo o e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁵ Eghwo o, e de nga ukhomhi okpegbhe, ni ọa mhuę eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobo khi oni eke ọa mhuę elamhi ni e pfi imhili lo, ⁶ ovọ o gbolo we-a. E khakha-a, irari khi ęa me asha pfi imhili lo eke egbegbo. ⁷ Ikpamhi eghwo o, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono we gbolo-a. ⁸ Ama ikpamhi eghwo, e de shi egbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghwo e ri imomhi asha egbhuęshe lasele, elese e ri asha egbhuęşe lasele, enekpole, asha uye ali igbe. Eghęghę agho e ke ya bu dose emini a kpẹ ro ko. ⁹ A ze esọ, a suọ emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.”

*Emini oni okhe irokhokho o migha shi
(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)*

¹⁰ Eniyę odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li, “Elọ o ze ni u ro ri okhe irokhokho o sęşe eni egbo?”

§ 12:41 Li ze ijona 3.5 * 12:42 Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 * 13:2 Li ze iLuk 5.1-3

11 Ijesu ọọ wẹ, a she mhọli ilẹsẹ oyi osheli abi Ẹshinẹgba ọ she mhọli omhẹsẹ shi ẹ egbe, ama a rọli sheli wẹ. 12 Ọmini ọ da kpe mhọli, a ya rọ ma ọ na li, ọ mhọli gbeku ọ. Ama ọni ọa mhue, a ya mie ọli oni ọ kpe mhue.† 13 Emimi o ze ni mhi rọ ri okhe irokhokho nu wẹ ngme khi.

Ini e riẹ bino,
 ẹa ya mẹ eke,
 ini e riẹ ri esọ shi eke,
 ọa ya lo wẹ esọ.

14 Lọli o ze khi ungmehi
 ni ọmekeguele Azaya
 ọ ngme o tse shi wẹ egbe
 ni ọ la lie.

“A ya ri esọ shi eke khue,
 ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
 a feli ofeli khue,
 aa mẹ emhikhoghuo.

15 Udu oyewẹ o bi obili-a.
 Itobọ khi eri

esọ eyewẹ e zuse,
 e gbo guese alo.

Ini ọa khi ighọ,
 e kha ri alo eyewẹ
 ke mẹ eke,

esọ eyewẹ e kha suọ,
 udu oyewẹ o kha
 mhọli ilẹsingme,

ee kha mu pfi
 bhale deba mhe,
 mhi rewẹ ze.”

“Eni ẹgbọ e ya ri esọ
 shi eke khue,
 ama ọa ya tigbe lo wẹ esọ,
 e feli ofeli khue,

ama ẹa mẹ emhikhoghuo.”‡

16 Ama oyewẹ ọa khi ighọ. Á mẹ afa gba. A ri alo eye ẹ mẹ eke, a ri esọ eye ẹ suọ. 17 Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, emekeguele ebubu ali ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba ebubu, e li dua ini wewẹ e mẹ emimi a mẹ ali ini wewẹ e suọ emimi a suọ, ama ẹa dobe.§

*Emimi okhe irokhokho oyi oghiale o ngme
 (iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)*

18 Ijesu ọọ. “A ri esọ shi eke, ni e suọ emimi oni okhe irokhokho o ngme.

19 Ogbọ ni suọ ungmehi omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ, ni ọa lo ọli esọ ne, lọli ọ li abi ikpamhi emimi e de kua epfe ode. Eri ọkpaghie ọọ bhale ya sanọ li wewẹ udu kua. 20 Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ogbọ ni ọ kha suọ ungmehi, ọ ga ri oghẹle mie ọli. 21 Ama ọa tiemhi ọli udu, itobọ ighọ, ọa migha tesse. Irarighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi ọli ọ shi itobọ oni ungmehi, ọ de ode a aghoaghọ. 22 Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewẹ e li abi ogbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba,

† 13:12 Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26 ‡ 13:15 Li ze Aza 6.9-10 § 13:17 Li ze iLuk 10.23-24; iJn 8.56; iBuru 11.13; 1 iPit 1.10-12

inase-udu shi ingme agbo ali oghuemhe oyi epfue, e tono oni ungmehi abi igba, ɔa doɔe mo umomhi.* ²³ Ikpamhi ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ogbɔ ni o kha suo ungmehi oyi Eshinegba o lo ɔli esɔ. O mo umomhi. Eghuo e kha mo imomhi egbhuеше, elese mo egbhuеше, eghuo o uye ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

²⁴ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasɛ we, oo we, “Eri omhesɛ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o ko ado enete shi ishemhi oyoli.”

²⁵ Eliyose, khi egbokpa e ya lese-a, obe ɔli o bhale ya ko ebuli ofaghue solɔ shi ɔli o, o vu. ²⁶ Eni ado e ze khi e fu khi e ri itsagha lasеле, eni ebuli ofaghue e li ze lasеле.

²⁷ “Igho eni ee ga eyi oni omose e bhale ya gueye ɔli, ee ɔli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasеле kia solɔ shi we?’”

²⁸ “Obe mhe o rieɔ ona.

“Eni ee ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuole eni ebuli o kua?’ ²⁹ Oo we, Iye! Irari khi ini a vuole eni ebuli-a, a ya do obo vuole eni ado ma eni ebuli.

³⁰ A ze ni e ga fu kugbe ya ramhi eghēghē ikhiеше. Eghēghē agho, mhi ya gueye eni ee khiеше, e kpe vuole eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-a, e tigbe khiеше eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ɔara imositadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

³¹ Ijesu o ze okhe irokhokho olese khasɛ we. Oo we, “Eri omhesɛ ni Eshinegba o mhɔli shi agbo oyi egbɔ o li abi ukpamhi ɔara ni a lu imositadi ni omose oghuo o ro ya ko ishemhi oyoli. ³² Ukpamhi ɔli, o khi oghuo ikpamhi eɛra ni e she ne nya, ama ini o fu vule, ɔli o ke fu dose emini a ko shi oni ishemhi nya. O mele ɔara oni ofune a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabo eyoli.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iLuk 13.20-21)

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasɛ we, oo we, “Eri omhesɛ ni Eshinegba o mhɔli shi agbo oyi egbɔ o li abi ifuma ni oipotso o ro ma ifulawa ni o bu washe, ni o roli fuma shi o.”†

³⁴ Okhe irokhokho ijesu o ro gue ingme ena yewe. Oa tigbe gue ingme okhoghuo yewe ni ɔa khi okhe irokhokho. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni omekeguele o ngme. Ni oo,

“Okhe irokhokho

mhi ro ya nu we ngme.

Mhi ya gue ingme

ni a rote igbaekele

oyi agbo ro sheli ye we.”‡

³⁶ Abi ijesu o ro ze eni ebubu egbɔ obo, ni o ro ya lo elemhi owa, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li. Ee ɔli, “Gueye anye emini okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ Ijesu oo, “Ogbɔ ni o ri eni egbegbi ikpamhi emhi ekomhi ko, o khi Omi Ogbɔ. ³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbo ona, eni ikpamhi ado enete egho e khi egbɔ ni e ya ri egbewe na Eghiele oyi Eshinegba. Eni ebuli ofaghue e khi egbɔ eyi

* **13:22** Li ze iMat 19:23; iTimo 6:9-10,17 † **13:33** Li ze iLuk 13:20-21; iGal 5:9; Igbae 18.6 ‡ **13:35** Li ze Iwolo 78.2

Oqphaghie. ³⁹ Oqphaghie o khi Obe ni o ri eni ebuli ko ifu ishemhi. Oni eghēghe ikhiēse o khi ikpukhokho agbo, eni eni eē ga egho e khi igeni eyi Eshinegba.

⁴⁰ “Ezeze abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egho, igho ikpukhokho agbo o ya li. ⁴¹ Omi Ogbō o ya ghie igeni eyoli ya wolo egbō ni e yeşe egbō pfido ali eni e li okholo elemhi eghiele oyoli lasele. ⁴² A ya pfi we kulo elemhi avuere, agho egbō e la ya ke vie e le ako ako. ⁴³ Eghēghe agho egbō eyi Eshinegba e ya ke ge abi ovo elemhi agbo onogbo oyi Eshinegba. A mhōli eso, a suo emini mhia gueye e ni a roli gbe akanya.”

Okhe irokhokho oyi epfue ni a ro sheli

⁴⁴ “Eri omhese ni Eshinegba o mhōli shi agbo oyi egbō o li abi epfue ni a ro sheli ifui ishemhi, ni omose o tonō eke me rue, ni o nyanya gbo roli sheli. Egbe e mu oli, o ya ri emini o mhōli nya de, o ya de oni ishemhi ogho.

⁴⁵ “Eri omhese ni Eshinegba o mhōli shi agbo oyi egbō o li abi omose ni o nono ugbhe-ema. ⁴⁶ Ini o me oni o lo mu eloe, o je apfe ya ri emini o mhōli nya de, o de oli.

Okhe irokhokho oyi aga

⁴⁷ “Eri omhese ni Eshinegba mhōli shi agbo oyi egbō o gbo li abi aga ni egbifele e pfi lo oke oniemi ni o khishi, e muno ifele ododa. ⁴⁸ Abi oni aga o ro vo, e ti oli ngale egele. Igho, e shito e sano ifele eni e khi egbegbewe o kulo ughughu, e tsua eni ea ti kua. ⁴⁹ Igho o ya li ogbele ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Eshinegba e ya sano egbō okholo ifuabo egbō eni e pfuase lasele. ⁵⁰ E pfi egbō okholo egho kulo owa ere, ni e la ke vie, eē le ako ako.

⁵¹ “Eni ingemhi ena nya e she lo e eso?” E oli, “Ii.” ⁵² Oo we, “Irarigho, eri osese ushi nya ni o mele omō odukhokho-a, ni o da mie Eghiele oyi Eshinegba shi udu, o li abi ogho ni o mhōli owa, ni o rote elemhi owa ni o ri itsua shi e rue epfue onogbo ali onodiō lasele.”

Edeli eyi iJesu e kie oli

(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)

⁵³ Abi iJesu o ro ze eni okhe irokhokho ena se, O lase agho le. ⁵⁴ O nyene egbe je eoli oyoli. O la owa ugamhi sese, egbō ni e suo oli, abo e sha we. E mhila, e lie, “Obo o te mhue ilisingme enana, obo o te me ikanya oshabo ena a gbe?”

⁵⁵ “Oa she khi omi ikapita na? Oa khi iMeli o khi inyoli, iJemhisi ali iJosefu ali iSamo ali iJudas e she khi inyoghuo oli? ⁵⁶ Ena ea khi inyoghuo oli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhie, Obo o te me enana nya?” ⁵⁷ Irarigho, o ri elemhi bi we. S

Igho iJesu oo we, “Aa me ashini aa la mu ekpe na omekeguele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli tse aa la mu ekpe na li.”

⁵⁸ Itobo khi ea mhue irudunga, oa la agho gbe ikanya onyaloa ni e bu.

14

Eghuli oyi iJoni Oni oo batazi

(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Eghēghe agho, Erodu oghie eke iGalili o suo eko iJesu. ² O gueye eni e ga li, oo, “Ijoni Oni oo batazi na, ni o nyene egbe bhale agbo. Loli o ze ni o ro ligho mhōli afu ro o gbe ikanya onyaloa enana.”

³ Irari khi Erodu o ke kpe ghie ya mu iJoni. Oo, a ri iwēghe ge oli, a mu oli pfilo owa ighumha shi itobo ingme oyi Erodiasi ughue iFilipu inyoghuo oni Erodu.

⁴ Eri iJoni o ke gueye Erōdu khi ushi oyi egbo iJu ɔa lama shi o ni o rō rue ughue inyoghuo ɔli iFilipu shi. *† ⁵ Oni egheghe Erōdu o nono ni lōli gbe iJoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi egbo iJu oo mu ɔli irari khi o leṣe khi egbo kpa e leṣe khi omekeguele iJoni o khi.

⁶ Ama, eḷe ni Erōdu o gheḷe shi ogbeḷe ni a rō bia li, omi Erodiasi o gbe ishimhi khase we ni o ri egbe mu ɔni Erōdu dōse. ⁷ O ri ɔni Erōdu romhi ishe, o neta omoṣe gueye ɔni omueshi khi lōli ya ri emiemini o mhila luḷe na li. ⁸ Igho inyoli o ya seṣe ɔni omueshi, o ka gueye itali o khi iJoni ukhomhi shi ukpeko na luḷe.

⁹ Abi o rō ngme ɔli ghō, egbe pfo ɔni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfōli ni e nu ɔli shito, ɔo a ri emini o mhila na li. ¹⁰ Igho o ghie ya khi iJoni ukhomhi o elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri ɔli na ɔni omueshi, ɔni omueshi o tsua li ghi inyoli. ¹² Eniyē odukhokho eyi iJoni e bhale ya tsua ekuli oyoli rō ya tō. E vu ya gueye iJesu.

*Ijesu o ri eminale na egbo agbeḷe ishe le
(iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; iJōn 6.1-14)*

¹³ Abi iJesu o rō suo emini a me, o fiḷe agho lase. O lo oḷo-oke oniḷemhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e rō suo ona e ri aweḷe kia le deba li. ¹⁴ Abi iJesu o rōte oni oḷo-oke oniḷemhi fiḷe lase, ni o rō me eni ebubu egbo egbo, elemhi we e ala li, eni ɛa ze, o re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniyē odukhokho e bhale, eḷe ɔli, “Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu ɛoli ya de emhi le.”

¹⁶ Ijesu ɔo we, “Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le.”

¹⁷ Eḷe iJesu, “Ibulēdi ishe ali ifeḷe ava e khi emini awa leṣe mhue shi ana.”

¹⁸ Ijesu ɔo we, “A rue we bhale ghi mhe ghue.” ¹⁹ Oo, oḷoḷoḷo o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifeḷe ava ali ibulēdi ishe egbo, o tsua we idane o ri ikphemhi na Eshinegba. O kholo eni ibulēdi-a, o re we na eniyē odukhokho eyoli. Eni eniyē odukhokho eyoli e kemhi we na we. ²⁰ Oḷoḷoḷo o le, o khue, e kpole. Igho eniyē odukhokho eyoli e sanō eni e kpole vō ighughu igbeva tsululu. ²¹ Emōse agbeḷe ishe (5,000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniyē ma o.

*Ijesu o la ukhomhi oke kia
(iMak 6.45-52; iJōn 6.15-21)*

²² Aghoagho iJesu o gueye eniyē odukhokho eyoli e lo oḷo-oke da je ukiekie oke obini o kpole, o gueye eni ebubu egbo, oḷoḷoḷo o ke je. ²³ O veṣe eni egbo kua se, o je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, iJesu lolighuo o kie la oobo. ²⁴ Eghēghe ni a ngme ena, oni oḷo-oke o she rōte eke lo oni oke kia nuata. Igho akpekpeli oniḷemhi oo zughuse oni oke, ni o tsua oni oḷo-oke ya nga ya tiemhi.

²⁵ Eḷe uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba we, o la oni ukhomhi oke e kia. ²⁶ Abi eni eniyē odukhokho e rō me ɔli khi o la ukhomhi oni oke e kia, e yila. E tseṣe, e lie, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ Ijesu o nyanya nu we ngme, ɔo, “A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ iPita ɔo, “Onomhue ini yeḷe lo igesikia, weḷe mhe mhi bhale deḷe oni ukhomhi oke.” ²⁹ Ijesu ɔo li, “Bhale.” Igho iPita o fiḷe oni oḷo-oke lasele, ɔo kia ukhomhi oke, ɔo le deba iJesu. ³⁰ Ama abi o ke rō me abi oni ukpokpomhi

* **14:4** Li ze iLev 18.16; 20.21 † **14:4** Li ze iLuk 3.19-20

akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu ọli, ọọ tiemhi elemhi oni oke. Ọ tseṣe, ọọ, “Onomhūe tsumhi mhe!”

³¹ Igho iJesu o nise obo-a o mu ọli. Oo li, “Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-oke, oni akpekpeli o pfohmhe. ³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee ọli, “Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi.”

Ijesu o la iGenesarēti ri oni ọọ ghua ze

(iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesarēti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi iJesu lo, e ghie ghi egbo ni e la ọli i kia gase oni ọli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni ee ghua ghi ọli. ³⁶ E lema li o kpeke o lese ze ni eni e ghua e ri obo ti eso awulu ni o so. Egbo nya ni e ri obo ti ọli, e ze.

15

Osese ipfuase na ekelemhi

(iMak 7.1-13)

¹ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ee, ² “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ee ya kpe abo-a neni e le eminale!”

³ Ijesu oo we, “Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oye gbe ushi oyi Eshinegba-a?”

⁴ Irari khi Eshinegba oo lie, “Ogbo o ke ri eke na itali ali inyoli,” ali khi, “Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe ọli-a.*” ⁵ Ama abi ee a ke ngme khi, ini ogbo o mholi ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egho khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o gue kia ini ọa ke rie ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba osese oye e. ⁷ Ee e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme ọli shi e egbe ni o re,

⁸ “Eni egbo ena, unu e ro mu eke e na mhe, ama udu oye we o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi egbo ee sese egbo, abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ogbo ọọ khi oni ọa pfuase

(iMak 7.14-23)

¹⁰ Ijesu o lu egbo ni e legba, oo we, “A ri eso shi mhe eke, ni a mhue ilasingme.

¹¹ Ọa khi emini ogbo o rote unu le tiemhi elemhi e roli e khi oni ọa pfuase, ama emini e te ọli unu ya fie e ri ogbo khi oni ọa pfuase.”

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ee ọli, “U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbo iFarisi?”

¹³ Ijesu oo we, “Oara ni Itamhe na iloghie ọa da ro ko ne, a ya vu ọli eke-a.”

¹⁴ A khi ze ni ingme oye we o nase e udu. Ezalo ni eri ezalo e kia e khi. Ini ozalo o mu ozalo onabi loli obo ro o kia, eri we we ava e ga de ya pfilo ateke.‡

¹⁵ IPita oo iJesu, “Gueye anye abi oni okhe irokhokho ena e ngme.”

¹⁶ Ijesu oo we “Aa kie lese emini mhia ngme?” ¹⁷ A lese khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne ọli e kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasele

* **15:4** Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † **15:9** Li ze Aza 29.13 ‡ **15:14** Li ze iLuk 6.39

ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e doḅe ri oḡḅo o khi oni ɔa pfuase. §
 19 Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te e lasele. Usamhi abi a liḅe gbe ugbeli, ali
 abi a liḅe kia okia, abi liḅe do ighiatɔ ni a rɔ na eta ali iku itseḅo ali iyese oḡḅo-a,
 ali ni a rɔ o pfi ɔtselḅe egbhue.* 20 Emhi enana e ri oḡḅo o khi oni ɔa pfuase.
 Ama ini oḡḅo o le eminale ni ɔa rɔ kpe abo, ɔa ri oḡḅo khi oni ɔa pfuase.

Irudunga oyi ɔkpotoso ɔngi iKena
 (iMak 7.24-30)

21 Ijesu o te agho vu, o bhale eke iTai ali iSidoni. 22 ɔkpotoso ɔngi iKena ni o
 la ukiekie eke ogho o bhale deba ijesu o lema li, ɔo li, “Onomhue Omi iDefidi
 kpekpe mhɔli ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi o mhue ayemhe ɔkphaghiḅe.
 Oo ze mu ɔli gba memena.”

23 Ama ijesu ɔa so ɔli o. Eniye odukhokho eyi ijesu, e ijesu o khu oni ɔkpotoso
 khi ɔo kpe okeke deba ewe.

24 Ijesu ɔo we, “Tsumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

25 Oni ɔkpotoso o suɔ ona, o bhale ya de wugha odalo oyi ijesu, ɔo li,
 “Onomhue kpekpe kpaghiḅe mhe obɔ.”

26 Ijesu ɔo li, “Oa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

27 Oni ɔkpotoso ɔo, “Igho lo guḅeḅe, Onomhue. Ama ewa eḅe le eminale ni
 o rɔte ukhomhi itebu oyi oni o mhɔli we de kua eke.”

28 Ijesu ɔo oni ɔkpotoso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono
 ne.” Aghoaghɔ omi ɔli o ze.

29 Ijesu o te agho vu, o rɔte okɔ oniḅmhi iGalili le. O nga ukhomhi ute ya
 shito. 30 Ebubu eḅo e bhale deba li agho, e tsua eḅo ni e guoḅho awe-a, ali
 eni e ze alo ali eni e le esɔ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu eḅo ni e
 mhue ighuamhi ɔdɔda bhale ya shi ufuḅe oyi ijesu. O ri wewe nya ze. 31 Abɔ
 e sha eḅo abi e rɔ me khi ingmenu ee ngme, eḅo ni e guoḅho a, e vule kia,
 eni e ze alo e me eke, igho, ee kueghie Eshineḅba oyi iZireni.

Ijesu o ri eminale na eḅo agbeḅe ene le
 (iMak 8.1-10)

32 Ijesu o lu eniye odukhokho eyoli, ɔo we, “Elemhi eḅo ena e ga lala mhe
 irari khi eḅe-esɔ na ni e te nu mhe la akana. Ea me eminale le. Mhi aa nono ni
 mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

33 Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu eḅo
 ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

34 Ijesu o mhila we, “Tbulɛdi ingme a mhɔli shi agho?”

E ɔli “Iruli ishilua ali ikuku ifeḅe.”

35 Igho ijesu ɔo eni eḅo e shito ekeke. 36 Igho o rue eni ibulɛdi eḅo ali eni
 ifeḅe o kphemhi na Eshineḅba shi o. O khi we a, o rewe na eniye odukhokho
 eyoli e kemhi we na eni eḅo. 37 Oḅokpa o le, o khue. Eniye odukhokho eyoli
 e sanɔ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vo tsuulu. 38 Emose agbeḅe ene
 4,000 e le eni eminale. Ini oḅo ɔa leli ikpotso ali eniye ma o. 39 Ijesu o vese
 eni ebubu eḅo kua se, o lo ɔko-okɔ oniḅmhi je ukiekie eke iMagidaleni.

16

E mhila ijesu o ri ɔleḅe khase ewe
 (iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)

1 Egbò iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba iJesu e ya mu ọli fẹ. E mhila li ọ ri ọlẹlẹ ni o te iloghie bhale khase wẹ.* 2 IJesu ọọ wẹ, “Ini ogbomhi ọọ mu eke, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ 3 Eḷe uzogbe, a guele khi, ‘Amẹ o ya ruẹ amo irari khi idane ọọ yile, o gbo bishi-a.’ A gue bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa dobe ẹ guele emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme. 4 Eẹ egbò ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhẹ ọlẹlẹ? Aa ya ri okhoghuo khase ẹ, se ni onayi iJona ọmekeguele.”† Igho iJesu o pfi wẹ shi agho vu.

Oyese oyi egbò iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)

5 Abi eniyẹ odukhokho eyọli e rọ da oni okẹ oniemi ni o khi shi je egele ukiẹkiẹ obini o kpọle se, e sato khi wẹwẹ ẹa yelele tsua ibulẹdi. 6 IJesu ọọ wẹ a mhue eghẹ ẹ shi angeli oyi egbò iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

7 Eni eniyẹ odukhokho e nu egbewẹ ngme ọli khi itobọ khi wẹwẹ ẹa tsua ibulẹdi bhale iJesu o rọ ngme ona.

8 IJesu o suọ emini e ngme, ọọ wẹ, “Eni ẹa mhọli irudunga ena, elọ o zẹ ni a rọ gue ezo eminale? 9 Aa kie leşẹ ingme? Aa sato abi mhi rọ kemhi ibulẹdi ishe na egbò agbeleş ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpọle vo?§ 10 Ali ibulẹdi ishilua ni mhi rọ na egbò agbeleş ene le, ighughu ingme a sanọ eni e le kpọle vo? 11 Elọ o zẹ khi aa kie leşẹ khi ọa khi ingme ibulẹdi mhi nu ẹ gue? Ama, mhiẹ a mu egbe ẹ shi oyese oyi egbò iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.”

12 Lọli eniyẹ odukhokho eyọli e rọ tigbe leşẹ khi, ọa khi ingme ifuma ni a rọ nye ibulẹdi o nu wẹ ngme ẹ shi, ama ingme osesẹ eghọli oyi egbò iFarisi ali iSadusi ọọ ngme.

IPita o guele oni iJesu o khi
(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

13 Abi iJesu o rọ bhale eke iSizeria iFilipi, o mhila eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Oghuo egbò e famhi ẹ liẹ khi Omi Ogbò o khi?”

14 Eẹ iJesu, “Eri egbò eghuo ẹ khi iJoni Oni ọọ batazi egbò u khi, eghuo ẹ lu ẹ, Elaja, eghuo o ẹ khi, iJeremaya u khi, eghuo ẹ khi, ọọghuo emekeguele u khi.”†

15 IJesu ọọ wẹ, “Eẹ oye ẹ, oghuo ẹ khi mhi khi?”

16 ISamọ iPita o rọ ọli, “Yeyẹ u khi oni iKirisiti Omi Eshinegba ni o la o.”‡

17 IJesu ọọ li, “Oni a khi voşẹ na u khi, iSamọ omi iJona. Ọa khi ogbo o ri igesikia ona khase ẹ, obọ oyi Itamhẹ na iloghie o te bhale. 18 Mhi gueye, yeyẹ iPita, (ni u khi eche). Oni ungemhi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhẹ ni e mie mhẹ suọ nga, ekpabo oyi eghuli ọa dobe ya mu ọli o le. 19 Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba ọa ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie.”§

20 IJesu o gueye eniyẹ odukhokho eyọli e khi gueye egbò khi lọli khi oni iKirisiti.

IJesu o gue ingme eghuli oyọli le shi eke
(iMak 8.31–9.1; iLuk 9.22-27)

* 16:1 Li zẹ iMat 12.38; iLuk 11.16 † 16:4 Li zẹ iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6 Li zẹ iLuk 12.1
§ 16:9 Li zẹ iMat 14.17-21 * 16:10 Li zẹ iMat 15.34-38 † 16:14 Li zẹ iMat 14.1-2; iMak 6.14-15;
iLuk 9.7-8 ‡ 16:16 Li zẹ iJón 6.68-69 § 16:19 Li zẹ iMat 18.18; iJón 20.23

²¹ Rõte eghẽghẽ agho vu iJesu o te gueyẽ eniyẽ odukhokho eyoli, oo, liẽ, “Mhi mema ya je ekẽ iJerusalemu ni mhi la ya mẽ osoli ebubu abo eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẽ Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhẽ-a, ama eļẽ nuzi-esẽ a ya guise mhẽ le bhale agbo.”

²² Igho iPita o lu oli fiẽ je olasẽ o liẽ oli o khi ke gbo ngme ghõ, “Eshinẽgba o bighi oli ku a, oghõ ọa ya tse shi ẽ egbe!”

²³ IJesu o mu egbe pfi oo iPita, “Vu mhẽ ana, okphaghie! Ozuodẽ u khi shi mhẽ o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rõtẽ obõ oyi Eshinẽgba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

²⁴ Ighõ iJesu o gueyẽ eniyẽ odukhokho eyoli, oo wẽ, “Ini oghõ o da nono ni loli deba mhẽ ne o mema ya kie egboli o tsua apfida oyoli oo deba mhẽ.*

²⁵ Irari khi oghõ ni o da dua ni loli tsumhi ayemhẽ oyoli ne, agbo onabi oyi Eshinẽgba o ya de oli obõ-a, ama oghõ ni o da ri itobõ oyemhẽ rue ayemhẽ oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi oli.† ²⁶ Ighẽ eleli ni oghõ o ya mẽ ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhẽ oyoli o rõ de oli obõ-a? Abi khi elõ oghõ o dobẽ rõ ya fali otarõ to ayemhẽ oyoli. ²⁷ Irari khi Omi Oghõ o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinẽgba loli ali igeni eyoli, eghẽghẽ aghõ o ya ri eleli na oghõ oghõ abi o li gbe.‡ ²⁸ Mhi gueyẽ ẽ khi egbo eghuo e la ana memena ni ẹa ya ghu ne, ni e rõ ya mẽ khi Omi Oghõ oo bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi iJesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbẽ-esesã o dõsẽ se, iJesu o rue iPita ali ijemhisi ali ijõni ikhi inyõghuo ijemhisi, wẽwẽghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. ² O la aghõ mu mela-a ukpeloẽ wẽ. Alo eyoli e gẽ abi ovo, itsua ni o sõ e gẽ abi akpã. ³ O li dẽnẽ, ghe khẽ, e mẽ khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesu ẽ ngme.

⁴ Ighõ iPita oo iJesu, “Onõmhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghõle ẽ, mhi ya tõ okhologo esẽ, oghuo o o khi o yẽ, olese o o khi oyi iMosisi, onokpõle o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi o kie li ngme, ighõ otughunu ni o gẽ nyanyanya o bhale ya khukhu wẽ-a. E suõ khi uruli o rõtẽ oni otughunu liẽ, “Omimhẽ ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe ẽ mu mhẽ. A suõ emini o gueyẽ ẽ.”*†

⁶ Abi eni eniyẽ odukhokho e rõ suõ ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu wẽ. ⁷ Ighõ iJesu o bhale ya ri obõ ti wẽ, oo wẽ, “A vule, a khi ke zẽ ni ulishi o mu ẽ.” ⁸ Abi e ke rõ yasẽ alo ekẽ, ẹa ke mẽ oghõkhõghuo aghõ sẽ ni iJesu lõlighuo kpe.

⁹ Abi e rõ tiemhi oni ute le, iJesu o tse agua yẽ wẽ, oo. “A khi gueyẽ oghõkhõghuo emini a mẽ, ini aa li rõtẽ eghuli guise Omi Oghõ le.”

¹⁰ Eni eniyẽ odukhokho eyoli e mhila li, ẹ, “Elõ o zẽ khi esesẽ Ishi eyi iMosisi e liẽ khi Elaja o mema kpẽ ya bhale?”‡

¹¹ IJesu oo wẽ, “Elaja o mema kpẽ ya te odẽ bhale ya mu egbe emhikpa shi ekẽ. ¹² Ama mhi gue ẽ yẽ ẽ khi Elaja o she bhale ama egbo ẹa lama khi loli

* **16:24** Li zẽ iMat 10.38; iLuk 14.27 † **16:25** Li zẽ iMat 10.39; iLuk 17.33; ijõn 12.25 ‡ **16:27** Li zẽ iMat 25.31; iwolo 62.12; iRom 2.6 * **17:5** Li zẽ Igbãe 22.2; iDẽut 18.15; iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † **17:5** Li zẽ 2 iPit 1.17-18 ‡ **17:10** Li zẽ iMala 4.5

o khi, e li o li abi o ghoḷe we. Igho e ya li na Omi Ogbō osoli.”^{§ 13} Igho eniye odukhokho eyōli e tigbe leṣe khi ingme oyi iḶoni Oni oḶo batazi eḶbō oḶo ngme.

Ijesu o ri oḶo ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e ro nyene egbe bhale deba eni ebubu eḶbō, oḶoṣe oḶghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ OḶo, “OnoḶmhuē, kpēkpē le elemhi omi mhe ni o mhuē ughuamhi ni o mu oḶbō pfi gbe. O ma nase o li gba. Isheghuo o mu o li e pfilo erali, isheghuo o de pfilo okē. ¹⁶ Eri mhi rue o li ghi eniye odukhokho eye, ęa doḶe ro li ze.”

¹⁷ Ijesu oḶo, “Ashi mhi beṣhi ri abo mu udu na e ya ramhi, eḶ eḶbō ni ęa mhuē irudunga ali iwali eḶbō, eḶ ingme mhi ke beṣhi ri abo mu udu na e ya ramhi? A rue oni oḶo ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho iJesu o mheṣe na oni ayemhe oḶphaghie oḶgho, o te o li egbe fię ya lase, oni oḶo o ze aghoḶaghō.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba iJesu abi o ro kpe loḶighuo le, e mhila li, eḶ o li. “Elo o fe ze khi anye ęa doḶe khu oni ayemhe oḶphaghie ya lase?”

²⁰ Ijesu oḶo we, “Itobo khi irudunga oye e oo she lo. Mhi gueye e khi ini a mhuē irudunga ni o she abi ukpamhi oara imositadi, a ya doḶe gueye ute ona, eḶ o li, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini o a ya ze e ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te doḶe khu ayemhe obe onana fię lase khi, ode iromhi isoḶo ali azumhi ipfifi.]*

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyōli le shi eke

(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniye odukhokho eyōli e ro bhale iGalili, iJesu oḶo we, “EgheḶe o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbō na eḶbō de. ²³ E ya gbe o li-a, ama eḶenuzi-ese a ya guise o li le bhale agbō.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila iJesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyōli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi EshineḶba e bhale deba iPita, e mhila li, “Oṣeṣe oyeḶ o li fe ze oga oyi Owa oyi EshineḶba?”†

²⁵ iPita oḶo we, “Ee.”

Abi iPita o ro lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu o kpe ngme. OḶo, “ISamo, eghuo u fe sa khi enighie ena agbō ona e famhie mie oga? Emo-ekē abi epfese?”

²⁶ iPita oḶo, “Epfese.”

Ijesu o li, “O ti sho! Ogho o rokhasē khi oḶo ekē o a khi oni oḶo ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je okē ya pfi ugba oye pfilo. Afēle ni u tode ya mu, khueghie o li unu-a, u ya me o li ukpagoḶo unu rue. Rue o li ni u ro li ya ze oni oga oyeḶmhe ali oyeḶ.”

18

Oghuo o fune shi Eghiele oyi EshineḶba

(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ EḶheḶe agho, eni eniye odukhokho e bhale deba iJesu, e mhila li, “Oghuo o fe fune shi Eghiele oyi EshineḶba?”* ² Igho iJesu o lu ukuku oḶo bhale migha we odalo. ³ OḶo we, “Abi o li mhi li gue o li e ye e, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi

§ 17:12 Li ze iMat 11.14 * 17:21 Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2 † 17:24 Li ze Okiali 30.13; 38.26 * 18:1 Li ze iLuk 22.24

ikuku eniye, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† 4 Ogbò ni ọ ga funẹ shi Eghiele oyi Eshinegba khi, ọni ọ ri egbòli tiemhile abi ukuku ọmọ ọnana.

5 “Ọnini ọ da ri irari eva oyemhẹ mie ọmọ ọnana ne, mhẹmhẹ ọ mie. 6 Ama ini ogbòkoghūo ọ yẹşẹ enana ni e mie mhẹ suọ pfidọ, ini a bie mu iko zu ogbò oghoghò uruli tsua pfilo elemhi okẹ oniẹmhi, o ti ne.

7 “O maa khòlọ mu egbò ni e yẹşẹ egbò ọ lamhẹ. Ogbò ọa dobẹ ya na pfue imufẹ oyi lamhẹ. Ama o ma khòlọ egbò ni e zẹ khi a mẹ eni imufẹ eghoghò egbe. 8 Ini obọ oyẹ, okekhi owẹ oyẹ, o zẹ ni u lamhẹ, khi ọli pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbò ọ khi ọkhomhi ya lo agbò na agbọagbọ, ni abọ ali awẹ e gba pfo nali ya lo owa erẹ.‡ 9 Ini o khia khi eloe oyẹ o zẹ e lamhẹ, vuonyọ li pfia. O ti ne u ri ukpẹloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e rọ gba ne, pfi e ya lo ilimhi iriẹrẹ.§

*Okhẹ irọkhọkhọ oyi osumha ni ọ wa
(iLuk 15.3-7)*

10 “A khi zẹ ni a ri eloe gbe eni ẹa mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewẹ na iloghie e migha odalo oyi Itamhẹ eghẹghẹkpa. 11 [Eri mhẹmhẹ Omi Ogbò mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

12 “Şẹ a sa shi ọ? Ini ogbò ọ mhue isumha egbhueshe ni oghuo ọ, ọ rọ wa-a. Ọa khi eri ọ ya zẹ oghuo ọa la egbhueshe eghò obọ, ọ ya nono oghuo ni ọ wa a eghò? 13 Ini ọ mẹ ọli, mhi gue e yẹ e khi egbe e ya mu ọli shi oghuo oghò doşẹ oghuo ọa la egbhueshe enekpọle ni ẹa waa. 14 Ighò Ita e na iloghie ọa li nono eni ẹa mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghūo e ni ọ pfidọ ne

15 “Ini inyoghūo e ọ lue ne, lẹ deba li ka gueyẹ ọli emini ọ li. Ama zẹ ni o khi yeyẹ ali lolighuo kpe. Ini ọ ri esọ shi e eke, u she gbo sheshe ọli shi ode.* 16 Ama ini ọa ri esọ shi e eke, lu ogbò oghuo abi ava elese, eghẹghẹ aghò ni e khi otselẹ abi Ebe-no-pfuase o ngme.† 17 Ini ọa ri esọ shi e ọ, lẹ ya gue eni ingme nya yẹ ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Ini ọa gbo da ri esọ shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ ne, a ti kia nali. A rue ọli shi ogbò ni ọa miesuọ ali ọmionoga ogbò ọkhọlọ.

18 “Abi o li mhi li gue ọli e yẹ e khi emiemini aa da lama shi oni agbò ona ne, aa ya li lama shi ọ na e obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbò ona ne, a ya lama shi ọ na e obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueyẹ e khi ini ẹẹ otuava a da lama shi emhikhoghūo agbò ona ni a rọ sọ iromhi shi ọ ne, Itamhẹ ni ọ la iloghie ọ ya rielẹ ọli na e. 20 Irari khi asha ni egbò ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhẹ ne, mhi nu wẹ la aghò.”

Okhẹ irọkhọkhọ oni ọa ya gbe kua na ogbò

21 IPita ọ bhale deba iJesu, ọ mhila li, “Iti-ingmẹ inyoghūo-mhẹ ọ fẹ ya lue na mhẹ ramhi ni mhi rọ ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 IJesu ọọ li, “Iiye, ọa khi iti ishilua tşẹ, ama iti egbhuesẹ ali igbe asha ishilua.§*

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni ọọ eni ẹẹ ga eyọli e bhale ya rọkhasẹ luẹ abi e li gbe akanya. 24 Abi ọ rọ ghò bino na wẹ abi e li gbe na li, a rue ọmşe oghuo ni ọ lo ọli ẹkpa idududu bhale. 25 Abi ọni ọmşe ọa

† 18:3 Li zẹ iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2 ‡ 18:8 Li zẹ iMat 5.30 § 18:9 Li zẹ iMat 5.29

* 18:15 Li zẹ iLuk 17.3 † 18:16 Li zẹ iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li zẹ iMat 16.19; ijọn 20.23 § 18:22

Li zẹ Igbae 4.24 * 18:22 Li zẹ iLuk 17.3-4

rọ doḅe fali eni ikpaghọ, ọni oghie ọọ e mu ọli ali ughue ọli ali imi ọli ya de ni ọ rọ fali eni ota.

²⁶ “Ọni ọọ ga ọghọ ọ de ya wugha odalo oyi ọni oghie, ọọ li, ‘Kpẹkpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali e eni ikpaghọ nya.’ ²⁷ Ighọ ọni oghie ọ ya mhue isomhelemhi na li, ọ gbe eni ota kua na li, ọ zẹ ọli vu.

²⁸ “Ama abi ọni ọọ ga ọ rọ fiẹ lase, ọ me ọni ọọ ga nabi loli ni ọ lo ọli ikuku ikpaghọ. Ighọ, ọ khi awulu shi ọli uruli, ọọ li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

²⁹ “Onuzava ọyọli ọghọ, ọ de ya wugha, ọọ lema li, ọọ li, ‘Kpẹkpe rabomudu na mhe, mhi ya fali e.’

³⁰ “Ama ọa lama na li. Ọọ a mu ọli ya shi owa ighumha ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota. ³¹ Abi eni eẹ ga enekpole e rọ me emini ọ li, elemhi ee bi we. E le ya gue eni ingme nya ye ọni oghie ọghọ.

³² “Ighọ ọni oghie ọ ghie ya lu ọni ọọ ga ọghọ, ọọ li, ‘Ye ye ọni ọọ ga ọna ọkholọ ọna, mhemhe mhi gbe ikpokpomhi ikpaghọ ni u lo mhe kua ne irari khi u lema mhe, ³³ waa khi ọni ọ kha li mhue isomhelemhi na ọnuzi-ava ọye abi mhi mhue isomhelemhi ne?’ ³⁴ Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ọ mu ọli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota ni o lo nya.

³⁵ “Ina Itamhe na iloghie ọ li ya li e ini aa rọte ekelemhi udu gbekua na inyoḅhuo e.”

19

Ipfa-ughue-a (iMak 10.1-12)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme se, ọ te eke iGalili vu je eke iJudia ukiẹkiẹ oke iJodani, ² Ebubu eḅọ e ve deba li. Ọ rewe la aghọ ze.

³ Eḅọ iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fe ni e ba me asha mu ingme ma li obọ. E mhila li, “Ushi oyawa o fe lama shi ọ ọmose ọ ri itobọ emhikhoghuo khu ughue ọli?”

⁴ IJesu ọ mhila we, “Aa ze abi Ebe-no-pfuase ọ ngme khi eri Eshinegba ni ọ ma eḅọ te igbaekele, ọ ma eḅọ ọmose ali ọkpotoso?”* ⁵ Eshinegba ọ gbolo e, ‘Itobọ ona ọmose ọ ya ze itali ali inyọli obọ, ọ to ma ughue-ọli ọ, we we ava e mele ọḅọ ọghuo-a.’ ⁶ Eḅheḅhe aghọ e a ke khi ava ama ọghuo. Itobọ ona, emini Eshinegba ọ she to ma, ọḅọ khi vase ọli-a.”†

⁷ Eni eḅọ iFarisi e mhila iJesu, “Elọ o ze khi Ushi oyi iMosisi o lama ọḅọ ọ nya ebe ipfa-ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli?”‡

⁸ IJesu ọọ we, “Itobọ khi aa gbe udu o ze ni Ushi oyi iMosisi o rọ lama li na e, ama ọa kpẹ te igbaekele lighọ. ⁹ Mhi gueye e khi ọnini ọ khu ughue ọli ni ọa rọ khi itobọ okia, ni ọ rọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, o she kia okia.”§

¹⁰ Eniye odukhokho eyi iJesu e, ini o khia khi ina o bie khi iteva ọmose ali ughue ọli, o bie ti ne ọḅọ khi rue ọkpotoso shi.

¹¹ IJesu ọọ we, “Ọa khi ọḅọkpa oni ose se ona o ọọ lu, se ni eni Eshinegba ọ ri oni afu na e khi rue ọkpotoso. ¹² Irari khi emhi ebubu e e ze khi ebubu eḅọ e a ya rue ọkpotoso, eghuo, itobọ khi ighọ Eshinegba ọ ma we, eghuo, itobọ khi eḅọ e re we khi ighọ, elese e ri eḅewe mele ọwali-a ni e me asha ga Eshinegba eḅeḅọ. Ọḅọ ni ọ doḅe ya ri eḅe mie oni ose se, ọ ri eḅe mie.”

* 19:4 Li ze Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li ze Igbae 2.24 ‡ 19:7 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11

*Ijesu o lema na eniyɛ enikeke
(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)*

¹³ Eghɛghɛ agho, egbo eghuo e wolo eniyɛ enikeke bhale ghi ijesu ini o ri obo nga we ukhomhi, ni o so iromhi na we. Ama eniyɛ odukhokho eyoli ee khu we, e ti je ukhokho.

¹⁴ Ijesu oo we “A ze ni ikuku eniyɛ e bhale deba mhe, a khi ke khu we irari khi hewe enana e mholi agbo oyi Eshinegba.” ¹⁵ O ri obo nga we ukhomhi se, o rote agho vu.

*Ozeo ni lolo pfue
(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)*

¹⁶ Ozeo oghuo o bhale ya mhila ijesu, oo, “Osesɛ onete, elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mholi agbo onabi oyi Eshinegba?”

¹⁷ Ijesu oo li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe onete? Eshinegba luɛghuo kpe o lese ti. Ini u wa nono ni u mholi agbo onabi oyoli, ri ishi eyoli gbe akanya.”

¹⁸ O mhila ijesu, “Ishi eneghuo o?”*

Ijesu oo li, “ ‘Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatɔ, khi pfi otsele eghue mu ogho. ¹⁹ Mu ekpe na ite ali inye, gbo ze ni, u nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono egbe e.’ ”†

²⁰ Oni ozeo oo ijesu, “Te eke vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpo mhe le?”

²¹ Ijesu oo li, “Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mholi nya de u kemhi eni ikpagho na egbo ni ɛa mholi, ni u mholi epfue shi obini iloghie. U tige bhale ke ya deba mhe kia.”

²² Abi oni ozeo o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi oo pfue gba.

²³ Ijesu oo eniyɛ odukhokho eyoli, “Mhi gue oli e ye e khi, o ma munu ni egbo ni e pfue e ze ni Eshinegba o mhese na we. ²⁴ Mhi gbo gueye e khi, ni ogho ni o pfue o ro lo eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogho ke dua ni loli ri akphere rote ese asuge ya fie.”

²⁵ Abi eniyɛ odukhokho eyi ijesu e ro suo ona, abo e sha we, e mhila li, “Oghuo o ke dobe ya lo Eghiele oyi Eshinegba sho?”

²⁶ Ijesu o bino we, oo, “Ini a ri oyi ogho ngme, ona o ya munu, ama obo oyi Eshinegba, emhikpa o ze oli e riɛle.”

²⁷ IPita o mhila ijesu, oo li, “Anye ni anye ze emhikpa obo bhale deba e ena, elo anye ya me o rue?”

²⁸ Ijesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi ini Omi Ogho o da shito ukpekhomhi ufumhi oyoli eghɛghɛ agbo Onogbo, ee ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mhese e na edeli igbeva eyi iZireni. † ²⁹ Oghokpa ni o da ze owa oyoli obo, okekhi inyoghuo oli, ni o ze itali ali inyoli obo ali inyoghuo oli ali imioli ali epfue eyoli obo shi itobo oyemhe ne, o ya mhue epfue eghoghɔ asha eghbueshe, o gbo mhue agbo onabi oyi Eshinegba. ³⁰ Ama egbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

20

Okhe irokhokho oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

* **19:18** Li ze Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20 † **19:19** Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18

‡ **19:28** Li ze iMat 25.31; iLuk 22.30 § **19:30** Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

1 “Eri Eghiele oyi Eshineḡba o li abi ɔmɔse ɔghuo ni ɔ fiɛ lase ya wolɔ ɛgbɔ ɛluzogbe je ogba ipfonu oyɔli ya gbe akanya. 2 Ɖ lama khi lɔli ya fali ɔgbɔgbɔ ingmɛ ni a mie ɔgbɛlɛ. Ɖ rɛwɛ je ogba ɛɛra ipfonu oyɔli ya gbe akanya.

3 “Elemhi agogo itili ɛluzogbe, ɔ fiɛ lasele, ɔ mɛ khi emɔse eghuo e migha elemhi oki ni ɛa mhuɛ oni ɛɛ gbe. 4 Ɖɔ wɛ, ‘A je ogba ɛɛra ipfonu oyemhɛ ya gbe akanya khi mhi ya fali ɛ emini o ti.’ 5 Ighɔ e vu.

“Elemhi agogo igbɛva ɛlɛ ɔguota ali agogo esɛ ɛlɛ ɔgbɔmhi, ɔ gbo lighɔ ya wolɔ emɔse elese. 6 Agogo ishe o she ramhi, ɔ gbo bhale ya ɛ emɔse elese ni ɛa li gbe okhɔghuo. Ɖ mhila wɛ, ɔ wɛ, ‘Elɔ o zɛ ni a rɔ migha ana amo kpa pfuse ɛghɛghɛ-a, ni aa rɔ gbe okhɔghuo?’

7 “Ɖ ɔli, ‘Irari khi ɔgbɔkhɔghuo ɔa lu anye shi akanya lɔ.’

“Ɖɔ wɛ, ‘A je ogba ipfonu oyemhɛ ya gbe akanya.’

8 “Ogbɔmhi o ke mu ekɛ, ɔni ɔ mhuɛ ogba ɔghɔ, ɔ lu ɔni ɔ ri ɛgbɔ ɛ gbe akanya na li, ɔɔ, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali ɔgbɔgbɔ ota. Ɖ kpɛ rɔte ɛgbɔ ni e kpɛ ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpɛ bhale.’*
 9 “Ɖ fali ɛgbɔ ni e te agogo ishe ɛlogbɔmhi gba akanya le ukpaghuo. 10 Abi eni e te ododɛ gba akanya le e rɔ bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpaghɔ eyɛwɛ e ya bu dɔsɛ eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali wɛ abizize. 11 E mie ifata se, ee wolɔ ɔni ɔ mhuɛ ishemhi. 12 E ɔli, ‘Emɔse ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lɛsɛ gbe akanya, ama rɔte ɛlɛ uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovɔ ya ramhi ogbɔmhi. Ama u ya fali anye abizize!’

13 “Omhue-ishiemi ɔ rɔ ɔtuɔghuo elemhi wɛ, ‘Omuɛ, mhi aa liɛle. Ɖa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhe shi akanya ɔgbɛlɛ? 14 A mɔ ikpaghɔ eyɛ ɛ ni a ke je apfɛ. Onoghuo o de ɛ shi ɔ ini mhi fali ɔmɔse ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali ɛ. 15 Abi khi mhia doɛ ya li ikpaghɔ eyemhɛ abi o ghɔle mhe? Eri a kɛ kpe ofuma irari khi mhi da khi ɔgbɔ ni ɔ somhopfa?’

16 “Ama ɛgbɔ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Jesu ɔ gbo gue ingme eghuli oyɔli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

17 Abi iJesu ɔ rɔ ɔ nga iJerusalemu, ɔ lu eniyɛ odukhokho eyɔli je asheghuo ya gueyɛ, ɔɔ wɛ. 18 “iJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobɔ ri Omi Ɖgbɔ na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esɛsɛ Ishi eyi iMosisi dɛ, aghɔ e la ya pfa ɛzɔ igbe-a mu ɔli. 19 E tigbe rue ɔli na ɛgbɔ iJɛta, e rɔli li egia, e gbe ɔli itɛ, e ta li ma apfida, ama ɛlɛnuzi-esɛ, a guise ɔli le bhale agbɔ.”

Emini ughuɛ iZebedi ɔɔ iJesu ɔ rɛlɛ na luɛ

(iMak 10.35-45)

20 Ighɔ ughuɛ iZebedi ɔ rue imi ɔli ava bhale deba iJesu, ɔ wugha li odalo, ɔɔ li ɔ kpɛkpɛ ɔ somhi luɛ opfa.

21 IJesu ɔ mhila li, “Elɔ wa nono.”

Ɖɔ li, “Lama na mhe khi imimhɛ aava ena, khi ɔghuo ɔ kha shitɔ ɛ obo ita, ɔnɔkpɔle ɔ shitɔ ɛ ɔgobɔ eghiele oye.”

22 IJesu ɔɔ wɛ, “Aa lɛsɛ emini a mhila. A ya doɛ da uko osoli ni mhi ya da?”

Ɖ ɔli, “Anye ya doɛ.”

23 IJesu ɔɔ, “A rɔte uko ni mhi te da ya da, ama, ɔa khi mhemhɛ mhi ya zɛ ɔni ɔ ya shitɔ mhe obo ita ali ɔgobɔ. Eni Ita ɔ rɛlɛ wɛ shi na e mɔli wɛ.”

* 20:8 Li zɛ iLɛv 19.13; iƉɛt 24.15 † 20:16 Li zɛ iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30

²⁴ Abi eniyẹ odukhokho ogbe enekpọle e rọ suọ, e pfaa na ogbọ ali inyoghuo egho. ²⁵ Igho iJesu o lu wẹ tiggili, oo wẹ, “A lẹsẹ khi ighie eyi egbo ijeta eri eẹ jili egbo eyewẹ. Eni e kpada e ri omhese ri itoto e sha wẹ ma. ²⁶ Ama, ọa khi igho iteva oye e. Oni o da nono ni loli fu ne, o khi oni oo ga enekpọle.† ²⁷ Ini ongee oo nono ni loli khi onodode, o mele oni oo ga oyi enekpọle a.‡ ²⁸ Ezeze abi Omi Ogbo, ọa li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

Ijesu o ri ezalo aava ze

(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

²⁹ Ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e rọte iJeriko vu, ebubu egbo e wẹ deba li. ³⁰ Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suọ khi iJesu o rọte agho dose. E tseşe, e lie. “Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

³¹ Oni ebubu egbo e dese wẹ, e khukhu unu, ama e kiele tseşe leghe, e lie, “Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

³² Igho iJesu o migha, o lu wẹ, oo wẹ, “Elo a nono ni mhi riẹle na e?”

³³ Eẹ ọli. “Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a.”

³⁴ Ijesu o mhue ilelemhi na wẹ, o ri obo ti wẹ alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbo e ri ufumhi na ijesu abi o rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi iJesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute eera Olivu. Ijesu o la agho ghie eniyẹ odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. ² Oo wẹ, “A je eoli ni a fe odalo oye ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghuo, a gueye ọli khi Onomhue o ya rewe riẹle emhi, o gbo ya nyene wẹ bhale lena.”

⁴ Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmemhi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo

⁵ “A gueye edeli iZayo,*

“A bino khi oghie oye e oo bhale deba e.

O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere,

ikhi Omi akphere.”

⁶ Igho eniyẹ odukhokho eyi iJesu e ye abi o ghie wẹ. ⁷ Igho e rue oni akphere ali omi ọli bhale, e banọ ide eyewẹ egbe nga li egbe, iJesu o nga li shito.

⁸ Ebubu egbo e gueghie itsua eyewẹ naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghie-a shi ode. ⁹ Eni egbo ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tseşe, e kueghie ọli, e lie,

“Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”

“Ikhivose khi oni o ri eva oyi Onomhue bhale.”

Ikuẹghie khi oyi Eshinegba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi iJesu o ro lo elemhi iJerusalemu, oni edeli nya o wushe-a, egbo e mhila, e lie, “Oghuo oni omose onana o fe khi?”

† 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26 * 21:5 Li ze iZaka

9.9 † 21:9 Li ze iWolo 118.25,26

11 Eni ẹgbọ ni e nu ọli kia e gueyẹ wẹ, ẹẹ “Ọna khi iJesu ọni ọmekẹguele ọnge iNazarẹti na eke iGalili, ni a shobọ na awa khi ọọ bhale, ikhi ọni awa migha khe.”†

Ijesu ọ lo elemhi Owa Oyi Eshinẹgba
(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJón 2.13-22)

12 Ijesu ọ lo elemhi Owa Oyi Eshinẹgba. Ọ khu ẹgbọ ni e la elemhi ọli ẹ du oki kua. Ọ ghino wẹ abọ itebu ni e la ngmomhi ikpaghọ kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u ẹ de. 13 Ọọ wẹ “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhẹ, owa ni a la lema o khi,’ ama a she roli mele owa oyi ighiato-a.”§

14 Ezalo ali eni e guoghọ awe-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eshinẹgba, Ọ rẹwẹ ze nya. 15 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi e rọ me khi iJesu ọọ gbe ikanya ọnyalao ọdọda, elemhi Owa oyi Eshinẹgba, ali khi eniyẹ e la akaghọ tsesẹ leghe kuẹghie ọli, e lie, “Ikueghie o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi wẹ.

16 Ighọ e mhila iJesu, ẹ ọli “Wa a suọ abi eniyẹ ẹẹ ngme ẹ?”

Ijesu ọọ, “Mhi suọ.” Ọ mhila wẹ, “Aa kpẹ suọ abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọ.”

“U she ri eniyẹ ali emofẹ
kuẹghie ikuẹghie ni o gba pfo’ ”*

17 Ijesu ọ te aghọ vu je iBetani. Ọ gbhẹ aghọ ni ogbe o gbe.

Ijesu ọ ku itse na ọkhua-eni
(iMak 11.12-14,20-24)

18 Eje uzogbe abi ọ ke rọ nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe ọli. 19 Ighọ ọ me ọkhua-eni epfe ode, ọ le ya bino ọli, ama ọa me udumhi okhoghuo ukhomhi ọ, se ni ebebe. Ighọ ọọ oni ọara ogho “Wa gbo ya mo udumhi ghue!” Aghoaghọ oni ọara o ku ebe-a.

20 Abi eni eniyẹ odukhokho eyọli e rọ me ọli, abọ e sha wẹ. E mhila li, ẹẹ. “Se o li kia khi oni ọkhua o rọ ghọ nyanya ku ebe-a?”

21 Ijesu ọọ wẹ, “Mhi gueyẹ ẹ khi, ini a mhue irudunga ni aa rọ mhue akhokhomhẹ, a ya dobe li emini mhi li oni ọkhua ona. Ọa khi onana tse, a ya lie oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo okẹ oniemi,’ oni ute o suọ na ẹ.”† 22 Irari khi ini a mhue irudunga, emiemini a sọ iromhi mhila a ya mhọli ọli.”

A mhila iJesu obini ọ te mhọli afu
(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

23 Ijesu ọ lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinẹgba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni eghbali e mhila li, “Afu eyi ọghuo u rọ gbe ikanya enana? Ọghuo ọ ri afu ne?”

24 Ijesu ọọ wẹ, “Mhemhẹ mhi ya li mhila ẹ ogbo oghuo, ini a da gbaghie ọlia ne, mhi ya gueyẹ ẹ oni ọ ri afu ona na mhe. 25 Mhie i, ibatazi ni iJoni ọọ batazi na ẹgbọ, ọghuo ọ ri afu na li ọ ke batazi ẹgbọ? Ẹgbọ e ri ọli na li abi khi Eshinẹgba lo?”

E nu egbewẹ khako, e lie, “Ini awa ẹ khi ‘Obọ oyi Eshinẹgba o te bhale,’ ọ ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa rọ mie ọli suọ?’ 26 Ama ini awa ẹ khi, ‘Obọ oyi ogbo o te bhale,’ ulishi apfowa ọọ mu awa, irari khi ogbọkpa ọ lẹse khi ọmekẹguele iJoni ọ khi.”

† 21:11 Li ze iJón 6.14; 7.40; iKa 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33 § 21:13 Li ze Aza 56.7; iJere 7.11

* 21:16 Li ze iWolo 8.2 † 21:21 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2

27 Itobọ ighọ e kẹ iJesu “Anye aa lẹsẹ.” IJesu ọọ wẹ “Mhẹmhẹ mhi aa li ya gueyẹ ẹ obini mhi te mẹ afu.”

Okhẹ irọkhọkhọ oyi eniyẹ aava

28 “Sẹ a mẹ ona shi? Ọmọsẹ ọghuo ọ mhue eniyẹ emọsẹ aava. Ọ bhale deba oni ọgbhali, ọọ li, ‘Ọmọ ke lẹ ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

29 “Ọọ itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li deñe, ọ mu udu pfi, ọọ lẹ oni ogba ipfonu.

30 “Oni itawẹ ọ gbo lẹ deba ọnikẹke, ọ gbo ngme ọli abi ọ kpẹ ngme ọni ọgbhali. Oni ikeke ọghọ ọ lama khi lọli ya ye, ama ọa tigbe ye.

31 “Ọnọghuo eniyẹ aava ena ọ riẹlẹ emini itawẹ ọ nono?”

Ẹẹ iJesu, “Ọni ọgbhali.”

Ijesu ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi emionoga ali idegbe e she pfi ẹ shi ana kpẹ lo Eghiele oyi Ẹshinegba. 32 Irari khi abi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ọọ bhale ya sẹsẹ ẹ ode ni a ya rọte, ni aa lama mie ọli suọ. Ama emionoga ali idegbe e mie ọli suọ, e mu pfi. Abi a tseku ri ẹloẹ oyẹẹ mẹ, aa kie mu udu pfi ni a miesuọ.†

Okhẹ irọkhọkhọ oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

33 “A suọ okhẹ irọkhọkhọ olese. Ọmhue-apfẹ ọghuo ọ ya laọ ni ọ gua ogba ipfonu shi ukhokho apfẹ oyọli. Ọ khi ogba gase ọli, ọ riẹlẹ ashini a la nye onyọ shi ọ, Ọ gbo tọ owa ni o yagha ni a la khẹ-ekhẹ shi ọ. Ọ rọli na ẹgbọ e ke ri ẹloẹ khu ọli, ọ vu ẹoli oboese. § 34 Abi ẹghẹghẹ ikhiẹsẹ o rọ ramhi, ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli ghi eni ẹgbọ, e ka mie wẹ eni e khi eyelue ghi luẹ.

35 “Eni ẹgbọ ni ọ rọ shi oni ogba ọghọ, e mu eni eni ẹẹ ga eyọli, e gbe ọghuo, e gbe ọghuo-a, e tono ọnọkpọle eche. 36 Ighọ ọni ọmọsẹ ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese ghi wẹ ni e ke bu dọsẹ eni ọ kpẹ ghie. Ighọ eni e la oni ogba e li wẹ abi e kpẹ li eghọ. 37 Ikpukhokho ọ, ọ ghie omi ọli ghi wẹ. Ọọ, ‘E ya mu ekpe na li.’

38 “Ama abi eni e la oni ogba e rọ mẹ khi ọni omi ọli ọọ bhale, e lu egbewẹ ochi, ẹẹ egbe, ‘Awa gbe ọni omi ọli-a, ni awa le ugu oyọli.’ 39 Ighọ e mu ọli e rue ọli je olase oni ogba, e gbe ọli-a.

40 “Irarighọ, ini ọni ọ mhue oni ogba ipfonu ọghọ ọ fẹ bhale, sẹ ẹẹ a sa khi ọ ya li eni ẹgbọ eghọ?”

41 Ẹẹ iJesu, “Eri ọ ya gbolo eni ẹgbọ ọkhọlọ eghọ-a, ọ ri oni ogba na ẹgbọ elese, eni e ya ke ri eni e khi eyọli ghi ọli.”

42 Ijesu ọọ wẹ, “Ẹẹ a kpẹ zẹ ọli abi a li kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasẹ khi:

“ Ẹche ni itsọna e kie pfia,
lọli o ke ya mele egbegbi eche
ni o kẹ mu ẹloẹ nẹ nya-a.

Ọnọmhue ọ lighọ riẹlẹ ona,

óó ti anye ẹloẹ gba’ ”*

43 “Irarighọ, ighọ a li ya mie ẹ Eghiele oyi Ẹshinegba obo, a rue ọli na ẹgbọ ni ẹ riẹlẹ emini Ẹshinegba ọọ a ke riẹlẹ. 44 Ọgbọ ni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ ya guọghọ-a, ama ọgbọ ni oni eche ọ da de nga egbe ne ọ ya mhẹli-a abi ifufu.”

45 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali ẹgbọ iFarisi e rọ suọ oni okhẹ irọkhọkhọ ona, e lẹsẹ khi wẹwẹ iJesu ọ nu ngme. 46 E nono ode ni wẹwẹ e tẹ mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi ẹgbọ e lẹsẹ khi ọmekẹguele iJesu ọ khi.

† 21:32 Li zẹ iLuk 3.12; 7.29-30 § 21:33 Li zẹ Aza 5.1-2 * 21:42 Li zẹ Iwolo 118.22-23

22

Okhẹ iròkhòkòhò oyi ukue ni á lá rue òmueshi
(iLuk 14.15-24)

1 Ijesu ò gbo ri okhẹ iròkhòkòhò ona nu wẹ ngme, ọọ, ² Eri Eghiele oyi Eshinẹgba o li abi oghie ọghuo ni ò gbhẹ ukue na omiọli ni ọọ rue òmueshi. ³ Ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli e ka gueyẹ ẹgbọ ni ò gbhẹ oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

⁴ “Ighọ ò gbo ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, ‘A ka gueyẹ eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhẹ, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuẹsẹ òmueshi.’”

⁵ “Ama eni ẹgbọ ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Ọghuo ò vu ishemhi, ọlese ò vu oki.

⁶ Eghuo ò ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga eghọ, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a.

⁷ Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ò ghie ekhọli-okhue eyọli, e ka gbolo eni ẹgbọ ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e tose wẹ apfe-a.

⁸ “Ighọ ọni oghie ò luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, ‘A she mu egbe ukue oyemhẹ shi eke se, ama ẹgbọ ni mhi lu shi ò, ẹa khi eni a kha lu shi ò. ⁹ Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu ẹgbọ e legba, ọgbọkpa ni a da mẹ ne, a lu ọli bhale oni ukue.’” ¹⁰ Ighọ eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e mẹ kpa tigbili, ghe ẹgbọ enete ali ikhiakhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhẹ oni ukue shi o vọ ẹgbọ.

¹¹ “Ama abi ọni oghie ò rọ bhale ya bino eni ẹgbọ, ò mẹ khi ọmọse ọghuo ò la aghọ ni ọa sọ itsua ukue ni a rọ khuẹsẹ òmueshi ye ughue. ¹² Ọni oghie ò mhila li, ‘Ọmue sẹ u li lo ana le ni u wa rọ sọ itsua oyi ukue ni a rọ khuẹsẹ òmueshi,’ Ọni ọmọse ọa dobe sọli ò.

¹³ “Ighọ ọni oghie ò gueyẹ eni eni ẹẹ ga eghọ, ‘A mu ọli gẹ abọ ali awẹ, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la viẹ, ni a la le akọ akọ.’”

¹⁴ “Ọgbọkpa a lu ama ikuku wẹ ni e mie oni ulumhi, a zẹ.”

A mhila iJesu ini a ke zẹ oga na iSiza
(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

¹⁵ Ighọ ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya gba abi e li ya ri omhila mẹ asha mu iJesu. ¹⁶ E ghie eniyẹ odukhokho eyewẹ ali eniyẹ odukhokho eyi Erodu deba iJesu, ẹ ọli, “Ọsẹsẹ, anye lẹsẹ khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ sẹsẹ igesikia oyi ọghuemhẹ oyi Eshinẹgba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbọkọghuo, itobọ khi ẹgboliẹ ọa la ọnini ọgbọ ò khi. ¹⁷ Gueyẹ anye, sẹ ò fẹ li udu oyẹ? Abi ushi oyawa o ngme, o fẹ ti ni awa zẹ oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

¹⁸ Ijesu ò lẹsẹ ugbamhi obe ni e gba, ọọ wẹ, “Eẹ eri ugamhi ku alo, elọ ò zẹ ni a rọ nono ni a di mhẹ mu? ¹⁹ A rue ukpaghuo ni a rọ zẹ oga khasẹ mhẹ ghue!” Ighọ e rue ukpaghuo bhale ghi ọli. ²⁰ Ọ mhila wẹ “Alo eyi ọghuo na? Eva oyi ọghuo na?”

²¹ E ọli “Eyi iSiza.”

Ighọ iJesu ọọ wẹ, “Irarighọ, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinẹgba na Eshinẹgba.”

²² Abi e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ, e zẹ ọli obọ, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irọte eghuli guale
(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

²³ Oni ogbẹlẹ ẹlẹghọ, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ò, e bhale deba iJesu ya mhila li ọgbọ.† ²⁴ E ọli “Ọsẹsẹ, iMosisi ò gueyẹ anye khi, ini ọmọse ò

* **22:13** Li zẹ iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † **22:23** Li zẹ Ika 23.8

ghu-a ni ɔa rɔ bia eniye, inyɔghuo ɔli ɔ rue ɔni ɔsamhi olimhi ni ɔ bia eniye na li na inyɔghuo ɔli ni ɔ ghu-a ɔghɔ.† 25 Mena inyɔghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. ɔni ɔgbhali ɔ rue ɔkpotso ɔ ghua, abi ɔa rɔ bia eniye, ɔ zɛ ɔni ɔkpotso obɔ na inyɔghuo. 26 Ighɔ eghuli o li gbe inyɔghuo ɔli ɔnuzava ali ɔnuzasɛ ya ramhi ɔnuzi-oshilua ɛa ga bia ɔmɔ ɔkhɔghuo na ɔni ɔkpotso. 27 Ikpukhokho ɔ ɔni ɔkpotso ɔ ghu a. 28 Mena, ɔgbɛlɛ iteghuli guale, ughue ɔghuo ɔ fɛ ya khi elemhi ɛwɛ nya, aborɔkhia khi wɛwɛ oshilua e ga rue ɔli shi?”

29 Ijesu ɔɔ wɛ, “Eri a da ɔdɛ! Itobɔ khi aa lɛsɛ ungemhi oyi Eshinɛgba ali itoto eyɔli lɔ. 30 Irari khi ini ɛgbɔ e rɔte eghuli guale, ɛa ke ya rue ikpotso, wɛ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emɔse, eri e ke ya li abi igɛni na iloghie. 31 Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi ɛgbɔ ni e ghu-a ne, eri aa suɔ abi Eshinɛgba ɔ ngme ɛ. 32 ɔ khi, ‘Mhɛmhɛ mhi khi Eshinɛgba oyi Aburaamu ali Eshinɛgba oyi Aziki, ali Eshinɛgba oyi iGiekɔpu.’ Eshinɛgba oyi ɛgbɔ ni e la agbɔ ɔ khi, ɔa khi Eshinɛgba oyi ɛgbɔ ni e ghua.”§

33 Abi eni ebubu ɛgbɔ e rɔ suɔ ona, abɔ e sha wɛ shi ɔsɛsɛ ni ɔ sɛsɛ.

Ushi ni o ga funɛ nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

34 Abi ɛgbɔ iFarisi e rɔ suɔ khi iJesu ɔ pfi ɛgbɔ iSadusi okpɛ unu, e le gba. 35 ɔghuo ɔ elemhi wɛ ni ɔ khi ɔsɛsɛ ushi ɔ rɔshɛka ni lɔli doɛɛ ri ushi mu iJesu. ɔ mhila li ɔgbɔ.

36 ɔɔ li, “ɔsɛsɛ, Ushi onoghuo o ga funɛ nya elemhi Ishi eyi iMosisi?” 37 Ijesu ɔɔ li, “ ‘Ri udu oyɛ nya ali ayɛmhɛ oyɛ nya ali usamhi udu oyɛ nya nono ingme oyi ɔnɔmhue Eshinɛgba oyɛ.’* 38 Onana o khi ushi onododɛ ali oni o ga fu nɛ nya. 39 Eri onuzi-eva o gbo li abi lɔli, ni ɔɔ li, ‘Nono ingme oyi ɔgbɔ ɔlese abi u li nono ingme egbe ɛ.’† 40 Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekɛguele nya, e te zɛ.”‡

Omi ɔghuo Omiepfuese ɔ khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

41 Abi ɛgbɔ iFarisi e kie li la aghɔ eghɔ, iJesu ɔ mhila wɛ. 42 “Sɛ a khɔkhɔ shi Omiepfuese ɔ? Omi ɔghuo ɔ fɛ khi?”

E ɔli “Omi iDefidi.”

43 Ijesu ɔɔ wɛ, “Elɔ o ke ze khi iDefidi ɔ rɔte elemhi ayɛmhɛ lu ɔli, ‘ɔnɔmhue?’ Irari khi iDefidi ɔ liɛ,

44 “ ‘ɔnɔmhue gueye ɔnɔmhue oyɛmhɛ.

Shitɔ mhɛ ukiɛkiɛ obita ramhi

ni mhi rɔ ya ri ebe ɛ

shi ɛ ufu ɛkowɛ.’§

45 “Ini iDefidi ɔ lu ɔli ‘ɔnɔmhue,’ sɛɛ ɔni Omiepfuese ɔ ke gbolo ɛ khi omiomi iDefidi?” 46 ɔngɛwɛ ɔa doɛɛ gbaghie oni ɔgbɔ-a. Rɔte ɛlɛghɔ vu ɔgbɔ okhɔghuo ɔa ke gbo gbudu mhila li ɔgbɔ okhɔghuo.

23

A mhue ɛgbhɛ shi esɛsɛ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

† 22:24 Li zɛ iDeut 25.5 § 22:32 Li zɛ Okiali 3.6 * 22:37 Li zɛ iDeut 6.5 † 22:39 Li zɛ iLev 19.18 ‡ 22:40 Li zɛ iLuk 10.25-28 § 22:44 Li zɛ iIwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13

¹ Igho iJesu o nu egbo ni e ri esọ shi ọli eke ali eniye odukhokho eyọli i ngme. ² Oo we, “Esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. ³ Irarigho, a mema ya suọ esọ na we, a li abi e gueye e a ke li, ama a khi khonya we ngeli ingeli enabi eyewe. Irari khi wewe ẹa ri emini ẹẹ sesẹ egbo gbe akanya. ⁴ Eri e ẹ ẹ itsua ni e kọ na egbo tsua. Ama wewe oyewe ẹa lama ri umiesobo da we o kpaghie we tsua eni itsua.

⁵ “Emhikpa e ri abamemhe e riẹle. E ri ogbenẹ ni a fia ọtsuotsuọ shi mu alukpo ali abo. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuase keke emhi shi lo eni ọtsuotsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dolodolo shi esọ iwulu ni ẹẹ so. ⁶ Ashini o mhue ekpe ukue ali ikpekhomhi ni e fune ọọ ghole we ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse we otse ekpe atuoki, ali ni a gbo ke lu we, ‘Qsesẹ.’

⁸ “Ama ẹẹ oye e a khi lama ni egbo e lu e ‘Osese,’ irari khi Oga oghuo o ga mhọli e nya, a gbo khi inyoghuo. ⁹ A khi lu ogbokoghuo agbo ona ‘Ita,’ irari khi Ita oghuo kpe a mhue, iloghie o la. ¹⁰ We khi a ze ni ogbo o lu e ‘Qsesẹ,’ irari khi Qsesẹ oghuo kpe a mhue ni o khi iKirisiti. ¹¹ Oni o ga fune elemhi e, o mema mele oni ọọ ga oye e a.† ¹² Onini o da ya ti egbo ni nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama onini o da ti egbo ni tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

¹³ “O ma khọlo e egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpe ode iloghie zuse egbo shi olase. Eẹ oye e na, aa lama lo elemhi o wekhi eri a ze ni eni e nono ni wewe e lo, ni e me asha le. ¹⁴ [O ma khọlo e egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi! Eẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhe a so iromhi ni o nuata. Itobo igho a ya na e osoli egbegbo.]

¹⁵ “O ma khọlo e egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga rọsheka kia eke ali ukhomhi okpe ye obini odonue ya nono ogbo mu pfi lama shi osese oye e. O kha da tse na e se, osoli ni oni ogbo ogho o ke ya me ilimhi iriere, o ke fu dose oni ẹẹ a ya me agbhagbhamhi eva.

¹⁶ “O ma khọlo e egbe irari khi ezalo a khi ni a sese egbo. Eẹ ni a sese khi, ‘Ini ogbo o romhi Owa Oyi Eshinegba o mhue abi o ngme, ama ini o romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Eshinegba, oni ishe o ya mu ọli.’ ¹⁷ Eẹ eyeghe, ezalo, onoghuo o fe fune? Igolu abi Owa oyi Eshinegba ni o ri oni igolu ro khi oni o pfuase? ¹⁸ A gbolo e sese egbo khi ini ogbo o romhi atete khi o mhue abi o ngme, ama o khada romhi emini a ro luase oni atete, oni ishe o ya mu ọli. ¹⁹ Eẹ ezalo, onoghuo o fe fune? Emini a ro luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? ²⁰ Itobo igho, ini ogbo o da romhi atete ne, oni atete ali emini o la ukhomhi ọli nya o romhi egho. ²¹ Ini ogbo o romhi Owa Oyi Eshinegba, oni Owa Oyi Eshinegba ali Eshinegba ni o la o o romhi egho. ²² Ini ogbo o romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Eshinegba ali oni o shito o o romhi egho.§

²³ “O ma a khọlo e egbe, ẹẹ esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi. Eẹ erugamhi-ku-alo. Aa ze aze-oghue-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri eloe e gbe emini e mu eloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riẹle, aa kha pfi enana shi eke ni aa riẹle we.* ²⁴ Eẹ ezalo ni a ri egbo o kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akphere luẹ.

* **23:5** Li ze iMat 6.1; iNoba 15.38; iDeut 6.8 † **23:11** Li ze iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ **23:12** Li ze iLuk 14.11; 18.14 § **23:22** Li ze Aza 66.1; iMat 5.34 * **23:23** Li ze iLek 27.30

²⁵ “O ma a kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vo elemhi we. ²⁶ Egbo iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, eghēghē agho ikhokho we e li pfuase.

²⁷ “O ma a kholo e egbe, esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri etseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato oli ti eloe, ama elemhi we, e vo igua egbo ni e ghu-a ni e ke-a.† ²⁸ Igho a lili e li, eri a rote odato idiegbe ga li abi egbegbi egbo, ama okholo ali irugamhi ku alo, o vo e elemhi.

Ijesu o gue anasemhe oyewe le shi eke
(iLuk 11.47-51)

²⁹ “O ma a kholo e egbe ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekeguele a riele iji eyi eni e gue ngeli somhotse. ³⁰ A gbolo o lie, ‘Ini anye la agbo eghēghē oyi itita anye lo, anye a kha nu we mhōli obō shi emekeguele igbolo-a.’ ³¹ Eri a ri ona pfi otsele mu egbe e khi a lama shi o khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititae e gbaekele gbe.

³³ “Ee enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi irierie ni o o bhale?† ³⁴ Itobō igho mhi ya gweye e khi mhi ya ghie emekeguele ghi e ali egbo ni e fialo-a ali esese ni e bu, a ya gbolo eghuo o-a, a tanō we ma apfida, elese a gbe we ite elemhi owa ugamhi eye e, a khu we te eoli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobō igho a ya ri oia eyi egbo eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi eke agbo ona mu ota so e, rote idiegbe oyi Ebeli ni o a mhue abi o li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerəkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Eshinegba.‡ ³⁶ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi egbo egho, egbo na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni ijesu o mhue na ijerusalemu
(iLuk 13.34-35)

³⁷ Ijesu o ro lie, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Eshinegba o ghie ghi e eche gbolo-a. Iti-ingmi-ingme mhi she roshēka ni mhi kolo egbo eye e kugbe, abi okhokho o lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe ! Eshinegba o ya te Owa oyi Eshinegba oye e vu, o mele afue a.* ³⁹ Mhi gweye e khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni eghēghē ni a ro ya ke lie, ‘Oghēle o khi ni oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’ ”†

24

Olele oyi ikpukhokho agbo
(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi ijesu o rote oni Owa oyi Eshinegba fie lasele, eniyē odukhokho eyoli e roli khasē ugbe oyi oni owa. ² Ijesu o ro we, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye e khi aa me echeli ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua.”

Ozughu ali imu-okholi vule
(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)

† 23:27 Li ze Ika 23.3 ‡ 23:33 Li ze iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7 § 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21 * 23:38 Li ze ijere 22.5 † 23:39 Li ze Iwolo 118.26

³ Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, eniye odukhokho eyoli e bhale ya ye oli ochi, ee oli. “Gueye anye eghēghe ni eni ingme enana e ro bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye ro ya lese khi a she ramhi ukpese agbo.”

⁴ IJesu o so we o, oo. “A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁵ Irari khi ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ ee di ebubu egbo. ⁶ A ya su eko okholi ali okeke okholi. Ama a khi ze ni ulishi o mu e. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpese agbo o kie ramhi ne. ⁷ Ushishi e ya mu okholi vule shi ushishi o, egbo e mu egbe iku iku nu egbe e kholi. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekule asha khi asha. ⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni o ya bia.

⁹ “Eghēghe agho a ya mu e na we ni e nase e, a gbolo e-a. Egbo na agbo nya e ya ke biselemhi e, itobo khi a khi egbo eyemhe.* ¹⁰ Eghēghe agho ebubu egbo e ya de irudunga lasela, e ri egbe e de, ee biselemhi egbe. ¹¹ Eghēghe agho ebubu emekeguele eyi egbholi e ya lasela, ee di ebubu egbo. ¹² Irari khi okholo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe o ke lolo e la o. ¹³ Ama ogbo ni o da migha irudunga oyoli gbagbagba ramhi ukpese, o ya khi oni a mie pfuese.† ¹⁴ A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abo gasa agbo kpa, ni o khi otsele na ishishi nya, eghēghe agho ukpese agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

¹⁵ “‘Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne,’ ezeze abi emekeguele iDanie o gue oli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.† ¹⁶ Eghēghe agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. ¹⁷ Ogbo ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghhuo elemhi owa. ¹⁸ Ogbo ni o la ishemi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe. § ¹⁹ O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. ²⁰ A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oyee o khi eghēghe orue wekhi ogbele iyemhe. ²¹ Irari khi osoli oniemhi o ya lasela o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* ²² Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya pfue o. Ama itobo oyi egbo ni Eshinegba o ze, o ya khi eni ogbele-a. ²³ Eghēghe agho, ini ogbokhoghuo oo u, ‘Bino, ghe oni iKirisiti!’ Okekha khi eri o li, ‘Ghe oli oobo khe,’ khi mie oli suo. ²⁴ Irari khi iromhi emiefuese ali emekeguele eyi egbholi e ya lasela, ee ri olele eniemhi e khase, ali ee gbe ikanya onyalo ro ke di egbegbi eni Eshinegba o ze, ini o ya ze li lo. ²⁵ A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni eghēghe o ya ramhi.

²⁶ “Igho, ini ogbokhoghuo o gueye e, ‘Ghe oli oobo, obini odagbe ifufu,’ a khi je oobo. Okekha khi eri oo, ‘Ghe oli ana, elemhi owa aza,’ a khi mie oli suo. ²⁷ Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo o ya li abi akphala o lie nyamhise alo nyaa, o rote udi ukhuli ge ya je udi ukhuli, rote obini ovo o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† ²⁸ Itobo khi ashini elamhako o ke-a shi agho ghuli ee legba.‡

* **24:9** Li ze iMat 10.22 † **24:13** Li ze iMat 10.22 ‡ **24:15** Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § **24:18** Li ze iLuk 17.31 * **24:21** Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † **24:27** Li ze iLuk 17.23-24 ‡ **24:28** Li ze iLuk 17.37

Inyenege bhale oyi Omi Ogbò
(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

²⁹ “Egheghe osoli ogho o kha da lese dose tee,
“Ovo o ya bishi alo-a,
uki o a ke ge
ikpetata e deno ukhuli kule,
ekpabo ena ukhuli ee nighise.”§

³⁰ “Egheghe agho, olele irokhasa oyi Omi Ogbò o ya lasese shi ukhomhi idane. Egbò ni e la agbò ona nya, e ya ke vie oya abi Omi Ogbò o li rote irarogbe e tiemhile elemhi ekpabo ali ukpokpomhi ufumhi.* ³¹ Egheghe agho akala onofune o ya de. Omi Ogbò o ghie igeni eyoli je iguabo enenene na eke agbò nya, e ka ti egbo eyoli ni o ze gbili.†

Owena ni a te ora okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

³² “A ze ni para okhua o sese e ingme. Ini iguabo eyoli e da tsotsogho ne, ni o ro ta ebe, a lese khi okase o she ramhi. ³³ Igho ini a da me emini mhi gue e ye ena ne, a lese khi oni egheghe o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue e ye e khi agbhotu ona o ya dose ne, ni emhi ena nya e ro bhale ya tse. ³⁵ Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe, ea ya de kua.

Ogbò o a lese oni ogbele wekhi oni egheghe
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

³⁶ “Ogbokhoghuo o a lese oni ogbele wekhi oni egheghe. Egbegbi igeni na iloghie a lese wekhi Omi Ogbò o lese, se ni Ita lolighuo tse. ³⁷ Abi o ke li egheghe oyi iNoa, igbo ibhale oyi Omi Ogbò o ya li.† ³⁸ Neni a me ogbele oyi ochikpho oniemi, eri egbo e le, e da, eghuo e wolò ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa o ro mu oko-okè oniemi nga, ³⁹ Ama ea kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o ro bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ogbò o ya li. § ⁴⁰ Emose aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo.

⁴² “A ri ukpeloe shi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e o ya bhale. ⁴³ A lese khi ini omhue-apfe o lese egheghe ni ighiato e ro ya do oli lo, eri o ya shito ni ogbe o gbe-a. Oa ya ze ni ighiato e gbe oli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobo igbo, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi egheghe ni aa sa shi, Omi Ogbò o ro ya bhale.

Omi o gue ee ga ali oni o a gue ee ga
(iLuk 12.41-48)

⁴⁵ “Oghuo o fe khi oni o o ga ni ri egbe e nga ni o lese ingme. Ni oga oyoli o ze kpeda na eni ee ga eyoli, o ri eloe khu omhwapfe oyoli, ni o ke ri emhi na we le shi egheghe? ⁴⁶ Oghelè o khi na oni o o ga ogho ini oga oyoli o jele ya e khi o o riele emini o mhesa na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi oga oyoli o ya ri emini o mholi nya nga li obo. ⁴⁸ Ama ini o khi oni o o ga ni o ya su o es o lo, eri o ya ke gueye egboli, ‘Oga oyemhe o ya la oobo tese,’ ⁴⁹ O o gbe eni ee ga ni e kpole, o le, o deba edonyo a da onyo kia kia. ⁵⁰ Oga oyi oni o o ga ogho o ya jele apfe

§ 24:29 Li ze Iro 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; ijoe 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Iro 6.12-13

* 24:30 Li ze iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7 † 24:31 Li ze 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li ze Igbae 6.5-8 § 24:39 Li ze Igbae 7.6-24

ogbele ali egheghe ni oni o o ga ogho o a sa shi. ⁵¹ Oni oga oyoli ogho o ya nase oli agboagbo, o roli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Agho o la ke vie o le ako.”*

25

Okhe irokhokho imueshi ogbe ni ea me omose ghue

¹ “Egheghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ea me omose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu omose oni o o rue omueshi onogbo ode.” ² Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpole e khi elesingme. ³ Eyeghe ni e la o, e wolo ikpa eyewe ama ea sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elesingme ni e la o, e wolo ikpa, gbo die oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omose ni o o rue omueshi egho o a ro kele e bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olese o dowe rue.

⁶ “Abi itsotsogbie ro mu eke, uruli o de leghe, o o, ‘A ghe khe! Oni o o rue omueshi o she e bhale o! A vule ni a ya lu oli ode!’

⁷ “Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewe ngale. ⁸ Ama ikpa eyi eyeghe ni e la o, e ea ke dobe lala. E le deba eni e khi elesingme, ee we, ‘A kpekpe a te oili oyee die na anye irari khi ikpa eyanye e she e pfua.’

⁹ “Igho imueshi elesingme egho, ee we, ‘Iye e! Oni anye mhue ena o a ya lo anye ni o gbolo lo e o. A le deba eni e ri oili e de ya de.’

¹⁰ “Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni o o rue omueshi o lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ “O ke li den, enekpole e bhale, e ya kpheli ode, e lie, ‘Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.’

¹² “Ama oni o o rue omueshi ogho, o o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e, mhi aa lese e.’†

¹³ “Irarigho, a ri eloe shi eke, itobo khi aa lese oni ogbele we khi oni egheghe.

Okhe irokhokho oyi eni ee ga etuase

(iLuk 19.11-27)

¹⁴ “Egheghe agho, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi omose oghuo ni o o vu asha, ni o lu eni ee ga eyoli, o ri e pfue eyoli nga we obo. ¹⁵ O kemhi ikpago na ogbogbo abi e li mhue afu ramhi. O ri ikpeshe na oghuo, o ri ikpeva na olese. O ri ukpago na onokpole. O vu eoli. ¹⁶ Oni oga o lese vu se, oni o mie ikpeshe egho, o nyanya ya ri ikpeshe eyoli du oki, o me eleli ikpeshe elese nga o. ¹⁷ Igho oni o mhue ikpeva egho, o li ri eyoli du oki, o li me eleli ikpeva elese nga o. ¹⁸ Ama oni a ri ukpago na egho, o vu ya to oni ukpago eke so.

¹⁹ “O tese, oni oga oyewe o jele. O lu we ogbogbo o bhale ya guele abi o li gbe. ²⁰ Oni o o ga ni o mhue ikpeshe egho, o bhale deba oga oyoli, o o, ‘Oga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.’

²¹ “Oni Oga oyoli o o li, ‘Mu akanya, yeye oni o o ga onete ni o mhue igesia! U she ri igesia khashi shi ukuku emini mhi ro nge obo, mhi ya ri emini e bu nge obo. Bhale ni awa ga la oghole!’

²² “Igho oni a ri ikpeva na egho, o o li, ‘Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.’

* **24:51** Li ze iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * **25:1** Li ze iLuk 12.35 † **25:12** Li ze iLuk 13.25

23 “Oni oga oyoli o o li, ‘Mu akanya, ye ye oni o o ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khase shi ukuku emini mhi ro nge e obo. Mhi ya ri emini e bu nge e obo. Bhale ni awa ga la oghel!’”

24 “Igho oni o mie ukpaghwo egho o bhale, o o li, ‘Oga, mhi lese khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khi ese, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima. 25 Itobo igho eri ulishi oye oo mu mhe, loli o ze ni mhi ro ya to ikpagho eye eke so. Ghe ikpagho eye emhikhoghwo e a li we.’”

26 “Oni oga oyoli, o soli o, o o li, ‘Ye ye ogbo okholo owaza ona. U lese khi eri mhia khi ese emini mhi aa rokko, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi e khi ese. 27 Abi o ro khi igho, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya e khi e gbe nga o.’”

28 “ ‘A mie oli oni ukpagho, a ri oli na oni o mhue ikpeshe. 29 Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni oga mhue kpa, ukuku o ni o kpe mhue a ya mie oli lue.† 30 Ama oni ukhiakhiamhi oni o o ga onana, a mu oli pfi lase ya pfa alo ebili, agho o la ke vie o o le ako ako.’§”

Iguezo ni o kpukhokho

31 “Ini Omi Ogbo o bhale abi Oghie Onomhwe, ni igeni eyoli nya e ro nu oli bhe, o ya shito eghiele oyoli.* 32 Egbo ni e la agbo nya a ya tigbili odalo oyoli. Eghenge agho o khi we-a asha eva, abi orisumha-kia o lie vase isumha ali elamhi-a. 33 O ya wolo egbo ni e pfuase je ukiokie obita. Enekpole e la obogobo.”

34 “Igho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li obogobita, o o we, ‘A bhale ni a ke li agbo elemhi iloghie ni Itamhe o ri ele na e rote eghenge ni agbo o te gba eke li. E e ni Eshinegba o khi vose na. 35 Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiam e o gbe mhe, a die ame na mhe da. Abi mhi ro khi opfese, a mie mhe shi owa oye e. 36 Abi mhi ro la irumheba a ri itsua na mhe so. Mhi ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.’”

37 “Igho eni egbo ni e pfuase egho e ya mhila mhe, e mhe, ‘Onomhwe, eghenge onoghwo anye ro me khi okiamhi oo gbe e ni anye ro ri eminale ne le, ni okiam e o ro gbe e ni anye ro ro ne da? 38 Eghenge onoghwo u ro khi opfese ni anye ro mie lo owa le. Eghenge onoghwo u ro bano-a ni anye ro ri itsua ne so? 39 Eghenge onoghwo u ro ghua ni u ro la owa ighumha ni anye ro bhale ya bino e?’”

40 “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini u da ri ele na egbo ni e khi Inyoghwo-mhe ni e miesuo ni e mu eloe ena ne, mhemhe u ri ele oli na.’”

41 “Eghenge agho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li ukiokie obogobo, ‘A vu mhe ana le, e e ni a pfi unu na, a ke je owa ere ni Eshinegba o ri ele na okphaghi ali igeni eyoli. 42 Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiam e o ro gbe mhe, aa bo ame na mhe da. 43 Abi mhi ro khi opfese, aa lama ni mhi lo e apfe le. Abi mhi ro la irumheba, aa bo ide na mhe so. Mhi ghua, aa ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’”

44 “Eghenge agho e ya lie mhe, ‘Onomhwe, obo anye la me khi okiamhi o gbe e, ni u ro khi opfese, ni u ro la irumheba, ni u ro o ghua, ni u ro la owa ighumha ni anye aa ro kpaghi obogob?’”

45 “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini wa a da ri ele na egbo ena ni e mu eloe ni e mie mhe suo ne, mhemhe wa a ri ele oli na.’”

† 25:29 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li ze iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28 * 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28

⁴⁶ “Egheghe agho, e vu ya lo osoli na agbɔagbɔ, ama eni e gueɛ ngeli, e je agbɔ na agbɔagbɔ.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe ijesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi ijesu o li sese emhi ena se, o o niye odukhokho eyoli, ² “A lese khi akopua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogbɔ, a gbe oli-a shi apfida.”*

³ Egheghe agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la agho gba ugbamhi abi e li ya bɛna mu ijesu ya gbe-a. ⁵ E gueye egbe khi, o ya ya khi egheghe oyi oni imu, ini egbɔ khi ri itobɔ igho tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi ijesu egbe

(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ Ijesu o bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghuo ni a lu iSamɔ ni efafe e kpɛ mu. ⁷ Abi ijesu o li la agho le eminale, okpotso oghuo o tsua ituale ni o lolo ghalɛ shi ukoko alabasita ni a ri eche rieɛ bhale. O ya ku oli shi ijesu ukhomhi.†

⁸ Abi niye odukhokho eyi ijesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalɛ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ɛa mhue.”

¹⁰ Ijesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o rieɛ na mhe. ¹¹ Egheghe kpa eni ɛa mhue e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe egheghe kpa.‡ ¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashiashini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbɔ ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o rieɛ ro sato oli egbe.”

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Igho oghuo niye odukhokho ogbava eyi ijesu ni a lu ijudasi na Isikaroti, o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasɛ e ni a te ya mu oli?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li. § ¹⁶ Rote agho vu, eri ijudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri ijesu na we.

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbelɛ onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, niye odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e mhila li, e oli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ O o we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni ɛoli, a ka gueye oli khi, ‘Osese o khi egheghe oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali niye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ” ¹⁹ Igho eni niye odukhokho eyi ijesu e rieɛ abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho. ²⁰ Abi ogbomhi o ro mu eke, ijesu ali niye odukhokho ogbava eyoli ee

† 25:46 Li ze iDan 12.2; iJon 5.29 * 26:2 Li ze Okiali 12.1-27 † 26:7 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12

shito shi eminale. ²¹ Abi e ro le oni eminale, iJesu o o we, “Oghuo elemhi e o ya remhe de.”

²² Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li “Onomhue she khi o a khi mhemhe we khi o khi?”

²³ IJesu o o we, “Oghuo e ni o nu mhe e so obo utasa, o ya re mhe de.” ²⁴ Omi ogbo o ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbo ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

²⁵ IJudasi ni o ya roli de o o li, “Osese, she khi o a khi mhemhe we khi o khi?” IJesu o o li, “Ii, yeye lo.”

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²⁶ Abi e li le egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o roli na eniye odukhoko eyoli, o o we, “A mo, a le khi idiege o yemhe na.”

²⁷ Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o o we, “Ee nya a rote o da.

²⁸ Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egb o eyoli mhue ishobo.† ²⁹ Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi oara upfonu onana ya da rote memena vu. See ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhe.”

³⁰ Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute eera Olivu.

Ijesu o guale shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

³¹ Abi e li le egho, iJesu o o we, “Amiose ena, ee nya a ya mhue akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfa, irari khi ebe o ngme oli khi.

“Mhi ya ri emhi li

orismhaka,

eni isumha

e ya gbhiaku-a.‡

³² “Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili.”§

³³ iPita o o li, “Ini egb o nya e tseku mhue akhokhomhe shi e egbe, mhemhe mhi aa ya mhue.”

³⁴ IJesu o o li, “Abi o li mhi li gue oli e ye, khi amiose ena, neni okpa o gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.”

³⁵ iPita o o li, “Mhi aa ya ngme gh o ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese.”

Eniye odukhoko enekpole nya e li ngme gh o.

Ijesu o la iGetisemani lema

(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

³⁶ Igho iJesu o lu eniye odukhoko eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, o o we, “A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi.” ³⁷ O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe oli. ³⁸ O o we, “Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghu. A shito ana, a nu mhe ke tokpe.”

³⁹ O ti le den e, o de yeshi to alo mo eke o so iromhi. O o, “Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama o a khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

⁴⁰ O nyene egbe bhale deba eni eniye odukhoko, o me khi ee lese. O o we, “Aa dobe nu mhe tokpe ukuku egh egh e tse?” ⁴¹ “A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lese idiegebe.”

* 26:23 Li ze iwolo 41.9 † 26:28 Li ze Okialli 24.8; ijere 31.31-34 ‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7

§ 26:32 Li ze iMat 28.16

⁴² Ọ gbo vu utonuzi-eva, ọ ya lema, ọọ, “Itamhẹ, ini o khia khi ọa zẹ li ni uko osoli ona o doṣe, sẹẹ khi mhi da li, zẹ ni ọghuẹmhẹ oye o tse.”

⁴³ Ọ gbo nyene egbe ukhokho bhale, ọ mẹ khi e lese ẹa ke doṣe khueghie alo-a. ⁴⁴ Igho ọ zẹ wẹ obọ shi agho. Ọ gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpẹ ngme.

⁴⁵ Igho ọ nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniyẹ odukhokho, ọọ wẹ, “Eri a kiele ẹ lese-a, a kiele ẹ yemhẹ-a? A bino khi egheghe o she ramhi khi a she ri Omi Ọgbọ na egbo olamhẹ de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Ọni ọ remhẹ ẹ de ọọ bhale!”

A mu ijesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; ijon 18.3-12)

⁴⁷ Ijesu ọ kie ligho ngme, ijudasi ni ọ khi ọghuo eni eniyẹ odukhokho oghava, ọ bhale. Ebubu egbo ni e tsua epia ali itakobi e nu ọli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. ⁴⁸ Ọni ọ roli de ọ she ri ọlele na eni egbo, ọọ wẹ, “Ọni mhi da ya pififi egbe ne, loṣi lo, a mu ọli.” ⁴⁹ Ọni ijudasi ọ le deba ijesu, ọọ li, “Opfomhẹ o ka nu ẹ la Oṣese,” ọ pififi ọli egbe.

⁵⁰ Ijesu ọọ li, “Ọmuẹ, nyanya riẹle emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fiẹ lasele, e mu ọli. ⁵¹ Ghe i, abi a ro mẹ na, ọghuo eni e nu ijesu kia, ọ ji itakobi emhi lasele. Ọ khi ọni ọọ ga oyi Ọga ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁵² Ijesu ọọ li, “Rue itakobi oye shi irari khi ọni ọ ji itakobi, ọ ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa doṣe ya mhila Itamhẹ ikpaghiobọ, aghoagho ọ ri igeni ni e doṣe agbhagbhamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni ọọ khi a mema lina mẹ ọli?”

⁵⁵ Igho ijesu ọọ eni ebubu egbo egho, “Eri mhi ri egbo ẹ pfi ozughu ni a ro tsua igbhorọ ali itakobi bhale ya mu mhe? Eṣe kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba ẹ seṣe, ama aa mu mhe.* ⁵⁶ Ama eri a mẹ ena nya ni a bhale ya ẹ khi emini emekegule e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniyẹ odukhokho nya e zẹ ọli obọ, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaḡdiri e ri ijesu gue ezọ

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; ijon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu ijesu e rue ọli je apfe oyi iKefasi ni ọ khi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni ẹ seṣe ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita ọ tapfia a deba wẹ. Ọ deba wẹ lo ramhi atukpapfe oyi Ọga oyi ekpodalo ugamhi. Ọ lo se, ọ nu eni ẹẹ khẹ ekhẹ shito, ni ọ mẹ abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSaḡdiri nya, e nono ọtsele egbhali ni e ya mu mhali ijesu obọ ni e ba mẹ asha gbe ọli-a. ⁶⁰ Ama ẹa mẹ okhoghuo, abi ebubu egbo e tseku fiẹ lasele ya pfi ọtsele egbhali.

Ikpkhokho ọ, emose aava e fiẹ lasele. ⁶¹ E li “Ọmose ọna ọọ, ‘Mhi ya doṣe guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo riẹle ọli to ogbele ese.’ ”†

⁶² Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ vule, ọọ ijesu, “Waa bie mhue emini u ya ngme shi ezọ ni a gue ẹ shi ẹ egbe ena?” ⁶³ Ama ijesu tsaghiẹ-a.

Igho Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ gbo vule migha, ọọ ijesu, “Mhi ri eva oyi Eshinegba ni ọ la ọ rẹ romhi ishe, gueye anye, ini yeye u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

* 26:55 Li zẹ iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li zẹ ijon 2.19

⁶⁴ Ijesu ọọ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ẹẹ nya khi, ọte memena vu, a ya me khi Omi Ọgbọ ọ shito obita oyi Eshinẹgba ni ọ fune nya, ọ la elemhi otughunu te irarogbe ẹ bhale.”[‡]

⁶⁵ Igho, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ awulu a shi egbọli uruli. Ọo, “Ọ she pfi unu-a! Ọtselẹ olese awa ke gbolo ẹ nono? Ẹẹ a she suọ oni ungmemhi ipfiunu-a ni ọ ngme. ⁶⁶ Se a sa shi ọ?”

Ẹ ọli “Ọ she lue, ọ mema ya ghua.”[§]

⁶⁷ Igho e tono ete ku ijesu alo, e ri ekpa gbe ọli. Eghuo, e lase ọli esọ.* ⁶⁸ E liẹ ọli “Me eke na anye ghue ye ye Ọmiepfuese. Gueye anye ghue oni ọ ri emhi gbe ẹ.”

IPita ọ kie ijesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁹ IPita ọ shito olase, omueshi oghuo oyi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale deba li, ọọ li, “Ye ye, u li nu ijesu onge iGalili kia.” ⁷⁰ IPita ọ tia li ukpeloe we nya, ọọ li, “Mhi aa fe lesẹ emini a ngme.”

⁷¹ Ọ ke ọte agho fiẹ je unu ode unuekpe ni a ọte ẹ lo oni apfe le, okpotso oni ọọ ga olese ọ gbo me ọli, ọ gueye emose ni e la agho, ọọ “Omose ona ọ nu ijesu na iNazareti kia.”

⁷² Igho iPita ọ gbo tia li. Utona, ọ romhise ma ọ, ọọ, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lesẹ oni omose ogho!”

⁷³ Ọ ke li de ne, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, ẹ ọli, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmasẹ le.”

⁷⁴ Igho ọ li se egbọli isheli, ọọ romhi isheli. Ọ liẹ, “Mhi aa ga lesẹ oni omose!” Utoghuokpe okpa ọ gbieghe. ⁷⁵ Igho iPita ọ sato ungmemhi ni ijesu ọ gueye ọli ni ọ re ọli, “Neni okpa ọ ya gbieghe, itese u ya liẹ khi waa lesẹ mhe.” Ọ fiẹ je olase ya viẹ oya.

27

A mu ijesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhese abi e li ya gbe ijesu-a. ² E ge ọli, e rue ọli vu ghi iPaleti ni ọ khi igovunọ.

Ijudasi ọ gbe egbọli-a

(Ika 1.18-19)

³ Abi ijudasi ni ọ roli de, ọ ro suọ khi a pfa ezọ mu ọli khi a ya gbe ọli-a, o ri egbe pfo li-a, ọ nyene egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egho ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ Ọọ we, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogho ni ọa mhọli olamhe okhoghuo de,” Ẹ ọli, “Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogho? Ye ye u lesẹ.”

⁵ Igho ijudasi ọ ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinẹgba, ọ vu ya soli egbọli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sanọ eni ikpagho eke, ẹ ọli, “Ikpaghọ ọlia na, awa aa ya ku we ma ikpagho ugamhi.” ⁷ E gba ugbanhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni ọọ ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho.

⁸ Lọli o ze ni a ro lu ọli Eke Ọlia ramhi ogbe na amo.* ⁹ Igho ungmemhi ni omekeguele ni a lu ijeremaya ọ ngme, o li bhale ya tse. Ni ọọ, “E rue ikpaghuo

[‡] 26:64 Li ze iDan 7.13 [§] 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6 * 27:8 Li ze Ika 1.18-19

uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi oli egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba o mheshe na mhe mhi ngme.”†

*IPaleti o mhila iJesu ogbo
(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)*

¹¹ IJesu o migha odalo oyi igovunoo iRomu, oni igovunoo o mhila li, “Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?” IJesu oo li, “Ti, Igho o khi abi u ngme.”

¹² Ama qa mholi emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi oli egbe. ¹³ Igho iPaleti o mhila li, oo. “Wa a suo emini a ngme shi e egbe?” ¹⁴ Ama iJesu qa lama so oli abikhoghwo, o ga lolo ri abo sha oni igovunoo.

*A pfa ezọ igbe-a mu iJesu
(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)*

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovunoo oo rue ogbo ogbwo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na wewe. ¹⁶ Eghегhe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila we, “Onoghwo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi woloo abo-a na e? IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?” ¹⁸ Irari khi o she lese khi itobo khi ighie eyi egbo iJu ee biselemhi iJesu e ro mu oli ghi lue.

¹⁹ Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezọ oyoli, ughwe oli o ghie usomhi ghi oli, oo. “Khi mhue emini u li omose ni qa mhue emini o li egho. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli.”

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tanoo shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovunoo o mhila we, “Elemhi aava ena, onoghwo o, a nono ni mhi rue obo-a?” Wewe nya ee.

“iBarabasi!”

²² O mhila we, “Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ona shoo?”

Wewe nya ee, “A ka ta li ma apfida!”

²³ Ama iPaleti o mhila we, “Elo o ze, onobe onoghwo o rielle?”

Ama e kie tseshe leghe “A ta li ma apfida!”

²⁴ Abi iPaleti o ro me khi lolu ea mholi emini lolu ke ya li o, khi onyaghu o tigbe te o lasele, o die ame, o kpe abo-a ukpeloo we nya, oo we “Mhi aa mhue obo shi eghuli oyi omose ona o! Obo oye ee o la o!”‡

²⁵ Eni egbo nya e li, “Olia eyoli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye.”

²⁶ Igho oo rue iBarabasi obo-a na we. Oo a gbe iJesu itali, o rue oli na ekholi-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

*Eni ekholi-okhue e ri iJesu li egia
(iMak 15.16-20; iJon 19.2-3)*

²⁷ Igho ekholi-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyoli, o rue eni ekholi-okhue nya le gase oli. ²⁸ Igho e gueghie oli itsua ni o so, e ri itsua oyile so li. ²⁹ E ri igba do arula rughu oli. E ri ukpokpo mholi oli obo ita, e wugha li odalo, e ri oli li egia. E lie oli, “Eshinegba o ze ni u to agbo yeye oghie iJu.” ³⁰ E to ete ku oli, e mie oli oni ukpokpo gbe oli ukhomhi. ³¹ E ri oli li egia se, e

† 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; ijere 19.1-13; 32.6-9 ‡ 27:24 Li ze iDeut 21.6-9

gueghie ɔli itsua eyile ni e rɔ sɔ li eghɔ, e tigbe ri itsua eyɔli sɔ li. E rue ɔli je obini a la ya gbɔli-a.

A ta ijesu ma apfida gbe-a

(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJɔn 19.17-27)

³² Abi e li lɛ eghɔ, wɛwɛ ali ɔmɔse ni a lu iSamɔ ɔngi iZirɛni e ya lona, e ri itoto mu ɔli ɔ tsua apfida oyi ijesu. ³³ E bhale asha ni a lu iGogɔta. Abi iGogɔta o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ɔgbɔ.” ³⁴ Aghɔ e la ri onyɔ ni a ri emhi oyala shi na ijesu da, ama ɔ to unu ɔ bino, ɔa lama da li. § ³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo rɔ kemhi itsua ni ɔ sɔ mhɔli egbe abɔ. Onana o ri emini ɔmekeguele ɔ ngme bhale ya tse, ni ɔɔ. “E kemhi iwulu eyemhɛ, e pfi onolo shi ide eyemhɛ.”* ³⁶ E riɛɛ se, e shito, e khɛ ɔli ekhɛ. ³⁷ E kɛkɛ emini a gue shi ɔli egbe shi upepɛ ɔara rɔ kphase kpɛda nali. Emini a kɛkɛ shi ɔ khi, ɔna khi ijesu, Oghie ɛgbɔ iju. ³⁸ Ighɔ e gbe ighiatɔ aava ma li egbe. Oghuo ɔ la ukiɛkiɛ obita, ɔnɔkpɔle ɔ la li ukiɛkiɛ ɔgobɔ. ³⁹ ɛgbɔ ni ee dɔsɛ, e pfi itsue ɔdɔda manya ijesu. † ⁴⁰ E liɛ “Yeyɛ ni u ya guoghɔ Owa Oyi ɛshinɛgba-a, ogbeɛ nuzi-esɛ u gbo tɔli pfo. Tsumhi egbe ɛ! Rɔte ukhomhi apfida ona tiemhile shɔ, ini Omi ɛshinɛgba u khi.”

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esɛsɛ Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ɔli. ⁴² E liɛ, “ɔ tsumhi egbɔese,” “Ama ɔa doɛ tsumhi egbɔli! ɔa khi lɔli khi oghie ɔyi iZirɛni? Ini ɔ da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ɔli suɔ. ⁴³ Eri ɔ ri egbe da ɛshinɛgba o gbo liɛ khi, ‘Omi ɛshinɛgba mhi khi.’ Awa ke bino ini ɛshinɛgba ɔ ya tsumhi ɔli mena.” ‡ ⁴⁴ Ighɔ khi ighiatɔ ni a ta ma apfida e li tsue ɔli.

Eghuli oyi ijesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJɔn 19.28-30)

⁴⁵ Oguota o mu ekɛ obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati esɛ. ⁴⁶ Agogo esɛ o de te, ijesu ɔ viɛ lasele leghe ɔɔ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “ɛshinɛgba ɔyemhɛ, ɛshinɛgba ɔyemhɛ, elɔ o zɛ ni u rɔ pfi mhɛ esɔ a?” §

⁴⁷ ɛgbɔ eghuo ni e la aghɔ e suɔ ona, e liɛ li, “Elaja ɔɔ lu.”

⁴⁸ Aghɔaghɔ, ɔghuo ɔ, ɔ na ya rue isoso, ɔ sɔ li onyɔ ni o khɛ-a, ɔ gɛnɔ li shi ukpokpo nise a ji ijesu unu ni ɔ da.* ⁴⁹ Ama enekpɔle ɛ ɔli, “Migha, zɛ ɔli obɔ ni awa mɛ ini Elaja ɔ ya bhale ya tsumhi ɔli.”

⁵⁰ Ighɔ ijesu ɔ gbo viɛ leghe, ɔ ghu-a.

⁵¹ ɛghɛghɛ aghɔ tee, ode ugbakpi, ni a rɔ ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi ɛshinɛgba o te ododɛ rɔte idane kiɛsɛ-a ya tiemhi ekɛ. Ekɛ agbɔ o nighise, echɛ e venɔ-a. † ⁵² Iji e khueghie-a, ebubu ɛgbɔ ni e pfuase ni eghulɔa e guale bhale agbɔ. ⁵³ E fiɛnɔ iji lasele. Abi ijesu ɔ rɔ rɔte eghuli guale se, e je elemhi ɛoli no pfuase, e ri egbe khase ebubu ɛgbɔ.

⁵⁴ Abi ekhɔli-okhuɛ ni a zɛ e ke khɛ ijesu ekhɛ e rɔ mɛ abi ekɛ o li nighise ali emhi elese ni e mɛ nya, ulishi oo mu wɛ, e liɛ li, “Egbɛgbɔ lɔ khi Omi ɛshinɛgba ɔmɔse ɔna ɔ khi.”

§ 27:34 Li zɛ iwolo 69.21 * 27:35 Li zɛ iwolo 22.18 † 27:39 Li zɛ iwolo 22.7; 109.25 ‡ 27:43

Li zɛ iwolo 22.8 § 27:46 Li zɛ iwolo 22.1 * 27:48 Li zɛ iwolo 69.21 † 27:51 Li zɛ Okiali 26.31-33

⁵⁵ Ikpotso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba iJesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpeloe khu oli. ⁵⁶ Eghuo o khi, iMeli ongi iMagidaleni, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJoni.

Abi a ri iJesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o ro mu eke, omose ni o pfue ongi Arimatia ni a lu iJosefu ni o li khi oghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ⁵⁸ o le deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu, o roli na lue ya to. iPaleti o ri unu bhale e ka rue oli na iJosefu. ⁵⁹ Igho iJosefu o rue oli, o ri ode onogbo no pfaase khuli oli. ⁶⁰ O ri oli to uji onogbo oyoli ni a lese to shi elemhi eche. O gheghele eche oniemi khukhu oni uji unu, o vu je apfe. ⁶¹ Igho iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpole e shito so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iJu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e oli, ⁶³ "Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo o lie khi, 'Mhi ya guale ele-ese.'"[†] ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyoli e khi bena ya tsua olimhi oyoli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise oli le. Egbholi oni o ya kpukhokho ona, loli o ke ya kholo dose oni odode."

⁶⁵ iPaleti oo we, "A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu oli abi o ti e eloe shi."

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse oli, e ze ekhe-khe shi agho.

28

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ele Iyemhea o dose ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpole e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi ageni oyi Onomhue o rote idane tiemhile. O gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. O shito nga o. ³ O li abi erali akphala. Itsua ni o so e pfaase pepere abi otughunu opfopo. ⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni ageni oo eni ikpotso, "A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Oa la akana, o she te eghuli guale abi o kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri oli yeshi. ⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniye odukhokho eyoli khi. 'A she te eghuli guise oli le, khi mena, oo kia khe e, o je elemhi iGalili. Oobo a ya me oli.' Ghe i, a khi ye-le-a abi mhi gueye e."

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya rote oni uji vu, ulishi o mu we ama oghelo o vo we elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyoli. ⁹ Utoghuokpe iJesu o bhale deba we, oo. "Opfomhe o ka nu e la." E bhale deba li, e mu oli awe, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesu oo we, "A khi ze ni ulishi o mu e, ama a ka gueye Inyoghuo-mhe e ke je iGalili. Agho e te ya me mhe."

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekholi-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga me nya. ¹² Igho ighie eyi

[†] 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

ekpodalo-ugamhi e lẹ deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpaghọ na eni ekhọli-okhue eghọ. ¹³ Eẹ wẹ. “A liẹ khi, ‘Eniyẹ odukhokho eyọli e bhale ya tsua li vu abi obili o rọ bi ni anye rọ lesẹa.’ ¹⁴ Ini igovunọ ọ suọ ona, anye ya pfa ẹ shi eke, a khi zẹ ni emhikhoghuo o nase ẹ udu.” ¹⁵ Ighọ eni ekhọli-okhue e mie wẹ eni ikpaghọ e li abi e sẹsẹ wẹ. Eri ingme emini e riẹlẹ o gbhiaku asha kpa ifuabọ ẹgbọ iju. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele ẹ zẹ oni okhe ona.

Usomhi ni o funẹ ni ijesu ọ ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; ijọn 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁶ Ighọ eniyẹ odukhokho ogbaghuo eyọli e je iGalili deba ijesu ukhomhi ute ni ọ sẹsẹ wẹ.* ¹⁷ Abi e rọ mẹ ọli, e nyẹsẹ egbe ga li, ama eghuo ọ e kiele khọkhọ ọli. ¹⁸ Ighọ ijesu ọ kia ti mama wẹ, ọọ. “A she rue afu nya na agbọ ona ali iloghie na mhe.† ¹⁹ Irarighọ, a fiẹ lase je asha kha asha, a ke ya ri ẹgbọ mele eniyẹ odukhokho eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Ọmọ ali oyi Ayemhe-nọ-pfuase batazi.‡ ²⁰ A sẹsẹ wẹ, e ke ri emhi nya ni mhi mhẹsẹ na ẹ gbe akanya. A ghe i, mhi nu ẹ la ramhi ukpẹsẹ agbọ.”

* **28:16** Li zẹ iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKọri 15.5; ijọn 21.1-23 † **28:18** Li zẹ iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 ‡ **28:19** Li zẹ Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni IMaki O keke

Itsabo oyi iJoni Oni oọ batazi egbo

(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

- ¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba.
- ² A keke ọli shi Ebe-no-pfuase ni omekeguele oyọli ni a lu Azaya o keke. Ni Eshinegba o la liẹ,
“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhe ralo ne.
Oni o ya be ode
shi eke khe.”*
- ³ “Ogbọ o la odagbe
e pfi okokokhue. Oọ liẹ,
‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni oọ bhale.
Riẹle oni ode sheshe
ni o rote.’”†
- ⁴ Igho iJoni o li bhale, oọ batazi egbo obini odagbe ifufu, oọ tse abo, oọ liẹ, “A mu pfi lase olamhe eye e le bhale deba Eshinegba ini a ri olamhe topfa e.”
- ⁵ Igho egbo e rote eke iJudani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni o ro fia itsua so. O ri ekuẹ riẹle ogbene mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.† ⁷ Abọ ni oọ tse gueye agbo khi: “Omose ni o ke ya bhale eleele ode ukhokho oyemhe, o fu dose mhe, o mholi ekspabo dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni oọ taghiẹ uli ni o la ekuẹ ni o so-a. ⁸ Amẹ mhi ro batazi e memena, ama Ayemhe-no-pfuase o ke ro ya batazi e.”

Ibatazi ali inufe oyi iJesu

(iMat 3.13-4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)

- ⁹ Oa te agho tese ne, ni iJesu o ro rote iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni o la oke iJudani batazi oli. ¹⁰ Abi iJesu o ro lese rote elemhi oke ji egbe ngale te, o me khi idane o khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekhukhu rote idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suo khi uruli o rote idane ngme tiemhile, oọ, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.”§
- ¹² Utoghuokpe, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. ¹³ Ogbele egbhuẹva o la oobo. Okphaghie, ni o khi ogbie ayemhe ebe, o mu ọli fe. IJesu o nu elamhako la oobo, ama igeni eyi Eshinegba e ri ukpelo e khu ọli.

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)

- ¹⁴ Abi a ro mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu o je iGalili ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁵ Oọ liẹ, “Oni egheghe o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba

* 1:2 Li ze iMala 3.1 † 1:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22

o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suq.”*

¹⁶ Abi iJesu o rote epfefefe oke oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamō ali inyoghuo oli Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu o wē, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoqho e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo depe, o gbo me inyoghuo etuava, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-oke oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lu, aghoqho e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-oke oniemi, e deba li vu.

Ijesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a
(iLuk 4.31-37)

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbele iyemhe na o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi obo ni o lese emini o sese, osese oyoli o kiqda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghuo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsepe gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni O pfuase oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhe obe, oo li, “Guese unu pia, te oli egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oli pfi gbe. O pfi okokokhue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghuo na? Osese onogbo ni o mholi ekpabo! Eri o ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suq eso na li.”

²⁸ Aghoqho ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamhi fie lasele, e ya je apfe oyi iSamō ali Aduru ³⁰ Ogo iSamō oni okpotso, o yeshi ghua ughuamhi iba. IJesu o lese ramhi agho, a gue ingme oyoli ye iJesu.

³¹ Igho o lo deba li, o mu oli obo, o mu oli ukpho vule. Igho eni iba e lase oli egbe le. O fele we epfese.

³² Elogbomi elegho khi ovo oo tiemhi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghi e yese ngme bhale ghi iJesu. ³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ IJesu o ri eni e ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. O khu ayemhe ebe ebubu egbo egbe a, ama o ze ni eni ayemhe ebe egho e ngme emhikhoghuo unu lasele, itobo khi e lese oni o khi.

Ijesu o la iGalili tse abo usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbife-fiefe ogbeakolo khi obili o pfo ogbe ne, iJesu o fie lase je ashini o da-ya, o ya so iromhi. ³⁶ ISamō ali apfoli ni e kpole, e vu ya nono oli. ³⁷ Abi e ro me oli, ee oli, “Egbo kpa ee nono e.”

³⁸ IJesu oo we, “Awa mema ya je eoli oboese, ikhi apfe eni e timama akana, ni mhi li la oobo tse abo, irari khi ona o ze ni mhi ro bhale.” ³⁹ Igho o kia gaspe

* 1:15 Li ze iMat 3.2 † 1:22 Li ze iMat 7.28-29

ekẹ iGalili nya tse abọ. Ọ la owa ugamhi eyẹwẹ tse abọ. Ọ khu ẹgbọ ayẹmhe ebe egbe ku-a.†

Ijesu ọ ri oni efafe e mu ze

(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Ọmọse ni efafe e mu ọ bhale deba ijesu. Ọ wugha li odalo, ọọ lema li, ọọ, “Ini o ghọle ẹ, u doḅẹ ya rẹmhe ze, u rẹmhe khi oni o pfuase.”

⁴¹ Ighọ elemhi ọli, ee ala ijesu, ọ nise obo-a ti oni ọmọse, ọọ li, “O ghọle mhe, khi oni o pfuase.” ⁴² Aghoaghọ eni efafe e lase ọli egbe le, ọ ze, ọ khi oni o pfuase.

⁴³ Ijesu ọ gueye ọli, ọ ke vu. Ọ lolo tse agua ye ọli, ⁴⁴ ọọ li, “Khi gue ingme ona ye ọgbokhoghuo, ama le ya ri egbe ẹ khasẹ ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba, ni e tẹ ọkpẹ ne, ni u luase obo ni iMosisi ọọ a ke luase, ini a ri ọgbọ lina ze. Isheghọ, ni o khi ọtsẹle na wẹ khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri oni ọmọse ọ ri ochoghọ ngme ọli kiakiala gboo, ọ miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobọ ona, ijesu ọa ke doḅẹ lo ẹoli okhoghuo le gboo. Eri ọ ke la ọdagbe obini o da-ya. Abi o riẹ khi ighọ, eri ẹgbọ nya e kie rọte asha kpa ẹ bhale deba li.

2

Ijesu ọ ri ọmọse ni ọ guoghọ-a ze

(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbẹle e doḅẹ, ijesu ọ gbo lo elemhi iKapanomu, eni ẹgbọ e suo khi ọ she bhale apfe. ² Ebubu ẹgbọ e le gba ramhi ni ọgbọ a ke mẹ ashikhoghuo ni o kpọle, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu ọ tse abọ oni usomhi ye wẹ. ³ Ighọ emọse aane e tsua ọmọse ni ọ guoghọ-a adigege shi iya bhale ghi ijesu. ⁴ Abi eni emọse ẹa rọ mẹ asha tsua li lole ashini ijesu ọ la, itobọ ẹgbọ ni e ghọ bu doḅẹ, e nga ukhomhi oni owa rọte ashini ijesu ọ la gbese ekpha-a. Abi e rọ gbese ọlia se, e ri ili ri oni ọmọse tiemhile, abi ọ kie li yeshi iya. ⁵ Abi ijesu ọ rọ mẹ irudunga oyẹwẹ, ọọ oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa ẹ.”

⁶ Ama eni ẹ seḅẹ Ishi eyi iMosisi ni e shitọ akaghọ, e sa ọ udu oyẹwẹ, e lie, ⁷ “Elo o zẹ ni oni ọgbọ ọna ọ rọ ngme ungmehi onana unu. Eri ọ pfi unu-a! A li mẹ oni ọ doḅẹ ya gbe olamhe kua na ọgbọ? Ọa khi Ẹshinegba luẹghuo?”

⁸ Aghoaghọ ijesu ọ she leḅẹ elemhi ayẹmhe oyọli emini e sa shi elemhi udu oyẹwẹ, ọọ wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ sa usamhi onana. ⁹ Onoghuo o keḅẹ ne, ni a rọ lie oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, ‘A ri olamhe topfa ẹ,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya rọ li khasẹ ẹ khi Omi Ọgbọ ọ mhọli ekpabọ elemhi agbo ona ni ọ rọ gbe olamhe kua na ọgbọ.” Ighọ ọ gueye oni ọmọse ni ọ guoghọ-a eghọ, ¹¹ “Mhiẹ ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Oni ọmọse ọ vule, ọ rue iya oyọli, ọ la akpẹwẹ nya kia vu. O ri abọ sha ẹgbọ kpa. Ee kuẹghie Ẹshinegba, e lie, “Anye ẹa kpẹ mẹ onana ghue oo!”

Ijesu ọ lu iLevi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu ọ gbo je epfe okẹ oniemi ni o khishi. Ebubu ẹgbọ e bhale deba li, ọ seḅẹ wẹ. ¹⁴ Abi ọ kia le, ọ mẹ omionoga iLiva omi Afeusi khi ọ shitọ okholo eyi eni ẹ mie oga. Ijesu ọọ li, “Deba mhe.” Ighọ ọ vule deba li.

† 1:39 Li zẹ iMat 4.23; 9.35 § 1:44 Li zẹ iLev 14.1-32

¹⁵ Abi iJesu o la ayi iLevi le eminale e logbomhi, emionoga ni e bu ali egbō ena olamhe e li nu oḷi ali eniye odukhokho eyōli le emhi, irari khi egbō ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi egbō eni e e se se ishi na lui iFarisi e rō me khi iJesu o nu egbushia ali emionoga e le eminale, e mhila eniye odukhokho eyōli, “Elo o ze ni o rō nu emionoga ali egbushia e le eminale?”

¹⁷ IJesu o suo onana, o o we, “Egbō ni e ze e mhue emini e ri obo e li. Oni o o to, o ye apfe obo. Oa khi eni e pfaase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Egehege oghuo eniye odukhokho eyi iJoni Oni o o batazi egbō ali egbō iFarisi ee pfi azumhi. Egbō eghuo e bhale ya mhila iJesu, e oḷi, “Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi egbō iFarisi e rō pfi azumhi ni eye e a rō pfi?”

¹⁹ IJesu o so we o, o o we, “Se epfese eyi o mose ni o rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni o mose o kie nu we shito? E a me asha pfi azumhi ini o kie nu we shito. ²⁰ Ama egehege o ya bhale ni a rō rue oni o do oni omueshi vu. Egehege agho, e rō tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbō a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodiō. Ini u ligho, eri oni ode onogbo o ya nyanō oni ode onodiō-a. O ke nyanō-a dose abi o kpe li. ²² Ali khi ogbō o ya ku onyo onogbo shi akpaba onodiō. [Ikhi akpaba ni egbō iJu e ku onyo shi.] Ini u ligho, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo e lo.”

Onomhue oyi ogbele iyemhea

(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbelēghuo ele iyemhea oyi egbō iJu, iJesu o rote ifui ishemhi iakpa kia dose. Eniye odukhokho eyōli e li nu oḷi kia. Igho e li be eni iakpa.* ²⁴ Igho iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye e riele emini a ghue ele iyemhea?”

²⁵ IJesu o so we o, o o, “Aa kpe me oḷi ze Ebe-no-pfaase emini Oghie iDefidi o riele abi okiamhi o rō gbe oḷi ali eni e nu oḷi kia? ²⁶ Egehege ni Abiata o rō khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o rō lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuleḷi ni a rō ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu oḷi kia le. Ibuleḷi ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”††

²⁷ Igho o o we, “Eri a ma ogbele iyemhea na ogbō, aa ma ogbō na ogbele iyemhea. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbō o khi Onomhue, li shi oyi ogbele iyemhea.”

3

O mose ni o ghu obo oghuo-a

(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Elelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, o mose ni obo oyōli oghuo o ghua, o la akagho. ² Egbō eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpele shi oḷi egbe ini o ya ri ogbō ze ele iyemhea. ³ IJesu o o oni o mose ni o ghu obo-a, “Vule migha odalo oyi egbō kpa.”

⁴ IJesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne ele iyemhea? Ni a rō riele onete abi ni a rō riele onobe? Ni a rō tsumhi agbō oyi ogbō abi ni a rō pfuse oḷia?” Ama e tsaghie a.

* 2:23 Li ze iDeut 23.25 † 2:26 Li ze iLev 24.9 ‡ 2:26 Li ze 1 iSam 21.1-6

⁵ Igho iJesu o ri elemhi ibibi bino we gase, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Oo, “Nomose nise obo-a.” O nise oli-a. Igho obo oyoli o gbo li abi o kpe te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fię deba eniye odukhokho eyi Erodu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu egbo e deba iJesu

⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lase we iteva le ya je okę na iGalili. Ebubu egbo e rote iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e ro suo emini o rięle, ebubu egbo e bhale deba li, rote eke iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali eke ni o kpe obo na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobo khi eni egbo e bu dose, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e nono oko-okę oni ikeke ni loli lo o ini egbo e khi sha mu lue. ¹⁰ Itobo khi o she kpe ri ebubu egbo ze, egbo eni ęa ze, e mise egbe ini e me asha ramhi oli egbe ri obo ti oli.* ¹¹ Eghęghę kpa ni egbo ni ayemhe ebe e yese e ngme e ro da me iJesu ne, e de ya yeshi eke odalo oyoli. Eę tsesę, eę lie, “Omi Eshinęba u khi.”

¹² Ama, o tse agua ye eni ayemhe ebe egbo e khi gue oni loli khi le.

IJesu o ze ighiosomhi na ke ogbava (iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ IJesu o nga ukhomhi ute, o lu emose ni e ghole oli. E bhale deba li. ¹⁴ O ya ze egbo ogbava ke, o lu we ighiosomhi na keę. O ze we ni e nu lue ke kia, ali ni lue me we ke ghie usomhi fię ke tse abo usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabo ni e ro ke khu egbo ayemhe ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni o ze. ISamo, oni iJesu o lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-oli iJoni imi iZebedi (eni iJesu o ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, IJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamo [oni ijedalo oyi edeli iJu oo ghọ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti oni o ri iJesu de.

IJesu ali iBezebo (iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ IJesu o nyene egbe je apfe. Igho ebubu egbo e gbo tiggibili ramhi khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ęa me asha, we khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe o e ro suo ona, E nono khi wewe e ya mu oli je apfe. Irari khi eri e lie, “Ujili o she e kpha li.”

²² Eni eę sese ishi ni e rote iJerusalemu tiemhie, e lie, “Ayemhe iBezebo ni o khi Okphaghie o la li egbe yese oli e ngme! Loli o khi ogbie oyi iyemhe ebe ni o ri ekpabo na li ni o ro ke khu egbo iyemhe ebe egbe kua.”†

²³ Igho iJesu o lu we, o ri okhe irokhokho nu we ngme, Oo we, “Se okphaghie o lie ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe we shi ikui-iku ni e ro nu egbe we e kholi, eri oni ushishi oo de. ²⁵ Ini omhue-apfe o kemhi shi ikui-iku ni e ro nu egbewe e kholi, eri oni omhue-apfe o ya de. ²⁶ Ini okphaghie o mu okholi vule shi egboli o, ęa ya to, eri o ya de, ukpesę oyoli o she ramhi.

²⁷ “Ogbo okhoghuo ęa la o ni o dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti oli itsua eke-a ini ęa kpe mu oni omose-akama ge shi eke. Eghęghę agho, o tigbe dobe ti oli itsua eke-a.

²⁸ “Egbeghi ingme mhi gueye e, khi, aa me olamhe ni ogbo o lamhe ali ungmemhi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe ro ya gbekua na li. ²⁹ Ama

* **3:10** Li ze iMak 4.1; iLuk 5.1-3 † **3:22** Li ze iMat 9.34; 10.25

onini o da ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Ayemhe-*no*-pfuase ne, aa ya ro topfa li, irari khi olamhe ona agboagbo o pfi obo lo.”†

³⁰ Itobo khi e oli khi, “O mholi ayemhe ebe,” o ro ngme ona.

Inyo ifesu ali inyoghuo oli eni emose
(iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Igho inyo ifesu ali inyoghuo oli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo o ka lu ifesu ghi ewe. ³² Ebubu egbo e shito gashe oli. E bhale ya gueye oli khi inyoli ali inyoghuo oli e la oolase, khi ee nono ni wewe e me oli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho o bino eni e shito gashe oli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe! ³⁵ Onini o da rihe emini e ghole Eshinegba, o khi Inyoghuo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi oni o ko ikpamhi emhi
(iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Ifesu o ke gbo la epfe oko ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gashe oli e bu dose ramhi ni o ro ya lo elemhi oko-okeshito. Oni oko-okeshito o la elemhi oni oko. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oko.* ² Emhi ebubu o ri okhe irokhokho o sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale o ya la o. O fie ya ko iakpa. ⁴ Abi o li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo o e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sano we le. ⁵ Eghuo o, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ea lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke oa limhi. ⁶ Ama abi ovo o ro to, o tose we a, e khakha, itobo khi ea me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tono eni iakpa abi e ro fu vule. Itobo igho, ea ke dobe ni e fu nyanog ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanog ekhe lasele. Eghuo o, e mhué ikpamhi uye ali igbe, eghuo o, e mhué ikpamhi egbhuese, elese e mhué egbhuese.”

⁹ Igho ifesu, oo, “Oni o mholi eso, o suo.”

Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho
(iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi ifesu lolighuo o ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi o ro ngme, e bhale deba li, o gueye we emini o ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na e. Ama okhe irokhokho a ro gue ungmemhi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya e khi,

“E kha riye nya alo-a shi eke
 ea tigbe ya me emhikhoghuo,
ali e kha riye ku eso a shi eke,
 oa ya lo we eso.
Irari khi ini oa khi igho,
 e dobe me eke, e suo eso,
e mu pfi deba Eshinegba,
 o ro topfa we.”†

Ifesu o guele emini oni okhe irokhokho o ngme
(iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

† 3:29 Li ze iLuk 12.10 * 4:1 Li ze iLuk 5.1-3 † 4:12 Li ze Aza 6.9,10

13 Ijesu o mhila we, o o we, “Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghwo ngme sho? 14 Eni iakpa ni oni oghiale o miatse e ku, e migha shi ungmemhi oyi Eshinegba. 15 Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese suo oni ungmemhi ne, Okphaghie o bhale ya rue we lue udu le. 16 Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suo oni ungmemhi ne, e ri udu oghelē mie oli. 17 Ama, o ya tiemhi we eke elemhi. E a dobe migha tese, itobo khi o pfi imhili lo eke. Itobo igho, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi we o rote oni ungmemhi ni e suo, e kele de ode-a. 18 Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suo oni ungmemhi, 19 isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhe epfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu guese oni ungmemhi-a, ee tono oli igba, itobo igho o ma imomhi. 20 Ama ikpamhi emhi ni e de shi eke onete, e li abi egbo ni e suo ungmemhi, e mie oli suo, e mo imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhueshe.”

*Ákpá ni a rọ nga ukhomhi asha
(iLuk 8.16-18)*

21 Ijesu o gbolo e we “Ogbokhoghwo o o ya ri ákpá ru lasela, o ya rue atalabi guese oli mu eke, wekhi eri o ke ya rue oli ya sheli ufui ukpho?† 22 Emiemini a ro sheli, o ya lasela gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a.‡ 23 Onini o mholi esq, o ri esq shi eke ni o suo.”

24 O gbolo e we, “Emiemini u da suo kpa, sa o bie! Emiemini u da ro shi ushi ro gue egboese ezq, Eshinegba o li ya roli gue e ezq. Oye o gbo ya ze ne. 25 Oni o kpe mholi ne, a ya gbo ro ma o na li, ama oni o mholi a ya mie oli ukuku o ni o gbo mholi.”*

Okhe irokhokho oyi ikpamhi emhi ni o o ze

26 Ijesu o gbolo e, “Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini omose o miatse ikpamhi iakpa kia ku shi eke. 27 Obili o kha bi, o ya lese a, ogbe o kha gbe o guale, ama eni ikpamhi emhi ee ze lasela, ee fu vule. Ama o ya lese abi o li kia. 28 Eke lolighuo o lese abi o li ri emhi ekomhi ee bie. Oni odode, o kha ze ukhuli, o ke fu vule, o nyanq ifele, o ya ri umomhi lasela. 29 Eni iakpa e kha da bie ne, oni o gua we o rue agaga ya gbe we, itobo khi eghēghē ikhiesē o ramhi.”†

*Okhe irokhokho oyi ukpamhi oora imositadi
(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)*

30 Ijesu o gbolo e we, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinegba ya khokho? Okhe irokhokho onoghuo awa mema ya ze roli lo egbo esq egho o? 31 Eri o li abi ukpamhi oora imositadi ni ukpamhi oli o she ne nya agbo ona, ni ogbo o ro ko eke. 32 Ini a roli ko, o ze, o fu vule, o mele unyanq ni o fune a shi ishemhi, ni o mholi iguabo eniemhi, ni ipfeli e bhale ya ku eko shi.”

33 Okhe irokhokho enana ijesu o ro nu we ngme oni ungmemhi, ramhi ashini o lo we esq ramhi. 34 Aa me ungmemhi ni o nu we ngme, ni o ri okhe irokhokho nu we ngme. Ama ini o de te oli ali eniye odukhokho eyoli, o ro ri emini o nu we ngme nya a lo we esq.

† 4:21 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33 § 4:22 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 4:25 Li ze iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26 † 4:29 Li ze iJqe 3.13

Ijesu ọ pfohmise akpekpeli
(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Eḷe ogbomhi eḷeḷeḷe, ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Awa da je ukiẹkiẹ oḷe obini o kpọle.” ³⁶ Ighọ e ze ẹgbọ ni e legba obọ shi aghọ, eni eniyẹ odukhokho e ya lo elemhi ọko-ọkẹ oni ikeke ni ijesu ọ she lo shito. E gua li vu. Ọko-ọkẹ elese e li deba we vu.

³⁷ Utoghuokpe, akpekpeli oniẹmhi oo li, oo zughuse oni oke, ni amẹ e fiase kulo elemhi oni ọko-ọkẹ, ramhi ni o rọ vọ amẹ. Ukukuọ o kpọle ni ọa rọ kulufe. ³⁸ Ijesu ọ la ukhokho oni ọko-ọkẹ oniẹmhi, ọ lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Ighọ eniyẹ odukhokho eyọli e guise ọli le. E ọli, “Ọsese, wa bie ga liẹ ini awa gho ghua?”

³⁹ Ighọ ijesu ọ ti vule, ọ dese oni akpekpeli, ọọ li, “Li tsuke.” Ighọ oni akpekpeli ọ pfohmẹ te. Asha kpa o pfohmẹ tsuke.

⁴⁰ Ighọ ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Elo o ze ni a rọ lighọ ọ na ulishi. Eri aa kie mhọli irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu we, e mhila egbe we, “Oghuo ọna ọ khi? Ghe akpekpeli ali izughuse oke e ga suọ esọ a na li.”

5

Ijesu ọ ri omose ni ayemhẹ ebe o la egbe ze
(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e da oke iGalili je ukiẹkiẹ eke iGeraseshi.

² Abi ijesu ọ lese rọte elemhi ọko-ọkẹ lasese, omose ni ọ mhọli ayemhẹ ebe, ọ rọte atalimhi ni o la aghọ bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose ọọ la. Ogbokhoghuo ọa ke dobe ri iweghe ge ọli. ⁴ Eghẹghẹ kpa, a rọ ri iweghe ge ọli abọ ali awe, ama eri ọọ kphuru we a, ọ taghiẹ we a, ọ shashe we a. Ogbokhoghuo ọa dobe mu ọli. ⁵ Nobi-nogbe ọ rọ la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gase. Ọọ pfi okokokhue. Ọ ri echẹ fianọ egbeoli.

⁶ Abi ọ lese ta pfa me ijesu te, ọ na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tseşe leghe, ọọ, “Ijesu Omi Eshinegba ni ọ Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhẹ egbe? Mhi ri Eshinegba lema e khi na mhẹ osoli!” ⁸ Itobọ emini ọ rọ ngme na khi, ijesu ọ she kpẹ gueye ọli, “Yeye ayemhẹ obe, lase oni omose ọna egbe le.”

⁹ Ighọ ijesu ọ mhila li, “Se a lui eva oye?” Ọọ, “Eva oyemhẹ o khi Olele ẹgbọ, itobọ khi anye bu gba.” ¹⁰ O gbo lema ijesu ọ kpekpe, ọ khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la aghọ le eminale. ¹² Eni ayemhẹ e lema ijesu, “Khu anye ya lo igulu eghọ, ze ni anye ya lo we egbe.” ¹³ Ijesu ọ ri eghẹghẹ na we, e ka lo eni igulu egbe. Ighọ e rọte oni omose egbe lasese e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rọte egele na ya kulo oni oke, e ghuloa nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloe e khu eni igulu e na je ifui apfe ali ọli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Ighọ ẹgbọ e bhale ya bino emini a me. ¹⁵ Abi eni ẹgbọ e rọ bhale deba ijesu, e me oni omose ni ayemhẹ ebe ni e bu e kpẹ la egbe, khi ọ shito aghọ, ọ ri itsua so, ẹgbali eyọli e she gba na li. Ulishi oo mu we. ¹⁶ Eni e me emini a me e gueye ẹgbọ emini oni omose ni ayemhẹ obe e la egbe ọ me egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Ighọ, e gueye ijesu ọ lase wewe eke le.

¹⁸ Abi ijesu ọ lo elemhi ọko-ọkẹ oniẹmhi khi ọọ ke vu, oni omose ni ayemhẹ ebe e kpẹ la egbe, ọ lema ijesu ọ ze ni lolọ deba li vu. ¹⁹ Ama ijesu ọa lama na li. Ọ ri ochoghọ liẹ ọli, “Ke je apfe ni u ya gueye ẹgbọ ena unuekpẹ oye emini Onomhue ọ riẹle ne, ali abi ọ li le elemhi e.” ²⁰ Ighọ oni omose ọ lui ifui ọli igbe

oḍoḍa ena eke iDikapolisi. O kia gueye eḡbo abi iJesu o li ri leḡe na luḡ. O ri abo sha eḡbo nya.

*Omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni oḡia ee ku egbe
(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)*

²¹ Abi iJesu o ro gbo nyene egbe da je ukiḡie oke obini o kpole, eḡbo e le gasḡ oḡi. ²² Omose oḡhuo ni a lu iJarosi, ni o khi oḡuoghuo eni e mḡese shi owa ugamhi, o bhale akaghḡ. Abi oḡ me iJesu te, o de ya wugha li odalo. ²³ O mema lolo lema li, oḡo li, “Omimḡe oni omueshi o ma ghua gba memena, kpeḡke bhale ya ri obḡ ti o li egbe ni o ze, ini o khi ghua.” ²⁴ Ighḡ iJesu o deba li vu.

Ighḡ ebubu eḡbo e deba li e ve mu oḡi. ²⁵ Okpotso oḡhuo o la aghḡ ni o she ku oḡia ishitḡ egbe ramhi ikpe igbeva. ²⁶ O she me osoli obḡ oyi ebubu eḡbo abi o ro kia dua oni ughuamhi. O she ri epfue eyḡli nya dua o, ama oḡa pfo, oo ga khḡoḡ oḡi egbe. ²⁷ Abi o ro suo ingme oyi iJesu, igḡo o te ifuabḡ oyi eḡbo ri obḡ ti oḡi awulu ni o so. ²⁸ O ro li shi udu khi, “Ini mhi da me asha ri obḡ ti oḡi awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi o ri obḡ ti oḡi awulu te, eni oḡia ni e ku oḡi egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghḡaghḡ o leḡe khi emini o yeḡe luḡ e ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghḡaghḡ, iJesu o leḡe khi itoto o she roḡe luḡ egbe ya lase. Ighḡ o migha, o mu egbe pfi iteva eḡbo ni e sha mu o. O mhila we, oḡo. “Oḡhuo o ri obḡ ti mḡe awulu?”

³¹ Eniye odukhokho eyḡli eḡe oḡi, u ga me abi eḡbo e liḡ ve mu e, u kiele e mhila, “Oḡhuo o ri obḡ ti mḡe?”

³² Ama, iJesu o kie bino gasḡ ini o me oni o ri obḡ ti o. ³³ Abi oni okpotso o ro me abi o ke li oḡi egbe, o bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu oḡi, o gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu oḡo oni okpotso, “Omi mḡe, irudunga oye o she mie e pfuese. Ri opfomḡe ke je, anasemḡe oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu o kie li ngme, emose eḡhuo, e roḡe owa oyi iJarosi bhale. Eḡe iJarosi, “Omiḡe o she ghua, khi ke yeḡe Oseḡe ngme.”

³⁶ IJesu oḡa fe ri esḡ shi emini e ngme, oḡo oni omose “Khi ze ni ulishi o mu e, ama leḡe mhḡi irudunga.”

³⁷ Oḡa ze ni ogbḡkhoghuo o deba li se ni iPita, ali iJemhisi ali iḡoni inyoghuo iJemhisi. ³⁸ Abi e ro bhale owa oyi iJarosi, iJesu o me abi eḡbo e li i kpe okeke, ni e li i vieḡ gbi. ³⁹ Ighḡ, o lo elemhi oni owa, oḡo, “Elo o pfi onyaghu onana? Elo o re e vieḡ? Oni omḡ oḡa ghu, eri o leḡe a.”

⁴⁰ Ama eni eḡbo e gia li. Abi o ro khu we fiḡ se, o rue ita ali inyḡe oni omueshi ali eniye odukhokho otuase eḡho mḡue obḡ je ashini oni omḡ o yeḡi.

⁴¹ IJesu o mu oḡi obḡ, oḡo oni omueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Onomueshi, mḡie ye u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, oni omueshi o vule, o kia gasḡ. [Omḡ ikpe igbeva o khi.] Abi a ro me ona, o ri abḡ sha we. ⁴³ Ama iJesu o lolo tseḡagua ye we e khi gueye ogbḡkhoghuo. Oḡo we, “A ri emhi na li le.”

6

*A ri ukpeloe gbe iJesu obini iNazarḡi
(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)*

¹ IJesu o roḡe aghḡ vu je eḡli oyḡli, eniye odukhokho eyḡli e deba li. ² Ogbeḡe iyemḡe oyi eḡbo iḡu o ramhi, oḡo seḡe elemhi owa ugamhi. O ri abḡ sha ebubu eḡbo eni e ri esḡ shi oḡi o.

E mhila egbe, “Obo ɔni ɔmɔse ɔna ɔ rote me eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghwo na ni a ro na li, ni ɔ gbo ro gbe ikanya ɔnyaloo? ³ ɔna ɔa she khi ikapita, omi iMeli, ni ɔ gbo khi inyoghwo ijemhisi ali ijosisi ali ijudasi ali iSamo? Ena ɔa khi inyoghwo ɔli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi we.

⁴ Ama iJesu ɔɔ, “Ashakpa a la mu ekpe na ɔmekɛguele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ ɔa dobe la akaghɔ gbe akanya ɔnyaloo okhoghwo, se ni ikuku egbo ni ɔa ze ni ɔ ro ze abi ɔ ro ri obo ti we. ⁶ Umha-mhɔli irudunga oyewe o ri abo sha iJesu.

Igho iJesu ɔ kia rote ɔoli je ɔoli sese eni egbo.

Ijesu ɔ ghie eniye odukhokho otuogbava fie

(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ ɔ lu eniye odukhokho etuogbava eyoli tigbili, ɔ ghie we ava-ava fie, ɔ ri ekpabo na we ni e ro mhue itoto ro khu ayemhe ebe.

⁸ ɔ gueye we, “Ini a le, a lese rue orokpo mhue obo, a khi tsua eminale, wekhi akpaba ni a pfi e so, wekhi ukpaghɔ. ⁹ A so ekue, ama a khi tsua awulu olese ma oni a ro so. ¹⁰ ɔ gbolo e we, a kha da lo apfe okhoghwo le ni e ro da mie e, a la akaghɔ ramhi ni a ro ya rote oni ɔoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale ɔoli okhoghwo khi eni egbo ɔa mie e, ni ɔa ro gbo ri eso shi emini a ngme, a rote agho vu. A kpe abo ɔ-a na we, a rote agho vu. Eri ona o ya khi ɔtselɛ shi we egbe.”††

¹² Igho e fie ya tse abo gasɛ, e lie egbo e rote olamhe oyewe mu pfi. ¹³ E khu ebubu egbo ayemhe ebe egbe-a, e ri oili to eni ee ghua ebubu egbe, e rewe ze. §

Eghuli oyi iJoni Oni ɔo batazi

(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Eghɛghɛ ana, oghie Erodu ɔ li suo eko eni ingme ena nya, itobo khi eva oyi iJesu o she gasɛ asha kpa. Egbo eghuo e lie khi iJoni Oni ɔo batazi lo ni ɔ nyene egbe bhale agbo, lolu o ze ni ɔ ro ligho mhɔli ekpabo ro gbe ikanya ɔnyaloo.

¹⁵ Egbo eghuo e lie khi, “Elaja ɔmekɛguele ɔ khi.” Elese e khi, “ɔmekɛguele nabi emekɛguele ena ɛlele ɔ khi.”*

¹⁶ Ama abi Erodu ɔ ro suo ona, ɔ ke, “iJoni, ni mhi khi ukhomhi ɔ, a rote eghuli guise le!”

¹⁷ Itobo khi Erodu ɔo ke mhesɛ a mu iJoni ge pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Erodiasi. Eri Erodu ɔ mie iFilipu inyoghwo ɔli Erodiasi. ¹⁸ Eghɛghɛ kpa iJoni ɔ ro gueye Erodu khi, ɔa ti ni ɔ rue ughue inyoghwo ɔli shi. †

¹⁹ Itobo ona, oni Erodiasi ɔɔ biselemhi iJoni, ɔɔ nono ode ni ɔ te ya gbe ɔli-a, ama ɔa dobe. ²⁰ A gbo bhale ya e khi Erodu ɔɔ na ulishi iJoni itobo khi ɔ lese khi iJoni khi ogbo onete ali ogbo ɔ ni ɔ pfuase ɔ khi. ɔ ri irarigho ri ukpeloe e khu ɔli. ɔ ma nono ni lolu ri eso ke shi ungmehi oyi iJoni, ini o ri rie khia khi ingmemhi eyoli e ma yese ɔli udu-a eghɛghɛ kpa ni ɔ ro suo li.

²¹ Ikpukhokho ɔ, Erodiasi ɔ me ashini ni ɔ te ya mu ota so iJoni. Igho ɛleghuo ni o ikhi ogbele ni Erodu ɔ ro mhɔli ukue ni ɔ ro yelege ogbele ni a ro bia li le. ɔ ya luno idenomɔ eyoli ali egbo eni mu ɛloe ali egbo igomɛti ali eni ee gbe

* 6:4 Li ze iJon 4.44 † 6:11 Li ze iKa 13.51 ‡ 6:11 Li ze iLuk 10.4-11 § 6:13 Li ze iJem 5.14

* 6:15 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li ze iLuk 3.19-20

ikanya igom̄eti ni e la eke iJudia shi oni ukue. ²² Abi om̄o om̄ueshi omi Erodiasi o r̄o fīe lasel̄e gbe ishim̄hi, o mema ti Er̄odu ali ēgb̄o eni e bhale ya bino ̄li ēloe.

Igh̄o ̄ni oghie ̄o ̄ni om̄ueshi, “Mhila mh̄e emiemini o ga gh̄ole e, mhi ya r̄oli ne.” ²³ O romhi isheli khase ̄ni om̄ueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya r̄oli ne, o kha rīe khi agbekhi-eva eghiele oyem̄h̄e.”

²⁴ Igh̄o ̄ni om̄ueshi o fīe ya mhila inȳo li, “Ēlo mhi ya mhila?”

Inȳoli ̄o li, “Ukhomhi oyi īj̄oni ̄ni ̄o batazi ēgb̄o wa mhila.”

²⁵ Agh̄oagh̄o ̄ni om̄ueshi o nyanya na ya lo deba oghie, o mhila li, “Ukhomhi oyi īj̄oni ̄ni ̄o batazi ēgb̄o mhia nono ni u khi shi ukp̄eko na mh̄e memena.”

²⁶ Udu o tod̄e yese oghie a. Ama itob̄o ekha ni o tse ukp̄eloe oyi ep̄f̄ese ni o lu shi oni ukue, ̄a ke dob̄e ti da oni ekha. ²⁷ Agh̄oagh̄o o ghie eni ē gbolo ēgb̄o-a e ka pfa īj̄oni ukhomhi o bhale. Eni em̄ose e je owa ighum̄ha ya khi īj̄oni ukhomhi o. ²⁸ E rue ̄li shi ukp̄eko bh̄e. Igh̄o oghie o kpha li na ̄ni om̄ueshi. ̄ni om̄ueshi o kpha li na inȳo li. ²⁹ Abi eniȳe odukhokho eyi īj̄oni e r̄o sūo ona, e bhale ya tsua etuli oȳoli ya r̄o to.

Ijesu o ri eminale na ēgb̄o agb̄el̄e ishe le

(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; īj̄on 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na kē e jele, e le gas̄e ̄li, e gueȳe ̄li emini e rīel̄e ali emini e s̄es̄e nya. ³¹ Igh̄o, itob̄o ebubu ēgb̄o, ni ee bhale ni ee vu, ijesu ali eniȳe odukhokho eȳoli ēa m̄e asha le eminale. Ijesu ōo w̄e, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo ts̄e awa ya la, ni a yem̄h̄e-a ukuku o.”

³² Igh̄o w̄ew̄eghuo ts̄e ee lo ̄ōk̄o-̄ok̄e onīemhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu ēgb̄o ni e m̄e w̄e abi e r̄o vu, e les̄e khi w̄ew̄e lo. Igh̄o eni ēgb̄o e r̄ote eoli nya ri aw̄e na ya ralo ashini ijesu ali eniȳe odukhokho eȳoli e je. ³⁴ Abi ijesu o r̄o ramhi agh̄o, o m̄e abi eni ēgb̄o e bu, elemhi w̄e e lala li. Itob̄o khi eri e li abi isumha ni ēa mh̄oli ̄ni o r̄e w̄e e kia. Igh̄o o li s̄es̄e w̄e emhi ebubu.†

³⁵ Egh̄egh̄e ana, ogbe o she vu. Igh̄o eniȳe odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e ke ̄li, “Abor̄okhia khi oola ̄ōo nuata shi ap̄f̄e ena, ni egh̄egh̄e o r̄o she vu d̄os̄e ena, ³⁶ waa ke gueȳe eni ēgb̄o ena e kia je ifui ap̄f̄e ya nono emhi d̄e le.”

³⁷ Ama, ijesu ōo w̄e, “A ri emhi na w̄e le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogb̄el̄e elele eyi ōgb̄o e ya lo ni a r̄o d̄e ibul̄edi ghi w̄e le?”

³⁸ Igh̄o ijesu o mhila w̄e, “Iruli ibul̄edi ingm̄e a mh̄oli shi agh̄o? A ka bino ghue.”

Abi e r̄o bino se, e ̄li, “Iruli w̄e ishe ali ifel̄e aava.”

³⁹ Igh̄o ijesu ōo w̄e e rīel̄e eni ēgb̄o shit̄o ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shit̄o ikui-iku, ēgb̄o egh̄ūeshi-she ali egh̄b̄ue-eva ali ogbogbe. ⁴¹ Igh̄o ijesu ōo rue eni ibul̄edi ishe ali ifel̄e aava egh̄o, o bino idane, o ts̄e Eshinēgba uwegbe. O gbe eni ibul̄edi khia, o r̄o na eniȳe odukhokho eȳoli e ke kemhi na ēgb̄o. O gbo kemhi eni ifel̄e aava na w̄e nya. ⁴² Ogb̄okpa o le, o khue. ⁴³ Iku w̄e ni eniȳe odukhokho eȳoli e san̄o eke, e v̄o ighughu igb̄eva. ⁴⁴ Em̄ose agb̄el̄e ishe, e le eni eminale.

Ijesu o kia ukhomhi ok̄e

(iMat 14.22-23; īj̄on 6.15-21)

⁴⁵ Agh̄oagh̄o o ri om̄o odukhokho eȳoli lo ̄ōk̄o-̄ok̄e onīemhi, e ka ralo iB̄etisaida ya mīgha kh̄e lūe ukīek̄ie obinokp̄ole. Igh̄o o gueȳe oni ukpokpomhi ebubu

† 6:34 Li ze iN̄oba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okh̄e 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

ęgbō e ke je apfe. ⁴⁶ Abi ọ rọ tse wẹ okhila se nya, ọ nga ukhomhi ute ya sọ iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi ò mu eke, oni ọkọ-ọkẹ oniēmhi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe iJesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ Ọ mē khi akpekpeli óó nase eniyē odukhokho eyoli. O ramhi itsoto ogbiē, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ọọ kia ukhomhi oni oke le deba wẹ. Ọ she kia ya dọse wẹ. ⁴⁹ Ama abi e mē iJesu khi ọọ kia ukhomhi amē, e dabi khi ayēmhe olimhi lọ, e tsesē leghe. ⁵⁰ Itobọ khi eri wẹwẹ nya e yila abi e rọ mē ọli.

Aghoaghọ ọ nu wẹ ngme, ọọ wẹ, “A mhọli udu! Mhēmhe lọ! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ Ọ lo elemhi ọkọ-ọkẹ oniēmhi deba wẹ, oni akpekpeli o pfohmē. O ri abọ sha eni eniyē odukhokho, ⁵² itobọ khi ẹa kie dobe leşe udi ingme eminale ni ọ kpe rọ na ęgbō agbele ishe le; a toto wẹ udu.

*Ijesu ọ la iGẹṣarẹti ri ęgbō ze
(iMat 14.34-36)*

⁵³ Abi e rọ da oni oke se, e lasele shi iGẹṣarẹti, e mu oni ọkọ-ọkẹ oniēmhi zu agho. ⁵⁴ Abi e leşe rọte ọkọ-ọkẹ oniēmhi tiemhie, ęgbō e she leşe khi iJesu lọ. ⁵⁵ Igho eni ęgbō e nyanya kia gasē oni eke nya, ashiashini e da suọ khi ọ da la ne, e tsua eni ẹẹ ghua shi iya bhale agho. ⁵⁶ Obiobini iJesu ọ da je ne, o ke khi eoli ni e gbēdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ẹẹ ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema iJesu ọ leşe zẹ ni eni ẹẹ ghua e ri obọ ti ọ esọ awulu ni ọ rọ sọ tse. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

7

*Osese oyi ipfuase ni o te ekelele lasele
(iMat 15.1-9)*

¹ IFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gasē iJesu. ² E mē khi eniyē odukhokho eyoli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuase ni aa kpe-a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abọ-a abi ęgbō iFarisi ẹẹ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali ęgbō iJu eni e kpole nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abọ-a. Abi ititawẹ e sese wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rọte oki jele khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighue ebubu elese ni e gbolọ ẹ ghuẹ, Ighuighue abi a liẹ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarigho, eni iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, “Elọ o zẹ khi eniyē odukhokho eyẹ ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi eke gbe akanya, ni e rọ ri abọ eni ẹa pfuase ẹ le eminale?”

⁶ IJesu ọọ wẹ, “Igesikia Azaya ọ ngme abi ọ rọ ngme ungmēmhi oyi Eshinẹgba ni o gọ lu ẹẹ ni a di egbe ẹ. Oni a keke shi eke khi,

“Ungmēmhi unu
ęgbō ena e rọ ri ekpe ẹ na mhe,
ama udu oyewẹ
o nuata shi mhe ọ.

⁷ Ugamhi afue ẹẹ ga mhe,
ushi eni ęgbō e rọ shi eke,
ẹẹ sese ęgbō.*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinẹgba shi eke, a ri osese eyi ęgbō ẹ gbe akanya.” ⁹ Ọ gbolọ e wẹ, “A ga leşe ode ni a te ri ishi eyi Eshinẹgba shi ukhokho obọ, ini a ba me asha ri osese eyẹ ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobọ khi iMosisi ọọ liẹ, ‘Mu ekpe na

* 7:7 Li ze Aza 29.13

ite ali inye.’ O gbolo e, ‘Onini o da ku itse ni itali okekhi inyoli ne, a gbe oia.’†
 11-12 Ama ee a sese egbo khi ini ogbo o gueye itali okekhi inyoli, khi emini loli
 kha kpe ro kpaghie itali ali inyoli obo khi Ikobani o ke khi, khi o mhue abi
 o ngme. Khi ushi o mu oli ini o ke ririe ri emhikhoghuo na itali ali inyo
 li. (Emini a ro somhi Eshinegba opfa se, aa lui Ikobani). 13 Eri a ri osese ona a
 shishi ungmehi oyi Eshinegba eke a. A gbo mholi emhi elese eghoghobu
 ni a gbolo e ri ele.”

Emini e ri ogbo khi oni o pfuase
(iMat 15.10-20)

14 Ijesu o gbo lu eni ebubu egbo gbili, o o we, “A ku eso a shi mhe o, ni ona o
 lo e eso. 15 Emhikhoghuo o la o ni ogbo le, ni o ri ogbo khi ona umha pfuase.
 Se ni emini o rote ogbo ekelele, o ri ogbo o khi oni o pfuase odalo oyi
 Eshinegba.” 16 [Oni o mholi eso, o ro suo.]

17 Abi ijesu o ro pfi eni ebubu egbo shi agho ni o ro ya lo owa se, eniye
 odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. 18 O
 mhila we, “Aa kie lese udi emini mhia ngme? Oa kie lo e eso khi emhikhoghuo
 ni o rote odato lo ogbo elemhi khi o ya ri oli khi oni o pfuase odalo oyi
 Eshinegba? 19 Irari khi oni emhi o ya je oli udu, ama eke elemhi o o tiemhi,
 o gbo rote idiegbe ya fie lase.” Eri ijesu o ri ona guele khi eminale ni a le nya,
 khi e ti.

20 Ijesu o gbo lie. “Emini o rote ogbo ekelele, o ri ogbo o
 khi ona umha-pfuase. 21 Itobo khi rote ekelele udu oyi ogbo, isamhi ebe
 e rote e lasele, enabi, itsebo, ighiat, ogbo ugbeli, okia, 22 emhi ituegbe,
 o be imumu, ikpamhika, efiala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umha-mholi ekpe,
 iditse. 23 Ekelele udu eni ingeli ena nya e rote e lasele ni e ri ogbo o khi ona
 umha-pfuase odalo oyi Eshinegba.”

Imiesu oyi okpotso oghuo
(iMat 15.21-28)

24 Igho ijesu o rote agho vu, o je ukiekie eke iTai. O lo owa oghuo, o nono
 ni ogbokhoghuo o lese khi loli la akagh. Ama o dobe ri egbe oli sheli. 25 Abi
 okpotso oghuo ni ayemhe ebe o la omi oli oni omueshi egbe, o ro suo eko ijesu,
 o nyanya bhale ya de wugha li odalo. 26 Ongi ijeta oni okpotso o khi, a bia li shi
 eke iFonisha ni o la iSiria. O lema ijesu o khu oni ayemhe ebe omi oli egbe a.

27 Ijesu o o li, “Ze ni eniye e kpe le eminale ne, o ti ni eminale ni a kha ro
 na eniye le, ni a pfi oli ghi ewa.”

28 Oni okpotso o o, “Gueguegue Onomhue! Ama ewa e kiele la ifui itebu e sano
 eminale ni eniye kese le le.”

29 Ijesu o o oli, “Itobo oni ungmehi ni u ro so mhe o ena, ke je, u ya bhale
 ya e khi oni ayemhe ebe, o she rote omi e egbe ya lase.”

30 Igho, oli je apfe, o ya e khi omi oli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she
 rote oli egbe vu.

Ijesu o ri ungmehi ni o gbo lesa ze

31 Igho ijesu o rote ukiekie obini iTai vu, o rote iSidoni ya tiemhi oke iGalili,
 o je eke iDikapoli 32 Oobo egbo eghuo e la tsua omose oghuo ni o khi oleso,
 ni o gbo khi ungmehi, bhale ghi ijesu. E lema li o kpekpe o lese ri obo nga li
 egbe.

† 7:10 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

³³ Igho iJesu o rue lolighuo fie iteva oyi eni ebubu egbo, o ri imiesabo shi oni omose eso, o to ete, o ri obo ti oni omose elemhi. ³⁴ Igho iJesu o bino idane, o tu ekperumhe-a, o o oni omose "Efata!" Emimi a ri ona ngme khi, "Khueghie-a!" ³⁵ Utoghuo kpe eso eyi oni omose e khueghie a, elemhi oyoli o taghie-a, o ngme lasele gboo.

³⁶ Igho iJesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. Ama abi o dobe tse agua ye we kpa, igho e dobe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abo sha egbo eni e suo nya. E lie, "O ma gue riele emhikpa," e gbo lie, "O ri eni e le eso o suo eso, o khueghie ingmenu unu a, ee ngme."

8

Ijesu o ri eminale na egbo agbele asha ene le (iMat 15.32-39)

¹ Oa rote agho tese ni ebubu egbo elese e ro legba. Abi eni egbo ea ro me emhi le, iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, o o we, ² "Elemhi egbo ena ee ala mhe, o she gba ele ese ni e te nu mhe la ana ni ea te me emhikhoghuo le. ³ Ini mhi e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue we shi ode, itobo khi eghuo o, e rote odonue bhale."

⁴ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, "Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu odagbe ona, ni e ya khuese egbo ena nya?"

⁵ Ijesu o mhila we, "Ibuledi ingme a mholi?"

E oli "Ishilua."

⁶ O gueye eni ebubu egbo e shito eke. Igho o rue eni ibuledi ishilua egbo, o kphemhi na Eshinegba, o khi we-a, o rue we na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi we na eni egbo. Igho eniye odukhokho eyoli e li kemhi na we. ⁷ E gbo mholi ikuku imi ifele shi agho. O gbo kphemhi na Eshinegba shi o. O rewe na eniye odukhokho eyoli e gbo li kemhi we. ⁸ Eni egbo e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sano iku we ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Egbo agbele asha ene e khi. Ijesu o o eni egbo e ke je. ¹⁰ Loli ali eniye odukhokho eyoli e lo oko-oké oniemi e je ukiemie obini iDalamanuta.

Egbo iFarisi e mhila irokhase (iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Egbo iFarisi e bhale, e mhila iJesu ogbo ni e ro mu oli fe. Ee oli o ri irokhase ni o rote iloghie bhale khase ewe ni wewe e lese khi Eshinegba o ghie oli.*

¹² Ijesu o tu ekperumhe-a, o o, "Elo o ze ni ee egbo a ro mhila irokhase onyaloa? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa ya me irokhase onyaloa okhoghuo."† ¹³ Igho o pfi we shi agho vu, o nyene egbe ukhokho gbo ya lo oko-oké oniemi, o da je ukiemie obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Erudu ni o li abi ifuma (iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyoli ea sato tsua ibuledi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni oko-oké oniemi. ¹⁵ Ijesu o tse agua ye we, o o we, "A mhue egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Erudu."‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyoli e nu egbewe ngme, e lie, "Itobo khi awa a mhue ibuledi o ro ngme ona." ¹⁷ Ijesu o lese emini e ngme. O mhila we, "Elo o ze ni a ro gue ezọ khi aa mholi ibuledi? Eri aa ya me eke abi khi eri o a kie lo e eso?"

* 8:11 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 8:12 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 8:15 Li ze iLuk 12.1

Eri udu oyeye o na khukhu? ¹⁸ A mhōli alo, aa rewe a me eke? A gbo mhue eso aa rewe e suo? Aa sato? ¹⁹ Abi mhi ro kholo ibuledi ishe-a na egbo agbele asha ishe, ighughu ingme a sano iku we eke vo?" Ee oli, "Igbeva!" ²⁰ "Abi mhi ro gbo kemhi ibuledi ishilua na egbo agbele asha ene, ighughu ingme a sano iku we vo?"

E oli "Ishilua."

²¹ Oo, "Eri emini mhia ngme oa kie lo e eso?"

Ijesu o la obini iBetisaida khueghie ozalo alo a

²² E bhale iBetisaida. Egbo eghuo e tsua omose ozalo bhale ghi ijesu, E oli o kpekpe o ri obo ti oli. ²³ Igho ijesu o mu oni omose ozalo obo-obo ya fie ifui oni apfe. O to ete shi obo ro shishi oli alo-a. Ijesu o mhila li ini o me emhikhoghuo.

²⁴ Oni omose o bino idane, oo "Mhia me egbo khi e li abi eera a kia gase."

²⁵ Igho ijesu o gbo ri abo shi oni omose alo. Alo eyoli e tigbe khueghie-a, o me eke gboo. ²⁶ Ijesu oo ke je, o oli, "Khi gbo je elemhi ifui eoli."

IPita o guele oni ijesu o khi

(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

²⁷ Igho ijesu ali eniye odukhoko eyoli e vu je ikuku eoli ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li le, o mhila we, "Oghuo egbo e famhi e lie khi mhi khi?"

²⁸ E oli, "Eri eghuo e khi ijoni ni oo batazi egbo u khi; eghuo e khi Elaja u khi; elese e khi otuoghuo emekeguele na ele u khi."*

²⁹ O ke mhila we, "Ama, oghuo ee oyee a lie khi mhi khi?"†

IPita o so li o, oo li, "Yeve u khi iKirisiti ni o khi Omiepfuse?"

³⁰ Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo oni loli khi.

Ijesu o guele shi eke khi loli ya ghua

(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)

³¹ Igho o sese eniye odukhoko eyoli khi Omi Ogbo o mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi, e ya kie oli. A ya gbe loli-a, ama ele onuzi-esese, o gbo ya guale. ³² O ngme ona lasele gboo. Igho iPita o lu oli ochi, oo li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

³³ Ama abi ijesu o ro nyene alo ukhoko bino eniye odukhoko eyoli, o dese iPita. Oo li, "Vu mhe odalo le yeve Okphaghie. Wa mhōli ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo."

³⁴ Igho o lu eni ebuvo egbo ali eniye odukhoko eyoli, oo we, "Ini ogbokhoghuo oo nono ni loli bhale deba mhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli, oo deba mhe.† ³⁵ Itobo khi onini o da dua ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de oli obo a, ama oni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyoli pfia, o ya tsumhi oli. ³⁶ Eleli onoghuo ogbo o ya me ini o mhōli agbo nya khi ayemhe oyoli o li opfu-a? ³⁷ Elo ogbo o ya ro ogghie ayemhe oyoli? ³⁸ Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu ogbokhoghuo elemhi agbo ichimhi ali agbo okholo ona ne, omama oyi onogbo o ya li mu Omi Ogbo elegho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuse."

§ 8:18 Li ze ijere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12 * 8:28 Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † 8:29 Li ze ijon 6.68-69 ‡ 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 § 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; ijon 12.25

9

1 O gbolo e we, “Mhi gue igesikia ye e khi, egbo eghuo e migha ana, ni ea ya ghu ne, ni e ro me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo.”

*Imamachi oyi iJesu**(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)*

2 Abi ele-esesa e ro dose, iJesu o rue iPita, ali iJemhisi ali iJoni, ya nga ute oniemihi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Igho e me khi iJesu o mu melaa. 3 Itsua ni o ro so, e pfuase-a, e ge pepèpè. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi ogbokhoghuo o tigde dobe ya li pfe we-a pfuase ramhi agbo ona. 4 Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e me khi Elaja ali iMosisi e lasele nu iJesu gheta.

5 iPita o iJesu, “Osesè, o gue ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.” 6 Oa ke lese emini o ke ya ngme, itobo khi eri lolì ali enekpole e yila dose.

7 Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, o, “Omimhe ni Omose na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke suo eso na li.”*†

8 Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ea ke me ogbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

9 Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini e me ini Omi Ogbò o li rote eghuli guale. 10 E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

11 Igho e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni e sese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?”‡

12 IJesu o, “Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roo khi Omi Ogbò o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?” 13 Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e rieye emini o ghole we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

*Iroze oyi ozoo no mhue ayemhe obe**(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)*

14 Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpole o, e me khi ebubu egbo o le gasè we, esese Ishi eyi iMosisi e nu we la akagho khako. 15 Abi eni egbo e lese me iJesu te, abo e sha we a egbegbo. E na ya te oli.

16 O mhila we, “Elo o khi ni a nu we khako o shi?”

17 Omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo ya rue unu, o, “Osesè, omimhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni o ke ze oli e ngme. 18 Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, o chi ofulu unu, o le ako unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ea dobe.”

19 IJesu o, “Ee egbo ni ea mholi irudunga ena, ele-ingme mhi ke mholi ro nu e ya la akana, ele-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omò ghi mhe!”

20 Igho e mu oni omò bhale. Abi oni ayemhe o ro me iJesu tee, o de rughu oni omò, o pfi oni omò gbe, o kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, o chi ofulu unu.

21 IJesu o mhila ita oni omò, “Aele o te lina?”

22 “Abi o te khi omò.” 22 “O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi oke itingminge abi o kha gbe oli-a. Ini u mholi emini u dobe ya rieye, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghie anye obo.”

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

²³ IJesu óó, “Eri u wẹ ini mhi doḅẹ? Emhikpa ọọ tṣẹ na ọni ọ da mhọli irudunga.”

²⁴ Aghoaghọ ita ọni ọmọ ọ nyanya liẹ, “Mhi miesuọ ukukuọ, kpaghiẹ mhe obọ ni mhi gbo miesuọ shi ọ egbegbo.”

²⁵ Abi iJesu ọ rọ me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, ọ tṣeṣe ku oni ayemhe obe. “Yeṣe ayemhe ungmenu ali ileso, rọte ọli egbe ya lasese, khi gbo nyene egbe bhale ọ ghue.”

²⁶ Oni ayemhe o tṣeṣe, ri itoto nighise ọni ọmọ, ọ rọte ọli egbe ya fiẹ. Ọni ọmọ ọ ke li abi ọni ghua. Egbo e liẹ, “Ọ she ghua.” ²⁷ Ama, iJesu ọ mu ọni ọmọ obọ vule migha. Ọ migha.

²⁸ Abi iJesu ọ rọ lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyọli e bẹna mhila li, “Elọ o zẹ ni anye aa rọ doḅẹ khu ọli oni ayemhe egbe-a?”

²⁹ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Iromhi isosọ ali azumhi tṣẹ o doḅẹ a khu onana.”

Ijesu ọ gbo ngme ingme eghuli oyọli

(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

³⁰ IJesu ali eniye odukhokho eyọli e rọte aghọ vu, e rọte iGalili doṣe, ọa nono ni ogbokhoghuo ọ lẹṣe ashini wẹwẹ e la, ³¹ Itobọ khi ọ seṣe eniye odukhokho eyọli, ọọ ye, “A ya ri Omi Ogbọ na egbo de. E gbe ọli-a. Eṣe nuzi-esẹ ọ gbo guale.”

³² Ama emini ọ ngme ọa lo wẹ esọ, ulishi o mu wẹ abi e li ya mhila li emini ọ rọli ngme.

Oni ọ fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

³³ E bhale ọli iKapanomu. Abi ọ rọ la elemhi owa, ọ mhila wẹ, “Elọ a khako shi amo abi a rọ la ode?”

³⁴ Ama e tsaghiẹ-a, itobọ khi ọni ọ kpeda nya elemhi wẹ e la ode khako shi. §

³⁵ IJesu ọ shitọ, ọ lu eniye odukhokho ogbava eyọli, ọọ wẹ, “Ini ogbokhoghuo ọọ nono ni lọli khi ọni odode, ọ kpe ya ri egboḅli khi ọni ọ kpukhokho nya, ali oni ọ ga egbo nya.”*

³⁶ Ọ mu ukuku ọmọ vule migha wẹ iteva. Ọ mu ọli shi abọ, ọọ wẹ, ³⁷ “Onini ọ ri itobọ oyemhe mie ọtuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhe ọ mie. Onini ọ da mie mhe ne, ọni ọ ghie mhe ọ mie, ọa khi mhemhe.”†

Ọni ọa da khi obe awa ne ọyi awa ọ khi

(iLuk 9.49-50)

³⁸ IJoni óó, “Ọseṣe, anye me ọmose oghuo ni ọ ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye ọli ọ khi gbo lighọ, itobọ khi ọa khi oghuo elemhi awa.”

³⁹ IJesu ọ wẹ, “A khi ke khu ọli ọ, itobọ khi ọni ọ ri eva oyemhe gbe akanya ọnyalọa, ọa tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe. ⁴⁰ Itobọ khi ọni ọa khi obe awa, ọyawa ọ khi.”‡ ⁴¹ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, ọnini ọ da diẹ uko amẹ na e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi ọnai iKirisiti a khi, ọ ya me eleli ọ. §

A mu egbe e shi emini e yeṣe ogbo ọ lamhe

(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

⁴² “Ini ogbokhoghuo ọ yeṣe ikuku eniye enana ni e mie mhe suọ lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemi shi ogbo oghogho uruli tsua pfilọ elemhi oke oniemi. ⁴³ Ini obọ oye o re ya lamhe, khi ọli pfia. O ti e egbe ne ini u waa

§ 9:34 Li zẹ iLuk 22.24 * 9:35 Li zẹ iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li zẹ iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:40 Li zẹ iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li zẹ iMat 10.42

mhõli obõ ya lo iloghie na agbõagbõ, ni u rõ tsua abõ eve-eva eyẽ ya lo ilimhi irierie, ashini erali ẽa tigbe ẽ pfo-a ghue.* ⁴⁴ [Akaghõ ikpatso ni ẽ le wẽ ni ẽa tigbe ẽ ghu e la, ali ashini erali ni ẽ tose wẽ-a, ẽa tigbe ẽ pfu ghue.] ⁴⁵ Ini owẽ oyẽ o rẽ ya lamhẽ, khi õli pfia, o ti ẽ egbe nẽ ini u waa mhõli awẽ rõ lo iloghie na agbõagbõ ni u rõ mhõli awẽ eve-eva, ni u rõ ya lo ilimhi irierie. ⁴⁶ Akaghõ ikpatso ni ẽ le wẽ ni ẽa tigbe ẽ ghu e la, ali ashini erali ni ẽ tose wẽ-a, ẽa tigbe ẽ pfu ghue. ⁴⁷ Ini ukpẽloe oyẽ o rẽ ẽ lamhẽ, wuõnyõ li pfia, o ti ẽ egbe nẽ ini u ri ukpẽloe oghuo lo Eghiele oyi Ẽshinegba, ocho ni u rõ ya mhõli ikpamhi alo eva, a pfi ẽ ya lo ilimhi irierie.† ⁴⁸ Akaghõ,
 “Ikpatso ni ẽ le wẽ
 ni ẽa tigbe ẽ ghu e la,
 ali ashini erali ni ẽ tose wẽ-a,
 ẽa tigbe ẽ pfu ghue.”‡

⁴⁹ “Erali a rõ nye õgbõgbõ-a, a rõli khi õni õ pfuase abi a li ri ugbheli ẽ ri iluasobo khi pfuase.

⁵⁰ “Ugbheli o ma ti, ama ini oviõlo oyõli o kala, sẽ o ke li zẽ gbolo rõ ya mele ugbheli-a?”

“A zẽ ni a mhõli ugbheli shi agbõ oyẽ ẽ. A nu egbe ke ngeli angeli opfõmhẽ.”§

10

Ijesu õ ngme shi ingme ipfughẽ-a (iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

¹ Ijesu õ rõte aghõ vu je ekẽ iJudia, ini a da iJodani. Ighõ ẽgbõ ni e bu e gbo vẹ ngale deba li, õ sẹsẹ wẽ abi õ kpẽ li.

² Egbõ iFarisi eghuo e bhale ya mu õli fẽ, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, õmõse õ khu ughuẽ oyõli?”

³ Oo, “Elo iMosisi õ gueyẽ ẽ a ke li?”

⁴ E kẹ, “Eri iMosisi õ lama õmõse õ kẹkẹ ebe ni a rõ pfa ughuẽ-a mhõli ughuẽ õli obõ, õ khu õli.”*

⁵ Ijesu õõ wẽ, “Itobõ khi udu oyẽẽ õõ gbe, iMosisi õ rõ lighõ kẹkẹ oni ushi na ẽ. ⁶ Ama õmõse ali õkpotso, Ẽshinegba õ rõte igbaekele agbõ ma wẽ.”† ⁷ Onana o zẽ ni õmõse õ rõ õ pfi itali ali inyõli shi ekẽ, õ ya toma ughuẽ õli õ. ⁸ Wẽwẽ aava e mele idiegbe õghuo a. Ẽghẽghẽ aghõ ẽa ke khi etuava, ama õghuo.‡

⁹ Irarighõ, emini Ẽshinegba õ da toma ne, õgbõkhoghuo õ khi vase wẽ a.”

¹⁰ Abi e rõ gbo la elemhi owa, eniyẽ odukhokho eyi iJesu e mhila li õgbõ ona. ¹¹ Ijesu õõ wẽ, “Õniõ õ da khu ughuẽ õli ni õ ya rue õkpotso õlese ne, eri õ kia okia shi oni ughuẽ õli õ. ¹² Ini õni õkpotso õ lase ayi õdõli le khi õ ya ngeli na õmõse õlese, eri õ kia okia.”§

Ijesu ali eniyẽ enikeke (iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

¹³ Egbõ eghuo e mu eniyẽ bhale deba iJesu ni õ ri obõ ti wẽ, ama eniyẽ odukhokho eyõli ee khu wẽ.

¹⁴ Abi iJesu õ rõ mẽ ghõ, o ri elemhi bi õli. Oõ wẽ, “A zẽ ni ikuku eniyẽ e bhale deba mhẽ. A khi ke khu wẽ, itobõ khi enabi wẽwẽ e li mhõli obõ shi

* **9:43** Li zẽ iMat 5.30 † **9:47** Li zẽ iMat 5.29 ‡ **9:48** Li zẽ Aza 66.24 § **9:50** Li zẽ iMat 5.13; iLuk 14.34-35 * **10:4** Li zẽ iDẽut 24.1-4; iMat 5.31 † **10:6** Li zẽ Igbae 1.27; 5.2 ‡ **10:8** Li zẽ Igbae 2.24 § **10:12** Li zẽ iMat 5.32; 1 iKõri 7.10-11

Eghiele oyi Eshinegba. ¹⁵ Zẹ mhe gue igesikia ye e khi oni ọa da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye enikeke ne, ọa tigbe ya lo iloghie.”* ¹⁶ Ọ muno eniye shi egbe, ọ ri obo nga we ukhomhi, ọ so iromhi na we.

Ozele-omose ni o lolo pfue

(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

¹⁷ Abi ijesu o ke rue okiali eke khi o vu, omose oghuo o na bhale ya wugha li odalo, ọọ li, “Osese nete! Elo mhi ya rieje ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?”

¹⁸ Ijesu o li, “Elo e ze ni u ro o lu mhe onoti. Ogbokhoghuo ọa la o ni o ti, se ni Eshinegba. ¹⁹ Ni mhi ro so e ogbo ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba o ro shi eke. Ni o le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiat o, a khi pfi otsese egholi mu ogbo, a khi li ogbo le, mu ekpe na ita e ali inye e.’”†

²⁰ Oni oze o o, “Osese, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

²¹ Ijesu o ri eloe inono bino oli, ọọ li, “Emhi oghuo tse o kpe e le ni waa rieje ne. Je ya ri emini u mholi nya de ni u kemhi we na eni ẹa mholi emhi, eghẹghe agho ni u mholi epfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

²² Abi oni omose o ro suo ona, alo eyoli e yese a, o ri iyeseudu-a ya vu, itobo khi o mholi epfue eniemhi.

²³ Ijesu o bino gasẹ kpa, ọọ eniye odukhokho eyoli, “O ma mu ogbo ni o pfue unu ni o ro lo Eghiele oyi Eshinegba.”

²⁴ Ingmemhi eyoli e ri abo sha eniye odukhokho eyoli. Ama ijesu o gbolo e, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da epfue oyewe unu ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni lo li ri alakumi rote ese asuge ya fi e.”

²⁶ Ona o ke ri abo sha eniye odukhokho eyoli ne, e ro mhila egbe, “Oghuo o dobe ya lo o sho?”

²⁷ Ijesu o pfi ukpeloe bino we, ọọ, “Ona ọa ze ogbo ya li ama emhikpa o ze Eshinegba a li.”

²⁸ IPita ọọ ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba e.”

²⁹ Ijesu ọọ we, egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o da pfi apfe oli shi eke, ali inyoghuo oli eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyo, ni o pfi eniye ali ishemhi, ghe owolo shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba. ³⁰ a ya somhi oli opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhuеше, ikhivose owa ali ikhivose inyoghuo, ali inyo ali eniye ali ishemhi, ali anasemhe. O ya mhue agbo na agboagbo, elemhi agbo ni o ke e bhale. ³¹ Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.‡

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese

(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

³² Abi ijesu o ro tsua we le iJerusalemu, ni o ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu o gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyoli ye ochi, o gueye we emini lo li ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Oo, “iJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi de, a ri oli na we mu. E pfa ez o igbe-a mu oli, e ghi oli abo ghi egbo iJeta. ³⁴ E ya roli ke li egia, e tono ete ku oli, e gbe oli ite, e tigbe gbe oli-a. Ama ele nuzi-ese, o ya rote eghuli guale.”

* **10:15** Li ze iMat 18.3 † **10:19** Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20 ‡ **10:31** Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

*Emini ijemhisi ali iJoni e mhila iJesu o riele na ewe
(iMat 20.20-28)*

³⁵ Igho ijemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba iJesu, e oli, “Osesē, anye e nono ni u riele emini anye ya mhile ena na anye.”

³⁶ IJesu o wē, “Elo a nono ni mhi riele na e?”

³⁷ E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemhi oye ne, ni u ze ni otuoghwo anye o kha shito e ukiēkie obita, onokpole o shito e obogobō.

³⁸ IJesu o wē, “Aa lese emini aa mhila. Uko ni mhi rote da, a dobe ya rote o da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”[§]

³⁹ E ke, “Anye ya dobe.” IJesu o wē, “A dobe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mholi afu ni a ro ri ogbo o shito mama mhe ukiēkie obita ali obogobō ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshinegba o ri asha eghoghwo ya na egbo ni o re we shi agho khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo ingmemhi ena, e nu ijemhisi ali iJoni i wola shi o. ⁴² Igho iJesu o lu we tigbili, o wē, “A lese khi eni e lu egbewe ighie eyi egbo eni ea ya ga Eshinegba, khi eri e li we abi o ghole we, igho eni e kpada omhese e li e mhese na we. ⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini o nono ni loli khi oniemhi elemhi e, o khi oni o ga ee nya.* ⁴⁴ Onini o nono ni loli khi onodode, o mema kpe ri egboli khi oghumha oyi egbo kpa.† ⁴⁵ Itobo khi Omi Ogbo o bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri agbo oyoli bhale ni a ro luase obo na ebubu egbo.”

*IJesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze
(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)*

⁴⁶ Igho e bhale iJeriko. Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ali ebubu egbo ni e deba li, e ro rote oni eoli vu, omose oghuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi o ro suo khi iJesu ona iNazareti lo, o tse leghe, o lie, “IJesu omi iDefidi, kpeke, le elemhi mhe.”

⁴⁸ Ebubu egbo e tse ku oli, ee oli o ze ni a suo eso. Ama eena o mema lolo pfi okokohue lu oli ne, “Omi iDefidi le elemhi mhe!”

⁴⁹ IJesu o migha, o, “A lu oli na mhe.” Igho e lu oni otasalo-a, e oli, “Ke ghele, vule, khi o lu e.” ⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba iJesu.

⁵¹ IJesu o mhila li, “Elo wa nono ni mhi riele ne?”

Oni omose ni o tase alo-a, o, “Osesē, mhia nono ni mhi gbo ke me eke.”

⁵² IJesu o, “Ke le, khi irudunga oye o she re ze.” Aghoghwo, o me eke, o deba iJesu rote ode vu.

11

*Egbo e ri ufumhi na iJesu abi o ror lo iJerusalemu
(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)*

¹ Abi e ro ti ramhi iJerusalemu ni e ro bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, iJesu o ghie etuava elemhi eniye odukhokho eyoli, ² O wē, “A je eoli ni o la odalo oobogho. A kha lese lu oni eoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni ogbokhoghuo o nga shito ghue. A taghie oli bhale ana. ³ Ini ogbokhoghuo o

§ 10:38 Li ze iLuk 12.50 * 10:43 Li ze iLuk 22.25-26 † 10:44 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

mhila e, 'Elo o ze ni a ro taghie oli? A gueye oli khi, Onomhue odo nono ni loli ri oli rieles emhi, ali khi o gbo roli bhale ya shi eke lena.' "

⁴ Igho ee bhale ya e oni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghie oli-a, ⁵ egho eghuo ni e migha akagho e mhila we, "Elo a la akagho a rieles ni a ro taghie oni omi akphere ogho-a?" ⁶ E so we o abi iJesu odo e li so we o. Igho eni egho e ze we vu. ⁷ Abi e ro mu oni ozele akphere bhale ghi iJesu se, e banjo ide egbe-a pfino nga oni ozele akphere ukhokho. Igho, iJesu o nga li shito. ⁸ Egbu egho elese e li ba ide ro ku ode, eghuo, e nyanjo eyamhi ku ode. ⁹ Egho ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tseşe, e lie,

"Okuekhoogo! Oolo!"

Eshinegba o ka khivose

na oni o ri eva oyi

Onomhue bhale!*

¹⁰ "Eshinegba o ka khivose

shi Eghiele oyi oghie iDefidi

ita awa ni odo bhale."

"Ikueghie o khi oyi Eshinegba!"

¹¹ Abi iJesu o ro ramhi iJerusalemu, o dose ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. O bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi dose, loli ali eniye odukhokho ogbava eyoli e je iBetani.

IJesu o pfi unu na oora okhua-eni

(iMat 21.18-19)

¹² Ogbeakolo abi e li rote eoli iBetani fie, okiamhi oo gbe iJesu. ¹³ Igho o tapfia me oara okhua-eni ni o gue ta ebe. O le ya bino ini o she mo udumhi. Abi o ro ramhi agho o me emhikhoghuo o, se ni ebe, itobo khi o ramhi eghie ni okhua-eni e ro mo ne. ¹⁴ Igho odo oni okhua-eni, "Ogbokhoghuo o ke gbo rote e ukhomhi ya pfa udumhi ghue."

Eniye odukhokho eyoli e suo khi o ngme na.

IJesu o je Owa oyi Eshinegba

(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke ro ramhi iJerusalemu, iJesu o lo Owa oyi Eshinegba, o vese eni e la akagho du oki kua. O kpha okphe oyi eni e pfa ikpagho ali eni e ri inekhukhu de kua. ¹⁶ Oa ze ni ogbokhoghuo o tsua itsua-oki rote elemhi apfe oni Owa oyi Eshinegba dose. ¹⁷ Abi o ke ro sese egho, o ro lie, "A she kpe keke oli shi Ebe-nopfuase khi,

"Owa iromhi oyi ishishi nya,

a ya ke lu Owa oyemhe,"

Ama ee, a she roli mele owa ighiato a."†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi e ro suo ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe iJesu a. Ama ulishi oyi iJesu odo mu we, itobo khi eri oseşe oyoli o ri abo sha egho kpa.

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote oni eoli ya fie.

Ilesingme ni a rote okhua-eni ni o ku ebe a rue

(iMat 21.20-22)

²⁰ Eluzogbe oogbeakolo khi e rote oni ode dose, e me khi oni oara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita o sato, odo iJesu, "Oseşe, bino khe! Oara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a."

* 11:9 Li ze Iwolo 118.25-26 † 11:17 Li ze Aza 56.7; iJere 7.11

²² Ijesu o sọ li o, oọ, “Mhọli irudunga na Eshinegba.” ²³ “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o gueye oni ute ona, ‘Rọ te akana lasele ya je elemhi oke oniemi,’ ni o rọ da mhọli akhokhọmhe shi udu shi emini o ngme ne, ni o rọ mhọli miesuo khi emini lọli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.”[†] ²⁴ Irarigho, emiemini u sọ iromhi mhila, miesuo khi u she mhọli ọli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u rọ ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya rọ topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e.” ²⁶ “Ama ini u waa da rọ topfa ogboese ne, ite na iloghie oya ya li ri olamhe eye topfa e.”[§]

A mhila ijesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo ijerusalemu le. Abi ijesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gase, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, “Oghuo o ri afu ne ni u rọ ri ele eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke ri ele ena.”

²⁹ Ijesu o sọ we o, Oo, “Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A sọ mhe o, ni mhi tigbe gueye e oni o ri afu na mhe mhi ke ri ele emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na iJoni o ke batazi egbo abi egbo?”

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme ọli khi, “Awa khe ‘Rote iloghie’ lo, o ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa rọ mie ọli suo?’ ³² Ama ini awa ke, ‘Obọ oyi egbo.’” Ulishi oyi egbo o mu we, itobo khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.

³³ Igho ee ijesu, “Anye e a lese.” Igho ijesu oọ we, “Mhi aa ya li gueye e oni o ri afu na mhe mhi rọ ke ri ele eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba era ipfonu
(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho ijesu o ke ri okhe irokhokho sese we. Oo, “Omose oghuo o ke ya gua ogba era ipfonu. O ma ugbe gase oni ogba. O to ese shi o, ni a mino ame ikpamhi eni era kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obọ e nu loli ri ukpelo ke khu. O vu asha obini odonue.* ² Eghẹghẹ ikhiesẹ o ramhi, oni omose o ghie oghumha oyoli ghi eni o ri ogba nga obọ, o le ya mie we idumhi emhi ni a kọ shi oni ogba bhale ghi luẹ. ³ Ama e mu ọli, e gbe ọli, e khu ọli. O pfino abọ efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli olese ghi we, E pfi emhi shi ọli ukhomhi, e yeghe ọli-a ⁵ O gbo ghie olese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ “O kpoli oghuo le ni o ghie ne, ikhi omi ọli ni o lolo nono ingme oyoli. Loli o kpukhokho ghie. O sa, oọ, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ee egbewe. ‘Ona o ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe ọli-a. Eghẹghẹ agho ni oni ugu o mele oyawa-a.’ ⁸ Igho e mu ọli, e gbe ọli-a, e pfi ọli rọte oni ogba ya lase.

⁹ “Se oni o mhọli oni ogba ona o fe ya li? Eri o bhale ya gbolo eni egbo ni o ri oni ogba nga obọ-a, o rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze ọli Ebe-no-pfuase khi.

“Eche ni itsona e kie pfa,
loli o ke ya mele egbegbi eche

† 11:23 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § 11:26 Li ze iMat 6.14-15 * 12:1 Li ze Aza 5.1-2

ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho ri ele ona,
o o ti anye eloe gba' ”†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze o li obo, e vu.

Ingme izē oga na iSiza

(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erodu ghi iJesu, ni e me asha rote emini o ya ngme ri ingme de o li. ¹⁴ Igho e bhale deba iJesu, ee o li, “Ose se, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo o khi o a ya mu e eloe, ama ode oyi Eshinegba wa se se ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi o a ti elemhi ushi, ni a ro ze oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?”

Ama iJesu o she me ikpamhika oyewe. O o we, “Elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi o li, oo we, “Alo ali eva eyi oghuo na ni a mu shi o ena?” Ee o li, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ IJesu o o we, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba.”

Igho ingme oyi iJesu o sha we abo.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho egbo ena otu na lui iSadusi ni ee se se khi ite-eghuli-guale o a ya la ikpukhokho agbo, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo.† ¹⁹ Ee o li, “Ose se, iMosisi o keke o li shi ebe ushi na awa khi, ‘Ini omose o ghu-a pfi ughue o li shi agbo, ni o a ro bia om o na li, inyoghuo oni omose o mema rue oni osamhi-olimhi ughue ni o bia eniye na oni okpotso na inyoghuo o li ni o ghu-a ogho.’” ²⁰ Eghenge oghuo o ya la o, a me emose oshilua ni e khi inyoghuo. Oni ogbhali o rue okpotso. Oni omose ya ghua, o a bia om o na oni okpotso. ²¹ Inyoghuo o li ni oo deba li o ke rue oni okpotso, o gbo ghua, o a bia om o. Igho o gbo li inyoghuo o li onuzase. ²² Igho o gbo li khi eni inyoghuo oni omose ni e kpole nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue oni okpotso ughue ni ea bia om o okhoghuo na li. Ikpukhokho o, oni okpotso o li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e ro guale, oghuo o famhi ya khi ughue oni okpotso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue o li ughue egho.”

²⁴ IJesu o so we o, O o, “Wa a me khi eri a da ode khi aa lese emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuase, wekhi eri a lese emhikhoghuo elemhi ekpabo oyi Eshinegba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ea ke ke rue ughue wekhi eri a ke re we ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpe ze o li ebe ni iMosisi o keke ni o ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinegba o gueye iMosisi khi, ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.’” ²⁷ Eshinegba oyi eni e la agbo o khi, o a khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya.” Emimi a ri ona ngme khi, egbo eni ghu-a eghuo e kie mholi agbo.

† **12:11** Li ze Iwolo 118.22-23 † **12:18** Li ze Ika 23.8 § **12:19** Li ze iDeut 25.5 * **12:26** Li ze Okiali 3.6

*Ushi ni o fune nya**(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)*

²⁸ Otuoghuo eni e sese ishi, o la agho suo abi e ro khako, o me khi iJesu o ga gue so egbo iSadusi ogbo ni e mhila li, o mhila li, "Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?"

²⁹ IJesu o so li o, o, "Oni o mu eloe ne nya na, 'Ku eso-a yeye iZireni, Onomhue Eshinegba oyawa, lolighuo kpe o khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinegba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbo oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.'[†] ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu eloe khi, 'Nono ingme oyi Onuzava oye abi u li nono ingme egbe e.' Ushi olese okhoghuo o ke la o ni o gbo mu eloe dose ena."[‡]

³² Oni omose o, "U ga gue ngme, Ose. Igesikia u ngme ni u we khi Eshinegba oghuo o khi, ali khi olese o ke la o, se ni lolighuo. § ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabo eyi awa nono ingme oyi Eshinegba. Ali awa nono ingme oyi Onuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa ro ri ishi eva ena gbe akanya, o ghole Eshinegba dose ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi oli."^{*}

³⁴ Abi iJesu o ro me isesingme ni o ro so lue o, iJesu o o li, "Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba."

Rote agho vu ogbo okhoghuo o ke gbolo mhila li ogbo okhoghuo.[†]

*Omi oni Omiepfuese o khi**(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)*

³⁵ Abi iJesu o ro la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, o mhila we ogbo. O, Elo o ze ni esese Ishi eyi iMosisi e ro lie khi omi iDefidi Omiepfuese o khi? ³⁶ Abi Ayemhe-no-pfuaese o ro kpha iDefidi so, o ro rote unu oyoli lie.

"Eshinegba o, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe

ramhi egheghe

ni mhi ro ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe.'"[‡]

³⁷ Ini iDefidi o rote unu oyi lolighuo lu oli Onomhue, se oni Onomhue oyoli o ke gbo lie khi omi oli?

Ebubu egbo e ku eso a shi eke shi emini o ngme, ni o ri egbe mu we.

*IJesu o tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe**(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)*

³⁸ IJesu o sese we, O o we, "A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghole we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe.

³⁹ E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni o mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e ro li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, e so. Eshinegba, o ya na we osoli oniemi to o."

*Irona ni osamhi-olimhi o ro na Eshinegba**(iLuk 21.1-4)*

[†] 12:30 Li ze iDeut 6.4-5 [‡] 12:31 Li ze iLev 19.18 § 12:32 Li ze iDeut 4.35 * 12:33 Li ze Osia 6.6 [†] 12:34 Li ze iLuk 10.25-28 [‡] 12:36 Li ze Iwolo 110.1

⁴¹ Abi iJesu o rō shitō ti mama oni akpati ni a pfi ukpaghōlo irōna a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, o o bino egbo abi e li pfi ikpaghō lo o. Egbo ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghō lo. ⁴² Igho osamhi-olimhi ni o a mhue emhikhoghuo, o li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, O o we, “Igesikia mhi gue e ye e, khi oni osamhi-olimhi ni o mhōli emhikhoghuo ona, loli o ri irōna ni o fune nya bhale dose egbo enekpole nya ⁴⁴ Itobo khi eri eni e pfue e rote epfue ni e mhue mu epfie ro riele irōna. Ama oni osamhi-olimhi ona, rote elemhi umhame oyoli, o kie rue emini o mhōli nya ni o kha ro ke le, riele irōna.”

13

IJesu o guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu o rote elemhi Owa oyi Eshinegba fie lasele tee, o mo odukhokho oyoli oghuo, o o li, “Bino ghue, Osese! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali eche ni a ro ma li e li somhi otse khe!”

² IJesu o so li o, o o, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghēghe o ya bhale ni echeli okhoghuo o a ke ro ya migha ukhomhi okhoghuo. Wewe nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okhōli vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, ni o so alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJoni ali Aduru e bēna bhale ya mhila li, ⁴ E o li, “Gueye anye, eghēghe ni a ro ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a ro ya lese khi oni eghēghe ni eni emhi ena e ro ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Igho iJesu o o we, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁶ Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e lie khi, ‘Mhemhe mhi khi loli,’ e di ebubu egbo. ⁷ Ini a suo khi a kholi, o ke khi eri a suo eko ingme okhōli obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghoghō e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo o a kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okhōli vule shi egbe o, eghiele ali eghiele e ya li mu okhōli vule shi egbe we o. Eke o ya la asha kpa ke nighise, ee kulue. Okiamhi oniemhi o o pfi. Igbaekele osoli na abi o o li okpotso ni oku o lese bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpelo e shi eke lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezō. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobo oyemhe mu e bhale odalo oyi enighie ali eni e mhese ni a ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye we. ¹⁰ Ama neni ukpese agbo o ya ramhi, a mema she ya tse abo oni usomhi onete oyi Eshinegba ye egbo na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a re e gue ezō, khi ze ni udu o nase e shi emini u ya ngme. Ama lese ngme emiemini Eshinegba o ya ro ne oni eghēghe agho, itobo khi o a khi ye ye wa ngme, ama Ayemhe-no-pfuase.*

¹² “Egbo e ya ri inyoghuo we bhale na gbolo-a, ita e li ri imi we li bhale ni a li gbolo-a. Eghēghe agho, eniye e ya ke so alo okhōli ghue eni e bia we o, e gbolo we-a. ¹³ Egbo nya e ya ri itobo oyemhe ke biselemhi e, ama oni o ri egbe mie ya ramhi ukpese, a ya mie pfuese.†

Emhi obe ni o o vese egbo kua

(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

* **13:11** Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12 † **13:13** Li ze iMat 10.22

14 “Ama, a kha da me emini e pfi oyese, ashini aa kha me oli, ikhi oni o vese egbō kua, eghēghē aghō oni o ze ebe o lese abi a ri emini o ze ngme. Eni e la eke ijudia e na nga ikhomhi ite.† 15 Oni o la ukhomhi owa ne o khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghūo. 16 Oni o la ifui ishemhi o khi na bhale apfe ya rue awulu oyoli.§ 17 O ma ze mu ikpotso ni e me ali eni e mhōli eniye ni e nye enyeli shi egbe eghēghē aghō. 18 Lema Eshinegba o khi bie ze ni o de shi eghēghē ni ulili oniēmhi o la gbe egbō elemhi ukpe. 19 Itobō khi onana o ya khi osoli ni o khōlō ne nya rōte eghēghē ni Eshinegba o te ma agbō. Ogbō a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbō.* 20 Ini Eshinegba o li rōte ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbōkhoghūo o ya dobe ji ukhomhi o le. Ama irari oyi egbō eyōli ni o ze o da ke, o rō rōte eni ogbele osoli ena khi-a. 21 Eghēghē aghō ini ogbōkhoghūo o gueye, ‘Ghekhe, ghe Omiepfuese!’ Okekha khi eri o ye, ‘Ghe oli oobō khe!’ Khi mie oli suō. 22 Itobō khi iromhi emiepfuese ali emekeguele e ya lasele. E ya ke riele o lele ali ikanya onyaloa o dōda rō ke di egbō. Ni o kha kha ini o ga gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Eshinegba o ze o da ke. 23 Irarighō, a ga lolo kuegbe-a ke to eloe eke. Mhi she gue emhi nya ye e shi eke se neni oni eghēghē o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbō
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

24 “Ini eghēghē osoli ona o ga dose se nya,
“Ovō o ya bishi alo-a,
uki o ke dobe ge,†
25 Ikpetata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabō
ni e la irarogbe e mhese
e ya ke nighise.‡

26 “Eghēghē aghō, egbō nya e ya me khi Omi Ogbō o kia elemhi otughunu e bhale, elemhi ekpabō ali ufumhi ni o ge nyanyanya.§ 27 Eghēghē aghō, o ya ghie igeni eyōli e te asha kpa, ikhi ukpese agbō nya, ti egbō eyōli ni o ze o da ke gbili.

Ose se oyi oni opra okhua-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

28 “Bino abi okhua-eni o li e te. O kha da kpe se ukhuli, ni o rō ke ta ebe ne, lese khi okase o kele ya le. 29 A kha da gbo li lighō me khi eni emhi ena khi a da me we ne, lese khi eghēghē o she ramhi. 30 Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, egbō eghuo ni e la agbō memena e ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e rō bhale ya tse. 31 Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe e ya tigbe dose ghue.

Ogbōkhoghūo o la lese oni ogbele we se oni eghēghē
(iMat 24.36-44)

32 “Ogbōkhoghūo o la lese oni ogbele we khi oni eghēghē. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhēmhe Omi oli, se ni Itamhe lolighuo.* 33 A ri ukpele shi eke ke tokpe, itobō khi waa lese eghēghē ni o la ya bhale. 34 Eri ona o li abi omose ni o vu asha obini odonue, ni o ri ighumha eyōli shi apfe e ri ukpele khu shi

† 13:14 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 13:16 Li ze iLuk 17.31 * 13:19 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14

† 13:24 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoē 2.10,31; 3.15; Iro 6.12 ‡ 13:25 Li ze Aza 34.4; iJoē 2.10; Iro

6.13 § 13:26 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 13:32 Li ze iMat 24.36

na luę. O gueye ęgbęgbę akanya ni ọ ya gbe. O gueye ęni ọ khę ekhę ọ ke khę ekhę apfę.†

³⁵ “Irarigho, ke khę ekhę, itobọ khi waa leşę ęghęghę ni oga ọ rọ ya jele. Ini ęlogbomhi lọ o, okekhi itsotso ogbię lọ o, okekhi ęghęghę obili-atso lọ o, abi khi ogbię-fiefie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi zę ni ọ bhale ya ę khi u wa leşę a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli ye ę ena mhi li gbo gueye ęgbękpа. ‘A ke khę ekhę!’ ”

14

Ugbamhi ni a gba khę iJesu

(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJón 11.45-53)

¹ O ke kpe ogbele e va le ni a rọ ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuleđi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesę Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bęna mu iJesu gbe-a.* ² Ę egbe, “Awa khi riele ọli ini a li imu, onyaghu ọa ya lasese shi ọ.”

A la iBetani ku oili shi iJesu egbe

(iMat 26.6-13; iJón 12.1-8)

³ Abi iJesu ọ rọ la ęoli iBetani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpe mu shito le eminale, ọkpotoso ọghuo ọ rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfię lasese. O gbe oni ukoko a, ọ ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Egbọ eghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi lię egbe, “Elo o zę ni a rọ na pfueche oni ituale kua shi afue?” ⁵ A kha ri ọli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni ęa mhue. E shi ęni ọkpotoso unu egbegbo.

⁶ Ama iJesu ọọ we, “A zę ọli obo. Elo a yeşę ọli ę ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse ọ riele na mhe. ⁷ Eghęghę kpa eni ęa mhue e rọ nu ę la ana, eghęghę ni o ghole ę kpa a kpaghię we obo. Ama aa ya me mhe ęghęghę kpa.‡ ⁸ Emini ọ dobe ya riele ọ riele egho. Eri ọ ku ituale ku mhe egbe shi eke khę eghęghę irotọ oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue ę ye ę khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya yele emini ọkpotoso ọna ọ riele le.”

Ijudasi ọ lama khi loli ya ri iJesu de

(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)

¹⁰ Eghęghę agho iJudasi Isikaroti, ni ọ khi ọtuoghwo eniye odukhokho ogbava, ọ le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni ọ ya ri iJesu na we de.

¹¹ Onana ni ọ gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho iJudasi ọ li nono eghęghę ni ọ ti ni ọ rọ ya me asha ri iJesu na we.

IJesu ọ nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova

(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJón 13.21-30)

¹² Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuleđi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a rọ gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li “Ashi o ghole ę ni anye mu egbe shi eke ne, ni u la le eminale iPasova?”

¹³ Igho, ọ ghie eniye odukhokho etuava eyoli, ọọ we, “A lo ifuapfe, omose ni ọ tsua ubene amę, ọ ya lona ę ode. A deba li je apfe. ¹⁴ A gueye ęni ọ mholi apfe ni ọ ya lo, khi, ‘Oşesę ọọ, anye mhile u ri anye khasę elemhi owa ni loli ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?’ ¹⁵ O ya re ę khasę agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa.”

† 13:34 Li zę iLuk 12.36-38

* 14:1 Li zę Okiali 12.1-27

† 14:3 Li zę iLuk 7.37-38

‡ 14:7 Li zę iDeut 15.11

¹⁶ Eni eniyè odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya mē eni emhi tee abi iJesu o gue ọli yē wē. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu ekē, iJesu ali eni eniyè odukhokho ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shitọ gasẹ itebu le eminale, iJesu ọ́ọ wē, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yē ẹ khi ọtuoghuo elemhi ẹ ọ ya rẹ mhe dẹ. Ọni ọ nu mhe le emhi memena.”[§]

¹⁹ Udu o yese wē-a, ọtuoghuo-oghua ọ́ọ mhila li, “She khi ọa khi mhemhe o khi?”

²⁰ O sọ wē ọ, ọ́ọ wē, “Ọtuoghuo elemhi ẹẹ ogbava ọ ya khi, ọni ọ ga ri ibuledi nu mhe ẹ sọmhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogbọ ọ ya ghu-a abi a li kẹkẹ ọli shi ekē na li. Eri-tse khi, o maa khọ́ọ ọni ọ ya rọli dẹ egbe! O kha ga ti nẹ, ini ogbo ọa bie bia li lo!”

Eminale oyi Onomhẹ

(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²² Abi e li le eminale egbo, iJesu ọ rue ibuledi, ọ kphemhi, ọ khi ọli a, ọ rọ na eniyè odukhokho eyọli, ọ́ọ, “A mọ le; Idiegbe oyemhe na.”

²³ Igho ọ gbo sọ onyọ shi uko, ọ kphemhi, ọ rọli na wē, wewẹ nya e ga te ọ da.

²⁴ IJesu ọ́ọ wē, “Ọlia eyemhe na ni e migha shi ishiobo onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.”^{*} ²⁵ Mhi gue igesikia yē ẹ khi mhi aa ke gbo ya rọte onyọ upfonu ona da, sẹ ni obini Eghiele oyi Eshinẹgba, ni mhi la da onyọ onogbo.”[†] ²⁶ Abi e rọ to uwolo se, e fiẹ lasele, e je Ute Eẹra olivu.

Ijesu ọ guele shi ekē khi iPita ọ ya kie luẹ

(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

²⁷ IJesu ọ́ọ wē, “Eẹ nya, a ya na kua, a zẹ mhemhe-ghuo obo, irari khi a she kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuase khi.

“Mhi ya ri emhi li

Orisumhakia,

isumha e ya vẹ kua.”[†]

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe ẹ iGalili.”[‡]

²⁹ IPita ọ́ọ li, “Ini egbo nya e ririẹ kie ẹ, mhi aa ya kie ẹ.”

³⁰ IJesu ọ́ọ iPita, “Mhi guये khi, neni okpa ọ́ọ gbiẹghẹ iteva amiọse, u ya kie mhe itese.”[‡] ³¹ IPita ọ kie gema ọ gue gagaga, ọ liẹ, “Ini o ri riẹ khia khi oni mhi la nu ẹ ghu-a lo, mhi aa ya tigbe kie-ẹ.” Enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu ọ la iGetisemani sọ iromhi

(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

³² E je ashini a lu iGetisemani, iJesu ọ́ọ eniyè odukhokho eyọli, “A shitọ ana ni mhi ya sọ iromhi bhale.”[‡] ³³ O rue iPita ali iJoni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. ³⁴ O wē, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni luẹ gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ O ti je odalo dẹnẹ, ọ de ya yeshi ekē, ọ́ọ sọ iromhi ini o ya zẹ riẹle ni oni egheghe ona o dosẹ luẹ. ³⁶ Óọ, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o zẹ ẹ riẹle. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, ọa khi abi o ghole mhe, sẹ ni abi o li ghole ẹ.”

³⁷ Abi ọ nyenẹ egbe bhale, ọ mē khi eni eniyè odukhokho e lese-a. O ọ́ọ iPita, “ISamọ, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku egheghe tse? ³⁸ Ri ukpeloe

§ 14:18 Li zẹ Iwolo 41.9 * 14:24 Li zẹ Okiali 24.8; ijere 31.31-34 † 14:27 Li zẹ iZaka 13.7

‡ 14:28 Li zẹ iMat 28.16

shi ekẹ gboọ ke sọ iromhi ini u khi de ini u mhọli imufẹ. Ayẹmhe oyẹ o mu egbe ni o rọ riẹlẹ, eri-tse khi, idiegbẹ oyẹ ọa dobẹ.”

³⁹ Igho ọ gbo vu ya sọ iromhi enabi ọ kpe sọ. ⁴⁰ Abi ọ rọ nyenẹ egbe bhale, ọ gbo bhale ya ẹ wẹ khi e lese-a, irari khi olesẹ o la wẹ alo, ẹa lese abi e ke ya ngme ọli.

⁴¹ Abi ọ rọ nyenẹ egbe bhale utonuzesẹ, ọọ wẹ, “Olese a kie la, ni a yẹmhe-a? Olesẹ ogho o she bu ẹ! Oni eghẹghẹ o she ramhi. A bino khẹ khi, a ri Omi Ọgbo na ena olamhẹ dẹ. ⁴² A vule ni awa vu! Oni ọ rẹmhe dẹ ọọ bhale ena!”

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; ijọn 18.3-12)

⁴³ Abi ọ li ngme, ijudasi, ni ọ khi ọtuoghwo elemhi eni eniyẹ odukhokho ogbava ọ bhale. Egbọ ni e tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu ọli bhale.

⁴⁴ Oni ọ rọli dẹ ọ she kpe gueyẹ eni e nu ọli kia, ọọ wẹ, “Oni mhi da pfipfi ekphamhi ne, lọli ọ khi ọni a nono. A mu ọli, a khẹ ọli ekhẹ rue vu.” ⁴⁵ Abi e rọ lese lole, ijudasi ọ lẹ deba ijesu, ọọ, “Osese.” Ọ pfipfi ọli ekphamhi. ⁴⁶ Eni emose e mu ijesu. ⁴⁷ Igho ọtuoghwo eni e migha epfe-agho ọ ji itakobi oyọli emhi lasele, ọ bẹ oghumha ọyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁴⁸ Ijesu ọọ wẹ, “Okhọli mhi tsua, ni a rọ lina tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbelẹ kpa mhi rọ nu ẹ la, mhi la Owa oyi Eshinẹgba ẹ sese. Aa mu mhe. Eri a mẹ emhi ena ni emini a kekẹ shi Ebe-nopfuase o bhale ya tse.” ⁵⁰ Igho eniyẹ odukhokho eyọli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lọlighwo le.

⁵¹ Ọzẹo oghwo ni ọ sọ awulu ona yeyeyẹ, ọọ deba ijesu. Abi e rọ tọ obọ sọ li, khi wẹwẹ e ya mu ọli, ⁵² ọ nyanọ awulu-a mhue wẹ abọ, ọ ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri ijesu gue ẹzo

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; ijọn 18.13-14,19-24)

⁵³ E mu ijesu bhale owa oyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekẹkebe ali esesẹ Ishi eyi iMosisi nya e le gba. ⁵⁴ IPita ọ tapfia deba li ukhu-khokho, ya ramhi elemhi apfe oyi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi. Ọ nu eni ẹ khẹ ekhẹ shitọ khase erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mhọli ijesu obọ, ni e ba mẹ asha gbe ọli-a. Ea mẹ emhikhoghwo. ⁵⁶ Ebubu egbọ e pfi ọtselẹ eyi egbhọli mu ọli, eni ọtselẹ nya, ẹa de shi oghwo.

⁵⁷ Ipkukhokho, egbọ eghwo e vule pfi ọtselẹ egbhọli ona mu ijesu. Eẹ, ⁵⁸ “Anye suọ khi ọọ liẹ khi, ‘Mhi ya guoghọ Owa oyi Eshinẹgba onana ni egbọ e ri abọ ma-a, ẹlẹ-esẹ mhi tọ olese ni egbọ ẹa ri abọ ma.’ ”* ⁵⁹ Abi e riẹ kie ngme ona, ọtselẹ eyewẹ ẹa kie de shi oghwo.

⁶⁰ Igho Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ vule migha odalo oyewẹ nya, ọ mhila ijesu. “Waa bie ya sọ wẹ ọ? Ezo elọ na ni egbọ ena eẹ gue shi ẹ egbe?” ⁶¹ Ama ijesu ọ tsaghiẹ a, ọa sọ wẹ ọ. Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ọ gbo mhila li, “Yeyẹ u khi Omiepfuise, Omi Eshinẹgba ọna Kuẹghie?”

⁶² Ijesu ọọ li, “Lọli mhi khi. Eẹ nya a ya mẹ khi Omi Ọgbo ọ shitọ obita oyi Eshinẹgba ni ọ funẹ, ali khi ọ la otughunu rọte irarogbe ẹ tiemhie.”†

⁶³ Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanọ itsua shi egbọli uruli abi o li yila. Oọ, “Awa ke gbo nono ọtsele olese. ⁶⁴ Eẹ nya a she suọ abi o pfi unu-a deba Eshinegba. Se a sọ shi o?”

Wewẹ nya e pfa ezọ mu ọli khi ọni a gbe-a o khi.† ⁶⁵ Egbọ eghuo o, e tono etẹ ku ọli. E ri emhi genọ ọli alo. E pfi ọli emhi, e ọli, “Mẹ eke guele, gueye anye oni o pfi e emhi?” Eni e khe ekhe e mu ọli, e lase ọli esọ.

IPita o khi lọli ẹa lese iJesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita o kie shitọ elemhi apfe egbo, omueshi oghuo ni o khi ọni oọ ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale. ⁶⁷ O me iPita abi o rokhasẹ erali, o toli okpe tsuke.

Oo li, “Yeye u li nu iJesu na iNazareti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita o tia. Oọ, “Mhi a lese emini wa ngme.” O lase agho le je ode ni a te ẹ lo elemhi apfe. [Igho okpa o gbieghe.]

⁶⁹ Abi oni omueshi ni o ga ogbo ogho o ro gbo me iPita agho, o gbo riẹle eni ingmemhi ngme khasẹ eni e migha epfe agho. Oo, “Otuoghuo elemhi we, oni omose ona o khi.” ⁷⁰ IPita o gbo tia.

Oo li denẹ, eni e migha epfe agho e ke iPita, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi, irari khi onge iGalili u khi.”

⁷¹ Igho o li se egbọli isheli, o romhi eni isheli. O liẹ, “Mhi aa ga lese omose ona ni a ngme ena.”

⁷² Utoghuko, okpa o gbieghe utonuzi-eva. IPita o sato emini iJesu o gueye ọli khi, “Neni okpa o ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhe itese.” Igho o gbe akhe evie a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ Eluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaediri nya, e ye ugbamhi. E ge iJesu rue vu ghi iPaleti.

² Oni iPaleti o mhila iJesu ogbo, oọ li, “Oghie oyi egbo iJu u khi?”

IJesu oọ, “Eee! Igho lo abi u ngme ọli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ga gue ezọ emhi ebubu shi iJesu egbe. ⁴ Igho iPaleti o gbo mhila li ogbo, oọ, “Wa ya pfunu, u suọ iwali ezọ ni e gue e shi e egbe?”

⁵ Ama iJesu ọa sọ li o. O ri abọ sha iPaleti.

A pfa ezọ mu iJesu a ka gbe ọli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJon 18.39-19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi eghẹghe ukpe iPasova, eri iPaleti o rue ogbo oghuo owa ighumha lasela na we abi o ghọle we shi. ⁷ Eghẹghe agho omose oghuo ni a lu iBarabasi o la owa ighumha, ni o khi oghuo egbo ni a mu. Eri a mu ọli shi ugbeli ni o gbe eghẹghe ni a ro me onyaghu. ⁸ Abi eni egbo e ro bhale gbii ya mhila iPaleti o riẹle emini o kie kpe riẹle na we, ⁹ iPaleti o mhila we, oọ, “A nono ni mhi rue oghie iJu abọ a na e?” ¹⁰ O ga lese gboo khi itobọ ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ro mu iJesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sese egbo e gueye iPaleti o ri ochoghọ wolo iBarabasi obọ a na ewe.

¹² IPaleti o mhila we, oọ, “Elọ mhi ke li oni a lu oghie iJu shọ?”

† 14:64 Li ze iLew 24.16

13 E tsesë leghe, “A ta li ma qara apfida.”

14 IPaleti o mhila wë, ó, “Eló o zë, umha-guekia onoghuo o riele?” Ama eena e tsesë në, “A ta li ma qara apfida!”

15 Ni o rø riele emini oo ghòle eni egbo, o woló iBarabasi abo-a na wë. Óó e gbe iJesu itë, o rue òli na wë e ka ta li ma qara apfida.

Ekhòli-okhue e ri iJesu li egia

(iMat 27.27-31; iJòn 19.2-3)

16 Eni ekhòli-okhue e rue iJesu lo elemhi apfë agbala oyi igovunó. E lu ekhòli-okhue apfëwë eni e kpòle. 17 E ri awulu ichë ni o khi egholi ibulu, sò li, e ri igba do arula rughu òli ukhomhi. 18 E lië òli, “A da abo na oghie oyi egbo iJu!” 19 E pfino òli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingmë, e tono etë ku òli. E de ya wugha li odalo, e nyesë ukhomhi na li. 20 Abi e rø lighò ri iJesu li egia se nya, e gueghie òli oni awulu ichë ni o khi egholi ibulu oghò, e nyenë egbe ri itsua eyòli sò li. Ighò e rue òli vu ya tama qara apfida.

A ta iJesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJòn 19.17-27)

21 Abi e rø lë, e ya ë omòse oghuo ni a lu ISamò ni o røte odë oyòli dòse, ni o røte asha jele. Ighò eni ekhòli-okhue e ri itoto mu òli o tsua qara apfida oyi iJesu. ISamò ongi iZirëni o khi, o gbo khi ita Alëzada ali iRufòsi.* 22 E rue iJesu bhale ashini a lu iGogòta. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogòta ngme] 23 A ri onyò ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li o rø da, ama òa lama da li. 24 E ta li ma qara apfida. E kemhi itsua ni o sò mhòli egbe abo. E ti ebe rø kemhi eni ide eyòli, ni e lësë oni o ya të ogbògbo.†

25 Eghëghë agogo itili eluzogbe a rø ta li ma qara apfida. 26 Emini e kèkë rø kphase oni qara apfida kpeda na li khi. Oghie Oyi Egbo iJu. 27 E li gbo ta ighiatò etuava ma qara apfida mama li, ótuoghuo o la li obò-ita, onòkpòle o la li obogobo. 28 Ona o ri emini a kèkë shi Ebe-no-pfuasë bhale ya tsë, ni ó, “A leli òli ma ighiatò.”‡ 29 Egbo eni e te epfë aghò dòse, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e lië, “Ebanèkè! Yëyë ni u ya guoghò Owa oyi Eshinëgba-a, u gbo riele o tò ogbèlë esë.§ 30 Rø te qara apfida tiemhie shò ya mie egbe e pfuese.”

31 Ighò ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesë Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e lië egbe wë. “O mie egboesë pfuese, ama òa dòbë mie egbòli pfuese. 32 A zë ni òni Omiepfuese òna, ikhi oghie iZirëni, ni o røte qara apfida tiemhie ni awa më, ni awa mie òli suò.” Eni a li ta ma qara apfida mama li, e ga li nu wë tsue òli.

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJòn 19.28-30)

33 Agogo igbëva oguota, obili o bi oni ekë a nya. Elemhi iwakati esë oni obili o la ogbe ramhi. 34 Agogo esë o ramhi, iJesu o tsesë leghe, o ri unu èoli oyewë lië, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Emini a ri ona ngme khi, “Eshinëgba oyemhë, Eshinëgba oyemhë, eló o zë ni u rø tsua mhë pfia.”*

35 Abi egbo eghuo ni e migha epfë aghò e rø suò khi o ngme na, e kë, “Ri esò shi ekë khi o lui Elaja.”

* 15:21 Li zë iRom 16.13 † 15:24 Li zë iWolo 22.18 ‡ 15:28 Li zë Aza 53.12 § 15:29 Li zë iWolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJòn 2.19 * 15:34 Li zë iWolo 22.1

³⁶ Qmōse oghuo elemhi eni egbo o na ya rue isoso so li onyo ni okhe a, o ge oli shi ukpokpo roli kpe iJesu unu o ro da. Oni omose o ke. “A ze oli obo, ni awa me ini Elaja o ya bhale ya rue oli ukhomhi oara apfida tiemhie.”†

³⁷ IJesu o tseşe leghe, o ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rote idane kiese-a asha eva ya to eke.† ³⁹ Abi okhōli-okhue oniemhi ni o migha odalo oni oara apfida o ro suo abi iJesu o tseşe leghe, ni o ro me abi o li ghua, o o, “Egbegbo lo khi, Omi Eshinegba omose ona o khi.”

⁴⁰ Ikpotoso eghuo e ta pfa bino, iMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyi ijemhisi oni o kpoke, ni o gbo khi inyi ijosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotoso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpeloe khu oli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho. §

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegho ni o khi ele ni a ro mu egbe khe ele iyemhea oyi egbo iju. ⁴³ IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mheshe, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke khe Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lue ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kele ghua. O lui oni okhōli-okhue oniemhi ogho mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okhōli-okhue oniemhi ogho suo khi igho o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile oara, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O gheghele eche oniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyo ijosisi e me ashini a ri oli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi ele iyemhea o ro dose se, iMeli onge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi ijemhisi, e de afu ituale ni e pfe mhue obo ni wewe e ya khakha li shi idiege olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igho e mhila egbe we, “Oghuo o ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?”

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o gho gbēdi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e ro lo oni uji, e me ozeo ni o so itsua epfopo na dogo, khi o shito epe obita. O sha we abo.

⁶ O o we, “Abo e khi sha e.” “IJesu onge iNazarēti oni a ta ma oara apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a roli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, ‘O she ralo iGalili e khe e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.’ ”*

⁸ Eni ikpotoso e lasela, e na ya je apfe. Abo e sha we, ulishi oo mu we, e nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rote keke oni Usomhi Onete ona, e mhili odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

† 15:36 Li ze iwolo 69.21 † 15:38 Li ze Okiali 26.31-33 § 15:41 Li ze iLuk 8.2-3 * 16:7 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28

Ijesu o ri egboli khasẹ iMeli ɔngi iMagidaleni
(iMat 28.9-10; iɔn 20.11-18)

⁹ Abi ijesu o ro rote eghuli guale eḷe uka se, o ri egbe oḷi kpẹ khasẹ iMeli ɔnge iMagidaleni, ɔni ijesu o khu ayemhẹ ebe ishilua rote egbe ya fiẹ. ¹⁰ O vu ya gueye apfẹ ijesu ni ee viẹ. ¹¹ Abi e ro suɔ khi ijesu o she guale khi o la agbo ali khi iMeli ɔngi iMagidaleni o me oḷi, ẹa mie shi oḷi o.

Ijesu o ri egboli khasẹ eniye odukhokho aava
(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a ro me ona se, ijesu o rote ode ododa ri egboli khasẹ ewe aava abi e li lo elemhi oni eoli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpole, ama, ẹa gbo li mie shi we o.

Ijesu o ri egboli khasẹ eni eniye odukhokho ogbaghuo
(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iɔn 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, ijesu o ri egboli khasẹ eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e ro le eminale. O dese we shi umha-mholi irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi o ro guale se.

¹⁵ Oo we, “A lo elemhi eke agbo nya, a ke gue usomhi onete oyemhẹ ye ogbokpa.† ¹⁶ Onini o da mie e suɔ, ni a da batazi ne, o ya mholi imiepfuese, ama oni ɔa da miesuɔ, a she pfa ezɔ mu oḷi. ¹⁷ Oḷeḷe ona o ya ke deba eni e miesuɔ, e ya ri eva oyemhẹ khu ayemhẹ ebe kua, e ya ngme emue onogbo unu. ¹⁸ E ya ri abo eyewe mu enye eke, ini e riẹ rue ikhumhi ni oo gbe ogbo da, ɔa ya li we abikhoghuo. E kha ri abo nga eni e ghua egbe, e ya toto.”

A rue ijesu nga obini iloghie
(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi ijesu Onomhwe o ro nu we ngme se, a rue oḷi nga idane iloghie. O shito ukiẹkie obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Igho eniye odukhokho eyi ijesu e li fiẹ ya tse abo oni usomhi onete gasẹ asha kpa. Igho Onomhwe o re we gbe ikanya, o ri ikanya onyaloa ni e gbe ri ungmehi oyoli tse.

† 16:15 Li ze Ika 1.8 ‡ 16:19 Li ze Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Irokhase

¹ Ebubu eḡbo e she roshēka keke emini e bhale ya tse nya eḡheḡhe oyi anye. ² Ezeze abi eḡbo eni e gue ungmehi oyi Eshineḡba le, ni e rote igbaekele ri eloe me we abi e li de, igho e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rote igbaekele mhi te towe okpe, lolu o ro ti mhe eloe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi e, yeḡe iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese eḡbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia ijoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Eshineḡba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o eḡheḡhe oyi oghie ni a lu Eroḡdu ni o mhuḡe eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroḡni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi eḡbo ni e pfuase shi odalo oyi Eshineḡba, ni e ri ishi eyi Eshineḡba a gbe akanya. ⁷ Ea bia omḡ itobḡ khi Enizabeti aga o khi. Weḡe ava-ava e she womhe.

⁸ Eḡeḡhuo, khi ugamhi o te iku eḡbo ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni iZakaraya o la, ⁹ obḡ o mu iZakaraya khi lolu o ya lo Owa oyi Eshineḡba ya tose ituale afu eḡra ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi eḡheḡhe ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni eḡbo ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho aḡeni oyi Eshineḡba o bhale ya migha ukiekie obḡ ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni aḡeni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni aḡeni oḡ li, “Khi ze ni ulishi o muḡe, Eshineḡba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia omḡ ne. Ijoni khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni omḡ, o ya ri oghelḡ ali iregbemu ghi e. Ebubu eḡbo e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Eshineḡba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhuḡe Ayemhe-no-pfuase. ¹⁶ Eḡbo iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Eshineḡba Onomhuḡe oyewe.† ¹⁷ Onomhuḡe o ya ghie oli ralo, o mhuḡe ekpabḡ ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Eḡbo eni ea kpe e suo eso na Eshineḡba, eḡ suo eso na Eshineḡba abi eḡbegbi eḡbo eḡ li. O gbo mu eḡbo egbe shi eke khe Eshineḡba.”‡

¹⁸ IZakaraya o ro mhila oni aḡeni, “Seḡ o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe.”

¹⁹ Oni aḡeni oḡ li, eva oyemhe khi iGebuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Eshineḡba. Lolli o ghie mhe mhi ka nu e ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye. § ²⁰ Ama ungmehi u ke ya melea ramhi eḡheḡhe ni oni ungmehi ona o ro bhale ya tse, itobḡ khi u waa mie emini mhi gueye suo ni o bhale ya tse shi eḡheḡhe oyoli.

* **1:5** Li ze 1 Okhe 24.10 † **1:16** Li ze iNqba 6.3 ‡ **1:17** Li ze iMala 4.5 § **1:19** Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

²¹ Eghęghę ni a ngme ena, ęgbō e kie migha olase khę iZakaraya. Abō e sha wę, irari khi ọ she ke tęşę oni elemhi Owa oyi Ęshinęba dōşę. ²² Abi ọ ke rō lasele ọa ke ngme unu. Eni ęgbō e te ododę lęşę khi imekę ọ mę oni elemhi Owa oyi Eshinęba irari khi obō ọ ke rō nu wę ngme.

²³ Abi ogbęlę ni iZakaraya ọ rō ya ga oni ugamhi e rō gba, ọ je apfę. ²⁴ Ighō, ughuōli Enizabęti ọọ mę. Ọ la ufui owa iki ishe, ọa ke lasele ni ęgbō e mę. ²⁵ Oni ọkpotsō ọọ, “Eshinęba ọ she rięlę onana na mhę. Ọ mhue isomhelemhi na mhę, Ọ rue mhę omama egbe le ukpęloe oyi ęgbō.”

Agęni ọ guele abi a lię bia iJesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabęti ọ te e mę, Ęshinęba ọ ghie agęni ni a lu iGbulęni bhale ęoli iNazaręti ni o la ekę iGalili. ²⁷ Oni agęni ọ bhale deba ọmueshi ni ọa lęşę ọmōşę nę ni a lu iMeli ni ọmōşę ni a lu iJosęfu ọọ gue. Unękpe oyi iDefidi iJosęfu ọ khi. ²⁸ Oni agęni ọ bhale deba iMeli. Ọ tşę ọli, ọọ li, “Moo mueshi! Eshinęba ọ she khivōşę nę! Eshinęba ọ nuę la!”

²⁹ Oni otşę ona o ri abō sha iMeli irari khi ọa lęşę emini otşę onana o ngme. Egbe ęa ke sheshe ọli. ³⁰ Ama ọni agęni ọọ li, “Khi ke zę ni ulishi o muę, irari khi Ęshinęba ọ she mhōli isomhelemhi nę.” ³¹ U ya ke mę, u bia ọmō ọmōşę, iJesu wa lu eva oyōli. ³² Ọgbō ọnięmhi ọ ya khi, Omi Ęshinęba nō Yagha nę Nya a ya ke lu ọli. Eshinęba ọ ya rue ukpękhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. ³³ Ọ ya mhue ọmhęşę shi ọmhue-apfę oyi iGiekpọu agbōagbō. Eghiele oyōli ọa ya mhue ukpęşę. †

³⁴ IMeli ọ mhila ọni agęni, ọọ, “Şę ingme ni u ngme ena e li bhale ya tşę? Irari khi mhi aa lęşę ọmōşę ghue.” ³⁵ Oni agęni ọọ li, “Ayemhę-nō-pfuasę ọ ya bhale debe, eghęghę aghō ekpabō eyi Eshinęba nō Yagha nę Nya e ya tsua rughue, ọmō ni u ya bia, ọni ọ pfuasę Omi Ęshinęba a ya ke lu ọli. ³⁶ Enizabęti inyoghuoę ni a kpę ę lu aga, ọ she lię mę unęmhi, iki esesa o la memena, abi ọ tseku khia khi ọ she womhę eghō, ọ ya bia ọmō. ³⁷ Irari khi aa mę emini Eshinęba ọa dobę ę rięlę.” §

³⁸ IMeli ọọ li, “Eshinęba ọ mhue mhę. O ka a tşę na mhę abi u li ngme ọli.” Ighō ọni agęni ọ li vu.

IMeli ọ ya feli Enizabęti

³⁹ Eghęghę ana iMeli ọ nyanya muno egbe, ọ je ęoli ni e la epfepfę ute ena ekę ijudia. ⁴⁰ Ọ ramhi apfę oyi iZakaraya, ọ tşę Enizabęti. ⁴¹ Abi Enizabęti ọ rō suō otşę oyi iMeli, ọmō ni ọ la li elemhi ọ mu egbe nyenę. Ayemhę-nō-pfuasę o bhale deba li. ⁴² Enizabęti ọ khueghie unu a leghe, ọọ li, “Oni a khivōşę na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivōşę na ọmō ni u ya bia ọ khi. ⁴³ Ọghuo mhi khi, ni inyō Ọnọmhue ọyemhę ọ kọ ya feli? ⁴⁴ Abi mhi rō lęşę suō otşę oye, ọmō ni ọ la mhę elemhi ọ ri oghęlę mu egbe nyenę. ⁴⁵ Ikhivōşę o khi na ọgbō ni ọ mie ungmęmhi ni Eshinęba ọ ngme khi ọ ya rōli tşę.”

Uwolo ikuęghię ni iMeli ọ to

⁴⁶ IMeli ọọ, “Mhi ri ayemhę ọyemhę kuęghię Ęshinęba.

⁴⁷ Mhi rōte elemhi ayemhę ọyemhę kuęghię Ęshinęba Ọmiępfuasę ọyemhę.

* 1:27 Li zę iMat 1.18 † 1:31 Li zę iMat 1.21 ‡ 1:33 Li zę 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li zę Igbae 18.14

48 Irari khi o yele mhe
ni mhia mu eloe le.
Rote ana vu,
egbo kpa, e ya ke e lu mhe,
Oni a khi vose na.*

49 Ipfuase o khi
eva oyi Eshinegba no fune,
Irari khi o riefe
eminiemhi na mhe.
50 O mhuē isomhelemhi
na egbo nya ni e na ulishi oyoli
rote agbhotu ya je agbhotu.

51 O ri abo eyoli
gbe ikanya onyaloa,
o vese egbo ni e mhuē itiegbenga
elemhi isamhi udu eyewe kua.

52 O ti ighie tiemhile eke,†
ama o yase egbo ni
e ti egbewe tiemhie nga idane.

53 O ri eminete na egbo ni
okiamhi o o gbe le.

Ama eni e pfue,
o ku we epfue abo-a.

54 O she ri ishiobon ni o shi
na itawa tse.
O bhale ya kpaghie egbo iZireni
eni efe ga li obo.

55 Abi o li shi ishobon
na agboagbo na Aburaamu
ali imimi oli,‡
ni o gbo li nu

ititawa ngme oli agboagbo.”§

56 IMeli o nu Enizabeti la iki ese neni o je apfe.

Abi a li bia ijoni Oni oq batazi egbo

57 Egehege o ramhi ni Enizabeti o ro ya bia, o ya bia omoo omose. 58 Idogbapfe
ali egbo eyoli e suo abi Eshinegba oq somhi elemhi oli. E nu oli ghele. 59 Ogbele-
elele o ramhi ni a ro ya shele oni omoo a, ee nono ni e lu oli iZakaraya ni o khi
eva oyi ita li.* 60 Inyoli oq we, “Iiye! Eva oyoli khi ijoni.”

61 Eni egbo e oli, “Ogbokhoghuo o la unuekpe oye ni o kpe le eva onana
ghue.”

62 Igho e ri abo nu ita oni omoo ngme ro mhila li abi a ya ke lu oni omoo. 63 Oo
we, e rue emini a keke emhi e shi ali ugba na lue. O keke khi, “Eva oyoli khi
ijoni.” O ri abo sha we nya. 64 Utoghuokpe, unu oyoli o khueghie-a, oq ngme,
oq kueghie Eshinegba. 65 Ulishi oo mu idogbapfe egbo nya. Oni ungemhi
egbo nya e ke ngme asha kpa eke iJudia. 66 O ri abo sha ogbokpa ni o suo oni
ungmemhi. Ee mhila, “Omoo nabi se ona o ya khi?” Irari khi obo oyi Eshinegba
o nu oli la.

* 1:48 Li ze 1 iSam 1.11 † 1:52 Li ze ijebu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7 § 1:55 Li ze 1
iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3

Uwolo ikuęghię ni iZakaraya ọ to

⁶⁷ Ayemhę-nọ-pfuasę ọ tiemhile shi iZakaraya ita ọni ọmọ ọ. Ọọ ngme ungmemhi aguele, ọọ lię,

⁶⁸ “Ikuęghię o khi na
Eshinęba Ọnọmhue ọyi iZiręni,
itobọ khi ọ she
bhale ya pfa
egbọ iZiręni eyọli shi eke.

⁶⁹ Ọ rọte unuękpe
ọyi iDefidi, ọmọ ọyọli,
mu adenọmọ Ọmiepfuese
vule na anye.

⁷⁰ Abi ọ li rọte
unu emekeęuele
ni e pfuasę eyọli
ena elele shobọ,
⁷¹ khi lọli ya tsumhi awa
obọ ọyi ebe awa
ali eni ę biselemhi awa.

⁷² Ali khi lọli ya somhelemhi itita awa,
ni sato ishobọ oyọli ni ọ shi na wẹ,

⁷³ ikhi isheli ni ọ romhi
shi emini ọ gueye ita awa Aburaamu,
⁷⁴ khi lọli ya rue awa
obọ ọyi ebe awa le,

ini awa khi ri
ulishi ga luę
⁷⁵ elemhi ipfuasę ali ingeli enete,
agbọagbọ kpa.

⁷⁶ Yeye omimhe,
a ya luę ọmekeęuele ọyi
Eshinęba nọ Yagha ne Nya;†
irari khi u ya ralo
ya be ode-a khe Ọnọmhue.

⁷⁷ Ni u rọ gueye egbọ eyọli khi
rọte igbe-olamhe-kua na wẹ,
e te ya mhọli imiepfuese.

⁷⁸ Irari khi Eshinęba Ọyawa
ọọ mhọli ilelemhi,
ọ ya ze ni ovọ
imiepfuese oyọli
o te idane ngale shi awa ọ.

⁷⁹ Ali ni o rọte idane ge
nga eni e la alo ebili egbe
ali eni e la okhe_{na} eghuli.‡

Ni ọ ri awa te ode opfomhe.”

⁸⁰ Ighọ ọni ọmọ ọ lii fu, ọ leşe ingme. Ọ la ifui ọdagbe ifufu ramhi eęheęhe ni ọ rọ lasele tse abọ ungmemhi ọyi Eshinęba ye egbọ iZiręni.

† 1:76 Li ze iMala 3.1 ‡ 1:79 Li ze Aza 9.2

2

*Ubiamhi oyi iJesu
(iMat 1.18-25)*

¹ Eghēghe agho, Oghie Oḡositosi iSiza o shi ushi a ka leli eḡbo ni e la ishishi ni igomēti iRomu e mhesē shi nya. ² Ona o ya khi ileli eḡbo oni odode ni a kpe me eghēghe ni iKuirinusi o ro khi igovuno shi eke iSiria. ³ Oḡbogbo o je apfe oyoli ya keke eva shi eke.

⁴ IJosefu o te ɛoli iNazareti ona eke iGalili li je iBetiḡemu ona eke iJudia apfe oyi itali ni a bia oghie ni a lu iDefidi shi, oni iJosefu o khi unuekpe oyi iDefidi. ⁵ O rue iMeli ni oo gue ughue mhuē obo je oobo li ya keke eva shi eke. Oni iMeli o she me. ⁶ Abi e ro la oobo, oku oo to iMeli. ⁷ O bia omō omose ni o khi omodioli. O ri ide genō li yeshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. Oḡba ni a so elamhako shi o bia li shi, itobo khi ɛa me asha kushi ashini eḡbo e ku a shi.

Iḡeni e gueye erisumha-kia khi a bia iJesu

⁸ Eni e ri elamhako e kia eghuo, e la oni ukiekie oni ɛoli ri ɛloe e khu elamhako eyewe ɛliyose. ⁹ Igho aḡeni oyi Eshineḡba o bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshineḡba o ge nyanyanya gasē we, ulishi o mu we eḡbegbo. ¹⁰ Oni aḡeni oo we, “A khi ze ni ulishi o mu e, irari khi usomhi onete ni o ri oghelē oniēmhi ya ghi oḡbōkpa mhi ro bhale ghi e. ¹¹ Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia omiepfuese shi ɛoli oyi iDefidi na e. iKirisiti Onomhuē lo. ¹² Eminni o ya rokhasē e khi, a ya me khi a ri ide genō omofē shi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le.” ¹³ Udemhija, iḡeni ebubu e lasele, e bhale ya ku ma oni aḡeni, ee to uwolo kueghie Eshineḡba. E lie, ¹⁴ “Ufumhi o khi oyi Eshineḡba ni o la obini o yagha ne. Opfomhe o la eke aḡbo na ni o mhuē isomhelemhi na.” ¹⁵ Abi eni iḡeni e ro pfi eni e ri isumha e kia shi agho nga idane se, e gueye eḡbewe, “Awa je eke iBetiḡemu ya ri ɛloe me onana ni Eshineḡba o bhale ya gueye awa.”

¹⁶ Igho e nyanya rote agho vu ya je oobo. E bhale ya e Josefu ali iMeli ali oni omō khi a roli yeshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhako e kia e ro me ɔli se, ee gueye eḡbo kpa emini oni aḡeni o gueye we idiege oyi oni omō. ¹⁸ Eḡbo nya ni e suo emini eni e ri elamhako e kia egho e ngme, o ri abo sha we. ¹⁹ Ama iMeli o ri ingme enana nya shi udu, o sa o, o to ɛloe eke. ²⁰ Eni e ri elamhako e kia ee je apfe, e to uwolo kueghie Eshineḡba irari ungmēmhi ni e suo ni e gbo ri ɛloe me, abi a li gue ɔli yewe te, igho e li ri ɛloe me ɔli.

A lu IJesu eva

²¹ Eḡe leleli o ramhi ni a ro ya sheḡe ɔli a, a lu ɔli eva iJesu, ni o khi eva ni aḡeni oyi Eshineḡba o lu ɔli neni a me umēmhi oyoli.*

A ri IJesu lo Owa ugamhi

²² Abi eghēghe iropfuase oyi iJosefu ali iMeli o ro ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue oni omō bhale iJerusalemu deba Eshineḡba. ²³ Abi o li la ushi oyi Eshineḡba khi, “Omō odode ni o khueghie okpotso elemhi a, o khada khi omose ne, a ri oni omō ke nga Eshineḡba obo.† ²⁴ A rue ipfeli inekhukhu aava ro riḡe iluasoko na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ ²⁵ Omose oghuo o la o ni a lu iSamō ni o la eke iJerusalemu, Ayemhe-no-pfuase o la li eḡbe.

* 2:21 Li ze iLev 12.3; iLuk 1.31 † 2:23 Li ze Okialii 13.2,12 ‡ 2:24 Li ze iLev 12.6-8

Q khi oḡbọ ni o guẹ ngeli ni o migha khẹ Omiepfuese ni o ya mie eḡbọ iZireni pfuese. ²⁶ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ o she kpẹ gueye ọli khi ọa ya ghu-a neni o rọ ya mẹ iKirisiti ni Eshineḡba o shobọ khi ọli ya rọ bhale. ²⁷ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ o kpha li sọ, o rue ọli lo elemhi apfẹ na owa oyi Eshineḡba abi ita iJesu ali inyọli e rọ rue iJesu bhale ni a rọ riẹlẹ na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme. ²⁸ ISamọ o mu ọni ọmọ shi abọ, o kuẹghie Eshineḡba, ọ,

²⁹ “Ita ni o funẹ,
abi u li shobọ na mhẹ,
zẹ ni u rọli tse na mhẹ
ni mhi ghu shi opfomhẹ.

³⁰ Irari khi alo eyemhẹ,
e she mẹ Omiepfuese
ni u ghie bhale.

³¹ Ni u she rọ ghi agbọ nya.

³² Ákpá ni o ri
oghuẹmhẹ oyi Eshineḡba
a khase eḡbọ iJeta na alo ebili, §
ni o ri ufumhi ẹ na
iZireni eḡbọ eye.”

³³ Abọ e sha ita ali inyọ ọni ọmọ abi e rọ suọ khi a ngme eni ingmemhi ena shi ọni ọmọ egbe. ³⁴ ISamọ o sọ iromhi na wẹ, ọọ iMeli, “Eri ibhale oyi ọmọ ọnana ó ya ri ebubu eḡbọ de, o ri ebubu vule ekẹ iZireni, o gbo khi irọkhasẹ ni eḡbọ e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. ³⁵ Ni a rọ bhale ya ẹ khi osheli oyi isamhi eyi ebubu eḡbọ e khueghie-a, yeḡe oye u ya mẹ oya abi ọni a sọ oḡbhorọ udu.”

³⁶ Ọkpotoso oghuo ni o khi ọmekẹguele ni a lu Ana, omi iFanuẹli na unuẹkpẹ oyi Asha, o li la akaghọ. Ikpe ishilua o nu ọdọli la ughuẹ ni ọni ọdọli o rọ ghua. ³⁷ Ọni ọkpotoso ọna ọa gbo ye ughuẹ ramhi ni o rọ gbe ikpe egbhue ali ene. Ọa gbo tigbe rọte Owa oyi Eshineḡba vu. Ọọ pfi azumhi ẹlẹ ọguota ali ẹlẹ iyosẹ. ³⁸ Abi o rọ lole deba iJosefu ali iMeli oni eḡheḡhe, o kuẹghie Eshineḡba, o gue ingme oyi ọni ọmọ ye eḡbọ kpa ni e la aghọ ni e migha khẹ ipfasheke oyi iJerusalemu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e rọ riẹlẹ abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfẹ oyewẹ obini iNazareti na ekẹ iGalili. * ⁴⁰ Oni ọmọ ọọ fu, o mhue ekpabọ, o mhọli ilẹsingme khi ilẹsingme, ekpabọ oyi Eshineḡba o la li egbe.

Ijesu o bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita iJesu ali inyọli e rọ je iJerusalemu ya li ukpe iPasova. † ⁴² Abi iJesu o ke rọ gbe ikpe igbeva, e ye shi ukpe iPasova oyewẹ abi e kie kpẹ ẹ li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyọli ee je apfẹ, ama iJesu o kie la iJerusalemu, itali ali inyọli ẹa lẹsẹ khi o kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi o nu wẹwẹ kia. E she kia ẹlẹghuo ghad a mẹ ọli, e nono ọli ifuabọ apfẹwẹ ali emole wẹ ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e rọ mẹ khi wẹwẹ ẹa mẹ ọli, e nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalemu ya nono ọli. ⁴⁶ Ẹlẹ nuzi-esẹ, e tigbe mẹ ọli khi o la owa ugamhi nu esesẹ Ishi eyi iMosisi shito, o ku esọ-a a shi emini e sẹsẹ, o mhila wẹ omhila. ⁴⁷ Ilẹsingme oyọli ali abi o li i gbaghie oḡbọ-a, o ri abọ sha oḡbọkpa ni o suọ li. ⁴⁸ Abi itali ali inyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. Inyọli ọọ li, “Ọmọ elọ o zẹ ni u rọ li anye na? Ode o she nuẹ ni anye te ẹ nono ẹ.”

§ 2:32 Li zẹ Aza 42.6; 49.6; 52.10 * 2:39 Li zẹ iMat 2.23 † 2:41 Li zẹ Okialii 12.1-27; iDeut 16.1-8

49 Ijesu o mhila li, “Elo o ze ni a ro nono mhe? Aa lese khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?” 50 Ama o a ye we abi o li so we o. 51 Igho o li deba we je iNazareti, o ri ungmehi oyi itali ali inyoli gbe akanya. Ama inyoli o gengo ingme ena nya shi udu. 52 Igho ijesu oo womhelo elemhi egbhali ali idiegbe, egbo ali Eshinegba e nono ingme oyoli.†

3

Itsabo oyi Ijoni Oni oo batazi egbo (iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iJon 1.19-28)

1 Abi o ro gbe ikpe igbeshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi o ro khi oghie, oni egheghe iPotiusi iPaleti o ro li khi igovunso shi eke iGalili ali eke iJudia. Eghēghe agho Erodu o ro o mheshe shi eke iGalili. Inyoghuo oli, ikhi iFilipu o mheshe e shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisaniasi, o mheshe shi eke Abilini. 2 Eghēghe ni Anasi ali iKefasi e ro khi eni e kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, Oni egheghe ungmehi oyi Eshinegba o ro bhale deba ijoni omi iZakaraya, elemhi ifu odagbe ifufu. 3 O ro tse abo eke ijodani nya kiakia. O lie, “A mu nyene rote olamhe eyee lasele ni a batazi ni a ro gbe olamhe eye e kua na e. 4 Abi a li keke oli shi ebe Azaya omekeguele, ni o re,

“A ya suo khi
ogbo o la ifu
odagbe ifufu e tsesē.

Oo lie,
riye ode shi eke
khe Onomhue,
‘Be ode ni o sheshe
na Onomhue’

5 A ka tsua eke suli
igbilimhi eke nya,
a gbomoo ute ogbogbo tiemhie eke,
e mele ugbereke-a.
A ka ri ode na gēgē-gēgē
mele eni sheshe-a,
ena fuonyo-fuonyo,
a ku we gbe leghe.

6 Ogbokpa o ya me
Imiepfuese oyi Eshinegba.”*

7 Ebubu egbo e fie bhale deba ijoni ni o batazi we, ijoni o re we, “Ee enye ifue, oghuo o tse agua ye e a na, khi egheghe ofu oyi Eshinegba oo bhale?† 8 A ke ngeli angeli imu-nyene, a khi ke lie, ‘Aburaamu o khi ita anye.’ Irari khi abi o li mhi li gue oli e ye e khi, Eshinegba o dobe ya rote echē ena woloo eniye lasele na Aburaamu.† 9 A she rue uze shi eke ni a ro ya rote imhili eera te eni eera gbe, oora kpa ni o a da mo udumhi onete ne, eri a ya toli gbe, a tose oia.”§ 10 Eni egbo e mhila ijoni, “Se anye ke li ya kia mena?” 11 Ijoni oo we, “Oni o mhuē iwulu eva o ka rue oghuo o na ogbo ni o a mhue. Oni o mhue eminale o ka kemhi na oni o a mhue.” 12 Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi we. Ee oli, “Ose, se anye li ya kia?”* 13 Oo we, “A khi ke miono oga dose

† 2:52 Li ze 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4 * 3:6 Li ze Aza 40.3-5 † 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 † 3:8 Li ze iJon 8.33 § 3:9 Li ze iMat 7.19 * 3:12 Li ze iLuk 7.29

ingme ni e e a ke miono.” ¹⁴ Ekholi-okhue eghuo e mhila li, “Se anye li ya kia?” Oo we, “A khi ri itoto rue ikpagho ni ea khi e ye e, a khi ke gbo gue ingme ni ea la ogho egbe shi ohi egbe. A ze ni ifata eye e e bu e.”

¹⁵ Egbe e mu eni egbo, e ri udu oyewe khokho ini ijoni o khi oni Omiepfuese ni aa ngme. ¹⁶ Ama ijoni oo we, “Ame mhi ro batazi e, ama ogho oo bhale ni o toto dose mhe, eku e ni o so shi owe, mhi aa fu te ni mhia taghie ohi-a. O ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹⁷ O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze epfia so oyoli mhue obo. Loli o ro la ashini a la kpishi ado a ke pfie ado-a. Oo ti egbegbi ado ni e la o o gbili, o so we e shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama o ya ri erali ni ea ya a pfu ghue tose efuwe-a.” ¹⁸ Ode ebubu ijoni o te tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we, oo lie we e mu ingeli eyewe pfi.

¹⁹ Ijoni o gue emhi ebubu ye oghie Erodu ni oo riehe ni ea ti, ali o gbo gueye ohi khi oa gue kia ni o rue Erodiasi ni o khi ughue iFilipu inyoghua ohi shi. ²⁰ Itobo ona, Erodu o riehe ingmobe ni o rue nga o, o ya mu ijoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi ijoni o ro batazi eni egbo o se, o li batazi iJesu. Abi iJesu o li so iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhe-no-pfuase o li abi anekukhu rote idane tiemhile shi ohi egbe. Uruli o rote idane ngme, oo, “Omi mhe u khi. Mhi i nono ingme oyegba, irari khi u ma ri egbe e mu mhe.”‡

Unuekpe oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe iJesu o gbe ni o ro gbe ikanya eyoli eke le. O khi omi omose ni a lu iJosefu abi egbo e kie li khokho li shi, iJosefu ni o khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati
ni o khi omi iLevi,
ni o khi omi iMelki,
ni o khi omi ijana, omi iJosefu.

²⁵ Ni o khi Omi iMatatiasi,
omi Emosi, omi iNaumu,
omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati
omi iMatatiasi, omi iSemeini,
omi iJosechi, omi iJoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa,
omi iZerubabeli,
omi iShaliteli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki,
omi Adi, omi iKosamu,
omi Emadamu, omi Eri,

²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,
omi iJorimu,

omi iMatati, omi iLevi,

³⁰ omi iSamu,
omi iJuda, omi iJosefu,
omi iJonamu, omi Eliakimu.

† 3:20 Li ze iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ 3:22 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

31 Omi iMelea, omi iMena
 omi iMatata, omi iNatani,
 omi iDefidi,
 32 omi iJese,
 omi Obēdi, omi iBoazi,
 omi iSamọ, omi iNashoni,
 33 omi Aminadabu,
 omi Adimi, omi Ani,
 omi Ezironi, omi iPerezi,
 omi iJuda,
 34 Omi iGiekopu,
 omi Aziki, omi Aburaamu,
 omi iTera, omi iNao.
 35 Omi iSerugu, omi iReu,
 omi iPelegi, omi Eba,
 omi iShela,
 36 omi iKenani,
 omi Afazadi, omi iShemu,
 omi iNoa, omi iLameki,
 37 Omi iMetusela, omi Enoki,
 omi iJaređi, omi iMaalaleli,
 omi iKena,
 38 omi Enoshi,
 omi iSeti, omi Adamu,
 Omi Eshinegba.

4

Imufe oyi iJesu (iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

1 IJesu o rọte okẹ ijodani jele, Ayemhe-nọ-pfuase o vọli egbe. Oni Ayemhe o rue ọli je odagbe ifufu, 2 Okphaghie o la oobọ mu ọli fe elemhi ogbele egbhueva. Oa le emhikhoghuo ogbele ingme ni a ngme ena. Ikpukhokho o okiamhi oo gbe ọli.

3 Okphaghie ọọ li, “Ini u lese khi Omi Eshinegba u khi, weę oni eche ona o mele ibuleđi-a.”

4 Ama iJesu ọọ li, “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi ọa khi eminale tse o ri agbo a na ogbo.”*

5 Igho okphaghie o rue ọli nga ashini o yagha egbegbo, o ri eghie le na agbo nya khasẹ ọli. 6 Oọ li, “Mhi ya ri itoto ali epfue ni e la agbo nya ne, irari khi a she rewe na mhe, oni o ghole mhe mhi ya rue we na. 7 Irarigho, lese nyese ukhomhi na mhe tse, eyẹ ena nya e ke ya khi.”

8 IJesu o rọ oli, “A she keke ọli shi ebe no pfuese. Ke ga Onomhue Eshinegba oye, lolighuo kpe u ya ke ga.”†

9 Oni okphaghie o ke rue ọli bhale iJerusalemu, o roli migha ashini o yagha ne ukhomhi owa ugamhi oyi Eshinegba, ọọ li, “Ini Omi Eshinegba u khi, te akana ji tiemhi.” 10 Irari khi a she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi, “Eshinegba o ya ghie igeni eyoli,

e ka kpe abọ rue.”‡

11 E ya ri abọ tsua e idane,

* 4:4 Li ze iDeut 8.3 † 4:8 Li ze iDeut 6.13 ‡ 4:10 Li ze Iwolo 91.11

ini u khi khi owe shi eche.”[§]

¹² Ijesu o oli, “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi mu Onomhue Eshinegba oye fe bino.’”^{*} ¹³ Oni okphaghi e o mu ijesu fe se, o ze oli obo ne, o ke migha khe egheghe olese.

Ijesu o rote iGalili gba akanya oyoli eke le

(iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)

¹⁴ Ijesu o nyene egbe bhale iGalili, ekpabo eyi Ayemhe-no-pfuase e roli gbe ikanya. A suo eko ingme oyoli asha khi asha. ¹⁵ O la owa ugamhi oyewe sese. We we nya e kueghie oli.

Egbo iNazareti e kie ijesu

(iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)

¹⁶ O je eke iNazareti obini o la fu vule, igho ogbele iyemhea, o lo owa ugamhi abi o kie kpe e li. Igho o vule migha a ze ebe. ¹⁷ A rue ebe oyi Omekeguele Azaya mholi oli obo. O naghi e oli-a, O me ashini a keke oli shi khi.

¹⁸ “Ayemhe oyi Eshinegba

o la mhe o,

irari khi o she ze mhe
ni mhi ke gue usomhi onete
oyi Eshinegba ye
eni ea mhue.

O ghie mhe mhi
guele khi mhi
ya rue eni a mu
shi owa ighumha lasela,
ni mhi kueghie ezalo alo-a,
mhi pfuese eni a na osoli.

¹⁹ Ni mhi ro gue le khi
isomhelemhi oyi Eshinegba
o she ramhi.”[†]

²⁰ O ze se, o khili oni ebe, o rue oli na oni o ri elo a khu oni ugamhi, O shito, igho ogbokpa ni o la oni owa ugamhi o wolo alo shi oli egbe. ²¹ Igho oli gueye we, “Amo, emini mhi ze lena o bhale ya tse shi e eso.” ²² Ogbokpa o ngme onete oyoli. Abi e ro bhale ya e ingmemhi onyaloa ni e rote oli unu u lasela, e mhila, “Ona o she khi omi iJosefu?” ²³ Ijesu oo we mhi lese khi a ya ri ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe e ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’” ²⁴ “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa mu ekpe e na omekeguele eoli oyoli.”[‡] ²⁵ Mhi gueye e khi esamhi-olimhi ebubu e la eke iZireni egheghe oyi Elaja, ni ame o ro mu ikpe ese ali ukhukhui ni ukpokpomhi okiamhi o ro pfi oni eke nya.[§] ²⁶ Abi o tseku khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo, se ni osamhi-olimhi na iZarifati ni o la eke iSidoni.* ²⁷ Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni egheghe oyi Elasha Omekeguele, ni o ro khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a ro ze, se ni iNamani ongi iSiria.”[†] ²⁸ Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e ro suo ungemmi ona. ²⁹ Igho e vule khu oli oni eoli ya fie. E rue oli bhale eseso ute oyi oni eoli, ni we we e ba pfi oli ya tiemhi. ³⁰ Ama o rote we ifuabo ya lase, o vu.

§ 4:11 Li ze iwolo 91.12 * 4:12 Li ze iDeut 6.16 † 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44

§ 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li ze 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14

Ijesu o khu omose oghuo ayemhe okphaghie egbe-a
(iMak 1.21-28)

³¹ Igho ijesu o tiemhi eoli iKapanomu ni o la iGalili ele iyemhea, o sese eni egbo. ³² Emini o sese we e ri abo sha we, irari khi ekpabo e la ungmehi oyoli.† ³³ Omose oghuo o la oni elemhi owa ugamhi ni o mhue ayemhe okphaghie. O tseshe leghe. ³⁴ “Ghi e! Elo wa nono anye egbe, ijesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lese oni u khi, yeye u khi oni o pfuase oyi Eshinegba.”

³⁵ Igho ijesu o tseshe ku oli, “Khukhu unu, rote oli egbe lasele.” Igho oni ayemhe okphaghie o mu oni omose pfi eke kpo ukpeloe oyi eni egbo nya, o lase oli egbe le, ama o kuale oli utse.

³⁶ Oni ingme o ri abo sha eni egbo, e mhila egbe, “Obo aa me osese onana? Itobo khi afu ali ekpabo o roo mheshe na iyemhe okphaghie, eni iyemhe e suo eso na li, e na ya lase!” ³⁷ Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

³⁸ Ijesu o te oni owa ugamhi fie, o je owa oyi iSamo, o bhale ya e khi iba ne fune ee to ogo iSamo oni okpotso. E gueye ijesu o kpaghie oni okpotso obo.

³⁹ Igho ijesu o nyese egbe ti mama li, o khu eni iba, igbo eni iba e lase oli egbe le. Aghoagho oni okpotso o vule, oo feli we epfese. ⁴⁰ Abi ogbomhi o ke ro mu eke, a tsua ebubu egbo ni e mholi ighuamhi ododa bhale ghi ijesu, o ri obo nga we ukhomhi, o rewe ze nya. ⁴¹ Iyemhe ebe e gbo li rote ebubu egbo egbe ya lase, eni iyemhe e tseshe, e lie, “Omi Eshinegba u khi ool!” Ama ijesu o dese we, o ze ni e ngme, irari khi e lese oli khi Omiepfuese o khi.

Ijesu o tse abo elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

⁴² Ogbe o gbe-a, ijesu o te oni eoli je ashini o da-ya, eni egbo ee nono oli. Abi e ro me oli, ea ke ze oli vu. ⁴³ Ama o gueye we, “Mhi mema ya gue ungmehi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba ye eoli eni e kpole, itobo khi emini o ze ni Eshinegba o ro ghie mhe bhale na.” ⁴⁴ Igho o kiele tse abo kia eni owa ugamhi ni e la eke ijudia gashe.

5

Ijesu o lu eniyedukhokho eni odode
(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbelghuo khi ijesu o nu egbo migha ukiekie oko ni o khishi na iGenesarati, eni egbo e le gashe oli ri eso o shi ungmehi oyi Eshinegba* ² O me oko-okoe eva epfefo oni oko, ni egbo eni e gbe ifele e ze obo shi agho. Eni egbo ee yeghe iga ni e roo gbe ifele-a. ³ Ijesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamo, oo iSamo o gua li ti lase oni egele oni oko deno. Igho o shito oni oko-okoe oniemhi, oo sese we. ⁴ Abi o ro sese we se, oo iSamo, “Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifele.” ⁵ ISamo oo li, “Oga, a-ooyose anye te e roshaka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobo khi u ngme ghoo, mhi ya pfi aga lo.”† ⁶ Abi e ro pfi aga lo oni oko, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obo lu apfewe ni e ga ro gbe ifele, ee e bhale ya kpaghie wewe obo. E muno

† 4:32 Li ze iMat 7.28-29 * 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li ze iJon 21.3 ‡ 5:6 Li ze iJon 21.6

eni ifeḷe kulo ọkọ-ọkẹ eni e kpọle. Eni ọkọ-ọkẹ e vọ ifeḷe ya ramhi unu, ni eni ifeḷe e rọ khọṣe eni ọkọ-ọkẹ ramhi ni e rọ tiemhi udi okẹ. ⁸ Abi iSamọ iPita ọ rọ mẹ ona, ọ de ya yeshi awẹ eyi iJesu, ọọ li, “Kpẹkpẹ ke vu ni u zẹ mhẹ obọ, irari khi ọna olamhẹ mhi khi.” ⁹ Abọ e sha li ali ẹgbọ ni e nu ọli la aghọ, itobọ ifeḷe ebubu ni e mu. ¹⁰ Ighọ abọ e li sha ijemhisi ali iJoni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Ighọ iJesu ọọ iSamọ, “Khi ke na ulishi. Rọte amo vu, ẹgbọ u ke ẹ ke muno.” ¹¹ Ighọ e tialọ ọkọ-ọkẹ oniēmhi eyewẹ ngale egele.

Ijesu ọ ri omọse ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

¹² Abi iJesu ọ rọ la ẹoli oghuo, omọse oghuo ni efafe e mu ọ bhale deba li. Abi oni omọse ọ rọ mẹ iJesu, ọ de ya yeshi ọli odalo, ọ lema li, ọọ li, “Onomhūe, ini o ghọle ẹ, u dobẹ ya remhẹ ze.” ¹³ Ijesu ọ nise obọ-a rọ ti oni omọse, ọọ li, “O ghọle mhẹ, khi oni ọ ze.” Aghọaghọ eni efafe e lase ọli egbe le. ¹⁴ Ighọ iJesu ọ tse agua yẹ ọli, ọọ li, “Khi gueyẹ ọgbokhoghuo, eri-tṣẹ ka ri egbe ẹ khase ọkpodalougamhi ni u riḷe iluasobo ikhūe-pfuase ni iMosisi ọ mhẹse na ẹ, ẹghẹghẹ aghọ ni o khi ọṣṣe la na wẹ.” ¹⁵ Ighọ ingme oyọli oo gbhiaku shi ọ. Ebubu ẹgbọ e bhale deba li ni e rọ mẹ asha suọ ungmēmhi oyọli ali ni ọ gbo rẹwẹ ze elemhi iwali ighuamhi ọdọda. ¹⁶ Ama eri iJesu ọọ bi egbe-a je ashini o da-ya, ọ ya so iromhi.

Ijesu ọ rọ omọse ni ọ ghu abọ ali awẹ-a toto
(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Eḷẹghuo abi iJesu ọ li seṣe, ẹgbọ iFarisi ali eni ẹẹ seṣe Ishi eyi iMosisi ni e te ẹoli iGalili ali eke iJudia ali iJerusalemu bhale, e shito aghọ. Ighọ Eshinegba ọ li ri ekpabọ na li rọ ri eni ẹẹ ghuata toto. ¹⁸ Ẹgbọ ni e tsua omọse oghuo ni ọ ghu abọ ali awẹ a bhale, e nono abi e li ya rọli lo oni owa bhale odalo oyi iJesu. ¹⁹ Abi e ke rọ mẹ khi wẹwẹ ẹa mẹ asha, itobọ khi ẹgbọ e bu doṣe, e nga ukhomhi oni owa, e ri li ẹgẹ ọli abi ọ yeshi iya ẹghọ, e rọte ekpha rọli tiemhile shi iteva ẹgbọ, e rọ li shi odalo oyi iJesu. ²⁰ Abi iJesu ọ rọ mẹ abi irudunga oyewẹ oo fu, ọọ oni omọse, “Omue, a she gbe olamhẹ eyẹ kua ne.” ²¹ Eni ẹgbọ iFarisi ee sa udu oyewẹ, e liẹ, “Oghuo oni ọgbọ ọna ọ khi ni ọọ pfi unu-a, oghuo ọ dobẹ ẹ gbe olamhẹ kua, seṣe ni Eshinegba lẹlighuo?” ²² Ijesu ọ leṣe emini e sa, ọ mhila wẹ, “Eḷọ o zẹ ni a rọ sa isamhi enana a shi udu oyẹ. ²³ Onoghuo o ya keḷe ọgbọ ngme ne? ‘A she gbe olamhẹ kua ne,’ ali, ‘Vule ke kia,’ ²⁴ Emini o zẹ ni a rọ mẹ na khi ni a rọ leṣe lẹ khi Omi Ogbọ ọ mhọli afu shi elemhi agbọ ni a rọ gbe olamhẹ kua.” Ọọ oni omọse ni ọ ghu abọ ali awẹ-a ẹghọ, “Mhiẹ u vule, rue iya oyẹ, ni u ke je apfe.” ²⁵ Utoghuo kpe ọ vule migha odalo oyewẹ, ọ rue iya ni ọ rọ yeshi mhūe obọ, ọ je apfe, ọọ kueghie Eshinegba. ²⁶ Abọ e sha eni ẹgbọ nya, e keueghie Eshinegba. Abọ e sha wẹ, ulishi o mu wẹ, ee liẹ, “Awa mẹ ọshabọ amo.”

Ijesu ọ lu iLiva ọ deba lue
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)

²⁷ Onana o doṣe se, ọ fiẹ lase, ọ mẹ omionoga ni a lu iLiva khi ọ shito elemhi okholo oyọli ni ọ la mie oga, iJesu ọọ li, “Deba mhẹ.” ²⁸ Ighọ iLiva ọ vule, ọ zẹ emini ọọ riḷe obọ, ọ deba li.

²⁹ Ighọ iLiva ọ nye ekhe, ọ lu ukpokpomhi ukue na iJesu shi apfe oyọli. Emionoga ebubu ali ẹgbọ elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu wẹ le emhi.

30 Ama ẹgbọ iFarisi ali eni e sẹsẹ ishi ee wọlọ khasẹ eniyẹ odukhokho eyi iJesu, ee liẹ, “Elọ o zẹ ni ọ rọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹẹ le eminale?”*

31 Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Ọni ọọ to, ọọ ye apfẹ ọbo. 32 Mhi aa bhale ni mhi rọ ya lu ẹgbọ ni e pfuasẹ ne, ama ena olamhẹ mhi bhale ya lu, ni e rọ mhue imiepfuese.”

A mhila ijesu ogbo ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)

33 Ẹgbọ eghuo e mhila ijesu, “Elọ o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyi iJoni ali eniyẹ odukhokho eyi iFarisi ẹ pfi azumhi, ni eyẹ e rọ le ni e rọ da?” 34 Ijesu ọ sọ wẹ ọ, “A liẹ mẹ ghọ khi a ri epfese ni e nu ọdo ọmueshi ọnogbo shitọ ọ pfi azumhi, ini oni ọdo ọmueshi ọ nu wẹ la aghọ? 35 Ama khi ẹghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya rue ọdo ọmueshi iteva oyewẹ le, ẹghẹghẹ aghọ, e ya pfi azumhi.”

36 Ọ zẹ okhẹ irọkhokho onana khasẹ wẹ, ọọ, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ode onogbo ya gbẹla ma ode onodiọ, ini ọ lighọ, eri ọ mema ya khi oni ode onogbo-a shi afuẹ. Ini a gbẹla ode onogbo ma onodiọ, ẹa ya li abeghuo. 37 Wẹkhi eri ogbo ọ ya ku onyọ onogbo shi akpaba oyi ẹkuẹ-ẹlamhi onodiọ, ini ogbo ọ li ghọ, eri oni akpaba o ya nyanọ-a, oni onyọ o ku kua, oni akpaba o li opfu-a. [Akpaba ẹkuẹ ẹlamhi ẹgbọ iju e ku onyọ ọ shi.] 38 Onyọ onogbo a ku ẹ shi akpaba onogbo. 39 Aa mẹ ogbo ni ọ ya da onyọ onodiọ se, ni ọ tigbe ya mhila onyọ onogbo, irari khi ọ ya liẹ khi onodiọ o ti ne.”

6

Ingme ogbẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)

1 Ogbẹlẹ iyemhẹa, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte ifu ishemhi iakpa dọsẹ, e bẹ eni iakpa mhue abọ, e kphali ikpamhi wẹ le.* 2 Ẹgbọ iFarisi eghuo, e mhila wẹ, “Elọ o zẹ ni a rọ gbe ushi ona ogbẹlẹ iyemhẹa-a?” 3 Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Aa kpẹ zẹ emini iDefidi ọ riẹlẹ abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli? 4 Abi ọ li lo Owa oyi Ẹshinegba ya rue ibulẹdi ni a rọ ọ ga Ẹshinegba le, ni ọ gbo rọ na apfọli le. Eri a ghue oni ibulẹdi oghọ, sẹ ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba tse ẹẹ le ọli.”†‡ 5 Lọli ijesu ọ rọ ọọ wẹ, “Ọnọmhue oyi ogbẹlẹ iyemhẹa Omi Ogbọ ọ khi.”

Ọmọsẹ ni ọ ghu obọ-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)

6 Ighọ ẹlẹlese ni o khi ogbẹlẹ iyemhẹa, ijesu ọ la elemhi owa ugamhi sẹsẹ ẹgbọ. Ọmọsẹ oghuo ọ la aghọ ni obọ ita oyọli o ghua. 7 Eni ẹgbọ iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e nono emini wewẹ e rọ ya mu umha-guẹkia shi ijesu obọ. Ighọ e li to ọli okpẹ ini ọ ya ri ogbo ze ogbẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju. 8 Ijesu ọ lesẹ isamhi eyewẹ ọọ oni ọmọsẹ ni ọ ghu obọ oghuo-a eghọ, “Vule migha ana, ni ogbokpa ọ lolo ke mẹ.” Ighọ oni ọmọsẹ ọ vule migha wẹ iteva. 9 Ijesu ọọ, “Mhiẹ i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbo ọ riẹlẹ ogbẹlẹ iyemhẹa? Ni a rọ riẹlẹ onete abi ni a rọ riẹlẹ onobe, ni a rọ tsumhi agbo oyi ogbo, abi ni a rọ pfuse ọli-a?”

10 Ọ bino wẹ gasẹ nya, ọọ oni ọmọsẹ ọ nise obọ-a. Ọ lighọ. Oni obọ o nise a. 11 Ama elemhi e bi wẹ egbegbo, e gba ugbamhi abi e ya li ijesu.

* 5:30 Li zẹ iLuk 15.1-2 * 6:1 Li zẹ iDeut 23.25 † 6:4 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 6:4 Li zẹ 1 iSam 21.1-6

Ijesu o ze ighiusomhi na kee ogbava

(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

¹² Ogbeleghuo, ijesu o nga ute ya so iromhi. O la agho eliyose eloghonya so iromhi lema Eshinegba ¹³ Abi ogbe o ro gbe-a, o luno eniye odukhokho eyoli, o ze ogbava elemhi we, o lu we ighiusomhi na kee ¹⁴ ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, iJemhisi, ijoni, iFilipu ali iBatolomiu. ¹⁵ IMatiu ali iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. ¹⁶ IJudasi omi iJemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri ijesu de.

Ijesu o sese, o gbo ri egbo ze

(iMat 4.23-25)

¹⁷ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugbereke, eniye odukhokho eyoli ebubu e la agho. Ebubu egbo e la agho ni e rote ukiekiye eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfefefe oke oniemi bhale. ¹⁸ Eri e bhale ya suo ingmemhi eyoli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. ¹⁹ Eni egbo nya e roshaka ri oboto pli, irari khi itoto e te pli egbe lasese, o re we nya ze.

Oghelē ali oya

(iMat 5.1-12)

²⁰ Ijesu o bino eniye odukhokho eyoli, oo we, "Ikhivose o khi na epe ni aa pfue,

irari khi epe a mholi

Eghiele oyi Eshinegba.

²¹ Ikhivose o khi na

eni okiamhi o gbe memena

irari khi a ya me le khue.

Ikhivose o khi na epe

ni a viye memena,

irari khi a ya gia.

²² Ikhivose o khi na e,

ini egbo e biselemhi e,

ni e ro kie e, ni e ro tsue e,

ni e ro kie e khi egbo ebe a khi,

itoboto oyi Omi Ogbo. §

²³ "A ke ghele ini a da me gho. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o fune shi iloghie e khe e. Irari khi igho eni e bia we e li nase emekeguele eyi Eshinegba egheghe oyewe.*

²⁴ "Ama, o ma kholo e egbe,

ikhi epe ni a mhue epfue memena,

irari khi a she mie

eleli oyese.

²⁵ O ma kholo e egbe,

ikhi epe ni a she le khue memena,

irari khi okiamhi o ya gbe e.

O ma kholo e egbe,

ikhi, epe ni a gia memena,

irari khi a ya viye e viye oya.

²⁶ O ma kholo e egbe,

§ 6:22 Li ze 1 iPit 4.14; ijon 9.22; 16.2 * 6:23 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52

ikhi eɛ ni eɛbo eɛ ngme onete oyeɛ,
irari khi igho eni e bia we
e li ngme onete oyi
emekeɣuele eyi eɛbholi.

Awa mholi inono na obe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ “Mhi gueye e, eɛ ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe eɛ. A ke riɛle onete na eɛbo ni eɛ biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na eɛbo ni eɛ tsue e, a so iromhi ke na eɛbo ni ea gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini oɛbo o lase ukiɛkiɛ esɔ oghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini oɛbo o ri itoto mhiɛ awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpoke ma o. ³⁰ Ke ri emini oɛbokpa o mhila e na li, ini oɛbo o rue e emhi, ze oli obo na li, khi gbo mhila li lue. ³¹ Ngeli ke deba oɛbo abi u lie nono ni a li ngeli deba e.†

³² “Ini o khia khi eɛbo ni e nono ingme oye u lese e nono ingme oyeɛwe, igh e ikhivoɛe ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e lili e nono ingme oyi eɛbo ni e nono ingme oyeɛwe to o. ³³ Ini o khia khi eni e riɛle onete ne u lese li e riɛle na, igh e ikhivoɛe ni o ke la o ne? Egbegbi ena olamhe e lili e ligho. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi e ne u lese li ngmomhi e na, igh e ikhivoɛe ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e li ngmomhi e na egbewe. ³⁵ Ama ze ni u nono ingme obe e, ke riɛle onete na we. Ke ngmomhi na we, khi ngmomhi na we ni u ke ri eloe shi eke khi e ya fali e ota to o. Eghɛghɛ agho ikhivoɛe oye o ya gbɛdi, u khi omi Eshineɛba no Yagha ne Nya. Irari khi lolɔ o somhi elemhi eni ea lese obode ali ena okholo. ³⁶ Khi ona ilelemhi, ezeze abi Ita e o li khi ona ilelemhi.

Igue eɛboɛse ezo
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue oɛbo ezo ini a khi li gue yeɛe ezo, khi ri unu pfueche oɛbo-a, ini a khi li ri unu pfueche-a. Gbekua na onuzava oye, ni Eshineɛba o li gbe kua ne. ³⁸ Rona khi a ya ro ne. Ukiɛkiɛ onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya ro somhiɛ opfa. Irari khi ukiɛkiɛ ni u ro mhese na eɛbo, Eshineɛba o li ro ya mhese ne.”

³⁹ O gbo ze okhe irokhokho ona khasɛ we, oo we, “Ozalo o fe doɛe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri weɛe aava e ya de pfilo uchoke.† ⁴⁰ Omɔ ni o la owena o ya fu dose oni oo sese oli, Eri-tse ini omɔ ni oo ye owena o ye owena oyoli se, o ya li abi oni o sese oli.‡

⁴¹ “Elo o ze ni u roɛ me uku ni o la inyoghue eloe ni u waa ro meke me ufolo qara ni o pfida eloe oye? ⁴² Se u lie lie inyoghue, ‘Inyoghue ze ni mhi rue e uku eloe a,’ ni yeɛe oye waa ro me ufolo qara ni o pfi da eloe oye? Yeɛe oɛbo orugamhi ku alo, kpe tode rue ufolo qara ni o la eloe oye-a ni u tigbe meke gboo rue uku ni o la inyoghue eloe a.

Qara ali ikpamhi eyoli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Qara ni o ti o doɛe ya mo ukpamhi onete, u ke ya lie khi eri qara onete o ya mo ukpamhi ni o ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni qara oo mo, a ro o lese qara ni o khi. Aa rote okphɛkphɛ e pfanɔ okhua-eni.* ⁴⁵ Eri oɛbo onete o rote emini o ti ni o roshi udu e rue emini e ti lasele, Ama oɛbo obe, o rote udu obe oyoli rue emhi obe

† 6:31 Li ze iMat 7.12 ‡ 6:39 Li ze iMat 15.14 § 6:40 Li ze iMat 10.24-25; ijɔn 13.16; 15.20

* 6:44 Li ze iMat 12.33

ni o rōshi udu e lasele. Irari khi isamhi ebubu ni e la oḡbo udu, o te e ngme ungmemhi lasele.†

Oḡbo otsegbhe ali oyeḡhe
(iMat 7.24-27)

46 “Elo o ze ni a ro lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa ro ri emini mhia ngme gbe akanya? 47 Mhi ya rokhashe e abi oḡbo ni o bhale deba mhe, ni o ri eso e shi mhe eke, ni o gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya o li. 48 Eri o li abi oḡbo ni o to owa, o tono eke-a limhi, ni o ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi ame o ro rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abo, ama o dobe nighise oli, irari khi eri a toli egbegbo. 49 Ama oḡbo ni oo suo ungmemhi oyeḡhe ni o ro li gbe akanya, eri o li abi oḡbo ni o to owa nga ekhashe. Abi ame o ro rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemi.”

7

Irudunga oyi okhōli-okhue oyi iRomu
(iMat 8.5-13)

1 Abi ijesu o ro ngme enana nya shi eso eyi eni egbo se, o lo elemhi eoli iKapanomu. 2 Oobo a me omose ni oo ga okhōli-okhue oniemi, ni ingme oyoli o lolo mu oga oyoli egbe. Oni omose oo ghu ughuamhi ni o roli ramhi eghuli. 3 Abi oni okhōli-okhue onofune o ro suo eko ijesu, o ghie egbhali eyi egbo iju ghi oli, o bhale ya ri oni oo ga oyele ze. 4 Abi e ro bhale deba ijesu, e lema li egbegbo, ee ijesu, “Oni omose ona, o khi oni u kha kpaghie obo. 5 Irari khi o ma nono ingme oyi egbo eyi anye gba, o gbo to owa ugamhi na anye.” 6 Igho ijesu o deba we vu. O she kia a ramhi owa oyi oni okhōli-okhue ni o ro ghie emole oli e lie ijesu, “Khi ke nase egbe e, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyeḡhe le. 7 Loli o ze ni mhi ro bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba e. Lese ngme oni ungmemhi khi oni oo ga mhe o ya ze. 8 Irari khi mhemhe oyeḡhe, ona omhese mhi li khi, ni ekhōli-okhue e li kpoke na. Mhia mheshe na ona, ‘Vu,’ o vu. Mhi mheshe na ogho, ‘Bhale,’ o bhale. Mhi gueye oghumha oyeḡhe, ‘Riele ona,’ o riele oli.”

9 Abi ijesu o ro suo oni ungmemhi ona, abo e sha li. O nyene alo ukhoko bino ebubu egbo ni e deba li, oo we, “Mhi gueye e khi mhia kie kpe me irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe me oli eke iZireni ne.” 10 Igho eni a kpe ghie, e nyene egbe je apfe oyi oni okhōli-okhue no fune, e bhale ya e khi oni oo ga li o she ze.

Ijesu o rōte eghuli guise omi Osamhi-olimhi le

11 Oo li deno, ijesu o te agho vu, o je eoli ni a lu iNei, eniye odukhoko eyoli ali ebubu egbo elese e deba li. 12 Abi o li ti ramhi ode unuekpe ni a te e lo oni eoli le, o me khi a tsua oḡbo ni o ghu-a a lasele. Lolithuo kpe inyoli o me bia. Oni okpotso o gbo khi osamhi-olimhi. Ebubu egbo e rōte oni eoli ve deba li. 13 Abi Onomhue o ro me oni okpotso, o mhue ilelemi na li. Elemhi o e ala li, oo li, “Khi ke vie.” 14 Igho o vu ya ri obo ti oni akpati olimhi, egbo ni e tsua li e mu migha, ijesu o, “Oni ozeo mhi ye vule.” 15 Igho oni omose ni o ghu-a egho o vule shito, oo ngme. Ijesu o mu oli obo na inyoli. 16 Ulishi o mu eni egbo nya, e kuaghie Eshinegba, e lie, “Omekeguele oniemi o she bhale iteva oyi awa. Eshinegba o she bhale ya kpaghie egbo eyoli obo.” 17 Ingme oyi ijesu o gbhiaku eke iJudia nya ali eoli ni e la gashe oli.

† 6:45 Li ze iMat 12.34

*Ijōni Ōni ọọ batazi ọ ghie usomhi ghi ijesu
(iMat 11.2-19)*

¹⁸ Abi eniyẹ odukhokho eyi ijōni e rọ gue eni ingme enana nya yẹ ijōni, ọ lu aava elemhi wẹ. ¹⁹ Ọ ghie wẹ e ka mhila ijesu, “Yẹyẹ u khi ọni ọ ya bhale abi anye ri ẹloe shi eke ke khe ọlese?” ²⁰ Abi e rọ bhale deba ijesu, ẹ ọli, “Ijōni Ōni ọọ batazi ẹgbọ ọ ghie anye ghi ẹ, anye ka mhila ẹ, ‘Yẹyẹ u khi ọni ọ ya bhale abi anye ri ẹloe shi eke ke khe ọgboese?’ ” ²¹ Ẹghẹghẹ aghọ te ijesu ọ ri ebubu ẹgbọ ni e mhue ighuamhi ali iyemhẹ ọkphaghie ze. Ọ khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² Ọ rọ gueyẹ eniyẹ odukhokho eyi ijōni, “A nyenẹ egbe ukhokho ya gueyẹ ijōni emini a me, ni a gbo ri esọ suọ. Ezalo ẹẹ me eke, eni e guoghọ awẹ-a, ẹẹ kisa, eni efafe e mu e ze, elesọ e suọ esọ. Eni e ghu-a e guale. A kiele ẹ tse abọ usomhi onete oyi iloghie yẹ ẹgbọ ni ẹa mhue.* ²³ Oghẹle o khi ni ọgbọ ni ọa da de ode-a itobọ khi ọa mhue akhokhomhẹ shi mhẹ ọ.” ²⁴ Abi eniyẹ odukhokho eyi ijōni e rọ vu se, ijesu ọ gue ingme oyi ijōni yẹ eni ẹgbọ, ọọ wẹ, “Abi a rọ fẹ fiẹ je ọdagbe ifufu ya bino ọli, ọgbọ ọnabi ọngghuo a dabi khi a ya me? Ọgbọ ọyẹghẹ ni ọ li abi ebuli ifulo ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi ọli ẹ je oobọ a dabi khi a ya me oobọ? ²⁵ Ini ọa khi ọgbọ ọghoghọ a dabi khi a ya me oobọ, ọnabi ise a ke nono je oobọ shọ? Ọmọse ni ọ sọ itsua ni e somhi otse? Ẹgbọ ni ẹ sọ itsua ni e somhi otse, apfẹ oyi oghie ẹ la. ²⁶ Ọgbọ nabise a dabi khi a je oobọ ya me? Ọmekẹguele? Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi ọni ọ dọse ọmekẹguele lo. ²⁷ Ọnana a kẹkẹ ingme oyọli kpẹ shi eke, ni ẹẹ,

“ ‘Ghe khe, mhi ya ghie
aghiusomhi oyemhẹ ralo nẹ,
ni ọ ya khueghie ode-a
shi eke khe.’†

²⁸ “Mhi gueyẹ ẹ khi aa me ọgbọ ni a bia bhale eke agbọ ona ni ọ fu dọse ijōni, eri-tse khi ọni ọ ga shẹ nẹ nya shi Eghiele oyi Ẹshinegba o fu dọse ọli.”

²⁹ Ẹgbọ nya, li shi emionoga, abi e rọ suọ ingmemhi eyi ijesu, e mie shi ọ khi ode oyi Ẹshinegba o gbe akanya, irari khi ijōni ọ she batazi wẹ. ³⁰ Ẹgbọ iFarisi ali eni e leşe emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Ẹshinegba ọ gba na wẹ, irari khi ẹa lama ni ijōni ọ batazi wẹ.‡ ³¹ Aghọ ijesu ọ rẹ, elọ mhi fẹ ri ẹgbọ ena agbhotu ona ya khokho, sẹ e fẹ ga li ena? ³² Eri e li abi eniyẹ ni e shito oki ni e nu egbe ẹ ngme ni e liẹ,

“ ‘Anye pfi ofele na ẹ,
ama aa lama gbe ishimhi,
anye vie vie olimhi khase ẹ,
ama aa lama nu anye vie.’

³³ Itobọ khi abi ijōni Ōni ọọ batazi ẹgbọ ọ rọ bhale, ọa li le emhi wẹkhi eri ọ da onyo, eri ẹ khi, ‘Ayemhẹ ọkphaghie ọ mhue.’ ³⁴ Omi ọgbọ ọ bhale, ọọ le, ọọ da, a kẹ liẹ khi, ‘Ọgbọ unu-emhi ali ọgbọ ọdonyo ọ khi, ali khi ọni ọ nu emionoga ali ẹgbọ ena olamhẹ ẹ mu omole ọ khi.’ ³⁵ Eri ẹgbhali oyi Ẹshinegba o rọte obo oyi ẹgbọ ni e miesuọ ri ẹgbọli khase.”

Ọkpotso ọna olamhẹ ọ ku ituale ni ọọ pfi shi ijesu awe

³⁶ Ọgbọ iFarisi ọghuo ọọ ijesu ọ bhale ka kọ feli luẹ ni ọ nu luẹ le eminale. Ighọ ọ je owa oyi ọni iFarisi, ọ shito, ọ le mhi. ³⁷ Ighọ ọkpotso ọghuo, ọngi oni ẹoli ni ọ la agbọ olamhẹ, ọ suọ khi ijesu ọ la oni owa oyi ọgbọ iFarisi ọghọ. Ọ dẹ akanama ituale ni o ghalẹ. ³⁸ Ọ bhale, ọ de ya wugha ijesu idi awẹ. Ọọ vie

* 7:22 Li zẹ Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li zẹ iMala 3.1 ‡ 7:30 Li zẹ iMat 21.32; iLuk 3.12

ku amevię shi ọli awẹ. Ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọli wẹwẹ-a, ọ pfipfi ọli awẹ. Ọ gbo ku ituale ni ọọ pfie shi ọli awẹ. § 39 Abi ọni iFarisi ni ọ lu iJesu bhale apfẹ oyọli ya mu oli epfese, ọ rọ mẹ onana, ọ la eke elemhi udu liẹ, ini omekẹguele oyi Eshinegba omose ọna ọ kha khi lọ, ọ kha lesẹ uwali ọkpoto so ni ọna ọ khi ni ọ ri egbe a ti ọli ena, khi ọna olamhẹ ọ khi. 40 IJesu ọọ, “ISamọ mhi mhue emini mhi ya gue ye.”

ISamọ ọọ li, “Gueye mhe, Osese.” 41 IJesu ọọ li, “Omose ọghuo ọ la ni egbo aava e lo ọli ota, ọghuo ọ, ọ lo ọli ẹkpa eva ali ukhukhui, ọni ọ kpole ọ lo ọli ipomhi uye ali ishe. 42 Abi ẹa ke rọ dobe fali ọli ewe, ọ gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe ọni ọ ya nono ingme oyi ọli ne elemhi wewe ava-ava?” 43 ISamọ ọọ li, khi ọni ọ lo ikpagho eni e bu ne lo. IJesu ọọ li, “U gue so.” 44 IJesu ọ nyenẹ alo ghue ọni ọkpoto so, ọọ iSamọ “Wa mẹ ọni ọkpoto so ọna, abi mhi rọ bhale owa oye wa diẹ amẹ na mhe rọ kpe awẹ-a, eri ọni ọkpoto so ọnana ọ ri amevię eyọli kpe mhe awẹ-a, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi wẹ-a. 45 Waa pfipfi mhe unu egbe, rọte eghẹghẹ ni mhi te lo ana le, ọni ọkpoto so ọna ọ te pfipfi mhe unu awẹ ramhi memena. 46 Waa ku oili shi mhe ukhomhi, ọni ọkpoto so ọna, ọ she ku ituale ni ọ pfie shi mhe awẹ. 47 Itobo igho mhi gue ẹ ye ẹ khi a she gbe olamhẹ eyọli ni e bububu kua na li, irari khi ọni ọ nono emini e bu ọ khi. Ọni a gbe ukukuọ kua na, ukukuọ ọ nono.” 48 Ọ gueye ọni ọkpoto so, “A she gbe olamhẹ eye kua ne.” 49 Egbo ni e nu ọli shito e mhila egbewe “Oghuo ọnana ọọ dabi khi lọli khi ni ọọ gbe olamhẹ kua na ọgbọ.”

50 IJesu ọ gueye ọni ọkpoto so “Irudunga oye ọ she mie ẹ pfuese, ri opfomhe ke je.”

8

Ikpoto ni e kpaghie ijesu obo

1 Ona ọ dose, iJesu ọ kia rọte ẹoli je ẹoli. Ọọ gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyọli e nu ọli kia. 2 Ikpoto eghuo ni e kpe mhue ayemhe ọkphaghie ali iwali ighuamhi ni ọ rọ ze, e li la agho: IMeli ọni iMagidaleni ni ayemhe ishilua e rọte egbe lasele; 3 IJoana ni ọ khi ughue iChuzi ni ọ gbe akanya na ogbie Erodu; ISuzana ali ikpoto elese gho, e ga la akagho. Enana e rọte ẹkue oyewe ẹ kpaghie ijesu ali eniye odukhokho eyi ọli obo.*

Okhe irokhokho oyi oghiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

4 Abi ebubu egbo e rọ rọte ẹoli ọdoda bhale ya lona kugbe, ni e rọ le gase iJesu, iJesu ọ ze okhe irokhokho khasẹ we, ọọ we, 5 “Oghiale ọ ya ri ikpamhi emhi kọ. Abi ọ rọ ku eni ikpamhi emhi kia kọ, eghuo ọ e ku shi epfepfe ode. Eghuo ọ egbo e ri awẹ nuno we. Ipfeli e bhale ya sanọ we le. 6 Eghuo ọ e de ku nga eche, abi e rọ ze ngale, e khakha. Itobo khi ẹa mẹ asha lolo pfi imhili lo eke. 7 Ikpamhi eghuo ọ e de shi ifu igba, eni igba e tono we. 8 Igho eghuo ọ e ku shi eke onete, e fu, e mọ ikpamhi agbhagbhamhi egbhueshe. Abi ọ rọ ngme ona se, ọọ li, Ọni ọ mholi esọ ọ rọ suọ.”

Emini o ze ni ọ rọ ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

9 Eniye odukhokho eyọli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. 10 Ọọ we, “A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khasẹ e. Ama

aa rōli khaṣe ɛgbō ni e kpōle. Lōli o zē ni mhi rō ri okhē irōkhōkhō nu wē ɛ ngme.

“ Irari khi ini e ririɛ ɛ fɛ,
ɛa ya mɛ ekɛ,

ɛɛ suɔ, ɔa lo wē esɔ.”†

Emini okhē irōkhōkhō oyi ɔghiale ɔgho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

11 “Emini a ri oni okhē irōkhōkhō ngme na. Oni ukpamhi emhi ɔgho, ungmemhi oyi Ɛshinɛgba lɔ. 12 Eni e de kua epfepfɛ oɔɔ ɛgho, e khi ɛgbō ni e kha suɔ ungmemhi oyi Ɛshinɛgba, ɔkpaghie ɔ bhale ya sanɔ wē oni ungmemhi udu-a, ini e khi miesuɔ, ni e ba mhue imiepfuese. 13 Eni e zē nga ɔkpɛgbhɛ e to ɛoli ɛgbō ni e miesuɔ, ni e kha khi abi imufɛ o rō bhale ɛa ke doɔɔ migha, e de oɔɔ-a. 14 Ikpamhi ni e zē shi ifu igba, wewɛ e khi ɛgbō ni e suɔ oni ungmemhi ama ɛa doɔɔ migha shi ɔ, isamhi eyi emhi agbō ali anasemhɛ ali epfue ni o la agbō ali ɔghuemhɛ ni o la ɔ, ɔa zē ni e mhue iwomhɛloɛ shi irudunga. 15 Ikpamhi ni e zē shi ekɛ onete ni e mɔ ikpamhi, wewɛ e khi egbegbi ɛgbō ali udu onete ni e kha suɔ oni ungmemhi, e mu ɔli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a rō kɔ ɔ zē lasele.

Ákpá ni a rō ru nga ukhomhi emhi

(iMak 4.21-25)

16 “Aa mɛ ɔgbō ni ɔ ri ákpá ya ru, ni ɔ ya rue ɔli sheli elemhi ukoko, wɛkhi ufu ukpho. Eri ɔ ri ochoghō ya rue ɔli nga asha na keghe ni eni ɛɛ lo le e ke mɛ ekɛ, ɛɛ mɛ oni ákpá.† 17 Irari khi aa mɛ emiemini a rō sheli ni aa ya rō lasele gboo, wɛkhi eri a mɛ emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo.‡ 18 Itobɔ igho mhue ɛgbhɛ shi emini u wa suɔ. Oni ɔ mhue, a ya rō ma li ɔ. Ama onɔ ɔa mhue a ya gbo mie ɔli ukuku ɔli ni ɔ sa khi lōli mhue.”*

Inyoghuo iJesu ali inyi iJesu

(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

19 Igho inyoli ali inyoghuo ɔli e bhale deba li, ama ɛa mɛ asha ramhi ɔli egbe, irari ebubu ɛgbō ni e le gase ɔli. 20 ɔgbō ɔ ya gueye iJesu, ɔɔ li, “Inye ali inyoghue, e migha olase, ɛɛ nono ni wewɛ e mɛ.” 21 iJesu ɔɔ wɛ, “Inyemhɛ ali inyoghuo-mhɛ wewɛ e khi ɛgbō ena ni ɛɛ suɔ ungmemhi oyi Ɛshinɛgba, ni e gbo rōli ɛ gbe akanya.”

IJesu ɔ mu akpepeli migha

(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

22 Ɛlɛghuo iJesu ɔɔ eniye odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpōle oyi okɛ ni o khishi.” E lo ɔkɔ-okɛ e le. 23 Abi e li le, iJesu ɔ lesɛa. Utoghukoɔɔ ukpompomhi akpepeli o lo oni ɔkɔ-okɛ le ya ramhi khi oni ɔkɔ-okɛ o ku ya luɛ, wewɛ nya e la okhɛna. 24 Eniye odukhokho eyoli e bhale ya guise ɔli le. Ɛɛ ɔli “Onomhɛ, Onomhɛ okɛ o ya ku awa luɛ.” ɔ vule, ɔ nu oni akpepeli ali okɛ ni o zughuse ngme. Oni akpepeli o mu migha. Okɛ ni o zughuse ɛgho o dema, asha kpa oo tsuke. 25 ɔ mhila eniye odukhokho eyoli, “Ighɛ irudunga oyeɛ?” E ri ulishi ali ɔshabɔ mhila egbewɛ, “Oghuo ɔnana ɔ fɛ ga khi ena? Irari khi ɔɔ mhɛɛ na akpepeli ali okɛ, e suɔ na li.”

† 8:10 Li zē Aza 6.9-10 ‡ 8:16 Li zē iMat 5.15; iLuk 11.33 § 8:17 Li zē iMat 10.26; iLuk 12.2

* 8:18 Li zē iMat 25.29; iLuk 19.26

*Ijesu o ri omose no mhue ayemhe okphaghie toto
(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)*

²⁶ E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe oke ni o khishi na iGalili khi-a. ²⁷ Abi Ijesu o da tiemhile eke, Omose ongi oni eoli, ni o mholi ayemhe okphaghie ni o she tese ni o a te ke so awulu, wekhi eri o ke la owa ghue, ama atalmhi o ke la, o bhale ya o. ²⁸ Abi o ro me ijesu, o de yeshi oli awe, o tsesé leghe, o lie, “Elo u remhe ya li, ijesu Omi Eshinēgba onofune, kpekpe khi nase mhe.” ²⁹ Eri o ngme ona irari khi ijesu o she mhese na oni ayemhe okphaghie ogbo o rote oli egbe lasela. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu oli, ni o khia khi ini a rie mu oli ri iweghe shi oli abo ali awe, o pfanō eni iweghe-a, oni ayemhe okphaghie o tsua li je odagbe ifufu. ³⁰ Ijesu o mhila li, “Se a lu eva oye?” Oni ayemhe o li, eva oyemhe khi, “ILigiōni,” irari khi ayemhe okphaghie ebubu e she lo oli egbe. ³¹ Eni ayemhe okphaghie e lema ijesu o khi khu wewe je ilimhi na ningolo.

³² Igulu ebubu e la epfe ute le eminale. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egbe. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egbo. ³³ Eni ayemhe okphaghie egbo e rote egbe oyi oni omose lasela, e ya lo elemhi eni igulu egbo. Eni igulu e rote oni epfe ute na ya kulo oke ni o khishi egbo, oke o gbe we. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu e kia e ro me emini a me, e na je ifu apfe ya gueye egbo emini a me. ³⁵ Egbo e le ya bino emini a me. Abi e ro bhale deba ijesu, e bhale ya e khi oni omose ni iyemhe okphaghie e te egbe lase khi o shito ufuēge oyi ijesu. O ga pfomhe, o ku egbe-a shito, ulishi o mu we. ³⁶ Egbo ni e me oni ingme e gueye egbo elese abi oni omose o li kia ni o ro ze. ³⁷ Igho eni egbo iGerasenesi e gueye ijesu o lase ewe eke le, irari khi ulishi o mu we. Ijesu o lo oko-oke o vu. ³⁸ Oni omose ni eni iyemhe okphaghie e rote egbe lasela o o ijesu, “Kpekpe ze ni mhi deba e vu.” Ama ijesu o li, o ke vu. ³⁹ Nyene egbe je apfe ni u ya guele emini Eshinēgba o riele ne. Igho oni omose o vu ya gueye egbo ni e la oni eoli ogbo nya, emini ijesu o riele na li.

*Omi ijarusi ali okpotso ni o ri obo ti ijesu awulu
(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)*

⁴⁰ Abi ijesu o ro nyene egbe je ukiekie oke ni o kpole, egbo e tse oli o mu awe itobo khi o she tese ni e te migha a khe oli. ⁴¹ Igho omose oghuo ni a lu ijarusi ni o khi ogbo oni o mhese shi owa ugamhi oyi egbo iju, o de ya wugha ijesu awe. Oo lema li o kpekpe o bhale apfe oyelue. ⁴² Irari khi omō omueshi oghuo kpe ni o me bia ni o lese gbe ikpe igbeva o ya ghua. Abi ijesu o li le, egbo e le gasē oli, e ma mu oli ashakpa. ⁴³ Okpotso oghuo o la ifuabo we ni o she ku oia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini o mhue-a nya na idokita, ama aa me oni o dobe dua oli egbe. ⁴⁴ Igho o rote ifuabo oyi eni egbo lase bēna ya ri obo ti esō ode ni ijesu o so, oia ni e ku oli egbe e pfa tee.

⁴⁵ Ijesu o mhila, “Oghuo o ri obo ti mhe?”

Ogbo kpa o tia. IPita o li, “Onomhue, ebubu egbo e le gasē ni e ma mu e.”

⁴⁶ Ama ijesu o li, “Ogbo o ri obo ti mhe, mhi lese khi itoto e she rote mhe egbe ya lase, lolu mhi ro lese.” ⁴⁷ Oni okpotso o me khi lolu a dobe ya vu ni a ro ya me lue, o ri ulishi fie lasela, o de ya wugha odalo oyi ijesu. Ukpeloe oyi eni egbo kpa, o gueye ijesu emini o ze ni lolu ro ri obo ti oli ali abi lolu ze utoghuokpe. ⁴⁸ Igho ijesu o li, “Omimhe ke je khi irudunga oye o she re ze. Ri opfomhe ke je apfe oye.”

⁴⁹ Ijesu o kie ligho ngme, ogbo o rote owa oyi ijarusi ni o khi oni o mhese elemhi owa ugamhi bhale. Oo li, “Omie o she ghua-a. Khi ke bie nase osese.”

⁵⁰ Abi iJesu o rọ suọ ona, o gueye iJarusi, “Khi ze ni ulishi o muẹ. Leşẹ miesuọ tşẹ khi o ya toto.”

⁵¹ Abi o ke rọ ramhi apfe oyi iJarusi, ọa ze ni ogbokhoghuo o nu luẹ lo agho, seş ni iPita ali iJoni ali ijemhisi ali inyọ oni omọ ali itali. ⁵² Ogbokpa e she kie kpe vie evie oyi oni omọ. Ijesu ọọ we, “A khi ke vie irari khi oni omọ ọa ghu, eri o leseą.”

⁵³ Wewe nya ee gia iJesu, irari khi e leşẹ khi oni omọ o she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu o mu ọli obo o lu ọli leghe, “Omimhe, vule.” ⁵⁵ Ayemhe oyoli o nyene egbe bhale deba li. O vule migha utoghuokpe. Igho iJesu ọọ we, “A ri eminale na oni omọ le.” ⁵⁶ Abọ e sha ita ali inyoli. Ijesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini a me.

9

Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava fie

(iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe, o ri itoto ali afu na we ni e ro ke khu egbo iyemhe ni ẹa ti egbe lasela, ali ni e gbo ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa toto. ² O ghie we fie e ke ya tse abo ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba kiakia ali ni e gbo ke ri egbo ze. ³ O o we, “A khi tsua emhikhoghuo abi a lie le ena, a khi tsua ukpokpo wekhi akpaba wekhi eminale wekhi ikpagho wekhi iku itsua eva ni a so. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a ro ya te oni ẹoli vu. ⁵ Ini egbo ẹa da mie ẹ ne, a kpishi itutu ni e la ẹ awe-a shi oni eke ini a rote oni ẹoli ẹ vu, ni o khi otsele ni a ya pfi mu we.”* ⁶ Igho eni eniye odukhokho e vu, rote ẹoli je ẹoli. E ri usomhi onete oyi Eshinegba tse abo kiakia. E ri egbo o toto ashakpa.

Oghie Erọdu o ọ khokho oni iJesu o khi

(iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erọdu ni o khi oghie shi eke iGalili o suọ ikanya onyaloa ni iJesu ọọ gbe. Abọ e sha li itobo khi egbo eghuo e lie khi iJoni Oni ọọ batazi egbo lo ni o rote eghuli guale. ⁸ Eghuo ẹ khi Elaja o khi ni o bhale, eghuo elese e lie khi oghuo omekeguele enedio o khi ni o nyene egbe bhale agbo.† ⁹ Ama, Erọdu o, “Mhemhe mhi khi iJoni ukhomhi o. Oghuo onana o khi ni mhia suọ eko?” O o dua abi o li ya me ọli.

Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe (5,000) le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iJón 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na kee e ro jele, e gueye iJesu abi e li kia. Igho o rue we vu je epfe ẹoli na lu iBetisaida, ¹¹ Ama eni ebubu egbo e suọ obini o je, e deba li. O mie we, o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye we, o ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li deşe abi ogbomhi o ke ro mu eke, eniye odukhokho ogbava e bhale deba li, ẹ ọli. “Gueye eni egbo e vu je ẹoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui odagbe ifufu awa la.”

¹³ O so we o, o o we, “A ri eminale na we le.”

E ọli, “Ibuledi eva ali ifele aava e leşe la ana, se ni awa vu ya de eminale ghi we.” ¹⁴ Irari khi emose agbele asha ishe e la agho.

Ama o o eni eniye odukhokho, “A re we shito ikui-iku egbo egbhueva ali igbigbe.” ¹⁵ Eni eniye odukhokho e li gho, ogbokpa o shito. ¹⁶ Ijesu o rue eni

* 9:5 Li ze iLuk 10.4-11; Ika 13.51 † 9:8 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19

ibuledi ishe ali ifele aava egbo, o bino idane, o kphemhi shi eni eminale, o kholo we a. O rue we na eniye odukhokho eyoli ni e kemhi we na eni egbo. ¹⁷ Igho wewe nya e le, e khue. Eni eniye odukhokho e wolo eni e le kpole shi ighughu igbeva.

IPita o guele oni iJesu o khi
(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eleghuo khi iJesu o la ashini o da-ya e so iromhi, eniye odukhokho eyoli e nu oli la agho, o mhila we, “Oghuo egbo e fe e lie khi mhi khi?”

¹⁹ E oli, “Egbo eghuo e khi iJoni Oni oo batazi egbo u khi, elese e lie Elaja, elese gho e khi omekeguele onodiyo u khi ni u nyene egbe bhale agbo.”[†]

²⁰ O ro mhila we “Oghuo ee e khi mhi khi?”

IPita oo li, “Ye ye u khi Omiepfuese onayi Eshinegba.”[§]

Ijesu o gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le
(iMat 16.20-28; iMak 8.30-9.1)

²¹ Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. ²² Igho, Oo we, “Omi Ogb o mema ya me osue emhi ebubu. Eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, e kie oli. E mema ya gbe oli-a, ama elenuzi-esese, o ya guale.”

²³ Igho o gueye we nya, “Ini ogbokhoghuo o nono ni loli khi om odukhokho oyemhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli ogbele kpa, oo deba mhe.*

²⁴ Itobo khi oni o da nono ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya wase oli-a, ama oni o da wase agbo oyi oli-a ne shi itobo oyemhe, o ya tsumhi oli.[†] ²⁵ Igho eleli ni ogbo o ya me ini o mhu e agbo ona nya ni o ro wase ayemhe oyoli-a? ²⁶ Ini ogbo o da na omama mhe ali ungmehi oyemhe ne, Mhemhe Omi Ogb mhi li ya na omama oyi oni ogbo, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhe, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase ²⁷ Mhi gue oli e ye e abi o li, khi, egbo eghuo e la na ni ea ya ghu ne, neni e ro ya me oni Eghiele oyi Eshinegba.”

Ijesu o mu imamachi
(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

²⁸ Abi ogbele nuzi eleli o ro gba abi iJesu o te ngme eni ingme, o rue iPita ali iJoni ali iJemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi o li so iromhi egbo, alo eyoli e mu nyene, itsua ni o so e ge nyanyanya abi akpa. ³⁰ Igho Emose aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasele e ge nyanyanya, e nu iJesu u ngme, e gheta eghuli ni iJesu o ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olese o mema re iPita ali apfili. Abi e ro guale ni olese o ro kala we alo-a, e me ufumhi oyi iJesu ali emose aava ni e nu oli migha. ³³ Abi eni emose aava e li vu, iPita oo iJesu, “Oga, oo ga gue ti khi anye la akana. Ze ni anye tonoko oholo ese, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpole oyi Elaja.” Eri o li ngme tse, o a lese emini o ngme.

³⁴ O kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu we-a. Ulishi o mu we abi e ro lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Igho uruli o rote oni otughunu ngme, oo, “Omimhe na ni mhi ze, a ri eso shi emini o ngme.”^{†§} ³⁶ Abi oni uruli o ro ngme se, e me khi iJesu luoghoo o ke migha. Eni eniye odukhokho e ri ingme ona shi udu, ea gueye ogbokhoghuo emini e me eghengegho.

[†] **9:19** Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 **§** **9:20** Li ze iJon 6.68-69 * **9:23** Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 [†] **9:24** Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 [†] **9:35** Li ze Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 **§** **9:35** Li ze 2 iPit 1.17-18

*Ijesu o ri ozeo ni ughuamhi o mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)*

³⁷ Ogbeaklo abi e rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ³⁸ Igho omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo tsesē leghe, o li “Qsesē, kpekpe bino omimhe, loli o khi omo oghuo kpe ni mhi me bia. ³⁹ Ayemhe obe o tsua mu oli, eri oo mu oli pfi eke, oo kpi awe-a, o roli e chi ofulu unu. Oa ga nono ni loli rue oli obo-a kpa. Eri oo nono ni loli pfuse oli ayemhe-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ea dobe.”

⁴¹ Ijesu oo we, “Ee egbo ni aa mhuē irudunga wekhi ilese. Ele ingme mhi dobe ya ri egbe mie umhalesē oye e ramhi? Ele ingme mhi ke nu e ya la akana?” Oo oni omose, “Rue omie bhale ana ghi mhe.”

⁴² Abi oni omo o li bhale, oni ayemhe okphaghie o mu oli pfi eke jighise, oo chi ofulu unu. Igho ijesu o dese oni ayemhe okphaghie, o ri oni omo ze. O rue oli na itali. ⁴³ Abọ e sha eni egbo nya shi ekpabọ oyi Eshinegba ni e fune.

*Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)*

Abọ e kie ligho sha eni egbo shi emini ijesu o ri ele, ijesu o o eniye odukhokho eyoli, ⁴⁴ “A ri eso shi eke shi ingme ni mhi ya gueye e ena. A ya ri Omi Ogbo na egbo de.” ⁴⁵ Eri-tse khi eni eniye odukhokho ea lese abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a roli sheli we ini e khi lese emini a roli ngme. Ama ulishi oo mu we shi abi e lie mhila li.

*Oghuo o fune
(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)*

⁴⁶ Ekhaọ o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyoli shi oni o ya fune elemhi we.* ⁴⁷ Ijesu o lese emini ee sa udu oyewe, o rue ukuku omo lasele migha we iteva. ⁴⁸ Oo we, “Onini o da ri eva oyemhe mie omo ona ne, mhemhe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie. Irari khi onini o da ri egbo li tiemhie-ekē ne elemhi e, loli o khi oni o fune nya.”†

*Oni o da da khi obe awa ne oyi awa o khi
(iMak 9.38-40)*

⁴⁹ Ijoni oo, “Oga, anye me omose ni o ri eva oye e khu ayemhe okphaghie lase, anye nono ni anye gueye oli o khi ke ligho irari khi o ya ya debe abi anye lie debe.” ⁵⁰ Ijesu oo we, “A khi ke ligho, irari khi ogbo ni o da da khi obe awa ne, onayi awa o khi.”

Egbo iSameria ea lama mie ijesu

⁵¹ Abi eghēghe o ro ramhi ni a ro ya rue ijesu je iloghie, o mholi oli shi udu khi loli ya je iJerusalemu. ⁵² O ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi eoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi eke khe oli. ⁵³ Ama eni egbo iSameria ea lama mie oli irari khi e lese khi iJerusalemu oo je. ⁵⁴ Abi eniye odukhokho eyoli ikhi ijemhisi ali ijoni e ro me gho, e oli, “Onomhue, waa ke ze ni anye lu erali rote idane tiemhie ro tose we a nya?”‡

⁵⁵ Ijesu o nyene alo ukhokho, o dese we, oo we, aa lese ayemhe ni a mhuē. Oa khi eri omi ogbo o bhale ya yese egbo agbo-a, ama eri o bhale ya tsumhi we. ⁵⁶ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je eoli olese.

* 9:46 Li ze iLuk 22.24 † 9:48 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:54 Li ze 2 Ighie 1.9-16

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie oḡbọ ọ rue

(iMat 8.19-22)

⁵⁷ Abi e li lẹẹ eḡhọ, ọmọse ọḡhuo ọ́ ọ́ Jesu, “Ọḡa mhi ya ke debe je obiobini wa je kpa.”

⁵⁸ IJesu ọ́ ọ́ li, “Inyako e mhue ese, ipfeli e mhue eko, ama Omi Ọḡbọ ọ́ mhue ashini ọ do ukhomhi e gbe.” ⁵⁹ IJesu ọ gueye ọmọse ọlese, “Deba mhe.” Oni oḡbọ ọ́ ọ́ li, “Ọḡa, kpe ze ni mhi ya ri itamhe to.”

⁶⁰ IJesu ọ́ ọ́ li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fiẹ ke ya gue ungmehi Eghiele oyi Eshineḡba le.” ⁶¹ Ọlese ọ́ ọ́ li, “Ọḡa mhi ya debe, kpe ze ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”§

⁶² IJesu ọ́ ọ́ li, “Ọḡbọ ni ọ da ri obọ nga eḡba ni ọ́ she e gua ese, ni ọ da bino ukhokho ne, ọ́a te ni ọ lo Eghiele oyi Eshineḡba.”

10

IJesu ọ ghie eḡbọ eḡbhueḡe etuogbava fiẹ

¹ Ona o doḡe se, Onomhue ọ ze eḡbọ eḡbhueḡe etuogbava, ọ mu we ava-ava, ọ e ralo na lue ni e kia je ikpe ni ọ́ nono ni loḡi kia ramhi. ² Ọo we, “Ikhiḡe oniḡmhi o la ọ, eri-tse eni e khiḡe we ẹ́a bu. Itobo iḡhọ, a so lema ita oni ọ mhue okhiḡe, ni ọ ghie eni e khiḡe bhale ishemi oyoli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie e abine isumha ne la ifuabo idumhi.† ⁴ A khi tsua ekuḡ ukpago we khi akpulu we khi ekuḡ, a khi tse eḡbọ ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de liḡ ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini oḡbọ opfomhe ọ la aḡhọ, opfomhe oye e o deba li, ini aa me, opfomhe oye e o nyene eḡbe deba e. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la aḡhọ le, a la aḡhọ da emiemini e da ro ya na e. Irari khi o ti ni oḡbakanya ọ mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

⁸ “Ini a da lo ẹoli le ni e ro da mie e ne, a le emini e roshi eke na e. ⁹ A ri eni ee ghua ni e la aḡhọ ze, a gueye we, ‘Eghiele oyi Eshineḡba o she ti mama e.’ ¹⁰ Ẹoli ni a bhale kpa ni ẹ́a da mie e, a je ifu apfe ya liḡ. ¹¹ ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi we shi eke na e, ni e ya pfi otsele mu e. Ama ee oye e, a lese khi Eghiele oyi Eshineḡba o she ti mama e.’§* ¹² Mhi gueye e khi oḡbele iso-ẹzo khi o ya somhi iSodomu eḡbe doḡe oni ẹoli oḡhọ.†

Eoli ni ẹ́a miesuo

(iMat 11.20-24)

¹³ “O ma kholo e eḡbe, ikhi ee eḡbọ iKorazi! O ma kholo e eḡbe, ee eḡbọ iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi e gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe we lo, e kha mu nyene aḡboḡbọ. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.‡ ¹⁴ Eri-tse khi Eshineḡba o ya mhue isomhelemhi na eḡbọ iTire ali eḡbọ iSodomu doḡe e oḡbele iguezo. ¹⁵ Ee eḡbọ iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi iriere.§

¹⁶ “Ọo we, oni ọ da ri eso shi e ọ ne, mhemhe ọ ri eso shi ọ. Oni ọ da kie e, mhemhe o kie. Oni ọ da kie mhe ne, oni ọ ghie mhe ọ kie.”*

§ 9:61 Li ze 1 Ighie 19.20 * 10:2 Li ze iMat 9.37-38 † 10:3 Li ze iMat 10.16 ‡ 10:7 Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 § 10:11 Li ze Ika 13.51 * 10:11 Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ 10:13 Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJoḡ 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 § 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20

Ijele oyi egbo egbhuesę etuogbava

¹⁷ Igho eni egbo egbhuesę etuogbava egbo e ri oghelę jele. Eę oli, “Onomhuesę, eri egbegbi iyemhę okphaghie e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

¹⁸ Ijesu oọ we, “Mhi me khi okphaghie o rote idane de pfile abi erali akphala. ¹⁹ A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghwo ea ya li e.† ²⁰ A khi ghelę khi okphaghie o ri irari eva oyemhę nyese ukhomhi na e, ama a ke ghelę khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu o ghele

(iMat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Eghęghę agho, oghelę o te elemhi Ayemhę-no-pfuase vo ijesu egbe, oọ li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhuę eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khase ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghole e shi gho.

²² “Itamhę o she ri emhikpa shi mhę obo. Aa me ogbo ni o lese oni omọ o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omọ. Eni e ghole oni omọ o ri Ita a khase.”‡

²³ Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bena nu we ngme, oọ we, “Ikhivose o khi na ikpalo ni e me emini eę a me. ²⁴ Mhi gueye e khi emekęguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini eę a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

²⁵ Igho oseę Ishi eyi iMosisi oghuo o vule ya mu ijesu fe bino. O mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhuę agbo na agboagbo?” ²⁶ Ijesu o li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi o?”

²⁷ O ijesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhę oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi e abi u nono ingme egbe e.”§

²⁸ Ijesu oọ li, “U ga gue gbaghie-a. Lina ke ngeli khi u ya mhuę agbo ona agboagbo.”*†

²⁹ Eri oni oseę Ishi eyi iMosisi ona o nono ni lolę rokhase khi lolę lese enana nya. O mhila ijesu, “Oghuo o fe khi onuzava oyemhę?”

³⁰ Ijesu o lina so oli o, “Omose oghuo o ke rote eoli iJerusalemu tiemhi eoli iJeriko. Igho o de ya pfile ighiatọ abo. E gbe oli bano-a, e keke ukuku ayemhę shi oli o, e mie oli emini o mhuę nya. ³¹ A bhale ya e khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o rote oni ode e dose. Abi o ro me oni omose ni ighiatọ e gbe egbo, o da je ukiękie ode ni o kpole ya dose vu. ³² Igho oni o la Owa oyi Eshinegba gbe akanya oghuo, eni a lu iLivaiti, o ramhi agho, o me oli, o li rote ukiękie ode ni o kpole ya dose. ³³ Omose ongi iSameria oghuo ni o le asha, o ramhi ashini oni omose o la. O me oli, elemhi oli e lala li. ³⁴ O le deba li, o ku oili ali onyo shi oli ikpe ni o kuali utse. O ri ide gęo li ewe. O tsua li nga akphere oyoli, o tsua li bhale owa ni a ku e shi, oọ gueye we e ri eloe khu oli.‡ ³⁵ Ogbeakolo o ri ifata oghelę eva na oni o mhuę oni ashini a ku e shi. O oli, ‘Kpekpe ri eloe khu omose ona. Ingme ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali e we.’

† 10:19 Li ze iwolo 91.13 ‡ 10:22 Li ze ijon 3.35; 10.15 § 10:27 Li ze ilev 19.18; iDeut 6.5

* 10:28 Li ze ilev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34 ‡ 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15

36 “Oghuo o elemhi egbo aase ena u sa khi o khi onuzava oyi oni omose ona ni ighiato e gbe?” 37 Oni osese ushi oo li, “Oni o mhuẹ ilelemhi na li.” Igho iJesu oo li, “Li ligho ke ngeli.”

Ijesu o je apfe oyi iMata ali iMeli

38 Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li le, e bhale eoli oyi okpotso ni a lu iMata. Oni iMata o mie oli shi owa. 39 Oni iMata o mhuẹ inyoghuo okpotso ni a lu iMeli ni o shito kpese iJesu ri eso shi emini o sese. § 40 Abi a li ya mu iJesu epfese, o zu iMata alo, o a me asha ri eso shi emini iJesu o sese. Igho o bhale deba iJesu, oo li, “Wa me khi inyoghuo-mhe o zobe ikanya nya na mhemhe-ghuo a gbe? We o bhale ya kpaghie mhe obo.” 41 Onomhuẹ oo li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe e shi itobo emhi ebubu. 42 Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli o she ze oni o tine ni o lao, ogbo o a ya mie oli lue.”

11

Ijesu o sese abi a lie so iromhi
(iMat 6.9-13; 7.7-11)

1 Ogbeleghuo, iJesu o la asheghuo o so iromhi, Abi o ro so se, omo odukhokho oyoli oghuo, oo li, “Onomhuẹ, sese anye abi a lie so iromhi abi ijoni o li sese eniye odukhokho eyoli.”

2 Ijesu oo we, “U kha so iromhi, ke lie:

“Ita anye ni o la iloghie,
anye ri ufumhi

na eva oye no pfuase,
Ze ni eghiele oye o bhale.

Ze ni a riefe
oghuemhe oye eke agbo
abi o li shi obini iloghie.

3 Ri eminale ona ogbe-namo
na anye le.

4 Gbe olamhe kua na anye,
abi anye li e gbe kua na
egbo ni e lamhe shi anye o.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
ama tsumhi anye
obo oyi okphaghie.’ ”

5 Ijesu oo we, “Ini o khia khi onge e o mhuẹ omole ni o ro le deba omole oli itsotso ogbie, ni o re oli, ‘Omue kpekpe ngmomhi irui ibuledi ese na mhe,

6 Irari khi omole mhe ni o la asha o bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhuẹ emini mhi ya ro feli oli epfese.’

7 “Ini oni omole o, o rote elemhi owa lie oli, ‘Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.’ 8 Mhi gueye e khi ini omole oli o a tseku ri itobo khi wewe e khi omole vule ya rue emini oo mhila li na li, ama itobo khi o mema kie le e mhila li tse, o mema ya vule ya rue emimini o nono na li.

9 “Mhi gue e ye e: Mhila khi a ya ro ne, nono khi u ya me, kpheli obo ode khi a ya khueghie-a ne. 10 Irari khi oni o mhila loli a ro o na, oni o nono loli oo me, oni o kpheli obo ode loli a khueghie-a a na.

11 “Eɛ ni a khi ita, oghuo elemhi ɛ omiqli ɔ ya mhila li afele ni ɔ ya rue ɛnye na li, ocho ni ɔ kha ro ri afele na li? 12 O ke khia khi ini ɔ mhila li ekeli, ni u ya rue okpi na li? 13 Ini ɛɛ ni a khi egbo ebe a lese abi a lie ri egbegbi emhi somhi imie opfa, se Ita ɛ ni ɔ la iloghie ɔa ke li ya ri Ayemhe-no-pfuase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Okphaghie

(iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

14 Eɛ oghuo khi ijesu ɔ khu ayemhe okphaghie ungmene fiɛ, ɔ khu oni ayemhe fiɛ lase, oni ungmene ɔɔ ngme. Oni ingme o ri abo sha egbo ni e la agho. 15 Ama egbo eghuo ɛ, “Ekpabo ebe oyi iBezebɔ ni ɔ khi oghie oyi iyemhe ebe, ɔ ro a khu iyemhe ebe fiɛ lase.”*

16 Eghuo ɔ, e mu ɔli fe bino, ɛ ɔli ɔ riɛle onyaloa ni o ri wewe ya mie shi ɔli ɔ khi Eshinegba ɔ mie shi ɔli ɔ.†

17 Ama ijesu ɔ she lese usamhi oyewe, ɔ, “Eghiele ni o da kemhi egbo ɔ ya de, omhue-apfe ni o da kemhi egbo ɔ ya de. 18 Ini Okphaghie ɔ kemhi egbo, se eghiele oyoli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobo khi ɛ khi ekpabo oyi iBezebɔ mhi ro ɔ khu iyemhe okphaghie kua. 19 Mena ini mhi ri ekpabo eyi iBezebɔ ɔ khu iyemhe okphaghie kua, ekpabo onoghuo eniye eyi ɛɛ e ro a khu we kua? Eniye eyi ɛɛ e ya gue ɛ ezɔ itobo ungmene ni a ngme ena. 20 Ama ini o khia khi ekpabo oyi Eshinegba mhi ro ɛ khu iyemhe okphaghie kua, ogho rokhasɛ khi Eghiele oyi Eshinegba o she bhale ɛ iteva.

21 “Omose ni ɔ mhue ekpabo ɔ kha ri itsua okholi gbanɔ egbe egbegbo ni ɔ ro ɔ kɛ owa oyoli ekɛ, itsua eyoli e ya mhue akhukhu. 22 Ama omose ni ɔ toto dose ɔli ɔ kha tsua okholi mu ɔli ni ɔ ro ne ɔli abo, eri ɔɔ miono ɔli itsua okhue nya ni ɔ regbenga. O tsua ɔli epfue ni ɔ mhue shi oni owa vu ya kemhi.

23 “Oni ɔa da ku ma mhe ɔ ne, oɛ mhe ɔ khi. Ogbɔ ni ɔa da mu ma mhe ɔ ti egbo gbili ne, eri ɔɔ vese egbo kua.‡

Abi ayemhe o lie kia

(iMat 12.43-45)

24 “Ini ayemhe okphaghie ɔ rote ogbo egbe ya fiɛ, eri ɔ kpe a kia je ifu odagbe ifufu ni amɛ ɛa la ya nono ashini ɔ kpe je ya yemhe-a, ama ini ɔa me asha, ɔ egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’ 25 Ini ɔ bhale ɔ ni ɔ ro bhale ya ɛ khi, a ga fuomhi oni owa muɛne, emhikpa o ga gue la ayoli kuete. 26 Igho, ɔ vu ya wolo iyemhe oshilua elese ni e kholo dose loli, e bhale ya la oni omose egbe, ikpukhokho oyi oni omose o ke kholo dose abi ɔ kpe li.”

27 Abi ijesu ɔ li ngme oni ungmene ona, okpotso oghuo ɔ rote oni elemhi ebubu egbo tseɛ leghe ɔɔ, “Oni a khi vose na okpotso ni ɔ bia ɛ, ni ɔ kuɛle, ɔ khi.”

28 Ijesu ɔɔ li, “Egbo ni e suɔ ungmene oyi Eshinegba ni e ro ɔli gbe akanya, wewe e mema mhue ikhivose ne.”

Olele oyi ijona

(iMat 12.38-42)

29 Abi eni egbo e ke li bua shi ɔ, ijesu ɔɔ, “Egbo ebe, egbo agbhotu onana e khi. E mhila olele onyaloa, ama aa ya me onyaloa okhoghuo, se ni olele oyi ijona omekeguele.§ 30 Abi ijona ɔ khi olele na egbo iNineve, igbo Omi ogbo ɔ gbo li

* 11:15 Li ze iMat 9.34; 10.25 † 11:16 Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ 11:23 Li ze iMak 9.40

§ 11:29 Li ze iMat 16.4; iMak 8.12

ya khi ọlẹlẹ na ẹgbọ ena agbhotu ona.* ³¹ Oghie-ọkpotoso ọyi eke iShẹba ọ ya shito ukpẹkhomhi ẹzọ ya gue agbhotu ona ẹzọ, ọ pfa ẹzọ mu wẹ, irari khi ọ ke rọte eke ọdonuẹ bhale ya ri esọ suọ ungmemhi ẹgbhali oyi oghie iSolomoni, ama ọgbọ ni ọ fu dọsẹ iSolomoni ọ la akana.† ³² Ẹgbọ iNinevẹ e ya mu ẹzọ vule shi agbhotu ona ọ, e pfa ẹzọ mu wẹ irari khi e mu pfi abi ijona ọ rọ ya ri ungmemhi oyi Ẹshinẹgba tse abọ yẹ wẹ, memena ọgbọ ni ọ fu dọsẹ ijona ọ la akana.‡

Egbegbi ákpá

(iMat 5.15; 6.22,23)

³³ “Aa mẹ ọgbọ ni ọ ya ri ákpá ru ni ọ ya ri ọli sheli, eri ọ ri ochoghọ ya rue ọli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi ẹgbọ ni ẹẹ lole ẹ mẹ eke. § ³⁴ Ikpamhalo eyẹ e khi ákpá oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eyẹ ẹẹ mẹ eke egbegbo, idiegbe oye nya o khili ákpá. Ama ini u tasẹ alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobọ ona khi zẹ ni ákpá oye ọ khi alo ebili. ³⁶ Ini idiegbe oye e khili ákpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo ọ, eri o ya ke gẹ nyanyanya abinẹ khi ákpá o nga ọgbọ egbe.”

Epfua esesa

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

³⁷ Abi iJesu ọ rọ ngme se, iFarisi oghuo ọ lu ọli ọ bhale ya nu luẹ le eminale. Ọ lo deba li ya shito shi oni eminale. ³⁸ Ama abọ e sha oni iFarisi abi ọ rọ mẹ khi iJesu ọa kpe abọ a neni ọ le emhi. ³⁹ Ighọ Onomhuae ọọ li, “Wa mẹ mena khi ẹẹ ẹgbọ iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eyẹ-a, ama elemhi oye ọ vọ emhi ituegbe ali ọkhọlọ. ⁴⁰ Ẹẹ ẹgbọ eyẹghẹ! Ọa khi Ẹshinẹgba ni ọ riẹlẹ ukhokho ọ ọ gbolo ẹ riẹlẹ elemhi ọ? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ẹgbọ ni ẹa mhue, ẹghẹghẹ aghọ emhikpa e ya pfuaş na ẹ.

⁴² “O ma a khọlọ ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, itobọ khi a guẹ zẹ azẹ-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rọte ogba ẹ khişẹ, emini ẹa lolo mu ẹloe. Ama iguẹ-sọ-ẹzọ ali inono onayi Ẹshinẹgba, a ri obọ gbe wẹ shi. Ena e khi emini a kha mema ke riẹlẹ, ma eni a riẹlẹ egho.*

⁴³ “O ma a khọlọ ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, irari khi ukpẹkhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otş ekpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a khọlọ ẹ egbe irari khi eri a li abi uji oyi ẹgbọ ni ọgbọ ọa shi ọlẹlẹ shi ni ẹgbọ e lighi ẹ dọsẹ, ni ẹa lẹş.”

⁴⁵ Ọşẹş ushi oghuo ọ sọli ọ, ọọ, “Ọşẹş, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma ọ mẹ bie.”

⁴⁶ IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “O ma a khọlọ ẹẹ ni a şẹş Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a şọ itsua ni ẹgbọ ẹa dobẹ ya tsua na wẹ tsua, ama ẹẹ aa lama ya tsua ugegmo.”

⁴⁷ “O ma a khọlọ ẹ egbe irari khi ẹẹ a maņọ iji na emeķeguele ni itita ẹ e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi otşelẹ shi ọ, a gbo mu ma emini ititaẹ e riẹlẹ irari khi wẹwẹ e gbolo emeķeguele eyi Ẹshinẹgba a, ẹẹ a maņọ iji na wẹ. ⁴⁹ Itobọ ona, rọte ilẹşingme oyi Ẹshinẹgba, ọ rọ liẹ, ‘Mhi ya ghie emeķeguele ali ighiusomhi na keķ ghi wẹ, e ya gbolo eghuo ọ-a, e mu okhọli vule shi elese ọ.’ ⁵⁰ Itobọ ighọ Ẹshinẹgba ọ ya mu ota şọ ẹgbọ ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emeķeguele nya, rọte ẹghẹghẹ ni agbọ ona o te gba eke le. ⁵¹ Rọte ọlia eyi Ebẹli ya ramhi ọlia eyi

* **11:30** Li zẹ ijona 3.4 † **11:31** Li zẹ 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhẹ 9.1-12 ‡ **11:32** Li zẹ ijona 3.5

§ **11:33** Li zẹ iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16 * **11:42** Li zẹ iLev 27.30

iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Eshinegba ali atete. Igho lo! Mhi gueye e khi a ya na e osue to o.†

⁵²“O ma kholo ee ni a lese Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a ro e khueghie ode ilensingme sheli. Ee na, aa lama lo, egbo ni e nono ni wewe e lo, aa ze ni e me asha dose lo.”

⁵³Abi iJesu o ro rote agho vu, egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mu okholi vule shi oli o egbegbo. E ri omhila ododa a khi oli ode. ⁵⁴Ini e ba me asha mu ungmehi mholi oli obo.

12

Ijesu o tse agua shi iri-ugamhi-kualo

(iMat 10.26-27)

¹Egheghe ana ebubu egbo agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e ro lighi egbewe, iJesu o nu eniye odukhokho eyoli ngme, oo we. “A mu egbe e shi iri-ugamhi ku alo oyi egbo iFarisi ni o li abi ifuma ni a ro ma ibuledi e nye.”*

²Irari khi aa me emini a ro sheli ni o ya yasele, wekhi eri a me emini a khukhu ni o ya khueghie-a. ³Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suo oli ele oguota. Emuni u nyese ogbo eso gueye elemhi owa aza, a ya suo oli eko ukhomhi owa.†

Oni a ya na ulishi

(iMat 10.28-31)

⁴Emole mhe, abi o la mhi li gue oli e ye e, a khi na ulishi egbo ni o khia khi idiege e lese dobe ya gbe-a, ini e gbe idiege-a, ea ke mhu e emhi olese ni e ke dobe ya li. ⁵Ama mhi ya gueye e oni a ya na ulishi. A na ulishi Eshinegba ni o mhu e itoto ni o kha gbe ogbo a se, o gbo pfi oli lo ilimhi iriere. Abi o li mhi li gue oli e ye e, a na ulishi oyoli. ⁶Oa khi ikobo eva a ri ipfeli isuesue oshe e de? Ama abi o ri e khi igho, Eshinegba o ya yele ongewe okhoghuo a. ⁷Egbegbo lo khi, Eshinegba o she leli itsu ni e la e ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli isuesue ebubu.

Eni e migha na ijesu ali eni e kie oli

(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)

⁸Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, oni o da lama gue ingme oyemhe ye egbo ne, Omi ogbo o li ya gue ingme oyoli ye igeni eyi Eshinegba. ⁹Ama oni o da kie mhe ukpeloe egbo, mhi ya li kie oli ukpeloe igeni eyi Eshinegba. ¹⁰Ogbo ni o da ze emuebe na Omi ogbo ne, a ya gbekua na li. Ama ogbo ni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, ogbo a ya gbekua na li.†

¹¹Ini a rue e bhale owa ugamhi oyi egbo o lu iJesu, oo li, “Ose e kpekpe gueye a khi ze ni a yeke abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe e shi eke. ¹²Irari khi Ayemhe-no-pfuase o ya sese e abi a ya ngme oni egheghe. §

Okhe irokhokho oyi oyeghe

¹³Ogbo oghuo elemhi eni ebubu egbo o lu iJesu, oo li, “Ose e kpekpe gueye inyoghuo-mhe ni o kemhi ugu na mhe.” ¹⁴Ijesu o so oli o, oo, “Oghuo o zemhe shi oni o re e a gue ez o ali oni o kemhi ugu na egbo?” ¹⁵Igho o gueye we nya, “A mu egbe e shi emhi ituegbe, irari khi agbo oyi ogbo o migha nga ukhomhi epfue ni o mhu e.”

† 11:51 Li ze Igbae 4.8; 2 Okhe 24.20-21 * 12:1 Li ze iMat 16.6; iMak 8.15 † 12:3 Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 † 12:10 Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § 12:12 Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15

¹⁶ Ọ zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Ekẹ oyi ọmọse ni ọ pfue ọghuo, o lolo ti emhi na li. ¹⁷ Ọni ọmọse ọ shito sa, Ọọ, ‘Sẹ mhi li ya kia egbo? Mhi a mẹ asha ke ri emhi ya shi aka oyemhẹ.’

¹⁸ “Igho ọọ, ‘Emini mhi ya riẹlẹ na. Mhi ya guoghọ aka oyemhẹ-a, mhi ya to aka onofunẹ olese ni mhi ro sọ iakpa ali itsua elese shi. ¹⁹ Egheghe agho mhie egbemhẹ, Omue u zẹ ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhue ẹpfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhẹ-a, ke le, ke da. Wa li agbo abi o ghole ẹ.’”

²⁰ “Ama Eshinegba ọọ li, ‘Yeye oyeghe! U ya ghu-a amiọse; mena ọghuo ọ ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

²¹ “Igho o ya li ọgbokpa egbe ni ọ da ti ẹpfue ma na egbọli, ni ọa mhue ẹpfue oyi emini o mu Eshinegba ẹloe.”

A khi ke sa usamhi agbo

(iMat 6.25-34)

²² Igho iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Irarigho, a khi zẹ ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nasẹ ẹ, wẹkhi usamhi idiegbe oye emini u wa sọ. ²³ Agbo oye o mu egbe doṣe eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe doṣe ode ni a sọ ẹ shi ọ. ²⁴ A bino ipfeli na ukhomhi idane, ẹa ro ko wẹkhi eri ẹ khiṣe, ẹa mhue ashini e tsua eminale a shi wẹkhi eri e mhue aka, ama eri Eshinegba ọ ro na wẹ a le. A mu ẹloe doṣe wẹ! ²⁵ Ọngẹ ọnoghuo ọ ya dobe ri irari inyama-egbe oyoli khi ogbele ọghuo ma agbo oyoli? ²⁶ Aborokhia khi u wa ya dobe riẹlẹ ukuku emhi onana, elo o zẹ ni u ro a nasẹ egbe ẹ shi emini e kpole?

²⁷ “Sa ọ bino abi ebuli idodo e li ẹ fu. Ẹa ya gbe akanya wẹkhi eri ẹ do ide. Ama mhi gue a ye ẹ khi egbegbi iSolomoni ni ọ tseku ligho mhue itsua ni e somhi otse, ọa khue akhue nabi ebuli okhoghuo o khue.* ²⁸ Ẹẹ ni a mhue ukuku irudunga, ini o khia khi igho Eshinegba ọ ri ide ku ebuli egbe, ni e kha laọ amo, ako a toṣe wẹ-a, sẹ u ke liẹ sa khi ọa ya li ri egbegbi itsua sọ ẹ?

²⁹ “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya sọ; a khi zẹ ni o nasẹ ẹ udu. ³⁰ Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita ẹ ni ọ la iloghie ọ leṣe khi e to ẹ. ³¹ Ochogho emiemini u wa riẹlẹ nya, zẹ ni Eghiele oyi Eshinegba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, ọ ya rewe ma ọ ne.

Ẹpfue na obini iloghie

(iMat 6.19-21)

³² “A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ẹ ikuku isumha, irari khi oghuemhẹ oyi Ita ẹ o khi ni ọ ro ri oni eghiele na ẹ. ³³ A ri emhikpa ni a mhue de, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue. A zẹ ni a mhue ekue ukpagho ni ọa ya khakha, ali ni a gbo mhue ẹpfue shi iloghie ni ọa ya pfo wẹkhi oghiato ọ mẹ asha a ti bhale ọ, wẹkhi ifu e mẹ asha a towe, ³⁴ Irari khi ashini ẹpfue oye o la, agho udu oye ọọ la.

A mu egbe shi ekẹ khẹ ibhale oyi Ọnomhẹ

³⁵ “A mu egbe shi ugamhi, a zẹ ni ikpa eye ẹ e ke ge.† ³⁶ Abi eni ẹ ga ogbo e migha khẹ ijele oyi ọni ọ mhue wẹ ni ọ ye ukue ni a ro a rue ọkpotoso, ini ọọ bhale ni ọ ro kpheli obọ ode, e nyanya khueghie ode a na li aghoagho.‡ ³⁷ O ma ti eni ẹ ga ogbo egbo egbe inu ọni ọ mhue wẹ ọ bhale ya ẹ khi e mu egbe migha khẹ lue. Abi o la mhi gue a ye ẹ khi, ọ ya mu egbe akanya, ọ lu wẹ, ọ

* 12:27 Li zẹ 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhẹ 9.3-6 † 12:35 Li zẹ iMat 25.1-13 ‡ 12:36 Li zẹ iMak 13.34-36

nu wẹ shiṭo, o ri eminale na wẹ le. ³⁸ Oghele o ya khi na eni eni eẹ ga egbo ini oni o mhuẹ wẹ o bhale ya e khi e mu egbe shi eke ini o tseku khi itsotso ogbie, o ke khi ini ogbe o ya gbe o ro bhale. ³⁹ A lese ona khi ini oni o mhuẹ apfe o lese eghege ni oghiat o ro o bhale oli owa ya do lo, o a kha ze ni o lo oli owa ya do. ⁴⁰ Ee oye e ke mu egbe, irari khi Omi ogbo o dobe ya bhale eghege ni aa sa shi.”[†]

Oni o gue eẹ ga ali oni o a gue eẹ ga
(iMat 24.45-51)

⁴¹ IPita o mhila li, oo, “Onomhuẹ anye u kpe ekpita ona ye abi ogbokpa?”

⁴² Onomhuẹ oo li, “Oghuo o fe khi oni orelloekhu, ni o mholi ileasingme, ni oo gbe akanya te ode igesikia, ni oga oyoli o ri apfe nga obo, ni o gueye oli o ri eminale na eni e ga li ke le shi eghege? ⁴³ Ikhivose o khi na oni o ga ogbo ogbo, ini oga oyoli o bhale ya e oli shi igue-riele. ⁴⁴ Mhi gue a ye e khi eri o ya ri emini o mhuẹ nya nga oli obo. ⁴⁵ Ama ini oni oo ga ogbo ogbo o la udu oyoli lie, ‘Oga oyemhe o she tese e dose,’ ni o ro gbe eni eẹ ga eni ikpotso ali eni emose ni a ro shi oli obo, oo le, oo da, onyo oo gbe oli. ⁴⁶ Eri oni oga oyoli o ya bhale ele ni o a sa shi ni o a ri eloe shi eke e khe oli, ikhi eghege ni o a sa shi. Oni oga oyoli o gbe oli, o kuale oli utse, o ghie oli abo pfilo deba egbo umha-sueso.

⁴⁷ “Ama oni oo ga ogbo ogbo, ni o lese oguemhe oyi oga oyoli, ni o a mu egbe ni o ro ri ele oguemhe oyoli, a ya gbe oli itali, a nali osoli egbegbo. ⁴⁸ Ama oni o ga ogbo ni o a lese oguemhe oyi oga oyoli ni oo ri ele emini o ye ni a gbe oli shi, a ya gbe oli ukukuo. Irari khi oni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. Oni a ri emini e lolo bu nga obo, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu o a ri opfomhe bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

⁴⁹ “Erali mhi bhale ya pfi shi eke agbo ona. Abi a khe khi e she a lala. ⁵⁰ Mhi mhuẹ ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe e a ke sheshe mhe ne ini mhia li mie oli se.* ⁵¹ Eri a dabi khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo? Iye! Okemhi mhi ro bhale. ⁵² Rote memena vu, egbo oshe ni e la omhuẹ-apfe oghuo e ya kemhi egbe. Aase o e mu okholi vule shi aava o, aava o e mu okholi vule shi aase o. ⁵³ Ita ali omiqli onomose e ya mu okhuẹ vule shi egbe wẹ o. Inyo ali omiqli onokpotso e mu okhuẹ vule shi egbe wẹ o. Inyodo ali osami oli, e ya mu okhuẹ vule shi egbe wẹ o.”[†]

Ilese emini eghege o ngme
(iMat 16.2,3)

⁵⁴ Ijesu o gueye eni egbo nya, oo, “Ini a da me khi otughunu o gbe shi obini ovo o te e tiemhi eko ne, aghoagho a lie khi ame o ya ruẹ, ame o ruẹ esheshigho. ⁵⁵ Ini akpekpeli o rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko e li ne, e khi ogbe o ya nye amo, esheshigho o ligho. ⁵⁶ Ee erugamhiku-alo, a lese abi a lie bino abi eke ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o ze khi aa lese abi eghege o ngme memena?”

Ye ye ali obe e a ro nu egbe ri ele
(iMat 5.25-26)

⁵⁷ “Elo o ze khi a gueye egbe e emini o te ode ni a ke ri ele oli? ⁵⁸ Abi ye ye ali oni o luẹ ezọ a lie ke le ikotu, rosheka ni a ro ri ele neni a ramhi ikotu. Ini o a khi igho, eri o ya ti e bhale ufuẹge oyi osọ-ezo, oni osọ-ezo o muẹ ghi oni o

omhese, oni o mheshe egho muɛ ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueye e khi u wa ya tigbe lase agho le, ini u wa li fali oko ni a ya fie pfo nya.”

13

Ini eɛ aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Egheghe agho, egho eghuo ni e la agho e gueye iJesu abi oghie iPaleti o ku o lia eyi egho iGalili eghuo ni o gbolo-a ma o lia eyi elamhako ni a ro luase obo. ² IJesu oo we, “Eri a dabi khi olamhe eyi eni egho iGalili egho e dose olamhe eyi egho iGalili ni e kpole, ni o ze khi e ghō na we osue? ³ Iiye! Aa khi igho, ini eɛ aa li mupfi, igho eɛ a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a dabi khi egho ogbalale ni owa atonga ni o la eke iSiloamu o de mu gbolo-a egho, khi olamhe eyewe e kholo dose eyi egho ni e kpole ni e la iJerusalemu? ⁵ Iiye! Mhi gue e ye e khi ini eɛ aa li mu pfi, igho a li ya pfua.”

⁶ Agho iJesu o la ze okhe irokhokho oyi para okhua-eni ni o a ya mo. Oo we, “Omose oghuo o ko okhua-eni shi ogba upfonu. O je o ya bino ini loli me udumhi o pfa, ama o a me emhikhoghuo o. ⁷ O gueye omose ni o ri eloe a khu oni ogba upfonu, oo li, ‘Oonokpe-ese na ni mhi te e kiashe oni para ona ini mhi me udumhi o, mhia me okhoghuo. Ka khi oli-a, elo o ze ni o ro le eke shi afue?’

⁸ “Oni omose o lema oni o mhue oni ogba ipfonu, oo li, ‘Oga kpekpe ze oli obo ukpe ona bino ni mhi gua gase udi oli, ni mhi ku ifatalaza shi o bino. ⁹ O kha mo idumhi ishukpe, o ti, ama ini o a ke mo, u khi oli-a.’ ”

IJesu o ri okpotso ni o guogho-a ze ele iyemhea.

¹⁰ Ele iyemhea, iJesu o la owa ugamhi u sese egho. ¹¹ Okpotso oghuo o la agho ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhe okphaghi e o te mu oli gon-o-a. Eri o ke nyese, o a ke dobe e vule migha. ¹² Abi iJesu o ro me oli, o lu oli lasele, oo li, “Kpotso, ughuamhi oye o she pfo.” ¹³ O ri abo nga oli egbe, aghoaghō oni okpotso o vule migha, o kueghie Eshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi oni o mheshe shi oni owa ugamhi khi iJesu o ri oni okpotso ze ele iyemhea. Oni omose oo egho ni e le gba, “Ogbele esesa e la efo uka ni awa ro o gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa egho ni a la o re e ke ze, ama a khi ke bhale ele iyemhea.”* ¹⁵ Onomhue o so li o, oo, “Ee egho eri ugamhi ku alo, o a khi eri a taghi e ichi ali ikphere eye-a shi ashini a geno we shi, a rue we je oke ya da ame ele iyemhea?” ¹⁶ Elo o ke ze ni okpotso ona ni o li khi omiomi Aburaamu ni okphaghi e o she geno ikpe igbelele, ni aa ro li ya taghi e oli-a ele iyemhea? ¹⁷ Abi iJesu o ro ngme ona se, omama o mu egho ni e mu okhōli vule shi oli o, ama ikanya onyaloa nya ni o gbe o ri egbe e mu eni egho.

Okhe irokhokho oyi ukpamhi para iMositadi

(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ IJesu o mhila we, oo, “Se Eghiele oyi Eshinegba o fe li? Elo mhi fe ya ri oli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi para iMositadi ni ogho o rue ya ko ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi para ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iMat 13.33)

²⁰ O gbo ro mhila we, “Elo mhi fe ya ri Eghiele oyi Eshinegba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni okpotso o ro ma italabi ifulawa ese wushe ni o fuma shio.”

* 13:14 Li ze Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

*Ode na pfi**(iMat 7.13,14,21-23)*

²² Eghẹghẹ agho, ijesu o kiakia ẹoli khi ẹoli, o sẹsẹ ẹgbọ abi o li je iJerusalemu.

²³ Ogbọ oghuo o mhila li, oo, “Onomhue, ikuku ẹgbọ tse Eshinegba o ya mie pfuese?”

Ijesu oo we, ²⁴ “A rosheka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye e khi ebubu ẹgbọ e ya rosheka ni wewe e lo, ama, ẹa ya dobe. ²⁵ Itobo khi ini oni o mhue owa o da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, ‘Oga kpekpẹ khueghie ode a na anye.’

“Ama o so we o, oo, ‘Mhi aa lese e wekhi eri mhi lese obini a te bhale.’

²⁶ “Eghẹghẹ agho, a ya lie, ‘Anye nu e le, anye nu e da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.’

²⁷ “Ama o ya gbo lie, ‘Mhia lese obini a te bhale. Efe nya a vu mhe ana lasese, epe ẹgbọ okholo.’† ²⁸ Agho ẹgbọ e la ke vie, epe gbe akọ akọ, ini a me Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ali emekẹguele obini Eghiele oyi Eshinegba ama a khu e ya lase. ²⁹ Eghẹghẹ agho ẹgbọ e ya rote obini ovọ o te e ngale ali obini ovọ o te e lo eko, ali ukiekie obita ali ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovọ o te e lo eko bhale, e ya shito shi ukue na Eghiele oyi Eshinegba.‡ ³⁰ A bino khi a ya me ẹgbọ eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, ẹgbọ ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho.”§

*Ingme oyi iJerusalemu o to ijesu egbe**(iMat 23.37-39)*

³¹ Eghẹghẹ agho ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale deba ijesu, e ọli, “Vu ana lasese irari khi oghie Erodu o nono ni ọli gbe-a.”

³² Ijesu oo we, “A ka gueye oni anyako ogho, ‘Khi mhi ya khu ayemhe okphaghiẹ ẹgbọ egbe lasese ali mhi gbo ri ẹgbọ ya ze amo ali akọ, ama akopfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.’ ³³ Abibi o riẹ li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali akọ ali akopfua, irari khi emekẹguele okhoghuo ọa khi oni o me asha a ghu shi ẹoli oboese se ni iJerusalemu.

³⁴ “Eekhue-oo! iJerusalemu, iJerusalemu. Epe ni a gbolo emekẹguele-a, ni a gbolo e tono eni a ghie ghi e eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi okhokho o lie kono imi ọli shi ifu ipfua, ama ọa ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oye e khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ogbo ọa ke la o, mhi gue a ye e khi aa ke ya me mhe, se ini oni eghẹghẹ o ramhi ni a ke ro a lie, ‘Eshinegba o khi vose na oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’”*

14*Ijesu o gbo ri ogbo ze ele iyemhea*

¹ Ogbẹleghuo ele iyemhea, ijesu o je apfe oyi okhemhue iFarisi oghuo ya le eminale, ẹgbọ e ri ẹloe mema shi ọli egbe ni e me emini o ya li. ² Itobo khi omose oghuo o la agho ni o fumhi abo ali awe. ³ Ijesu o mhila eni iFarisi ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, “O fe ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ogbo o ro ri ogbo ze ele iyemhea, abi khi ọa ti?” ⁴ Ama ẹa pfa shi ọli eke. Igho o pfi obọ rue oni omose, o rọli ze, o rue ọli obọ-a, ọli o ke je.

† 13:27 Li ze iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li ze iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li ze iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li ze iwolo 118.26; ijere 22.5

⁵ Ɔ mhila wẹ, ƆƆ wẹ, “Ɔngẹẹ ƆnƆghuo Ɔ ya mhƆli ƆmƆ, o ke khi Ɔna ni Ɔ ya de pfiło ilija ni Ɔa ya nyanya mu Ɔli Ɔ lasele, ini o riękhi ęę iyemhęa?”* ⁶ Ɔa mę sƆ shi Ɔli Ɔ.

Ijesu Ɔ sęsę osęsę iregbe-tiemhi eķę

⁷ Ijesu Ɔ mę abi eķbƆ eni a lu bhale oni ukue, e li ya shitƆ ashini o mhue eķpę shi oni ukue, Ɔ zę okhę irƆkhƆkhƆ khase wẹ, ƆƆ wẹ, ⁸ “Ini ƆgbƆ Ɔ lu ę bhale ukue ni a la rue Ɔmueshi khi kpę tođę ya shitƆ ashini o mhue eķpę, itobƆ khi, otsę a she li kpę lu ƆgbƆ ni Ɔ mu ęloe đosę li shi oni ukue. ⁹ Ini a mę ghƆ, Ɔni Ɔ lu ę shi ukue, Ɔ ya bhale deba ę, ƆƆ, ‘Kpękpę vule ni Ɔmose Ɔna Ɔ shitƆ.’ Eghęghę aghƆ u ri omama ya shitƆ ukpękhomhi onikeke. ¹⁰ Ama ini a lu ę shi ukue, kpę ya rue ukpękhomhi onikeke shitƆ na rƆ bhale ya ę khi Ɔni Ɔ lue shi oni ukue Ɔ bhale deba ę, ƆƆ ‘Ɔmue, vule je ukpękhomhi ni o yagha.’ Eghęghę aghƆ u mhue eķpę shi ukpęloe oyi ƆgbƆkpa ni Ɔ ga la oni ukue.† ¹¹ Irari khi Ɔni Ɔ da ti eķbƆli nga, a ya ti Ɔli tiemhi, ama Ɔni Ɔ da ti eķbƆli tiemhi, a ya ti Ɔli nga.”‡

¹² IghƆ ijesu Ɔ gueyę Ɔni Ɔ lu Ɔli shi oni ukue, “Ini u ya nye ekhe feli ęgbƆ, khi leşę lu emƆle ę, ali inyoghuo ę, ali ęgbƆ eyę ali eni e pfue tşę, irari khi e li doբę ę ghie lu ę shi ekhe ni e nye ęlelese, ni o li abinę khi e she fali ę ota to Ɔ. ¹³ Ama ini u mhƆli ukue, luno ęgbƆ eni ęa mhƆli ali ęgbƆ eni ęa mhƆli awę ę kia ali eni e guoghƆ awę-a ali ezalo. ¹⁴ Eghęghę aghƆ u mhƆli ikhivose. ItobƆ khi ęa ya doբę fali ę oru to Ɔ. U ya mę eleli Ɔgbęle ite-eghuli-guale oyi ęgbƆ ni e pfuase.”

Okhę irƆkhƆkhƆ oyi ukue Oniemhi (iMat 22.1-10)

¹⁵ Abi Ɔmose Ɔghuo ni e ga shitƆ shi eni ekhe, Ɔ rƆ suƆ abi ijesu Ɔ ngme, ƆƆ li, “Oghęle Ɔ ya khi na ƆgbƆ ni Ɔ ya la ukue na Eghiele oyi ęshinegba le emhi.”

¹⁶ Ijesu Ɔ sƆ Ɔli Ɔ, ƆƆ li, “Ɔmose Ɔghuo Ɔ mu egbe ni Ɔ rƆ ya mhue ukue oniemhi. Ɔ lu ebubu ęgbƆ shi oni ukue. ¹⁷ Eghęghę oni ukue o ramhi, Ɔ ghie Ɔni ƆƆ ga li ghi ęgbƆ ni Ɔ lu shi oni ukue, Ɔ Ɔli Ɔ ka gueyę wẹ, Ɔ lię, ‘A bhale khi mhi she mu egbe se.’

¹⁸ “Ama ƆgbƆgbƆ Ɔ guele emini o zę khi lƆli a ya mę asha bhale. Ɔni odode ƆƆ li, ‘Mhi leşę đę eķę ishemhi, mhi ya le ya bino Ɔli. Kpękpę khi wola.’

¹⁹ “Olese ƆƆ li, ‘Mhi leşę đę ena agbhagbhamhi ishe ni a gę toma aava aava kugbe, ni a rƆ gua ishemhi. Mhi ya le ya ręwę gbe akanya bino. Kpękpę khi wola.’

²⁰ “IghƆ Ɔlese ƆƆ, ‘Mhi leşę rue ƆkpotsƆ mhi aa ya mę asha bhale.’

²¹ “IghƆ Ɔni ƆƆ ga ni a ghie eghƆ, Ɔ nyenę egbe ukhokho ya gueyę Ɔga ƆyƆli, abi eni ęgbƆ e ngme nya. IghƆ elemhi e li bi Ɔni Ɔdapfę. ƆƆ Ɔni Ɔ ga li, ‘Nyanya fię je olase, ka kia ođę ni e je ifu apfę nya, wolƆ ęgbƆ eni ęa mhue. Eni e ghu abƆ ali awę-a ali ezalo ali eni ęa doբę a kia bhale.’

²² “IghƆ Ɔni ƆƆ ga ƆgbƆ Ɔ bhale, ƆƆ ‘Ɔga mhi she ye usomhi ni u ghie mhę, ama owa Ɔa kie vƆ ęgbƆ ne.’

²³ “IghƆ Ɔni Ɔga Ɔ gueyę Ɔni ƆƆ ga ƆgbƆ ƆghƆ, ƆƆ, ‘Je ođę ali ifu apfę ya lu wẹ lƆle ni owa oyemhę o vƆ. ²⁴ Mhi gueyę ę khi ƆgbƆkhƆghuo Ɔa la ęgbƆ ni mhi ri ebe ghi ni Ɔ ya ri unu mu eminale ni mhi nye.’ ”

* 14:5 Li zę iMat 12.11 † 14:10 Li zę Ekpi 25.6-7 ‡ 14:11 Li zę iMat 23.12; iLuk 18.14

Emini o ya gbe e, ni u rọ khi ọmọ odukhokho
(iMat 10.37,38)

²⁵ Ebubu ẹgbọ e deba ijesu lẹ iJerusalemu, ijesu ọ nyenẹ alo gueyẹ wẹ, ọọ wẹ, ²⁶ “Ini ọgbọ ọkhoghhuo ọ da nono ni lọli bhale deba mhẹ ni ọa rọ da kie itali ali inyọli ali ughuẹ ọli ali imiọli, ali inyoghuo ọli, ali agbọ oyọli ne, ọa ya dobe khili ọmọ odukhokho oyemhẹ.” ²⁷ Ọgbọ ni ọa da tsua apfida oyọli ke deba mhẹ ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhẹ.*

²⁸ “Ọngẹẹ ọnoghuo ọ ya tọ owa atonga ni ọa ya kpẹ tode shitọ ta ingmẹ ni o ya gbe ọli, ni ọ me ini lọli ya mhue ikpaghọ tọ li pfo? ²⁹ Ini ọa khi ighọ, ọ kha ri ọli gbe ni ọa ke rọ dobe tọ li pfo, eri ẹgbokpa ni e da me oni owa e ri oni ọmose ya ke li egia. ³⁰ E liẹ, ‘Ọmose ọna ọọ tọ owa ama ọa ke dobe tọ li pfo.’

³¹ “Oghie ọnoghuo ọọ nono ni lọli ri okhuẹ ghie oghie ọlese ni ọa kpẹ tode ya shitọ sa bino ini lọli ya dobe ri ẹgbọ agbele igbe 10,000 ya nu oni oghie ọghọ ni ọ mhue ẹgbọ agbele uye 20,000 khọli? ³² Ini ọ me khi lọli aa ya tẹ ọli ọ, eri ọ ya nyanya ghie ẹgbọ ghi oni oghie abi ọa li ramhi ọli egbe ne, ọọ li zẹ ni wewe e rọ riẹle.

³³ “Ighọ khi ọgbọ ni ọa rue emhikpa ni ọ mhue obọ-a, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhẹ.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

³⁴ “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli ọa ke mhue iviọlọ oyọli, sẹ a ka gbo dobe ya ri ọli ke gbo mhue iviọlọ oyi ugbheli? ³⁵ Eghẹghẹ aghọ aa ke ri ọli ya riẹle emhi okhoghuo, wẹkhi eri a ya ku ọli shi ekẹ ni o ri ekẹ woghọ, ama eri a ke ya ku ọli kua.

“Oni ọ mhue esọ ọ rọ suọ.”

15

Okhe irọkhokhọ oyi osumha ni ọ wa-a
(iMat 18.12-14)

¹ Ighọ ebubu emionoga ali ena olamhẹ e bhale ti mama ijesu ni e rọ suọ ingmemhi ni ọ ngme. ² Ama ẹgbọ iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e, “Oni ọmose ọna ọ kpe abọ e mie ẹgbọ olamhẹ, ọ gbo nu wẹ e le eminale.”* ³ Ighọ ijesu ọ zẹ okhe irọkhokhọ khasẹ wẹ, ọ, ⁴ “Ini o khia khi ọngẹ e ọ mhue isumha egbhueshe, ni a rọ bhale ya e khi ọghuo ọ wa ọ a, sẹ ọ ya li? Aa khi eri ọ ya zẹ ọghuo ọa la egbhueshe eni e kpọle obọ shi ifu ọdagbe ifufu, ọ vu ya nono ọghuo ni ọ wa eghe, ramhi ni ọ rọ ya me ọli mu? ⁵ Ini ọ me ọli, egbe eẹ mu ọli, ọ mu ọli ta ike. ⁶ Ini ọ ramhi apfe, ọ luno emole ọli ali idogbapfe eyọli, ọọ wẹ, ‘A bhale ya nu mhẹ ghele irari khi osumha oyemhẹ ni ọ wa, mhi she me ọli mu.’ ⁷ Mhi gueyẹ e khi ini ọgbọ olamhẹ ọ mu pfi, oghẹle o la iloghie dosẹ ọgbọ ọghuo ọa la egbhueshe ni e she pfluase ni ẹa ke nono imupfi.

Ukpaghọ ni o waa

⁸ “Ini o khia khi ọkpotoso ọ mhọli ikpekhuli igbe, ni ọ rọ wasẹ ọghuo ọ-a, sẹ ọ ya li? Ọa khi eri ọ ya ri akpá ru, ọ fuomhi owa nguẹnẹ, ọ kuegbe-a nono ọli ramhi ni ọ rọ ya me ọli rue? ⁹ Ini ọ me ọli rue, ọ luno emole ọli ali idogbapfe eyọli, ọọ wẹ, ‘A bhale ya nu mhẹ ghele irari khi ukpekhuli oni o wa mhe-a, mhi

she me ɔli rue.’¹⁰ Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ogbo olamhe oghuo o mu pfi.”

Omọ oni o wa-a

¹¹ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khasẹ we, oo we, “Omose oghuo o ya lao ni o mhuẹ eniye emose aava. ¹² Onikeke ni o lao, oo itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho oni itali o kemhi oni ugu na we. ¹³ Oa teshẹ ne, oni omọ ogho o tsua ugu eyoli. O vu je eoli odonue oboese, o ya pfuse epfue egho kua. ¹⁴ O pfuse epfue egho nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe ɔli. ¹⁵ Igho o le deba omose ni o khi omọ eke agho. O ri egboli mele oni oo ga oni omose-a. O ghie ɔli je ishemhi oyoli ni o ri eminale na igulu eyoli ke le. ¹⁶ O nono ini lolu me asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ogbokhoghho o ba bo eminale na li. ¹⁷ Abi egbhali eyoli e ro tiemhile, o mhila egboli, ‘Oa khi eri ighumha eyi itamhe nya e me eminale a le, e kesẹ shi, ni mhi ro la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! ¹⁸ Mhi nyene egbe ya je apfe deba itamhe, ni mhi ya lie ɔli, Ita mhi she lamhe na Eshinegba ali yeye. ¹⁹ Mhia ke te ɔni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ ²⁰ Igho o vu ya je deba itali. Ama abi o li bhale ni o kie nuata shi apfe egho, itali o me ɔli, o mhuẹ ilelemhi na li. O na ya mu ɔli, o pfi abo gege ɔli uruli, o pfi ɔli elemhi egbe. ²¹ Oni omọ oo itali, ‘Ite, mhi she lamhe shi Eshinegba ali yeye o, mhia ke te ni a lu omie, ke riefe mhe abi eni e e ga e otuoghho.’ ²² Ama itali o luno eni e e ga li, oo, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui shi ɔli obo, ni a ri eke e so li. ²³ A mu ena ni o khobo bhale ni a gbe ɔli-a ni awa mhuẹ ukue ke ghele gbii. ²⁴ Irari khi eri omimhe ona o kpe ghu-a ama o she guale. Eri o kpe wa ama a she me ɔli rue.’ Igho e lu ukue, e ghele gbii. ²⁵ Eghẹghẹ agho omioli onogbhali ni o kpe la ifui ishemhi o rote ishemhi jele. Abi o ro ti mama apfe, o suo eko ebola ali ishimhi. ²⁶ Oni omioli ogho o lu oni oo ga oyi itali oghuo, o mhila li, o, ‘Elo a me?’ ²⁷ Oni oo ga oo li, ‘Inyoghuo e o jele, ni ite o ro gbe ena ni o gbẹdi oghuo-a. Irari khi o jele shi itoto ali oghẹ.’ ²⁸ Igho elemhi e bi oni inyoghuo ɔli onogbhali ogho, o a ke lama lo owa le. Igho itali o le deba li, o lema li o lo le. ²⁹ Ama oo itali, ‘Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghho ghue, ama agboagbo wa tigbe mu elemhi okhoghho na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele. ³⁰ Ama abi omie ona ni o tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe o ro jele, u ya gbe ena ni o gbẹdi-a na li.’ ³¹ Itali oo li, ‘Omimhe, eghẹghẹ kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhuẹ eye e khi. ³² Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ona o kpe ghua, ama o she nyene egbe bhale agbo; eri o kpe wa ama a she me ɔli rue.’ ”

16

Okhe irokhokho oyi oreloekhu ona ikpamhika

¹ Ijesu o ze okhe irokhokho khasẹ eniye odukhokho eyoli, oo we, “Omose oghuo ni o pfue o la o, o mhuẹ oreloekhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni oreloekhu o pfuse lue epfue-a. ² Igho o lu ɔli, o mhila li, ‘Elo ona o khi ni mhi a suo idiegebe oye? Rokhasẹ mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi oreloekhu oyemhe.’ ³ Igho oni oreloekhu o sa o, ‘Se mhi li ya kia abi oga oyemhe o ro ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhuẹ itoto ni mhi ro dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia oo mu mhe. ⁴ Mhi lese abi mhi ya li ini egho e zemhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.’

5 “Igho o lu egbo ni e lo oga oyoli ota. O mhila onodode, ‘Ingme u lo oga oyemhe?’

6 “Oo li, ‘Igalo oilu olivu egbhueshe asha elele.’ Oni orelorkhu oo li, ‘Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalọ egbhueshe asha ene.’” 7 O mhila onuzava, ‘Ingme yeye u lo?’

“Oo li, ‘Ikpulu ado agbele.’

“Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.’

8 “Oni oga ogho o kueghie oni orelorkhu ona ikpamhika ogho, irari khi o riele ingme ikpamhika ni o li abi ilisingme. Irari khi egbo ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbo ni e khi ena akpa e li. 9 Mhi gue oli e ye e, a ri epfue ni a mhuẹ mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi ini e pfo, a ya ze e lo iloghie.

10 “Ogbo ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obo ne, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga oli obo. Oni o da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, o ya ze ri egbe da shi eminiemhi. 11 Ini u wa ze ni a regbenga shi epfue na agbo ni a ro shi e obo, se a li ya ri egbegbi epfue nge obo? 12 Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?”

13 “Aa me oni oo ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, o nono ingme oyi onokpole. Oo suo eso na oghuo dose onokpole. Wa dobe ya ke ga Eshinegba u gbolo e ga ukpagho.”*

Osesẹ eyi iJesu eghuo

(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

14 Abi egbo iFarisi ni e nono ingme ukpagho dose e ro suo ona, e do iJesu okonyo. 15 IJesu oo we, “Eri a ngeli ukpeloe agbo ni a ro ke khasẹ khi eni angeli oyewe o migha shi ipfuase a khi, ama Eshinegba o lese usamhi udu oyeye. Emni egbo ee bino khi oo mu eloe gba, eri oo kpare Eshinegba.

16 “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e keke gbe akanya ramhi eghẹghe oyi iJoni Oni oo batazi egbo. Rote eghẹghe agho vu ya ramhi memena, eri a ri ungmamhi oyi Eghiele oyi Eshinegba a tse abo, ogbokpa o roshẹka ini lolli dobe lo o.† 17 O ya keke ni eke ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmamhi okhoghuo kpele o ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

18 “Omose ni o da khu ughue oli pfia ni o ya rue okpotso olese ne, o she kia okia. Omose ni o da rue okpotso ni a khu ughue, o she li kia okia.§

Omose ni o pfue ali iLazarosi

19 “Omose oghuo o ya la o ni o mema pfue. Oo so itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, o li agbo nyafunyafu ogbele kpa. 20 Omose oghuo ona unhamẹ ni a lu iLazarosi, o li ya la o. Igboko e ge oli. A tsua li bhale ode unuekpe oyi oni omose ni o gho pfue ogho eghẹghe kpa. 21 Eri oni iLazarosi o shito oni ode unuekpe oyoli ini lolli me eminale ni e rote oli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalo oli eni igboko.

22 “Eghẹghe o bhale ni oni iLazarosi o ro ghua. Igeni eyi Eshinegba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu o la. Omose ni o ligho pfue egho, o li ghua, a ri oli to. 23 Ilimhi iriere ni o la me osue, o yase alo idane, o me Aburaamu khi o nuata shi lue egbe, iLazarosi o shito mama li. 24 Igho o lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekpe mhuẹ ilelemhi na mhe. Ghie iLazarosi ni o to obo ame to mhe elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

* 16:13 Li ze iMat 6.24 † 16:16 Li ze iMat 11.12-13 ‡ 16:17 Li ze iMat 5.18 § 16:18 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11

²⁵ “Ama Aburaamu o o li, ‘Omọ sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi o mie emini e ti eyoli. Mena egbe e pfomhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. ²⁶ Ini a ri obo rue ona o shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigho, eni e e nono ni wewe e rote ana da je obini u la, e a ya dobe wekhi eni e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.’

²⁷ “Oni omose o o oli, ‘kpekpe mhia lema e, ghie iLazarosi je apfe oyi itamhe, ²⁸ irari khi mhi mhue inyoghuo emose oshe. Zobe ni o ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.’

²⁹ “Aburaamu o so oli o, o o li, ‘E mhue Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri eso shi we eke.’

³⁰ “Oni omose o o li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbo o rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.’

³¹ “Aburaamu o o li, ‘Ini e a ri eso shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, e a ya ri eso shi eke ini ogbo o tseku rote eghuli guale.’ ”

17

Olamhe ali igbekua

(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ Ijesu o eniye odukhokho eyoli, “Emini e ri ogbo o lamhe olamhe e mema ya bhale, ama o ma kholo oni ogbo ni o rote obo oyoli bhale egbe. ² O ti ne ini a mu eche iko zu ogbo oghogh uruli tsua pfilo oke oniemi, dose ni o ro ya ze ni otuoghuo ikuku eniye enana ke lamhe olamhe. ³ A mholi egbhe shi emini a riele.*

“Ini inyoghuo e o lamhe, gue oli ye oli. Ini o mu nyene, gbekua na oli. ⁴ Ini o lamhe ne iti ishilia ogbele, ni o ro bhale ya lema e eni iti ishilia egho, ni o re, ‘Mhi mu nyene.’ U mema ya gbekua na li.”

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na kee ogbava ni ijesu o ze, ee, “Onomhue, zese irudunga oyanye-a.” ⁶ Onomhue o o we, “Ini u mhue irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya lie oara oaghi e ona, ‘O o eke-a, ni u ya gbola shi elemhi oke oniemi!’ O ya su o ne.”

Akanya oyi oni o ga ogbo

⁷ “Ini ongee o fe mhue oni o ga li ni o gua ishemhi e nali, okekhi isumha o ri eloe e khu nali. Eri o ya lie oli, ‘Nyanya bhale ya le eminale ini o rote ishemhi jele?’ ⁸ Oa khi eri o ri ochogho ya kpe lie oli, ‘Ka nye emhi ogbomhi na mhe, u kpha li na mhe ni mhi le. Mhi kha le se, ni mhi ro da se, u tigbe ya le oye?’ ⁹ O ya tse oni o ga ogbo ogho o mu ikanya irari khi o da ye usomhi ni o ghie oli? ¹⁰ Igho khi ee, ini a riele abi a ghie e se, a ke lie, ‘Eni e ga ogbo tse anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye e gbe.’ ”

Ijesu o ri emose ishoma ze

¹¹ Abi ijesu o ro je iJerusalemu, o rote iteva eoli iSameria ali eoli iGalili ii dose. ¹² Abi o li lo eoli oghuo le, emose ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfia migha. ¹³ E tse se leghe, ee lie, “Ijesu Onomhue, mhue ilelemhi na anye!” ¹⁴ Abi ijesu o ro me we, o o we, “A ka ri egbe e khas e ekpodalo-ugamhi eyi Eshingba.” Abi e li le egho, eni efafe e kala we egbe-a, e ze.† ¹⁵ Igho oghuo o elemhi we, abi o ro me khe loli ze, o nyene egbe ukhokho bhale, o

* 17:3 Li ze iMat 18.15 † 17:14 Li ze iLev 14.1-32

kuɛɣhiɛ Ɛshinɛgba leghe. ¹⁶ Ɔ bhale ya de yɛshi iJesu odalo, ɔ tɛɛ ɔli uwegbe. Ɔngi iSameria ɔni ɔmɔse ɔ khi. ¹⁷ Igho iJesu ɔ mhila wɛ, “Ɔa khi ɛgbɔ ogbe a ro ze? Ighe otiale ni e kpɔle?” ¹⁸ Aa mɛ ɔngɛwɛ ɔkhɔghuo ni ɔ nyenɛ egbe ukhokho bhale ya kuɛɣhiɛ Ɛshinɛgba, sɛ ni ɔpɛse ɔnana?” ¹⁹ IJesu ɔ li, “Vule ke je, irudunga oye ɔ she rɛ ze.”

Ibhale oyi Eghiele oyi Ɛshinɛgba
(iMat 24.23-28,37-41)

²⁰ IFarisi eghuo e mhila iJesu ɛghɛghɛ ni Eghiele oyi Ɛshinɛgba o ro ya bhale. IJesu ɔwɛ, “Eghiele oyi Ɛshinɛgba ɔa ya bhale ni a ke mɛ alo gbugbugbu. ²¹ Ɔa khi oni a liɛ, ‘Ghe ɔli ana.’ Wɛ khi, ‘Ghe ɔli agho.’ Irari khi Eghiele oyi Ɛshinɛgba ɔ la iteva oye e.”

²² Igho ɔ eniyɛ odukhokho eyɔli, “Eghɛghɛ ɔ bhale ni a ya nono ogbɛle oghuo oyi omi ɔgbɔ, ama a ya mɛ ɔli. ²³ Ɛgbɔ e ya ke gueye ɛ, ‘Bino khi ɔ la agho.’ Ali khi, ‘Ɔ la ana.’ Ama a khi na deba wɛ. ²⁴ Irari khi ɛlɛ ni Omi Ɔgbɔ ɔ ya bhale, eri ɔ ya li abi erali akphala ni ɔ nyamhise alo rote ukiɛkiɛ ukhui oghuo ya je ukiɛkiɛ ni ɔ kpɔle. ²⁵ Ama ɔ mema kpɛ ya mɛ osue egbegbɔ, ɛgbɔ agbhotu ena e kie ɔli.

²⁶ “Abi o ke lɛsɛ li ɛghɛghɛ oyi iNoa, igho o ya li ogbɛle ni Omi Ɔgbɔ ɔ ya bhale.† ²⁷ Eri ɛgbɔ e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughuɛ ya ramhi ni iNoa ɔ ro lo ɔkɔ-ɔkɛ oniɛmhi. Igho amɛ ni ofunɛ o rote idane tiemhile ya pfuse wɛ-a nya.‡

²⁸ “Igho o gbo li ɛghɛghɛ oyi iƆti. Ɛgbɔ e le, e da. E dɛ, e ro dɛ. E kɔ, e to apɛ. ²⁹ Ama ɛlɛ ni iƆti ɔ lase ekɛ iSodomu le, erali ali ingamhi e rote idane zɛ kule ya pfuse wɛ-a nya.* ³⁰ Igho o ya li ɛlɛ ni Omi Ɔgbɔ ɔ ya bhale. ³¹ Ɛlɛ ni a ngme ena, ɔni ɔ la ukhomhi owa, ɔ khi tiemhile ya wolɔ itsua eyɔli. Igho o khi ɔni ɔ la ishemhi, ɔ khi nyenɛ egbe je apɛ shi emhi khɔghuo.† ³² A sato ingme oyi ughuɛ iƆti!‡ ³³ Ɔgbɔ ni ɔ da nono ni ɔli tsumhi agbɔ oyɔli ne, o ya de ɔli obɔ-a, ama ɔgbɔ ni rue agbɔ oyɔli obɔ-a shi ekɛ itobɔ oyemhɛ ne, ɔ ya mɛ ɔli rue.§ ³⁴ Ɛliyɔsɛ ni a ngme ena, emɔse aava e ya lɛsɛ shi ukpho oghuo, a ya rue ɔghuo ɔ vu, o kpe ɔtuɔghuo ɔ le. ³⁵ Ikpotso aava e ya ke mhɛli emhi kugbe, a ya rue ɔghuo ɔ vu, o kpe ɔtuɔghuo ɔ le.” ³⁶ [Emɔse aava e ya la ishemhi, a ya rue ɔtuɔghuo ɔ vu, o kpe ɔtuɔghuo ɔ le.]

³⁷ Eniyɛ odukhokho eyɔli e mhila li, ɛ ɔli, “Obo lo Ɔnomhuɛ?” IJesu ɔwɛ, “Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli ɛɛ legba.”

18

Okhɛ irɔkhokho oyi ɔsamhi-olimhi ali ɔso-ɛzo

¹ IJesu ɔ zɛ okhɛ irɔkhokho khasɛ eniyɛ odukhokho eyɔli, ni ɔ ro sɛsɛ wɛ khi o ti ni a ke lema ɛghɛghɛ kpa, ali e khi zɛ ni o lɔsɛ wɛ. ² Ɔwɛ, “Elemhi ɛoli oghuo, ɔmɔse ɔso-ɛzo ɔ ya la ɔ ni ɔa li na ulishi Ɛshinɛgba wɛkhi eri ɔ mu ekpɛ na ɔgbɔ. ³ Ɔsamhi-olimhi ɔ li la oni ɛoli ni ɔ bhale deba ɔni ɔso-ɛzo, ɔ ɔ li, ‘Kpɛkpɛ pfa ɛzo na mhɛ shi ingme ni o de mhɛmhɛ ali ɔgbɔ.’ ⁴ O ga tɛsɛ ɔni ɔmɔse ɔa kie pfa shi ɔli ekɛ. Ama ikpukhokho ɔ, ɔni ɔmɔse ɔwɛ egbeɔli, ‘Ini o riɛ khia khi mhi aa ya na ulishi Ɛshinɛgba wɛkhi eri mhia mu ekpɛ na ɔgbɔ,

† 17:26 Li zɛ Igbae 6.5-8 § 17:27 Li zɛ Igbae 7.6-24 * 17:29 Li zɛ Igbae 18.20; 19.25 † 17:31 Li zɛ iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 ‡ 17:32 Li zɛ Igbae 19.26 § 17:33 Li zɛ iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; ijɔn 12.25

⁵ ni o rọ khia khi ọni ọkpotso ọna ọ lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ezo na li, ini ọ khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nase mhe!’ ”

⁶ Onomhue ọọ we, “Aa suọ abi ọsọ-ezo ọna ọkholọ ọna ọ ngme? ⁷ Eshinegba ọa ya li pfa ezo na eniye eyoli ni e vie ẹ lu ọli, ghe ele-oguoata, ghe ele-iyose? ⁸ Mhi gueye ẹ khi ọ ya pfa ezo na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbọ ọ nyene egbe bhale, ọ li bhale ya ẹ irudunga eke agbo?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

⁹ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khasẹ egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli dose egboese, ni e ri eloe a gbe egboese. ¹⁰ “Emose aava e je Owa Oyi Eshinegba ya so iromhi. Oghuo ọ ọ khi iFarisi, onokpole ọ khi omionoga. ¹¹ Oni iFarisi ọ vule, ọ so iromhi, ọ kueghie egboli, ọọ lie, ‘Eshinegba, mhi kphemhi ne khi mhi aa li abi egboese ni e khi ighiatọ ni ẹ li ingmobe, ni ẹ kia okia abi omose omionoga onana. ¹² Iteva mhia pfi azumhi elemhi ẹfo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhuẹ kpa.’

¹³ “Ama oni omionoga ogho, ọ tapfia migha ọa gbudu yase alo feli idane, ama ọ lese gbe abo nga aye, ọ lie, ‘Eshinegba mhuẹ ilelemhi na mhe, mhemhe ogbo olamhe.’ ¹⁴ Mhi gue egbegbi ingme a ye ẹ khi oni omionoga ọna Eshinegba ọ bino khi ọ pfuase dose oni omose ni ọ kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni ọ da ti egboli nga ne, eri a ya ti ọli tiemhi eke, ama oni ọ da ti egboli tiemhi eke, a ya ti ọli nga.”*

Ijesu ọ khi vose na ikuku eniye

(iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

¹⁵ Eleghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni ọ ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e rọ me we, ẹe e khi bhale ya nase ọli. ¹⁶ Ama ijesu ọ lu eni eniye, ọọ we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi wewe e mhuẹ Eghiele oyi Eshinegba. ¹⁷ Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, oni ọa da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku omọ ọ li mie ọli ne, ọa ya lo ọli le.”

Oghie ni ọ pfue

(iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

¹⁸ Okhemhue oghuo ọ mhila ijesu, ọọ, “Osese onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhuẹ agbo na agboagbo?” ¹⁹ Ijesu ọ mhila li, “Elo o ze ni u ro ọ lu mhe osese onete? Ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ khi onoti, se ni Eshinegba.” ²⁰ U lese abi ishi eyi Eshinegba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiatọ, khi pfi otsele egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye.”†

²¹ Oo ijesu, “Rote abi mhi te khi omọ mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

²² Abi ijesu ọ ro suọ ona, ọọ li, “O kpo ẹ emhi oghuo le, le ya ri emini u mhuẹ nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ẹa mholi khi u ya mhuẹ ẹpfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose ọ ro suọ ona, egbe e pfo li-a itobo khi ọ pfue gba. ²⁴ Ijesu ọ me abi egbe e pfo li-a shi ọ, Oo, “O ma mu unu ni egbo ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni ọ pfue ọ ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.” ²⁶ Egbo ni e suọ ona e mhila, “Oghuo ọ ke ya mhuẹ imiepfuese sho?” ²⁷ Ijesu ọọ we, “Emini ọa ze ogbo a rielle loli ọ ze Eshinegba a rielle.” ²⁸ Ipita ọọ ijesu, “Bino, anye sha tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e.” ²⁹ Ijesu ọọ we,

* **18:14** Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † **18:20** Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

“Abi o li mhi li gue ɔli e ye e khi, aa me ɔni o ya tsua apfe-ɔli, okekhi ughue-ɔli pfa, ni o tsua inyoghuo ɔli, ghe itali ghe inyoli ali imioli pfa, itobo Eghiele oyi Eshinegba,³⁰ ni o ya ya mhuɛ eleli ni e bu doɛe eghoɛho, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale.”

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le

(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. “A ri esɔ shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emimi emekeɛguele e keke shi Omi Ogbɔ egbe nya, e bhale ya tse oobo.³² A ya mu ɔli, a rue ɔli na eɛbo iJeta. E ya roli li egia, ee tsue ɔli, e tono ete ku ɔli, e gbe ɔli itali, e tigbe gbe ɔli-a.³³ Ele onuzi-ese, o ya guale.”³⁴ Eniye odukhokho eyoli ea lese udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi ea gbo lese emimi o ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a

(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi Ijesu o li ti i mama iJeriko, ozalo oghuo o shito epfe ode, o mhila.³⁶ Abi o ro suo okeke eɛbo ni e doɛe, o mhila we emimi a me.³⁷ A gueye ɔli khi iJesu na iNazareti oo doɛe.³⁸ O lu leghe, oo li, “Ijesu Omi iDefidi mhuɛ isomhelemhi na mhe.”³⁹ Eɛbo ni e ralo na li e ɔli o khukhu unu. Ama igho o kie li tseɛe oo lie, “Omi iDefidi mhuɛ isomhelemhi na mhe.”⁴⁰ Ijesu o migha, o e lu ɔni omose ghi luɛ. Abi o ro ti mama li, ijesu o mhila li.⁴¹ “Elo wa nono ni mhi riɛle ne?” Oo ijesu, “Onomhuɛ mhi a nono ni mhi ke me eke.”⁴² Ijesu oo li, “Alo eye e khueghie-a, irudunga oye o she re ze.”⁴³ Aghoagho alo eyoli e khueghie-a. O deba ijesu kia, o kueghie Eshinegba. Abi eni eɛbo nya e ro me ɔli e li li kueghie Eshinegba.

19

IZakiosi omionoga

¹ Ijesu o rote eoli iJeriko doɛe.² Omose oghuo o la oni eoli ni a lu iZakiosi, loli o khi oga oyi emionoga. O ga mema mhuɛ epfue eɛbegbo.³ O nono ni loli me ɔni ijesu o khi, ama o doɛe. Oa me asha itobo khi eɛbo e bu doɛe. Ali khi oɛbo ni o ya yagha o khi ni o lolo she.⁴ Igho o na ya ralo ode ni ijesu o te ya doɛe, o ya nga oara ugbele shito, ini loli me asha me ɔli.⁵ Ijesu o ramhi agho, o yase alo idane lu ɔli, Oo li, “IZakiosi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfe oye amo.”⁶ Igho o nyanya tiemhile. Egbe e mu ɔli, o ri oghelɛ kpe abo mie ijesu.⁷ Eɛbo nya ni e me ona, e wolo, e lie, “O she ya kushi na oɛbo ona olamhe.”⁸ O ke lese li denɛ tee, iZakiosi o ti vule, oo, “Onomhuɛ ghe i, mhi ya khi epfue eyemhe shi asha eva, mhi ri asheghuo o na eɛbo ni ea mhuɛ. O kha khia khi mhi li oɛbokhoghuo le ghue, mhi ya fali ɔli eni ota agbhagbhamhi ene.”⁹ Ijesu oo li, “Amo ena imiepfuese o she bhale apfe ona, itobo khi omi Aburaamu, omose ona o li khi.¹⁰ Irari khi eri Omi Ogbɔ o bhale ya nono eɛbo ni e waa, ali ni o gbo ro ya mie we pfuese.”*

Okhe irokhokho igue-ri emimi a ro ne kia

(iMat 25.14-30)

¹¹ Abi e kie li suo ingmemhi ena, ijesu o ze okhe irokhokho khasɛ we irari khi o she ti i mama iJerusalemu. Eni eɛbo e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Eshinegba o ro ya bhale.¹² Oo we, “Omose okhemhuɛ oghuo o ye ushishi odonue

* 19:10 Li ze iMat 18.11

ni a rọ ya ri oghie na li, ikpukhokho, ọ gbo jele. ¹³ Igho ọ luno eni ẹ ga li ogbe, ọ kemhi ikpagho eyi igolu na wẹ. Oọ wẹ, 'A ri ikpagho ena du oki ramhi ni mhi rọ ya jele.'

¹⁴ "Eri tse khi eri apfoli e biselemhi ọli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanọ ọli ukhomhi khi wewe ẹa nono ni oni omose ona, ni o khi oghie oyi wewe.

¹⁵ "A kie ri oghie na li, ọ jele. Igho ọ luno eni ẹ ga li egho ni ọ ri ikpagho na, ni ọli mhila wẹ abi e ri eni ikpagho kia.

¹⁶ "Oni odode ọ bhale, ọọ li, 'Ọga, ukpagho igolu oye o she bia igbe elese.'

¹⁷ "Oni ọga ọọ li, 'Mu akanya, oni ọọ ga onete oyemhe. Itobọ khi u khi oni a ri egbe ẹ nga shi ukukuọ ni a rọ shi ẹ obo, mo ẹoli igbe ke mhesẹ shi.'

¹⁸ "Onuzava ọ bhale, ọọ li, 'Ọga ukpagho igolu oye o she bia ishe elese.'

¹⁹ "Oni ọga ọọ li, 'Yeye mo ẹoli ishe ri ẹoli ke khu.'

²⁰ "Onuzase ọ bhale, ọọ, 'Ọga ghe ukpagho igolu oye. Eri mhi genọ li shi ode ya shi ne. ²¹ Eri ulishi oye o mu mhe itobọ khi ogbo ni o ze alo u khi. Ashini u waa roshi u te ẹ rue, ashini u wa rọ kọ shi u te a khişẹ.'

²² "Oni ọga oyoli ọọ li, 'Mhi ya rọte emini yeyeghuo u ngme se unu ingme iki yeye oni ọ ga ogbo obe ona. Abi u rọ lese khi omose ni o ze alo mhi khi, khi ashini mhia rọ shi mhi te a rue, mhi gbo rọte ashini mhia rọkọ shi a khişẹ. ²³ Elo o ze ni u waa rọ ri ukpagho oyemhe ya shi owa ukpagho na mhe ni e la agho ke gbe nga o, ni mhi me ọli ali eleli eyoli mie ini mhi nyene egbe jele?'

²⁴ "Igho ọ gueye eni e migha, 'A mie ọli oni ukpagho igolu ona na oni o mhue eleli asha igbe.'

²⁵ "Eni egbo ẹ ọli, 'Ọga, ọ she kpe mhue igbe.'

²⁶ "Oni ọga ọọ wẹ, 'Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ogbo ni o da kpe mhue ne, a ya rọ ma li o. Ama oni ọa kpe mhue a ya gbo mie ọli oni o kpe mhue.† ²⁷ Ama ebe mhe egho ni ẹa nono ni mhi le eghiele shi wẹ ukhomhi, a wolọ wẹ lase ana, a gbolo wẹ-a ukpeloe mhe.' "

Ijesu o lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJon 12.12-19)

²⁸ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, ọ ya ralo na wẹ. E nga iJerusalemu. ²⁹ Abi ọ rọ ti mama ẹoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi ẹera olivu, ọ ghie eniye odukhokho eyoli aava ralo, ọọ wẹ, ³⁰ "A je ẹoli ni o la ẹ odalo. Ini a ramhi agho, a ya me omi akphere ni ogbo ọa nga ghue khi a mu ọli zu. A taghie ọli-a, a mu ọli ghi mhe ana. ³¹ Ini ogbokhoghuo ọ mhila ẹ, khi ọọ, 'Elo o ze ni a rọ taghie ọlia?' A lie ọli, 'Onomhue ọ mhue emini ọ ri ọli ya li.' " ³² Eni ọ ghie, e bhale ya ẹ oni akphere tee abi ijesu ọ li gueye wẹ. ³³ Abi e li taghie ọlia, eni e mhọli ọli e mhila wẹ, "Elo ọ ze ni a rọ taghie oni akphere a?" ³⁴ E wẹ, "Onomhue ọ mhue emini ọ rọli ya li." ³⁵ E mu ọli ghi ijesu. E ri ide ku ọli egbe, e mu ijesu nga ọ. ³⁶ Abi ọ li le, egbo e naghie ide ku ode. ³⁷ Abi ọ rọ ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpoke, eni eniye odukhokho nya ee kueghie Fshinegba leghe shi ikanya onyaloa ni e me. ³⁸ Ee lie,

"Ikhivose o khi oyi oghie
ni o ri eva oyi Onomhue bhale."

"Opfomhe o la iloghie,
ufumhi o la obini o yagha ne nya."‡

³⁹ Igho iFarisi eghuo ni e la ifuabo eni egbo ẹ ẹ ijesu, "Osesẹ, gueye eniye odukhokho eye e khukhu unu."

† 19:26 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 ‡ 19:38 Li ze Iwolo 118.26

40 Oo wẹ, “A ri esọ shi eke, ini e khukhu unu, echẹ e ya ke tsẹsẹ leghe.”

Ijesu o viẹ na ijerusalemu

41 Abi o ro ti i mama iJerusalemu ni o ro me oni eoli, o viẹ na li. 42 Oo, “Abi a khe khi u lesẹ emini o ya ri opfomhẹ ghi ẹ amo ena lo! Eri tsẹ khi a she ri oli sheli na ẹ mena.” 43 Ogbẹlẹ oo bhale ni ebe ẹ e ro ya gbe ogba gasẹ ẹ, e khi ẹ shi iteva, e rote ashakpa gasẹ ẹ shi. 44 E ya khọli ẹ pfuse-a. Ẹa ya kesẹ omọ wẹkhi odio le, e shashe ẹ apfe-a. Ẹa ya kesẹ ukpolo nga ukpolo, itobọ khi aa lesẹ eghẹghẹ ni Eshinẹgba o ro bhale ya tsumhi ẹ.

Ijesu o je Owa Oyi Eshinẹgba

(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJon 2.13-22)

45 Ighọ o lo Owa Oyi Eshinẹgba, o khu egbo ni e la aghọ ẹ du oki fiẹ. 46 Oo wẹ, “A she kekẹ oli shi Ebe-no-pfuasẹ khi, ‘Owa oyemhẹ owa iromhi lo.’ Ama, a she ri oli mele egbha ighiatọ a!”[§]

47 Ogbẹlẹkpa ijesu o la Owa oyi Eshinẹgba sesẹ, ama eni ighie eyi ekpodalougamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni egbo, ee nono ni wewẹ e gbe oli-a. * 48 Ama ẹa me ode ni e te ya rielẹ oli, itobọ khi eni egbo e ri esọ shi osesẹ oyoli, ẹa nono ni ungmemhi oyoli okhoghuo o de wẹ esọ-a.

20

A mhila ijesu oni o ri afu na li

(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

1 Ełẹghuo khi ijesu o la Owa Oyi Eshinẹgba tse abọ usomhi onete oyi Eshinẹgba, ighie eyi ekpodalougamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. 2 E ọli, “Gueye anye afu oyi oni u ro o gbe ikanya enana. Oghuo o ri eni afu ena ne?”

3 Ijesu oo wẹ, “Mhi ya li mhila ẹ ogbo, a so mhẹ o! 4 Ibatizi ni iJoni oo batazi egbo, obọ oyi Eshinẹgba o te bhale abi obọ oyi ogbo?”

5 E lu egbe wẹ ochi, e ke, “Awa khe, ‘Obọ oyi Eshinẹgba o te bhale.’ O ya mhila awa, ‘Elo o zẹ khi aa mie oli suọ?’ 6 Ini awa ke, ‘Obọ oyi egbo.’ Egbo nya e ya tono awa echẹ irari khi ogbọkpa o lesẹ khi omekẹguele iJoni o khi.” 7 Ighọ ẹẹ ijesu, “Anye aa lesẹ obini o te bhale.”

8 Ijesu oo wẹ, “Mhia li ya gueye ẹ afu ni mhi ro a gbe ikanya enana.”

Okhẹ irọkhọkhọ oyi eghiale ena okhọl

(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

9 Ijesu o zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khasẹ eni egbo, oo wẹ, “Omose oghuo o gua ipfonu shi ogba, o roli ye ongmomhi na eghiale. O vu eoli ni o la tesẹ.*

10 Eghẹghẹ ikhiẹsẹ o ramhi, o ghie oni oo ga li ghi wẹ e rote oni ogba pfanọ idumhi ghi luẹ. Ama eni eghiale e gbe oni a ghie oghọ. O pfino abọ efue je.

11 Oni omose o gbo ghie oni oo ga li onuzava ghi wẹ. E gbe oli, e yeghẹ oia. O gbo pfino abọ efue ya je. 12 Oni omose o gbo ghie onuzasẹ. E kuale oli utse, e khu oli ya fiẹ.

13 “Oni o mhue oni ogba ipfonu oghọ, oo, ‘Sẹ mhi fe ya li eghọ? Mhi ya ghie omimhẹ ni mhi nono ingme oyoli egbegbo, otse, e ya mu ekpe na li.’

§ 19:46 Li zẹ Aza 56.7; iJere 7.11 * 19:46 Li zẹ iLuk 21.37 * 20:9 Li zẹ Aza 5.1

14 “Ama abi eni eghiale e rọ mę ọli, ẹẹ, ‘Egbegbi omi ọli na ni ọ ya le ugu ogba ona, awa gbe ọli-a ni awa rue oni ugu le.’” 15 Ighọ e ti ọli je olase oni ogba ipfonu, e gbe ọlia.

“Sẹ oni ọ mhuẹ oni ogba ipfonu eghọ ọ fẹ ya li wẹ? 16 Eri ọ ya bhale ya gbolo oni eghiale eghọ-a, ọ tigbe rue oni ogba na eghiale elese.” Abi eni ẹgbọ e rọ suọ oni ingme, ẹ, “Eshinegba ọ gbe etse kua!”

17 Ijesu ọ bino wẹ alo ukhomhi, ọọ wẹ, “Sẹ emini a kekẹ ona o fẹ ngme, ni ọọ, †

“Echẹ ni itsọna e kie pfi, o tigbe ya mele echẹ ẹbe ni o mu ẹloe nẹ nya-a?”

18 “Oni ọ da ya de nga oni echẹ ne, ọ guọghọ-a, ali ọni oni echẹ o da ya de mu ne, o mhẹli ọlia.”

Ingme oga izeze

(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

19 Eni e sẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono ode ni e te ya mu ọli aghọaghọ, irari khi wẹwẹ ọ zẹ oni okhẹ irọkhọkhọ tsue. Ama ulishi oyi ẹgbọ oo mu wẹ. 20 Ighọ e li ri ẹloe shi ọli egbe egbegbo. E zẹ ẹgbọ ni e rieḽe abi ẹgbọ ni ee mie shi ijesu ọ deba li, e ke de ọli awe, ini e mę ushi mu shi ọli obọ, ni e mu ọli ghi ena omhẹsẹ eyi igovunọ. 21 Ighọ eni a zẹ eghọ ee mhila li ogbo, “Osẹsẹ, anye ga lẹsẹ khi abi ungmemhi oyi Eshinegba o li u liẹ ngme ọli, u gbolo a sẹsẹ emini e te ode, waa ya gbe ọgbokhọghuo azeba, ama eri wa sẹsẹ egbegbi ingme oyi Eshinegba. 22 O fẹ ti ni anye zẹ oga na oghie iSiza abi anye khi zẹ?” 23 Ijesu ọ she lẹsẹ oshili eyewẹ. 24 Ọọ wẹ, “A ri ukpaghọ ẹlomho khase mhẹ. Alo eyi ọghuo a fẹ mu shi ọ?”

25 E ọli, “iSiza.”

Ijesu ọọ wẹ, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Eshinegba na Eshinegba.”

26 E a doḽe rọte emini ọ ngme igbaa mę emhikhọghuo mu shi ọli obọ. Abọ e sha wẹ shi abi ọ li gbaghie oni ogbo-a, e khukhu unu.

Ẹgbọ iSadusi e mhila li ogbo irọte-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

27 Egbọ iSadusi eghuo ni ẹa lama shi ọ khi a ya mę irọte eghuli guale, e ri omhila bhale deba ijesu. † 28 E ọli, “Osẹsẹ, iMosisi ọ kekẹ shi ekẹ na awa khi ini omọsẹ ọ ghu-a pfi ughuẹ ọli shi ekẹ agbo ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo ọni omọsẹ ọ rue ọni ọkpotoso ughuẹ ni ọ bia eniye shi agbo na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a eghọ. § 29 Inyoghuo egbe etuoshilua e ya la ọ. Ọni odode ọ rue ọkpotoso, ọ ghua, ọa bia omọ. 30 Onuzava ọ rue ọni ọkpotoso. 31 Ighọ onuzasẹ ọ gbo rue ọli. Ighọ wẹwẹ nya e rue ọli, e ghulo-a, ẹa bia omọ. 32 Ikpuhokho ọ, ọni ọkpotoso ọ li ghua. 33 Mena, ogbẹlẹ ni ẹgbọ e ya te eghuli guale, ughuẹ oghuo ọni ọkpotoso ọ ya khi, aborokhia khi wẹwẹ oshilua e ga rue ọli ughuẹ eghọ?”

34 Ijesu ọọ wẹ, “Egbọ ena agbo ona ẹ rue ikpotso, wẹwẹ e gbo ri ikpotso a ye ughuẹ. 35 Ama ẹgbọ ni a leli shi eni e mhuẹ okemhi shi agbo oghọ ali irọte eghuli guale, ẹa ya rue ikpotso, wekhi eri a rẹwẹ ya ye ughuẹ. 36 E a ke ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Eshinegba. Imi Eshinegba e ke ya khi, irari khi e she rọte eghuli guale. 37 Ashini a kekẹ ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi ọ te rọkhasẹ ẹgboo khi eni e ghua, ẹ guale, irari khi ọ lu Onomhuẹ, ‘Eshinegba

oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki ali Eshinegba oyi iGiekopu.*³⁸ Eshinegba oyi egbo ni e la agbo o khi. Oa khi Eshinegba oyi egbo ni e ghua.”³⁹ Esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la agho ee oli, “Osese, u ga guę ngme!”⁴⁰ Ogbokhoghuo oa ke gbo gbudu mhila li ogbo olese.

Omi oghuo oni Omiepfuese o khi
(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

⁴¹ Igho iJesu o mhila we, “Se ee a lie lie khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi o khi? ⁴² Irari khi oni iDefidi o ngme oli shi ebe Iwolo, ni o re, “Onomhue oo Onomhue oyemhe:

Shito mhe ukiekie obita

⁴³ ramhi ni mhi ro ya
ri ebe e shi e ekoawe

ni u kpha awe ukhomhi.’†

⁴⁴ Ini iDefidi o lu oli, ‘Onomhue.’ Se o ke gbo lie khi omi iDefidi?”

Ijesu oo e mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe
(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

⁴⁵ Abi eni egbo e kie ku eso-a shi eke egbo, iJesu oo eniye odukhokho eyoli,
⁴⁶ “A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole we ni e ke so itsua na dolodolo ke kia gase, ni egbo e ba ke tse we otse ekpe atu oki. Ee shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugamhi, e gbolo e shito ashini o yagha ni o fune ukue. ⁴⁷ Ee lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono we emini e mhue. Ee so iromhi ni e nue eyi abamemhe. A ya na egbo eghogho osue egbegbo.”

21

Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)

¹ Ijesu o bino gase, o me khi egbo ni e mhue epfue e pfi ukpago lo akpati ni a pfi ukpago a lo elemhi Owa Oyi Eshinegba. ² Igho osamhi-olimhi ni oa mhue emhi o li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. ³ Ijesu oo eniye odukhokho eyoli, “Mhi gueye e khi osamhi-olimhi ona o ga rona dose egbo eni e kpole nya. ⁴ Eri egbo eni e kpole ena e rote epfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ona o rote umhamer ri ukuku ni o mhue rona.”

Ijesu o guele emini a ya me ikpukhokho agbo
(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

⁵ Eniye odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri echę ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama iJesu oo we, ⁶ “Ermini a bino ena li, eghęghę oo bhale ni o khia khi echęli okhoghuo oa ke ya nga olese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

Ozughu ali Ajilimhe
(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

⁷ E mhila li, ee oli, “Osese, eghęghę onoghuo a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khasę khi oni eghęghę o she ramhi?” ⁸ Ijesu oo we, “A mhue egbhe ini ogbo o khi di e. Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni eghęghę o she ti bhale.’ A khi deba we. ⁹ Ini a suo eko omhue ali ozughu, a khi ze ni egbe e guoghę e a, irari khi emhi ena e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo oa kie ramhi ne oni eghęghę.”

* 20:37 Li ze Okialli 3.6 † 20:43 Li ze Iwolo 110.1

¹⁰ Oḡ wẹ, “Ishishi e ya mu okhuẹ vule shi ishishi ọ, eghiele e mu okhuẹ vule shi eghiele ọ. ¹¹ Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ọdoda. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhasẹ khi e te idane bhale.

¹² “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovunọ irari oyemhe. ¹³ Ona o ya khi eghẹghẹ ni a ro ya me asha pfi otsele na mhe. ¹⁴ A mholi oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we ọ. ¹⁵ Mhi ya ri ungmemhi shi e unu ali egbhali ni ọ khia khi ebe e e ya dobe nu e khe akọ.* ¹⁶ Ita e, ali inyoghuo e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. ¹⁷ Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. ¹⁸ Ama, etsui okhoghuo oyi ongee ọa ya pfua. ¹⁹ Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.

Ijesu ọ guele shi eke khi a ya guoghọ iJerusalemu a

(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

²⁰ “Ini a me khi ekholi-okhuẹ e pfi gasẹ iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. ²¹ Eghẹghẹ agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e la ifu apfe, e na ifu apfe ọ vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. ²² Irari khi eghẹghẹ iso-ezo ni a she kpẹ keke shi eke na ni o bhale ya tse.† ²³ Eghẹghẹ agho o ma kholo ikpotso ni e me mememhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo. ²⁴ Eghuo ọ e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha je ishishi ọdoda. Egbo ijeta e ya guoghọ iJerusalemu-a ya ramhi, ni eghẹghẹ oyi egbo ijeta e ro ya dose.

Ibhale oyi Omi Ogbo

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

²⁵ “A ya ke me irokhasẹ elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke oniemi o li ya ke vuna.‡ ²⁶ Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini ọ a bhale eke agbo itobo khi ekpabo ni e la ukhui e ya ke nighise. ²⁷ Eghẹghẹ agho, e ya me khi Omi Ogbo ọ la elemhi otughunu tsua ekpabo ali ufumhi oniemi, rote idane e tiemhile.§ ²⁸ Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi eghẹghẹ ipfasheke oye e o she ti bhale.”

Owena ni a rote okhua-eni rue

(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)

²⁹ Ijesu ọ ze okhe irokhoko ona khasẹ we, ọọ we, “A ke bino ọara okhua ali ẹra nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegbo ne, a lese khi oruame o shi ti e bhale. ³¹ Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, agbhotu ona ọa ya dose ne neni a me eni emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya dose, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kuegba-ani ukue iditse, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue e egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi eghẹghẹ ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni ọ la agbo o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe eghẹghẹ kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni ọọ bhale, ali ni a ro dobe migha odalo oyi Omi Ogbo.”

* **21:15** Li ze iLuk 12.11-12 † **21:22** Li ze Osia 9.7 ‡ **21:25** Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJofe 2.31;

Irọ 6.12-13 § **21:27** Li ze iDan 7.13; Irọ 1.7

³⁷ Ogbelekpa iJesu o ro la Owa oyi Eshinegba ii sese. Ini obili oo bi, o fie nga Ute Eera Olivu.* ³⁸ Eluzogbe kpa, eni egbo nya e bhale Owa Oyi Eshinegba ya ri esq shi oli eke ni e suo ungmemhi oyoli.

22

Ijudasi o lama khi loli ya ri iJesu de
(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iJon 11.45-53)

¹ Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.*
² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe iJesu a, ama ulishi oyi egbo o mu we.

³ Igho Okphaghi e lo iJudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi oghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu. ⁴ Oni iJudasi o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba. O nu we ye ochi abi o li ya ri iJesu na we de. ⁵ Egbe e mu we, e lama khi wewe e ya fali oli ikpagho. ⁶ O lama shi we o, o nono abi loli ri ya me asha ri oli na we mu ini ebubu egbo ea la akagho.

Eminale ni o kpukhokho
(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon 13.21-30)

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a ro omi osumha e luase obo, o ramhi. ⁸ Igho iJesu o ghie iPita ali iJoni ralo, oo we, "A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa."

⁹ E mhila li, "Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?"

¹⁰ IJesu oo we, "Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya me omose oghuo ni o tsua ubene amẹ. A deba li je owa ni oo je. ¹¹ Ini a ramhi agho, a lie oni o mholi oni owa ogho, 'Osese oo, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku e shi, ni mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?' ¹² O ya ri ukpokpomhi agbala khasẹ e ukhomhi owa atonga ni a lolo riele somhi otse. A mu egbe oni eminale shi agho."

Eminale ni o kpe ukhokho ni iJesu o nu eniye odukhokho eyoli le

¹³ Igho e bhale ya e khi abi iJesu o li ngme oli te o khi. Igho e mu egbe oni eminale iPasova shi agho.

Abi e ro le eminale oyi Onomhue
(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori 11.23-25)

¹⁴ Oni eghẹghẹ o ramhi, iJesu ali ighiusomhi na kee eyoli e shito shi gase ni e ro ya le eminale. ¹⁵ Oo we, "O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu e le eminale iPasova ona neni mhi ya me osoli. ¹⁶ Mhi gueye e khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba."

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. Oo we, "A mo uko ona, a kemhi oli da. ¹⁸ Mhi gue oli e ye e khi, mhia ke gbo ya da onyo oora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale."

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhue obo, o kphemhi, o khi oli a, o ro na we, oo, "Idiegbe oyemhe na ni mhi ro na e. A lina ke riele oli ro sato mhe egbe."

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, oo, "Uko ona o khi ishobo onogbo ni o rote oia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na e.† ²¹ A ghe i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena.‡ ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia,

* 21:37 Li ze iLuk 19.47 * 22:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 22:20 Li ze ijere 31.31-34 ‡ 22:21 Li ze iwolo 41.9

igho a li ya me ɔli, ama epfua o khi ni ogbɔ ni o ya roli de.”²³ Ee mhila egbewe ɔni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasese shi iteva oyewe shi ɔni o fune nya shi elemhi we. ²⁵ Ijesu oo we, “Eri ighie eyi egbo ijeta ee jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri wewe e kpaghie we obɔ.”²⁶ Ama a khi li abi wewe, ochogho, ɔni o nono ni loɔli fune elemhi e, o ri egboɔli tiemhie eke nya, ɔni o ralo o ke ga enekpole.[†] ²⁷ Oghuo o fu ne, ɔni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi ɔni oo kphanɔ eminale ghi eni e shito o le? Oa khi ɔni o shito le? Ama eri mhemhe mhi le e iteva abi ɔni o ga e.[‡] ²⁸ Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na e, abi itamhe o li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shito ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ezɔ. [§]

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

³¹ “ISamo, iSamo, ghe i, Okphaghie o she mhila khi loɔli e nono ni loɔli kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. ³² Ama mhi she so iromhi ne, iSamo, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inyoghuo e enekpole o.”

³³ Ama iPita oo li, “Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua.”

³⁴ Ijesu oo ɔli, “Mhi gue e ye, khi, yeye iPita ona, neni okpa o ya gbieghe amo u ya kie mhe itese khi u waa lese mhe.”

Egheghe ingme o she ramhi

³⁵ Ijesu o ro mhila we, “Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua ekuɛ ukpagho wekhi akpaba wekhi ekuɛ, emhikhoghuo o fe to e?”^{*}

E ɔli, “Iiye.” ³⁶ Oo we, ama memena, ogbɔ ni o mhuɛ ekuɛ ukpagho o rue ɔli, ɔni o mhuɛ akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhuɛ ogbhoro, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo. ³⁷ Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni oo, “A leli ɔli ma egbo ni e lue,” o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.[†] ³⁸ Eniye odukhokho eyoli e ɔli, “Bino, Onomhue, ogbhoro eva e la ana.” Oo we, “O somhi agho.”

Ijesu o la ute olivu so iromhi

(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

³⁹ Ijesu o fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. ⁴⁰ E ramhi agho, oo we, “A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

⁴¹ O tikia na we dene, o wugha, o so iromhi, oo, ⁴² “Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama oa khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

⁴³ Igho ageni o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. ⁴⁴ Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni opfo ni e rote ɔli egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi oia. ⁴⁵ Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye odukhokho eyoli. O me khi osoli ni e vie o ri olosemhe shi we egbe, e lese. ⁴⁶ O mhila we. “Elo o ze khi a lese-a? A vule ni a ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

[§] 22:24 Li ze iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46 * 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 † 22:26 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35 ‡ 22:27 Li ze iJon 13.12-15 § 22:30 Li ze iMat 19.28 * 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 † 22:37 Li ze Aza 53.12

A mu iJesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

⁴⁷ Abi ɔ kie li ngme egho, egho e ve lole gbii. Omose ni a lu iJudasi ni o li khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu o rewe kia. O le deba iJesu ni loli ya pfi oli elemhi egbe. ⁴⁸ IJesu o mhila li, oo li, “IJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogho o de ena?” ⁴⁹ Eni eniye odukhokho eyi iJesu e me emini a ya me ena, e mhila li, “Onomhuɛ anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?” ⁵⁰ Igho oghuo o, o ri itakobi fia oni oo ga oni o kpeda nya oye ekpodalo-ugamhi eso a. ⁵¹ IJesu oo li, “Taa! Khi ke gbo li igho.” O ri obo ti oni omose oni eso, oni eso o gbela. ⁵² IJesu o mhila ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali eni ee khekhe Owa Oyi Eshinegba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu oli, “Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale e deba mhe?” ⁵³ Ele kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba e sese, ongege o ri obo ti mhe, ama egehege oye na ni ekpabo alo ebili e ro mhese.”†

IPita o tia khi loli ea lese iJesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Igho e mu oli vu ya je owa oyi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya. IPita o tapfia a deba we. ⁵⁵ Abi e ke ro pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e ro shito, iPita o li bhale ya nu we shito. ⁵⁶ Abi okpotso oni oo ga oghuo o li me khi iPita o nu we shito, o bino oli tsuke, oo li, “Omose ona o li nu iJesu kia.” ⁵⁷ Ama iPita o tia. Oo li, “Kpotso, Mhia fe ga lese oli.” ⁵⁸ O dene, omose olese o ke gbo me iPita, o mhila li, “U li nu iJesu u kia.”

IPita o ke, “Mose mhia nu oli kia.”

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, omose olese o ge ma o gue, oo, “Mhi lese gboo khi omose ona o nu iJesu u kia, irari khi onge iGalili o li khi!”

⁶⁰ Ama iPita o so li o, oo li, “Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena.” Utoghuo kpe abi o kie li ngme, okpa o gbieghe ⁶¹ Onomhuɛ o pfi alo bino iPita chii. IPita o tode sato ungmehi ni iJesu o ngme ni o khi, “Neni okpa o ya gbieghe, u ya tia itese, we khi u waa lese mhe.” ⁶² IPita o fi je olase, o ya vie oya.

Eni e khe ekhe e ri iJesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emose ni e khe iJesu ekhe, e roli li egia, e gbe oli. ⁶⁴ E genoo oli alo, e mhila li, “Bobobo! Oghuo o ri emhi lie?” ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

E mu iJesu bhale igbaa iSahediri

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosi e legba. E rue iJesu lasela migha iteva oyewe. ⁶⁷ E lie oli, “Ini yeye u khi oni omiagbopfuese, gueye anye.”

IJesu oo we, “Ini mhi tseku gueye e, aa ya mie shi mhe o. ⁶⁸ Ini mhi mhila e, aa ya gbaghie a na mhe. ⁶⁹ Ama rote memena vu, omi ogho o ya shito obita oyi Eshinegba obini iloghie.”

⁷⁰ Wewe nya e mhila li, “Omi Eshinegba u khi?”

Oo we, “A gue ngme ni e khi Omi o mhi khi.”

⁷¹ E egbewe, “Awa ke gbolo e nono otsela olese, awa-eghuo awa she ri eso eyawa suo abi o ri unu oyoli ngme.”

† 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

23

*A rue ijesu bhale odalo oyi iPaleti**(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)*

¹ Igho eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wẹwẹ nya e gue ẹzọ shi ọli egbe, ẹ lie, “Anye she mẹ ọmọse ọna khi ọ sesẹ ẹgbọ odẹ ẹgbhọli. Ọọ ẹgbọ e khi ke zẹ oga na oghie iSiza, ọ gbolo a lie khi lọli khi Ọmiepfuese ni ọ gbo khi oghie.”

³ Igho iPaleti ọ mhila li, “Suọ khi yeyẹ u khi oghie oyi ẹgbọ iJu?” Ijesu ọọ li, “Abi o li ghọ.”

⁴ Igho iPaleti ọ gueyẹ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a mẹ ushi mu mhue ọmọse ọna obọ.”

⁵ Wẹwẹ nya e lie, “Eri ọ ri osesẹ oyọli pfi ozughu ẹ shi eke iJudia nya. Eke iGalili ọ te gba li eke le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue ijesu bhale odalo oyi Erọdu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wẹ ini ọngi iGalili ọ khi. ⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi eke ni Erọdu ọ mhẹshẹ shi ijesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Erọdu ni ọ li la iJerusalemu oni ẹghẹghẹ.

⁸ Abi Erọdu ọ rọ mẹ ijesu, egbe e mu ọli, itobọ khi o she tẹshẹ ni ọ te nono ni lọli mẹ ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpẹloe luẹ gbe ikanya ọnyalao eghuo. ⁹ Ọ mhila ijesu ogbo ebubu ama ijesu ọa pfa shi ọli eke. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e migha aghọ, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Igho Erọdu ali ekhọli-okhue eyọli e gia li e gbo rọli li egia. E sọno li itsua ni e somhi otse ni e ghale. E gbo rue ọli nyenẹ egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Ẹlẹghọ, iPaleti ali Erọdu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

*iPaleti ọ pfa ezọ mu ijesu a gbe ọli-a**(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iJon 18.39-19.16)*

¹³ iPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ mhẹshẹ ali eni ẹgbọ nya, ¹⁴ Ọọ wẹ, “A rue ọmọse ọna ghi mhe, a lie khi ọ pfi ozughu shi ẹgbọ iteva. Ama ukpẹloe ẹ mhi la mhila li ogbo lẹna, mhi aa mẹ emhi khoghuo ni a rọ gue ẹzọ shi ọli egbe. ¹⁵ Wẹkhi eri Erọdu ọ pfa ezọ mu ọli, irari khi ọ nyenẹ ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mẹ ọli gboọ khi ọni ọmọse ọna ọa li ingme okhoghuo nabi a rọ ya lie a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nasẹ ọli, mhi rue ọli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọọ mema rue ọgbọ ọghuo ighumha lasele na wẹ.]

¹⁸ Wẹwẹ nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! A ri ochoghọ rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ẹoli ali khi ọ gbo gbe ugbeli. ²⁰ iPaleti ọ nono ni luẹ rue ijesu obọ-a, ọ gbo lema wẹ. ²¹ E kiele tsesẹ nyoghoo, “A ta li ma ọọra apfida gbe-a! A ta li ma ọọra apfida gbe-a!” ²² Utonuzesẹ, ọ gbo nu wẹ ngme, ọọ, “Ẹlọ o zẹ, Ingmobẹ onoghuo ọ rieḡe? Irari khi mhia mẹ emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ igho, mhi lẹshẹ ya nasẹ ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsesẹ nyoghoo, a ta ijesu ma ọọra apfida gbe-a. Atsesẹ oyẹwẹ o rọli tşẹ na wẹ. ²⁴ Igho iPaleti ọ lama shi wẹ ọ. ²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni eke, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wẹ. Igho ọ ri ijesu na wẹ, e ka li ọli abi o ghọle wẹ.

*A ta ijesu ma apfida**(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iJon 19.17-27)*

26 Abi e li rue ɔli lɛɛ, e mɛ ɔmɔsɛ ɔghuo ni a lu iSamɔ ɔngi iZirɛni ni ɔ rɔtɛ ɛɔli ɔdonuɛ lo oni ɛɔli le. E ri itoto mu ɔli, sheli ɔli oni ɔɔra apfida ɔghɔ, ɔ tsua li nga ike deba iJesu.

27 Ebuɔu ɛgbɔ e deba iJesu, shi ikpotso ni e viɛ e viɛ oya na li. 28 IJesu ɔ nyenɛ alo ghue wɛ, ɔɔ wɛ, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke viɛ na mhɛ. A ke viɛ na egbe ɛ ali imi ɛ, 29 Irari khi oni egheghe ɔɔ bhale ni a rɔ ya ke liɛ, ‘Ikhiwɔsɛ o khi na ikpotso ni ɛa bia eniye, ni ɛa mɛ umɛmhi ghue, wɛkhi e ri e mu ɛnyeli shi ɔmɔ unu ghue.’ 30 E ya liɛ ute, ‘De mu anye,’ ɛɛ ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’* 31 Irari ini ɛgbɔ ɛɛ li na ini egua o vɔ ebuli-a zughu, sɛ e kɛ ɛ li ini o khakha?”

32 A li muno ighiatɔ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. 33 Abi e rɔ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” aghɔ e gbe ɔli ali ighiatɔ egɔ a shi. E ta ɔghuo ma ɔɔra shi ɔli ukiekie obita, e ta ɔnɔkpɔle shi ukiekie obɔ ɔgobɔ. 34 IJesu ɔli, “Ita, gbekua na wɛ irari khi ɛa lɛsɛ emini ɛɛ li.”†

E ri amukpaghɔ pfi onolo rɔ kemhi itsua eyɔli. 35 Eni ɛgbɔ e migha bino, enighie e ɔli ɔkɔnyɔ. E liɛ, “Oɔ tsumhi ɛgbɔsɛ, ɔ tsumhi egbɔli ini lɔli ɔ khi ɔmiepfuese ɔyi ɛshinɛgba ni a zɛ.”‡

36 Eni ekhɔli-okhuɛ e li bhale ya rɔli li egia. E ri onyɔ ni ɔ yala nali ɔ mɔ da. § 37 E ɔli, “Ini o khia khi yeyɛ u khi oghie ɔyi ɛgbɔ iJu, tsumhi egbe ɛ shɔ.” 38 E kekɛ emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “ɔna ɔ khi Oghie ɔyi ɛgbɔ iJu.”

39 Oghiatɔ ɔghuo ni a li tama ɔara, ɔ tsue iJesu. ɔ liɛ ɔli, “Oá khi yeyɛ wɛ khi ɔmiepfuese u khi? Tsumhi egbe ɛ, ni u li tsumhi anye.”

40 Ama oghiatɔ ɔnɔkpɔle, ɔ dese ɔli, ɔɔ li, “Ulishi ɛshinɛgba ɔa ya muɛ, aborɔkhia khi eri ushi ɔghuo o ga mu awa? 41 Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama ɔmɔsɛ ɔna, ɔa li emhikhɔghuo ni ɔ mɛ osue a shi.” 42 Ighɔ ɔɔ iJesu, “Sato mhɛ egbe ini u bhale ukpɛkhomhi eghieie oye.”

43 IJesu ɔɔ li, “Mhi gueyɛ khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhɛ la Apfɛ oyi ɛshinɛgba na iloghie.”

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iɔn 19.28-30)

44 Agogo igbeva ɛɛ ɔguota o lɛsɛ nu, obili o te bi oni ekɛ nya ya ramhi agogo esɛ ɛɛ ogbɔmhi. 45 Irari khi ovɔ ɔa ke to, ode ugbakpi ni a rɔ pfa ɔɔɛ a shi elemhi Owa Oyi ɛshinɛgba o te iteva kiɛsɛ-a eva ya to ekɛ.* 46 IJesu ɔ lu leghe, ɔɔ, “Ita, mhi ri ayemhɛ oyemhɛ mhɔli ɛ obɔ.” Abi ɔ rɔ na ngme se, ɔ ghua. 47 Abi ɔga ɔkhɔli-okhuɛ ni ɔ la aghɔ ɔ rɔ mɛ emini a mɛ, ɔ kuɛghie ɛshinɛgba, ɔɔ li, “Egbeɔ lɔ khi ɔmɔsɛ ɔna ɔni ɔ pfuasɛ ɔ khi!”† 48 Abi ɛgbɔ ni e le gba aghɔ ni wɛwɛ e ri ukpɛloe mɛ emini a mɛ, e rɔ mɛ emini a mɛ, ee viɛ osue, e je. 49 Ama ɛgbɔ nya ni e lɛsɛ ɔli ali ikpotso ni e rɔtɛ iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga mɛ nya.‡

Irɔtɔ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iɔn 19.38-42)

50 ɔmɔsɛ ɔghuo ɔ la ɔ na lu iJosɛfu. ɔ khi ɔghuo emɔsɛ ni ɛɛ mhɛsɛ. ɔ khi ɔmɔsɛ ɔnetɛ ni ɔ pfuasɛ. 51 ɔa lama shi ɔ a ka gbe iJesu a. ɔngi ɛɔli Arimatia na ekɛ iJudia ɔ khi. ɔ migha khɛ Eghieie oyi ɛshinɛgba. 52 ɔ lɛ deba oghie

* 23:30 Li zɛ Osia 10.8; Irɔ 6.16 † 23:34 Li zɛ Iwolo 22.18 ‡ 23:35 Li zɛ Iwolo 22.7 § 23:36 Li zɛ Iwolo 69.21 * 23:45 Li zɛ Okiali 26.31-33 † 23:47 Li zɛ Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li zɛ iLuk 8.2-3

iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ O rōte oora apfida rue ōli tiemhile, o ri ide enegbo khuli ōli. O ya rōli shi uji ufuēche ni a to-a, ni ogbō o a kpē ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbēle ni o mama eļe iyēmheā oyi egbō iJu lo. Eļe iyēmheā o she lēšē ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rōte iGalili deba iJesu bhale e deba li ya mē uji ni o ri iJesu to. Ali abi o li rōli to. ⁵⁶ Igho e nyenē egbe je apfē ya rue ituale ni a ku e shi olimhi egbe. ⁵

Ama e yēmhe-a ogbēle iyēmheā. E ri ona ri ushi ogbēle iyēmheā gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJōn 20.1-10)

¹ Eļe ni ododē na elemhi efo uka, ogbiē fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu to. ² E mē khi eche ni a rō khukhu oni uji, khi a gheghele ōli ode-a. ³ Ama abi e rō lo elemhi oni uji, e a mē idiegbe oyi iJesu. ⁴ Abō e sha wē, abi e li migha a sa o egho, e mē khi emōse aava ni e sō itsua epfopo ni e ge nyanyanya e nu wē migha. ⁵ Ulishi oo mu wē, e nyēšē ukhomhi sō alo ghue eke. Ama eni emōse e mhila wē, “Elo o zē ni a rō nono ogbō ni o la agbō ifuabō oyi egbō ni e ghua?” ⁶ Oa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueye e abi o rō la iGalili khi: ⁷ ‘Omī Ogbō o mema ya mē osue obō oyi egbō olamhē, e gbe ōli-a shi apfida, ama eļenuzi-esē o ya guale.’ ⁸ E tigbe yele eni ingme eyōli le.

⁹ E rōte atalimhi bhale, e gueye eniyē odukhokho ogbaghuo enekpole ali egbō elese ni e la agho. ¹⁰ IMeli ōngi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli inyi iJemhisi ali ikpotso ni e nu wē kia e gueye eni ighiusomhi na kē. ¹¹ Ama eni eniyē odukhokho e dabi khi ingmemhi afuē eni ikpotso ee ngme, e a pfi esō shi wē o ¹² Ama iPita o vule, o na ya je oni atalimhi, o ramhi agho, o nyēšē egbe bino elemhi oni uji, o lēšē mē ide ni a rō khuli ōli egho agho, ama o a mē idiegbe oyi iJesu. Igho o li je apfē, abō e sha li.

Okiali na ode Emausi

(iMak 16.12-13)

¹³ Oni ogbēle ni e ngme ena, eniyē odukhokho aava eyi iJesu e je eoli Emausi ni o khi imali igbaghuo rōte iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewē ngme ingme enana ni a mē. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li lēšē egho, iJesu o khu wē e, e ga kia lēšē. ¹⁶ E mē ōli ama e a lēšē ōni o khi. ¹⁷ IJesu o mhila wē, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia lēšē ena?” E mu migha, alo eyewē e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi wē ni a lu iKilopasi o mhila li, “Opfese oshēbhe u khi shi eke iJerusalemu ni o a lēšē emini a mē eke ona aenelue?” ¹⁹ “Emhi eneghuo a mē?” IJesu o mhila wē. Eni emōse e ōli, “Emini e li iJesu o na iNazareti. Omekeguele o mōse o na o khi, o mhue ekpabō oyi Eshinegba. Egbō e lēšē ōli shi emini o riēle ali ingmemhi ni o gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali enighie e rue ōli lasese ni a gbe-a shi oora apfida. ²¹ Eri anye dabi khi lōli o ya pfa egbō iZireni shi eke. Amo li eļe esē abi a te mē ingme ena. ²² Ikpotso eghuo eyi anye e ri abō sha anye. E je uji oyoli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama e a mē idiegbe oyoli. E nyenē egbe bhale ya gue khi wewē e mē igeni ni e gueye wewē khi o she guale. ²⁴ Egbō eghuo elemhi anye e she je obō ya bino e mē khi abi e ngme o khi, ama e a mē iJesu.” ²⁵ IJesu o wē, “A khi eyēghē e, ni udu oyēē o a nyanya mie emini emekēguele e ngme suō. ²⁶ Aa lēšē khi ina ōni Omiepfuese o li ya mē

§ **23:56** Li zē Okiali 20.10; iDeut 5.14 * **24:7** Li zē iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

osue neni o lo ufumhi oyoli?" ²⁷ Oni iJesu o tigbe ri emini a keke shi Ebe-nopfuase lo we eson ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku eoli ni e je, iJesu o riele abine khi loli ti okiali oyeluwe ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti oli, ee oli, "Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi." Igho o deba we o ya kushi na we. ³⁰ Abi e keror shito ya ke le eminale, o rue oni ibulede, o kphemhi, o khi oli-a, o kemhi na we. ³¹ Eghoghe ana, alo eyewe e khueghie-a, e tigbe lese khi loli lo. Eri-tse o kele-a, ea ke me oli. ³² E egbewe, "Oo khi eri o li abi erali shi awa udu abi o ro la ode nu awa ngme ni o gbo ro gue abi Ebe-nopfuase o ngme ye awa?"

³³ Aghogho e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya e eniye odukhokho ogbaghuo ali egbo enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, "Egbegbi ingme lo khi Onomhue o she guale, o ri egboli gbo khasa iSamo." ³⁵ Igho eni etuawa egho e guele emini a me ode, ali abi e lese iJesu eghoghe ni o ro khi ibulede-a na we.

*IJesu o ri egboli khasa eniye odukhokho oyoli
(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)*

³⁶ Abi e ro kie ghog ngme oni ungmehi, iJesu o migha we iteva oo we, "Opfomhe o nu e la."

³⁷ E yila, ulishi ooo mu we, e dabi khi ayemhe olimhi o khi. ³⁸ Oo we, "Elon o ze ni udu oye e o ro nighise, ni a ro gbo mholi akhokhomhe shi udu oye e?" ³⁹ A bino abo ali awe eyemhe. Mhemhe lo. A ri obog timhe ni a me khi olimhi ogbo oa ya mholi idiegebe ali igua, nabi a me khi mhi mholi ena."

⁴⁰ Abi o ro ngme na se, o ri abo ali awe oyoli khasa we. ⁴¹ Abi oghele ali qshabo ni o vo we udu oa kie ze we mie shi o ne, iJesu o mhila we, "A li mholi emhikhoghuo shi akana ni a le ghog?" ⁴² E rue afele ni a nye na li, ⁴³ O rue oli la akpewe roli le.

⁴⁴ Oo we, "Ena e khi emini mhi gueye e abi mhi ro kie nu e la. Ingme eyemhe nya ni a keke shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekeguele eyi Eshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse."

⁴⁵ Igho o khueghie we udu-a ni e me asha lese emini a keke shi Ebe-nopfuase. ⁴⁶ O gueye we, "Emini a keke shi eke na. Omiepfuese o ya me osoli, o rote eghuli guale elenuzi-ese, ⁴⁷ eghoghe agho a ya ri eva oyoli ri imupfi ali irolamhe-topfa tse abo ushishi nya, rote iJerusalemu gba eke le. ⁴⁸ A ga me eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhe o shobo ghie usomhi ghi e, eri-tse a la elemhi eoli iJerusalemu ramhi ni a ro ya ri itoto rote obini o yagha ghi e ni o ya kpha e so."†

*Inga idane oyi iJesu
(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)*

⁵⁰ Abi o ro rue we vu ya fie, ni e ro kia ramhi iBetani, o tsua abo idane, o ku isemhe na we. ⁵¹ Abi o li ku isemhe na we, oo ze we obo, a rue oli nga idane.‡ ⁵² Igho e nyese ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghele je iJerusalemu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no fune tse, e kueghie Eshinegba.

† 24:49 Li ze Ika 1.4 ‡ 24:51 Li ze Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni Ijoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obo oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obo oyoli ma.

⁴ Loli o mholi agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o do be pfuse oli a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu ijoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otsese shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsese miesuo.

⁸ Oa khi oni ijoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsese shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo e a lese oli, abi o ri riye khia khi loli a rote obo oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, e a lama mie oli. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie oli, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyoe e lie bia ogbo alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyoli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mholi, oni o rote obo oyi Ita bhale, oni o mholi isomhemhi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ IJoni o kia tse abo ingme oyoli ye egbo, o o tse, o o lie, "Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobo khi o kpe la agbo neni a bia mhe."

¹⁶ Rote isomhemhi oyoli ni o gbeku o, awa te mholi ikhivose ododa. ¹⁷ Obo oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obo oyi iJesu iKirisiti isomhemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbokoghuo o me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi oghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e ro lese Ita.

Ijoni oo khi loli e khi Omiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ee ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni e nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila ijoni oni o khi.

²⁰ IJoni o ro sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o khi loli khi oni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, "Oghuo u ke khi sho? Elaja u khi?"†

Ijoni oo, "Iiye." E gbo mhila li.

"Omekeguele oyi Eshinegba u khi?"

O o "Iiye."

²² E gbolo e, "Gueye anye oni u khi sho, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo yeye u khi sho?"

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5

²³ IJoni o rōte ungmehi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba o ngme so we o, oo, “Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe e tseşe, ni oo lie, ‘A rięe udu oye e shi eke ke Onomhue ni o o bhale.’”†

²⁴ Egbo ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ “Abi u a rō khi Omiepfuese, ni u a rō khi Elaja, wekhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u rō o batazi egbo sho?”

²⁶ IJoni o so we o, oo, “Ame mhi rō batazi egbo memena, ama ogbo oghuo o la e iteva memena ni aa leşe ne. ²⁷ Loli o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o taghie uli oyi ekuę ni o rō so a.”

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini ovo o te e ngale shi oke iJodani, ashini iJoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni o me khi iJesu oo bhale, iJoni o gueye egbo, oo, “Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi rō lie, ‘Omose oghuo o ya bhale ni o fu doşe me, itobo khi o she kpe la o neni a bia me.’” ³¹ Egbegi mhemhe mhia kpe leşe oli ghue, ama eri mhi bhale ri ame e batazi egbo ini mhi me asha ri oli khasę egbo iZireni.”

³² Igho iJoni o pfi otsele ona khi, “Mhi me khi Ayemhe o li abi anekhukhu rōte idane tiemhie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha kpe leşe oli, ama oni o ghie mhe mhi ri ame ke batazi egbo, oo mhe, ‘Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemhie shi o khi o migha li egbe ne, loli o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.’” ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloę oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi.”

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akaghō. ³⁶ Abi iJoni o rō me khi iJesu oo doşe, oo, “Bino Omi osumha oyi Eshinegba.”

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e rō suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo ukhokho, o me we khi e deba lue, o mhila we, “Elo a nono.” Eę oli, “Oseşe, obo wa la?”

³⁹ Oo we, “A bhale ya bino.” Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la eęgho nya rōte agoę ene eę oęuota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suo emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghuo iSamō iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSamō inyoghuo oli gueye, oo, “Anye she me Omiepfuese.” (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamō bhale ghi iJesu.

IJesu o bino oli, oo, “Yeęe u khi iSamō omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. iPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme.”

IJesu o lu iFilipu ali iNatanie

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi loli rōte agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, “Deba mhe.” ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ iFilipu o ke nono iNatanie li me. Oo li, “Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazaręti Omi iJosefu.”

⁴⁶ iNatanie li oo, “iNazaręti we, eminete o li rōte iNazaręti e lase?” iFilipu oo, “Leşe bhale ya bino tşe.”

⁴⁷ Abi iJesu o rō me iNatanie li khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, “Egbegi onge iZireni na, oni o a ya lo eębhli.”

⁴⁸ INatanieli o mhila li, “Se u gho leše mhe?” Ijesu o, “Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e.”

⁴⁹ INatanieli o, “Qseše, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!”

⁵⁰ Ijesu o, “Itobo khi mhiē khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e doše ona.” ⁵¹ O gbo gueye we, “A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbo o.”§

2

Ijesu o ri amē mele onyo a

¹ Ogbele onuzi-ese, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo ijesu o la agho, ² A li lu ijesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo ijesu o ijesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ Ijesu o, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi eghēghe oyemhe o ramhi ne.”

⁵ Inyo ijesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

⁶ Ikpokpomhi idubo eche esesa e la epfe agho na die amē e shi ni egbo iju e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghuo oghuo, o mie italabi amē ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyo, “A ka die amē vo eni idubo esesa.” Igho e die amē vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho o, “A die o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba.” Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe e khu ilegba o rote eni amē ni a she ro mele onyo a da bino, o kpe leše obini a me we, ama eni e so onyo e leše obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ o o li, “Ashini a la riele emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasele na egbo da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni ijesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la riele o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o doše se, ijesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobō ukuku ogbele.*

Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi eghēghe ukpe oyi egbo iju ni a lu iPasova o ro ti bhale, ijesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya e khi egbo e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu e de. Eghuo e shito pfa ikpagho na egbo. ¹⁵ Igho ijesu o rue ili ro lali utali ulumhokie ro khu we ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; o miatse we ikpagho kua, o ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ O o eni e ri inekhukhu e de, “A muno we ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe e mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yebele emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iju e mhila ijesu ini o mholi ikanya onyaloa ni o ya gbe ni o ya rokhasē ewe khi o mholi afu ni o ro riele enana nya.

¹⁹ Ijesu o we, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo riele o to ogbele ese.”§

§ 1:51 Li ze Igbae 28.12 * 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19 Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

²⁰ Enighie eyi iJue e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya rielle to?”

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o ro ghu-a ni Eshinegba o ro gbo guise o le, eniye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini o ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suo.

²³ Eghегhe ni iJesu o ro la iJerusalemu, ikhi eghегhe ukpe iPasova, ebubu egbo e ro mie oli suo itobo khi e me ikanya onyalo ni o gbe. ²⁴ Ama iJesu o ya regbenga we obo itobo khi o lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Oa khi ogbo o ke gbo ya gue ingme oyi egbo ye oli, itobo khi o she lese emini o la we udu.

3

Ijesu ali iNikodemosi

¹ Omose oghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemue ni o mu eloe shi elemhi iJue, a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona o bhale deba iJesu eliyose eghuo, oo li, “Ose, anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo o ya dobe ke gbe ikanya onyalo enabi u wa gbe ena ini Eshinegba o nu oli la.”

³ IJesu oo li, “Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li rielle ogbo bia, o ya me Eghiele oyi Eshinegba.”

⁴ iNikodemosi oo li, “Se a li gbo rielle ogbo ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo rielle oli bia?”

⁵ IJesu o suli o, oo li, “Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi ame ali elemhi Ayemhe. ⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbo alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro rielle ogbo o bia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhi khi, ‘A mama rielle e ya bia,’ o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpele o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a rielle bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li.”

⁹ iNikodemosi o mhila iJesu, “Se a lie me gho?”

¹⁰ IJesu oo, “Ye ye ukpokpo-ogbo oguebe ni u lie sese egbo eke iZireni waa lese ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo.

¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye? ¹³ Ogbokhoghuo o kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbo ni mhi rote iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igbo a mema li tsua Omi Ogbo idane. * ¹⁵ Eghегhe agho, onini o da mie oli suo, o ya mholi agbo na agboagbo.

¹⁶ “Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loli o ro rue Omioli oni omose otuoghuo kpe na agbo, eghегhe agho onini o da mie oli suo ne, o ya pfua, ama o ya mholi agbo na agboagbo. ¹⁷ Eshinegba o ghie omi oli bhale agbo, ni o bhale ya pfa ezọ mu egbo na agbo, eri o ghie oli, o bhale ya mie agbo pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ezọ mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o da mie oli suo, a she pfa ezọ mu oli se, itobo khi o mie Omi Eshinegba otuoghuo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie so oni ezọ na. Akpa o bhale agbo, ama egbo e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe ee gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o ya nono akpa, o tigbe e bhale

* 3:14 Li ze iNoba 21.9

ákpá itobò khi ikanya eyọli e ya ri udi lasese ini e bhale ákpá. ²¹ Ama ọni ọ da ri ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, ọ bhale ákpá ashini a te ẹ me eke, ni ikanya eyọli e rọkhasẹ khi odẹ oyi Ẹshinẹgba ọ rọte.”

Otsẹlẹ ni iJoni ọ pfi shi ingme oyi ijesu

²² Ẹlẹ lese ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e je eke iJudia. O nu wẹ la oobo ukuku eghẹghẹ, ọọ batazi ẹgbọ. ²³ IJoni ọ la Ainoni ni ọa nuẹ shi iSalimu li batazi ẹgbọ, itobò khi amẹ e lo bu shi aghọ. Ẹgbọ e je aghọ deba li ni ọ batazi wẹ. ²⁴ Eghẹghẹ aghọ aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniyẹ odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ọgbọ iJu oghuo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Ighọ e le deba iJoni, ẹẹ, “Osesẹ, u ke yelege omose oghuo ni u ke batazi, ọni u ngme ingme oyọli epfe okẹ iJodani ẹlẹghọ, ọ li ẹ batazi ẹgbọ, lọli ẹgbọ nya e ke na deba memena.”

²⁷ IJoni ọọ wẹ, “Aa me emhikhoghuo ni ọgbọ ọ mhọli ni ọa khi Ẹshinẹgba ọ rọli na. ²⁸ Ẹẹ ena a ga suọ abi mhi rọ liẹ khi ọa khi mhemhẹ mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhẹ ralo na li.‡ ²⁹ Omose ọni ọ rue omueshi ọ khi ughue omueshi. Eri omole ọni omose ọni ọ rue omueshi ọ ri esọ shi eke migha ke khe ughue omueshi. Ọ kha da suọ khi omole ọ da ngme ne, egbe ẹẹ mu ọli. Ighọ egbe e liẹ nu mhẹ memena, ighọ oghelẹ oyemhẹ o gbo vọ. ³⁰ Ufumhi oyọli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhẹ ọ ọ ke tiemhi.

³¹ “Oni ọ rọte ilimhi tiemhie ọ fu dọsẹ ẹgbọ nya. Ọni ọ rọte agbọ ana lasese, ona agbọ ona ọ khi. Irarighọ, ingmemhi eyi agbọ ana a ke ngme. Ama ọni ọ rọte ilimhi tiemhie ọ fu dọsẹ ẹgbọ nya. ³² Emini ọ me ali emini ọ suọ ilimhi, ọ gue ẹ ye ẹgbọ, ama ọgbokhoghuo ọa mie ọli suọ. ³³ Ọni ọ da mie emini ọ gueye agbọ suọ ne, eri ọ rọkhasẹ khi igesikia Ẹshinẹgba ọ ngme. ³⁴ Ọni Ẹshinẹgba ọ ghie, ọọ ngme ungmemhi oyi Ẹshinẹgba, itobò khi eri Ẹshinẹgba ọ ri Ayemhẹ oyọli na li gbe ku ọ. ³⁵ Eri Ẹshinẹgba Ita ọ nono ingme oyi Omiọli ọni omose, irarighọ ọ rọ ri emhikpa nga li obo.§ ³⁶ Ọni ọ da mie Omiọli suọ ne, eri ọọ mhọli agbọ na agbọagbọ, ama ọni ọ da kie ọli ne, ọa ya mhọli agbọ, eri ibiselemhi oyi Ẹshinẹgba ọọ deba li agbọagbọ.”

4

Ijesu ọ nu ọkpotoso ọnge iSameria ngme

¹ Ẹgbọ iFarisi e suọ khi ebubu ẹgbọ ẹ deba ijesu, ali khi ọ gbo batazi eniyẹ odukhokho bu dọsẹ iJoni. ² Ọa khi ijesu ọ ri obo oyọli mema batazi ẹgbọ, ama eniyẹ odukhokho eyọli e batazi ẹgbọ. ³ Ighọ abi ijesu ọ rọ suọ ingme ni ẹgbọ e ngme, ọ rọte eke iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ Ọ ya rọte odẹ iSameria dọsẹ abi ọ rọ lẹ iGalili.

⁵ Ighọ ọ bhale ẹoli na lu iSicha ni o la eke iSameria, ni ọa nuẹ shi eke ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omiọli ọni omose.*

⁶ Aghọ ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O loşẹ ijesu itobò okiali ni ọ kia ramhi aghọ, ighọ ọ shitọ epfe oni ilijia. Oguota o lẹşẹ mu eke oni eghẹghẹ.

⁷ Ọkpotoso ọnge iSameria oghuo ọ bhale ya a amẹ. Ijesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhẹ da.” ⁸ Eghẹghẹ aghọ eniyẹ odukhokho eyọli e she lo ifuapfẹ ya dẹ eminale.

† 3:24 Li zẹ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li zẹ iJoni 1.20 § 3:35 Li zẹ iMat 11.27; iLuk 10.22 * 4:5 Li zẹ Igbae 33.19; iJosh 24.32

⁹ Oni ɔkpotoso ɔnge iSameria ɔɔ iJesu, “Ongwe iJu u khi, mhɛmhɛ mhi khi ɔnge iSameria, sɛ u ke li a liɛ mhi diɛ amɛ nɛ da?” Emimi o zɛ ni ɔ rɔ ngme na khi, ɛgbɔ iJu ali ɛgbɔ iSameria ɛa ri egbe ɛ ti emhi egbe.†

¹⁰ IJesu ɔ li, “Ini u lesɛ isomhopfa ni Eshinegba ɔ rɔ na ɔgbɔ lɔ, ni u gbo rɔ lesɛ emini ɔgbɔ ni ɔɔ mhila ɛ amɛ ɔ khi lɔ, u kha mhila li ɔ ri amɛ nɛ da. Eghɛghɛ agho ni ɔ ri amɛ ni e ri agbɔ ɔ na ɔgbɔ nɛ da.”

¹¹ Oni ɔkpotoso ɔ ke mhila iJesu, ɔɔ, “Oga, waa mhɔli emhi ni a rɔ ɔ a amɛ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya mɛ eni amɛ ni e ri agbɔ ɔ na ɔgbɔ na a mhɛ da? ¹² Eri u kɛ liɛ khi yeyɛ u fu dɔsɛ iGiekɔpu ita anye kpa?” Lɔli ɔ tɔ oni ilijia ona, ni ɔ ri ɔli na anye, ni lɔli ali imiɔli ali elamhako eyɔli e gbo te ɔ da.

¹³ IJesu ɔ ya sɔ li ɔ, ɔ li, “Onini ɔ da da amɛ eyi ilijia ena, okiamɛ o gbo ya gbe ɔli. ¹⁴ Ama okiamɛ ɔa tigbe kɛ ɛ gbe ɔnini ɔ da da amɛ ni mhi ya rɔ na li da. Itobɔ khi amɛ eyemhɛ e ya mele okɛ ni ɔa ke ya khakha ghue shi ɔli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbɔ na agbɔagbɔ na li.”

¹⁵ Oni ɔkpotoso ɔɔ, “Oga Kpekpe ri eni amɛ na mhɛ da ini okiamɛ o khi ke gbo gbe mhɛ, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amɛ.”

¹⁶ IJesu ɔɔ, “Ka lu ɔmɔsɛ ni ɔ rue ɛ shi bhale.”

¹⁷ Oni ɔkpotoso ɔɔ, “Mhia mhɔli ɔmɔsɛ.” IJesu ɔɔ li, “Igesikia lɔ, ni u wɛ khi u a mhɔli ɔmɔsɛ, ¹⁸ itobɔ khi u she kpe mhɔli emɔsɛ oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, ɔa khi lɔli ɔ rɛ shi.”

¹⁹ Oni ɔkpotoso ɔɔ, “Kie! Oga, mhi she mɛ ɔli khi ɔmekɛguele oyi Eshinegba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye ɛgbɔ iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama ɛɛ ɛgbɔ iJu, ɛ khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ IJesu ɔɔ li, “Mie mhɛ suɔ khi ɛghɛghɛ ɔɔ bhale ni u a ke rɔ la ukhomhi ute ona, wɛ khi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emimi ɛɛ ɛgbɔ iSameria aa lesɛ, a ga, ama anye lesɛ emini anye ɛ ga itobɔ khi obɔ oyi iJu imiepfaese o te bhale. ²³ Ama, ɛghɛghɛ ɔɔ bhale, oni ɛghɛghɛ o she ramhi ni ɛgbɔ eni e ri igesikia ɛ ga Eshinegba e rɔ ya ke ga li abi Ayemhɛ oyɔli o li rokhasɛ wɛ, e gbo te odɛ igesikia ga li, itobɔ khi ɛgbɔ eni e lighɔ ɔ ga li, ɔɔ nɔnɔ. ²⁴ Ayemhɛ oyi Eshinegba ɔ khi, eni ɛɛ ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhɛ o rokhasɛ wɛ, ali rɔte odɛ igesikia.”

²⁵ Oni ɔkpotoso ɔɔ iJesu, “Mhi lesɛ khi ɔmiepfaese (ɔni a lu iKirisiti) ɔ ɔ bhale. ɔ kha bhale, ɔ ya khueghie emhikpa gueyɛ anye.”

²⁶ IJesu ɔ sɔ ɔni ɔkpotoso ɔ, “Lɔli mhi khi ni mhi nu ɛ ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniyɛ odukhokho eyɔli e bhale ya ɛ khi ɔ nu ɔkpotoso o ngme, o ri abɔ sha wɛ. ɔngɛwɛ ɔa mhila li, “Elɔ wa nono?” Wɛkhi e ri e mhila li, “Elɔ o zɛ nu u rɔ nu ɔli ɛ ngme?”

²⁸ Ighɔ ɔni ɔkpotoso ɔ zɛ akhe amɛ oyɔli obɔ shi aghɔ, ɔ je ifuapfɛ kia gueyɛ ɛgbɔ, ɔɔ liɛ, ²⁹ “A bhale ka ghe ɔmɔsɛ ɔghuo ni ɔ gue emini mhi ga riɛlɛ ghue nya ya mhɛ. ɔmiepfaese ɔ fɛ ya khi?” ³⁰ ɛgbɔ e vɛ gbii te ifuapfɛ bhale ashini iJesu ɔ la.

³¹ Eghɛghɛ aghɔ, eniyɛ odukhokho eyɔli e ke lema li, “Osesɛ, waa ke le eminale.”

³² IJesu ɔɔ wɛ, “Mhi mhɔli eminale ni mhia le ni aa lesɛ.” ³³ Eniyɛ odukhokho eyɔli e mhila egbe wɛ, “Eri ɔgbɔkhɔghuo ɔ kpe ri eminale ghi ɔ le?”

³⁴ IJesu ɔɔ wɛ, “Eminale oyemhɛ khi, ni mhi riɛlɛ ɔghuemhɛ oyi ɔni ɔ ghie mhɛ, ni mhi rɔ gbo gbe akanya oyɔli pfo. ³⁵ Aa she ngme ɔ khi, ‘Iki ene e ke kpɔle ni a rɔ ke ya khiɛsɛ emhi ɛkɔmhi?’ Mhi gue ɛ yɛ ɛ memena, a bino khi

† 4:9 Li zɛ ɛzira 4.1-5; iNee 4.1-2

emhi ekomhi na ishemhi e she bie ni a khişę. ³⁶ Memena a she ę fali eni ę khişę ishemhi ota akanya, ni e ke khişę ikhişę ni o ri agbo na agboagbo ọ bhale. Eghęghę agho ni a bhale ya ę khi eni e ro ko ali eni ę khişę e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhasę khi emini egbo ę ngme khi igęsikia o khi, ikhi ungmehi ni ọọ, ‘Oni o ro ko, o kioda shi oni o khişę.’ ³⁸ Eri mhi ghie ę a ka khişę emini aa ro ko. Egbo elese e ya gbe ikanya ni e toto ręwe ko, ama ę a me eleli ikanya eyewe.”

Ebubu egbo iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu egbo iSameria ni e la oni ęoli e ri itobo emini oni ọkpotoso ọgho ọ gueye we mie iJesu suo, ikhi emini ọ ngme ni ọọ, “A bhale ya ghe oni ọ gue emini mhi ga rięle ghue nya yemhe.” ⁴⁰ Abi eni egbo iSameria e ro bhale deba iJesu, e lema li ọ kpekpe ọ ku shi na ewe. Igho iJesu ọ ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu egbo elese e gbo mie iJesu suo itobo ingmemhi ni ọ nu we ngme. ⁴² Eni egbo e ke oni ọkpotoso, “Anye she miesuo memena. Ọa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini ọ ngme, anye gbo leşe egbegbo khi oni ọmose ọna o ga khi oni Ọmiepfuese.”

Ijesu o ri omi oni o gbe akanya igomęti ni o fu ze (iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu ọ la iSameria ramhi ogbele eva. Ọ rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ Ọ she kpe lie khi egbo ęa la ęoli oyi ọmekęguele oyi Eshinęba a mu ekpe na li.† ⁴⁵ Abi ọ ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie ọli egbegbo, itobo khi ukpeloe oyewe iJesu ọ la gbe ikanya ọnyaloa ni ọ la iJerusalęmu gbe abi e ro rięle ukpe iPasova.^S

⁴⁶ Igho iJesu ọ gbo nyenę egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini ọ ke la ri a me mele onyo a. Ọmose ọghuo ni ọ gbe akanya igomęti ọ la akagho, ni omi ọli o la iKapanomu ghua.* ⁴⁷ Oni ọmose ọ suo khi iJesu ọ rote eke iJudia ę bhale iGalili. Igho ọ bhale ya lema iJesu ọ kpekpe ọ deba lue ya nu lolu ri omi lue, ni ọa ze ni ọ la ako eghuli ze. ⁴⁸ Ijesu ọọ, “Ini aa li me ọlele ọnyaloa ali ọshabo, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni ọmose ni ọ gbe akanya igomęti, ọọ, “Ọnomhue, kpekpe bhale neni omimhe ọọ ghua.”

⁵⁰ Ijesu ọọ li, “Ke je khi omię ọ ya ze, ọa ya ghu.” Oni ọmose ọ mie emini iJesu ọ gueye ọ suo, ọọ je. ⁵¹ Abi ọ ro je, eni ęę ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye ọli, “Omię ọ she ze.”

⁵² Oni ọmose ọ mhila we, “Eghęghę onoghuo oni ọmọ ọ la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo ọguota oode oni ọmọ ọ la ze.” ⁵³ Oni ita oni ọmọ ọ sato khi eghęghę agho tee iJesu ọ la gueye lue, “Omię ọ ya ze.” Lolli ali apfe ọli nya e mie iJesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya ọnyaloa onuzi-eva ni iJesu ọ gbe abi ọ ro rote eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu o ri ọmose ọghuo ni ọọ ghua ze

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu ọ nga obini iJerusalęmu shi ukpe ni egbo iJu e rięle. ² Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalęmu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBętsaida a ri ęlęmhi Iburu ę lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gase oni oke. ³ Ebubu egbo ni ęa ze, ikhi ezalo, ali eni ęa dobe

† 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24

§ 4:45 Li ze iJon 2.23

* 4:46 Li ze iJon 2.1-11

ẹ kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gasẹ oni okẹ. Eri e migha khẹ egheghe ni a rọ ọ wushe oni okẹ-a. ⁴ Irari khi o mhọli egheghe ni agheni oyi Eshinegba ọ rọ ọ tiemhi elemhi oni okẹ ya wushe ọli-a. Egheghe agho ọnini ọ da kpẹ te ododẹ ya tiemhi oni okẹ ini ọni agheni ọ lesẹ wushe ọli-a se, a rọli ze, ughuamhi onini o tseku yese ọli ẹ ngme! ⁵ Omose oghuo ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi ọ te ẹ ghua. ⁶ Ijesu ọ bhale ya ẹ ọni omose shi agho, ọ lesẹ khi ọ she la agho tese. Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Ọni omose ni ọ ghua o sọ li ọ, ọọ, “Oga mhi aa mhọli ogbo ni o ya kpaghie mhe obọ mu mhe tiemhi elemhi okẹ. A kha da lesẹ wushe okẹ-a se, ni mhi rọ da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ogbo olese ọ kpẹ tiemhi khẹ mhe.”

⁸ Igho ijesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhuẹ obọ ni u ke kia.” ⁹ Igho ọni omose ọ ze agho agho, ọ rue iya oyọli, ọọ kia. Elegeho o khi Ogbẹle iyemheya oyi egbo iju.

¹⁰ Enighie eyi iju ẹẹ ọni omose ni a rọ ze, “Kieee! Amo o khi Ogbẹle iyemheya oyi egbo iju. Eri u gbe ushi ni Eshinegba ọ rọ na iMosisi-a. Ighuighuẹ lọ ni u rọ tsua iya oye ele iyemheya.”*

¹¹ Ọni omose ọọ wẹ, “Omose ni ọ rẹ mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’”

¹² E mhila li, “Oghuo ọ khi ọni ogbo ni ọ gueye u rue ọli ekẹ u ke kia?”

¹³ Ọni omose ni a she rọ ze, ọa ke lesẹ ogbo ni ọ rọ li ze, itobọ khi ijesu ọ she lo ifuabo egbo oni egheghe.

¹⁴ Abi a rọ me ena se, ijesu ọ bhale ya ẹ ọni omose ni ọ rọ ze elemhi Owa oyi Eshinegba. Ijesu ọọ li. “Ghekhe, abi u rọ da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li ẹ.”

¹⁵ Igho ọni omose ọ vu, ọ ya gueye egbo iju khi ijesu ọ rẹ luẹ ze. ¹⁶ Itobọ khi ijesu ọ gbe ikanya enana Ogbẹle iyemheya oyi egbo iju, egbo iju ee jili ọli.

¹⁷ Ijesu ọ gueye wẹ, ọọ, “Egheghe kpa Itamhe ọ rọ gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobọ ungmemhi onana egbo iju e rọ mema gba li abi e li ya gbe ọli-a. Ọa khi itobọ khi ọ gbe ushi oyi Ogbẹle iyemheya oyi egbo iju tse e rọ ye ugbamhi oyọli, ama itobọ khi ọọ khi Eshinegba ọ khi Ita lọli. Ẹ lie khi e li ọ ri onana a lie khi otu lọli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba ọ ri afu na Omi ọli

¹⁹ Ijesu ọ gueye wẹ, ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya riẹle emhikhoghuo ootsobo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe ọọ riẹle, mhi ya ke riẹle. ²⁰ Irari khi Ita ọ nono ingme oyi omiọli ọ rọ ri emini ọ riẹle nya khasẹ ọli. Ọ ya gbo ri emini e fu dose ena khasẹ mhe ni o ya sha ẹ abo. ²¹ Abi Ita ọ li guise eni e ghua-a le ni ọ gbo ri agbo na wẹ, igho mhemhe omi ọli mhi li ya ri agbo na ọni ọ ghọle mhe. ²² Ita ọa ya ri ogbokhoghuo gue ezo, ama omiọli ọ ri afu na, ni ọ rọ ri egbo gue ezo. ²³ Ni a bhale ya ẹ khi ogbokpa ọ mu ekpe na ọni Omọ abi a li mu ekpe ẹ na Ita. Ọni ọa da mu ekpe na ọni Omọ ọa mu ekpe na ọni Ita ni o ghie oni Omọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da suọ ungmemhi oyemhe ni ọ da gbo mie ọni ọ ghie mhe suọ, ọ she mhọli agbo na agboagbo. Ogbo ọa ya pfa ezo mu ọli, itobọ khi ọ she rọte odẹ eghuli lasela bhale odẹ agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi egheghe ọọ bhale, oni egheghe na, ni eni e ghua-a e rọ ya suọ ungmemhi oyi Omi Eshinegba, eni e da suọ ungmemhi oyọli, e ya la agbo.

²⁶ Abi Ita ọ li khi ọni ọ ri agbo ọ na ogbo, igho ọ ri oni agbo na Omiọli, ni ọ li

*

ke rọ na egbo. ²⁷ Ọ she gbo ri afu ni a rọ sọ ẹzọ na Omi ọli, itobọ khi lọli ọ khi Omi Ọgbo.

²⁸ “Emini mhi gueye ẹ, o khi sha ẹ abọ, itobọ khi ẹgheghe ọọ bhale ni ilimhi nya ni a she rọ tọ e ya suọ uruli oyọli. ²⁹ E kha da suọ oni uruli ne, e ya guale, e te uji fiẹ lase, eni e da riẹlẹ onete, e ya mhọli agbo, ama egbo ebe e ya guale shi epfua.† ³⁰ Emhikhoghuo ọa la ọ ni mhi dobe ya riẹlẹ ọotsobo oyemhe. Abi itamhe ọ gueye mhe mhi li sọ ẹzọ mhi lie sọ ẹzọ. Iso-ẹzọ oyemhe oni o migha lo, itobọ ọa khi abi o ghọle mhe mhi lie gbe ikanya, ama emini o ghọle Itamhe ni ọ ghie mhe mhi rọ gbe akanya.

A pfi ọtselẹ shi oni iJesu ọ khi

³¹ “Mhi aa ya pfi ọtselẹ na egbe mhe. Mhi kha pfi ọtselẹ na egbe mhe, egbo ẹa ya rue oni ọtselẹ shi egbegbo. ³² Ọgboese ọ la ọ ni ọ pfi ọtselẹ na mhe. Mhi leşẹ ọtselẹ oyọli ni ọ pfi ẹ na mhe khi egbegbo lo.

³³ “A she kpẹ ghie usomhi ghi iJoni, ọ pfi ọtselẹ shi oni ọ khi igesikia.† ³⁴ Ama ọa khi eri mhi mu ma ọtselẹ oyi ọgbo, eri mhi mema gue ọtselẹ ni iJoni ọ pfi na mhe ye ẹ ini a mhọli imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni ọ gẹ abi ákpá ni o rọ ode ẹ khase ẹ. Ukuku ẹgheghe a lama mie oni ákpá ni o ri egbe mu ẹ.

³⁶ “Mhi mhọli ọtselẹ ni ọ fu doşẹ ọtselẹ ni iJoni ọ pfi na mhe. Ika ni Itamhe ọ rọ na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele ẹ gbe, e pfi ọtselẹ khi Itamhe ọ ghie mhe. ³⁷ Itamhe ni ọ ghie mhe ọ she pfi ọtselẹ shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpẹ suọ uruli oyọli wekhi eri a tigbe kpẹ me abi ọli.§ ³⁸ Ungmemhi oyọli ọa la elemhi oye ẹ, itobọ khi aa mie oni ọ ghie suọ. ³⁹ À roşheka wena Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi lọli o ya ri agbo na agboagbo na ẹ. Oni ebe ona lọli o gbo pfi ọtselẹ shi ingme oyemhe. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhọli agbo.

⁴¹ “Ọa khi ikueghie oyi egbo mhia nono. ⁴² Ama mhi leşẹ ẹ. Mhi leşẹ khi aa mhọli inono oyi Eshinegba shi udu o ye ẹ ⁴³ Eva oyi Itamhe mhi rọ bhale, ama aa mie mhe, ọgboese ọ kha ri eva oyọli bhale deba ẹ, a ya mie ọli. ⁴⁴ Emini o zẹ khi aa miesuọ khi, ikueghie ni o rọte obọ oyi egbo bhale á nono, ocho ni a kha rọ ke nono oni o rọte obọ oyi Eshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ẹzọ mu ẹ odalo oyi Itamhe. Oni ọ pfa ẹzọ mu ẹ khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suọ lo, a kha mie mhe suọ itobọ khi ọ kekẹ ingme oyemhe shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa rọ mie emini ọ kekẹ shi ebe suọ, seẹ a ke li ya mie emini mhi gueye ẹ suọ?”

6

Ijesu ọ ri eminale na ebubu egbo le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a rọ me ingme enana se, ijesu ọ da okẹ oniemihi no khishi na lu iGalili lasele je egele ọ. (ITiberiasia a gbolo ẹ lu oni okẹ.) ² Ighọ ebubu egbo e ve deba li gbii, itobọ khi e me ikanya onyaloa ni ọ ri eni ẹ ghua ze. ³ Ighọ ijesu ali eniye odukhokho eyọli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Ẹgheghe agho ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi ijesu ọ yase alo, ọ me ebubu egbo ni e bhale deba li, ighọ ọ mhila iFilipu, ọọ li. “Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbo ena le?” ⁶ Eri ijesu ọ mema mhila li ni ọ rọ mhesẹ ọli bino, itobọ khi ọ she kpẹ leşẹ emini lọli ya riẹlẹ shi udu.

† 5:29 Li ze iDan 12.2 † 5:33 Li ze iJoni 1.19-27; 3.27-30 § 5:37 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

⁷ IFilipu o sọ iJesu o, oọ li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ẹa ya lo ni a rọ de eminale ni a mẹ ya kemhi pfiẹle-pfiẹle na wẹ tonu unu!”

⁸ Otuoghuo eniyẹ odukhokho eyọli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamọ iPita, oọ li, ⁹ “Ukuku omọ o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifeḽe aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na ẹgbọ ena nya?”

¹⁰ IJesu oọ li, “A ri eni ẹgbọ shito.” Ebuli iyeyẹ e vọ agho ẹgbegbo. Eni ẹgbọ nya e shito, emose ni e laọ tse, e khi ẹgbọ agbelele asha ishe. ¹¹ IJesu o rue eni ibuledi, o tse Ẽshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na wẹ. O gbo ligho rue eni ifeḽe, o tse Ẽshinegba uwegbe shi o, o kemhi na wẹ. Eni ẹgbọ e le, e khue.

¹² Abi e rọ le khue se, iJesu o gueyẹ eniyẹ odukhokho eyọli, oọ, “A kia sanọ iku wẹ eni e le kpọle, a khi zẹ ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke rọ sanọ wẹ gbili, ighughu igbeva e vọ iku ibuledi ni ẹgbọ e le kpọle.

¹⁴ Abi eni ẹgbọ e rọ mẹ ikanya onyaloa ni iJesu o gbe, ẹẹ li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekẹguele ni ẹ khi o ya bhale agbo.” ¹⁵ IJesu o leṣe khi eni ẹgbọ e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te wẹ ifuabọ vu ya nga ukhomhi ute.

*Ijesu o kia ukhomhi okẹ
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

¹⁶ Abi ogbomhi o rọ mu ekẹ ẹlegho, eniyẹ odukhokho eyọli e tiemhi okẹ ni o khishi. ¹⁷ Agho e te lo oko-okẹ oniēmhi ni o tsua wẹ da lase je iKapanomu. Oni ẹghẹghẹ obili o she bi, iJesu o a nu wẹ la akagho. ¹⁸ Igho akpekpeli oniēmhi o tsua rughu wẹ, okẹ o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e rọ kia ukhomhi okẹ ramhi abi imali esẹ ali ene ghọ, e mẹ khi iJesu o kia ukhomhi okẹ ẹ bhale. Ulishi oo mu wẹ. ²⁰ IJesu oọ wẹ, “Mhẹmhe lo, ulishi o khi ke mu ẹ.” ²¹ Igho, o ghole wẹ ni e tsua iJesu shi elemhi oko-okẹ oniēmhi. Aghoagho oni oko-okẹ oniēmhi o ramhi egele obini e je.

Ẽgbọ e nono ijesu u gase

²² Ogbeaklo eni ebubu ẹgbọ ni e kpẹ la olase egele okẹ ukiẹkiẹ obini o kpọle ni eniyẹ odukhokho e kpẹ te vu. E leṣe khi oko-okẹ oniēmhi oghuo tse o kpẹ la agho, eni ẹgbọ e leṣe khi eniyẹ odukhokho eyọli tse e la oni elemhi oko-okẹ oniēmhi, ali khi iJesu o a nu wẹ lo oni oko-okẹ oniēmhi abi o rọte agho vu. ²³ Iko-okẹ elese e rọte obini iTiberiasi bhale epfepfe ashini iJesu o la ri eminale ni ebubu ẹgbọ le, ni o la tse Ẽshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni ẹgbọ e mẹ khi iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli ẹa la akagho, e dọṣe lo iko-okẹ, ni e tsua wẹ je iKapanomu, ni e ya nono ijesu gase.

Ijesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogho

²⁵ Abi e ke rọ mẹ iJesu ukhomhi egele olase okẹ ukiẹkiẹ obini uzeva, ẹẹ ọli, “Oṣeṣe, ẹghẹghẹ onoghuo u rọ ramhi oola?”

²⁶ IJesu o sọ wẹ o, oọ wẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobọ khi a mẹ ikanya onyaloa ni mhi gbe a rọ nono mhe, ama itobọ eminale ni mhi rọ na ẹ le khue. ²⁷ A khi ke kuḽeḽa nono eminale oyi agbo ona ni oọ yese-a, ama a ke kuḽeḽa nono eminale ni oọ la o agboagbo ni Omi Ogbọ o rọ ya na ẹ le. Itobọ khi Ẽshinegba Ita o she ri obọ nga li ukhomhi o mie shi ọli o.”

²⁸ Igho, e ke mhila li, ẹ o li, “Elo anye ya ke li ni anye rọ ya ke gbe akanya ni o ghole Ẽshinegba?”

²⁹ IJesu oọ wẹ, “Akanya oyi Ẽshinegba khi ni a rọ mie oni o ghie suọ.”

³⁰ E gbo mhila li, ẹẹ ọli, “Ikanya onyaloa eneghuo u ya riḽe khase ni anye mẹ ni anye rọ ya mie ẹ suọ? Elo u ya riḽe? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e

röte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na we le.’”*

³² Ijesu o so we o, oo. “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhe lolighuo o röte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobo khi eminale ni Eshinegba o ro na ogbo, lolu khi oni o röte iloghie bhale ya ri agbo na egbo na agbo.” ³⁴ Ee oli, “Onomhue, kpekpe röte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

³⁵ Ijesu o so we o, oo we. “Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. Onini o da bhale deba mhe, okiamhi o kea gbe oli ghue, oni o da mie mhe suo okiam e o tigbe ke ya gbe oli. ³⁶ Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suo. ³⁷ Egbo ni Itamhe o ro na mhe nya e ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobo khi eri mhi röte iloghie ilimhi tiemhile ni mhi ro rie e oghuemhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi rie e oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe o wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mholi agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobo khi ijesu oo we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o röte iloghie ilimhi tiemhile,” egbo iju e wolo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana o she khi ijesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? See o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o röte iloghie ilimhi tiemhile.’”

⁴³ Ijesu o so we o, oo, “A khi ke wolo. ⁴⁴ Ogbokhoghuo o la o ni o ya bhale deba mhe ini o li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinegba oghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshinegba lolu oghuo o ya sese egbo eyoli nya.’ Ogbokpa ni o da ku eso-a na Ita, ni o röte obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.”† ⁴⁶ Aa me ogbo ni o me Eshinegba Ita ghue, ini o li khi oni o röte obo oyoli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mholi agbo na agboagbo. ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e röte idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloo. ⁵⁰ Ama ona o khi eminale ni o röte iloghie tiemhile, oni o da le oli, o ya ghu. ⁵¹ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo, ni o röte iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mholi agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idiegbe oyemhe lo, ni mhi ya ro shi eke na agbo ni e röte idane de kule agbo.”

⁵² Abi ijesu o ro ngme ona se, egbo iju e nu egbe we khako ekhako oniemi, ikhi. “See omose ona o li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

⁵³ Ijesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da oia eyi Omi Ogbo, wa ya mholi agbo. ⁵⁴ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o ya mholi agbo na agboagbo. O ya mholi agbo itobo khi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemhe khi egbegbi eminale, oia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mholi agbo o ghie mhe, mhi li mholi oni agbo, Igho oni o da le idiegbe oyemhe o li ya mholi agbo itobo oyemhe. ⁵⁸ Onana lolu khi eminale ni o te iloghie tiemhile, o li abi eminale ni e röte idane de kule

* 6:31 Li ze Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24 † 6:45 Li ze Aza 54.13

ni eni e bia e e kpɛ le, ni e rɔ kie ghua. Ama ɔni ɔ da le idiegbe oyemhɛ ɔ ya la agbɔ agbɔagbɔ.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu ɔ ngme abi ɔ li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sɛsɛ.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbɔ na agbɔagbɔ ɔ na ogbɔ

⁶⁰ Abi e rɔ suɔ eni ingmemhi ni iJesu ɔɔ ngme, ebubu eniyɛ odukhokho eyi iJesu e ke, “Osɛsɛ, ena e ma ze dɔsɛ e. Oghuo ɔ doɓɛ ya mie shi ɔ?”

⁶¹ Abi iJesu ɔ rɔ lɛsɛ khi eniyɛ odukhokho eyɔli e wɔlɔ, ɔɔ, “Eri ingmemhi eyemhɛ e yese e udu-a? ⁶² Sɛɛ a ke e ngme ini a mɛ Omi Ogbɔ khi ɔ nga iloghie ya shitɔ obini ɔ kpɛ te tiemhile? ⁶³ Ayemhɛ oyi Eshinɛgba ɔ ri agbɔ eɛ na ogbɔ, ama ogbɔ ɔa doɓɛ ri agbɔ eɛ na ogbɔ. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obɔ oyi Ayemhɛ e te eɛ bhale, wɛwɛ e ri agbɔ eɛ na ogbɔ ⁶⁴ Abi o riɛ khi ighɔ, eghuo elemhi e, ɛa miesuɔ.” Itobɔ khi iJesu ɔ she kpɛ te ekɛ lɛsɛ eni ɛa mie ɔli suɔ ali ɔni ɔ ya ri ɔli dɛ. ⁶⁵ IJesu ɔ gbo gueye wɛ, ɔɔ wɛ, “Ona o zɛ khi mhi gueye e khi ogbɔ lɔlighuo ɔa doɓɛ ya bhale deba mhɛ sɛɛ ini Ita ɔ ri oni afu na li.”

⁶⁶ Rɔ te ana vu eniyɛ odukhokho eyɔli ebubu e mu egbe pfi ɛa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu ɔ mhila eniyɛ odukhokho etuogbava eyɔli, ɔɔ wɛ, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamɔ iPita ɔ sɔ ɔli ɔ, ɔɔ li, “Onomhɛ, oghuo anye ya lɛ deba? Yeyɛghuo u mhɔli ungmemhi ni e ri agbɔ na agbɔagbɔ ɔ na ogbɔ. ⁶⁹ Anye miesuɔ, anye gbo lɛsɛ khi yeyɛghuo u khi ɔni ɔ pfluasɛ ɔyi Eshinɛgba.”†

⁷⁰ IJesu ɔ sɔ li ɔ, ɔɔ, “Oa khi eɛ ogbava mhi zɛ? Ama oghuo elemhi e, ɔkphaghie ɔ khi!” ⁷¹ IJudasi ni ɔ khi omi iSamɔ Isikarɔti lɔli iJesu ɔ la ana ngme ingme oyɔli. IJudasi ɔ khi oghuo eniyɛ odukhokho Ogbava ni ɔ kie te ikpukhokho ri ɔli dɛ.

7

IJesu ali inyoghuo ɔli

¹ Abi a rɔ mɛ ona se, iJesu ɔ kia gasɛ ekɛ iGalili. Oa lama je ekɛ iJudia itobɔ khi eni e mhɛsɛ eyi ɛgbɔ iJu e nono abi e li ya gbe ɔli a. ² Oni ɛghɛghɛ ukpe okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Ighɔ Inyoghuo iJesu, eɛ ɔli, “Wa ke rɔte ana lase, ni u ke je obini ekɛ iJudia ni eniyɛ odukhokho eyɛ e mɛ ikanya ɔnyalɔa ni u wa gbe? ⁴ Ogbɔ ni ɔ nono ni agbɔ e lɛsɛ luɛ ɔa ya riɛlɛ ingme sheli. Abi u rɔ gbe ikanya ɔshabɔ ena, ri egbe e khasɛ agbɔ gbo ni e lɛsɛ ɔni u khi.” ⁵ Egbegbɔ inyoghuo ɔli ɛa mie ɔli suɔ.

⁶ IJesu ɔɔ, “Eghɛghɛ oyemhɛ ɔa ramhi ne, Eghɛghɛ ni a mɛ kpa o ti e ɛloe. ⁷ Egbɔ na agbɔ ɛa doɓɛ ya biselemhi e, ama eɛ biselemhi mhɛ itobɔ khi mhia gueye wɛ khi emini eɛ riɛlɛ khi ɛa ti. ⁸ A ke je obini a la riɛlɛ ukpe, mhɛmhɛ mhia vu ne, itobɔ khi ɛghɛghɛ oyemhɛ ɔa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu ɔ ngme ghɔ se, ɔa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo ɔli e rɔ je obini oni ukpe okholo se, ɔ li je oobɔ, ama ɔa zɛ ni ɛgbɔ e mɛ luɛ.

¹¹ Eni e khi enighie eyi ɛgbɔ iJu e la aghɔ nono iJesu gasɛ, e mhila, “Ighe ɔni omɔse oghɔ?”

† 6:69 Li zɛ iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20 * 7:2 Li zɛ iLev 23.34; iDeut 16.13

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe akọ shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbo onete lo, eghuo e khi eri o mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo ọa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

Ijesu o la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a ro li oni ukpe ramhi ode, iJesu o lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, o sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ọna ni ọa ye owena okhoghuo ne o te mholi ilese enana?”

¹⁶ Ijesu o so we o, o li, “Osese ni mhia sese, ẹa khi obo oyemhe o te bhale, ama obo oyi oni o ghie mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni o riefe ogueme oyi Eshinegba o ya lese khi osese ni mhia sese ini obo oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe oo nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loli o khi ogbo ni o ti, ọa ga khi ogbo egboli. ¹⁹ IMosisi ọa ri ishi na e? Ama onge e, ọa ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni egbo e so oli o, ee oli, “Ayemhe okphaghie o la e egbe! Oghuo o nono ni loli gbe-a?”

²¹ Ijesu oo, “Mhi riefe onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o rie khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (ọa mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama rote obo oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shele omo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu.† ²³ Ini a shele omo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oo ghua ze ogbele iyemhea?‡ ²⁴ A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezọ, a ke so ezọ shi abi o li.”

Egbo e mhila ini ijesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Eghenge agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Oa khi omose ọna enighie eyi iJu ee dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oli sho! Oa khi loli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo ọa li oli emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi loli o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa lese obini omose ọna o te bhale. Ama eghenge ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo ọa ya lese obini o te ya bhale.”

²⁸ Abi iJesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tsesese lasele, oo, “A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasele, ọa khi mhemeghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ọna igesikia lo. Aa lese oli. ²⁹ Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale.”

³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghuo ọa khu oli, ẹa ri obo ti oli, itobo khi eghenge oyoli ọa ramhi ne ³¹ Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, “Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ọna oo gbe ena?”

A ghie eni e khe ekhe e ka mu ijesu bhale

³² Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi iJesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. ³³ Ijesu oo li, “Ukuku eghenge mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho.”

³⁵ Enighie eyi iJu e nu egbe we e ngme, e lie, “Obo omose ọna oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9

eyawa e kia miatseku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? ³⁶ Elo iJesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?"

³⁷ Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu eloe ne nya, iJesu o vule, o rue unu leghe, oo li, "Oni okiamе oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme gho khi oni o mie mhe suo khi okе ni o mholi ame eni ri agbo a na ogbo o ya rote agbo oyoli ke tu lasese."*

³⁹ Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elelese, iJesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni eghеghе, oni Ayemhe oа bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemi ne.

Eni egbo ea ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, "Omekeguele omose ona o khi egbegbo."

⁴¹ Egbo elese e ke, "Loli o khi oni Omiepfuese." Elese ee, "Sese Omiepfuese o li rote iGalili lasese? ⁴² Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi o ya te lasese, iBetilemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi."† ⁴³ Igho okemhi o ri itobo iJesu lo we iteva. ⁴⁴ Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama ogbokhoghuo oа ri obo ti oli.

Umha mie iJesu suo oyi Enighie eyi egbo iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemi ee khe ekhe e ro je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila we, "Elo e ze khi a mu iJesu bhale ghi anye?"

⁴⁶ Eni egbo ni e khe ekhe, e so we o, e li. "Ogbokhoghuo oа tigbe ngme abi omose ona o lie ngme ghue."

⁴⁷ IFarisi e mhila we, ee, "Eri iJesu o she li di e?" ⁴⁸ "Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iju ni e mie oli suo? ⁴⁹ Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ea lese Ishi eyi iMosisi. Itobo igho egbo ni Eshinegba o pfi unu na e khi."

⁵⁰ INikodemosi ni o li khi otuoghuo eni e mhesе elemhi egbo iju ni o kpe ya me iJesu eliyose, o mhila eni egbo, oo,† ⁵¹ "Ushi oyawa oа fe ngme gho a khi pfa ezo umha-gueli mu ogbo ini aa li suo ezo ni o ya gue, ali a gbo guanо emini oo rie?"

⁵² E ke o li, "Onge iGalili yeye u li khi? Ka riele ebe ze egbegbo khi u ya me khi omekeguele oo ya rote iGalili bhale."

⁵³ Igho ogbogbo nya ni o la agho, o je apfe oyoli.

8

Okpotsо ni a gazu okia

¹ IJesu o je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, iJesu o gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinegba, ebubu egbo e bhale deba li, o shito o sese we.

³ E sese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu okpotsо ni a gazu okia obo-obo bhale ghi iJesu, e ro oli migha odalo igbaa. ⁴ Ee iJesu, "Osese, eri a ga okpotsо ona zu okia. ⁵ IMosisi o she kpe ro oni ushi shi eke na anye, khi, okpotsо ni a da ligho gazu okia, a ke tono oli eche gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?"*

⁶ Eri e ri ona kpe igha khe iJesu ini o ngme ungmehi ni e ya ro ri ingme de o. Igho iJesu o nyese egbe, o ri umiesobo o kеkе emhi shi eke.

§ 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2

† 7:50 Li ze iJon 3.1-2 * 8:5 Li ze iLev 20.10; iDeut 22.22-24

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu o vule, oo, “Oni o lese khi loli ea kpe lamhe olamhe ghue o kpe to oli eche.” ⁸ O gbo nyese egbe, o keke emhi shi eke. ⁹ Abi e ro suo ingme ni iJesu o ngme, e gbhiaku-a otuoghuo-oghue rote eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni okpotso le shi agho ni o kie migha. ¹⁰ IJesu o vule, oo oni okpotso, “Igehe eni egbo ni e pfa ezọ mu e?”

¹¹ Oni okpotso oo li, “Mhi aa me ogbokhoghuo, Onomhue.” IJesu oo li, “Mhemhe mhi aa li pfa ezọ mu e, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² IJesu o gbo nu iFarisi ngme, oo we, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni o da deba mhe ne, o a ya tigbe kia alo ebili, o ya mholi akpa ni o ri ode agbo a khashe ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi ee oli, “Egbe e u pfi otsese na, egbo ea ya rue otsese oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu oo, “Iiye, ini mhi tseku pfi otsese na egbemhe, egbegbi otsese lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Ee, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je. ¹⁵ Abi egbo na agbo e li e so ezọ ee a lie so ezọ, ama mhemhe mhi aa pfa ezọ mu ogbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya so ezọ, egbegbo ezọ mhia so, itobo khi o a khi mhemheghuo mhi la. Ita ni o ghie mhe o nu mhe la. ¹⁷ A keke oli shi ebe ushi oye ee khi otsese oyi egbo aava, o migha shi egbegbi otsese. § ¹⁸ Mhi pfi otsese na egbe mhe, Ita ni o ghie mhe o gbo pfi otsese na mhe.”

¹⁹ Eghenge ana eni egbo e mhila li, “Igehe Itẹ?”

IJesu oo we, “Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinegba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi o migha. Ogbokhoghuo o a kie mu oli, itobo khi eghenge oyoli o a ramhi ne.

²¹ IJesu o gbolo lie we, “Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye e. Aa ya dobe ramhi obini mhia je.”

²² Egbo iJu ee, “O khi awa aa dobe ya a ramhi obini loli a je. Eri o fe ri ona a lie khi loli ya gbe egbeoli-a?”

²³ IJesu oo, “Egbo ena oke-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemhie. Egbo ena agbo ona ee a khi, mhemhe mhia khi onge agbo ona. ²⁴ Itobo igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye e ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhie khi mhi khi.”

²⁵ Egbo iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

IJesu oo, Oni mhi kie kpe rote igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mholi ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi e egbe. Oni o ghie mhe, o a igesikia o khi, ingmemhi ni o gueye mhe, mhi gue e ye agbo.

²⁷ E a lese khi ingme oyi Ita li iJesu o gueye we. ²⁸ IJesu oo, “Ini a da tsua Omi Ogbo idane shi ukhomhi oora apfida a ya lese khi oni mhie khi mhi khi, mhi khi. Oni eghenge a ya lese khi o a khi itoto oyemhe mhi ro rieje emini mhia rieje, ama emini Ita o sese mhe, mhia gueye agbo. ²⁹ Oni o ghie mhe o nu mhe la, o a pfi mhe shi eke tse, itobo khi oghuemhe oyoli mhia rieje eghenge kpa.”

³⁰ Ebubu egbo ni e suo khi iJesu o ngme eni ingmemhi ena e mie oli suo.

Igesikia o ya rue e o le

³¹ IJesu o gueye egbo iJu ni e mie oli suo, oo we, “Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhoko eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o

† 8:12 Li ze iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ 8:13 Li ze iJon 5.31 § 8:17 Li ze iDeut 19.15

la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le.”³³ Eni egbo iJu ee oli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ Ijesu o so we o, oo, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi³⁵ Oghumha oya ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo.”³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le.³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e.³⁸ Emini Itamhe o rokhashe mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a ri ele.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” Ijesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke ri ele emhi enabi o ri ele.⁴⁰ Abi o ri rie khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o ri ele emhi eghoghlo!⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.” Ee oli, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi.”

⁴² Ijesu oo we, “Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o khi omheshe oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale.⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e esof? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo.⁴⁴ Eniye eyi Okphaghie ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke ri ele. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia oya la li unu. Ingmemhi eyi oli, egbholi e khi nya, itobo khi eri oo lo egbholi abi o li. Loli o khi ita egbholi nya.⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo⁴⁶ Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi mholi ipfido? Ini igesikia mhi gueye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? ⁴⁷ Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri esof shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmemhi oyi Eshinegba.”

Emini ijesu oo khi loli khi

⁴⁸ Eni egbo iJu e so oli o, “Anye a gue ngme oli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghie o la e egbe?”

⁴⁹ Ijesu o ke we, “Mhi aa mholi ayemhe okphaghie. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ee a ri eloe gbe mhe.⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni oo nono ni a ro ekpe na mhe, loli o khi oni o so ezot ti eloe.⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da ro shi osese oyemhe ne, oya tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbo iJu ee oli, “Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghie o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da ro shi osese eye oya tigbe ya ghu ghue.⁵³ Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lie khi u fu dose Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?”

⁵⁴ Ijesu oo li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ee a lu Eshinegba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga.⁵⁵ Ee a kpe tigbe lese oli, ama mhi lese oli. Ini mhiye khi mhia lese oli, oloegbhue oni abi ee ena mhi kha khi. Ama mhi lese oli, mhi gbo ri ungmemhi oyoli gbe akanya.⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele.”

* 8:33 Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

⁵⁷ Egbo iJu eẹ ọli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wexhi eri u me Aburaamu!”

⁵⁸ Ijesu o li, “Abi o li mhi li gue ọli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe lao!”

⁵⁹ Igho e sanọ echẹ khi wewẹ ya tonọ ọli, ama, o ri egbo sheli, o rọte wẹ ifuabọ wa, o ya fiẹ Owa oyi Eshinegba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

¹ Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. ² Eniye odukhoko eyi ijesu e mhila li, “Osesẹ, oghuo o lamhe ni o ze khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?”

³ Ijesu oo we, “Oa khi olamhe oyoli, wexhi eni e bia li, ama eri o ze alo ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khasẹ elemhi agbo oyi oni ozalo. ⁴ Ogbe o kha da kie lao ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhe, ele iyose oo bhale ni ogbokhoghuo oa ke ro dobe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni o ri akpa a na egbo ni e la agbo.”*

⁶ Ijesu o ngme ona se, o tonọ ete shi eke fose igbolọ ro ma li alo. ⁷ Oo oni omose, “Ke je okẹ ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. Oo jele apfe, oo me eke.

⁸ Egbo eni e ga la kugbe ali egbo ni e kpe me ọli khi oo ye omhila, eẹ. “Onana oa she khi ozalo ni o kpe e shito akana mhila?”

⁹ Egbo eghuo eẹ, “Loli lo,” ama eghuo eẹ, “Iye o! Oa khi loli, eri ona o li kho li.” Ama oni omose oo, “Mhemhe o khi gueguegu.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u ro ke e me eke?”

¹¹ O we, “Omose oghuo ni a lu ijesu o fose igbolọ ma mhe alo, o mhe mhi je okẹ iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro o me eke.”

¹² E ọli. “Ighẹ ọli?” Oo we, “Mhi aa lese.”

Egbo iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni o kpe ze alo ghi egbo iFarisi. ¹⁴ Ogbele iyemhea oyi egbo iJu ijesu o ro fose igbolọ ro khueghie oni omose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o ro ke e me eke. Oo we, “Ijesu o ri igbolọ ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro o me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi eẹ, “Omose ni o ri ele ona oa rọte obọ oyi Eshinegba bhale, itobo khi oa ri ushi oyi ogbele iyemhea oyi egbo iJu gbe akanya.” Egbo iFarisi elese eẹ, “Se ogbo olamhe o li dobe ya gbe akanya onyaloa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni egbo iFarisi e mhila oni omose, “Ye ye ni ijesu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?”

Oo we, “Omekeguele lo.”

¹⁸ Eni egbo iJu ea kie miesuo khi oni omose o kpe ze alo, ali khi eri a khueghie ọli alo-a. O ya ramhi ni e ro ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila we, “Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o ro ke e me eke?”

²⁰ Eni e bia li eẹ we, “Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lese abi o li kia ni o ro ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie ọli alo-a. A mhila li, oa ke khi omọ, o dobe ya ngme na egbo li.”

²² Itobo khi ulishi egbo iJu o mu eni e bia li e ro ngme na. Irari khi eni egbo iJu e she kpe ngme ọli shi oghuo, khi ogbo ni o da mie shi o khi ijesu khi iKirisiti,

* 9:5 Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

khi eri a khu ọli owa ugamhi ya fiẹ. ²³ Itobọ ona eni e bia li e rọ liẹ, “Ọ fu tẹ ni ọ ngme ẹ na egbọli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu ọmọse ni ọ kpẹ zẹ alo, ẹẹ ọli, “Romhi Ẹshinẹgba khi u ya gue igesikia yẹ anye. Itobọ khi anye lẹsẹ khi ọmọse ni ọ rẹ ze khi ọgbọ olamhẹ lọ.”

²⁵ Ọọ wẹ, “Mhi aa lẹsẹ ini ọgbọ olamhẹ lọ, ama emhi oghuo ni mhi lẹsẹ khi, ọzalo mhi kpẹ khi, ama memena mhi she ẹ mẹ ekẹ.”

²⁶ E mhila li, “Sẹ ọ fẹ li ẹ? Sẹ ọ li khueghie-a ẹ alo a?”

²⁷ Ọọ wẹ, “Mhi kpẹ gueye ẹ, aa lama shi mhẹ ọ, elọ o ke zẹ ni a rọ ọ nono ni a gbo suọ oni ungmehi? Eri a li ẹ nono ni a li khi eniye odukhokho eyọli?”

²⁸ E tsue ọli, ẹẹ ọli, “Ọmọ odukhokho oyi ọni ọmọse ọna yeye u khi, ini itse lọ, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọ nu iMosisi ngme, ama anye aa lẹsẹ obini ọmọse ọna ọ te bhale.”

³⁰ Ọni ọmọse ọọ wẹ, “Uza lọ e, ni aa rọ lẹsẹ obini ọ te bhale, ama lọli ọ khueghie mhẹ alo-a. ³¹ Awa lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọa ya suọ iromhi oyi ẹgbọ olamhẹ, ama iromhi oyi eni e ri ekpẹ na li ọọ suọ, ali eni ẹ riẹlẹ emini ọọ nono e riẹlẹ. ³² Rọte igbaekẹle agbọ, aa tigbe suọ ọgbọ ni ọ khueghie ọzalo ni o khia khi ighọ a bia li alo a ghue. ³³ Ini ọa khia khi ọmọse ọna khi obọ oyi Ẹshinẹgba ọ te bhale lọ, ọa kha doḅẹ li emhikhoghuo.”

³⁴ E ọli, “Elemhi olamhẹ a bia ẹ shi, ni a la kueḅẹ, sẹ u li a nono ni u ke sẹsẹ anye?” Ighọ e khu ọli elemhi owa ugamhi ya lase ọ khi ke gbo bhale ọ ghue.

Itasẹ-alo-a ona ayemhẹ

³⁵ Abi iJesu ọ rọ suọ khi a khu ọni ọmọse owa ugamhi ya lase, ọ nono ọli mẹ, ọ mhila li, ọọ li, “U mie Omi Ọgbọ suọ?”

³⁶ Ọni ọmọse ọ li, “Ọga, gueye mhẹ ọni Omi Ọgbọ ọ khi, ni mhi mie ọli suọ!”

³⁷ IJesu ọọ li, “U she mẹ ọli, lọli ọ ga nu ẹ ngme ena.”

³⁸ Ọni ọmọse ọ li, “Ọnọmhue mhi miesuọ.” Ọ wugha ọ kueghie iJesu.

³⁹ IJesu ọli, “Eri mhi bhale agbọ ona ya gue ẹgbọ ẹzọ, isheghọ ni ẹgbọ ni e zalo e ke mẹ ekẹ, ni eni e kpẹ ẹ mẹ ekẹ ni e zẹ alo.”

⁴⁰ Ẹgbọ iFarisi eghuo ni e la akaghọ e suọ ingme ni ọ ngme, e mhila li, “Eri u wẹ khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ IJesu ọọ wẹ, “Ini ezalo a khi lọ, aa kha mhọli umha-guekia, ama abi ẹẹ a ke rọ yẹ khi a mẹ ekẹ na, onana o rọkhasẹ khi ena olamhẹ a khi.”

10

Okhẹ oyi ọrisumhafia

¹ IJesu ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ, khi, ọgbọ ni ọa da rọte odẹ unuekpẹ lọ ogba ni a ri isumha shi, ni ọ rọte oboese nga fiala lo ne oghiatọ ali ọni ọ li iko ọ khi. ² Ọgbọ ni ọ rọte odẹ unuekpẹ lọ, lọli ọ khi ọrisumhafia oyi isumha. ³ Eri ọni ọọ khẹ ekhẹ odẹ unuekpẹ ọ khueghie odẹ-a na li, eni isumha ẹ suọ uruli oyọli ini ọ lu isumha eyọli eva abi ọ ri eva na wẹ, ọ rẹ wẹ kia lase. ⁴ Ọ kha da rẹ wẹwẹ nya fiẹ lase ne, eri ọọ ralo na wẹ, eni isumha ẹẹ deba li, itobọ khi e lẹsẹ uruli oyọli. ⁵ Ẹ a ya deba ọgbọese, eri ẹ ri ochoghọ mẹ ọli ya ke na, itobọ khi ẹa lẹsẹ uruli oyọli.”

⁶ Eri iJesu ọ zẹ okhẹ ona rọ nu wẹ ngme, ama ẹa lẹsẹ emini ọ ri ọli ngme.

IJesu ni ọ khi ọrisumhafia ọnete

⁷ Ighọ iJesu ọ gbo lẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, mhẹmhẹ mhi khi odẹ unuekpẹ ni isumha e rọte ẹ lo, ni e gbo te ẹ doḅẹ fiẹ. ⁸ Ẹgbọ ni e kpẹ bhale khẹ

mhe, ighiatō ali eni ẹ li iko e khi, ama eni isumha ẹa ri esō shi wẹ ọ. ⁹ Mhẹmhe mhi khi odẹ unuekpe, ọnini ọ da rōte mhẹmhe egbe ne, a ya mie ọli pfuese, ọ ya fiẹ, ọ lo le, ọ mẹ emhi le. ¹⁰ Eri oghiatō ọ lẹsẹ bhale ya do, ọ gbe-a, ọ pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhọli agbọ, ni a mhọli ọli gba pfo.

¹¹ “Mhẹmhe mhi khi ọrisumhafia ọnete. Eri ọrisumhafia ọnete ọ ri agbọ oyọli shi ekẹ ni eni isumha eyọli. ¹² Ọni a mie shi akanya irisumhafia ọa khi lọli ọ mhọli eni isumha, ini ọ mẹ khi akpogene ọọ bhale, ọ na tsua isumha kua, ọni akpogene ọ tsua rughu eni isumha, ọ vesẹ wẹ kua. ¹³ Ọni a mie shi oni akanya irisumhafia ọ na vu, itobọ khi eni isumha ẹa khi eyọli, ali khi ẹa mu ọli egbe.

¹⁴ “Mhẹmhe mhi khi ọrisumhafia ọnete, mhi lẹsẹ isumha eyẹmhe, eni isumha e lẹsẹ. ¹⁵ Abi Ita ọ li lẹsẹ mhe, ighọ mhẹmhe mhi lẹsẹ ọli, ighọ mhi rọ ri agbọ oyẹmhe shi ekẹ na eni isumha.* ¹⁶ Isumha elese e laọ ni ẹa la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fiẹ ya wolọ wẹ ma ọ. E ya suọ uruli oyẹmhe. E ya kugbe khi ọghuo, e mhọli ọrisumhafia ọghuo. ¹⁷ Ita ọ nono ingme oyẹmhe, itobọ khi mhi lama ri agbọ oyẹmhe shi ekẹ, ni a rọ bhale ya ẹ khi mhi ya gbo mẹ ọli rue. ¹⁸ Aa mẹ ogbọkhoghuo ni ọ ya dobẹ mie mhe agbọ oyẹmhe. Mhẹmhe ọghuo mhi rọ li shi ekẹ. Mhi mhọli afu ni mhi rọ ọ zẹ ọli obọ, mhi gbo dobẹ ya rue ọli ini ọ ghọle mhe. Omhẹsẹ ona Itamhe ọ gueyẹ mhe mhi riele.”

¹⁹ Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe ọ na ẹgbọ iJu. ²⁰ Ebubu ẹgbọ e liẹ, “Ayẹmhe ọkphaghie ọ la li egbe, ujili ọọ kpaha li. Elo e zẹ khi a ri esọ ọ shi ọli ọ?”

²¹ Ama ẹgbọ elese, ẹẹ ọli, “Ingmemhi enana ẹa dobẹ ya rōte unu oyi ọgbọ ni ọ mhọli ayẹmhe ọkphaghie lasele! Ayẹmhe ọkphaghie ọ dobẹ ya khueghie ọzalo alo a?”

²² Oni ẹghẹghẹ ọ khi ẹghẹghẹ oruamẹ ni a rọ li ukpe ni a rọ yelele abi a li ri Owa oyi Ẹshinẹgba riele nga Ẹshinẹgba obọ. Ẹghẹghẹ ulili lo. ²³ Ijesu ọ la atukpapfe oyi Owa oyi Ẹshinẹgba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu ẹgbọ iJu e le gasẹ ọli, e mhila li, “Elo u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni ọ la ọ-a khase anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she kpẹ gueyẹ ẹ, ama aa lama mie mhe suọ. Ikanya ọnyalao ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wẹwẹ e pfi ọtsẹle na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyẹmhe. ²⁷ Isumha eyẹmhe ẹẹ suọ uruli oyẹmhe, mhi lẹsẹ wẹ, ẹẹ deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbọ na agbọagbọ na wẹ, ẹa tigbe ya pfua. Aa mẹ ọni ọ ya dobẹ mie mhe ẹwẹ obọ. ²⁹ Itamhe ni ọ ri eni isumha nga mhe obọ, ọ fu doşẹ ogbọkpa. Aa mẹ ọni ọ dobẹ ya mie Ita ẹwẹ obọ. ³⁰ Mhẹmhe ali Itamhe ọghuo anye khi.”

³¹ Eni ẹgbọ iJu e gbo sanọ eche ekẹ ẹ tono ọli. ³² Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye ẹ, ni ọ khia khi Itamhe ọ ri itoto na mhe ni mhi rọ gbe wẹ, onoghuo a tonu mhe eche ẹ shi ọ?”

³³ Eni ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Ọa khi itobọ ikanya enete e zẹ ni anye rọ a tonu ẹ eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ọgbọ afue-afue u li ẹ ke liẹ khi Ẹshinẹgba u khi?”†

³⁴ Ijesu ọọ wẹ, “A she kpẹ kekẹ ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Ẹshinẹgba ọọ liẹ khi, ishinẹgba ẹẹ a khi.‡ ³⁵ Anye she kpẹ lẹsẹ khi emini ebe onopfuase ọ ngme khi igesikia ọ khi agbọagbọ, khi ẹgbọ ni a she kpẹ gue ingme oyi Ẹshinẹgba ye, Ẹshinẹgba ọ lu ishinẹgba. ³⁶ Ita ọ she zẹ mhe ọda kee neni ọ ghie mhe bhale agbọ, ini mhi ngme ghọ khi Omi Ẹshinẹgba mhi khi, se a ke li a liẹ khi mhi

* 10:15 Li zẹ iMat 11:27; iLuk 10:22 † 10:33 Li zẹ iLev 24:16 ‡ 10:34 Li zẹ iWolo 82:6

a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suɔ, ini mhi aa ya riɛɛ emini Itamhe ɔ riɛɛ. ³⁸ Ama ini mhia riɛɛ we, ini aa rɔ tseku mie mhe suɔ, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suɔ, ni a rɔ lese khi Ita ɔ la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu ijesu, ama ɔ pfue we, ɔa ze we mu.

⁴⁰ Ijesu ɔ da oke iJodani je ukiekie ashini iJoni ɔ ke la batazi egbo. Igho ɔ bie ya la akaghɔ. ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghɔ deba li. Eɛ, “iJoni ɔa gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni ɔ ngme shi ingme eyi ijesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu egbo ni e la akaghɔ e mie ijesu suɔ.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni ɔ la eoli iBetani, Oɔ ghua. iBetani iMeli ali inyoghuo ɔli ni okpotso ni a lu iMata e la.* ² iMeli ɔna ɔ ke ku ituale ni ɔ pfie ku Onomhue awe, ni ɔ gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ɔ ewe-a. Lɔli ɔ khi inyoghuo iLazarosi ni ɔ yeshi i ghua.† ³ Inyoghuo ɔli eni ikpotso e ghie usomhi ghi ijesu, e ɔ li, “Onomhue, omole e ɔɔ ghua.”

⁴ Abi ijesu ɔ rɔ suɔ ona, ɔɔ li, “Ughuamhi ona, ɔa ya gbe ɔli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ Ijesu ɔɔ nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi ɔ rɔ tseku suɔ khi iLazarosi ɔ ghua, ɔ kie la ashini ɔ la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho ɔ gueye eniye odukhokho eyoli, ɔɔ we, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli e ɔ li, “Osesɛ, ode ɔ a nuɛ ne ni egbo iju e rɔ ɔ nono ni wewe tono e eche. Oobɔ wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ Ijesu ɔɔ we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa rɔ ɔ me eke? Oni ɔɔ kia ini ogbe o la ɔ, ɔa ya khi owe, itobɔ khi akpa oyi agbo ona ɔ rɔ ɔ me eke. ¹⁰ Ama ini ɔ ri alo ebili e kia, ɔ ya khi owe, itobɔ khi ɔa mhɔli akpa ni ɔ rɔ ɔ me eke.”

¹¹ Abi ɔ ke rɔ ngme onana se, ɔ gueye we, ɔɔ we, “iLazarosi omole awa ɔ she lese, ama mhia le ni mhi ya guise ɔli le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli e ɔ li, “Abi ɔ rɔ da lese-a egbo, ɔ ya ze.”

¹³ Eri ijesu ɔ rɔ li lie khi iLazarosi ɔ she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese ɔ ngme. ¹⁴ Igho ijesu ɔ guele gboo khi iLazarosi ɔ she ghua. ¹⁵ Ama itobɔ oye e, egbe e mu mhe shi ɔ khi mhi aa nu ɔli la akaghɔ ni ɔ rɔ ghua, ni a rɔ mie mhe suɔ. A ze ni awa le deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li e lu iDidimosi, ɔɔ eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Osesɛ je oobo ni awa nu ɔli ghua.”

¹⁷ Eghenge ni ijesu ɔ ke rɔ ramhi agho, ɔ bhale ya e khi o she ramhi ele ene abi a te ri iLazarosi to. ¹⁸ Rote iBetani je iJerusalemu ɔa ramhi imali eva.

¹⁹ Igho ebubu egbo iju e she kpe bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo we ni ɔ ghua.

²⁰ Abi iMata ɔ rɔ suɔ khi ijesu ɔɔ bhale, ɔ fie lase ya lona li ode, ama iMeli ɔ la elemhi owa. ²¹ iMata ɔɔ ijesu, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe ɔa kha ghua. ²² Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba ɔ ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

²³ Ijesu ɔɔ li, “Inyoghuo e, ɔ gbo ya guale bhale agbo.”

²⁴ iMata o li, “Mhi leşe khi o ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

²⁵ iJesu o o li, “Mhemhe mhi rote eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbo ya na we, oni o da mie mhe suo o ya mholi agbo, ini o tseku ghu-a. ²⁶ Oni o la agbo ni o da mie mhe suo, o a tigbe ya ghu-a. U fe mie ona suo?”

²⁷ O o li, “Ti Onomhue! Mhi miesuo khi ye ye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni o ya bhale eke agbo ona.”

²⁸ Abi iMata o ro ngme gho se o le ya ri ofie gueye iMeli, o o, “Osese o she bhale, o nono e.” ²⁹ Abi iMeli o ro suo ona o ti vule, o nyanya fie lase je ashini iJesu o la. ³⁰ iJesu o a kie ramhi oni eoli ni o o je ne, ama o kie la ashini o kia ramhi ni iMata o ro lona li ode. ³¹ Egb o iJ u ni e la elemhi owa ye se o li, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

³² Abi iMeli o ro ramhi ashini iJesu o la ni o me o li, o de ya wugha li odalo, o o li, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe o a kha ghu!”

³³ Abi iJesu o me khi lo li ali egbo iJ u ni e kphase o li khi ee vie, o ro ob o ti iJesu udu, egbe e guogh o li a. ³⁴ iJesu o mhila we, o o, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe o li.”

³⁵ iJesu o vie. ³⁶ Egb o iJ u ni e la agho, ee, “A ghe abi o li nono ingme oyi o li khe.”

³⁷ Ama eghuo o e lie, “Lo li ni o khueghie ozalo alo-a o o kha do be tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?”

IJesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri ob o ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. ³⁹ iJesu o o, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

iMata inyoghuo oni omose ni o ghu-a o o, “Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuzi-ene abi a te ro li to!”

⁴⁰ iJesu o li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?” ⁴¹ Igho e gheghele oni eche unu uji lase. iJesu o yase alo idane, o li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. ⁴² Mhi leşe khi u ma suo oyemhe, itob o oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi ye ye u ghie mhe.”

⁴³ Abi o ro ngme ona se, o lu o li leghe, “iLazarosi e! Fie lasele!” ⁴⁴ Oni omose ni o ghu-a o fie lasele, a ri ide olimhi gen o li ab o ali awe, ghe eni a ro ku o li alo. iJesu o o we, “A taghie o li a ni a ze o li vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu egbo iJ u ni e bhale ya tse iMeli o mu opfu e me emini iJesu o ri ele, e mie o li suo. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini iJesu o ri ele. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mhes e ni a lu iSaediri ya nu we mholi ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana o gbe? ⁴⁸ Ini awa lina ze o li ob o, ogbokpa o ya mie o li suo. Egb o iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a.”

⁴⁹ Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni o ralo ugamhi oni ukpe ogbo, o o li, “Aa leşe ingme! ⁵⁰ A leşe khi ogbo otuoghuo o kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dose ni egbo nya e pfua?”

⁵¹ Oa khi ibe eyo li o ro sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angmehi-ek e ni o ya tse ogbe na ak o, khi iJesu o ya ghu-a na egbo iJ u o khi ni o ngme,

itobō khi lōli ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Ọa khi oyi iJu tse, ama ni ọ sanọ egbo eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

⁵³ Rote ele gho vu, egbo iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobō igho, iJesu ọa ke kia lase gboo iteva oyi egbo iJu. O ri ochogho vu je eyoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho lōli ali eniye odukhokho epoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eghēghe ukpe iPasova oyi egbo iJu o ro ti i bhale, ebubu egbo e te eoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe ọọ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e lie, “A li sa khi ọ ya bhale? Otsē ọa ya bhale shi oni ukpe ona.” ⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhesē na eni egbo, oni ọ da lese obini iJesu ọ la, oni ogbọ ọ gule ni wewe e me asha mu ọli.

12

IMeli ọ la obini iBetani ku ituale ku iJesu

(iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o ro kpo ogbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu ọ nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu ọ rote eghuli guise le ọ la. ² E nye akhe na iJesu, iMata ọ kphanọ eni eminale ghi we. iLazarosi ọ li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli ọ rue egbegbi akanama ituale ni ọ pfie ni o lolo ghalē. Ọ ku ọli shi iJesu awe, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ Ijudasi Isikaroti ni ọ khi otuoghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ni ọ rote ikpukhokho ya ri iJesu de, ọ me emini iMeli ọ riele, ọọ, ⁵ “Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue? Oni ituale o ghalē ramhi ifata ukpe oyi ogbọ oghuo.” ⁶ Ọa khi itobō khi ọ mhōli udu iamhe na eni ẹa mhue, ọ ro ngme ungmehi ona. Ama itobō khi oghiatọ ọ khi, ali khi lōli ọ tsua ikpagho ọ mhue na we, ni ọ rote muno epfia.

⁷ Ama iJesu ọọ li, “Ze ọli obọ riele emini o la li udu, eri ọ mu mhe egbe ẹ khe irotọ oyemhe. ⁸ Eghēghe kpa egbo ni ẹa mhue e ro nu ẹ a la, ama mhemhe mhia nu ẹ ya la ana eghēghe kpa.”†

⁹ Ebubu egbo iJu e suọ khi iJesu ọ la iBetani, igho e je oobo. Ọa khi itobō iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu ọ te eghuli guise le.

¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobō khi ingme oyoli o ze khi ebubu egbo iJu e ku ma iJesu ọ, ni e ro mie ọli suọ.

Egbo e ri ufumhi na iJesu abi ọ rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbekolo ebubu egbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suọ khi iJesu ọọ je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanọ eyamhi mhue abo fie ya ee ọli. E kpe okeke gbii, e lie, “Tsumhi anye. Awa kuēghie Eshinegba. Eshinegba ọ khivose na oni ọ ri eva oyi Eshinegba Onomhue ẹ bhale! Eshinegba ọ ka khivose na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu ọ me ozele akphere. Ọ nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme ọli, ni

oo,

¹⁵ “Egbo iJerusalemu,

ulishi o khi mu ẹ!

Oghie oye ẹ ọọ bhale ena,

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDcut 15.11 ‡ 12:13 Li ze iWolo 118.25,26

o nga ozele akphere e e bhale.”[§]

¹⁶ Eniye odukhokho eyi iJesu e a kpe rote eke lese obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba o rote eghuli guise iJesu le ni o ri ufumhi na li, e ro tigde sato khi a kpe keke eni ingme eyoli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke rieje eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele egbo ni e nu oli la agho abi o ro rote uji lu iLazarosi lasele, ni o ro rote eghuli guise oli le, e kie kia gueye egbo abi a li me oni ingme. ¹⁸ Itobo khi ebubu egbo e suo khi iJesu o gbe akanya onyaloa ona e ro ve lasele ya me oli. ¹⁹ Igho egbo iFarisi e nu egbe we ngme oli, e lie, “Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi egbo nya e ke e deba li!”

Ijesu o ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰ Egbo iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghenge oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni o khi onge iBetisaida ni o la iGalili) e o li “Oga, anye e nono ni anye me iJesu, ni anye nu oli ngme.”

²² IFilipu o vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³ IJesu oo, “Oni eghenge o she ramhi ni a ro ri ufumhi oniemhi oyi Omi Ogbo ya khase. ²⁴ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ini aa li ri ukpamhi ado ko eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli kpe eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasele. ²⁵ Oni o da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de oli obo a, ama oni oa da nono ingme agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri o kese o shi e khe agbo na agboagbo.* ²⁶ Oni o nono khi loli ya ga mhe, oo mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, o li la akagho. Itamhe o mu ekpe na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe oa ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghenge ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni eghenge ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase.”

Igho Eshinegba o rote idane ngme lase, oo, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase egbo na agbo, mhi ya gbo ligho rieje oli.”

²⁹ Ebubu egbo ni e migha epfefpe agho e suo khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbo eghuo e, “Akphala o del!” Egbo elese e, “Ageni o nu oli ngme!”

³⁰ Ama iJesu oo, “Oa khi itobo oyemhe uruli oyi Eshinegba ogho o ro ngme ungmehi ogho, ama itobo oye e lo. ³¹ Oni eghenge o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezo. Memena, a ya khu Okphaghi o ni o kpe e mheshe shi agbo ona ukpekhomhi pfia. ³² A kha da yase mhe nga idane oora apfida ne, mhi ya ti oqbo kpa bhale deba mhe.” ³³ Eri o ngme ona ni o ro rokhashe we uwali eghuli ni o ya ghu.

³⁴ Eni egbo e e oli, “Ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. Se e u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbo nga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbo ona?”[†]

³⁵ IJesu oo we, “Akpa o ya la e iteva ukuku eghenge. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni o la alo ebili oa lese obini oo je. ³⁶ A regbenga oni akpa ni o ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbo ni e ri imeke e na egbo.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini e a ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi egbo iju

[§] 12:15 Li ze iZaka 9.9 * 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33 † 12:34 Li ze iWolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya oonyaloo ena ukpeloey oyewey, eka kie lama mie oli suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo,

“Onomhue, oghuo o lama

mie usomhi oyanye suo?

Oghuo Onomhue o mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?”[†]

³⁹ Onana o ze khi eka dobe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme oli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewey e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.”[§]

⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbo iJu e mie iJesu suo egheghie ni a ngme ena, eka ngme oli lasele, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuueghie ni o rote obo oyi egbo bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a ro ya ri egbo na agbo gue ezo

⁴⁴ IJesu o tsele leghe guele, oo, “Oni o da mie mhe suo, oka khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbo na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhe ni oka da ro shi o, oka khi mhemhe mhi ya pfa ezo mu oli. Oka khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ezo, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni oo pfa ezo mu oni o da kie mhe ali ungmehi oyemhe, o la agho. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ezo mu oli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobo khi oka khi ungmehi ootsobo oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mhesa na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lese khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbo na agboagbo o na ogbo. Irarigho, eri mhi e ngme emini Ita o gueye mhe mhi ngme.

13

Ijesu o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a

¹ Abi o ro kpo eleghuo ukpe iPasova le, iJesu o lese khi oni egheghie o she ramhi ni o ro ya te agbo lasele je oyi Ita. Oka kie kpe nono ingme oyi egbo eyoli ni e la agbo, o roli khase we khi eri loli nono ingme oyewey pfo.

² IJesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale ele ogbomhi. Okphaghe o she roli shi udu oyi iJudasi omi iSamu Isikaroti o ka ro iJesu de.

³ IJesu o lese khi Ita o she ro ekpabo nga luwe obo, o lese khi obo oyi Eshinegba loli kpe te bhale, ali khi obo oyoli loli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Igho iJesu o rote ashini o shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o so kpeda, o ri ode ni a ro o muno ame egbe-a mu oku. ⁵ Igho o ku ame shi atalabi, o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a. O rue ode ni a ro o muno ame egbe a ni o ro mu oku shishi we ame awe-a.

⁶ Abi o ro kpe ramhi iSamu iPita o, iPita oo, “Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhe awe a?”

⁷ IJesu oo li, “Wa lese emini mhia ri ele memena, ama u ya lese okhesa.”

⁸ ISamu iPita oo, “Onomhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a.”

Ijesu oḡ, “Ini mhia kpe ẹ awẹ-a, wa aa ke khi oyeḡmhe.”

⁹ ISamḡ iPita oḡ, “O kha khi igḡo, Qḡḡmhuẹ, ọa khi awẹ tṣe u ke leṣe ya kpe mḡe-a! Ama kpe mḡe abḡ ali ukhomhi-a ma o.”

¹⁰ Ijesu oḡ li, “Qḡḡ ni ọ da khue se, ọ she pfluase, ọa khi ọni ọ ke gbo ya khue-a, ama awẹ ọ ke leṣe ẹ yeḡe-a. Eḡ nya a she pfluase, se ni ọtuḡghuo elemhi ẹ.”

¹¹ Irari khi ijesu ọ she kpe leṣe ọni ọ ya rḡ ọli de, ọli o zḡ ni ọ rḡ lie, “Eḡ nya a she pfluase, se ni ọtuḡghuo elemhi ẹ.”

¹² Abi ijesu ọ rḡ kpe wḡ awẹ a se, ọ riḡḡ awulu ni ọ kpe gueghie rḡ sḡ, ọ ya shiḡ ashini ọ kpe te vule. Qḡ mḡhila wḡ, “A li leṣe akanya ni mḡi gbe na ẹ leḡa?”

¹³ “A lu mḡe ‘Qṣeṣe’ ali ‘Qḡḡmhuẹ.’ A ga guḡ ngme, itobḡ khi emini mḡi khi ghḡ. ¹⁴ Memena ni mḡemḡe ni mḡi khi Qḡḡmhuẹ ali Qṣeṣe oyeḡ mḡi she kpe ẹ awẹ-a, ẹḡ a li ke kpe egbe ẹ awẹ-a. ¹⁵ Mḡi she ri iroḡkhḡo khase ẹ, ni a li ke riḡḡ emini mḡi riḡḡ na ẹ.* ¹⁶ Egbegbi ingme mḡi gueye ẹ, khi ọni ọ ga oḡbo, ọa ya fu doṣe ọni oḡ ga, ọni a aghiusomhi ọa ya fu doṣe ọni ọ ghie ọli usomhi.† ¹⁷ Abi a rḡ leṣe eni ingme ena eghḡ, a ya khivḡṣe na ẹ, ini a rḡ li gba akanya.

Ijesu ọ guele shi eke khi a ya rḡ lue de

(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

¹⁸ “Aa khi ẹḡ nya mḡi nu ẹ ngme. Mḡi leṣe abi ingeli eyi eni mḡi zḡ e li. Ama, emini Ebe-no-pfluase o ngme, o mema bhale ya tṣe, ikhi oni oḡ, ‘Qḡḡ ni ọ nu mḡe ẹ le eminale ọ ya nyene egbe mu okḡoli vule shi mḡe o.†

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye ẹ shi eke neni a lighḡ me ọli, isheghḡ ini a lighḡ me ghḡ, a ya miesuḡ khi ‘Mḡemḡe mḡi khi ọni mḡi khi.’ ²⁰ Abi o li mḡi li gue ọli e ye ẹ, khi ọni ọ da kpe abḡ mie aghiusomhi ni mḡi ghie, mḡemḡe ọ li mie, ọni ọ da mie mḡe, ọni ọ ghie mḡe ọ li mie.”§

²¹ Abi ijesu ọ rḡ ngme ona se, udu ọa ke sheshe ọli, ọ guele gboo, oḡ, “Egbegbi ingme mḡi gueye ẹ, khi ọtuḡghuo elemhi ẹ, ọ ya rḡmḡe de.”

²² Eniye odukhḡo eyḡli e bino egbe alo gase, o lolo sha wḡ abḡ ọni ijesu ọ ngme. ²³ Qḡhuo ọmḡ odukhḡo ni ijesu ọ mema nono ingme oyḡli, ọ shiḡo mama ijesu. ²⁴ ISamḡ iPita ọ rḡ ikpialo nu ọni ọmḡ odukhḡo ngme, oḡ li, “Mḡhila ijesu, oḡhuo ọni oḡbo ọ fḡ khi elemhi awa.”

²⁵ Igḡo ọni ọmḡ odukhḡo ni ọ shiḡo mama ijesu ọ mḡhila li, oḡ, “Qḡḡmhuẹ, oḡhuo ọni oḡbo ọ khi elemhi anye?”

²⁶ Ijesu ọ sḡ li ọ, oḡ, “Oni mḡi ya ri ibuleḡi ona sḡmḡi utasa oni awa te ẹ le emḡi enana na ne, ọli lo.” Igḡo ọ sḡ oni ibuleḡi elemhi utasa, ọ rḡ na iJudasi omi iSamḡ Isikarḡti. ²⁷ Abi iJudasi ọ leṣe mie oni ibuleḡi se, Qḡphaghḡe ọ lo ọli udu. Ijesu ọ gueye ọli, “Nyanya ya riḡḡ emini wa nono ni u riḡḡ.”

²⁸ Qḡboḡhḡghuo abi e ga li shiḡo ọ le eminale, ọa la ni ọ leṣe emini o zḡ ni ijesu ọ rḡ ngme ọli ghḡ. ²⁹ Aborḡkhia khi iJudasi ọ tsua ikpagḡo ọ mhuẹ na wḡ, eghuo e dabi khi eri ijesu ọ gueye ọli ọ ka de emini e rḡ ọ li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otṣe eri oḡ ọ ka somḡi eni ẹa mhuẹ opfa. ³⁰ Abi iJudasi ọ mie oni ibuleḡi se. Ọ fiḡ lase aghḡaghḡ. Eliyḡṣe o she ramḡi.

Ijesu ọ ri ushi onogbo na wḡ

³¹ Abi iJudasi ọ rḡ wḡ se, ijesu oḡ, “Eena eḡbo e ya mḡe ufumḡi oyi mḡemḡe Omi Qḡbo, e ya te idiegbe oyi Omi Qḡbo mḡe ufumḡi oyi Eshinegba. ³² Ini eḡbo

* 13:15 Li zḡ iLuk 22.27 † 13:16 Li zḡ iMat 10.24; iLuk 6.40; iJḡn 15.20 ‡ 13:18 Li zḡ iWolo 41.9

§ 13:20 Li zḡ iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

e rōte idiegbe oyi Omi Ogbọ mē ufumhi oyi Eshinegba, eghēghe agho Eshinegba lōlighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbọ khasē egbọ.

³³ “Eniyē eyemhē, mhia ke nu ẹ ya la akana tēsē. A ya nono mhē, aa ke mē mhē. Mhi gue ona yē ẹ memena, abi mhi kpē li gueyē eni ẹ mhesē eyi egbọ iju, ni mhiē, Aa doḅe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi rō ushi onogbọ na ẹ: A nono ingme oyi egbe ẹ. Abi mhi li nono ingme oyē ẹ, a mema li ya nono ingme oyi egbe ẹ.† ³⁵ A kha da mholi inono na egbe ẹ ne, egbọ kpa e ya lēsē khi eniyē odukhokho eyemhē a khi.”

Ijesu o ngme o shi ekē khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamọ iPita o mhila li, oḅ, “Onomhūe, obo wa lē?”

Ijesu oḅ li, “Waa ya doḅe deba mhē je obini mhia je, ama u ya deba mhē okhese.”

³⁷ IPita o mhila li, oḅ “Elo e zē ni mhi aa rō doḅe ya deba ẹ? Mhi mu egbe ni agbọ oyemhē o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu o ke gbo sọ li o, “U ga mema mu egbe agbọ oyē o rō liē opfu-a na mhē? Mhi gueyē khi, neni okpa o gbieghe, u ya liē khi u waa lēsē mhē ramhi itesē!”

14

Ijesu khi ode ni a tē ẹ bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueyē eniyē odukhokho eyoli, oḅ wē, “Aa khi zē ni udu o yese ẹ-a, a mie Eshinegba suọ, a gbo li mie mhē suọ. ² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfē oyi Itamhē. Ini ọa khi igho lo, mhi kha gueyē ẹ. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi ekē khē ẹ. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi ekē khē ẹ se, mhi ya gbo nyenē egbe bhale ya wolọ ẹ ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhē la akaghọ. ⁴ A lēsē ode ni a tē ẹ je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oḅ li, “Onomhūe, anye ẹa lēsē obini u wa je. Sē anye li ya lēsē ode je obini u wa je?”

⁶ Ijesu oḅ li, “Mhemhē mhi khi ode ni a tē ẹ je obini oyi Eshinegba. Mhemhē mhi ri igēsikia ni o la Eshinegba a khasē. Mhemhē mhi ri agbọ o na ogbọ. Ogbọ khoghūo ọa mē asha ya je obini oyi Ita ini ọa li rōte oḅ oyemhē. ⁷ Eri a kha lēsē mhē lo, a kha li lēsē oni Ita. Rō te memena vu, a she lēsē oli, a gbo mē oli.”

⁸ IFilipu oḅ, “Onomhūe, ri oni Ita khasē anye, emini anye lēsē nono ghọ.”

⁹ Ijesu o sọli o, o, “IFilipu, mhi she nu ẹ la tēsē, waa kie lēsē oni mhi khi? Oni o da mē mhē, o she mē oni Ita. Sē u kiele ẹ liē ‘Ri oni Ita khasē anye?’

¹⁰ Filipu, waa miesuọ khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhē? Ingmemhi ni mhi gueyē ẹ nya ẹa khi eyemhē. Ita ni o la mhē elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suọ ini mhiē khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhē. Ini aa mie emini mhi ngme suọ, a ri itobọ ikanya onyalo ni mhia gbe miesuọ. ¹² Egbegbi-ingme mhi gueyē ẹ yē ẹ, oni o da mie mhē suọ, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu doḅe eni abi mhia gbe, itobọ khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a rō eva oyemhē mhila nya mhi ya riēle o, eghēghe agho ni omọ ri ufumhi oyi Ita khasē egbọ. ¹⁴ Emini a rō eva oyemhē mhila nya, mhi ya riēle na ẹ.

Ijesu o shobọ khi loli ya ghi Ayemhē-no-pfuasē bhale agbọ

* **13:33** Li zē iJon 7.34 † **13:34** Li zē iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

15 “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhesey oyemhe gba akanya. 16 Egehge agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghioho olese na e, ni o ya nu e la agboagbo. 17 Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khasa agbo. Egho na agbo ea dobe mie oli itobo khi ea me oli wekhi eri e lese oli. Ama, ee ena a lese oli, itobo khi o nu e la, o la elemhi oye e.

18 “Mhia ya ze e obo shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. 19 O kha deye, egbo na agbo ea ke e me mhe, ama ee ena, a ya me mhe. Itobo khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. 20 Ini ogbe ni elegeho o ramhi, a ya lese khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi ee a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

21 “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni oda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khasa oli.”

22 IJudasi (oa khi oni a lu Isikaroti) oo, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khasa anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khasa agbo kpa?”

23 IJesu o so li o, oo, “Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri osese oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi oli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu oli la. 24 Oni oa da nono ingme oyemhe, oa ro osese oyemhe ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese e, ea khi eye mhe, ama obo oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

25 “Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la. 26 Ama oni, Ayemhe-nopfuase ikhi Okpaghioho, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya sese e emhikpa. O ya gbo re e yelege emhikpa ni mhi gueye e. 27 Mhi ze e obo shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. Oa khi oni abi egbo na agbo e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese ea, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

28 “A suo abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye e vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi loli o fu dose mhe. 29 Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligo me we, a mie mhe suo. 30 Mhia ke nu e ngme tese, itobo khi okphaghe ni o ke mhesa shi agbo ona, o bhale. Oa mholi ekpabo shi agbo oyemhe, 31 ama egbo na agbo e mema ya lese khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe o mhesa na mhe mhi ri ele, mhia ri ele tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi oora upfonu

1 “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o ri ele e shi o. 2 Loli oo kanog uguabo oyemhe ni oa ya mo umomhi a. Oo ri ele uguabo oyemhe ni oo mo umomhi, ni o gbo mo imomhi eni e bu. 3 Ungmemhi ni mhi she nu e ngme o she ri ele e ti ni a ro dobe mo imomhi enete. 4 A toma mhe idiege, mhemhe mhi ya toma e idiege. Uguabo oora okhoghuo oa dobe ya mo umomhi ootsobo oyoli, o mema ya to ma idiege oora. U ke neta khi eri a dobe ya ri ele eminete ini aa toma mhe egbe.

5 “Mhemhe mhi khi oora upfonu, ee a li abi iguabo. Ini u toma mhe egbe ni mhi ro li toma e egbe, u ya mo imomhi eni e bu. Ini a ro obo rue mhe o le, aa dobe ya ri ele emhikhoghuo onete. 6 Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi e pfa. Eri u ya li abi iguabo ekhakha ni, a ti e ma ri erali tose-a. 7 Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e ro la elemhi oye, emiemini o ghole e

kpa wa mhila, a ri ọli nẹ. ⁸ Eminete ni a riẹlẹ o ri ufumhi ghi Itamhẹ. Ona o rọkhasẹ khi eniyẹ odukhokho eyemhẹ a khi.

⁹ “Abi Ita o nono ingme oyemhẹ, igho mhi li nono ingme oyẹ. A la elemhi inono oyemhẹ. ¹⁰ Ini a rọ ishi eyemhẹ gbe akanya, a ya la inono oyemhẹ, abi mhi li ri ishi eyi Itamhẹ gbe akanya ni mhi li la inono oyoli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye ẹ ni oghelẹ oyemhẹ o vọ ẹ udu, ni oni oghelẹ oyẹ ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu dọsẹ oni ogbọ o rọ ghu-a na emọle ọli. ¹⁴ Emọle mhẹ a khi ini a da ri ishi eyemhẹ gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa kẹ lu ẹ eni ẹ ga mhẹ, itobọ khi ọni o ga ogbọ ọa lẹsẹ akanya ni ọga oyoli o gbe. Ochoghọ, emọle mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamhẹ wẹna nya mhi gueye ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹ ẹ a zẹ mhẹ, mhẹmhẹ mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye ẹ e migha. Ishegho Ita o ya rọ emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya na ẹ. ¹⁷ Ushi oyemhẹ ni mhi shi na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ.

Egbọ na agbọ ee biselemhi eniyẹ odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini ẹgbọ na agbọ ẹ biselemhi ẹ, a sato khi igho e kpẹ li biselemhi mhẹ. ¹⁹ Ini a khi eyi ẹgbọ na agbọ lọ, e kha nono ingme oyẹ ẹ abi enayewẹ. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi ẹgbọ na agbọ itobọ khi mhi she rọte elemhi agbọ zẹ ẹ, lọli o zẹ khi ẹgbọ na agbọ e rọ biselemhi ẹ. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye ẹ, ‘Ọni ọọ ga ogbọ ọa fu ẹ dọsẹ ọga oyoli.’ Ini e kpẹ mu okhọli vule shi mẹ o ghue, e ya mu okhọli vule shi ẹ ọ. Ama ini e rọ osesẹ ni mhi sesẹ gbe akanya, e ya rọ osesẹ oyẹ ẹ li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba ẹ itobọ khi enayemhẹ a khi, ali itobọ khi ẹa lẹsẹ ọni o ghie mhẹ. ²² Ini mhi aa bhale ya nu wẹ ngme lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama ẹa ke mhọli emini e gue ọli ya nga egbe khi o rẹwẹ a lamhẹ olamhẹ. ²³ Ọni o da biselemhi mhẹ, Itamhẹ o li liẹ biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewẹ gbe ikanya ni ogbọese ọa dọbẹ gbe ghue lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama memena e she mẹ eni ikanya ọnyaloa, ama e kiele ẹ biselemhi mhẹ ali Itamhẹ. ²⁵ Ama ona o zẹ ni emini a kẹkẹ shi ebe ushi oyewẹ o rọ bhale ya tse, oni o khi, ‘Afue ẹ biselemhi mhẹ.’‡ ²⁶ “Ini ọni Ọkpaghiobọ o bhale, ọni mhi rọte obọ oyi Itamhẹ ya ghie ghi ẹ, lọli o khi Ayemhẹ nọ o ri igesikia ni o la Ita a khasẹ, o ya pfi ọtselẹ shi ingme oyemhẹ. ²⁷ Ẹ ẹ a ya li mema pfi ọtselẹ na mhẹ, itobọ khi rọte igbaekele a te nu mhẹ la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye ẹ ini a khi tsua irudunga pfia. ² Ẹgbọ e ya khu ẹ owa ugamhi fiẹ lase, ẹghẹghẹ o ga ya ramhi ni ogbọ o kha gbe ọngeẹ a, o dabi khi eri lọli ẹ ga Ẹshinegba. ³ E ya riẹlẹ eni emhi ena deba ẹ, itobọ khi ẹa lẹsẹ Ita, wẹkhi mhẹmhẹ. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye ẹ, ini oni ẹghẹghẹ o ramhi, a ya sato khi mhi kpẹ tse agua ye ẹ. Itobọ khi mhi kie nu ẹ la mhi aa rọ kpẹ gue ingme ena ye ẹ.

Akanya ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọọ gbe

⁵ “Memena, mhia lẹ deba ọni o ghie mhẹ, ama ọngeẹ ọa kie mhila mhẹ, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobọ khi mhi gue ingme ena ye ẹ, udu oyẹ ẹ o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye ẹ, ni o rọ ti ẹ egbe mhi rọ rọte ẹ iteva a vu. Itobọ khi ini mhi aa vu, ọni Ọkpaghiobọ ọa ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie ọli ghi

* **15:12** Li zẹ iJon 13.34; 15.17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5 † **15:20** Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 13.16

‡ **15:25** Li zẹ Iwolo 35.19; 69.4

ẹ. ⁸ Ini Ọ da bhale, Ọ ya rẹwẹ lẹsẹ umha-guẹkia ni o la ingme olamhẹ, ọ gbo rẹwẹ li lẹsẹ ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba ali iso-ẹzọ oyọli. ⁹ Ọ ya rẹwẹ lẹsẹ khi umha-guẹkia ni o la olamhẹ o khi, umha mie mhẹ suọ. ¹⁰ Ọ ya rẹwẹ lẹsẹ khi e ya mhọli ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba, itobọ khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhẹ ¹¹ Ọ ya rẹwẹ lẹsẹ emini iso-ẹzọ oyi Ẹshinẹgba o khi. Itobọ khi a she pfa ẹzọ mu ọkphaghie ọni o mhẹsẹ ẹ shi agbọ ona.

¹² “Mhi mhọli emini e bububu ni mhi kha gbo gueye ẹ, ama e bu doṣe ni a doṣe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhẹ ni ọ ri igesikia a khase ọ da bhale, ọ ya ri igesikia ni o la ingme oyi Ẹshinẹgba nya khase ẹ. Ọa ya ngme ungmehi ọotsobọ oyọli, ama emini ọ suọ ọ ya ke ngme. Ọ gbo gueye ẹ ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhẹ ọ ya ke ti nga, itobọ khi ọ ya mie mhẹ ungmehi ni mhi ngme gueye ẹ. ¹⁵ Emini Itamhẹ ọ mhue nya, eyemhẹ lo, loli o ze khi mhi kpẹ gueye ẹ khi emini mhi ro na Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ, ọ ya gueye ẹ.

Oya oyeṣe o ya mele oghẹle a

¹⁶ “O kha denẹ, aa ke me mhẹ, o kha ke gbo denẹ a gbo me mhẹ.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “Elo ọ ri ona a ngme, ni ọọ lie awa khi, o kha denẹ khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo denẹ khi awa gbo lo ya me lue? Ọ gbolo ẹ, ‘Itobọ khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elo ọ ri ‘O kha denẹ’ ngme? Awa aa lẹsẹ ingme ni ọ ro ọli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu ọ she lẹsẹ khi ẹe nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, ọ mhila we, “Eri a mhila egbe ẹ abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro lie, ‘O kha denẹ aa ke ya me mhẹ ali khi o kha gbo denẹ a ya me mhẹ?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue ẹ ye ẹ, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghele, ẹe a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghẹle-a na ẹ. ²¹ Ini ọkpotoso ọ ya bia, udu o yese ọli a itobọ khi egheghe osue o she bhale, ama ini ọ bia ọni ọmọ se, ọọ ghele, ọ yele osue ni ọ me a. Irari khi ọọ ghele khi loli bia ọmọ shi agbo. ²² Igho o li li ẹ egbe, memena udu o yese ẹ a, ama mhi ya gbo me ẹ. Egheghe agho oghẹle o vo ẹ udu, oghẹle ni ogbo ọa doṣe ya mie. ²³ Ini oni ogbele o ramhi, aa ke ẹ mhila mhẹ emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye ẹ khi Itamhẹ ọ ya ro emini a ri eva oyemhẹ mhila kpa na ẹ. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhẹ mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghẹle oyeṣe o gba pfo.

Ijesu ọ khọli okhọli agbo mu ọ le

²⁵ “Mhi aa lolo kpẹ khueghie ingme-a gue ẹ ye e. Ama egheghe ọọ bhale ni mhi aa ke ro ligho nu ẹ ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye ẹ gboo. ²⁶ Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhẹ mhila Ita emini o ghole ẹ. Mhi aa lie khi mhẹmhe mhi ya mhila na ẹ. ²⁷ Ita ọọ nono ingme oyeṣe, itobọ khi a nono ingme oyemhẹ, a gbo miesuo khi obọ oyi Ẹshinẹgba mhi te bhale. ²⁸ Obọ oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyọli ẹe ọli, “Ena u tigbe ẹ khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke ẹ biẹbiẹ eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lẹsẹ khi u lẹsẹ emhikpa, ọa ke khi ogbo ọ ke gbo ya ke mhila ẹ ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi obọ oyi Ẹshinẹgba u te bhale.”

³¹ Ijesu ọ sọ we ọ, ọ, “A she miesuo memena? ³² Egheghe ọọ bhale, oni egheghe o she ramhi, ni ẹe nya a ro ya miatsẹ ku, ogbogbo ọ je apfe oyọli. Mhemhẹ-ghuo tse mhi ke ya la. Ama ọa khi mhẹmheghuo tse mhi la, itobọ khi Ita ọ nu mhẹ la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye ẹ, ni a ri itobọ khi a kugbe mhẹ

o mhuē opfomhē. Egbo na agbo e ya ri osue na e mē. Ama a mhōli udu, itobō khi mhi she mu agbo o le.”

17

Ijesu o sọ iromhi na eniyē odukhokho eyōli

¹ Abi Ijesu o rō nu eniyē odukhokho eyōli ngme se, o yasē alo bino idane, o sọ iromhi, o, “Ita, oni eghēghē o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khase agbo, ni Omie o li ri ufumhi oye khase agbo. ² Itobō khi u she ri ekpabō na li, shi ukhomhi oyi egbo na agbo kpa, ni o ri agbo na agboagbo na egbo ni u rō na li. ³ Agbo na agboagbo khi, ni a rō lēsē e, ikhi yeyē ni u khi egbegbi Eshinēgba oghuo kpe. Ni a gbo rō lēsē mhe Ijesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khase egbo na agbo, abi mhi rō o gbe akanya ni u rō na mhe, ni mhi gbe o li pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mhōli na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rōte ekē mhōli neni a ma agbo.

⁶ “Mhi she ri e khase egbo ni u te elemhi agbo rō na mhe. Egbo eye e khi ni u rō na mhe. E she ri ungmemhi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lēsē khi emhikpa ni u rō na mhe khi obō oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueyē wē usomhi ni u rō na mhe, wewē e she mie oni usomhi. E she lēsē egbegbo khi obō oye mhi te bhale, e gbo miesuō khi yeyē u ghie mhe.

⁹ “Mhi sọ iromhi na wē, o a khi egbo na agbo nya mhi sọ iromhi na, ama eni u rō na mhe irari khi egbo eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mhōli eye e khi, emini u mhōli eyemhē e li khi. Wewē e ri ufumhi oyemhē khase egbo na agbo. ¹¹ Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbo, ama wewē e kie la elemhi agbo. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u rō na mhe, khukhu wē, ni e khi oghuo abi mhemhē ali yeyē awa khi oghuo. ¹² Eghēghē ni mhi rō nu wē la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u rō na mhe, khukhu wē, mhi khē wē ekhē. Oghoghuo o o a pfua, sē ni oghuo elemhi wē ni o khi oni o a pfua, ni emini a kekē shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniyē odukhokho eyemhē e mhōli oghelē ni o gba pfo, onabi oyemhē. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye yē wē, ama agbo e biselemhi wē, itobō khi ēa ke khi enayi agbo abi mhia li khi onayi agbo. ¹⁵ Mhi aa liē u wolō wē elemhi agbo lasele, ama tsumhi wē obō oyi Ona okhōlo. ¹⁶ E a khi enayi agbo abi mhi aa li khi ona agbo. ¹⁷ Ri igesikia oye rēwē pfuase. Irari khi egbegbi ungmemhi ungmemhi oye o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbo, ighō mhi li ghie wē je elemhi agbo. ¹⁹ Itobō ewē mhi rō ri egbe mhe nē, ini wewē ee li lighō ri egbe wē nē egbegbo.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie Ijesu iKirisiti suo nya

²⁰ “O a khi itobō oyi eniyē odukhokho eyemhē tse mhi rō sọ iromhi ona. Mhi li sọ iromhi na egbo ni e li ya te otsele oyewē mie mhe suo. ²¹ Mhi sọ iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi sọ iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhē ni mhemhē mhi li la elemhi oye. Mhi sọ iromhi e khi oghuo ini agbo e mie wē suo khi yeyē u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u rō na mhe na wē ini e kugbe khi oghuo abi mhemhē ali yeyē awa khi oghuo. ²³ Mhemhē mhi la elemhi oyewē, yeyē u la elemhi oyemhē, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbo e lēsē khi yeyē u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewē abi u nono ingme oyemhē.

* 17:12 Li zē Iwolo 41.9

²⁴ “Ita, yeƷe u ri we na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e me ufumhi ni u ro na mhe itobo khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

²⁵ “Ita ni o pfuase! Agbo Ʒa leƷe oni u khi, ama mhemhe mhi leƷe oni u khi, enana e leƷe khi yeƷe u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri oni u khi khase, igho mhi kie li ya ke rieƷe oli, ishegho inono ni u mholi na mhe, o la we egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewe.”

18

Abi a li ri iJesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi iJesu o ro so iromhi ona se, loli ali eniye odukhokho eyoli e da uchoko ni a lu iKidirohi lase. Ogba ni a ko Ʒera na lu olivu shi o la epfe agho, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi Ʒera olivu. ² Ijudasi oni o ri oli de o leƷe oni ogba, itobo khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e keƷe lona akagho. ³ Igho ijudasi o tsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali egbo ni e la Owa oyi Eshinegba e khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okholi, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi Ʒera olivu le.

⁴ IJesu o she kpe leƷe emini loli ya me, o mhila we, o. “Oghuo a nono?”

⁵ Ʒe oli, “IJesu onge iNazareti!”

IJesu o, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni o ri oli de o migha mama we. ⁶ Abi IJesu o ro gueƷe we khi, “Mhemhe na,” igho e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ IJesu o gbo mhila we, o, “Oghuo e khi a nono we?”

E gbo lie o li, “IJesu onge iNazareti.”

⁸ IJesu o, “Mhi she kpe gueƷe e khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri iJesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni o: “Ita! Mhi aa wase okhoghuo elemhi egbo ni u ro na mhe a.”

¹⁰ Igho iSam o iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji oli lasele ro be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi eso na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ IJesu o iPita, “Rue itakobi ogho shi ashini u kpe te ji oli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rote uko osue ni Itamhe o mheshe na mhe ya da?”*

A mu iJesu bhale odalo iguezo oyi egbo iJu

¹² Igho ekholi-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iJu, e gba iJesu mu, e ge oli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue oli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogbo otuoghuo o ghu-a na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie iJesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISam o iPita ali om odukhokho oyi iJesu olese, e deba iJesu. Oni om odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe leƷe egbe. Igho oni om odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita o migha olase epfe ode

* **18:11** Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42 † **18:14** Li ze iJoni 11.49-50

unuẹkpẹ, ọni ọmọ odukhokho ọghọ ọ nyenẹ egbe je olase, ọ ya nu ọni ọmueshi ni ọ la aghọ ngme, ọ rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Ọni ọmueshi ni ọ la ode unuẹkpẹ ọ me iPita, ọ ọ li, “Ọa khi ọmọ odukhokho ọyi ọni ọmọse ọghọ u li khi?”

IPita ọọ, “Iiye, mhia khi lọli.”

¹⁸ Ulili o gbe. Eni ẹ khẹ ekhẹ ali ighumha e migha gasẹ erali ingamhi ni e pfe, e khasẹ erali. IPita ọ li nu wẹ migha a khasẹ erali.

Ọga ọyi ekpodalo ugamhi ọ mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Ọni ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinẹgba ọ mhila iJesu ogbo osesẹ eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ IJesu ọ sọli ọ, ọ, “Mhi aa tigbe na sheli sesẹ osesẹ elemhi Owa Oyi Eshinẹgba ali owa ugamhi ni mhi la a sesẹ gboo ẹghẹghẹ kpa, ikhi ashini ẹgbọ iJu ẹ legba. ²¹ Elọ o zẹ khi áá mhila mhẹ ogbo? A ka mhila ẹgbọ ni e suọ osesẹ oyemhẹ. E lẹsẹ emini mhi ngme.”

²² Abi iJesu ọ ngme ona se, ọghuo eni ẹ khẹ ekhẹ ọ lase iJesu esọ, ọ li, “Elọ o zẹ ni u rọ lighọ nu Ọga ọyi ekpodalo ugamhi a ngme?”

²³ IJesu ọọ, “Ini u lẹsẹ khi mhi aa gue ngme, gue emini ọa ti ni mhi ngme le, ni ẹgbọ e suọ. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elọ o zẹ ni u rọ lase mhẹ esọ?”

²⁴ Ana Anasi ọ la liẹ e rue ọli ghi iKefasi ni ọ khi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li gẹ ọli abọ je ukhokho. Ẹghẹghẹ ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni e kpeda.

IPita ọ gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita ọ kie migha akaghọ, ọọ khasẹ erali. Ẹgbọ elese e mhila li, “Wa she khi ọghuo eniye odukhokho eyi ọmọse ọghọ?” IPita ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Iiye! Ọa khi mhẹmhẹ.”

²⁶ Ọghuo ọni ọ gbe akanya a deba oni ọ kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba, ni ọ khi ọgbọ ọyi ọmọse ni iPita ọ bẹ esọ ukhomhi a, ọ gbo mhila iPita, “Ọa khi yeyẹ mhi she mẹ khi u nu ọmọse ọghọ la elemhi ogba?”

²⁷ IPita ọ gbo lẹ, “Iiye!” Utoghuokpe, ọkpa ọ gbiẹghẹ.

A rue iJesu bhale odalo ọyi iPaleti ya gue ẹzọ

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

²⁸ Ẹlẹ uzogbe fiefie, e rue iJesu fiẹ owa ọyi iKefasi je apfe ọyi igovunọ ọyi ẹgbọ iRomu. Enighie eyi ẹgbọ iJu ẹa lama lo elemhi oni apfe, itobọ khi ẹa nono ni ichimhi umha-pfuasẹ ni o mu wẹ, ini ee dobẹ le eminale iPasova. ²⁹ Itobọ ighọ ọni igovunọ na lu iPaleti ọ fiẹ je olase deba eni ẹgbọ iJu, ọọ wẹ, “Umhagueli onoghuo a gue shi ọmọse ọna egbe?”

³⁰ Ẹẹ ọli, “Ini ọa mhue umha-gueli lo anye ẹa kha rue ọli bhale ghie.”

³¹ iPaleti ọọ wẹ, “A rue ọli vu ya gue ẹzọ egbe-a abi ushi oyeẹ o ngme shọ.”

Ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye aa mhọli afu ni a rọ ọ liẹ a ka gbe ọgbọa.” ³² Eri a lina mẹ onana ni emini iJesu ọ kpẹ ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni ọ la guele uwali eghuli ni lọli ya ghu.†

³³ iPaleti ọ nyenẹ egbe je elemhi apfe oyọli, ọ lu iJesu mhila, ọọ, “Yeyẹ u khi oghie ọyi ẹgbọ iJu?”

³⁴ IJesu ọọ. “Udu oye ọgbọ ona ni u mhila mhẹ o te bhale abi khi ọgbọ ọ gue ingme oyemhẹ yẹ ẹ?”

† 18:32 Li zẹ iJon 3.14; 12.32,33

³⁵ IPaleti o o li, “Onge iju we khi mhi khi? Egbọ eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?”

³⁶ Ijesu o o li, “Eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okholi na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mheshe eyi egbo iju. Ama memena, eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona.”

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, “Oghie u ti e khi?”

Ijesu o o, “U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khashe egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, o o suo oyemhe.”

³⁸ IPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gueye egbo iju, o o, “Mhi aa me umha-guei shi oli obo ni o remhe ya pfa ezọ mu oli a gbe oia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogo oghuo egbo eye e eni a mu shi owa ighumha abo-a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iju abo a na e?”

⁴⁰ Igho e tseshe gbii, ee oli, “Iye! Ri Ochogho rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe ogo a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti o a gbe ijesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyano iguabo eera igba riye arula oghie rughu ijesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yase obo eke na oghie oyi iju!” E lase oli alo.

⁴ IPaleti o ke gbo fie je olase deba egbo iju, o o, “A ghe oli e, mhi rue oli lasele na e ni a ro lese khi mhi aa me umha-guei shi oli obo ni o re mhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi ijesu o ro fie lasele ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti o o, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe eke Owa oyi Eshinegba e ro me oli, e tseshe, ee, “A ta li ma oora apfida! A ta li ma oora apfida!”

IPaleti o o, “Ee a rue oli vu ya ta ma oora. Mhi aa me umha-guei shi oli obo.”

⁷ Egbo iju ee oli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe oia, itobo khi o o lu egboli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti o ro suo ona, ulishi o tigbe mema lolo mu oli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila ijesu, “Onge obo u khi?”

Ama ijesu o tsaghie oli-a. ¹⁰ IPaleti o o, “Wa ya mie mhe unu? Wa lese khi mhi mholi ekpabo ni mhi ro dobe ya pfa e shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka te ma oora apfida gbe-a?”

¹¹ Ijesu o o oli, “Wa kha mholi afu shi mhe idiegebe ini o a khi Eshinegba o ri oli ne lo, ama ogo ni o mu mhe bhale ghi e, loli o mholi umha-guei oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti o ro suo ona se, o nono ode ni o te ya wolọ ijesu abo a, ama eni egbo iju e kiele tseshe, e lie oli, “Ini u ze oli obo, wa khi omole iSiza oghie oniemi oyi iRomu. Onini o da guele khi oghie loli khi, obo iSiza o khi.”

¹³ Abi iPaleti o ro suo ingmemhi ena, o rue ijesu je olase, iPaleti o ya shito ukpho eche ni o shito la so ezọ, ni a lu Etete eche (iGabata a ri elemhi lburu ee lu oli) ¹⁴ Eghoghe agho ovo o lese ramhi iteteva ukhomhi egho, ikhi ogbele ni a mu egbe e shi ukpe iPasova. IPaleti o o eni egbo iju, “Oghie oyee gho o!”

¹⁵ Ama e tseše, “A rue ɔli ya gbe-a! A rue ɔli ya gbe-a! A ta li ma ɔɔra apfida!” IPaleti ɔ mhila wɛ, ɔɔ, “A nono ni mhi ta oghie ɔyɛ ɛ ma ɔɔra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ɛɛ ɔ li, “Anye aa mhɔli oghie ɔlese ɔse oghie iSiza.”

¹⁶ Ighɔ iPaleti ɔ ri ijesu na ekhɔli-okhuɛ e ka ta li ma ɔɔra apfida.

A ta ijesu ma ɔɔra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rɔ te aghɔ vu ekhɔli-okhuɛ e te rue ijesu vu. ¹⁷ Ijesu ɔ fiɛ lasele, lɔlighuo ɔ tsua ɔɔra apfida oyɔli, ɔ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (IGogɔta a ri ɛlɛmhi Iburu ɛ lu akaghɔ.) ¹⁸ Aghɔ e tali ma ɔɔra apfida shi, e ta ɛgbɔ aava ma ɛɛra mama li. Oghuo epfɛ obita, ɔnɔkpɔle epfɛ obɔgobɔ, ijesu ɔ la wɛ iteva. ¹⁹ IPaleti ɔ keke emhi rɔ kphase oni ɔɔra-apfida. Emi ni ɔ keke shi ɔ khi, “Ijesu Onge iNazarɛti, Oghie ɔyi ɛgbɔ iJu.” ²⁰ Ebubu eni ɛgbɔ iJu e zɛ oni emhi, itobɔ khi ashini a ta ijesu ma ɔɔra apfida shi ɔa nuata shi apfɛ. ɛlɛmhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rɔ keke oni emi ni a rɔ kphase ɔɔra apfida ni a ta ijesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ɛgbɔ iJu ɛa lama shi emi ni iPaleti ɔ keke. E ya gueye ɔli, ɛɛ ɔli, “Anye ɛa nono ni u keke oghie ɔyi iJu shi ɔ, emi ni u kha keke shi ɔ khi, Oghie ɔyi ɛgbɔ iJu ɔmɔse ɔna ɔ khi lɔli khi.”

²² IPaleti ɔɔ wɛ, “Mhi she keke emi ni mhi keke.”

²³ Abi eni ekhɔli-okhuɛ e rɔ ta ijesu ma ɔɔra apfida se, e wolɔ ide eyɔli kemhi shi asha ene. ɔgbɔgbɔ ɔ rue asha eghuo ɔ, e gbo rue awulu oyɔli ni a do ni aa rɔte ashikhɔghuo gbɛla toma.

²⁴ Eni ekhɔli-okhuɛ e gueye egbe wɛ, “Awa khi nyanɔ li-a, awa ti ebe shi ɔ, ni awa mɛ ɔni o ya mu, ni ɔ rue ɔli.” Eri a mɛ onana ni emi ni a keke shi Ebe-no-pfuasɛ ɔ bhale ya tɛ, ni ɔɔ, “E kemhi ide eyɛmhɛ, e gbo ti ebe shi awulu oyɛmhɛ.”

²⁵ Inyɔ ijesu, ali inyɔghuo inyɔli nɔkpɔtso, ali iMeli ughuɛ iKilopasi, ali iMeli ɔnge iMagidalen i migha mama oni ɔɔra apfida ni a ta ijesu ma. ²⁶ Ijesu ɔ mɛ inyɔli ali ɔmɔ odukhokho oyɔli ni ɔ nono ingme oyɔli, khi ɔ migha epfɛ aghɔ, ijesu ɔɔ, “Inyɔ! Omi-ɛ ghɔ.”

²⁷ ɔ gueye ɔni ɔmɔ odukhokho, ɔɔ li, “Inyɛ ghɔ.” Rɔ te aghɔ vu ɔni ɔmɔ odukhokho ɔ te rue ɔni inyɔ ijesu je apfɛ ni ɔ te nu ɔ la.

Eghuli ni ijesu ɔ ghu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ Ijesu ɔ lɛšɛ khi emhikpa e she zɛ ukhomhi, ɔɔ, “Okiamɛ ɔa gbe mhɛ.” Onana o ri emi ni a keke shi Ebe-no-pfuasɛ bhale ya tɛ.* ²⁹ Ubene ni o vɔ onyɔ ni o khɛ-a o la epfɛ aghɔ, e sɔ isoso† elemhi oni onyɔ e rɔ oni isoso kphase ukpokpo oyi ɔɔra ni a lu isopu ni o nuɛ, e nise ɔli je ijesu unu. ³⁰ Abi ijesu ɔ rɔ to unu oni onyɔ, ɔ, “O she pfo.”

ɔ dɔ ukhomhi gbe, ɔ ghua.

³¹ Ekhemhuɛ eyi ɛgbɔ iJu e vu ya mhila iPaleti ɔ zɛ ni wɛwɛ e ya pfi emhi shi awɛ eyi emɔse ni a ta ma ɛɛra apfida guɔghɔ-a. Ali ni wɛwɛ e taghiɛ wɛ te eni ɛɛra apfida tiemhile. Emi ni o zɛ ni e rɔ lighɔ mhila khi, ɛlɛghɔ khi ogbɛlɛ ni ala mu egbe khɛ ogbɛlɛ iyɛmhɛa oyi ɛgbɔ iJu. Eri ɛa nono ni e la ikhomhi ɛɛra apfida ramhi ogbɛlɛ iyɛmhɛa, itobɔ khi oni ogbɛlɛ iyɛmhɛa oghɔ, ogbɛlɛ ipfuasɛ na kɛ o khi. ³² Eni ekhɔli-okhuɛ e vu ya pfi emhi shi ɔgbɔ ɔni odode ni a ta ma ɔɔra apfida mama ijesu awɛ guɔghɔ a. E gbo lighɔ ya guɔghɔ eyi ɔni

* **19:28** Li zɛ Iwolo 69.21; 22.15 † **19:29** isoso ɛgbɔ eghuo ɛ lu isoso ukodo.

o kpole a. ³³ Ama abi e rọ ramhi ayi iJesu, e bhale ya ẹ khi ọ she ghua, itobọ igho ẹa ke pfi emhi shi iJesu awẹ guoghọ a. ³⁴ Oghuo eni ekhọli-okhue ọ sọ iJesu ogbhoro epfe, utoghukpe, oia ali amẹ e te ọli egbe ku lasele. ³⁵ Ogbọ ni ọ ri eloe mẹ ona ọ pfi ọtsẹle shi ọ, ọtsẹle ni ọ pfi o khi igesikia itobọ khi ọ lesẹ gboo khi igesikia ona o khi. Eri ọ pfi ọtsẹle ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpẹ kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ugua shi ọli idiegbe.”[†] ³⁷ Ebe-no-pfuasẹ o gbo ngme ghọ shi asha olese khi, “E ya ke bino ọni e ya to ogbhoro gbese a.”[§]

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a rọ mẹ ona se, iJosefu ọnge Arimatia, ni ọ khili ọtuoghuo eniye odukhokho ni e bẹna e deba iJesu itobọ khi ọ na ulishi oyi ekhemhue eyi egbo iJu, ọ lẹ ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. iPaleti ọ lama na li ọ rue olimhi oyi iJesu ya rọ tọ. Igho iJosefu ọ bhale ya rue ọli vu. ³⁹ INikodemosi ni ọ ke ya mẹ iJesu ẹlẹ iyosẹ ọ kphase iJosefu. Ọ tsua ikhumhi ni a rọ ọ to olimhi egbe ini ọ khi kẹlẹ kẹa. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. Ọ gbo tsua ituale ni ẹ pfi mhue.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo genọ ọli. Abi e li i genọ ọni olimhi, igho e pfi ituale shi ọli egbe, ni e ri ikhumhi na rọ ọ shi olimhi egbe ma ọ, abi egbo iJu e liẹ mu olimhi egbe shi irotọ, abi ushi oyewẹ o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma ọra apfida shi, uji ona ufuegbhẹ onogbo ni aa ri ogbọ tọ ghue o li la agho. ⁴² Itobọ khi ẹlẹgho o khi ogbele ni a rọ mu egbe ẹ shi eke kẹ ogbele iyemhẹa oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhẹ o ti mama wẹ, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

20

Ijesu ọ rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ẹlẹ uzogbe fiefie ẹlẹ ni ọọ deba ogbele iyemhẹa oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli ọnge iMagidaleni ọ je uji ashini a ri iJesu yeshi, ọ bhale ya ẹ khi a she gheghele ẹche unu oni uji-a. ² Igho ọ sọ awẹ unamhi na je ayi iSamo iPita ali ọmọ odukhokho ogho ni iJesu ọ nono ingme oyoli, ọ gueye wẹ, ọọ, “E tsua olimhi oyi Onomhue elemhi uji ufuegbhẹ a! Anye aa lesẹ obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali ọni ọmọ odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhẹ. ⁴ Wẹwẹ aava ee na, ama ọni ọmọ odukhokho ogho ọ na dosẹ iPita, ọ kpẹ ramhi oni uji ufuegbhẹ kẹ iPita. ⁵ Ọ nyesẹ egbe bino elemhi oni uji ufuegbhẹ, ama ọa lo elemhi ọ. Ọ mẹ ide ni a kpẹ rọ khuli idiegbe oyi iJesu. ⁶ Igho iSamo iPita ni ọ kpukhoko ramhi agho ọ dosẹ ya lo elemhi oni uji ufuegbhẹ. Ọ mẹ eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhẹ. ⁷ Ode olimhi ni a rọ gẹ iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole ọ. O kie khili shi agho abi a kie kpẹ li rọli khili olimhi oyi iJesu, ọa taghiẹ a. ⁸ Igho ọni ọmọ odukhokho ogho ni ọ kpẹ ramhi oni uji, ọ li lo elemhi ọli, ọ ri eloe mẹ, ọ miesuo. ⁹ Oni ẹgheghe ẹa kie lesẹ emini a kẹkẹ shi ebe khi iJesu ọ ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniye odukhokho e nyenẹ egbe je apfẹ.

Ijesu ọ ri egbọli khasẹ iMeli ọnge iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

[†] 19:36 Li zẹ Okiala 12.46; iNọba 9.12; Iwolo 34.20 [§] 19:37 Li zẹ iZaka 12.10 * 19:39 Li zẹ iJoni 3.1-2

11 IMeli o migha olase oni uji ufuegbhe ọọ viẹ. Abi o li kie le viẹ, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe. 12 O me khi igeni aava ni e so itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo o shito obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpole o shito obini o kpe ri awe shi.

13 E mhila li, ege ọli, “No kpotso, elo u viẹ e shi?” Oọ we, “E she tsua Onomhue oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

14 Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama ọa lese khi iJesu lo.

15 IJesu o mhila li, ọọ li, “No kpotso elo u viẹ e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o ri ele shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

16 IJesu o li, “Meli.” O so alo ghue ọli, o tse se leghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe ọli, ọọ, “Raboni!” Ose se a ri ona ngme elemhi Iburu.

17 IJesu o gueye ọli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oye we.”

18 Igho iMeli onge iMagidalen i o vu ya gueye eniye odukhokho khi lo i me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye ọli.

IJesu o ri egbo li khasẹ eniye odukhokho eyoli (iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

19 Abi ogbomhi o ro mu eke elegho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhe oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e soro okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni e e mhesẹ. Udemhija, iJesu o bhale ya migha we iteva bia, ọọ, “Opfomhe o ka nu e la.”

20 Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khasẹ we. Oghelo o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. 21 IJesu o gbo lie we, “Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi li lie ghie e.” 22 Igho o yemhe ku we, ọọ, “A mie Ayemhe-nopfa se, 23 Ogbọ ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

IJesu o ri egbo li khasẹ iTomosi

24 Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, ọa nu we la agho ni iJesu o ro bhale we iteva. 25 Eniye odukhokho eni e kpole e gueye ọli, e ọ li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi ọọ, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi ọli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti ọli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

26 Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, ọọ we, “Opfomhe o ka nu e la.” 27 O gueye iTomosi, ọọ li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

28 ITomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

29 IJesu ọọ li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

30 IJesu o la ukpelo oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo ọa keke shi ebe ona. 31 Ama eri a keke ena shi ebe ini

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mhöli irudunga, a ya mhöli agbo itobo eva oyöli.

21

Ijesu o ri egböli khasë eniyë odukhokho eyöli etuoshilua

¹ Abi a rö me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe öli khasë eniyë odukhokho eyöli, epfe öke oniemhi ni a lu iGalili. Ina a li me öli. ² ISamo iPita, ali iTömosi na lu itsema, ali iNatanieli önge iKena na öke iGalili, ghe iJöni ali ijemhisi imi iZebedi, ali eniyë odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya.

³ ISamo iPita öö, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Efe öli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi öko-öke oniemhi oni ikeke. Ama eliyöse elegho nya, ëa mu emhikhoghuo. ⁴ Efe uzogbe fiefie, iJesu o migha egele oyi öke oniemhi, ama wewe ëa lese khi iJesu o nu we ngme. ⁵ IJesu o mhila we, öö, “Emöle mhe, aa kie me afele ökhoghuo mu?”

Efe öli, “Anye ëa me emhikhoghuo mu.”

⁶ Öö we, “Pfi aga oye je epfe obita oyi öko-öke oniemhi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini o ngme, ëa ke dobe ti oni aga lö elemhi oni öko-öke oniemhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni ömo odukhokho ni iJesu o nono ingme oyöli, ö ö iPita, “Önomhue lö!” Abi iSamo iPita o suo khi Önomhue lö ni o nu we ngme lena, o nyanya rö itsua so (itobo khi eri o kpë taghië ide eghuo egbe-a), o ji pfilo elemhi amë.

⁸ Eniyë odukhokho eni e kpöle e gua oni öko-öke oniemhi bhale esö öke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekeke öa ke lolo nuë shi we ö, emhi nabi ete-awe egbhueshe o ke röte agho khi. ⁹ Abi e rö ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele tö ö, ibuledi e li nga ö.

¹⁰ IJesu öö we, “A röte ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ iPita o nga egele le, o ya tialö oni aga ni o vö ifele enieniemhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbese. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga öa nyanö a. ¹² IJesu öö we, “A bhale ya le emhi.” Ögbökhoghuo eni eniyë odukhokho öa mhila li, “Öghuo u khi?” Itobo khi e lese khi Önomhue lö. ¹³ Igho iJesu o ya rue oni ibuledi kemhi na we, o gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-ese ni iJesu o ri egböli yaa khasë eniyë odukhokho eyöli abi ö te röte eghuli guale.

Ijesu o nu iPita ngme

¹⁵ Abi e rö le se, iJesu öö iSamo iPita, “Samo ömi iJöni! U fe nono ingme oyemhe döse emhi enana nya?”

iPita o so li ö, ö li, “Önomhue, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu öö, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, iJesu öö li, “Samo ömi iJöni, u fe nono ingme oyemhe?”

iPita öö li, “Gueguegue Önomhue, U lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu öö, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu öö li, “Samo ömi iJöni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” Igho iPita o so li ö, ö, “Önomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu öö li, “Rö eloe khu isumha eyemhe.” ¹⁸ IJesu öö, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u rö khi ozele, eri u ri itsua so u fie je obini o ghöle e, ama ini u womhe,

* 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

ogboese o ke ya ri itsua ke so e, o mu e obo je obini o a ghole e ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu o ngme ona ni o rokhasẹ abi iPita o li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi Eshinegba. Igho o o iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ iPita o nyene egbe, o me oni o mo odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, oni o shito mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi o o deba wewe. Loli o o ke mhila iJesu ogbo ni o o, “Onomhue, oghuo o ya re de?”

²¹ Abi iPita o ro me oli, o mhila iJesu, o o, “Se egbo na agbo e fe ya li oni o mo o na?”

²² IJesu so li o, o, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi ro ya gbo nyene egbe bhale agbo, onoghuo o khi oye shi o? Ke deba mhe.”

²³ Ona o ze ni e ro bena ngme oli iteva oyi eniye odukhokho eyi iJesu, khi oni o mo odukhokho ona o a ya ghu ghue. Ama iJesu o a lie khi o a ya ghu ghue. Eri o lese lie, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi ro ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oye shi o?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ Loli khi o mo odukhokho ni o pfi otsele shi eni ingmemhi ena, loli o gbo keke we shi ebe. Awa gbo lese khi emini o ngme khi igesikia lo.

²⁵ Ikanya ebubu e la o ni iJesu o gbe. Ini ee a keke we nya ukpamhi oghuo-oghuo lo, mhi sa khi agbo ona nya o a kha luse ebe ni a kha keke we shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni ododē ni mhi kpe keke ghi ye ye i Tiofilosi, * mhi keke ikanya ni Ijesu o o gbe ali emini o sese rote igbaekele, ² ya ramhi ogbele ni a ro rue oli nga idane. Neni a rue oli nga idane, o rote Ayemhe-no-pfuase ri omhese na ighiusomhi na kee ni o ze. ³ Abi o ro ghu-a se, ogbele egbhueva o la elemhi agbo o ri egboli kia khase ighiusomhi eyoli, ni o rokhase gboo khi akhokhomhe qa la o khi o la agbo. E me oli, o o gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. ⁴ Eleghuo khi e legba asheghuo, khi o nu we e le eminale, o ri omhese ona na we, o o we, "A khi rote iJerusalemu vu, a migha khe isomhopfa ni mhi gueye e, ikhi isomhopfa ni itamhe o shobo.† ⁵ A me iJoni o ro o batazi egbo, ama qa ke ya tese neni a ri Ayemhe-no-pfuase ya batazi e."‡

A rue ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e ro nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ee oli, "Onomhue, u ya la egehege ona rue eghiele oyi egbo iZireni nyene gbo na we?"

⁷ O o we: "Aa khi eni e lese oni egehege ali oni ogbele ni Ita o ri afu eyoli mhese. ⁸ Ama ini Ayemhe-no-pfuase o bhale e idiegebe, a ya mholi ekpabo, a ya ke pfi otsela na mhe elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya."§

⁹ Abi o ro ngme eni ingmemhi enana se, a rue oli nga idane abi e kie li gho fei oli. Otughunu o khukhu oli-a, o rue oli odalo oyewe le.*

¹⁰ E bino idane chii abi o li vu, utoghuokpe emose aava ni e so ide epopfo e migha we iteva. ¹¹ Ee we, "Egbo iGalili, elo o ze ni a ro migha a fei idane chii? Oni ijesu ona ni a rue odalo oyee vu nga idane, abi a li rue oli vu, igho o li ya gbo nyene egbe bhale."

A ze iMatayasi to eloli iJudasi

(iMat 27.3-10)

¹² Igbo, eni ighiusomhi na kee e rote oni ukhomhi Ute Eera Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, agho qa lolo nue shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbo ke kia ogbele iyemhe. ¹³ Abi e ro ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akagho khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatu, iJemhisi o lese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ We we nya e lona a kugbe egehege kpa a so iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMelini nyefu ijesu, ali inyoghuo ijesu.

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Egbo egbhuesesa e la agho (120) ¹⁶ Igbo o o, "Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khase

* **1:1** Li ze iLuk 1.1-4 † **1:4** Li ze iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li ze iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJoni 1.33

§ **1:8** Li ze iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * **1:9** Li ze iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † **1:13** Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16

egbo ni e mu ijesu. ¹⁷ Ọtuoghwo elemhi awa ọ khi ni ọ nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi ọ wolo ikpagho ni ọ mie shi ikanya okhọlo ni ọ gbe ya de eke. Agho ọ de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbokpa ni ọ la iJerusalemu ọ suo ona, e ri irarigho ri unu ọli oyewe lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Oli. †

²⁰ IPita ọọ, “Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi,

“A tsua owa oyoli pfa.
A khi me ogbokhoghuo
ni ọ gbo la oni owa,
“A gbo li keke oli:

“Ogboese ọ rue asha omhese oyoli.”§

²¹ “Itobo onana, o ti ni awa ze ogbo oghuo ni ọ to elolo iJudasi, oni ogbo ọ mema ya khi ogbo ni ọ nu awa la ọ rote eghenge ni ijesu ọ ro la iteva oyi awa, ²² rote eghenge ni ijoni ọ ro batazi egbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba ọ ro rue ijesu lasela elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbo ni awa ya ze ọ mema ya nu awa gbe akanya aguele irote eghuli guale oyi ijesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Igho e lema, e li, “Onomhue, u lese udu oyi ogbokpa, kpekpe rote elemhi egbo etuava ena ze ²⁵ oni ọ ya rue ikanya aghiusomhi na kee ni iJudasi ọ ze obo je obini o khili oyoli.”

²⁶ Igho e bo shi ọ, obo o mu iMatayasi, Igho e li ya rue oli ma ighiusomhi na kee ogbaghuo ni ijesu ọ ze.

2

Ayemhe-ọ-pfuase ọ bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o ro ramhi, igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghwo-kpe, okeke o rote idane tiemhile abi akpekpe ni o toto, oni okeke o vo elemhi oni owa ni e shito. ³ Igho e me emini e li abi elemhi erali khi e rote ashakhasha a tiemhile shi we ọ. ⁴ Igho Ayemhe-ọ-pfuase ọ vo wewe nya egbe, ee ngme emue oyi ọli ododa abi oni Ayemhe ọ li khueghie we unu-a.

⁵ Egbo iju ni e na ulishi Eshinegba ni e rote ushishi ododa na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e ro suo oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya we alo-a abi e ro suo khi eni egbo ni e miesuo khi e ngme emue ododa eyi wewe. ⁷ Igho abo e sha we egegbogbo, e lie egbe. “Eni egbo ena, ni ee ngme emue eyawa ena, ọa khi egbo iGalili e she khi? ⁸ Se awa ke lie suo we khi ee ngme emue ododa eyawa? ⁹ Eoli ododa awa te lasela, eghuo e rote iPatia bhale, eghuo ọ, iMedisi ali Elamu, eghuo ọ, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFrigia ali iPafilia, eghuo, iJipiti ali ukiekie eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rote iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iju ali egbo iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iju. Eghuo elemhi awa e rote iKireti ali Arelia bhale. Abi o rie khi igho, awa kie ga suo khi e ngme emue eyawa, ee guele ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a me e sha ogbokpa abo, ọa lese udi we, e mhila egbe we. “Se ọ onana o ngme?”

¹³ Egbo eghuo e rewe e li egia, e lie, “Onyo ọọ gbe we.”

IPita ọ nu eni ebubu egbo ngme

† 1:19 Li ze iMat 27.3-8 § 1:20 Li ze Iwolo 69.25; 109.8 * 2:1 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11

14 Igho iPita o vule migha, loli ali ogbaghuo ni e kpole, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu egbo ngme, oo, “Apfemhe iju, ali ee egbo nya ni a la elemhi iJerusalemu, a ro eso shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a me ena ye e.

15 Oa khi onyo oo gbe eni egbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe oa dala ne, agogo itili ele uzogbe awa la! 16 Iiye! Emini a me ena o khi emini omekeguele iJoel o guele egheghe ni o dose ni o re:

17 “ Eshinegba oo,

Ogbele ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na egbokpa.

Imi e eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie we le.
Izeo eye e, e ya ke mekeguele,

egbhali eye e, e ya ke la elena.

18 Shi eni e ga ogbo

eni emose ali eni ikpotso eyemhe,

Mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na we ogbele ni a ngme ena,
e ya gue emini mhi rokhasa we le.

19 Mhi ya ro onyaloa khase,

obini irarogbe,
ali khi mhi ya gbo ri
irokhasa khase eke agbo.

Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
ni egbo e me oia
ali erali ali ewoli

20 Owo o ya bi obili a,
mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,

neni ogbele ni o fune
oyi Onomhue o ya bhale
ni o ro ya gue ogbokpa ez.

21 Ogbokpa ni o da pfi lu

eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†

22 “Ee egbo ni a la eke iZireni, a ro eso shi ungmehi onana. Ee a lese khi iJesu ongi iNazareti, o khi ogbo ni Eshinegba o ri egbe khase, o gbo ghie oli, itobo khi Eshinegba o ri ekpabo na li o ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva o ye e. 23 Abi o ro tsekua khia khi a lese ona, a kie ze ni egbo ebe e mu oli ghi e ni a gbe oli-a. Ama Eshinegba o she kpe gba onana o lese oli.‡ 24 Ama Eshinegba o rote eghuli guise oli le. Eghuli oa dobe ri ekpabo oyoli mu oli mama, abi okpotso ni oku oo to oa li dobe a mu omo o khi lasele.§ 25 Itobo khi oghe iDefidi oo ngme ingme oyi iKirisiti ni o ree,

“ Mhi me khi Onomhue
o migha kpe se mhe egheghe kpa,
o la ukiekie obita oyemhe,
udu oa ya nighise mhe.

26 Itobo ona udu oyemhe o ro o ghele,
mhi ri uruli oyemhe e kueghie-e,
mhi ri egbe de.

† 2:21 Li ze ijoe 2.28-32 ‡ 2:23 Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; ijon 19.18 § 2:24 Li ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5

27 Itobọ khi waa ya
zẹ mhẹ obo shi elemhi uji,
wẹkhi eri u ya zẹ ni
Oni ọ pfuase oyẹ ọ ke-a.

28 U she kpẹ gueyẹ mhẹ
khi mhi ya la agbọ ini
u guise mhẹ te eghuli le.*

U ya ri oghẹlẹ oniẹmhi na mhẹ odalo oyẹ.

29 “Inyọghuo, mhi mema ya ri igbedu gueyẹ ẹ khi oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpẹ ghu-a ni ẹgbọ e rọ tọ, oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la akaghọ ramhi oge na amo. 30 Awa lẹsẹ khi iDefidi ọ ngme aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi ọ lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọ she kpẹ shobọ na luẹ ni ọ mema rọ ya tse, khi lọli ya ri ọgbọ ọghuo unuekpẹ oyelue shitọ ukpẹkhomhi oghie oyelue.†

31 Eri Ẹshinẹgba ọ rọli khase iDefidi emini a ya mẹ ogbenakọ, lọli ọ rọ ngme ọli khi Ẹshinẹgba ọ ya rọte eghuli guise iKirisiti le. Ọọ khi Ẹshinẹgba ọa ya zẹ ọli ghua ni idiegbe oyọli o kẹa shi elemhi uji. 32 Ẹshinẹgba guise iJesu le bhale agbọ. Awa nya awa ri ukpẹloẹ oyawa pfi ọtselẹ shi ọ khi iJesu ọ she guale. 33 Ẹshinẹgba ọ she ri ekpẹ oniẹmhi na iJesu, ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Ẹshinẹgba. IJesu ọ she rọte obo oyi ita mie Ayemhẹ-nọ-pfuase, abi Ẹshinẹgba o kie kpẹ li shobọ na li. Oni iJesu ọ she rue oni Ayemhẹ-nọ-pfuase tutu vọ anye egbe, lọli o khi emini a mẹ, ni a gbolo a suọ memena. 34 Ama lẹsẹ khi iDefidi ọa nga iloghie. Itobọ ighọ, ọa khi ingme egbọli iDefidi ọọ ngme abi ọ rọ lie,
“Ọnọmhuẹ ọ gueyẹ Ọnọmhuẹ oyemhẹ:

Shitọ ukiẹkiẹ obita oyemhẹ,

35 ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ
mele akphawẹ-nga oyẹ-a†

36 “Itobọ ona, mhia nono ni ẹẹ ẹgbọ iZireni nya a lolo lẹsẹ onana khi, Ẹshinẹgba ọ zẹ oni iJesu ọnana ni a gbe-a shi apfida ọ khi Ọnọmhuẹ ali iKirisiti.”

37 Abi eni ẹgbọ e rọ suọ eni ingmemhi ena se, oo nasẹ wẹ udu. Ighọ ẹ li mhila iPita ali ighiusomhi na kẹẹ eni e kpọle, ẹẹ wẹ, “Inyọghuo, Sẹẹ anye li ya kia ni Ẹshinẹgba ọ rọ ọ gbe olamhẹ kua na anye?”

38 IPita ọọ, “Ẹẹ nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi ẹ, isheghọ ni Ẹshinẹgba ọ gbe olamhẹ kua na ẹ, itobọ khi eni e mie iJesu suọ a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhẹ-nọ-pfuase. 39 Emini Ẹshinẹgba ọ shobọ ena, oyẹ ẹ lọ ali oyi imi ẹ, ali oyi ogbọkpa ni Ẹshinẹgba ọ ya zẹ obiobini e la.”

40 IPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua yẹ wẹ, ọọ wẹ, “A na pfue anasemhẹ ni ẹgbọ ikpamhika ena e ya mẹ.” 41 Ighọ a li batazi eni e mie oni ungmemhi suọ. Ẹgbọ agbẹlẹ esẹ e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọlẹghọ.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

42 Eni ẹgbọ e ri emini ighiusomhi na kẹẹ e sẹsẹ wẹ gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e sọ iromhi kugbe.

43 Ọgbọkpa ọ mu ekpẹ ni o funẹ ẹ na Ẹshinẹgba irari ọlẹlẹ ọnyalọa ali ọshabọ ebubu ni eni ighiusomhi na kẹẹ e gbe. 44 Eni e mie iJesu suọ nya e kudugbe, e kemhi emini e mhọli nya na egbe. 45 Eni e mhọli ekẹ e ri ekẹ eyẹwẹ dẹ, elese eni e mhọli itsua, e rẹ wẹ dẹ, e wolọ ikpaghọ kugbe kemhi ni eni ẹa mhọli.

* 2:28 Li zẹ Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li zẹ Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13 ‡ 2:35 Li zẹ Iwolo 110.1

§ 2:44 Li zẹ Ika 4.32-35

46 Ogbelẹ kpa e rọ ọ legba elemhi apfẹ ni i la Owa Oyi Eshinẹgba. E ri oghelẹ ali udu ni o pfuasẹ nu egbe la apfẹ egbe e le eminale. E le eminale no pfuasẹ. 47 Ee kuẹghię Eshinẹgba, ighọ ẹgbọ e li somhi elemhi wẹ. Ogbelẹ kpa Eshinẹgba ọ rọ ri ẹgbọ ni a mie e pfuase ma wẹ ọ.

3

A ri ocheghelẹ-awẹ-a ni ọọ lema ze

1 Ogbelẹghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Eshinẹgba eghẹghẹ agogo esẹ oguota ni a la sọ iromhi. 2 A tsua ọmọse ni ọ rọte abi a te bia li guoghọ-a bhale ya shi ode unuẹkpẹ ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Eshinẹgba. Akaghọ a tsua li bhale ya shito ni ọ te mẹ asha mhila ẹgbọ ni ẹ lo oni Owa Oyi Eshinẹgba le ikpaghọ. 3 Abi ọ rọ mẹ iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Eshinẹgba, ọ mhila wẹ ikpaghọ. 4 Ighọ iPita ọ bino ọli alo tatata, ighọ li khi iJoni. iPita ọọ li, “Bino anye!” 5 Ighọ ọ li bino wẹ, ọ ri udu sa khi lọli ya mẹ wẹ emhi obọ mie.

6 Ama iPita ọọ li, “Mhi aa mhuẹ ukpaghọ ya nẹ, ama mhi ri emini mhi mhọli nẹ. Irari eva oyi iJesu iKirisiti ọnge iNazarẹti, vule ni u ke kia!” 7 Ighọ iPita ọ mu ọli obọ-ita vule. Udemhija, awẹ ali ili awẹ eyoli e na ya to. 8 Ighọ ọ ti vule migha, ọọ kia gasẹ. Ọ nu wẹ lo elemhi oni Owa Oyi Eshinẹgba, ọ kia, ọ jino, ọ kuẹghię Eshinẹgba. 9 Abi ẹgbọ ni e la akaghọ nya e rọ mẹ ọli khi ọ kia gasẹ, khi ọ kuẹghię Eshinẹgba, 10 e lẹsẹ oni ọ khi, khi lọli ọ kpẹ ẹ shito ode unuẹkpẹ ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ọgbokpa abọ, ẹa lẹsẹ abi ọ li kia.

iPita ọ nu eni e migha a fẹ ngme

11 Abi oni ọmọse ọ li mu iPita ali iJoni mhuẹ eghọ, ọshabọ o sha eni ebubu ẹgbọ, e kpikpi fiẹ deba wẹ ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshinẹgba. 12 Abi iPita ọ rọ mẹ abi eni ẹgbọ ee li, ọọ wẹ. “Eẹ ẹgbọ iZirẹni, elọ o zẹ ni onana o rọ lighọ ri abọ sha ẹ ni a rọ lina a bino anye abinẹ khi ekpabọ ali ipfuasẹ eyi anye, anye rọ rọli ze?” 13 Eshinẹgba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekọpu, ni ọ khi Eshinẹgba oyi itita awa, ọ she ri ufumhi oyọli na iJesu, Oni ọọ ga li. Ama eri a rue ọli na ena omhẹsẹ, a kie ọli odalo oyi iPaleti abi ọ tseku mhọli ọli shi udu khi lọli ya rue ọli obọ-a.* 14 A kie iJesu oni ọ pfuasẹ ali oni ọ guẹ ẹ ngeli, a ri ochoghọ liẹ iPaleti ọ rue ọgbọ ni ọ gbe ugbeli abọ-a na ẹ.† 15 Ama a gbe ọgbọ ni ọ ri ọgbọ a je agbọ-a. Ama Eshinẹgba ọ gbo guise ọli le abi ọ rọ ghua. Anye aava anye mẹ ọli abi ọ rọ guale, anye rọ pfi ọtşelẹ shi ọ. 16 Itobọ ekpabọ ni e la eva oyi iJesu anye rọ dobẹ ri ọmọse ọna ni a lẹsẹ ni a fẹli ena ze, oni irudunga oyi oni ọmọse lọli o zẹ khi ọ ga ze pfo nya ni a ga mẹ memena.

17 “Inyoghuo-mhẹ, mhi lẹsẹ khi emini eẹ ali eni e ralo na ẹ a rielẹ iJesu, khi elemhi umhalẹsẹ a te rielẹ wẹ. 18 Ina Eshinẹgba ọ li ri ungmehi oyọli ya tse, oni ọ rọte ekẹ rọte unu oyi emekeguele ngme khi iKirisiti ọ ya mẹ osoli. 19 A zọnọ khasẹ Eshinẹgba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshinẹgba, ni ọ shishi olamhẹ eyẹ ẹ a, Ini a lighọ, eghẹghẹ iyemhẹa o ya rọte obọ oyi Onomhüẹ bhale deba ẹ. 20 Ini ọọ ghie oni ọ shobọ bhale agbọ ghi awa kpa, ikhi iJesu, oni Omiepfuase. 21 IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi eghẹghẹ ni Eshinẹgba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbọ-a, abi Eshinẹgba ọ li rọte unu oyi emekeguele eni e pfuasẹ eyọli shobọ ni awa eghẹghẹ ni o dọsẹ. 22 IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, ‘Onomhüẹ Eshinẹgba oyẹẹ ọ ya rọte iteva oyẹẹ mu Omekeguele

* 3:13 Li zẹ Okiali 3.15 † 3:14 Li zẹ iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJón 19.12-15

nabi mhemhe vule na e. A ya mema ri esò shi ingmemhi ni o ya gueye e.†

²³ Oni o da ri esò shi o li o, Eshinegba o ya khi o li egbo eyoli ku-a.‡

²⁴ “Egbegbo lo khi emekeguele nya rote iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya me eghenge oyawa shi eke. ²⁵ Emini eni emekeguele enana e ngme, ee o go lu, a li mholi okemhi shi ishobo ni Eshinegba o shi na itita e, ni o la lie Aburaamu, ‘Mhi ya rote obo oyi imimi e khi vose na egbo na agbo nya.’* ²⁶ Abi Eshinegba o ro mu Oni o ga oyoli vule, O te odode ghie o li ghi e ni o khi vose na e abi o ro mu e nyene lase ingmobe eye e le.”

4

IPita ali ijoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

¹ Abi iPita ali ijoni e kie nu eni egbo o ngme, eni ee khekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbo iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali ijoni. ² Elemhi e bi we itobo khi eni ighiusomhi na kee eyi iJesu ee sese eni egbo khi iJesu o rote eghuli guale. Eri onana guele khi egbo eni e ghu-a khi e gbo ya rote eva oyi iJesu guale. ³ Igho eni egbo e li mu iPita ali ijoni, irari obili o she bi elegeho, e mu we shi owa ighumha ramhi ogbeako. ⁴ Ama ebubu egbo ni e suo ingme ni iPita o ngme e mie iJesu suo. Emose ni e ke miesuo e ya khi egbo agbele ishe.

⁵ Ogbeako, eni ee mhese eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi egbo iJu e legba iJerusalemu. ⁶ E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali ijoni ali Alezada ali ena omhue-apfe oyi Oga oyi eni ee ralo ugamhi. ⁷ Igho e mu iPita ali ijoni bhale iteva oyewe migha. E mhila we, “Ekpabo nabise ali eva oyoghua a ro gbe akanya ona?”

⁸ Igho iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe o we: “Ee enighie eyi egbo ali egbhali, ⁹ A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni o guogho-a ona, ali abi a li ro o li toto. ¹⁰ Emhi oghuo o la o ni anye ya gueye e ali egbo iZireni nya. Itobo eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, omose ona o ro migha iteva oyee ni o ro toto ngmala ena. Loli o khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba o rote eghuli guise le. ¹¹ IJesu khi ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ni oo,*

“Eche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echeli ebe
ni o mu eloe ne nya-a.”

¹² Imiepfuese o la obo oyi ogbolese, irari khi eva olese o la ni Eshinegba o ro na ogbokhoghuo elemhi agbo onana ni awa ya te mholi imiepfuese.”

¹³ Abi eni ee mhese na egbo iJu e ro me igbedu ni iPita ali ijoni e mholi, ni e ro ya lese khi egbo tse ni ea ye owa ebe e khi, abo e sha we, e me-we-me khi e kpe nu iJesu u kia. ¹⁴ Ama, abi e ro me omose ni a ro ze khi o nu we migha agho, ea ke mhue abi e ya ngme. ¹⁵ E gueye we e vu wewe iteva lase ne, igho e li nu egbewe ye ochi. ¹⁶ Ee, “Se awa ya li eni emose ena?” Egbo kpa ni e la iJerusalemu e she lese ikanya onyaloa ni e gbe, o a ze awa ya tia. ¹⁷ Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye we e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme.

¹⁸ Igho e lu iPita ali ijoni nyene egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueye we e khi me emini o re we gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme wekhi iroli sese. ¹⁹ Ama iPita ali ijoni ee we, “Ee a so o ghue, ini o ya ti Eshinegba

† 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18 * 4:11 Li ze Iwolo 118.22

eloe, ini ẹẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Ẹshinẹgba. 20 Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueyẹ ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” 21 Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zewẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa zẹ wẹ ya nase itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kueghie Ẹshinẹgba shi itobọ omose ni ọa kpe dobe ẹ kia ni e rọ ze. 22 Irari khi oni omose ni a ri akanya onyaloa rọ ze o dose ikpe egbhuẹva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

23 Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueyẹ wẹ abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ẹwẹ. 24 Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Ẹshinẹgba, ẹẹ, “Onomhue, yeyẹ u ma ekẹ ali ukhuli ali oke oniemi ali emini e la elemhi wẹ nya.† 25 Yeyẹ u ri Ayemhe-nọ-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni o khi oni ọọ ga oye liẹ,

“Elọ o zẹ ni ishishi ẹgbọ
e rọ o nyaghu

ni ẹgbọ e rọ o domhi mhe shi afue?

26 Ni ighie ni e la agbo
e rọ mu egbe shi okhọli,
egbo eni ẹẹ mhesẹ e tiggili
ni e rọ mu okhọli vule
shi Ẹshinẹgba Onomhue o,

ali iKirisiti ni o she ze.†

27 Esheshi ghọ Erọdu ali iPotiusi iPaleti e ya nu ẹgbọ iJeta ali ẹgbọ iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu oni ọọ ga oye-a, oni u zẹ.‡

28 E riẹle emini u ri ekpabọ ali oghuemhe oye gba shi ekẹ khi a ya mẹ. 29 Ama memena, Onomhue, bino abi e liẹ domhi, ni u ri ekpabọ na anye eni ẹẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. 30 Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe oṣeṣe onyaloa ali oshabọ rọte eva oyi iJesu Oni ọọ ga ni o pfuase oye.”

31 Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhe-nọ-pfuase o tiemhie shi wẹ o, o ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmehi oyi Ẹshinẹgba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

32 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ongewe ọa ke liẹ khi eri lọli mhọli emhikhoghuo otsobọ oyelue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* 33 Eni ighiusomhi na kee e ri ekpabọ o pfi otselẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli guale oyi iJesu Onomhue. Ẹgbọ nya e mu ekpe ẹ na wẹ. 34-35 Aa mẹ ongewe ni emhikhoghuo o to. Irari khi eghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfẹ e rọ rewe ẹ de, e rue eni ikpaghọ ni e re wẹ de bhale ufuege oyi ighiusomhi na kee. E kemhi wẹ na ogbogbo abi o li to ọli.

36 Ighọ iJosefu ni o khi unuekpe oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na kee ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Orudushi-egbo o. 37 IBanabasi o ri ekẹ ni o mhọli de, o rue eni ikpaghọ ni o rọli de bhale ya shi ufuege oyi ighiusomhi na kee.

5

Ananayasi ali iSafira

† 4:24 Li zẹ Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li zẹ Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li zẹ iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJon 18.28-29 * 4:32 Li zẹ Ika 2.44-45

¹ Omose oghuo o la o ni a lu Ananayasi ali ughue oli iSafira, e ku abo gbe ri eke oyewe de. ² O te eni ikpagho ni o ri oni eke de rue sheli na egboli, ughue o lama shi oli o. O tsua ikhukhui eni ikpagho ghi ighiusomhi na kee.

³ Igho iPita oo, "Ananayasi, elo o ze ni u ro ze ni okphaghie o lo e udu, ni u ro lo egbholi khase Ayemhe-no-pfuase, ni u ro rote eni ikpagho ni u ri oni eke de rue shi na egbe e? ⁴ Oa khi oye oni eke o khi neni u roli de? Abi u ro roli de se, eni ikpagho ea kie khili eye? Elo o ree sa usamhi onana? Oa khi ogbo u lo egbholi khase ama Eshinegba!"

⁵ Abi Ananayasi o ro suo ungmehi ona se, o de eke, o ghua. Ulishi oniemi o ku rughu egbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho izoo e rote iteva oyewe fie lasela ya ri ide khuli olimhi oyoli, e tsua li fie je olase ya ro to.

⁷ Iwakati ese e lese na dose te, ughue oli o lolo, oa lese emini a me. ⁸ IPita o mhila li, oo, "Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi odoe a ri oni eke de na?"

Oo li, "Ii." "Igho anye ri oni eke de."

⁹ IPita oo, "Se ee ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mheso Ayemhe-no-pfuase binu? Emose ni e tsua odoe ya to lena e la ode kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!"

¹⁰ Utoghuokpe o de eke, o ghua. Eni emose e bhale, e ya e khi o she ghua, igbo e tsua li ya to mama odoli. ¹¹ Ulishi oniemi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na kee e gbe ebubu olele onyaloa ali oshabo ododa iteva oyi eni egbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe. ¹³ Ogbokhoghuo oa gbudu kugbe we o aboriekhia khi egbo nya e ri ekpe na we. ¹⁴ Abi o rie khi igbo, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Onomhue suo, a ku we ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na kee e gbe, egbo e tsua egbo ni ea ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini alpkhapha oyi iPita oo nga we egbe ini oo dose. ¹⁶ Olele egbo e rote eoli ni e la gaso iJerusalemu bhale. E tsua egbo ni ea ze ali eni e mholi ayemhe okphaghie bhale, igbo a ri wewe nya ze.

A mu okholi vule shi Ighiusomhi na ke o

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ga ro la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na kee. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na kee ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyoso, ageni o khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na we, o rue we ya lase. ²⁰ Oo we, "A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona."

²¹ Abi ogbe o ro gbe-a, eni ighiusomhi na kee e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ro ga la otu oghuo e ro bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbo iZireni (ni a lu iSaediri), igbo e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka woloo eni ighiusomhi na kee igba ghi ewe. ²² Ama abi e ro ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na kee ea la oni owa ighumha, igbo e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, "Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye ro khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye ea me ogbokhoghuo elemhi agho." ²⁴ Abi e ro suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi

Eshinegba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobọ khi ẹa doḅe lẹṣe udi emini a mẹ ena idiegbe oyi ighiusomhi na keẹ. Oni ingme ọa zẹ wẹ sa.

²⁵ Igho ọmọse ọghuo ọ bhale wẹ iteva, ọọ wẹ, “A bino! Egbọ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a seṣe ẹgbọ!” ²⁶ Igho eni ẹ khẹ ekhẹ e vu ya mu eni ighiusomhi na keẹ. Ẹa ri itoto riẹlẹ ọli itobọ khi ulishi eni ẹgbọ o mu wẹ ini ẹ ya tonu wẹ eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keẹ bhale ya migha agbala, oni oghie oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ọ mhila wẹ ogbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye ẹ aa khi ke ri eva ona seṣe ẹgbọ. Ama a kiele ẹ seṣe ẹgbọ, oseṣe oyeṣe o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yeṣe ni ẹgbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpọle ẹ wẹ, “Anye mema ya ri oyi Eshinegba gbe doṣe oyi ẹgbọ.” ³⁰ Eshinegba oyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, oni a soli-a shi ọra gbe-a. ³¹ Eshinegba ọ she yase ọli nga obita ni o pfuase oyọli abi Omi Oghie ali Ọmiepfuese, ni ọọ ri eghẹghe na iZireni gbo mhọli imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi ọtseṣe shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhe-nọ-pfuase, ni ọ khi isomhopfa ni Eshinegba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo wẹ-a. ³⁴ Ama iGamaliẹ ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ seṣe Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi oni ẹgbọ e ri ekpe ẹ na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a woḷo wẹ fiẹ ne ukuku eghẹghe. ³⁵ Igho ọọ wẹ, “Eẹ emose iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riẹlẹ eni emose ena. ³⁶ Eghẹghe ni o doṣe, ọmọse ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasele, ọọ lu egbọli emhi, ẹgbọ egbhuẹshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ Ijudasi ọngi iGalili ọ gbo lasele eghẹghe ni a rọ leli ẹgbọ, loli ali ẹgbọ eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye ẹ ude shi idiegbe oyi ẹgbọ ena, a zẹ wẹ obọ! Zẹ wẹ obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ọgbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Eshinegba o te bhale, aa ya tigbe doḅe mu wẹ gba, ama khi Eshinegba a nu ẹ khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo wẹ udu. E lu eni ighiusomhi na keẹ lasele, e gbe wẹ itali, e gueye wẹ e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e zẹ wẹ obọ vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na keẹ e rọte agho vu, ee gheṣe khi wewe e li te ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ẹa tigbe yemhe-a, ogbeṣe kpa e rọ ọ seṣe, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Ọmiepfuese, elemhi ọgba na Owa oyi Eshinegba ali rọte owa ya je owa.

6

Emose oshilua ni a zẹ

¹ Eghẹghe ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, ẹgbọ iJesu eni ee ngme ẹlemhi iGiriki elemhi wẹ, ee woḷo khi ẹgbọ iJesu eni ẹ ngme ẹlemhi Iburu, e ri ukpeḷoe ẹ gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini ẹẹ kemhi eminale ogbeṣe kpa. ² Igho ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, ẹẹ wẹ, “Ọa ti ni anye pfi akanya itsabọ ungmehi oyi Eshinegba shi eke, ni anye sọ alo ghue eminale ikemhi. ³ A zẹ emose oshilua elemhi iteva oye ẹ, ni a lẹṣe khi e mhọli Ayemhe-nọ-pfuase ali ilẹsingme. Ni awa ri akanya irẹḷoe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Ishegho, ni anye mẹ asha ri ẹḷoe shi iromhi isoṣo ali itsabọ usomhi onete.”

⁵ Oni akhọkhomhe ona o ga gholẹ ẹgbọ kpa ni e le gba. E zẹ iSitivini ni ọ mhọli irudunga ali Ayemhe-nọ-pfuase, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikano,

* 5:28 Li zẹ iMat 27.25

ali iTimōni, ali iPamēnasi, ali iNikolasi ni ọ khi ọngi Atiọki ni a mu pfi je irudunga oyi ẹgbọ iju. ⁶ E ri ẹgbọ ena khasẹ eni ighiusomhi na kẹẹ, eni ighiusomhi na kẹẹ e ri abọ nga wẹ ukhomhi lema na.

⁷ Ighọ ungmemhi oyi Ẹshinẹgba oo gẹ shi ọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e bu shi ọ elemhi iJerusalẹmu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omọse ni Ẹshinẹgba ọ khivọsẹ na, ọ mhọli ekpabọ oyi Ẹshinẹgba rọ gbe ikanya ọnyaloa ali ọshabọ iteva oyi ẹgbọ. ⁹ Ama ẹgbọ eghuo ni e khi ighhobho na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. Iju eni ẹgbọ ena e khi ni e rọte eke iSairini, ali Alẹzadira bhale ali eni e rọte eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalẹmu. ¹⁰ Ama ẹa dobe nu ilẹsingme ali Ayemhẹ ni ọ rọ ọ ngme khe abọ.

¹¹ Ighọ e bẹna tanọ shi ẹgbọ eghuo elemhi, e liẹ, “Anye suọ abi iSitivini ọ rọ pfi unu-a deba iMosisi ali Ẹshinẹgba.”

¹² Ighọ e ngmiase eni ẹgbọ ali eni egbhali ali eni ẹ seşẹ Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ẹẹ mhẹse ali eso-ẹzo eyi ẹgbọ iju ni a lu iSaẹdiri. ¹³ E wolo ẹgbọ lasele ni e pfi ọtsele ẹgbhọli khi, “Omọse ọna ọa tigbe yemhẹ-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni ọ ngme ẹ deba Owa Oyi Ẹshinẹgba no pfuase ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suọ khi ọọ li khi iJesu ọnge iNazarẹti ọna, ọ ya guoghọ Owa oyi Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ iju-a, ọ ya gbo mu ighuighue ni iMosisi ọ rọ shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Ẹgbọ ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e mẹ khi alo eyọli e gẹ nyanyanya abi alo eyi aḡeni.

7

Ungmemhi ni iSitivini ọ ngme

¹ Ighọ Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ mhila li, ọọ li, “Iḡesikia ingme ni a gue shi ẹ egbe ena e khi?”

² ISitivini ọọ li, “Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri eso shi mhẹ eke! Ẹshinẹgba ni ọ mhọli ufumhi, ọ ri egbe khasẹ ita awa Aburaamu abi ọ rọ kie la eke iMēsopotemia, neni ọ tigbe je ẹoli Arani ya la. ³ Ẹshinẹgba ọọ li, ‘Lase eke ali iteva oyi ẹgbọ eye le, ke je eke ni mhi ya rọkhasẹ ẹ.’* ”

⁴ “Ighọ ọ rọte oni eke iKadia vu ya la ẹoli Arani. Abi itali ọ rọ ghu-a se, Ẹshinẹgba ọ ghie ọli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Ọa ri ugu okhoghuo akana na li, wẹkhi ukuku eke okhoghuo ọ khi na li. Ama khi Ẹshinẹgba ọ she kpe shobọ na li khi lọli ali imimi ọli, e ya le ugu oni eke, abi o rọ tseku khia khi ẹghẹghẹ aghọ Aburaamu ọa bia omọ okhoghuo ne.‡ ⁶ Ina Ẹshinẹgba ọ li nu ọli ngme. ‘Imimiẹ e ya khi epfese shi eke ni ọa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nasẹ wẹ elemhi ikpe egbhueshe asha ene. ⁷ Ẹshinẹgba ọọ, ama mhi ya nasẹ ushishi ni e ya muno wẹ ighumha. Ini mhi nasẹ wẹ na wẹ se, e ya rọte ushishi oghọ lasele bhale eke ọna ya ngeli, e gbo la akana a ga mhẹ.§* ⁸ Ighọ Ẹshinẹgba ọ nu Aburaamu shobọ ishele-a ni o ya khi irọkhasẹ khi ogbo ọ mhue obọ shi oni ishobọ. Ighọ Aburaamu ọ bia Aziki, ọ shẹle ọli-a abi ọ rọ gbe

* 7:3 Li zẹ Igbae 12.1 † 7:4 Li zẹ Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li zẹ Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8
§ 7:7 Li zẹ Igbae 15.13; Okiali 3.12 * 7:7 Li zẹ Igbae 15.13-14

ogbẹlẹ elele. Igho Aziki o gbo li khi ita iGiekoṣu, iGiekoṣu o gbo li khi ita emoṣe ogbava ni e khi ititawa.†

9 “Itobọ khi eni imi iGiekoṣu ee do iJosefu okonyo, e roli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba o nu oli la.‡ 10 O tsumhi oli obọ ikphakphamhe nya. O ri ileasingme na iJosefu, o gbo kpaghie oli obọ ni ingme oyoli o ro ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Igho oni oghie o roli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyoli nya.§

11 “Igho okiamhi oniemihi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemihi na ititawa ni ea ke ro me eminale e le.* 12 Abi iGiekoṣu o ro suo khi eminale e kpoko shi eke ijipiti, o ghie imioli ni e khi ititawa je oobọ ya bino odode. 13 Utonuzeva ni e ke ye, oni iJosefu o gueye inyoghuo oli oni loli khi, agho iFero o la lese egbo eyi iJosefu.† 14 Igho iJosefu o ghie ya rue itali iGiekoṣu ali egbo eyoli nya ni e kugbe khi oshe ea la egbhueṅe.‡ 15 Igho iGiekoṣu o je eke ijipiti, ashini loli ali ititawa e ghu-a shi.§ 16 A sua ilimhi eyewe nyene egbe je iShekemu ya ro to uji ni Aburaamu o ri ikpagho nu unuekpke oyi Amoni de.*

17 “Abi oni eghenge o ro ti ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ishobo oyoli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi o. 18 Igho oghie olese ni o a lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† 19 Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloa.‡

20 “Oni eghenge a ro bia iMosisi, ni o a khi omọ na tse. A la owa oyi itali kuele oli iki ese.§ 21 Abi eke ke ro dobe roli sheli, e rue oli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me oli rue, o kuele oli abi omi oli.* 22 iMosisi o wena owena ali ileasingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo riye.

23 “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhueva, o mholi shi udu khi loli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo iZireni. 24 Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi iZireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. 25 Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelue e ya me oli me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama ea ligho me oli me. 26 Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo iZireni aava e nu egbewe e kholi, oo nono ni loli rewe riye. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghuo egbe a ro nu egbe e a kholi?’

27 “Ama oni o a gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfia, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhesẹ na anye ali oni oo so ezọ na anye? 28 Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ 29 Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.†‡

30 “Ikpe egbhueva e dose se, ageni o ri egbe khasẹ iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. 31 iMosisi o me oli, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu oli, oo li, 32 ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekoṣu.’ iMosisi oo guo elemhi ulishi, o a ke gbudu bino obo.

† 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; ijosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15

33 “Onomhūe ọọ li, ‘Gueghie ekuẹ ni u sọ, eke ni o pfuase u migha. 34 Mhi she mẹ ajilimhẹ ni ẹgbọ eyemhẹ ni e la ijipiti ẹ mẹ memena. Mhi she suọ ekperumhẹ oyewẹ, mhi she bhale ya mie wẹ pfuase. Bhale memena khi mhi ya ghie ẹ nyenẹ egbe je eke ijipiti.’[§]

35 “Oni iMosisi ọna ẹgbọ eyoli e ke ekpe kie, ni ẹẹ ọ li, ‘Oghuo ọ rẹ khi oni ọ mhẹse ẹ na anye ali oni ọọ sọ ẹzọ oyi anye?’ Eshinegba lɔlighuo ọ ri ageni ni ọ ri egbe khasẹ ọli elemhi ẹlemhi erali ni e to ghie iMosisi ọ ka khi oni ọọ mhẹse ali omiepfuase oyewẹ.* 36 Lọli ọ rẹwẹ ya fiẹ lase eke ijipiti, ọ la eke ijipiti ali obini Okẹ Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhasẹ.[†]

37 “iMosisi lɔlighuo ọọ ẹgbọ iZireni, ‘Eshinegba ọ ya rọte elemhi ẹ ghie ọmekeguele ọnabi mhẹmhẹ ghi ẹ.’[‡] 38 Ọ la iteva ebubu ẹgbọ elemhi udu oyemhi, li shi ageni ni ọ ke nu ọli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, ọ mie ungmehi ni o ri agbo ọ na ọgbọ, ọ rue ọli na awa.[§]

39 “Ama eni ititawa ẹa nono ni wewẹ e suọ eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewẹ nyenẹ egbe ukhokho je eke ijipiti. 40 Ẹẹ Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ẹa lesẹ abi iMosisi ni ọ rue anye te ijipiti lasele ọ ke li kia.’* 41 Oni eghẹghẹ eni ẹgbọ e rọ mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luasẹ ọli, e gheleşhi shi oni ikhumhi ni e ri abọ eyewẹ mama.[†]

42 Igho Eshinegba ọ sọ ukhokho gbe wẹ, ọ zẹ ni e ga ovo, ali uki, ali ikpẹtata abi a li kẹkẹ ọli shi ebe emekeguele, ni ọọ:

“ Ẹẹ ẹgbọ iZireni,
abi a rọ la udu oyemhi
ikpe egbhueva a luasobo,
mhẹmhẹ a ri iluasobo na?

43 A yasẹ okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpẹtata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abọ mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri ẹgbọ bhale
ya mu ẹ okhọli vu,
e tsua ẹ dọsẹ obini eke iBabilo.[‡]

44 “Ititawa e mholi igholo oyi ọtsẹle obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba ọ li khokho li ye iMosisi, igho ọ li riẹle ọli.[§] 45 Abi e rọ le oni igholo ugu se, ijoshua ọ tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba ọ khu kua na wẹ. O nu wẹ la ramhi eghẹghẹ oyi iDefidi.* 46 iDefidi ni Eshinegba ọ ri afu na ọ mhila li ini loli tọ owa na Eshinegba oyi iGiekopu[†] 47 Ama iSolomoni ọ tọ owa na Eshinegba.[‡]

48 “Abibi o ririẹ li, a lesẹ khi Eshinegba nọ Yagha nẹ Nya ọa ya la owa ni ẹgbọ e ri abọ tọ. Lọli o zẹ khi Azaya ọmekeguele ọ guele khi.

49 “Eshinegba ọọ, ‘Iloghie o khi
ukpẹkhomhi ni mhia shitọ.

§ 7:34 Li zẹ Okiali 3.1-10 * 7:35 Li zẹ Okiali 2.14 † 7:36 Li zẹ Okiali 7.5; 14.21; iNọba 14.33

‡ 7:37 Li zẹ iDeut 18.15,18 § 7:38 Li zẹ Okiali 19.1–20.17; iDeut 5.1-33 * 7:40 Li zẹ Okiali 32.1

† 7:41 Li zẹ Okiali 32.2-6 ‡ 7:43 Li zẹ Emọ 5.25-27 § 7:44 Li zẹ Okiali 25.9,40 * 7:45 Li zẹ

ijosh 3.14-17 † 7:46 Li zẹ 2 iSam 7.1-16; 1 Okhẹ 17.1-14 ‡ 7:47 Li zẹ 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhẹ 3.1-17

Eke agbo o khi
akphawę-nga oyemhe.
Owa nabise eę egbo
a ya tigbe to na mhe?
Asha no ghuo o ya gua mhe la?

⁵⁰ Oa khi mhemhe-ghuo

mhi ma eni emhi ena nya?"[§]

⁵¹ "Eę egbo usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse eso. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.* ⁵² A famhi me omekeguele okhoghuo ni itita eę a mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni o o su o eso na Eshinegba o ya bhale. Memena eę a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe o li-a. ⁵³ Eę ni a rote obo oyi aęeni ni Eshinegba o ghie mie ishi, eę aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya."

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro su o ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e ro gbe ako ako. ⁵⁵ Ama iSitivini ni o mholi Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igbo o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Igbo iSitivini o, "Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba."

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e ro su o ona, e ri abo khukhu eso. E tseę leghe, e ve rughu oli. ⁵⁸ E tialo oli fie ifuapfe je ukhokho oni eoli, ee tono oli eche. Eni ee tono oli eche e gueghie itsua ni e so na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e ro o tono iSitivini eche, o so iromhi, o, "iJesu Onomhue, kpekepe kpe abo mie ayemhe oyemhe." ⁶⁰ O de wugha, o tseę, o o li, "Onomhue, kpekepe khi ri olamhe ona mu ota so we." Abi o ro ngme ona se, o ghua.

8

1-2 Igbo iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o ro ghu-a se, egbo eghuo ni e mholi ulishi oyi Eshinegba e ya roli to. E vię evię oyoli egegbgo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e gbhiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o lasele shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJerusalemu o. Eni ighiusomhi na keę egbo e miatse kua eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSolu o rshęka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo-a. O kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu o ro la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo egbo ni e kia miatse ku, e kia a gue ungmehi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu o je eke iSameria. O la oobo o gueye egbo khi iJesu o khi iKirisiti ni a shobo. ⁶ Abi ebubu egbo e ro me ikanya oshabo ni iFilipu o gbe, e nyanya mie shi emini o ngme. ⁷ IFilipu o kha da lema na eni e mholi ogbho ne, eni egbo e kpa oni ogbho pfia. Ebubu eni e guogh-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghęle o la oni eoli ogbo.

ISam o ni o o li obo

⁹ Omose oghuo o la o ni a lu iSam o. Egbegbi obo o la iSameria e li. O kia ri obo ni o li tono obo udu. ¹⁰ Egbo nya e ri ekpe e na li. Egbo ododa ee lie li, "Omose

§ 7:50 Li ze Aza 66.1-2 * 7:51 Li ze Aza 63.10 * 8:3 Li ze Ika 22.4-5; 26.9-11

ona Eshinegba o ri ekpabo nali a gbe ikanya.” E lu oli ekpabo ni o fu. ¹¹ Ingme ni o ngme kpa, e ro o shi itobo oshabo ni o ri ogbho oyoli i gbe ni o she tese. ¹² Ama iFilipu o gueye we ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. O batazi we, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamo o li miesuo, iFilipu o li batazi oli. O deba iFilipu u kiakia irari ikanya onyaloa ali oshabo nefune ni o me khi iFilipu o gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na kee ni e la iJerusalemu e ro suo khi egbo iSameria e mie ungmehi oyi Eshinegba suo, e ghie iPita ali iJoni ghi we. ¹⁵ Abi iPita ali iJoni e ro ramhi iSameria, e so iromhi na eni e miesuo ni e la oobo Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we egbe. ¹⁶ Ayemhe-no-pfuase o kie kpe tiemhile shi onge we egbe ne, eri a kpe lese ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ¹⁷ Abi iPita ali iJoni e ro ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we egbe.

¹⁸ Abi ISamo o ro me khi egbo ni eni ighiusomhi na kee e ri abo nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhe-no-pfuase, o nise obo-a ni loli ri ikpagho na we. ¹⁹ Oo we. “A li ri oni itoto na mhe ni mhi ke ri Ayemhe-no-pfuase na ogbo ini mhi da ri obo nga li ukhomhi ne.”

²⁰ Ama iPita oo li, “Ye ye ali ikpagho eye a li opfu-a, itobo khi u sa khi u ya dobe ri ikpagho de isomhopfa oyi Eshinegba. ²¹ Itobo khi u waa mholi obo shi akanya onana, irari khi udu oye o pfuase deba Eshinegba. ²² Irarigho, mu udu pfi deba Eshinegba. U lema li ni o gbe olamhe kua ne, otsa o ya gbe isamhi ebe ni u mholi shi udu kua ne. ²³ Itobo khi mhi she me khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhe o she de e ighumha.”

²⁴ ISamo oo we. “A kpekpe a so iromhi na mhe ini emini a ngme ena e khi tse shi mhe egbe ni mhi pfua.”

²⁵ Abi iPita ali iJoni e ro ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmehi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

IFilipu o gue ungmehi oyi iJesu ye ongi Etiopia

²⁶ Age ni oyi Eshinegba o gueye iFilipu, oo li, “Ke tiemhi ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko je ode odagbe ifufu ni o rote iJerusalemu je iGaza.” ²⁷ Igho iFilipu o mu egbe oo le. Abi o li le egbo, loli ali omose oghuo ongi Etiopia ni o khi owali e ya lona. Omose ona okhemhue o khi ni o ri eloe e khu epfue eyi iKadakh ni o khi olele oyi oni eke. O rote iJerusalemu ni o je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi o li i je apfe egbo, o nga oko ni ichi e ro o na. Oo ze ebe ni Azaya omekeguele o keke. ²⁹ Ayemhe-no-pfuase o gueye iFilipu, oo li. “Je oko ogbo ni u timama li migha.”

³⁰ Abi iFilipu o ro ramhi agho, o suo khi oni omose oo ze ebe oyi Azaya omekeguele. iFilipu o mhila oni omose. “Ebe ni u wa ze egbo o fe lo e eso?”

³¹ Oo iFilipu, “Iye oo. Oa ya ligho lo mhe eso ini ogbo o li gueye mhe abi o ngme.” O iFilipu o nga oni oko le ni o nu lue shito.

³² Ashini oo ze oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni oo:

“Eri a mu oli abi omi osumha
ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha
ni a ya va kemhi,
ni o khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu oli,
e gbe oli azeba,
e pfa ezoo mu oli a gbe oli-a.

Oghuo o ya mie shi o
khi o ya dobe mholi
akhemhe-ukhokho,

irari khi eri e mie oli agbo?"†

³⁴ Oni omose owali olo iFilipu, "Kpekpe gueye mhe oni omekeguele onana oo ngme, ingme oyi egboli oo ngme abi ingme oyi ogboese?" ³⁵ iFilipu o gueye oli emini oni Ebe-no-pfuase ni oo ze egho o ngme. O gue ungmemhi oyi okhale oyi iJesu ye oli.

³⁶ Abi e kie li kia lee egho, e me oke. Oni omose owali ogho oo li, "Bino, ghe oke ana, bie batazi mhe." ³⁷ iFilipu oo li, "Ini u mie iJesu suo mhi ya batazi e." Oni omose oo li, "Mhi she miesuo khi iJesu iKirisiti o khi Omi Eshinegba."

³⁸ Igho oni omose oo oni o gua oni oko ogho o mu oli migha. Loli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu o batazi oli. ³⁹ E lese rote oni oke nga egele le, Ayemhe-no-pfuase o kele iFilipu-a je oboese. Oni omose oa ke tigbe me iFilipu, ama oghole o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu o me egboli eoli Azotusi. O rote ooboo ri oni ungmemhi i tse abo kia kia eoli khi eoli ya ramhi ni o ro ramhi eoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suo-a. O le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suo ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rote idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu eke. O suo khi ogbo o nu lue ngme, oo li, "ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o?"

⁵ ISolu o mhila li, oo, "Onomhue, oghuo u khi?" Oni uruli oli, "iJesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi o." ⁶ "Memena, vule ni u lo elemhi eoli ona. U ya me omose ni o ya gueye emini u mema ya riyele."

⁷ Egboni e nu iSolu kia e gbe eru e unu-a, e ga suo oni ungmemhi, ama ea me oni oo ngme. ⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rote eke vule, abi o ro khuueghie alo-a oa ke dobe e me eke. Egboni e nu oli kia e ke mu oli oboo kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbele ese iSolu o ga zalo shi agho. Oa le eminale wekhi amee o da.

¹⁰ Omose oghuo ni o miesuo ni a lu Ananayasi, o la elemhi iDamasikosi. O la imeke, o suo khi Onomhue o lu lue, "Ananayasi!"

Oo li, "Ee o." ¹¹ Onomhue oo li, "Ke je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbo oyi ongi iTasosi ni a lu iSolu, o la agho o so iromhi. ¹² Rote elena iSolu o li kpe me irokhase khi omose ni a lu Ananayasi o ri oboo nga lue egbe so iromhi na, alo eyele e khuueghie-a."

¹³ Ananayasi oo Onomhue, "Mhi she kpe suo eko ebubu eyi omose ona abi o li e nase egbo ni e miesuo, o la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li o ka muno egbo ni ee lu eva oye."

¹⁵ Ama Onomhue oo Ananayasi, "Ke le, irari khi mhi she ze iSolu ni o tsua ungmemhi oyemhe ghi egbo iJeta ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya." ¹⁶ Mhi ya rokhasa oli khi o mema ya me osoli shi ungmemhi oyemhe.

† 8:33 Li ze Aza 53.7-8

¹⁷ Abi Ananayasi o ro me oni owa, o dose lo ya ri obo nga iSolu egbe, oo li, "iSolu inyoghuo-mhe, iJesu Onomhue ni o lone ode abi u ro o bhale oola, lolu oo mhi ka nono e me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhe-no-pfuase o bhale egbe oye." ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapia afele o rote oli ikpamhi alo de pfia, o gbolo o me eke. O vule migha, Ananayasi o batazi oli. ¹⁹ Abi o ro le eminale se, o tigbe mholi ochi.

iSolu o ri igbedu u ngme ungmemhi oyi Eshinegba

Ebubu ogbele iSolu o nu eni e miesuo la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi iJesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Egbokpa ni e suo ungmemhi oyi iSolu ee mhila, "Oa khi omose onana oo nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?" ²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmemhi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me ilensingme ni o ro o guele khi iJesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSolu o ga la iDamasikosi. Egbo iJu e gba abi e li ya gbe oli-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekppe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu oli. ²⁵ Ama egbo ni e miesuo e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose. *

²⁶ Abi iSolu o ro ramhi iJerusalemu, oo dua ni lolu ya kuma egbo ni e miesuo o, ama ulishi oli o mu we. E khokho ini o she mie iJesu suo. ²⁷ Ama iBanabasi o rue oli bhale deba eni ighiusomhi na kee. O gueye we abi iSolu o li me Onomhue ode abi o ro le iDamasikosi ali abi Onomhue o li nu oli ngme. O gbo gueye we abi o li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi oa li mu oli. ²⁸ Igho iSolu o nu we la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhue e tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu egbo iJu ni ee ngme elemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni weye e gbe oli-a. ³⁰ Abi eni e miesuo e ro suo ugbamhi ni eni egbo ee gba, e rue oli je eke iSizeria, e te agho rue oli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe, e toto-a, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi we o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe e na Eshinegba.

iPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni eke gase, o ko ya feli eni e miesuo ni e la eoli iLida. ³³ O bhale ya ee omose ni a lu Eniasi ni o guogho-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ iPita oo, "Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia." Utoghua kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi egbo ni e la eoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

iPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la eoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Eruu." O khi ogbo onete. O gbolo mema e kpaghie eni ea mhue obo. ³⁷ Eghenge ni a ngme ena, oo ghua, igho o ghua. Abi a ro khuese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi oli, e oli, "Kpekpe bhale pia." Irari khi eoli iLida ali eoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri oli ya khase asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khase oli abi o ro la agbo.

* 9:25 Li ze 2 iKori 11.32-33

⁴⁰ IPita o ẹgbò ni e la agho nya e fiẹ je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, o o li, "Tabita, guale!" Oni olimhi o khueghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ IPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimpi, o ri oli khasẹ we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi eoli iJopa. Itobo igho, ebubu ẹgbò e mie iJesu suo. ⁴³ IPita o la iJopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri ekuẹ elamhako o gbe akanya.

10

IKonilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la eoli iSizeria ni a lu iKonilusi. O khi oga oyi ekholi-okhue eyi Itili. ² Loli ali apfoli e khi ẹgbò ni e na ulishi Eshinegba. O khi ogbo ni o pfo elemhi i somhi ẹgbò ni e a mhue opfa. O gbo khi ogbo ni o so iromhi ẹghẹghẹ kpa. ³ Eleghuo elemhi agogo ese ele oguota, o me ime-alo, o me khi ageni oyi Eshinegba o bhale o lu oli, "iKonilusi!"

⁴ O so alo ghue oni ageni, ulishi o mu oli. O o li, "Onomhue elo o ze khi u bhale."

Oni ageni o o li, "Iromhi eye ni u wa so ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, O she mu egbe ni o ro ya ye le. ⁵ Memena nyanya ghie ẹgbò je eoli iJopa ni e ya lu iSamon ni a gbolo e lu iPita, ni o bhale. ⁶ O kushi ayi iSamon ni o ri ekuẹ elamhi e gbe akanya. Oni owa oyoli o la epfe oke."

⁷ Abi oni ageni o ro vu se, iKonilusi o lu eni e ga li etuava ali okholi-okhue ni o khi adogeli oyoli ni o ga Eshinegba. ⁸ iKonilusi o gueye we emini a me nya. O ghie we je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita o me

⁹ Ogbeakolo khi itsotso oguota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita o nga owa atonga ya so iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oli. O nono emini o ya le. Abi a ro o nye eminale ni o ya le, o me ime-alo. ¹¹ O me khi emini e li abi ode ni o ze igo ene o rote idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e lao, ghe eni e ze awe ene ali eni e e tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, o o li, "Vule iPita, gbe ni u le."

¹⁴ Ama iPita o, "Iye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni e a pfuase ni a ghue ghue, a ti e bia mhe."

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oli ngme, o o li, "Emini Eshinegba o da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu oli emini o a pfuase."

¹⁶ Itese o ligho mhese abo ri egboli khasẹ neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i a sangme ime-alo ni o me, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamon me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe.

¹⁸ E lu mhila, "A mholi opfese shi ana ni a lu iSamon iPita?"

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oli, "Ri eso kpe emose aase e nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we."

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, o o we, "Mhemhe a nono, elo e re e bhale?"

²² E e oli, "Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi e. Ogbo oniemi ni ẹgbò iJu e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbo ni o pfuase ni o ga Eshinegba. Ageni o gueye oli o ghie ghi e, u bhale owa oyoli, ni o suo ingme ni u ya gueye oli." ²³ Igho iPita o lu eni emose lo owa oyoli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita o la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakolo, lolu ali eni e miesuo eghuo e rote ijopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi eoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfoli ali egbegbi emole oli, e legba migha e khe we. ²⁵ Abi iPita o ro ramhi agho, iKonilusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oli. ²⁶ Ama iPita o mu oli vule, oo li, "Vule khi ogbo onabi yeye mhi khi."

²⁷ IPita o nu oli ngme, o lo owa, o bhale ya e egbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oo we, "Ee a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi oo egbo iJu e khi kugbe egbo ijeta o, wekhi eri e ko ya fele ogbo ni o a khi iJu. Ama Eshinegba o roli khasa mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni o a pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?"

³⁰ IKonilusi oo li, "Ama o li ele ene, egehege agogo ese oguota, mhi ro la owa oyemhe e so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo o so itsua ni ee ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ Oo li, 'IKonilusi, Eshinegba o she suo iromhi eye, o she gbo me ikanya isomhelemhi ni u gbe e deba egbo eni ea mhu. ³² Ghie ogbo ghi omose ni a lu iSamu iPita ni o la ijopa. Opfese o khi shi owa oyi iSamu ni o ri ekue elamhi e gbe akanya, ni o la epfe oku oku.' ³³ Lolu mhi ro ghie ogbo ghi e pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni ane suo emini Onomhu e gueye u gueye anye."

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ IPita oo, "Mhi she me oli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba o a mholi khi ona o kpe oli ne, * ³⁵ ama egbo kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo e riele emini o rote ode, Eshinegba o kpe obo oo mie. ³⁶ Ee a lese usomhi ni o ghie ghi egbo iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti ni o khi Onomhu e oyi agbo kpa bhale. ³⁷ Ee a lese ingme ni a me elemhi eke ifudia nya, ni o rote iGalili gbaekele, abi ijoni o ro o tse abo usomhi gueye egbo, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabo kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi o li i kiakia ashakpa riele onete, ni o mie egbo pfuese obo oyi ekpabo eyi okphaghie, itobo khi Eshinegba o nu oli la.

³⁹ "Anye ri eloe me ikanya ni o gbe nya, elemhi eoli eyi egbo iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma oora apfida gbe oli-a. ⁴⁰ Ama ele nuzi-ese, Eshinegba o rote eghuli guise oli le ni a me oli. ⁴¹ Oa khi ogbokpa o me oli, see ni anye ni Eshinegba o she kpe ze, anye khi otsele, anye ni anye nu oli le eminale ni anye gbo nu oli da abi o ro rote eghuli guale se. ⁴² O mhesa na anye, anye kia ke gueye ogbokpa ali anye gbo ke pfi otsele shi o khi lolu iJesu, Eshinegba o ze, lolu khi oso-ezo oyi eni e lao ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie oli suo khi a ya gbe olamhe kua na we, rote ekpabo ni o la eva oyoli."

Egbo ijeta e mie ayemhe ni o pfuase

⁴⁴ Abi iPita o kie li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile na egbo ni e suo oni ungmehi. ⁴⁵ Abo e sha eni e miesuo ni e shele-a, ni e rote eoli ijopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase na egbo ijeta. ⁴⁶ Irari khi e suo khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe no pfuase, e kueghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ "Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbo khi ri ameh batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie oli." ⁴⁸ Igho iPita oo a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye oli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

* **10:34** Li ze iDeut 10.17

11

IPita o gueye eni e miesuo emini o riele

1 Eni ighiusomhi na kee ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. 2 Abi iPita o ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e shele-a, ee shi iPita unu. 3 Ee oli, "Yeye u lo owa oyi egbo iJeta ni ea shele-a, u gbo la agho le eminale!"

4 Igho iPita o rote eke roli lo we eso abi a ga li me oni ingme nya. Oo we, 5 "Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku oleso o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. 6 Mhi bino elemhi oli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi oli. 7 Igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, oo mhe, 'Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.'

8 "Ama, mhi e oli, 'Iye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ea pfuase ni a ghue ghue abi a te bia mhe.'

9 "Oni uruli o gbo nu mhe ngme, oo mhe, 'Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni oa pfuase.' 10 Itese o li igbo mheso abo ri egboi khase neni a rue oni ode nga idane.

11 "Aghoagho, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. 12 Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbo osasa ena e te eoli iJopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. 13 Loli o gueye anye abi o li me ageni elemhi owa oyoli, ni o oli, 'Ghie ogbo je iJopa ya lu omose ni a lu iSamu ni a gbo lo a lu iPita. 14 Loli o ya gueye abi yeye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.'

15 "Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. 16 Igho mhi yelele emini Onomhue o ngme ni oo, 'Ame iJoni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-no-pfuase a ke ro ya batazi e.'* 17 Abi o ro khia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?"

18 Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kuoghi Eshinegba, ee lie, "Eshinegba o li ze ni egbo iJeta e li mu pfi ni e li mhue agbo na agboagbo."

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

19 Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o eghenge ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu weweghuo tse.† 20 Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhue ye egbo iGiriki 21 Ekpabo oyi Onomhue o nu we la, Ebubu egbo e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhue.

22 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, igbo e ghie iBanabasi je eoli Atioki. 23 Abi o ro ramhi agho, ni o ro me abi Eshinegba o li somhi-elemhi eni egbo, egbe e mu oli. O ri udu shi we o e ri udu oyewe nya na Onomhue. 24 IBanabasi o khi egbegbi ogbo onete ni o mhue Ayemhe-no-pfuase ali irudunga oniemi. Ebubu egbo e ri itobo emini o riele mie Onomhue suo.

* 11:16 Li ze Ika 1.5 † 11:19 Li ze Ika 8.1-4

²⁵ Igho iBanabasi o je eoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi o ro me oli, o rue oli je eoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu egbo. Elemhi eoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke. †

²⁷ Oni eghenge, emekeguele eghuo e rote eoli iJerusalemu je Atioki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi o vule, o guele abi Ayemhe o ghie oli, khi ukhumi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Eghenge ni iKiladiusi o ro khi Oghie iRomu nya ona o ro bhale ya tse.) § ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atioki e gba ughamhi, abi e li ya ri ikpaghiobo ghie usomhi ghi eni e miesuo ni e la eke iJudia, abi ogbogbo o mhue ekspabo ramhi. ³⁰ Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iJerusalemu.

12

Imhese-bino onofune

¹ Oni eghenge agho, oghie Erodu o muno egbo eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, oq nono ni loli nase we shi afue. ² O ri unu bhale a ri uwere gbe ijemhisi ni o khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi o ro me khi o ti egbo iJu eloe, o gbo mu iPita shi owa. Oni eghenge e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ O mu oli se, o roli shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ooghie egbe, e ri eloe shi oli egbe. Erodu o mholi oli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, loli rue oli lasese gboo, ni a gue oli ezq.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e toto obo o so iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erodu o kha ro rue iPita lasese ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iwenge eva ge oli. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, ageni oyi Onomhue o lole, igho akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni ageni o pfi iPita emhi epfe, guise oli le. Oo li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iwenge ni a so li e ku oli abo kua.

⁸ Igho oni ageni oo li, “Ri ogbene oye mu oku, ri eku se.” iPita o nyanya ligho. Oo li, “Ri itsua eye so, ke deba mhe.” ⁹ Igho iPita o deba li je olase oni owa ighumha, ama o lese khi emini oni ageni o riele khi egbegbi ingme lo, o dabi khi elena loli ii la. ¹⁰ E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpe akhuli ni a rote a lasese shi ifui apfe. Oni ode unuekpe akhuli lolighuo o khueghie-a. E rote o dose. Abi e ro kia ifui apfe le deno, oni ageni o kele-a.

¹¹ Igho egbhali eyi iPita e na ya to. Oo, “Ena mhi lese, ni o mhue akhokomhe khi Onomhue o ghie ageni oyoli, o ka pfa mhe shi eke obo oyi Erodu ali emini egbo iJu ee sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi egbhali eyoli e ro na ya to se, o je owa oyi iMeli ni o khi inyo iJoni ni a gblo e lu iMaki. Agho eni e miesuo e legba la a so iromhi. ¹³ iPita o kpheli ode na olase. Igho omueshi ni oo ga ogbo ni a lu iRoda o bhale ya mie oli unu. ¹⁴ Abi o ro suo uruli oyi iPita, oghelo o vo oli udu. Oa je okpe ode-a ne, o nyanya nyene egbe ukhokho ya tse se gueye we, “iPita o she jele!”

¹⁵ Ee oli, “Ujili oo kphe!” Ama o li khi egbegbi ingme loli e ngme. Igho e oli, “Ayemhe olimhi oyoli lo!”

† 11:26 Egbo eni ee ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani. § 11:28 Li ze Ika 21.10 * 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

¹⁶ Ama iPita o kiele kpheli obo ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi loli lo. Abo e sha we. ¹⁷ O ri obo gbe we akhiakhia. O tigbe gueye we abi Onomhue o li rue lue owa ighumha le. Oo we, "A gueye ijemhisi ali eni e miesuo eni e kpole." Igho o vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekholi-okhue le shi abi iPita o li kia. ¹⁹ Abi Erödu o ro o e lolo nono iPita kia gasé, ni éa ro me öli. O ri eni éé khe ekhé egho gue ézo. Oo a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erödu

Abi a ro me enana se, Erödu o rote eke iJudia je iSizeria ya la ukuku eghéghé.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erödu deba egho iTai ali iSidoni. Igho eni egho e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya me asha nu oni oghie shito ngme. Abi iBilasitosi ni o khi adogeli oyi oghie o ro lama shi we o, e tigbe lama khi we we e ya lema oghie ni we we e ro rie le. Itobo khi eoli oyi oni Erödu eni egho e rote me eminale e de.

²¹ Oni ogbele o ramhi Erödu o gbanö itsua oghie eyoli, o shito ukpekhomhi oghie oyoli. O nu eni egho o ngme. ²² Eni egho e ku unu-a nyoghoo, e li, "Uruli oyi Eshinegba na, oa ke khi oyi ogho." ²³ Utoghoo kpe ageni oyi Onomhue o pfi Erödu emhi, itobo khi oa ri ekpe na Eshinegba. Ekholi e ri öli le. O ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Eshinegba o gbhiaku ashakpa, oo ge sho. ²⁵ IBanabasi ali iSolu e rote iJerusalemu, obini a ri ikpago ghe we usomhi je jele. Abi e ro o jele, e rue iöni ni a gbolo e lu iMaki mhue obo.

13

A ze iBanabasi ali iSolu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni e sese e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atiöki, ni e khi iBanabasi, ali iSamö ni o khi ogho obishi, ali iLushosi ongi iSairini, iMaini oni a ga kuele öli ali oghie Erödu, ali iSolu. ² Abi e li i kueghie Onomhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-no-pfuase oo we, "A ze iBanabasi ali iSolu-o lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu we shi." ³ E pfi azumhi, e ri abo nga we ukhomhi so iromhi na, e ghie we vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhe-no-pfuase o ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha agho e te lo oko oke je eke ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e ro ramhi eoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi egho iJu gue ungmehi oyi Eshinegba le. Iöni ni a gbolo e lu iMaki o la agho ri obo da we oni akanya.

⁶ E kia je ukiekie iSapurosi ni o kpole nya, e bhale eoli iPafosi. Agho e ya e obo ni a lu iBajisosi ongi iJu ni oo li eoli, ni o khi omekeguele oyi egholi. ⁷ Loli o khi omole oni igovuno ni o la oni eke, eva oyi oni igovuno khi iSajosi iPolosi ni o khi otségbhe. Oni igovuno o lu iBanabasi ali iSolu itobo khi o nono ni loli suo ungmehi oyi Eshinegba. ⁸ Ama oni iBajisosi ni o lie Elimasi ni oo li obo, o tsua ozughu lo agho le ini oni igovuno o khi me asha miesuo. ⁹ Igho iSolu ni a lie lu iPolu, ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe, o feli oni obo chii. ¹⁰ Oo li, "Ye ye omi okphaghie! Ye ye obe eminete ni u wa li ikenege. Ele u ya rote imu-ungmehi oyi Eshinegba pfi ukhomhi kpoke lasele?" ¹¹ Memena Eshinegba o ya nise obo oyoli ti e, u ya ze alo, waa ke gbo dobe ya me ugemhi oyi ovö ukuku eghéghé ne."

Aghoaghō, Ēlimasi o mē khi alo eyelue e bi obili-a, Oo bibi, oo nono oni o ya mu oli obo ke kia. ¹² Abi oni igovuno o ro mē ingme ni a mē, o miesuo, irari khi osešē ingme oyi Onomhuē o ri abo sha li.

Atioki ni o la elemhi iPisidia

¹³ IPolu ali apfoli e rote iPafosi lo oko oke da oke oniemi je iPeriga, ni o khi eoli ni o la iPafilia. Ana iJoni ni a gbolo e lu iMaki o pfi we shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rote iPeriga je eoli Atioki ni o la eke iPisidia. Ogbelē iyemhea oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵ Abi e ro rote ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeguele ze se, eni e mhesē shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueye iPolu ali iBanabasi, ee we, “Inyoghuo anye, ini a mholi ungmemhi ni a mē ya guele ni o ya ri udu shi egbo o, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu o vule migha o ri obo nu we ngme. Oo, “Ee egbo iZireni ali ee iJeta ni a ga Eshinegba a ri eso shi mhe eke! ¹⁷ Eshinegba oyi egbo iZireni o ze eni e bia awa, loli o rewe khi egbo eniemhi, oni eghēghe e khi epfese shi eke iJipiti. Eshinegba o ri ekpabo eyoli wolō we eke iJipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva o ri abo mu udu na e elemhi odagbe ifufu.† ¹⁹ Edeli ishilua o pfusea eke iKena. O ri eke oyewe na egbo eyoli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mē ingme enana.§

“Abi a ro mē ena se, o ri eso-ezo na we ni ee mhesē, ya ramhi eghēghe oyi iSamuēni omekeguele. ²¹ Igho eni egbo e mhila Eshinegba o ri oghie na wewe, Eshinegba o rue iSolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na we. Loli o khi oghie oyewe elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshinegba o ro rue iSolu oghie le, o ri iDefidi le oghie na we. Ingme ni Eshinegba o ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mē khi iDefidi omi ijese o khi omose onabi udu oyemhe oo nono, o ya ri ele oghuemhe oyemhe nya.’†

²³ “Rote unuekpe oyi oni iDefidi, iJesu ni o khi Omiepfuese oyi egbo iZireni o te bhale, abi Eshinegba o li roli shobo. ²⁴ Neni iJesu o bhale, iJoni o she kpe gueye egbo iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshinegba, eghēghe agho ni a batazi we.‡ ²⁵ Abi iJoni o ro gbe akanya se, o mhila eni egbo, oo, ‘Oghuo a khokho mhe shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni o ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli ekuē ni o so-a.’§

²⁶ “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ee iJeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la akana, oni ungmemhi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷ Egbo ni e la iJerusalemu ali eni ee mhesē na we, ea lese iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee ze khasē we ele iyemhea kpa bhale ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ēa mē ezo gue shi oli egbe, ee li ipaleti o ze ni a gbe oli-a.* ²⁹ Abi e ro ri ele emini Ebe-no-pfuaše o ngme shi oli egbe se, e rue oli apfida tiemhile, e roli to uji.† ³⁰ Ama Eshinegba o rote eghuli guise oli le. ³¹ Ogbelē ebubu o ri egboli khasē egbo eni e nu oli rote iGalili je iJerusalemu. We we e ke pfi otsele shi ingme oyoli khasē egbo eyawa.‡

* **13:17** Li ze Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li ze iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19** Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li ze iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li ze iSam 13.14; 16.12; iWolo 89.20 ‡ **13:24** Li ze iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li ze iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * **13:28** Li ze iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15 † **13:29** Li ze iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42 ‡ **13:31** Li ze Ika 1.3

32 “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na ẹ, ikhi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi na eni e bia awa. 33 Ọ she ri oni ishobọ ona tse na awa imi we, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi, “ ‘Omimhe u khi, ogbe namo, mhemhe mhi khi Ite.’

34 Abi Ẹshinẹgba ọ rote eghuli guise ọli le, ni ọa ze ọli ghu ke-a, o mu ma ungmemhi oyoli ni ọ la lie, §
 “ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase, ni a ri egbe ẹ nga egbegbo ni mhi shobọ na iDefidi ne.’

35 Igho ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese. *

“ ‘Waa ya ze ni oni ọ pfuase oye ọ ghu ke-a.’

36 “Irari khi eri iDefidi ọ ga Ẹshinẹgba abi ọ ro la agbo, igho ọ ghu-a, a ri ọli to mama eni e bia li. Ọ ke-a shi elemhi uji. 37 Ama idiegbe oyi iJesu ni Ẹshinẹgba ọ rote eghuli guise le, ọa ke-a.

38 “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye ẹ khi obọ oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. 39 Onini ọ da mie ọli suo ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na we shi. 40 A mhuẹ ẹgbhe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi ẹ egbe, ni ee,

41 “ ‘A ghe i, ee ni a ri Ẹshinẹgba a li egia Ọshabo ọ sha ẹ, a pfua. Irari khi mhi ya ri ele emhi egheghe oye ẹ

ni aa ya mie shi ghue, ini ogbo ọ tseku gue ọli ye ẹ.’ ”†

42 Abi iPolu ali iBanabasi e ro rote oni owa ugamhi vu, eni egbo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wewe ngme oni ungmemhi. 43 Abi oni ilegba o ro gbhia khuse, egbo iJu ali egbo iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi egbo iJu, e kikipi i deba iPolu ali iBanabasi. IPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu te ni Ẹshinẹgba ọ ri ele na we.

44 Ele iyemhea ni o deba li, egbo ni e la oni eoli nya e legba ni e ri eso shi ungmemhi oyi Ẹshinẹgba. 45 Abi egbo iJu e ro me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPolu unu, e tsue ọli.

46 Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmemhi igbedu, ẹ li, “Ee a khi eni anye kha mema kpe gue ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ye neni o ramhi egboese egbe. Ama abi a ke ro kie oni ungmemhi ni aa ro sa khi o ti ni a mholi agbo na agboagbo egho, mena, anye ya ze ẹ obo, anye deba egbo iJeta. 47 Irari khi ona khi omhesẹ ni Onomhuẹ o mhese na anye, ni ọ ree, ‡
 “ ‘Mhi she re ẹ khi akpa na egbo iJeta, ni agbo nya e mhuẹ imiepfuese.’ ”

48 Abi egbo iJeta e ro suo ona, ee ghele, ee kuẹghie Ẹshinẹgba shi oni ungmemhi, egbo eni a she ze shi agbo na agboagbo, e mie iJesu suo.

§ 13:34 Li ze Aza 55.3 * 13:35 Li ze Iwolo 16.10 † 13:41 Li ze Abak 1.5 ‡ 13:47 Li ze Aza 42.6; 49.6

⁴⁹ Oni ungmemhi oyi Qn̄mhuē o gbhiaku asha kpa oni ekē. ⁵⁰ Ama egbō iJū e tanō shi ikpotso ni eē na ulishi Eshinēgba ni a mu ekpē a na ali ekhēmhuē eyi oni ɛoli. E sēsē egbō ni e mu okhōli oniēmhi vule shi iPōlu ali iBanabasi ɔ, e khu wē fiē lase oni ɛoli. ⁵¹ Ama eni eniyē odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awē shi ekē, ni e pfi ɔtselē mu eni egbō. E rōte aghō dōsē je ɛoli iKoniōmu. ⁵² Oghelē ali Ayēmhe-n̄-pfuasē ɔ lo eni e miesuō eghō egbe.

14

Emini a mē iKoniōmu

¹ IPōlu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi egbō iJū obini iKoniōmu, abi e kie kpē ɛ li. E lolo guē ɛ ngme ungmemhi ni o lo egbō esō, ni o ri ebubu egbō iJū ali iJeta miesuō. ² Ama egbō iJū ni ɛa lama miesuō, e tanō egbō iJeta abō ni elemhi o yese wē-a deba eni e miesuō. ³ Ighō iPōlu ali iBanabasi e kushi aghō tēsē, e ri igbedu na ngme ungmemhi oyi Qn̄mhuē ni ɔ pfi ɔtselē shi ungmemhi okhale oyoḷi, rōte ekpabō ni ɔ rō na wē ɛ gbe akanya ɔnyaloa ali ɔshabō. ⁴ Okemhi o lo oni ɛdeli le, egbō eghuo e kugbe egbō iJū ɔ, eghuo ɔ e la ukhokho oyi ighiusomhi na kē. ⁵ Ighō egbō iJeta eghuo ali egbō iJū ali enighie eyewē, e gba abi e li ya gbe wē ali abi e li ya tono wē eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rō suō ona, e na je ɛoli iLisitira ali iDēbi ni o la ekē iLikaonia ali ɛoli elese ni e mama wē. ⁷ Aghō e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDēbi

⁸ Qm̄sē oghuo ɔni a bia ɔkhomhi ni ɔa kia ghue abi a te bia li, ɔ li la oni iLisitira. ⁹ Q shitō aghō ri esō shi ungmemhi ni iPōlu ɔɔ ngme. IPōlu ɔ mē khi ɔ mhōli irudunga ni o doḅē ya rō li ze, iPōlu ɔ bino ɔli chiī. ¹⁰ Q tēsē leghe, ɔɔ, “Vule migha!” Qni qm̄sē ɔ ti vule, ɔɔ kia gasē.

¹¹ Abi eni egbō e rō mē akanya ni iPōlu ɔ gbe, e ngme ɛlēmhi iLikaonia, ee tēsē, ee liē, “Ilitsa e mele egbō-a bhale iteva oyawa ol!” ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobō khi iPōlu khi ɔni ɔ mema e ngme, e lu ɔli Amēsī.† ¹³ Qni ɔɔ luasē oni olitsa iZeusi, ni okula oyoḷi o la ukhokho apfē oni ɛoli, ɔ muno ena enkpo ali idodo je oni odē unuēkpē oyi oni ɛoli, itobō khi lōli ali eni egbō ee nono ni wēwē ya luasē iBanabasi ali iPōlu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPōlu e rō suō emini eni egbō e mu egbe khi e ya riēḷ, e nyanō itsua shi egbewē uruli, e nanō lo eni egbō ifuabō. Ee tēsē liē, ¹⁵ “Elō e zē khi a li na?” Egbō enabi eē anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rō tse abō khāsē ɛ, ni a rōte ugamhi afuē mu pfi deba Eshinēgba ni ɔ laq, ni ɔ ma ekē ali ukhuli ali okē oniēmhi ali emini e la elemhi wē nya.† ¹⁶ Eghēghē ni o dōsē, Eshinēgba ɔ zē ni ushishi ɔgbogbō ɔ ngeli abi o ghōle ɔli. ¹⁷ Ama ɔ kie rōte akanya onete oyoḷi ri ɔlēḷ khāsē khi lōli laq, lōli ɔ rōte idane e ruēsē amē shi emhi ɛkōmhi shi eghēghē, lōli ɔ ri eminale na ɛ ɛ le, ɔ ri oghelē ɛ shi ɛ udu. ¹⁸ Abi iPōlu ali iBanabasi e riē lina nu wē ngme ingmemhi ena, ɛa kie doḅē mu wē gba e khi luasē ewē abi ilitsa.

¹⁹ Egbō iJū eghuo e rōte Atiōki ali iKoniōmu bhale, e ri eta-ɔlēmhunū ti eni egbō mama egbe, e tono iPōlu eche, e tialō ɔli ekē fiē je ukhokho oni ɛoli, e

§ **13:51** Li zē iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11 * **14:12** iZeusi: IZeusi o khi ɔga iyēmhe ni egbō iGiriki e ga. Isheghuo a lu ɔli iJupita. Olitsa ɔlese ni a lu Amēsī eē khi ɔ khi aghiusomhi oyoḷi † **14:12** Amēsī: Amēsī o khi eva oyi olitsa ni egbō iGiriki e ga. Eri egbō iGiriki ena e liē khi aghiusomhi oyi iyēmhe elese † **14:15** Li zē Okiali 20.11; Iwolo 146.6

dabi khi o she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuo e ro le gasę oli, o vule, o nyene egbe je ifuapfe ni a la tonu oli eche. Ogbeakolo, lolu ali iBanabasi e je eoli iDębi.

²¹ IPolu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDębi, ebubu eębo e miesuo. Igho e nyene egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atioki ni o la iPisidia, ²² e ri udu shi eni e miesuo o e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eę we, “Neni awa lo Eghiele oyi Eshineęba, awa ya me anasemhe.” ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ododa, ee ze egbhali shi, ee pfi azumhi so iromhi na we rewe nga Onomhue ni e regbenga obo. ²⁴ Abi e ro kia gasę eke iPisidia se, e je eke iPafilia. ²⁵ Abi e ro la eoli iPeęa gue usomhi onete le se, e te agho je eoli Atalia.

²⁶ Agho e te lo oko-okę onięmhi nyene egbe jele obini Atioki; Ashini eni e miesuo e ke la so iromhi na we re we nga okhale oyi Eshineęba obo shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e ro jele Atioki, e lu eni e miesuo tigbilli, e gueye we ikanya ni Eshineęba o re we gbe ali abi o li khueghie ode-a na eębo ięeta ni e miesuo. ²⁸ E nu eni e miesuo la akaghọ tseę.

15

Ilegba ni a mholi shi iJerusalemu

¹ Eębo eghuo e rote eke iJudia bhale Atioki, ee seęe eni e miesuo khi, Ini aa li shele we-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ęa ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o ze khi iPolu ali iBanabasi e nu eni eębo ni e rote iJudia bhale e khako. Irarigho, a ze iPolu ali iBanabasi ali eni e miesuo elese e nga iJerusalemu ya me ighiusomhi na keę ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Igho e ghie we e ke le, abi e li rote eke iFonisha ali iSameria doęe e le, ee gueye eębo abi eębo ięeta e li mu pfi deba Eshineęba. Onana o pfi oghele onięmhi na eni e miesuo. ⁴ Abi e ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo ali eni egbhali ali ighiusomhi na keę, e mu we epfese. Eni a ghie usomhi e gueye we ikanya ododa ni Eshineęba o rote obo oyewe gbe. ⁵ Ama eni e miesuo eghuo ni e la otu iFarisi e vule, eę li, “Eębo ięeta e mema shele-a. A gueye we e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na ke ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e ro khako shi o tseę se, iPita o vule, oo we, “Inyoghuo, a leęe khi eghęghę ni o doęe, Eshineęba o rote iteva oye e ze mhe mhi ka gue oni usomhi onete ye eębo ięeta ni e me asha suo, ni e miesuo.† ⁸ Eshineęba ni o leęe isamhi ni e la oębokpa udu, o ri Ayemhe-no-pfuase na eębo ięeta, ro roli khase khi lolu li mie we, ezeęe abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oyawa ali wewe, irari khi o khuęe udu oyewe-a pfuase itobo khi e imiesuo. ¹⁰ Memena, elo o ze khi a nono ni a mheęe Eshineęba bino, ni a ro o sheli ięeta ni e miesuo itsua ni awa ali eni e bia awa ęa doęe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o mie awa pfuese, igho li khi wewe.”

¹² Oni igbaa e tsaghie-a tsuke, abi e ro suo olele eyi onyalo ali oshabo nya ni Eshineęba o rote obo oyi iPolu ali iBanabasi gbe iteva oyi eębo ięeta. ¹³ Abi e ro ngme se, ijemhisi oo, “Inyoghuo, a ri esọ shi mhe eke! ¹⁴ ISamo iPita o leęe guele abi Eshineęba o li mholi omuegbe shi ingme oyi eębo ięeta, ni o rote elemhi we sano eębo, ro mele eębo eyoli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni oo, ¹⁶ “ ‘Ini a me enana se,

* 15:1 Li ze iLev 12.3 † 15:7 Li ze Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li ze Ika 2.4; 10.44

mhi ya nyenę egbe bhale,
 mhi rue eghiele oyi iDefidi
 gbo nyenę egbe bhale,
 mhi rięę ikpukpu-igbe
 ni e de kua oyọli ma,
 mhi gbo zese ọli-a.

17 Ishegho egbo ni e kpole nya
 e nyenę egbe bhale deba Onomhue,
 egbo iJeta nya ni mhi lu,
 e bhale ya khi eyemhe,

Onomhue o ngme gho,
 ni o rięę emhi ena.’

18 Loli o she kpe ze

ni a lese ona shi eke agboagbo. §

19 “Abi mhi so o shi khi, awa khi pfi egbo iJeta ni e nyenę egbe bhale deba Eshinegba lo omunu. 20 Awa ri ochoghọ kekę ebe ya gueye we, e khi ke le eminale ni a ro luase ikhumhi. Awa gbo gueye we e khi ke ku itsebo, e khi ke le elamhi ni aa fa uruli, e khi ke da ọlia.* 21 Irari khi o she tese ni a te la owa ugamhi e ze ebe Ushi oyi iMosisi ele Iyemhea kpa, a ri ingme oyọli e tse abo ifui eoli kpa.”

22 Igho ighiusomhi na keę ali eni egbhali ali eni e miesuo nya e te eni egbo ze emose aava ni a mu ekpe e na ma iPolu ali iBanabasi egbe, je Atioki. Ijudasi iBasabasi ali iSalasi e ze. 23 Ebe ni e kekę ro ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keę ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo e, anye tse ee Inyoghuo anye ni a khi egbo iJeta ni a la Atioki ali iSiria ali iSilisha.

24 Anye suo khi egbo eghuo e rote anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie we, ni e bhale ya nu e ngme ingmemhi ni oo yese e elemhi-a ali ni oo nase e udu. 25 Irarigho, anye ro kugbe ghie emose eghuo ghi e, e deba iBanabasi ali iPolu emole anye bhale. 26 Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobọ eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. 27 Irarigho, anye ro ghie iJudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye kekę shi ebe ye e. 28 O ti Ayemhe-no-pfuase ali anye eloe, ini anye khi ri itsua elese nase e tsua dose ishi enana. 29 A ti egbe eminale ni a ro luase ikhumhi le, a khi ke da ọlia, a khi le elamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti e egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu e la.

30 Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atioki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na we. 31 Abi eni egbo e ro ze oni ebe se, oghelę o vo we elemhi itobọ khi usomhi onete ni o ri udu e shi ogbo o o tsua. 32 Ijudasi ali iSalasi ni e khi emekęguele e nu we ngme ebubu ingmemhi ri udu shi we o, e zese we-a. 33 E nu we la agho ukuku eghege, eni e miesuo e tse we okhila. We we ni a ghie usomhi e nyenę egbe je iJerusalemu deba eni e ghie we. 34 [Ama iSalasi o lama nu we la agho.] 35 IPolu ali iBanabasi e la Atioki, we we ali egbo elese e la agho o sese, ee tse abo ungmehi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

36 Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu o gueye iBanabasi, ọọ li, “Awa nyenę egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke laọ shi.” 37 O ghole iBanabasi ni e tsua iJoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. 38 Ama ọa ghole iPolu ni e tsua li. Itobọ khi

oni iJoni ni a gbolo e lu iMaki o a nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafilia vu, o so ukhokho gbe we.[†] 39 IPolu ali iBanabasi e mholi ekhakoni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue iJoni iMaki ma egbe, e lo oko-okwe oniemhi da je iSapurosi. 40 Ama iPolu o pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. 41 E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

1 IPolu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omo odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. 2 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. 3 IPolu oo nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shele oli-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. 4 Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na kee ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gueye we, e rewe gbe akanya. 5 Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elokpa.

IMEKE NI IPOLU O ME OBINI ITIROASI

6 IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFirigia ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-nopfuase o a ze we gue usomhi onete le eke Esha. 7 Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu o a ze we lo. 8 Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. 9 Eliyose elegho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!" 10 Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILIDIA O MU PFI

11 Anye rote iTiroasi lo oko-okwe oniemhi da oke oniemhi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolis.

12 Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

13 Ogbele iyemhea oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. 14 Okpotso oghuo elemhi we ni o ri eso shi eke khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. 15 Abi a ro batazi oli ali apfeli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, "A kha lese khi egbegbi oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe." O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A MU IPOLU ALI ISALASI SHI IGH

16 Eleghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. 17 Oo deba iPolu ali anye, oo tsepe, oo lie, "Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiepfuese!" 18 Ina o li i riele oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, "Mhi ri eva oyi iJesu mheshe ne, fie oli idiege ya

† 15:38 Li ze Ika 13.13

lase!” Aghoaghō oni ayemhē o fiē ọli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi ọli e rọ mē khi ẹa ke mē ikpaghō afa ni e kpẹ te ẹ ọli obọ ọ mē, e mu iPọlu ali iSalasi tialọ ghi enighie obini agbala oyewē. ²⁰ E wolo wē bhale odalo oyi esọ-ẹzọ, ẹẹ wē, “Emōse ena, ẹgbọ iju e khi ni e pfi ozughu ẹ shi awa ifuapfẹ. ²¹ E kia a sēsẹ ẹgbọ imu ni e khi ọda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dọbẹ ri osēsẹ oyewē gbe akanya.” ²² Eni ebubu ẹgbọ e kuma wē ọ gue ẹzọ shi iPọlu ali iSalasi egbe. Ighō eni esọ-ẹzọ e gueyē wē e banọ wē a, e gbe wē itali. ²³ Abi e rọ gbe wē ẹgbegbọ se, e tigbe pfi wē lọ owa ighumha. E gueyē ọni ọọ khẹ-ekhẹ ọ pfi okpẹ ashini ọ rẹwē shi ẹgbegbọ. ²⁴ Abi a rọ ri oni omhēsẹ na li se, ọ mu wē kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, ọ sọ wē awē igha. ²⁵ Abi itsotsọ ogbiē o rọ mu ekẹ, iPọlu ali iSalasi ee sọ iromhi, ee to uwolo kueghie Eshinegba. Ighumha eni e kpọle e ri esọ shi wē ekẹ. ²⁶ Udemhija, ekẹ o ri itoto nighise. Oni owa ighumha ọ rọte ekẹ jighise ẹgbegbọ. Eloawē eloawē, odẹ nya ni e lọ oni owa le e khueghie-a. Iwēghẹ ni e rọ gẹ eni ighumha nya e ku wē awē-a. ²⁷ Abi ọni ọọ khẹ ekhẹ aghō ọ rọ mē khi odẹ ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, ọ dabi khi ighumha ni e la aghō nya e she pfue. Ighō ọ ji itakobi emhi lasele ni luē rọ gbe egbeluē-a. ²⁸ Ama iPọlu ọ tsēsẹ leghe, ọọ li, “Khi gbe egbe ẹ-al! Anye nya anye la ana.”

²⁹ Ọni ọọ khẹ ekhẹ ọghō ọ lu ọgbọ ọ nyanya rue ugbili bhale. Ọ ri ulishi-ulishi na buẹ buẹ, ọ de ya wugha odalo oyi iPọlu ali iSalasi. ³⁰ Ighō ọ rue wē lasele, ọ mhila wē, “Elọ mhi ya li ni mhi rọ ya mholi imiepfuese?”

³¹ Ẹẹ ọli, “Yeyẹ ali apfẹ nya a mie iJesu Ọnọmhuẹ suọ khi a ya mholi imiepfuese.” ³² Ighō e gue ungmemhi oyi Ọnọmhuẹ ye ọli ali apfẹ ọli. ³³ Ighō ọni ọmọsẹ ọ wolo wē, ọ dua wē utse ni a kuali wē. IPọlu ali iSalasi e rue ọli ali apfọli ya batazi na aghoaghō. ³⁴ Ighō ọ rue iPọlu ali iSalasi nga owa oyọli ya ri eminale na le. Oghẹlẹ o vọ ọli ali apfọli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suọ.

³⁵ Ẹlẹ uzogbe ogbeakọlọ, eni esọ-ẹzọ e ri unu na ipolisi e ka gueyē ọni ọọ khẹ-ekhẹ ọghō, “Zobẹ emōse ẹghō obọ ni e vu.” ³⁶ Ighō ọni ọọ khẹ ekhẹ ọghō ọọ iPọlu, “Esọ-ẹzọ e she ri unu bhale a wolo ẹ abọ-a ni a ke vu. Opfomhẹ o ka nu ẹ kia.” ³⁷ Ama iPọlu ọọ li, “Anye a li ingme okhọghuo ni a rọ mu anye gbe itali ukpẹloe oyi ẹgbọ nya, aboriẹkhia khi ẹgbọ iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, ẹẹ nono ni wewẹ e bẹna rue anye abọ-a, ọa ya tsẹ e! Eni esọ-ẹzọ wewẹ-ghuo e bhale ya wolo anye lasele.”

³⁸ Eni ipolisi e lẹ ya gueyē eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi ẹgbọ iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wē. ³⁹ Ighō e vu ya kuegbe-a lema wē, e wolo wē owa ighumha le, e lema wē e kpẹkpẹ e lase ẹwẹ ifuapfẹ le. ⁴⁰ Ighō iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfẹ oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghō. E ri udu shi wē ọ, e rọte aghō vu.

17

Obini iTẹsalonika

¹ IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia dọsẹ e bhale iTẹsalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iju o la.

² IPọlu ọ dọsẹ je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Efo uka esẹ ọ la aghō nu wē rọte Ebe-no-pfuasẹ ku ochi. ³ Ọ rọte Ebe-no-pfuasẹ rọli khasẹ gboo, khi ọni Omiepfuese, ọ mema ya mē osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueyē wē, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ yẹ ẹ ọ khi ọni Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴ Ẹgbọ iju eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wē ọ ga Eshinegba. Ighō li khi ẹgbọ iGiriki eni ẹ na ulishi Eshinegba ali ebubu

ikpotso ni e fialo-a e li miesuo. ⁵ Ama egbo iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno egbo usueso-akhue tigbili shi okholi. E pfi ozughu shi oni edeli nya. E tsua okholi lo owa oyi omose ni a lu ijasi ya nono iPolu ali iSalasi ni wewe e muno we lasele na eni egbo. ⁶ Ama abi ea ro me we, e tialo ijasi ali eni e miesuo elese ghọ je odalo oyi enghie eyi oni eoli, e tseş leghe, e lie, “Emose ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfe eyi awa, ⁷ Ijasi o mie we shi owa oyoli. E da ishi eyi iSiza, e e khi oghie olese o la o ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e ro suo eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu egbo ali enghie eyi oni eoli-a. ⁹ E ri ijasi ali eni a ga muno we egbo ze oko, neni a tige zewe vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o lese bi elegho, eni e miesuo e ghie iPolu ali iSalasi je iBerea. Abi e ro ramhi agho, e je owa ugamhi oyi egbo iJu. ¹¹ Egbo ni e la agho e mholi udu ni o khueghie-a dose eni e la iTesalonika. E ri eso shi oni usomhi onete egbegbo. Ogbelę kpa e ro wena Ebe-no-pfuase ni e me ini emini iPolu o gueye we ini igesikia lo. ¹² Egbo iJu ebubu e miesuo, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuo.

¹³ Ama abi egbo iJu ni e la iTesalonika e ro suo khi iPolu o la iBerea a tse abo ungemhi oyi Eshinegba, e bhale agho ya ngmiase egbo e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawe eloawe, eni e miesuo e iPolu vu ke je egele oke oniemi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emose ni e kphase iPolu, e ro li bhale Ateni, e gbo nyene egbe je iBerea. IPolu o ghie we ghi iSalasi ali iTimoti e kele bhale ya e lue shi agho.

Abi iPolu o ro la obini Ateni

¹⁶ Abi iPolu o li migha Ateni i khe iSalasi ali iTimoti, o me ilitsa ododa ni e la oni eke, o nighise oli ayemhe. ¹⁷ Igho o nu egbo iJu ali egbo ijeta ni e e na ulishi Eshinegba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho o li gbo nu egbo kpa ni e rote olele e dose e ngme ogbele kpa. ¹⁸ Egbo eghuo ni e seşe, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu oli i khe ako.* Abi iPolu o ro ngme ungemhi oyi iJesu ali irote eghuli guale, eghuo o e lie, “Elo oyeghe ona o me e ngme?” Eghuo e li, “Abi khi eri o o lie awa ke ga ilitsa eyi eoli oboese?” ¹⁹ Igho e rue iPolu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la eoli Ateni e legba.) “Anye e nono ni u gueye anye abi oseşe onogbo ona o ngme. ²⁰ Ingmemhi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye eso, gueye anye abi e ngme.” ²¹ Irari khi egbo Ateni nya, ali epfese ni e la o, e ma pfuse eghęghę-a ke ngme ingmemhi ali ke ri eso shi owena ali ileşe enegbo ni e she lasele e gbigbi eke. ²² IPolu o vule migha we iteva o we, “Emose Ateni, mhi me e me khi egbo ni e mhue ulishi oyi Eshinegba a khi. ²³ Irari khi abi mhi roo kia ifuapfe eye e gasę mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi me okula oghuo ni a keke emhi shi, ni o o, ‘Oyi olitsa ni aa lese.’ Emini a ga ni e e khi aa lese, mhi ya gue ingme oyoli ye e ena.

²⁴ “Eshinegba ni o ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loli o khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni o ya ya la Owa ugamhi ni egbo e ri abo to. ²⁵ Wękhi eri o nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi egbo. Itobo khi loli o ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na egbo nya.† ²⁶ Ogbo oghuo o te ma egbo ododa na ushishi ni e la agbo nya, Lolighuo o ri eghęghę shi eke na ushishi ni e ro ya la agbo ali khi

* **17:18** Egbo Epikuria ali iSitoiki ena, e deba oseşe ni ea te ode, eyi o ni a lu Epikurosi ali iZeno. Eri Epikurosi o o seşe egbo e zobę ni oghele o khi emini e na khu agbo oyewe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na we. Egbo iSitoiki e deba oseşe ni ea te ode eyi iZeno, ni o o ogbokpa o ke li agbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Ogbo khi zobę ni usamhi agbo aruele okeki oyi osoli, ni o nase oli.

† **17:25** Li ze 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

o shi ughuli oyi oğbōgbo nali. ²⁷ Lōli o ligho rięle ona ini egbō e roshęka ke nono oli, ini e me asha ramhi oli egbe. Ama Eshinegba o nuata shi oņge-awa o. ²⁸ 'Lōli o ri ekpabō na awa la agbō ni awa rō o kia, ni awa rō khi oņi awa khi,' ali khi, 'imi oli awa khi,' abi ekekebe eye e eghuo e li ngme oli.

²⁹ "Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roli khokho isheli ni egbō e ri eneli ri igolu ali elomho ali eche ma. ³⁰ Eghęghę ni o doęe, eri Eshinegba o mu alo kua shi umhalęe oyi egbō. Memena o she ri omhęe ni oğbōkpa ni o la ashakpa o mu nyene. ³¹ Irari khi o she shi ogbęle shi eke ni o rō ya ri omōse oghuo gue agbō kpa ezo. Eshinegba o she rokhase agbō khi ięesikia onana o khi ni o rō rōte eghuli guise oņi omōse oņa le."

³² Abi e rō suō khi iPolu o ngme ramhi irote eghuli guale, e ri oli i li egia, ama elese eę oli, "Anye a nono ni anye gbo suō ungmemhi ona eļelese." ³³ Igho iPolu o rōte oņi ilegba vu. ³⁴ Emōse eghuo e deba li, e mie oli suō. IDionisusi ni o khi oghuo oni igbaa Aropagosi o li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali egbō eghuo elese e li lao.

18

Abi iPolu o ro la iKoriti

¹ Abi a rō me oņi ingme ena se, iPolu o rōte eoli Ateni vu je eoli iKoriti. ² Agho o bhale ya e oņi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oņi lōli ali ughue oli ni a lu iPisila e lese rōte eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi o shi ushi na egbō iJu nya ni e la eoli iRomu nya e lase eoli iRomu le. IPolu o le ya bino we, ³ irari khi akanya oņi o ri ide e ghi okholo o o gbe, o nu Akuila ali iPisila a gbe oni akanya ni ee gbe. O nu wę la agho.

⁴ Ogbęle Iyemhea oyi egbō iJu kpa o rō je owa ugamhi oyi egbō iJu ya nu wę ku ochi ini o dobe ri oni ungmemhi lo egbō iJu ali egbō iGiriki esō. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e rō rōte eke iMasidonia bhale, iPolu o ri eghęghę ni o mhōli nya gue oni ungmemhi ye egbō iJu, khi iJesu o khi Omiepfuese ni Eshinegba o shobō khi o ya bhale. ⁶ Abi eni egbō iJu e rō nu oli khe akō ni e rō ze emue eba na li, o a lama shi wę o, o kpe abo shi wę o, Oo, "Mhi kpe abo shi e o. Ini a pfua, eę a ya mu ota sō. Oa khi mhemhea a ya mu ota sō shi oļa eyeę. Rōte memena vu, mhia je eke oyi egbō iJeta." ⁷ O pfi wę shi agho vu, o je owa oyi ogbō iJeta ni a lu iTatōsi iJositōsi ni o o ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi egbō iJu. ⁸ iKirisipusi ni o khi oga shi oni owa ugamhi ali apfōli e mie Onomhue suō; ebubu egbō ni e la iKoriti ni e suō oni usomhi e miesuō, a batazi wę.

⁹ Eliyōse eļeghuo, iPolu o me ime-alo ni Onomhue o la nu oli ngme, o o li, "Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmemhi le, khi tsaghie-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Ogbō o la o ni o ya kuali e utse. Irari khi mhi mhōli ebubu egbō shi eoli ona ni e khi egbō eyemhe." ¹¹ Igho iPolu o la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, o o seęe eni egbō ungmemhi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio o rō khi igovunō ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, egbō iJu eghuo e kugbe mu okhōli vule shi iPolu o, e mu oli je ikotu. ¹³ Eę li, "Eri omōse ona o o seęe egbō ode egbhōli ni a te e ga Eshinegba abi ushi oyi awa o a ngme."

¹⁴ Abi iPolu o li i nono ni lōli ngme, igho iGalilio o nu egbō iJu ngme, o o, "Ini ezo ni a lu ena o khia khi oyi umhaguęli lo okeki oyi ingmobe okhōghuo lo, mhi kha kuegbe-a ri esō shi e eę egbō iJu o. ¹⁵ Ama abi o rō khi ungmemhi ekhakō ni o la ingmemhi ali eva ali ushi oyeę egho, eę-ghuo a ya sō oni ingme, mhi aa ya sō o." ¹⁶ Oo a khu wę ikotu ya fie. ¹⁷ E gamhi iSositęnisi ni o khi oga

shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikotu gbe oli. Ama iGalilio o a fe pfi eso shi we o.

¹⁸ IPolu o nu eni e miesuo la iKoriti ogbele ni e bu, igho o li tse we okhila, loli ali iPisilia ali Akuila e lo oko-oké oniemi da oké oniemi je iSiria. Neni iPolu o rote iKhenkhiria da oké oniemi, o yamhi itsu ukhomhi-a itobo ironga ni o ro nga.* ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPolu o pfi iPisilia ali Akuila shi. O je owa ugamhi ni o nu egbo iju ku ochi. ²⁰ Eni egbo e o nu wewe la agho tese, ama o a lama. ²¹ Ochogho, o gueye we abi o ro o vu, oo, "Ini o da khi oguemehe oyi Eshinegba, mhi ya nyene egbe bhale deba e." Igho o rote Efesosi lo oko-oké oniemi vu da oké oniemi. ²² Abi o ro ramhi iSizeria, o te agho je iJerusalemu ya tse eni e miesuo, o ke te agho je eoli Atioki.

²³ Abi o ro la agho ukuku eghenge, o te agho vu, o rote eke iGalesha ali iFiria ya ri udu shi eni e miesuo o.

Abi Apolosi o ro la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni eghenge, omose onge iju ni a lu Apolosi ni a bia shi Aladzira ni o khi oni o mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe no pfuase, o bhale Efesosi. ²⁵ O khi ogbo ni a rote eke sese ode oyi Onomhue. O mholi omuegbe ni o fu ni o ro sese ingme oyi iJesu. Emini oo sese o rote ode igesikia. Ama osese oyi iJoni Oni oo batazi egbo o lese gue. ²⁶ Igho o li la owa ugamhi oyi egbo iju ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e ro suo emue ni o la li unu, e rue oli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese oli ode oyi Eshinegba shi o egbegbo. ²⁷ Apolosi o roli shi udu khi loli ya je Akhaya, eni e miesuo ni e la Efesosi e kpaghie oli obo, e keke ebe ghi eni e miesuo ni e la Akhaya. E gueye we e kpe abo mie oli. Abi o ro ramhi akagho, o khi ikpaghioho oniemi na eni e rote okhale oyi Eshinegba miesuo. ²⁸ Irari khi o nu egbo iju khe ako egbegbo, o ro mu we o le. O rote Ebe-no-pfuase rokhasa we khi iJesu o khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPolu o ro la Efesosi

¹ Abi Apolosi o li la elemhi iKoriti, iPolu o rote elemhi oni eke kia rote ugbogbode ni o khi ute ute e dose, o bhale Efesosi. Agho o bhale ya e eni e miesuo eghuo, ² o mhila we, oo we, "Abi a ro miesuo, a li mie Ayemhe-no-pfuase?"

Ee oli, "Anye a fe suo khi a me emini a lu Ayemhe-no-pfuase ghue." ³ IPolu oo we, "Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?"

Ee oli, "Ibatizi oyi iJoni." ⁴ IPolu oo we, "Ibatizi oyi iJoni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iJoni o gueye egbo iZireni e mie oni o ya bhale ikpukhokho oyelue suo, ikhi iJesu."*

⁵ Abi e ro suo ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ⁶ IPolu o ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba o ro shi we unu.

⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ IPolu o lo elemhi owa ugamhi, o la agho iki ese, o ri igbedu nu eni egbo ngme. O nu we ku ochi, oo sese we ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba.

⁹ Ama eghuo o e khi isueso-akhue ni ea lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPolu o pfi we shi agho vu, o rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. O la agho nu we e ku ochi ingme iloghie ogbele

* **18:18** Li ze iNoba 6.18 * **19:4** Li ze iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJon 1.26-27

kpa. ¹⁰ Ikpe eva o la agho sese we, ghe egbo iJu ali egbo iGiriki ni e la eke Esha, e suo ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshingba o te obo oyi iPolu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rote iPolu egbe wolo, e ri egbo ni ea ze e toto, ali e khu egbo ayemhe okphaghie idiegebe ya lase.

¹³ Egbo iJu eghuo ni ee kia ukhomhi eoli gasa ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue riele abi imajiki khu ayemhe obe. E lie, "Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mhesa ne, fie lase!" ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona.

¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, "Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?"

¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kuali utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbo iJu ali iJeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e fie lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu we ni e kpe e li eboli, e wolo ebe ni e ro o li eboli nya lasele tose-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tose-a, e ya khi ekpa udududu. ²⁰ Igho ungmehi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. Oo eni egbo, "Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobo je eoli iRomu." ²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghenge.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghenge, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari osese ni iPolu oo sese. ²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro riele irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemhi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, "A lese khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu oo gbe. Loli oo gueye egbo khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbo ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemhi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbo ni e la eke Esha ali agbo nya ee ga."

²⁸ Abi eni egbo e ro suo ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tsesa e gasa eke gbii, ee lie, "Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi anye ee ga." ²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egbo e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gasa. E rue we bhale olele. ³⁰ IPolu oo nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obo. ³¹ Ekhemhue eghuo ni ee mhesa shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase. ³² Oni eghenge, okeke oniemhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobo. Egbo eghuo ni e la agho ea lese emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni ee ralo na egbo iJu eghuo e tan o Alazada abo je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oli emini o ya ngme. Igho oni Alazada o ri abo gbe we akhiakhia. O gule emini a me. ³⁴ Ama abi eni ebubu egbo e ro lese khi ongi iJu o khi, e ri uruli oghuo tsesa gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, "Olitsa onofune Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi ee ga."

³⁵ Ikpukhokho o, okoke-ebe oyewe o fie lasele, o ri abo gbe we akhiakhia. Oo we, "Inyoghuo-mhe egbo Efesosi, ogbokpa o lese khi awa khi eni e khekhe okula

Atemasi, ali eçheli oyöli ni o röte idane de tiemhile? ³⁶ Aa me oğbòkòghuo ni o dobe ya tia onana. Itobò ighò a diè oili lalò ni udu oyèè o pfohmè. A khi ri inyanya-dòşè rièlè emhikhòghuo. ³⁷ Eri a muno emòşè ena bhale abi o riè khia khi èa röte oni owa ugamhi do ughiatò, wèkhi eri e zè emuèbe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemètiriusi ali apfòli e mhue oğbòkòghuo ni o li wè ingme, a leşè khi awa mhòli ikòtu ali esò-èzo, o ka lu eni ègbò èzo. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a rò lasele, a zè ni a la igba ni a la gue èzo sò o. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhèna ipfa èzo mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me èzo gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mhòli emini o pfi oni ozughu onana.” ⁴¹ Abi o rò ngme se, oò oni igba o vè-a.

20

IPòlu o röte eke iMasidonia ali Akhaya dòşè

¹ Abi oni okeke o rò pfohmè, iPòlu o ghie ya lu eni e miesuo. O ye wè ude se, o tşè wè okhila. O je eke iMasidonia. ² O röte oni eke dòşè. O kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke o. Ikpuhkòkò, o ramhi eke iGirisi. ³ O la aghò iki esè. Irari khi ègbò iju è gba ugbamhi obe khè òli, abi o li nono ni lòli lo oòkò-oke onièmhi je iSiria, o ri ochoghò mu egbe pfi röte ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParòsi ongi iBèrea o deba li, li shi Aristakusi ali iŞekudòsi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDèbi, gbo li shi iTakikòsi ali iTirofimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khè anye obini èoli iTiroasi. ⁶ Anye röte iFilipi kia ukhomhi oke onièmhi ogbeleşè ishe, abi a rò li ukpe ibuleđi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya è eni e migha è khè anye èoli iTiroasi, anye la aghò ogbeleşè ishilua.

IPòlu o röte eghuli guise Iyutikòsi le

⁷ Ogbeleşè nododè elemhi èfo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuasè. IPòlu o nu eni ègbò ngme tşè irari khi o ya vu ogbeakòlo. O ngme ya ramhi itsotso ogbiè. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozeo oghuo ni a lu Iyutikòsi o shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi oleşè o dòli rue abi iPòlu o rò ngme e tşè dòşè. Abi iPòlu o kie li i ngme, oni olese o lo òli egbe ramhi ni o rò röte ukhomhi atonga nuzi-esè de ya tiemhi eke. Abi è rò mu òli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPòlu o tiemhi eke, o mu òli ko elemhi, o to òli etuli, oò, “A li tsukè, ayèmhè oyöli o kie laò.” ¹¹ Ighò, o nyenè egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuasè. O nu wè ngme ramhi ni ovò o rò ngale. IPòlu o vu. ¹² Eni ègbò e rue oni ozeo je apfè, oà mhòli ikuatse okhòghuo. Onana o ri udu pfohmè wè egbeğbò.

IPòlu o tşè eni egbhali Èfisha okhila

¹³ Anye lo oòkò-oke onièmhi je odalo ya migha khè iPòlu Asòsi, asha ni iPòlu o te ya deba anye lo oòkò-oke onièmhi. Lòli o mhèşè ona itobò khi awè o rò ya bhale. ¹⁴ Abi o rò bhale ya è anye shi Asòsi, anye ga lo oòkò oke onièmhi oghuo je iMitilèni. ¹⁵ Ogbeakòlo, anye lo oòkò oke onièmhi te aghò ya je iKhiosi, ogbeleşè ni o de bali, anye röte aghò da je iSamosi, ogbeakòlo anye ramhi iMilètusi. ¹⁶ IPòlu oà nono ni lòli migha èoli Efesòsi itobò ini lòli khi pfuse eghèghè a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini lòli kelè ramhi iJerusalèmu shi ogbeleşè iPetikòsiti.

¹⁷ Èoli iMilètusi iPòlu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi ègbò eni e miesuo ni e la èoli Efesòsi e bhale ya è luè. ¹⁸ Abi e rò ramhi aghò, oò wè, “A

leşe abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oyeęe, ro te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali amę evię mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni o o ga oyi Onomhue, egehe ni o ro ze mu mhe ni egbo iju e ro gba khe mhe. ²⁰ E a leşe khi mhi aa ri emhikhoghuo ni o ya kpaghię e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o seşe e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gueye egbo iju ali egbo ijeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² “Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa leşe emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi leşe khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi leşe me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhesę na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ “Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungmemhi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi leşe khi ongeęe, oa ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye e amo khi ini ongeęe o pfua, oa ke la obo oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghuo oa mu mhe ni mhi ro gue ungmemhi oyi Eshinegba ye e. ²⁸ Igho, a ri eloe khu egbe e, ali ogbokpa ni Ayemhe-no-pfuase o ro nga e obo. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de. ²⁹ Mhi leşe khi ini mhi da vu se, egbo ni e kpho abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, ea ya ze eni isumha obo khi ea kuali we utse. ³⁰ Egehe o ya ramhi ni egbo eghuo elemhi e e ro ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oyeęe lasele. ³¹ Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye e, shi ele oguota ghe eliyose, elemhi evię.

³² “Memena, mhi re e nga Eshinegba obo, ali ungmemhi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuesę pfuase e ya mholi. ³³ Mhi aa do ogbokhoghuo okonyo elombo ali igolu wekhi ode oyoli. ³⁴ E e a leşe khi abo eyemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia eę nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi rięle kpa, mhi rokhasę e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghię eni ea mholi obo. A sato ungmemhi oyi iJesu Onomhue, ni o o, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’”

³⁶ Abi iPolu o ro ngme se, loli ali ewe e wugha, a so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfipfi oli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gueye we khi ea ke tigbe ya me luę ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-oke onięmhi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia oke onięmhi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. ² Anye lo oko-oke onięmhi ni oo je eke iFonisha, igho anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi egehe ni anye nu we ya la akaghо ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuwe ali imiwe e kphase anye fię lasele oni eoli, anye ramhi eseso oke onięmhi, anye wugha so iromhi.

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7

6 Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oḱo-okē, wewē e nyenē egbe ukhokho, e je apfē.

7 Anye rōte iTai vu, anye bhale iTolēmasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu wē la agho ogbeleghuo. 8 Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* 9 O mhōli eniye imueshi aane ni eḱa ye ughue ne, ni e me eke e guele.

10 Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rōte eke iJudia bhale.† 11 Igho o rue ugbhobho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli genō egbōli abo ali awē. Oo, “Ayemhe-no-pfuase oo khi, ‘Ina egbo iJu ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mhōli ugbhobho ona, e mu oli na egbo iJeta.’ ”

12 Abi anye ro suo ona, anye ali egbo else ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. 13 Ama iPolu oo, “Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue.” 14 Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, “O ka tse abi o ghole Onomhue.”

15 Onana o dosē se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. 16 Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

17 Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. 18 Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me ijemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. 19 IPolu o tse we, o kuegba a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rōte akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

20 Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho e iPolu, “Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iJu ni e mie iJesu suo, wewe nya e mhōli omuegbe shi iri ushi gbe akanya. 21 E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shele imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iJu. 22 Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. 23 Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. 24 Rue emose ena, ni a ga ya riēle ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, Ogbokpa o ya lese khi egbhōli a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya.‡ 25 Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le.”§

26 Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya riēle ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a ro ya riēle iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

27 Abi eni ogbele ishilua e ro ya gba, egbo iJu eghuo ni e rōte eke Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tanō shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. 28 E tsesē leghe, ee li, “Egbo iZireni, a kpaghie anye obō. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okhōli vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana.”

* 21:8 Li ze Ika 6.5; 8.5 † 21:10 Li ze Ika 11.28 ‡ 21:24 Li ze iNoba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29

29 (Eri e ngme ona itobọ khi e mę iTirofimọsi ọngi Efesọsi ali iPọlu ifuapfę, e dabi khi ọ she rọli lo Owa Oyi Ẹshinęgba.)*

30 Onyaghu o lo oni ifuapfę nya le, eni ęgbọ e rọte ashakhasha na a bhale. E mu iPọlu, e rọte oni Owa oyi Ẹshinęgba ti ọli lasele, aghọghọ, e sọ okpę odę nya. 31 Abi eni ęgbọ e li nono ni węwę gbe ọli-a, oni ingme o ramhi esọ oyi ọni ọọ mhęsę na ekhọli-okhuę eyi iRomu khi eđeli iJerusalemu nya o la onyaghu onięmhi. 32 Eloawę eloawę, ọ wolo ekhọli-okhuę ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu ęgbọ. Abi eni ę nyaghu eghọ e rọ mę ọli ali eni ekhọli-okhuę, e mu mhue, ę a ke gbe iPọlu.

33 Ọni ọ mhęsę na ekhọli-okhuę oghọ ọ mu iPọlu, ọ e ri iwęghę eva gę ọli. Ọ mhila eni ęgbọ ọni ọ khi ali emini ọ li. 34 Ẹgbọ eghuo ni e la oni igba ee tsesę, ọgbogbo ọ ngme oyọli. Abi ọni ọga ọkhọli-okhuę oghọ ọa rọ lęsę emini ee ngme, ọọ a mu iPọlu ya shi apfę ekhọli-okhuę. 35 Abi e rọ ramhi unu owa, eni ekhọli-okhuę e mu iPọlu tsua irari khi eni ę dọmhi ọli e bu dọsę. 36 Ighọ e li kpikpi deba li, ee tsesę gbii, e lię, “A gbe ọli-a, a gbe ọli-a.”

IPọlu ọ pfa egboli shi ekę

37 Abi eni ekhọli-okhuę e li mu iPọlu lo apfę eyi ekhọli-okhuę, ọọ ọga oyewę, “Mhia nono ni mhi nu ę ngme?”

Ọni ọga ọọ li, “U guę ę ngme ełemhi iGiriki?” 38 “Ọa khi yeyę u khi ọngi iJipiti ni ọ ke gba onyaghu ekę le? Ni u wolo ęgbọ agbelę ene ni ee gbolo ekhọli-okhuę eyi iRomu-a, ni u rue wę je ọdagbe ifufu ya mu wę egbe shi onyaghu?”

39 IPọlu ọ sọ li ọ, ọọ li, “Ọngi iJu ni a bia shi ęoli iTasọsi ni o la ekę iSilisha mhi khi. Ọmọ ekę ęoli ni o mu ęloe. Kpękpę zę mhę nu eni ęgbọ ena ngme.”

40 Abi ọga oyi ekhọli-okhuę ọ rọ ri oni eghęghę na li, iPọlu ọ migha atetę unu odę, ọ ri abọ nu wę ngme e tsaghie-a. Abi e rọ tsaghie-a, iPọlu ọ ri ełemhi Iburu nu wę ę ngme.

22

1 “Inyoghuo-mhę ali itamhę ni a mu ekpę ę na, a ri esọ shi ekę ni a suọ ęzọ ni mhi ya gue pfa egbemhę shi ekę ena.” 2 Abi e suọ khi ọ nu wę ngme ełemhi Iburu, e ga lolọ tsaghie-a.

Ighọ iPọlu ọọ, 3 “Ọngi iJu mhi khi, ni a bia shi ęoli iTasọsi ni o la ekę iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamalię a la sesę mhę egbegbo abi a lię deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli ọmuegbe shi ingme oyi Ẹshinęgba egbegbo ęzẹzẹ abi ęę a ke li ogbe na amo.* 4 Eri mhi mu okhọli vule shi ęgbọ ni e rọte Odę oyi Ọnọmhue ọ, ramhi ni mhi rọ gbolo eghuo-a. Mhi mu emọsę ali ikpotso kulo owa ighumha. 5 Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinęgba ali enighie e ya pfi ọtselę shi ọ khi igesikia mhia ngme. Mhi mie wę ebe ghi eni eralo na ęgbọ iJu ni e la iDamasikọsi, ni mhi rọ ya ri iwęghę shi eni e miesuọ ni e la oobọ abọ, ni mhi muno wę je iJerusalemu ya nase.†

IPọlu ọ guele abi lolı li mupfi (Ika 9.1-19; 26.12-18)

6 “Ẹleghuo khi mhi i lę iDamasikọsi, itsotso ọguota khi mhi lęsę ti ramhi oni ęoli, ąkpá ni o lolo gę nyanyanya o rọte irarogbe mi nga mhę egbe udemhija.

7 Ighọ mhi de ya gbe, mhi suọ khi uruli ọọ mhę, ‘ISọlu! ISọlu! Elọ e zę ni u rọ mu okhọli vule shi mhę ọ?’

8 “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Ọnọmhue?’

* 21:29 Li zę Ika 20.4 * 22:3 Li zę Ika 5.34-39 † 22:5 Li zę Ika 8.3; 26.9-11

“Oo mhe, ‘Mhemhe khi iJesu onge iNazareti ni u mu okholi vule shi o.’
9 Emose ni e nu mhe kia, e me oni akpa, ama ea suo uruli ni o nu mhe ngme.

10 “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya rieje, Onomhue?’

“Onomhue oo mhe, ‘Vule ni u lo elemhi eoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mheshe ne nya ni u ya rieje.’ 11 Mhi ze alo itobo ugemhi akpa ni o mi nga mhe alo. Eni anye ga kia e ke mu mhe obo lo elemhi eoli iDamasikosi.

12 “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi e gbe akanya o khi. Egb o iju nya e mu ekpe a na li. 13 Loli o bhale ya migha mama mhe, ni oo, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me ekpe me oli.

14 “Oo mhe, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. 15 Irari khi u ya khi otsese oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. 16 Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

17 “Agho mhi te mu egbe pfi je eoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime-alo, 18 igbo mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote eoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ea ya mie shi otsese oye ni u ya pfi na mhe.’

19 “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo.

20 Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otsese, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri eloe khu itsua na eni e tono oli echese gbe-a.’†

21 “Oni Onomhue oo mhe, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonue ghi egbo iJeta.’ ”

IPolu omo-ekē iRomu

22 Eni ebubu egbo e ku eso-a na iPolu kie ramhi ana ni o ro ngme na, igbo e li tsesse leghe, ee li, “A mu oli vu, A gbe oli-a. Ona oa ke khi oni oo la agbo!”

23 E tsesse, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. 24 Oni oo mheshe na ekholi-okhue, oo a rue iPolu lo apfe oyi ekholi-okhue. Oo we, e gbe oli ite ni e mhila li ini e lese emini o ze khi egbo iju e lina a tsesse ku oli. 25 Ama abi e ro ge iPolu, ni wewe e gbe oli, iPolu o mhila oni oga oyi okholi-okhue ni o migha agho, “Ushi o lama a shi o u gbe omo eke iRomu itali ini aa me umhagueli oli obo ne?” 26 Abi oni oga oyi okholi-okhue o ro suo ona, o le ya gueye oni oo mheshe na we ni o kpeda na li. Oni, “Gue kia e, se u wa li ena? Omose ona omo-ekē iRomu o khi e.” 27 Igbo oni oo mheshe na we o le deba iPolu o mhila li, “Mhie i, omo-ekē iRomu u khi?”

IPolu oo, “Ii, omo-ekē mhi khi.”

28 Oni oo mheshe na ekholi-okhue oo, “Omo-ekē ni mhemhe mhi khi, ikpokpomhi ikpagho mhi fali ro mie ebe ro khi omo eke.”

IPolu oo, “Ama mhemhe oyemhe, ongi iRomu a bia mhe.”

29 Eloawe-eloawe, eni ekholi-okhue ni e nono ni wewe e mhila iPolu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi oni oo mheshe na ekholi-okhue o ro lese khi ongi iRomu iPolu o khi, ulishi oo mu oli, irari khi o she gueye we e ri iweghe shi oli abo, e gbe oli.

Abi a ro rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri

30 Ogbeakolo, oni oo mheshe na ekholi-okhue oo nono ni loli lese emini egbo iju e nu iPolu e gue, o taghie iPolu iweghe-a. O gueye ighie eyi ekpodalougamhi ali iSaediri e legba. O rue iPolu bhale ya migha odalo oyewe.

† 22:20 Li ze Ika 7.58

23

1 IPòlu ò bino oni igbaa iSaèdiri tatata, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi she rọte udu onete oyemhẹ nya gbe akanya oyemhẹ pfo na Eshinegba ya ramhi amo.”
 2 Abi ò rọ ngme ona, Oga ọyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọọ eni e ti mama iPòlu e lase ọli unu. 3 IPòlu ọọ li, “Eshinegba ọ ya ri emhi liẹ, yeyẹ ugbe ni a ri ẹtseli gboloa. Yeyẹ u shito agho a gue mhẹ ẹzọ egbe-a, ama yeyẹ ọyẹ u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhẹ.”*

4 Eni e ti mama iPòlu ẹ ọli, “Ú ga gbudu ri unu a ghi ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” 5 IPòlu ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi aa leşẹ khi lọli ò khi ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke ọli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe ọyi ọni ò mhẹşẹ na ẹgbọ eyẹ.’”†

6 Abi iPòlu ò rọ leşẹ khi eghuo eni ẹgbọ khi iSadusi e khi, eni e kpọle e khi iFarisi, ò la oni igbaa ngme lasele leghe, ọọ, “Inyoghuo-mhẹ, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhẹ ẹzọ itobọ khi mhi mhọli irudushọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ 7 Abi ò li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. 8 (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi ò khi ẹgbọ e ya rọte eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhẹ e la ò, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

9 Ukpokpomhi okeke o de, esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khẹ akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa mẹ emhikhoghuo obọ ọyi ọmọşẹ ona,” e gbolo ẹ, “Ini o fẹ khi-a khi ayemhẹ, o ke khi aḡeni ò nu ọli ngme?” 10 Oni ekhako o pfuse toto-a shọ, ulishi o mu ọni ọga ọyi ekhọli-okhue khi e tigbe kherẹ iPòlu-a. Ighọ ò mhẹşẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie wẹ iPòlu obọ ni e rọli bhale apfẹ ọyi eni ekhọli-okhue.

11 Eḡe iyosẹ ni oo deba li, Ọnọmhue ọ migha mama iPòlu, ọọ li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi ọtsẹlẹ na mhẹ, ighọ u li mema ya li pfi ọtsẹlẹ na mhẹ ẹoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khẹ iPòlu

12 Ogbeakọlo, ẹgbọ iju eghuo e ya mhẹşẹ kugbe, e romhi isheli khi wẹwẹ ẹa ya le eminale wẹkhi eri wẹwẹ e ya da amẹ, ini ẹa li gbe iPòlu-a. 13 Egbọ ni e gba ugbamhi onana, e doşẹ ẹgbọ egbhueva. 14 E le deba ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo şẹ khi anye gbe iPòlu-a. 15 Memena, yeyẹ ali igbaa iSaèdiri a keke ebe ghi ọga ọyi ekhọli-okhue, a liẹ khi a nono ni a lolo suọ oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye rọ ya gbe ọli-a neni a rọli ya ramhi ana.”

16 Ama abi ọmọ ọmọşẹ ni ò khi omi inyoghuo iPòlu ọni ọkpotoso ò rọ suọ oni ugbamhi, ò je oni apfẹ ekhọli-okhue ya gueyẹ iPòlu.

17 Ighọ iPòlu ò lu ọga ọyi ekhọli-okhue oghuo, ọọ, “Rue ọzẹo ona ghi ọni ọọ mhẹşẹ na ẹ, ò mhọli emini ò ya gueyẹ ọli.” 18 Ighọ ò rue ọli ghi ọni ọọ mhẹşẹ na we.

Ọ li, “IPòlu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ọzẹo ona ghi ẹ, itobọ khi ò mhọli emini ò ya gueyẹ.” 19 Ọni ọọ mhẹşẹ ogho, ò mu ọni ọzẹo obọ, e ti je olase, ò mhila li, “Eḡe wa nono ni u gueyẹ mhẹ?”

20 Ọọ li, “Egbọ iju e she gba li khi wẹwẹ e ya ghie ghi ẹ akọ, ni u rue iPòlu bhale odalo ọyi iSaèdiri khi ẹẹ nono ni e te unu oyọli suọ oni ingme bie. 21 Khi lama shi wẹ ò, itobọ khi e bu doşẹ ẹgbọ egbhueva ni e kpe odẹ khẹ ọli. E she

* 23:3 Li zẹ iMat 23.27-28 † 23:5 Li zẹ Okiali 22.28 ‡ 23:6 Li zẹ Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li zẹ iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

romhi ishe khi wewe ɛa ya le, wexhi eri wewe e ya da ini wewe ɛa li gbe iPolu-a. E migha a khe ni e suo emini u ya so shi emini e mhila e ɛna.”

²² Oni oo mhesɛ na eni ekholi-okhue o gueye ɔli, oo, “Khi gueye ogbo okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oo li o ke le.

A rue iPolu te agho je ɛoli iSizeria

²³ Igho oni o mhesɛ ogho o lu ega ekholi-okhue aava eyoli, o mhesɛ na we, oo we, “A wolo ekholi-okhue egbhuegbe, ali eni e nga ichi egbhuesɛ ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiose. ²⁴ A ri achi na iPolu nga ni a roli je oobo ini emhikhoghuo e khi li ɔli, ni a rue ɔli ghi iFelisi ni o khi igovuno.” ²⁵ O lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeɛe igovuno iFelisi ni a mu ekpe e na,

Mhia tse.

²⁷ Egbo iJu e mu omose ona, e nono ni wewe e gbe ɔli-a. Ama eri mhi ri ekholi-okhue eyemhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suo khi omo-ekɛ iRomu o khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lese emini e ze ni e ro gue ezɔ o shi ɔli egbe, mhi rue ɔli je igbaa iSaediri oyewe. ²⁹ Mhi bhale ya e khi ezɔ ingme ishi eyewe e ro nali i gue, ama ɔa mhue emini o li ni abi a gbe ɔli-a shi, wexhi imuoli shi ogba igha. ³⁰ Abi a ro gueye mhe ugbamhi ni e gba khe oni omose, mhi ro nyanya rue ɔli ghi e, mhi gbo gueye eni e gue ezɔ a shi ɔli egbe e bhale deba e ni e guele emini o li.

³¹ Oni eliyose eloghɔ, eni ekholi-okhue e rue iPolu mholi obo vu, abi a li mhesɛ ɔli na we, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakolo, eni ekholi-okhue e roli na eni e nga ichi ni e rue ɔli kie ke le, wewe e nyene egbe ukhokho je apfe ekholi-okhue oyewe. ³³ Abi eni e nga ichi egho e ro ramhi ɛoli iSizeria, e rue oni ebe na oni igovuno iFelisi, e rue iPolu na li. ³⁴ Oni igovuno o ze oni ebe, o mhila iPolu ukiekie obini o khi. Abi o ro bhale ya lese khi eke iSilisha o te bhale, ³⁵ oo, “Mhi ya suo ezɔ oye ini eni e gue ezɔ shi e egbe e ramhi ana.” Igho o mhesɛ a ri iPolu nga ekhe-khe obo ni e la agbala oyi Erodu.

24

Ezo ni iPolu o gue odalo oyi iFelisi

¹ Abi ogbele ishe e ro dose, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi o je iSizeria, loli ali egbhali eghuo ali iloya ni a lu iTatulosi. E bhale odalo oyi igovuno ni a lu iFelisi ni e ya gue ezɔ shi iPolu egbe. ² Abi a ro lu iPolu bhale, iTatulosi o gue ezɔ oyoli shi eke khase iFelisi: Oo, “Ireloe-khu oye o she ri anye mholi opfomhe ali emhi enegbo ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te e kueghie e, anye e nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeɛe iFelisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse e egheghe-a, mhi lema e u kpekpe u ku eso-a shi anye eke ukuku egheghe.

⁵ “Eri anye me omose ona shi ogbo ingme, ni o tsua okholi e lasele ke tano egbo iJu ni e la eke agbo nya, e ke pfi onyaghu ali umha-sueso. Loli o ralo na egbo otu iNazarini ⁶ O gbolo o nono ni loli ri ichimhi mu Owa oyi Eshinegba, loli anye ro gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ɔli ezɔ abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi oni o mhesɛ na ekholi-okhue, o bhale ya ri itoto ti anye lue abo mie rue vu. ⁸ Oo eni e me umha-gueli oyi omose ona e bhale odalo oye.] Ini u mhila omose onana ogbo u ya me igesikia ni o la ezɔ ni anye gue shi ɔli egbe ena.”

⁹Eni ẹgbọ iju ni e la aghọ e kugbe lama shi ẹzọ ni a gue shi eke, khi iḡesikia lo.

¹⁰Abi oni iḡovunọ ọ ri obọ nu iPolu ngme ọ gue shi ọli ọ.

iPolu ọọ, “Mhi lẹsẹ khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi ẹoli ona a sọ ẹzọ, itobọ ona egbe e mu mhẹ ni mhi rọ migha odalo oye ya gue ẹzọ pfa egbemhẹ shi eke. ¹¹Abi u kie kpẹ lẹsẹ, amo o gbe ẹlẹ igbẹva ni mhi rọ je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹²Ẹgbọ iju ni e gue ẹzọ shi mhẹ egbe ẹa bhale ya ẹ mhẹ shi elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba khi mhi nu oḡbọkhoghuo ẹ khẹ akọ, wẹkhi eri mhi la owa ugamhi, wẹkhi ifuapfẹ ashikhoghuo tanọ ebubu ẹgbọ abọ shi onyaghu. ¹³Ẹa mhọli abi e li doḡe rọ ya migha pfi ọtsẹlẹ shi ẹzọ ni e gue shi mhẹ egbe khi iḡesikia lo. ¹⁴Mhi lama shi ọ khi, eri mhia ga Ẹshinẹgba ọyi eni e bia awa, mhi khi oni ọ rọte oni Odẹ ona, ni ẹẹ khi ẹgbhọli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a kẹkẹ shi ebe eyi emekeḡuele. ¹⁵Mhi miesuọ abi ẹgbọ enana e li miesuọ, khi Ẹshinẹgba ọ ya rọte eghuli guise oḡbọ nya le, ghe eni e guẹ ngeli ghe ena ọkhọlọ. ¹⁶Irarighọ mhi rọ roshẹka, emini mhia riẹlẹ nya, ini udu ni ọọ gue oḡbọ ẹzọ oyemhẹ ọ pfuasẹ shi odalo oyi Ẹshinẹgba ali oḡbọ.

¹⁷“O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele aghọ ni mhi ya rue ikpaghọ ghi ẹgbọ ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Ẹshinẹgba. ¹⁸Emini mhii riẹlẹ na ni e rọ bhale ya e mhẹ shi Owa oyi Ẹshinẹgba abi mhi la ipfuasẹ abi ushi o ngme. Ẹgbọ ekhoghuo ẹa le gasẹ mhẹ, wẹkhi eri a mẹ onyaghu. * ¹⁹Ama ẹgbọ iju eghuo ni ẹ rọte eke Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oye ẹ ya gue ẹzọ oyẹwẹ, ini e mhọli emini e ya gue shi mhẹ egbe. ²⁰Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila wẹ e guele umhaguẹli ni e gue shi mhẹ egbe abi a rọ rue mhẹ bhale odalo iSaẹdiri. ²¹Ama emhi oghuo mhi la akpẹwẹ tsesẹ ngme khi, ‘Eri a gue mhẹ ẹzọ itobọ khi mhi mie shọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbọ.’ ”†

²²Ighọ iFẹlisi ni ọ ga lolo lẹsẹ emhi oni Odẹ ona, ọọ, a yemhẹ oni ẹzọ-a ne. Ọọ, “Ini iLisiasi oni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ da bhale mhi rọ ya sọ ẹ oni ingme.”

²³Ọ gueyẹ ọga ekhọli-okhue oghọ ọ lolo ri ẹloe shi iPolu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ. E zẹ ni emọle ọli e ke bhale ya tsẹ ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

IPolu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

²⁴Abi ikuku ogbele e rọ doḡe se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iju ma egbe bhale. Ọ ghie ya lu iPolu, ọ ri esọ shi eke suọ abi iPolu ọ li ngme ungmemhi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵Ama abi iPolu ọ li ngme ungmemhi igue-ngeli, ali ikuẹgbe-a ali iso-ẹzọ oyi Ẹshinẹgba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, ọọ, “Osomhi ghọ ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ẹ ini mhi ke mẹ asha.” ²⁶Oni eghẹghẹ ọ dabi khi iPolu ọ ya vi ufa na luẹ, itobọ ighọ ọ rọ kelẹ ẹ ghie lu ọli, ọ bhale ni wẹwẹ e ngme. ²⁷Abi ikpe eva e rọ doḡe, iPoshusi iFẹsitọsi ọ ke khi iḡovunọ ni iFẹlisi ọ kpẹ khi. Ama itobọ khi iFẹlisi ọ nono ni lọli guẹ riẹlẹ ti ẹgbọ iju ẹloe, ọ zẹ iPolu obọ shi owa ighumha.

25

IPolu ọ bhale odalo oyi iFẹsitọsi

¹A liẹ amo o li ẹlẹ esẹ abi iFẹsitọsi ọ te khi iḡovunọ, ọ rọte ẹoli iSizeria nga ẹoli iJerusalemu. ²Oobọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi ẹgbọ iju e la gue ẹzọ shi iPolu egbe. ³E nyanya lema iFẹsitọsi ọ rue iPolu je iJerusalemu

* 24:18 Li zẹ Ika 21.17-28 † 24:21 Li zẹ Ika 23.6

ni o rōli kpaghie ẹwẹ obọ. Irari khi e she gba khi ẹwẹ e ya kpẹ odẹ gbe iPọlu-a ini ẹẹ lẹ. ⁴IFẹsitosi ọọ wẹ, “A she ri iPọlu shi owa ighumha obini ẹoli iSizeria, mhemhẹ mhi ya nyenẹ egbe keḗ je oobọ. ⁵A zẹ ni eni ẹẹ ralo na ẹ e deba mhẹ je iSizeria ya gue ẹzọ shi ọni ọmọse egbe, ini o khia khi eri o lue.”

⁶Ogbeḗ elele ya ramhi ogbeḗ igbe iFẹsitosi o nu wẹ la agho, ni o rō kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọḗ o khueghie ikọtu-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyelue. ⁷Abi iPọlu o rō bhale, egbo iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa doḗ to eni ẹzọ migha.

⁸Ama iPọlu o gue ẹzọ pfa egbọli shi eke, ọọ, “Mhi aa riẹḗ emhikhoghuo ni o da ushi oyi egbo iJu, wẹkhi Owa Oyi Eshinẹgba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹Ama iFẹsitosi o nono ni lọli riẹḗ oghuemhẹ oyi egbo iJu, igho o mhila iPọlu, “O ghole ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la agho gue ẹzọ oye ukpelọe mhẹ?”

¹⁰IPọlu ọọ, “Iiye. Ikọtu oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyemhẹ mhi la ena. Mhi aa mhọli onobe ni mhi li egbo iJu ni yeyẹ u lẹḗ gboo. ¹¹Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ogbo-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni egbo iJu ena e gue ẹ shi mhẹ egbe khi egbhọli lọ, ogbokhoghuo ọa doḗ ya rue mhẹ na wẹ. Irarigho, mhi lema a zẹ ni iSiza lueghuo o remhẹ gue oni ẹzọ ona.”

¹²IFẹsitosi o ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu o migha odalo oyi Agiripa ali iBẹnisi

¹³Ogbeḗ ingme-na e doḗ, oghie Agiripa ali iBẹnisi e bhale eke iSizeria ni e ya tḗe iFẹsitosi. ¹⁴Aborokhia khi e la akaghọ ogbeḗ ebubu, iFẹsitosi o gue ingme oyi iPọlu yẹ oni oghie, ọọ, “Omọse oghuo o la owa ighumha shi ana ni iFẹlisi ni o kpẹ khi igovunọ o zẹ obọ shi agho. ¹⁵Abi mhi rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi egbo iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶“Ama mhi gueyẹ wẹ khi awa egbo iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ogbo ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ogbo a ri eghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷Abi e rọ deba mhẹ bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakọḗ, mhi shitọ elemhi ikọtu, mhiẹ a lu ọni ọmọse bhale. ¹⁸Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhagueli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹Ochoghọ ẹzọ ekhakọ tḗe e lẹḗ mẹ gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewhẹ, ali ekhakọ ni o khi ingme oyi ọmọse ni a lu iJesu, ni o ghua, ni iPọlu o khi o kie la agbo. ²⁰Mhi aa lẹḗ abi mhi li ya tonọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarigho mhila li ini o nono ni a rue ọli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹Ama iPọlu o lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni o sọ o. Irarigho mhi rọ liẹ a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²²Igho Agiripa o gueyẹ iFẹsitosi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhemhẹ-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungmemhi oyi ọni ọmọse.” IFẹsitosi ọọ li, “U ya suọ ọli akọ.”

²³Ogbeakọḗ, a ri ebọla kphase Agiripa ali iBẹnisi lo elemhi ikọtu le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali egbo eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFẹsitosi o ghie ya rue iPọlu bhale. ²⁴IFẹsitosi ọọ, “oghie Agiripa ali egbo ni e la ana nya, a bino ọmọse ọna. Egbo iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhẹ, ẹẹ tḗesẹ a khi ke zẹ ni o la agbo. ²⁵Mhi mẹ khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya gbe ọli-a shi, ama abi o rọ da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya egho, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶Ama mhi aa mẹ ingme nabi mhi kha keḗ shi

oli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi ro rue oli bhale ghi e ee nya, yeye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi oli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a ro rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo keke shi oli egbe gboo.”

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa oo iPolu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPolu o tsua obo eke, o bele e gue ezọ, oo, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi ro migha odalo oye amo, ni mhi ro o gue ezọ pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iju e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iju nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mholi irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Egbo iju nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omọ, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iju eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nu e ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsese shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mholi omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobo khi mhi mholi iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobo ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshaka a ga Eshinegba ghe eleoguota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iju e gue ezọ shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mholi oli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazareti o. ¹⁰ Igho mhi li i riele oli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie obo shi o. ¹¹ Ebubu eghenge mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je eoli oboese ya mu okholi vule shi we o.†

IPolu o guele abi loli li mupfi

(Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Eleghuo mhi i le eoli iDamasikosi, rote afu ali omhese ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. ¹³ Itsotso oguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovo o rote idane mi gashe mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme elemhi Iburu, oo, iSolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e kholi.”

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okholi vule shi o.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khashe irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe ali ni u ke pfi otsese oyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhase okhese. ¹⁷ Mhi ya tsumhi e obo oyi egbo eye ali obo oyi egbo iJeta. Mhi ghie e ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghie lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinegba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mholi na mhe.’”

* 26:5 Li ze Ika 23.6; iFili 3.5 † 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5

19 “Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpele gbe eke ni mhi rote iloghie me. 20 Mhi kpe te odode gue oli ye egbo iDamasikosi, mhi ke gbo gue oli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo iJeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinegba, e rokhashe khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.”[†] 21 Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinegba ni e ro rsheka ini wewe e gbe mhe-a. 22 Ama mhi she mholi ikpaghiobo oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi otselẹ ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekeguele ali iMosisi e khi a ya me, 23 khi oni Omiepfuese ni a shobo khi o bhale o ya me osue, ali khi loli ni o kpe te odode rote eghuli guale khi o ya ri akpa ru na egbo eyoli ali egbo iJeta.”[§] 24 Abi iPolu o ro ngme ramhi ana, iFesitosi o mu oli migha, oo li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u ze dose e she ri ujili e kpeh.”

25 IPolu oo li, “Ujili oa kpha mhe, iFesitosi ogbegebedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o tsua egbhali. 26 Oghie Agiripa o ga lese eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ea lase oli egbhali-a irari khi aa riele we osheli. Ona o ze khi mhi ga dobe nu oli a ngme oni ingme ona gboo. 27 Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi lese khi u mie sho o.”

28 Igho Agiripa oo iPolu, “Eri u dabi khi u dobe ya ri oni ukuku eghenge ona ti mhe ni u remhe mele oni o miesuo-a?” 29 IPolu oo li, “O kele, o tse oo, mhi lema Eshinegba o khi khi yeye-ghuo tse, ama li shi ogbokpa ni o ri esho shi mhe eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obo rue iweghe ni e lamhe abo ena o le.”

30 Igho oni oghie o vule, li shi oni igovuno ali iBenisi ali eni e nu we shito. 31 E rote oni agbala vu, ee ngme, ee, “Omose ona oa li ingme ni a ya gbe oli-a shi wekhi oni a ro o mu oli shi owa ighumha.”

32 Agiripa oo iFesitosi, “Aa kha wolo omose ona abo-a ini oa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo.”

27

A rue iPolu je iRomu

1 Abi e ro lama shi o, anye lo oko-okẹ oniemi je Itili, e rue iPolu ali ighumha ni e kpele mholi obo oyi oga ekholi-okhue ni a lu iJuliysi, ni o khi oghuo oyi ekholi-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a ze oda ke. 2 Anye lo oko-okẹ oniemi rote Adiramitiomu, ikhi oko-okẹ ni o ya kia migha ikpe eghuo ni oko-okẹ ee migha, ni e la epfefe okẹ ni e la eke Esha. Arisitakusi ni o khi ongi iMasidonia o nu anye kia.

3 Ogbeakolo anye migha iSidoni. IJuliysi o mholi isomhelemhi na iPolu, o ze oli obo ya me emole oli, ni e ri emini oo nono na li. 4 Anye ke gbo rote agho mu oni oko nga, anye rote odane ukiekie eke ni okẹ oniemi o khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. 5 Abi anye ro gua oko o da je odada iSilisha ali iPafia, anye migha eoli iMara na eke iLisia. 6 Agho oni oga ekholi-okhue o te me oko-okẹ oniemi oyi eoli Alẹzadira ni oo je Itili, o ri anye lo o. 7 Anye e kia fe, ogbele ebubu, anye mholi omunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli oa ro ze anye rote ashini anye kha rote, anye gua oko-okẹ je ukiekie eke ni okẹ oniemi o khi shi iKireti ni o so alo ghue eoli iSalimo. 8 Anye mholi omunu rote oni okẹ oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini oko-okẹ ee migha ni a lui opfomhegebe ni o ti mama eoli iLasia.

[†] 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 [§] 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

⁹ Eghēghe o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghēghe ni a rō lēšē pfi azumhi se, ni o khi eghēghe ni okhēna o la la okiali na ukhomhi oke oniemhi. Igho iPolu o tse agua ye wē, o o wē, ¹⁰ “Emōse, mhi she mē khi okiali oyawa o ya khi okhēna ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni oke ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni oni oga ekhōli-okhue o kha rō ri esō shi emini iPolu o ngme, o deba abi oni o gua oni oke o ngme ali emini oni o mhōli oni oke o ngme. ¹² Aborokhia khi ashini anye migha o a ya ti egbe eghēghe orue; ebubu egbo e yemhe anye gua ke lē, e dabi khi anye ya ramhi eoli iFonisi, ni anye la agho eghēghe orue. Agho oke oke oniemhi nya e e migha yemhe-a. Eke ni oke oniemhi o khishi ni a lu iKireti ni o so alo ghue obini ovō o te e lo eko o khi.

Akpekpeli oniemhi

¹³ Abi akpekpeli oke o rō ri ofie rōte ukiekie ogobo o pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya ze wē kia ke je odalo, igbo e leli uli ali akhuli ni a rō gba oke o o zu. Ee kia eseso oni oke oniemhi na iKireti. ¹⁴ Ama o li dene, akpekpeli oniemhi, o li rōte ukiekie obita ini a so alo ghue obini ovō o te e tiemhi eko pfiolo rōte oni eke ni o la iteva oke oniemhi i dose. ¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu oke-oke oyanye, o a dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O lōšē anye. Anye bie ze oli obō na akpekpeli lolighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rōte ukiekie ukuku eke ni o la iteva oke oniemhi ni a lu iKauda, ikhi ukiekie obini oni akpekpeli o a ri egbe ramhi. Irōshēka anye rō dobe tialo oke onikeke ni a rō o tsumhi egbo lo elemhi oni oke-oke oniemhi. ¹⁷ Abi eni emose e rō tialo li lo se, e ri ili gē oni oke-oke oniemhi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oke o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue wē. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oke-a, irari khi e a bie ke mhue abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. ¹⁸ Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oke-oke ramhi ogbeako, ramhi ni, eni emose e rō tino itsua ni e tsua shi oni oke o pfino kulo oni oke. ¹⁹ Ogbeako e pfino ikhuli ni oni oke o rō o gbe akanya kulo oni oke. ²⁰ Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovō wēkhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele rō ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye mē ode ni anye te ya pfue o.

²¹ Abi eni emose e a rō le eminale ogbele ebubu, iPolu o vule, o wē, “Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghēghe agho, a kha tsumhi egbe e oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye e a mhōli udu, itobō khi onge e okhoghuo o a ya pfua se ni oni oke. ²³ Ooyose ageni oyi Eshinegba ni o mhōli mhe ali ni mhi a ga o migha mama mhe, ²⁴ o o mhe, ‘Khi ze ni ulishi o muē, iPolu. U mema ya migha ezo odalo oyi iSiza ali khi Eshinegba o she rōte ilelemhi ri agbo oyi eni a ga kia mhōli e obō.’ ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mhōli, emose, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshinegba o ya riele oli abi o gueye mhe. ²⁶ Ama oke oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva oke oniemhi, o tige migha.”

Oni oke o de ya khere-a

²⁷ Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniemhi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni e e gbe akanya oni oke eloe abine khi e she ti e mama eke. ²⁸ E mhesē oni oke bino, e mē khi ilimhi oyoli o khi e e awē egbhuēsesa. O gbo li dene, e gbo mhesē oli, o ke khi e e awē egbhuēsesa ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu wē khi oni oke o ya gbe aye shi eche, e rōte ukhokho pfi ikhuli ene ni a rō a mu oke o gbashi lo oni oke oniemhi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni ọkọ ọ gbe akanya e dua abi e li mę asha a na kua. Ee tiese ukuku ọkọ ni e tialọ lole eghọ nga okę onięmhi, abinę khi eri e nono ni e rọte odalo ya pfi ikhuli lo okę onięmhi. ³¹ Ama iPolu ọọ ọni ọga ekhọli-okhuę ali eni ekhọli-okhuę, “Ini omọse enana ęa li la elemhi oni ọkọ, ọngęę, ọa ya pfue ọ.” ³² Ighọ eni ekhọli-okhuę e pfa uli ni o mu oni ọkọ onikeke mhue-a. E zę ọli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghię-a, iPolu ọ lema wę nya e le eminale. Ọọ wę, “O she ramhi ogbele igbene ni udu ọa ke te sheshe ę, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema ę, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi khi emhikhoghuo ọa ya li ọngęę.” ³⁵ Abi ọ rọ ngme na se, ọ rue ibuledi lasele, o kphęmhi na Eshinęba ukpeloe wę nya, ọ khi ọli-a, ọọ le. ³⁶ Węwę nya e mhọli udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni ọkọ, ęgbọ egbhuębesę ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e rọ ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo okę onięmhi, ini oni ọkọ o kpe li fue.

Oni ọkọ okę onięmhi ọ kulue

³⁹ Abi ogbe o rọ gbe-a se, eni ęę gua oni ọkọ ęa ke leşę egele okę onięmhi bie, ama e mę ashini ekhashe e kpi gbili shi. Aghọ e ke bie rọli shi udu khi węwę e ya gua oni ọkọ ya migha ini o zę wę ę rięle. ⁴⁰ Ighọ e pfanọ eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu ọkọ-okę onięmhi ę gbashi kulo udi okę onięmhi. Eghęghę aghọ e taghię uli ni a rọ mu emini a rọ mu oni ọkọ ukhomhi ę nyenę-a. E taghię ugbakpi oyi oni ọkọ-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni ọkọ-okę o ya tọ aye sọ ugbe eke ni o la elemhi okę onięmhi, o migha, akpekpele o kie ri itoto o li, o tşęke udi oni ọkọ-a.

⁴² Eni ekhọli-okhuę ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua okę ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama ọni ọga ekhọli-okhuę, ọọ nono abi lọli li ya tsumhi iPolu, ọa zę wę rięle emini e gba. Ochoghọ ọ gueye eni e guę ę gua okę e kpe danọ kulo okę ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpole nya e mu ikiękie ęera mhue okekhi izaga oyi oni ọkọ-okę. Ighọ węwę nya e ramhi ekeke emhikhoghuo ọa li wę.

28

Eke ni a lui iMọta

¹ Abi anye rọ ri ępfua-ępfua ramhi egele se, anye bhale ya ę khi iMọta a lu oni eke ni o la iteva okę onięmhi. ² ęgbọ ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avuerę rọ mu anye epfese irari khi eri amę oo rue, ogbe o pfo. ³ IPolu ọ ya nu iguagha ęera, ọ rẹwę kpe eni erali, ighọ ęnye afue ọ te eni iguagha lasele ya tsako shi iPolu obo, itobo khi erali e she base ọli. ⁴ Abi ęgbọ ni e la oni eke ee mę khi ọni ęnye ọ ngomhi iPolu obo, e gueye egebe, ęę, “Omọse ọna, ogbo ugbeli ni ọ gbolo ęgbọ-a ọ fe khi memena. Aa mę khi abi ọ ririę na pfue eghuli okę onięmhi, odeba oyi iguezo ọa kie zę ọli obo ni ọ la agbo.” ⁵ Ama iPolu ọ kpishi ọni ęnye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni ọni ęnye ọ ngomhi ọli, ọa li ọli abikhoghuo. ⁶ E migha ri ęloe shi eke ę khe abi ọ li ya fumhi, okekhi abi ọ li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e rọ khe ọli ramhi ni ęa rọ mę khi emhikhoghuo e li ọli, e mu udu pfi, ęę khi olitsa ọ khi.

⁷ Epfe-aghọ iPobiliosi ni ọ khi ogbo igomęti oyi oni eke ni okę onięmhi o khi shi, ọ mhọli apfe shi. Ọ rue anye je apfe oyoli, ọ feli anye epfese egbęgbọ ogbele ese. ⁸ Ita iPobiliosi ọ yęshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to ọli. IPolu ọ lo elemhi owa ya sọ iromhi na li, ọ ri abọ nga li egebe, ọ rọli ze. ⁹ Abi a rọ mę ghọ se, ęgbọ elese ni e ghua ni e la oni eke ni okę onięmhi o khishi e

bhale, a rewe ze. ¹⁰ Eni egbo e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye ro ya lo oko-oké oniemi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote eoli iMota je iRomu

¹¹ Abi o ro gbe iki ese dose, anye lo oko-oké oniemi ni o migha agho khe ni orue o dose. Eoli Alezadira oni oko o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni oko. ¹² Anye ramhi eoli iSirakusi, anye la agho ele ese. ¹³ Anye rote agho kia oké-oniemi ramhi eoli iRegiumu. Ogbeakolo, akpekpeli o rote ukiemie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo eoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya e eni e miesuo ni ee anye nu wewe la agho elemhi efo uka oghuo. Anye rote agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ni e la iRomu e she suo khi anye e bhale. Igho eni e miesuo eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiosi ali Owa Ese ni a ku e shi. Abi iPolu o ro me we, o tse Eshinegba uwegbe, o ri udu shi oli o.

IPolu o la elemhi iRomu tse abo

¹⁶ Abi anye ro ramhi iRomu, a ze ni iPolu lolighuo o la owa ni o ghole o, a ze okholi-okhue oghuo o ri ukpeloe ke khu oli.

¹⁷ Abi o ro gba ele ese dose, iPolu o lu eni e ralo na egbo iju shi ilona. Abi e ro bhale shi oni ilona, oo we, "Inyoghuo-mhe, mhi aa li egbo eyawa emhikhoghuo wekhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e ro nga awa obo-a, ni e ro la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e ro gue mhe ezogbe-a se, e nono abi wewe e lie rue mhe obo-a, itobo khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi egbo iju ea ro lama shi o, loli mhi ro lema a tsua oni ezogbe bhale odalo oyi iSiza. Oa khi eri mhi mhu e emini mhi bhale ya gue shi egbo eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o ze khi mhie a bhale ni awa ngme. Itobo irudushi ni egbo iZireni e mhola a ro ri iweghe shi mhe awe ena."

²¹ E oli, "Anye a me ebe okhoghuo ni a keke ingme oye shi, rote eke ijudia bhale, ghi anye, wekhi inyoghuo awa ni e rote oobo bhale e gue ingme oye okhoghuo ni oa ti ye anye. ²² Ama anye e nono ni anye suo unu oye, itobo khi ashakpa egbo e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona."

²³ Igho e shi ogbele na iPolu. Ebubu egbo e bhale asha ni iPolu o la oni ogbele. Rote ele uzogbe ya ramhi eliyose iPolu o te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. O rote ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele roli lo we eso ini e lama mie ijesu suo. ²⁴ Ingmemhi ni o ngme e lo egbo eghuo eso, ama egbo eghuo ea mie shi oli o. ²⁵ Igho e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu o ro ngme ungmehi ona ni o kpoli ukhokho unu se ni oo, "Ayemhe-no-pfuase o she kpe rote unu oyi Azaya omekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ "Le deba egbo ena
ni u gueye we,
"A ya ri eso shi eke khue,
ama oa ya tigbe lo e eso,
a feli ofeli khue,
ama aa me emhikhoghuo."

²⁷ Udu oyewe o bi obili-a,
eso eyewe e zuse,
e gbo guese alo.
Ini oa khi igbo lo,
e kha ri alo eyewe ke me eke,

* 28:19 Li ze Ika 25.11

e ri esọ eyewẹ ẹ suọ,
 udu oyewẹ o kha mhọli ilẹsingme,
 e kha mu pfi bhale deba mhe,
 mhi rewe ze.†

²⁸ “Trarigho, mhia nono ni a lẹse khi imiepfuese oyi Eshinẹgba khi a she roli ghi ẹgbọ iJeta. E ya ri esọ shi o!” ²⁹ [Abi o ro ngme oni ungmehi ona se, eni ẹgbọ iju e vu, e nu ẹgbewẹ khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o ngmomhi shi. Agho o la a mu ẹgbọ ni e bhale ya feli oli epfese. ³¹ Igbe-udu ni o mhuẹ ya, o ro o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinẹgba le, o gbolo sese ẹgbọ ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ, emhikhoghuo o a zu oli ode.

† 28:27 Li ze Aza 6.9-10

Ebe ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ iRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPọlu

¹ Mhẹmhẹ iPọlu, ọni ọọ ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kẹẹ, ni a zẹ ọ le mhi ke tsabo usomhi onete oyi Ẹshinẹgba. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Ẹshinẹgba ọ shobọ shi eke, rọte unu oyi emekẹguele eyọli ni a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi ọli ni ọ rọte unuẹkpe oyi iDefidi lasẹle elemhi idiegbe. ⁴ A rọte ekpabọ oyi Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ rọli khase, ikhi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa, khi, Omi Ẹshinẹgba ọ khi, abi ọ rọ rọte eghuli guise ọli le. ⁵ Rọte obọ oyi iKirisiti ali eva oyọli anye te mie afu rọ khi ighiusomhi na kẹẹ eyọli, ni anye rọ ri ẹgbọ iJẹta nya bhale ya sueso na Ẹshinẹgba. Isueso ni ọ rọte irudunga bhale. ⁶ Ẹẹ ẹgbọ iRomu a li la eni Ẹshinẹgba ọ lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ẹẹ ni a la iRomu nya a kẹkẹ ebe ona ghi. Ẹẹ ni Ẹshinẹgba ọ nono ingme oyewẹ ni ọ zẹ, ni a khi ẹgbọ eyọli.

Okhale ali opfomhẹ e ka khi eyẹ ẹ, rọte obọ oyi Ẹshinẹgba ita awa ali rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Ẹshinẹgba oyemhẹ uwegbe shi agbo oyẹ ẹ nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbo suo eko irudunga ni a mhọli. ⁹ Ẹshinẹgba ni mhi ri udu oyemhẹ nya a ga, ni mhi a tse abọ usomhi onete oyi omi ọli, ọ khi ọtsele oyemhẹ, khi igesikia mhia ngme, khi eghẹghẹ kpa mhi rọ ọ sa to ẹ egbe ini mhia so iromhi. ¹⁰ Mhia lema Ẹshinẹgba ọ khuẹghie ode-a na mhẹ ni mhi me asha bhale ya me ẹ ikpukhokho abi o ghọle ọli shi.

¹¹ O ma ghọle mhẹ gba ni mhi rọ me ẹ, ni mhi ri osesẹ eyi ayemhẹ na ẹ, ni ó rẹ ẹ ya tokt irudunga. ¹² Emini mhi ri ọna ngme khi ni a rọ bhale ya ẹ khi awa mhẹ itpaghiobọ na egbe. Mhi kha zese ẹ-a, ẹẹ a zese mhẹ-a. ¹³ Emọle mhẹ, mhia nono ni a lesẹ khi, ebubu eghẹghẹ mhi she gba li khi mhi bhale ya fele ẹ, ni mhi gbo ri ẹgbọ bhale irudunga abi mhi kpe liẹ riẹle ọli ifuabọ ẹgbọese ni e khi iJẹta, ama, ọzuode o zu mhẹ ode.* ¹⁴ Ẹgboli oyemhẹ o khi ni mhi rọ tse abọ ona ye ẹgbọ kpa, ghe ẹgbọ iGiriki ali eni ẹa khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ẹa fialo-a, shi eni mhọli ẹgbhali ali eni ẹa mhọli ẹgbhali. ¹⁵ Ighọ, o gbo liẹ kphakpha mhẹ egbe ni mhi rọ li gue oni usomhi onete ye ẹ ni a la iRomu.

Ekpabọ ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete ọa ya mu mhẹ, irari khi lọli o khi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba ni a rọ ọ tsumhi ogbọkpa ni ọ miesuo, ẹgbọ iJu o kpẹ ramhi egbe, neni o tiẹ ramhi ẹgbọ iJẹta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Ẹshinẹgba ọ liẹ mie ogbọkpa ni ọ mhọli irudunga. Ẹzẹzẹ abi Ebe-no-pfuasẹ ọ ngme khi, “Ọni Ẹshinẹgba ọ ri irari irudunga oyọli pfa na, ọ ya la agbo.”‡

Elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba o te ẹ tiemhile shi ẹgbọ ni ẹa miesuo ali ena ọkhọlọ nya ọ, ni e ri ọkhọlọ oyewẹ ẹ khukhu ẹgbọ alo ini e khi lesẹ igesikia

* **1:13** Li zẹ Ika 19.21 † **1:16** Li zẹ iMak 8.38 ‡ **1:17** Li zẹ Abak 2.4

oyi Eshinegba. ¹⁹ Aborokhia khi e leşe emini a doşe a leşe ingme oyi Eshinegba, itobò khi o khueghie ọli-a khasẹ wẹ gboo. ²⁰ Irari khi rote igbaekele agbọ a te me ekpabọ ali ufumhi ali abi Eshinegba o li gboo. Emini o ma nya o ri awa mhọli ilẹşe abi o li. Onana o zẹ khi egbọ ẹa mhue emini e ya liẹ khi o zẹ ni wẹ ẹa rọ miesuo.

²¹ E leşe Eshinegba, ama ẹa kueghie ọli abi Eshinegba, wẹkhi eri e kphẹmhi ọli. Ochoghọ, isamhi afuẹ ẹẹ sa, igho udu ooyeghe oyewe o bishi-a. ²² E khi, eni e fialo-a wẹwẹ e khi, ama e mele eyeghe-a. ²³ E ya oghie ufumhi ni a rọ na Eshinegba ni o la agbọagbọ na ikhumhi ni a mama rọ khokho ogbọ ni o ghu ali ipfeli ali elamhako ali emini ẹẹ ti akpidi eke.*

²⁴ Irarigho, Eshinegba o rọ rue wẹ obo-a na oghuemhe olamhe oyi udu eyewe ali itsebọ ni e nu egbewe ẹ li. ²⁵ E ri egbhọli oghie igesikia oyi Eshinegba. Ee ga emini a ma, ocho ni e kha rọ ke ga Ima, oni o khi oni a kueghie ya ramhi ẹle ni agbọagbọ. Atse.

²⁶ Itobọ ona, Eshinegba o rọ rue wẹ obo-a na oghuemhe omama. Egbegbi ikpotso eyewe, e nu egbe wẹ ẹ gbhe. ²⁷ Igbo li khi eni emose, ocho ni e kha rọ le ke deba ikpotso, emose na abi wẹwẹ ẹẹ ghole wẹ inu-gbhe. Emose ẹ gbe ikanya omama ke deba emose, irarigho, e she mie ifata ikanya ebe eyewe.

²⁸ Irari khi ẹa lama ri egbegbi ilẹşe oyi Eshinegba ni e mhue shi udu, Eshinegba o rọ zẹ wẹ obo na isamhi ebe udu oyewe ni e ke riẹle emini ẹa kha riẹle. ²⁹ Okhọli khi okhọli nya o kẹşe wẹ-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubogbo. Ofuma ikpekpe o vọ wẹ egbe, ghe ugbeli, ghe okhọli, ghe ikpamhika, ghe obe-imumu. Eni ẹ tsue egbo kiakia e khi. ³⁰ E ri unu ẹ yese ogbo-a, ẹẹ biselemhi Eshinegba, ezunu-obe, ni ẹa mhue ekpe, ni ẹẹ tonon obọ udu. Odẹ ebe ni a rọ li okhọli enegbo, ẹẹ sa rọ lasese eghẹghe kpa. Ẹa ya suọ esọ na itawẹ. ³¹ Ẹa mhue ilẹsingme, ẹa ri ishobọ oyewe a gbe akanya, ẹa ya ti elemhi ogbo wẹkhi eri e mhue ilẹlemhi na ogbo. ³² E leşe khi ushi oyi Eshinegba, oọ khi, egbo ni e li na ngeli, eni e ya pfua e khi, ọa khi eri e leşe ẹ riẹle emhi eghogho tse, ama ẹẹ mie obọ shi eni ẹ gbe ikanya eghogho o.

2

Iguezo oyi Eshinegba

¹ Yeye ni u wa gue egboese ezọ, waa mhọli obini u pfue o ya je, irari khi eghẹghe kpa ni u rọ gue ogboese ezọ ne, egbe ẹ wa gue ezọ, itobọ khi yeye oye u lili ẹ riẹle emi emhi.* ² Awa leşe khi ezọ ni Eshinegba o gue egbo ni ẹẹ riẹle emhi eghogho, khi igesikia o deba gue ọli. ³ Eri u dabi khi ini yeye ogbo afuafuafuẹ u gue egboese ezọ, khi yeye u li riẹle oni emhi oghogho, khi u ya pfue ezọ oyi Eshinegba? ⁴ Abi khi eri u ri ẹlo e gbe isomhelemhi ali iregbemie ali irabomudu eniemhi eyọli, nu waa leşe khi isomhelemhi oyi Eshinegba o re ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni ọa mhue imupfi ni a mhue, a rọ khi ma ofu oyi Eshinegba, ni o rọ ya na ẹ osoli, eghẹghe ni iguezo oyọli ni ọa mhue azeba o rọ ya feli lasese. ⁶ Eshinegba, “O ya fali ogbogbo ota abi o li gbe.”† ⁷ O ya ri agbo na agbọagbọ na egbo ni e mhue irabomudu ẹ riẹle onete, ni ẹẹ nono ufumhi ali agbo ni ọa mhue ukpesẹ. ⁸ Ama egbo ni ẹẹ na shi oyewe tse, ni ẹa ri esọ shi igesikia ni o la ungmehi oyi Eshinegba, ni e deba onobe vu, Eshinegba o

§ 1:21 Li zẹ Efi 4.17-18 * 1:23 Li zẹ iDeut 4.16-18 * 2:1 Li zẹ iMat 7.1; iLuk 6.37 † 2:6 Li zẹ Iwolo 62.12; Ekpi 24.12

ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyoli le shi wẹ ọ. ⁹ Egbọ eni ẹẹ riẹlẹ onobe nya e ya mẹ osoli ali oya. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta. ¹⁰ Ama Ẹshinegba ọ ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhẹ na ẹgbọ nya ni ẹ riẹlẹ onete. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta ¹¹ Irari khi Ẹshinegba ọa ya zọlọ ọgbọkhoghuo.†

¹² Egbokpa ni e lamhẹ olamhẹ ni ẹa mẹ ebe ushi deba, ọgbọ ọa rọte ebe ushi ya gue wẹ ẹzọ, ama ẹgbokpa ni e mhue ushi deba ni e lamhẹ olamhẹ, a ya rọte ushi gue wẹ ẹzọ. ¹³ Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e suọ abi ushi ọ ngme tse Ẹshinegba ọ ya liẹ khi e pfuase, ama eni e suọ abi ushi ọ ngme ni e rọli ẹ gbe akanya, Ẹshinegba ọ ya pfa na khi e pfuase. ¹⁴ Eghẹghẹ kpa ni ẹgbọ iJeta, ni ẹa mhọli ushi, e rọ rọte angeli oyewẹ ri ushi gbe akanya ne, eri e rọkhasẹ khi e lẹsẹ emini ọa ti ali emini o ti ni a riẹlẹ, ini ẹa ririẹ mhue ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewẹ o rọkhasẹ khi emini ushi ọọ a ke riẹlẹ, khi e keke ọli shi udu, udu oyewẹ ọ pfi ọtselẹ shi ọ, isamhi eyewẹ ni ẹ gue wẹ ẹzọ isheghuo, e gbo khẹ wẹ shi eke. ¹⁶ Igho o ya li ogbẹlẹ ni Ẹshinegba ọ ya rọte obọ oyi iJesu iKirisiti gue wẹ ẹzọ ri osheli oyewẹ laselẹ abi mhi li ri usomhi onete tse abọ.

Egbọ iJu ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe e ẹgbọ iJu, a ri egbe da ushi ri Ẹshinegba a tonu obọ udu, ¹⁸ Ini a zẹ Ebe-no-pfuase lẹsẹ ọghuemhẹ oyi Ẹshinegba, ni a gbo lẹsẹ emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a lẹsẹ khi ẹẹ a khi eni ẹẹ sẹsẹ ezalo ode, ni a rọ gbo khi ákpá na ẹgbọ ni e la alo ebili, ²⁰ a ye ẹgbọ ni e khi eyeghẹ ude, a sẹsẹ eni ẹa lẹsẹ. A mhọli ọli shi udu khi ilẹsẹ ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Eẹ ni a sẹsẹ ẹgbọsẹ, ẹlọ o zẹ khi aa ya sẹsẹ egbe ẹ? Eẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi do ughiatọ, áá liẹ do? ²² Eẹ ni a liẹ ọgbọ ọ khi kia okia, aa liẹ kia okia? Eẹ ni ikhumhi igaga ọọ kpasẹ, aa liẹ do ughiatọ elemhi Owa oyi Ẹshinegba? ²³ Eẹ ni a tonu obọ udu khi a mhue ishi eyi Ẹshinegba, aa ri omama mu Ẹshinegba abi a liẹ gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfuase ọọ khi: “Irari ẹẹ ni a khi ẹgbọ iJu ẹgbọ iJeta e rọ ọ zẹ emuẹbe na eva oyi Ẹshinegba.”§ ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshelẹ oye ẹ o rọ mu ẹloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abinẹ khi aa shẹlẹ-a. ²⁶ Ini ọgbọ ni ọa khi iJu ni ọgbọ aa shẹlẹ-a ọ ri ushi oyi Ẹshinegba gbe akanya, Ẹshinegba ọa ya leli ọli shi oni aa shẹlẹ-a? ²⁷ Itobọ igho, ẹgbọ iJeta e ya pfa ẹzọ mu ẹ iJu itobọ khi a gbe ushi-a, aboriẹkhia khi a keke oni ushi shi ebe na ẹ ni a gbo shẹlẹ-a, ama wewẹ e ri ushi ẹ gbe akanya ini aa ririẹ shẹlẹ wẹ-a. ²⁸ Ọa khi itobọ khi ọgbọ ọọ ngeli abi ọgbọ iJu ali itobọ khi a da shẹlẹ ọli-a ọ rọ khi egbegbi iJu. ²⁹ Ama oni ọ khi egbegbi iJu ọ khi oni ọ ri ushi ẹ gbe akanya, Oshelẹ na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshelẹ, ọa khi ona ẹkuẹ idiegbe oye. Ọgbọ ọghoğhọ Ẹshinegba ọọ kuẹghię ọli, aa khi ẹgbọ ẹẹ kuẹghię ọli.*

3

¹ Ighe eleli ni ẹgbọ iJu, ikhi eni a lu eni a shẹlẹ-a, e mhọli dọsẹ ẹgbọ iJeta? Ighe eleli ni o la ọ na ẹgbọ ni ẹ lu egbewẹ eni a shẹlẹ-a? ² Eleli o la ọ na ọgbọgbọ ode khi ode. Odode, ẹgbọ iJu Ẹshinegba ọ kpe ri oni ungmehi nga obọ.

³ Ini o fẹ khia khi eghuo ọ ẹa mhue irudunga? Eri umha mhue irudunga oyewẹ o ya liẹ khi Ẹshinegba ọa ke zẹ ri egbe ẹ nga? ⁴ Iiye e! Ini ọgbokpa o tsekun khi ọloegbhue, igesikia Ẹshinegba ọ khi. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọọ.*

“A mema mẹ khi

† 2:11 Li zẹ iDeut 10.17 § 2:24 Li zẹ Aza 52.5 * 2:29 Li zẹ iDeut 30.6 * 3:4 Li zẹ Iwolo 51.4

yeyẹ u te odẹ ini u ngme,
ali khi u ya mu ọ le
ini a gue ẹ ẹzọ.”

⁵ Ama ini umha guẹ ẹ ngeli oyawa o ri ipfuaşẹ oyi Ẹshinẹgba khaşẹ gboo, şẹ awa ke fe ya ngme? Eri awa ya liẹ khi Ẹshinẹgba ọ gbe awa azeba ini ọ na awa osoli to onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ọgbọ ọ liẹ ngme. ⁶ Emini a şo shi ona khi, Ilye o, ini o khia khi Ẹshinẹgba ọọ gbe azeba lo, se ọ kha li dobe gue agbo ẹzọ? ⁷ Egbọ eghuo e ya ke khako, ẹẹ li, “Ini o khia khi ẹgbọli ni mhi lo o ri izẹ-ri-egbenga oyi Ẹshinẹgba khaşẹ, ni o khi ma ufumhi oyọli, şẹ a ke gbo liẹ pfa ẹzọ mu mhe abi ọgbọ ọna olamhe?” ⁸ Elo o ke ze ni awa a ro liẹ khi o tine ni awa ke li ingmobe ni onete o rote ọ lasele? A ya gue ọgbọgbọ eni e ngme na ẹzọ. Ezeze abi ẹgbọ eghuo e she kpe li kiẹnọ ẹgbọli ma mhe khi emini mhia şeşẹ ẹgbọ gho.

Aa me ọni ọ guẹ ẹ ngeli

⁹ Ini a fe bino ọ bie, eri awa iJu awa fe ti doşẹ ijeta? Ilye o! Mhi she kpe roli khaşẹ khi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuaşẹ o ngme ni ọọ:

“Ogbokhoghuo ọa la ọ
ni ọ guẹ ẹ ngeli, ọgbọ aa me,

¹¹ Aa me ọni ọ mhue ileşẹ,
wekhi eri ọgbokhoghuo
ọọ ga Ẹshinẹgba.

¹² Egbọ nya e she ọ
ukhokho gbe Ẹshinẹgba.

Weşẹ nya e she rote
odẹ oboese ni ọa ti.

Ogbokhoghuo ọa la ni
ọọ riẹle onete,

ọgbọ aa me ọghuo kpe!”†

¹³ “Eri ukokoluoluọ oyewe
o li abi uji ni o
khueghie-a shi eke.

Eri ẹlemhi oyewe

O ri udimhi ẹ pfi itsee.”‡

“Osue ẹnye afue o la we unu.”

¹⁴ “Inu eyewe o ọ

itşẹ ebe ikuku ali oyala.”§

¹⁵ “Oa ya mu we unu
ni e ro gbe ugbeli,

¹⁶ epfua ali oyese ẹẹ pfi
shi obini e je kpa,

¹⁷ Ea leşẹ abi a liẹ la opfomhe.”*

¹⁸ “Wekhi eri e mhọli
ekpe na Ẹshinẹgba.”†

¹⁹ Mena, awa leşẹ khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi ẹ ngeli a keke ọli na. Ni a ro bhale ya ẹ khi ọgbọ okhoghuo ọa ya liẹ khi emini o ze

† 3:12 Li ze Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li ze Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li ze Iwolo 10.7 * 3:17

Li ze Aza 59.7-8 † 3:18 Li ze Iwolo 36.1

ni luẹ rọ gbe ushi-a na, ini Eshinegba ọ gue agbọ nya ẹzọ. ²⁰ Ogbọ ọa la ọ ni a ya pfa na khi ọ pfuase irari khi ọ ri ushi ẹ gbe akanya. Ochoghọ eri ushi o zẹ awa lẹsẹ khi olamhẹ o la ọ.†

Igue-ngeli ni o rọte irudunga bhale

²¹ Ama Eshinegba ọ she ri odẹ onogbọ ni ọ te pfa na awa khase awa ni ọa khi abi ushi o sesẹ awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi ọtsele shi. ²² Oni odẹ onogbọ ona ni Eshinegba ọ rọ bhale, irudunga iJesu iKirisiti o te ẹ bhale deba eni e mie ọli suọ nya. Ikhioda ọa la ọ na eni e khi iJu ali iGiriki. § ²³ Irari khi ọgbokpa ọ she lamhẹ, ẹgbọ e she nuata shi Eshinegba ni ọọ tsumhi ọ. ²⁴ Ama afue afue ọ ri okhale oyọli pfa na awa khi awa pfuase, rọte ipfasheke ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. ²⁵⁻²⁶ Eri Eshinegba ọ ri iKirisiti khase agbọ nya, khi lolọ ọ khi ọni ọ dobe ya ri olamhẹ topfa agbọ, abi ọ li ku ọlia eyọli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti ọ riẹle, awa mhọli ipfasheke ni o rọ rọkhase khi Eshinegba ọa ya gbe azẹba. Itobọ khi Eshinegba ọ mhọli irabomudu ali khi ọa ya gbe azẹba, ọ rọọ gbe olamhẹ kua na ẹgbọ, ọ guele khi ọgbokpa ni ọ ri udu nga iJesu, khi ọni a pfa na ọ khi.

²⁷ Elo awa ke tono obọ udu ẹ shi? Afue! Elo o zẹ ona? Itobọ khi awa ma rọ ri ushi a gbe lo? Iiye o, ama itobọ khi awa miesuọ. ²⁸ Irari khi awa zọli ukhomhi khi eri Eshinegba ọọ pfa na ẹgbọ ni e mhue irudunga ni ọa khi irari iri-ushi-gbe akanya. ²⁹ Eshinegba oyi ẹgbọ iJu tse ọ lẹsẹ khi, ọa ke li khi Eshinegba oyi ẹgbọ ijeta? Oyewe ọ khi guegugue. ³⁰ Eshinegba oghuo ọ khi, ọni ọọ pfa na ẹgbọ eni e shele-a rọte irudunga oyewe ali eni aa shele-a rọte oni irudunga oghuo.* ³¹ Eri ona o ke lie khi itobọ irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi ẹ li? Iiye e. Ochoghọ awa kie mu ushi mhue.

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni ọ khi ititawa? Elo ọ fe me eni ingme ipfana rọte irudunga onana? ² Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu ọ gbe a rọ pfa na li lo, ọ kha me emhi rọ ke tono obọ udu, ama ọa khi odalo oyi Eshinegba. ³ Eri Ebe-no-pfuase ọọ, “Eri Aburaamu ọ mie Eshinegba suọ, lolọ a rọ leli ọli na li shi ipfuase.”* ⁴ Ini ọgbọ gbe akanya, ọgbọ ọa ya lie khi ifata ni ọ mie khi isomhopfa lo, ama eri ọ gbe akanya shi ọ. ⁵ Ama ọgbọ ni ọa ri egbe da ikanya obọ oyọli ni ọ gbe, ni ọ regbenga Eshinegba ni ọọ pfa na ọna okhọlo, oni irudunga ni ọ mhọli eghọ a deba guele khi ọ pfuase. ⁶ Abi iDefidi ọ rọ ngme nga ikhivose oyi ọni Eshinegba ọ pfa na, ni ọa khi itobọ ikanya obọ oyi lolighuo, ọ mu ma ingme ena, abi ọ reẹ,

⁷ “Oghẹle o khi na ẹgbọ
ni Onomhue ọ gbe
umha gueli oyewe kua,
ni a ri olamhẹ oyewe
topfa we.

⁸ Oghẹle o khi na ọgbọ
ni Onomhue ọa keke
olamhẹ eyọli shi na li.”†

† 3:20 Li zẹ Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li zẹ iGal 2.16 * 3:30 Li zẹ iDeut 6.4; iGal 3.20 * 4:3
Li zẹ Igbae 15.6; iGal 3.6 † 4:8 Li zẹ Iwolo 32.2

⁹ Oni ikhivose ona, egbo ni a shele-a e lese mholi oli? Abi khi egbo ni aa shele-a e li mholi oli? Awa kie kpe e ngme oli khi irudunga ni Aburaamu o mhuē, loli a ro guele khi o pfuase. ¹⁰ Eghēghe onoghwo a ro leli oli na li? Abi a ro shele oli-a se lo, abi khi neni a shele oli-a? Oa khi abi a ro shele oli-a se, ama abi aa ro shele oli-a ne lo. ¹¹ Itobo khi o mholi irudunga, Eshinegba o ro pfa na li khi o mholi ipfuase neni o shele-a. Irarigho, o ro khi ita oyi egbo nya ni e miesuo, ini aa tseku shele we-a. Eghēghe agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase. [†] ¹² Ita oyi egbo eni e shele-a o li khi. Aa khi itobo khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awe agbo irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele oli-a.

Irudunga a te a mie ishobo eyi Eshinegba

¹³ Oa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi oli e te mie oni ishobo khi loli o ya le ugu agbo nya, ama rote angeli ipfuase ni o rote irudunga bhale oyoli lo. [§] ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lo, irudunga oa kha ke mu eloe, oni ishobo o mele afue-a.* ¹⁵ Eri ushi o ri ofu oyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi oa la o, igbushi-a oa kha la o.

¹⁶ Irarigho, oni ishobo, irudunga o te e bhale, ishegho ni o khi oyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. Oa khi oyi egbo ni e ri ushi e gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu o khi ita awa nya elemhi ayemhe. [†] ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo, “Mhi she re mele ita oyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu o mhuē Eshinegba o ro shobo na li. Eshinegba ni oo ri eni e ghu-a guale bhale agbo, ni o ma emhi enegbo. [†] ¹⁸ Eri Aburaamu o miesuo, o mhuē irudushi, abi oa ro tseku me emini o ri udu shi ne, itobo igho o ro khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpe li gue oli ye oli khi, “Imimie e ya bu abi ikpetata.” [§] ¹⁹ Oa tigbe lose Aburaamu shi irudunga oyoli, aboriekhia khi o she gbe ikpe egbhueshe, ni o gbo lese khi loli she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli o she li womhe dose ni o ke dobe ya bia eniye.* ²⁰ Irudunga oyoli oa mhuē olosemhe wekhi eri o khokho udu shi emini Eshinegba o ngme. Oni irudunga oyoli o ri itoto na li, o kuēghie Eshinegba. ²¹ Eri o lama shi o egbegbo khi Eshinegba o ya dobe riele emini o shobo na lue. ²² Loli o ze khi, “A pfa na li khi o pfuase.” ²³ Ungmemhi khi, “A leli oli na li shi angeli ipfuase,” oa khi lolighuo tse a keke oli na. ²⁴ Ama a li keke oli na awa, eni Eshinegba o lie leli angeli ipfuase na, ni awa mie oli suo ikhi loli ni o rote eghuli guise iJesu Onomhue oyawa le. ²⁵ Eri Eshinegba o rue oli obo-a ni o ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise oli le bhale agbo ni o khuese awa pfuase. [†]

5

Opfomhe ali Oghēle

¹ Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rote irudunga oyawa, awa she mhuē opfomhe odalo oyi Eshinegba rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. ² Loli awa rote obo oyoli mholi ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. ³ Oa khi igho tse, ama awa lie ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli oo sese ogbo iregbemie.

[†] **4:11** Li ze Igbae 17.10 **§** **4:13** Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * **4:14** Li ze iGal 3.18

[†] **4:16** Li ze iGal 3.7 [†] **4:17** Li ze Igbae 17.5 **§** **4:18** Li ze Igbae 15.5 * **4:19** Li ze Igbae 17.17

[†] **4:25** Li ze Aza 53.4-5

4 Iregbemie o ri oḡbọ ọ mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli o ri oḡbọ ọ mhue irudushi. 5 Oni irudushi ona, ọa ya ze awa me omama. Irari khi Eshinegba ọ she tutu inono oyọli ku awa udu rote Ayemhe-nọ-pfuase, ni ọ rọ na awa. 6 Irari khi eghẹghe ni awa aa rọ mhọli ekpabọ ni awa rọ khi ena olamhe, iKirisiti ọ bhale ya ghu-a na awa. 7 O ma munu ni oḡbọ ọ rọ ghu-a na oḡbọ ni ọ gue ẹ ngeli, otse oḡbọ ọ ya roshẹka ni lue ghu-a na oḡbọ onete. 8 Ama eri Eshinegba ọ ri inono ni ọ mhọli na awa khasẹ. Lọli o ze khi eghẹghe ni awa rọ kie khi ena olamhe, iKirisiti ọ rọ bhale ya ghu-a na awa.

9 Aborokhia khi a she rote ọlia eyọli pfa na awa mena, seẹ ọa lie tsumhi awa ofu oyi Eshinegba! 10 Irari khi ini eghẹghe ni awa rọ khi ebe Eshinegba khi a rote eghuli ni omiọli ọ ghu ri awa nu ọli mhue irọ-riẹle, seẹ awa ni a she rọ nu Eshinegba somhi awa aa li gbo ya rote agbọ oyọli mhue imiepfuese! 11 Ọa khi igbo tse, ama awa li mhọli oghẹle ayi Eshinegba rote iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọni awa rote obọ oyọli mhue irọsomhi.

Adamu ọ ri eghuli bhale, iKirisiti ọ ri agbọ bhale

12 Olamhe ni Adamu ọ lamhe o ri eghuli lo agbọ le. Olamhe oyọli o ze khi oḡbọkpa ọ khi ọna olamhe, irarigho oḡbọkpa ọ rọ ya ghua.* 13 Irari khi neni a ri ushi bhale olamhe, ọ she kpẹ lo agbọ le, ama ashini ushi ọa la, aa ya leli olamhe na oḡbọkghuo. 14 Aboriekhi igbo, eri eghuli o kie rote eghẹghe oyi Adamu gbe eḡbọ ya ramhi eghẹghe oyi iMosisi, li shi eḡbọ ni ẹa gbe ushi-a abi Adamu ọ li da omhesẹ oyi Eshinegba. Adamu ọ khi irọkgho oyi ọni ọ ya bhale.

15 Ama wewe aava ẹa li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Eshinegba ọa li abi olamhe oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu eḡbọ e ghu-a irari olamhe oyi oḡbọghuo ogho. Ama okhale oyi Eshinegba o fune. Igho khi isomhopfa ni ọ rọ na ebubu eḡbọ rote isomhalemhi oyi oḡbọ oghuo, ikhi iJesu iKirisiti. 16 Ikhioda o la isomhopfa oyi Eshinegba ali olamhe oyi Adamu. Oni olamhe oghuo ogho o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Eshinegba o ri ipfana bhale ghi awa aboriekhia khi eni e lamhe awa khi. 17 Igesikia o khi, khi rote olamhe oyi oḡbọ oghuo, eghuli o te bhale agbọ. Ama emini oḡbọ oghuo ọ riẹle, ikhi iJesu iKirisiti, o fune. Eḡbọ nya ni e mie okhale oniemi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Eshinegba, e ya mu olamhe ọ le, rote obọ oyi iKirisiti. 18 Abi olamhe oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi eḡbọkpa, igbo ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbọ oyi Eshinegba na oḡbọkpa. 19 Irari khi, abi umha-sueso oyi oḡbọ oghuo o ri eḡbọ nya khi ena olamhe, igbo a li ya pfa na ebubu eḡbọ shi ode oyi Eshinegba irari isueso oyi oḡbọ oghuo.

20 Eri ushi o bhale ni eḡbọ lese ashini e khi ena olamhe ramhi, ama abibi olamhe e tseku li bu, ilelemi oyi Eshinegba o bu dose we. 21 Eghẹghe agho ni a bhale ya ẹ khi ezeze abi olamhe o ri eghuli bhale, okhale oyi Eshinegba o ri ipfuase leghie, o ri agbọ na agbọagbọ bhale, rote obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

6

Ghu pfa Olamhe, u nu iKirisiti la agbọ

1 Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni okhale oyi Eshinegba o ke bua shi ọ dose agho? 2 Iiye o! Awa ni idiege oyawa o ghu pfa olamhe, seẹ awa ke gbo lie ke lamhe? 3 Abi khi aa lese khi awa nya ni a

* 5:12 Li ze Igbae 3.6

batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli? ⁴ Irarigho, eri a ri awa nu oli to abi a ro so awa oke batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya e khi abi a li rote eghuli guise iKirisiti le rote ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ro ku awa ali loli gbe she eghuli oyoli egbo, igbo a gbo lie ku awa ali loli gbe shi iguise oyoli. ⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodio khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a ro bhale ya e khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhe. ⁷ Itobo khi ini ogbo o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo. ⁹ Irari khi awa lese khi abi a she rote eghuli guise iKirisiti le egbo, o ke gbo ya ghu ghue, eghuli o ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe. ¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ro mu ekpabo eyi olamhe o le. Agbo ni o la, o la o na Eshinegba. ¹¹ A li ligho leli egbe e shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Eshinegba elemhi iJesu iKirisiti. ¹² Irarigho, a khi ze ni olamhe o le eghie shi e egbe ni a ri oguumhe ebe eyoli ke gbe akanya. ¹³ A khi ri ukiekie idiegbe okhoghuo oye na olamhe, wekhi eri u re we shi eke shi akanya okholo, ochoghho, a ri egbe e na Eshinegba abi eni a she rote eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oye na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhe o ke ya khi oga oye, itobo khi ushi o ke e ke mheshe na e, ama elemhi okhale oyi Eshinegba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Se o ke li mena? Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mheshe e na awa, se ni okhale oyi Eshinegba? Iiye o! ¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo eso o na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhe ni o ri eghuli e bhale, u gbo dobe e ze issueso na Eshinegba ni o ri ogbo o bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Eshinegba uwegbe, irari khi eghenge ni o dose, a ke khi ighumha eyi olamhe, eghenge agho a ga ri udu oye e nya a suo eso na osese ni a sese e. ¹⁸ A she pfuese e olamhe, ama ighumha eyi Eshinegba a ke khi, ni a ke ri ele emini o ghole Eshinegba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogbo lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a ke li ri idiegbe eye e shi ighumha na ikanya ichimhi ali okholo, a li ligho ri egbe e shi ighumha angeli ni o ghole Eshinegba, ni o ri ipfuase e bhale. ²⁰ Abi a ro khi ighumha olamhe, aa mhu e emini a ri angeli ni o ghole Eshinegba ri ele. ²¹ Ighe eleli ni a mhu e oni eghenge shi ikanya ni e ke tige ri omama a mu e ena? Emhi eghoghho eghuli e pf. ²² Ama mena ni a she rote olamhe pfuese e, ni a ke ro khi ighumha eyi Eshinegba egbo, eleli ni a khi ese, ipfuase o re e ya khue pfuase, o ri agbo na agbo agbo o na e. ²³ Irari khi ifata oyi olamhe khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshinegba agbo na agbo agbo lo rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhu e oyawa.

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghuo, khi eri mhi nu e ngme abi egbo ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogbo egbe ini oni ogbo o kie da la agbo ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso ni o la ughue o gbudu vu odo li obo ini oni omose o kie da la agbo ne, ama khi ini o ghu-a oni ushi o ke mu oli. ³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose o lese, abi odo li o li kie la agbo egbo, a ya lu oli okiokia. Ama

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

ini oḍo li o ghua, oni ushi ogho ɔa ke mu ɔli, ɔa ke khi ɔkiokia, ini o tseku ngeli na omose olese. ⁴ Igho o li khi shi e o inyoghuo-mhe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, e e a she li ghu-a pfa ekpabo oyi ushi. A she ga li mholi eghenge ni a ro mele oyi oghose-a, ikhi oni a rote eghuli guise le, ni a me asha ke gbe akanya enete na Eshinegba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhe o ro o mheshe na awa, igho oghuemhe oyi olamhe ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni o pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa ro she ghu pfa emini e ke kpe gen o awa egho, a she pfuese awa obo oyi ushi, ni awa me asha rote ode onogbo oyi Ayemhe ke ga, ni ɔa ke khi ode oyi ushi ni a keke.

Inu-olamhe khe abo

⁷ Se awa ke ya ngme mena? Olamhe oni ushi o ke khi sho? Iiye o. Egbegbo lo khi, mhi aa kha lese emini olamhe o khi, ini ɔa khi ushi lo. Irari khi mhi aa kha lese emini ivie shi emhi ogho o khi ini ushi ɔa lie, “Khi vie shi emhi ogho.”* ⁸ Rote oni ushi ogho, olamhe o te me asha guise iwali oghuemhe ukphe nya ni e la mhe egbe le. Ini a rue ushi ode-a eri olamhe o ghua. ⁹ Eri mhi kpe la agbo tse abi mhi aa ro lese ushi ne, ama abi ushi o ke ro bhale, olamhe o gbo bhale agbo, lohi mhi ro ghua. ¹⁰ Mhi me khi ushi ni o kha ri agbo bhale, khi eghuli o ro bhe.

¹¹ Olamhe o me asha migha rote ushi di mhe. Rote oni ushi, eghuli o gbe mhe.† ¹² Abokieli khi, oni ushi o pfuase, omheshe o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti ogho o ke ri eghuli ghi mhe egho? Iiye o! Ama ni a ro lese olamhe shi olamhe o ro pfi eghuli na mhe, rote emini o ti, ni a bhale ya e khi rote oni ushi, olamhe o mema khi olamhe egbegbo. ¹⁴ Irari khi awa lese khi ushi emhi Ayemhe o khi, ama mhemhe ogho tse, mhi khi oni a ro na olamhe de. ¹⁵ Mhi aa lese emini e li mhe, irari khi emini mhia nono ni mhi ke ri ele, mhi aa do be ri ele ɔli. Ama emini ɔa ghole mhe, mhia ri ele.‡ ¹⁶ Ini mhi ri ele emini mhi aa nono ni mhi ri ele, mhi lama shi o khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, ɔa ke khi mhemhe mhia ri ele ɔli ama olamhe ni o la mhe egbe lo. ¹⁸ Mhi lese khi emhikhoghuo ni o ti ɔa lamhe egbe, ikhi idiegbe olamhe oyemhe. Irari khi ini o tseku ghole mhe ni mhi ri ele emini o ti, mhia do be e ri ele ɔli. ¹⁹ Irari khi emini mhia ri ele ɔa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi ri ele, ochogh o onobe ni mhi aa nono ni mhi ri ele, mhi kiele e ri ele. ²⁰ Mena, ini mhia ri ele emini mhi aa nono ni mhi ri ele, ona o rokhase khi ɔa khi mhemhe mhi ri ele ɔli, olamhe ni o la agbo oyemhe ɔo ri ele ɔli. ²¹ Ina o ga limhe egbe eghengekpa. Ini mhia nono ni mhi ri ele onete, onobe o nu mhe la agho. ²² Irari khi ekelemhi udu oyemhe, ushi oyi Eshinegba o te e ghole mhe. ²³ Ama mhi me khi ushi olese o la mhe egbe e gbe akanya, ni o mu okholi vule shi ushi ni o la mhe udu o, o remhe mele oghumha ushi oyi olamhe-a, ni o la mhe egbe a gbe akanya. ²⁴ Ogho umebobinuje nabise mhi fe khi ena. Oghuo o ya tsumhi mhe idiegbe eghuli ona lasela? ²⁵ Mhi kphemhi na Eshinegba rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

Irarigho, mhemhe oyemhe, oghumha oyi ushi oyi Eshinegba mhi khi udu oyemhe, elemhi idiegbe olamhe, mhi khi oghumha oyi ushi olamhe.

8

Angeli na Ayemhe

* 7:7 Li ze Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li ze Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li ze iGal 5.17

¹ Irarigho, ipfezo-mu o a ke la o na egbo ne mie iJesu iKirisiti suo, ni e a ke ngeli rote ode olamhe, ama eni ee ngeli rote ode Ayemhe-no-pfuase. ² Ayemhe ni o ri agbo a na awa itobo khi awa mie iJesu iKirisiti suo, o she taghie mhe obo oyi ushi olamhe ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi o a dobe riele irari khi idiegbe olamhe o mie oli ekpabo, Eshinegba lolighuo o ke ya pfuase awa abi o ghie Omi oli, ni o li abi awa egbo olamhe ali ni o ya khi iluasobo shi olamhe eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o ro pfueche olamhe-a shi idiegbe ogbo olamhe. ⁴ Eri Eshinegba o riele ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mholi o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhe, ama ni awa ke ngeli rote ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni e ngeli rote ode olamhe, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe oo nono. Eri egbo ni ee ngeli rote ode Ayemhe, e ri udu shi emini Ayemhe oo nono. ⁶ Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o riele emini Ayemhe o gueye oli, eri o ya la agbo o mhue opfomhe. ⁷ Obe Eshinegba ogbo oo khi, ini udu olamhe oyoli oo mhese na li, irari khi o a ya suo eso na Eshinegba. Irari khi o a ze ni ushi oyi Eshinegba o mhese ke na li, wekhi eri o tigde ya lama ghue ni o mhese na li. ⁸ Egbo ni idiegbe olamhe oyewe o mhese e na, e a dobe riele emini o ghole Eshinegba.

⁹ Yeye oye idiegbe olamhe o a ke mhese e ne ama Ayemhe o ke mhese e ne, ini Ayemhe oyi Eshinegba o da la agbo oye ne. Ogbo ni o a da mhue Ayemhe oyi iKirisiti ne, o a khi onayoli. ¹⁰ Eri-tse khi ini iKirisiti o da la agbo oye ne, idiegbe oye o fu pfa olamhe, ayemhe oye o kie la agbo irari ipfuase ni awa rote obo oyi iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayemhe oyi oni o rote eghuli guise iJesu le o da la agbo oye ne, loli ni o rote eghuli guise iJesu le o ya rote Ayemhe oyoli ni o la agbo oye ri agbo na idiegbe ni oo ghu oye.*

¹² Irarigho, inyoghuo-mhe, awa mema ya ke ngeli abi ayemhe Eshinegba o gueye awa. Awa khi ke ngeli abi o ghole idiegbe olamhe. ¹³ Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhe o gueye, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayemhe o gueye, eri u wa gbe ekpabo olamhe a shi idiegbe oye, u la agbo. ¹⁴ Egbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o mhese e na imi Eshinegba e khi. ¹⁵ Irari khi Ayemhe ni Eshinegba o ro ne, o a khi oni o gbolo re khi oghumha ulishi, ama Ayemhe ni o ro re khi Omoo oyoli u mie. Oni Ayemhe o ri awa mhue itoto e vie lu Eshinegba, awa lu oli Itamhe, Itamhe.† ¹⁶ Oni Ayemhe lolighuo o pfi otsese shi ayemhe oyawa khi eniye eyi Eshinegba awa khi. ¹⁷ Ayemhe oyoli o ze ni awa lese khi awa ya nu iKirisiti mholi okemhi shi emini Eshinegba o ro shobo khi loli ya riele. Eghenge agho awa nu iJesu mholi okemhi ufumhi oyoli ini awa li me osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸ Mhi me oli me osoli ni awa a me memena khi o a khi oni a ro khokho emini a ro ya khase elemhi agbo oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Eshinegba o ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe eghenge ni Eshinegba o ro ya ri eni e khi egbegbi imiqli khase. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a ro mele afue-a, ni o a khi oghumhe oyewe, ama abi o li ghole oni Eshinegba lo, ni o rewe mele afue-a, elemhi irudushi, § ²¹ khi o ya tsumhi emini o ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Eshinegba kemhi epfa ni o mholi ufumhi.

* 8:11 Li ze i 1Kori 3.16 † 8:15 Li ze iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ 8:17 Li ze iGal 4.5-7 § 8:20 Li ze Igbae 3.17-19

22 Awa lẹṣe khi emini a ma nya e kiele e lomhe memena e la otomhe, abi okpotso ni oku o o to. 23 Oa khi emini a ma weweghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayemhe-no-pfuase ni o khi igbaekele agbo onogbo oyi Eshinegba. Awa lie lomhe abi awa li ri eloe shi eke e khe ogbele ni Eshinegba o ya la ukpeloe ogbokpa guele khi imi Eshinegba awa khi ali ni a ro ya pfa awa ike-a shi eke.* 24 Irari khi rote irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tse khi irudushi ni aa me gboo oa fe khi irudushi. Oghuo o gbo ri eloe shi eke e khe emini o she me eloe ne? 25 Eri-tse khi ini awa ri udu shi emini awa aa me ne, irabomudu awa ro ke e khe oli.

26 Igho Ayemhe o lie kpaghie awa obo umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lẹṣe abi a lie so iromhi, oni Ayemhe lolighuo o ri ilomhe e so iromhi na awa shi emini unu oa dobe e ngme. 27 Oni Eshinegba ni o o me elemhi udu oyi egbo, o lẹṣe usamhi eyi Ayemhe. Irari khi eri oni Ayemhe o so iromhi na egbo eyi Eshinegba abi o li de shi oghuemhe oyi Eshinegba. 28 Awa lẹṣe khi eri Eshinegba o o riele emhi nya te ode onete na egbo ni e nono ingme oyoli. Egbo ni o khia khi o lu shi omhese oyoli. 29 Eni Eshinegba o she kpe lẹṣe, wewe o ze oda ke ni e ya li abi Omi oli, ni oni Omi oli o khi onodode elemhi inyoghuo ebubu. 30 Igho eni Eshinegba o ze oda ke, wewe o li lu. Eni o lu, wewe o li pfa na, eni o pfa na wewe o li ro khi eni e mhue ufumhi onabi oyoli. 31 Abi awa ke ro mhue ena shi udu oyawa, se awa ke ya so shi ena mena? Ini Eshinegba o nu awa la, oghuo o ya dobe mu okhue vule shi awa o? 32 Loli ni oa to ukphe Omi oli na awa, ni o roli luasobo na awa nya, se o ya pfo udu gbo ri emhi nya ma oni Omi oli na awa? 33 Oghuo o ya gue ingme shi egbo ni Eshinegba o she ze egbe? Eshinegba lueghuo o pfa na ogbo. 34 Oghuo o dobe pfa ez o mu ogbo? Ijesu iKirisiti lueghuo lo, oni o ghua. O gbo dose agho, Oni a guise le bhale agbo, mena o shito obo ita oyi Eshinegba, o so iromhi e na awa. 35 Oghuo o ke dobe ya vase awa rote inono ni iKirisiti o nono awa lasele? Osoli abi khi omunu abi okholi ni a mu vule shi awa o o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me so lo, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lo? 36 Abi a li keke oli shi ebe-no-pfuase, khi,

“Itobo oyeye anye ro
la okhena eghuli elekpa,
a ri anye khokho

isumha ni a ya gbolo a.†”

37 Iiye, abi a rie me eni emhi enana nya, anye fu dose oni o kholi mu o le, rote obo oyi oni o nono ingme oyanye. 38 Irari khi mhi me oli me khi emhikhoghuo oa la agbo ona, eghuli wekhi agbo ilala, wekhi igeni wekhi iyemhe okpaghie ali emini e la irarogbe e mhese shi agbo ni awa la memena okekhi agbo ni o ke e bhale wekhi ekspabo, 39 wekhi iyagha ali ilimhi, wekhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vase awa rote inono ni Eshinegba o nono awa rote ijesu oyawa lasele.

9

Uzemhi ni Eshinegba o ze egbo iZireni

1 Egbegbi ingme mhia ngme itobo khi onayi iKirisiti mhi khi. Oa khi egbholi mhia lo. Udu oyemhe o pfi otsele shi o elemhi Ayemhe-no-pfuase, 2 ini mhie khi mhi mholi oya ali udu ialamhe ni oa mhue ukpese, 3 na egbo eyemhe ni anye khi egbo eghuo ali oia eghuo. Itobo oyewe, eri mhia lie khi Eshinegba o kha

* 8:23 Li ze 2 iKori 5.2-4 † 8:36 Li ze Iwolo 44.22

phi unu na mhe ali khi a kha rue mhe ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti o le, ini loli rewe mholi imiepfuese. ⁴ Wewe e khi imimi iZireni ni Eshinegba o ze, ni o ro khi imi oli, o ri ufumhi oyoli khashe we, o nu we rielle ilama kugbe, o ri ushi oyoli na we. Wewe e mholi egbegbi ugamhi, e she mie ishobo oyi Eshinegba.* ⁵ Wewe e mholi eni egbhali ena elele ni a suo eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wewe e li khi itita iKirisiti. Eshinegba ni oo mheshe na emhikpa, o khi oni aa kuehie agboagbo.

⁶ Mhi aa lie khi ishobo ni Eshinegba o shi, khi, o fia kua. Irari khi o a khi egbo ni e rote iZireni lasele nya, e khi egbo eyi Eshinegba. ⁷ Wexhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Eshinegba o gueye Aburaamu khi, "Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia."† ⁸ Onana o guele khi eniye ni o bia elemhi oghuemhe idiegbe nya ea khi imi Eshinegba. Ama eniye ni a bia rote ishobo onayi Eshinegba wewe a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobo onayi Eshinegba khi, "Egheghe ni o roshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobo oyemhe tse, iSera o bia om o omose."‡

¹⁰ Oa pfo gh o. Irari khi itsema emose eyi iRebeka, ita oghuo o bia we ikhi Aziki itita awa. ¹¹⁻¹² Ogb o a bia itsema ena ne wexhi eri e lese ingme e rielle onete ali onobe ne, ni Eshinegba o ro she gueye inyewe iRebeka khi, "Onogbhali o ya ke ga onikeke." Eri Eshinegba o rielle ona rokhashe khi, uzemhi ni loli e ze ogbo ni o khi emini o ya khi elemhi agbo, khi o a khi itobo akanya ni o gbe ama abi o ghole Eshinegba o li lu oli. § ¹³ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo, "IGieko pu mhi nono dose iso."*

¹⁴ Se awa ke ngme mena? Khi Eshinegba oo zolo? Iiye o, o a khi igho kpa!

¹⁵ Irari khi o gueye iMosisi oo li,

"Mhi ya mholi ilelemhi na
oni mhi ya mholi ilelemhi na,
mhi vie osue na

oni mhi ya vie osue na."†

¹⁶ Itobo igho, o a khi abi o ghole ogbo wexhi emini ogbo o rielle ama rote ilelemhi oyi Eshinegba. ¹⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme na shi iFero egbe, oo li, "Itobo ona mhi ro re khi oghie ni mhi rote emini mhi ya li e ri ekpabo eyemhe khashe, ni mhi ro ze agbo nya lese eva oyemhe."‡ ¹⁸ Irarigho, eri Eshinegba oo mholi ilelemhi na oni o ghole oli, o zese oni o ghole oli udu-a.

¹⁹ U dobe ya mhila mhe ogbo ona, "Elo o ze ni Eshinegba o ro kiele e me umhagueli oyawa sho, aborokhia khi loli o ri awa ngeli abi o ghole oli? Irari khi ogbokhoghuo o dobe ya nu Eshinegba khe abo?" ²⁰ Ama oghuo u khi, yeye ogbo ni gbudu ya mie Eshinegba unu? Emimi a ma o dobe ya lie oni o ma li, "Elo o ze ni u ro lina ma mhe?" § ²¹ Omekhe o a fe mhu e afu ni o ro ri eke eme e ma emini o ghole oli? O kha ma eghuo shi eni a ro rielle emini e mu eloe, o man o elese shi ni a ro rielle emini a me kpa.

²² Igho li khi emini Eshinegba o rielle. Aboriekhia khi o mholi afu ni o kha ro ri ofu ali ekpabo oyoli khashe egbo ni e kha pfua, ni o me ofu oyewe egho, ama eri o kie mhu e irabomudu na we. ²³ Ilelemhi ni o mholi na egbo ni o ze, ikhi egbo ni e ya mholi okemhi ufumhi oyoli, o ro ri abi ufumhi oniemhi oyoli o li

* 9:4 Li ze Okiali 4.22 † 9:7 Li ze Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li ze Igbae 18.10 § 9:11-12 Li ze Igbae 25.23 * 9:13 Li ze iMala 1.2-3 † 9:15 Li ze Okiali 33.19 ‡ 9:17 Li ze Okiali 9.16 § 9:20 Li ze Aza 29.16; 45.9

khase. ²⁴ Li shi awa, eni o li lu. Oa khi egbo iJu tse ama shi egbo iJeta. ²⁵ Abi o ngme shi ebe Osia ni o,
 “Egbo ni ea khi eyemhe,
 mhi ya lu we egbo eyemhe.
 Ushishi ni mhi aa
 nono ingme oyewe,
 mhi ya lu,
 ‘Egbo ni mhi nono.’ ”*

²⁶ Ali khi,
 “A ya me khi,
 ashini a ga la lie we,
 ‘Aa khi egbo eyemhe,’
 agho a gbo la lu we,
 ‘Imi Eshinegba ni o la o.’ ”†

²⁷ Azaya o ngme ingme
 oyi iZireni lasele gboo, khi,
 “Ini o tseku khia khi
 egbo iZireni e bu abi ekhashe
 ne la oko oniemhi,
 ikuku egbo o a ya tsumhi.

²⁸ Irari khi Eshinegba o ya
 ri inyanya so ezọ oyoli
 eke agbo-a zeghele.”‡

²⁹ Ezeze abi Azaya o kpe li ngme oli khi:
 “Ini Eshinegba ni o
 mheshe shi emhi nya
 oa keshe imi-imi le na awa lo,
 a kha li na awa osoli
 abi egbo iSodomu,
 a pfuse awa abi egbo iGomora.”§

Umha-miesuo oyi egbo iZireni

³⁰ Se awa ke ya ngme? Khi egbo iJeta ni ea na khu ipfuase, khi a pfa na rote irudunga, ³¹ ama egbo iZireni ni e na khu ushi igue-ngeli, ea kie te o? ³² Se o li khi igho? Itobo khi ea rote irudunga na khu oli, ama e rote ode ikanya khu oli. E kholo awe shi, “echẹ ozuode.” ³³ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo, “Bino, mhi tsua echẹ shi iZayo ni o ya ri egbo kholo awe. Echeli ni o ya re we de. Ama oni o da mie oli suo ne, oa ya me omama.”*

10

¹ Inyoghuo-mhe, emini e ghole udu oyemhe ali olema ni mhia lema Eshinegba khi, ni a bhale ya e khi egbo iZireni eyemhe e khi eni a mie pfuese. ² Mhi pfi otselẹ shi o khi e mhue omuege shi ugamhi oyi Eshinegba. Ama egbegbi ilẹsingme o a la omuege oyewe. ³ Aborokhia khi ea leşe ipfuase ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale, ni e ro nono abi e li ya ri oyewe ko egho, eri ea ri egbe we na ipfuase oyi Eshinegba. ⁴ Irari khi iKirisiti o ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o ze khi Eshinegba o pfa na ogbokpa ni o miesuo.

Imiepfuese, oyi ogbokpa lo

* 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29 Li ze Aza 1.9

* 9:33 Li ze Aza 28.16

5 IMosisi o lina gue o li le emini ipfuase ushi o khi, ni o re, “Oni o da ri ushi nya gbe ne, o ya la agbo.”* 6 Ama eri ipfuase ni o rote irudunga bhale oo, “Khi la ekelemhi udu oyẹ liẹ, ‘Oghuo o ya nga iloghie?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti tiemhile.) 7 “Okekhi eri u we, ‘Oghuo o ya tiemhi ilimhi na ningolo?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti rote eghuli ngale.) 8 Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Eshinegba o la mama e. O le unu, o le udu,” ikhi ungmehi irudunga ni anye ro o tse abo.† 9 Ini u ri unu oyẹ e khi, “Ijesu o khi Onomhue,” ni u ro miesuo shi udu oyẹ khi Eshinegba o rote eghuli guise o li le, a ya mie e pfuese. 10 Irari khi udu ogbo o ro miesuo ni a ro pfa na li, ali khi unu ogbo o ro ngme lasese ni o ro mhuẹ imiepfuese. 11 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo, “Onini o da regbenga li ne, o a tigbe ya me omama.”‡ 12 Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda o a la shi egbo iJu ali egbo iJeta o. Eshinegba o ga khi Onomhue oyi egbo nya, oo khivose egbegbo na oni o da lu o li. 13 Irari khi, “Onini o da lu eva oyi Onomhue o ya khi oni a mie pfuese.”§

14 Ama se e li ya lu o li ini e a mie o li suo? Se e li ya mie o li suo ini e a suo oni ungmehi? Se e li ya suo ini a ri oni ungmehi tsabo. 15 Se a li ya ri oni ungmehi tsabo ini ogbo a ghie eni e e tsabo fie lase? Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi, “Eri ibhale oyi egbo ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghẹle bhale!”*

16 Ama egbo iZireni nya e a mie oni usomhi onete ona suo. Azaya o liẹ, “Eshinegba, oghuo o mie usomhi oyi anye suo?† 17 Igho irudunga o li rote ini ogbo o suo oni usomhi e bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abo a te e suo oni usomhi. 18 Ama mhi mhila, eri aa suo oni usomhi? Eeli, e suo. “Uruli oyewe o she ramhi

ashakpa eke agbo,
ungmemhi oyewe
o ramhi ukpese agbo.”‡

19 Mhi gbo mhila, Eri o a lo egbo iZireni eso? Odode IMosisi o liẹ,
“Mhi ya ri egbo eyemhe
ke kpe ofuma oyi egbo
ni e a khi eyemhe ne,
Mhi ya re e mhuẹ iyese elemhi-a
deba ushishi ni e a lese mhe ne.”§

20 Eri Azaya o ri igbeudu ngme o li khi,
“Egbo ni e a roshaka
nono mhe e me mhe.
Mhi ri egbe mhe khase
eni e a mhila ogbo mhe.”*

21 Ama abi o ngme shi
egbo iZireni egbe khi,
“Ogbele nya mhi nise obọ oyemhe-a
na egbo ni e a ya suo eso,
ni e a lama mu pfi.”†

* 10:5 Li ze iLev 18.5 † 10:8 Li ze iDeut 30.12-14 ‡ 10:11 Li ze Aza 28.16 § 10:13 Li ze iJoa 2.32 * 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1 ‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4 § 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1 † 10:21 Li ze Aza 65.2

11

Ikheremhi egbo iZireni ni e kpole

¹ Mhie i. Eri Eshinegba o kie egbo eyi lolighuo? Iiye e! Mhemhe oyemhe ongi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rote edeli oyi iBejami lasele.*

² Eshinegba o kie egbo eyoli ni o rote igbaekele ze. Waa lese abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja o ro so iromhi ri awolo gueye Eshinegba emini egbo iZireni e riela? ³ Ni o ree, "Eshinegba, e she gbolo emekeguele eye-a, e guoghoh itete eye-a. Mhemhe-ghuo kpele mhi ke kpole, e gbolo e nono ni e gbe mhe-a." ⁴ Se Eshinegba o so li? Eri oo Elaja, "Mhi kese emose agbele ishulua le ni ea lama nyese ukhomhi na olitsa iBali." †

⁵ Igho o kie li khi memena. Itobo khi egbo iZireni e la o ni e kiele e suq eso na Eshinegba irari okhale oyoli ni o ro ze we. ⁶ Ini oni uzemhi o khi itobo okhale, o ke khi itobo ikanya. Ini o khi irari ikanya lo, okhale o ke khi egbegbi okhale. ⁷ Elo a ke me, Egbo iZireni ea me emini e nono. Ikuku egbo ni Eshinegba o ze, wewe e me emini e nono. Eni e kpole e le eso shi ulumhi ni Eshinegba o lu we, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

"Eshinegba o re we
lese-a ningolo.
Alo eyewe e zuse
ni ea ze we me eke,
ali eso eyewe e zuse
ni ea zewe ke ro o suq eso,
ramhi ogbe-namo." §

⁹ IDefidi o o lie,
"Eshinegba o ka ze
ni akhe ni e nye,
e mu okholi vule shi we o.
Ni o rewe kholo awe,
ni o nase we.

¹⁰ Alo eyewe e ka zuse
ini e khi me eke.
Ugugu oyewe o nyese
abi ighumha, agboagbo."*

Iguabo ni a toma para

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awe ini e de, ni ea ke dobe ya vule? Iiye e! Ama itobo olamhe ni e lamhe lo. Imiepfuese o she bhale deba egbo iJeta, ini egbo iJu e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivose na egbo iJeta itobo khi egbo iJu ea lama mie imiepfuese ni Eshinegba o ro ghi we. Sa o ghue, abi ikhivose ni agbo nya e ya mholi o ke beshi ya fu ramhi, ini eni egbo iJu e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ee egbo iJeta mhi nu e ngme. Aborokhia khi eri Eshinegba o ze mhe mhi khi aghiusomhi na kee na ghie ghi egbo iJeta egho, eri akanya oyemhe o mu mhe egbe. ¹⁴ Eri mhia riela ona ini mhi ri egbo iJu eyemhe ke kpe ofuma, ishegho ni mhi dobe tsumhi eghuo elemhi we. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a kie egbo iZireni o ri egbo na agbo enekpole nu Eshinegba ro riela, see o ke beshi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Eshinegba suq? Eri o ya li abine khi a rote

* 11:1 Li ze iFili 3.5 † 11:3 Li ze 1 Ighie 19.10,14 ‡ 11:4 Li ze 1 Ighie 19.18 § 11:8 Li ze iDeut 29.4; Aza 29.10 * 11:10 Li ze Iwolo 69.22-23

eghuli guise oḡbo le. ¹⁶ Ini a ri ukiękię ibuleđi onodode mele oni o pfuase-a irari khi a roli ga Eshineḡba, oni ibuleđi nya oni o pfuase o ke khi. Ini imhili oora o pfuase oni oora nya o ya khi oni o pfuase.†

¹⁷ Ama eri eę eḡbo iḡeta a li abi uguabo oora olivu onokpo ni a khi gbosę shi idieḡbe oyi eḡbegbi oora olivu ni a rote eke kuele vule. Eri eę a ke ya migha ashini iguabo eni a rote oni eḡbegbi oora olivu kanọ kua. Itobo ona, ikhivose ni e rote imhili oni oora olivu e lasele eę a ke ro li aḡbo. ¹⁸ Itobo igho, a khi ri eloe gbe eni iguabo ni a kanọ-a eḡho. Elo o re e ya ke vuse ike? Iguabo tse a lese khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu e mhue. ¹⁹ A dobe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni iguabo eḡho kua ni a ba me asha to-eoli we. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ we-a irari khi e a mholi irudunga. Eę a ashini a la irari khi a mholi irudunga. Ama a khi ze ni a ke vuse ike shi ona, ochogho a ze ni ulishi o ke mu e. ²¹ Irari khi ini Eshineḡba o kholo eḡbo iJu ni e khi eḡbegbi iguabo kua, o mema ya li dobe kholo e kua.

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshineḡba o li. Oo zese ingme-a deba eni e de o le, ama o somhi elemhi e, a kha da la angeli isomhelemhi ne, o ti elemhi e ini a da suo esọ na li. Ini o a khi igho eri o ya khi e kua. ²³ Ini eni eḡbo iJu e lase umha miesuo oyewe le, a ya gbo gbosę we shi eḡbegbi oni oora olivu. Eshineḡba o dobe ya gbo gbosę we shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri eę eḡbo iḡeta a li abi uguabo oora olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshineḡba o lina riele emini aa ya riele, ni o ro gbosę e shi eḡbegbi oora olivu. Ona o li abi eḡbo iJu. A lese khi oni Eshineḡba o ya gbo dobe gbosę oni uguabo oyi eḡbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie eḡbo iZireni pfuese ikpukhokho aḡbo

²⁵ Mhia nono ni a lese igesikia oyi osheli ni o la akagho inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lese ingme. Oni osheli khi, umha suo esọ oyi eḡbo iJu o a khi ona aḡbo aḡbo. Ama oni umha-sueso oyewe o ya laọ ramhi ni eḡbo iḡeta otuongme ni Eshineḡba o nono ni e bhale deba li, e ro gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi eḡbo iZireni nya. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, khi, “Omiepfuese o ya rote

iZayo bhale,
o ya khu ireloegbe Eshineḡba
idieḡbe imimi iGiekoḡpu-a.‡

²⁷ Onana khi ilama-kugbe
ni mhi mholi na we,
oni eḡheḡhe ni mhi ro ya rue
olamhe oyewe ode-a.”§

²⁸ Itobo khi eḡbo iJu e kie usomhi onete ona, e ro khi ebe Eshineḡba, itobo onete oyee ni aa khi iJu. Ama itobo ititita we, e khi omole Eshineḡba itobo khi o ze we. ²⁹ Irari khi Eshineḡba o a ya mu udu pfi shi isomhopfa ni o ro na oḡbo ali uzemhi ni oo ze oḡbo. ³⁰ Ezeze abi eę eḡbo iḡeta a kpe riele umha-sueso deba Eshineḡba eḡheḡhe ni o dose, a li mie ilelemhi oyi Eshineḡba irari umha-sueso ni eḡbo iJu e riele. ³¹ Ezeze abi eę ni aa khi iJu a li mie ilelemhi itobo khi eḡbo iJu e khi ena umha-sueso memena, igho wewe e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshineḡba o ri eḡbo nya khili ighumha umha-sueso ni o ba mholi ilelemhi na we nya.

† **11:16** Emini a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekoḡpu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi we e li khi. ‡ **11:26** Li ze Aza 59.20 § **11:27** Li ze ijere 31.33-34

A kueghie Eshinegba

33 Oghuo o dobe ya mhesẹ
abi eƆfue, ali egbhali ali ilese
oyi Eshinegba o limhi ramhi?

Oghuo o dobe ya lese
emini o la li udu ni o ya riẹ, [†]
ali ni o dobe ya guano ode eyoli?*

34 “Oghuo o she lese
udu oyi Onomhue?
Oghuo o dobe ya ye o li ude?”†

35 “Oghuo o ri ongmomhi
na Eshinegba ghue,
ni o ya nyene egbe fali o li lue?”†

36 Irari khi loli o ma emhi nya,
obo oyoli e te la agbo.
E la o gbo na li.

Loli a ri ufumhi a na agboagbo. Atse§

12*Iluasobo ni o la agbo*

¹ Itobo igho, inyoghuo-mhe, mhi ri itobo ilelemhi oniemhi ni Eshinegba o mhuẹ na awa lema e, a ri idiegbe eye e na Eshinegba, abi iluasobo ni o kie la agbo, ni o pfunse, ni o ti Eshinegba eloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a dobe ya ga. ² A khi ze ni ingeli eye e ali eyi egbo na agbo e li abeghuo. Ama a ze ni Eshinegba o mu udu eye e pfi mele udu enegbo-a. Eghẹghẹ agho a ya dobe lese abi oghuemhe oyi Eshinegba o li, a lese emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Eshinegba.

³ Itobo okhale ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro gue o li e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga dose ashini a fu ramhi. Ochogho, a ke ri ukpeloe itiegbe-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Eshinegba o ro ne o fu ramhi. ⁴ Ezeze abi awa li ze idiegbe oghuo ni o mhuẹ iguabo ododa ni e bu, ni ea ya gbe akanya oghuo, ⁵ igho o li khi elemhi iKirisiti ni awa rote idiegbe oghuo lasele, ni uguabo ogbogbo ali enekpole nya e li kugbe iguabo enekpole.*

⁶ Isomhopfa ododa Eshinegba o ro na awa abi o ri ekpabo na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekeguele ogbo o mholi, o rpli ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mholi. ⁷ Ini o khi oyi oni a ro o ga egboese, o ke ga. O kha ke khi oyi oni a ro o sese, o ke sese. ⁸ O kha khi oyi irudushi egbo o o khi ni o mie, o ke ri udu shi egbo o. Ini oni a ro o kpaghie egboese obo, ini e mholi emini o to we lo, o ke rue obo-a na egbo, abi o li pfo o li udu. Ini oni a la ralo ke mhesẹ na egbo lo, o ri eloe shi omhesẹ ke mhesẹ, o kha khi oyi ilelemhi, o ri egbe mu o li ke riẹ.†

Inono

⁹ Rote ekelemhi udu oye ke riẹ inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mhuẹ egbegbo. ¹⁰ A nono ingme oyi egbe e egbegbo, abi ogbo ali inyoghuo. A mhuẹ ekpe na egbo elese ke dose abi u li mu ekpe na egbe e. ¹¹ Khi li

* **11:33** Li ze Aza 55.8 † **11:34** Li ze Aza 40.13 ‡ **11:35** Li ze iJobu 41.11 § **11:36** Li ze 1 iKori 8.6 * **12:5** Li ze 1 iKori 12.12 † **12:8** Li ze 1 iKori 12.4-11

q̄waza akanya igbegbe, ama ri ɔ̄muegbe elemhi ayemh̄e ke ga Ɔ̄nɔ̄mhūe. ¹² Z̄e ni irudushi ni u mh̄ue o ri egbe ke mūe. Mhūe irabomudu ini u mh̄ue osoli, ke lema egh̄egh̄e kpa. ¹³ Ke kpaghīe inyogh̄ue ni e mh̄ue ɔ̄tomh̄e ob̄o. Ke mu egb̄o ep̄fese.

¹⁴ Ke s̄o iromhi ikhiv̄os̄e na egb̄o ni e mu okh̄oli e vule shi e ɔ̄. Ke khiv̄os̄e na egb̄o, khi ku it̄se na ogb̄o.† ¹⁵ Nu egb̄o ni e mh̄ue ogh̄el̄e ke gh̄el̄e, u nu eni ēe vīe, ēe vīe. ¹⁶ A ri op̄fomh̄e nu egbe e ke la. Khi khi ogb̄o ni ɔ̄o ti ike e nga, ama ke timama egb̄o ni ēa pfue. Khi rīel̄e khi u ma l̄es̄e d̄os̄e.‡

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke rīel̄e emini o ti egb̄o nya el̄oe. ¹⁸ Ini o z̄e ya rīel̄e, r̄osh̄eka od̄ekh̄ode, ni u r̄o nu egb̄o nya la kugbe elemhi op̄fomh̄e, ini o khi ob̄o oȳe o kp̄ole shi. ¹⁹ Em̄olemh̄e, a khi mie ab̄o okh̄oli, ochogh̄o a z̄e Ēshin̄egba o mie ab̄o okh̄oli na e. Irari khi Ebe-no-pfuas̄e o līe, “Mh̄emh̄e mhi mh̄oli imieab̄o okh̄oli, mhi ya fali w̄e ota.” Igh̄o Ēshin̄egba o ngme.* ²⁰ Ochogh̄o a ke rīel̄e abi Ebe-no-pfuas̄e o ngme khi, “Ini okiamhi ɔ̄o gbe ɔ̄be e, ri eminale na li le. Ini okiam̄e ɔ̄o gbe ɔ̄li ri am̄e nali da. Irari khi ini u li na, eri u w̄e ingamhi er̄e a nga li ukhomhi.”†

²¹ Khi z̄e ni onobe o mu e le, ama ri onete mu onobe o le.

13

Iregbe-tiemhie na eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e

¹ Ɔ̄gb̄okpa o ke sūo es̄o na eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e. Irari khi Ēshin̄egba lolighuo t̄s̄e o dōbe z̄e e ɔ̄gb̄o shi ukp̄ekhomhi omh̄es̄e. Ēshin̄egba o ri eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e nya leghie. ² Irarigh̄o, ogb̄o ni o da mu okh̄oli vule e shi eni ēe mh̄es̄e o ne, eri e mu okh̄oli e vule shi emini Ēshin̄egba o r̄o migha. Eni e da ligh̄o ne, ipfez̄omu e nono e ghi egbew̄e. ³ Irari khi eni ēa gūe ngeli a z̄e enighie e ke nas̄e, ɔ̄a khi eni e gūe ngeli. Irarigh̄o ɔ̄ni ɔ̄o rīel̄e ɔ̄kh̄ol̄o o na ulishi ena omh̄es̄e. Waa nono ni u pfue ulishi oyi egb̄o ni e la ukp̄ekhomhi? Ke rīel̄e emini o gbe akanya. Ini u li gh̄o, e ya kūegh̄ie. ⁴ Irari khi eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e, Ēshin̄egba o z̄e w̄e ni e ke kpaghīe e ob̄o. Ama u kha rīel̄e emini ɔ̄a gbe akanya, ke na ulishi oȳew̄e, irari khi e mh̄ue itoto ni e r̄o ya nas̄e. Eni ēe ga eyi Ēshin̄egba e khi, ni ēe nas̄e eni ēa ya sūo es̄o, ni o r̄o khase khi elemhi ēe bi Ēshin̄egba shi o. ⁵ Irarigh̄o, z̄e ni u ke nȳes̄e ukhomhi na eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e, itob̄o khi emini o ti lo ni u ke rīel̄e, aa khi itob̄o elemhi ibibi oyi Ēshin̄egba t̄s̄e.

⁶ Onano o li z̄e khi u mema ya z̄e oga, irari khi eni e la ukp̄ekhomhi omh̄es̄e eni ēe ga eyi Ēshin̄egba e khi, ni e ri egh̄egh̄e oȳew̄e nya na akanya omh̄es̄e. ⁷ Fali ɔ̄gb̄okpa ota ni u lo ɔ̄li. Ini u lo ota oga, z̄e ɔ̄li, okekhi oz̄ela, z̄e ɔ̄li, ri ekpe ke na egb̄o, u nȳes̄e ukhomhi na w̄e.*

A ke rīel̄e inono irari oni ogb̄el̄e o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ɔ̄gb̄o ota emhikhogh̄uo, s̄e ni ota inono ingme oyi ɔ̄nuzava oȳe t̄s̄e! Irari khi ɔ̄gb̄o ni o da nono ingme oyi ɔ̄nuzava oȳoli ne, o she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ēe, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiat̄o,” “Khi z̄e ni emhi ɔ̄gb̄o o to e egbe,” Ali elese ni e kp̄ole nya, ushi oghuo o z̄e w̄ew̄e nya ukhomhi, ni ɔ̄o, “Nono ingme oyi ɔ̄nuzava oȳe abi u li nono ingme oyi egbe e.”†

† **12:14** Li z̄e iMat 5.44; iLuk 6.28 § **12:16** Li z̄e Ekpi 3.7 * **12:19** Li z̄e iDeut 32.35 † **12:20** Li z̄e Ekpi 25.21-22 * **13:7** Li z̄e iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † **13:9** Li z̄e Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLev 19.18

¹⁰ Oni ɔ da nono ingme oyi ɔnuzava oyɔli ne, ɔa tigbe ya li ɔ li onobe. Irarighɔ, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke riɛɛ ona, leɛɛ egehegehe ni a la memena. Egehegehe o she ramhi ni u rɔ ya rɔte olesɛ guale. Irari khi egehegehe imiepfaese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale doɛɛ egehegehe ni awa rɔte odode miesuɔ. ¹² Eɛe iyɔɛɔ o she ɛ doɛɛ, ogbe o she ɛ gbe-a. Awa khi ke ngeli abi eɛbo ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rɔ ya la elemhi ákpá. ¹³ Awa guɛ ke ngeli abi eɛbo ni e la ákpá. Awa khi nu wɛ ye ukue ebe ni e la riɛɛ efiala, ali idonyo guoɛɛ-a. Awa khi kia okia ke mu ighuɛ ebe. Awa khi la agbo okhɔli wɛkhi agbo iviɛ shi emhi oɛbo. ¹⁴ Ochoghɔ awa ri ijesu iKirisiti Onomhuɛ sɔ abi awulu. Khi ke sa abi u li ya riɛɛ oghumhe eyi idiegebe olamhe.

14

A khi ke ri unu zɛ eɛboɛse ifue

¹ A mie oɛbo ni irudunga oyɔli ɔa lolo toto. Khi nu ɔli ke khakɔ shi emini ɔ mieshi ni o khi ɔda shi oye. ² Irari khi eɛbo eghuo e miesuɔ khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama oɛboɛse ni irudunga oyɔli ɔa lolo toto, ɔ leɛɛ le ebe tɛɛ. ³ Oɛbo ni ɔ le emhikpa, ɔ khi ri ɛloe gbe ɔni ɔa ya le, oɛbo ni ɔa ya le emhikpa, ɔ khi gue oni ɔ le emhikpa ɛzɔ. Irari khi Eshinegba ɔ ga mie we. ⁴ Oghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi oɛboɛse ɛzɔ? Oga oyɔli tse ɔ doɛɛ ɛ liɛ khi ɔ guɛli, ali khi ɔa guɛli. O ya migha, irari khi Onomhuɛ ɔ doɛɛ ya rɔli migha.

⁵ Eri eɛbo eghuo e dabi khi ogbeɛ oghuo o mu ɛloe doɛɛ olese. Oɛbo olese ɔɔ khi abeghuo ogbeɛ nya e li. Oɛboɛbo ɔ ri udu oyɔli shi asha ni ɔ migha shi. ⁶ Oni ɔ bino khi ogbeɛ okhoghuo o la ɔ ni o mu ɛloe ne, eri ɔ rɔli ri ufumhi na Onomhuɛ. Oɛbo ni ɔ le eminale, o le ɔli ri ufumhi na Onomhuɛ, irari khi Eshinegba ɔ kphɛmhi na, ɔni ɔa le, Onomhuɛ ɔ rɔli mu ekpɛ na, ɔ kphɛmhi na Eshinegba.* ⁷ Aa mɛ onɛɛ-awa ni ɔ la agbo na egboɛli tɛɛ, wɛ khi eri a mɛ onɛɛ-awa ni ɔɔ ghu-a na egboɛli tɛɛ. ⁸ Ini awa la agbo, Onomhuɛ awa la ɔ agbo na. Ini awa ghu-a, Onomhuɛ awa ghu-a na. Awa la agbo o, awa ghu-a o, oyi Onomhuɛ awa khi.

⁹ Onana o zɛ khi iKirisiti ɔ ghu-a, ɔ guale ni ɔ rɔ khi Onomhuɛ oyi eɛbo ni e ghu-a ali eɛbo ne la agbo. ¹⁰ Yeyɛ o ye, elɔ o zɛ ni u rɔ a gue inyoghuo ɛ ɛzɔ mena? Yeyɛ o ye, elɔ o zɛ ni u rɔ ri ɛloe ɛ gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Eshinegba ni ɔ gue awa ɛzɔ.† ¹¹ Irari Eshinegba ɔ lina ngme ɔli shi Ebe-no-pfausɛ khi,

“ ‘Aborɔkhia khi mhi la ɔ eghɔ,’
Onomhuɛ ɔ lina ngme,
‘Oɛboɛka ɔ ya wugha mhe odalo,
Oɛboɛka ɔ ya guele khi
mhemhe mhi khi Eshinegba.’ ”‡

¹² Itobo ighɔ, oɛboɛka ɔ ya gue khasɛ Eshinegba abi ɔ li gbe.

A khi yɛɛ egebe ɛ de

¹³ Itobo ighɔ, lase iguegebe-ɛzɔ le. Ochoghɔ, mhɔli ɔli shi udu oye khi u waa ya kpɛ emhi wɛkhi ɔzuode shi eke ni inyoghuo ɛ ɔ khɔlo awɛ shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhemhe ali ijesu anye kugbe, o rokhasɛ mhe khi emhi khoghuo ɔa la ɔ ni ɔa pfausɛ. Ama ini oɛbo ɔ mhɔli ɔli shi udu khi emhi ɔa pfausɛ, ɔli oni emhi

* 14:6 Li zɛ iKolo 2.16 † 14:10 Li zɛ 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li zɛ Aza 45.23

oghò ọa pfuasẹ shi ọ. ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono ọa ke la oni angeli. Khi zẹ ni eminale nu le, o ri inyoghuo ẹ ni iJesu ọ ghu-a na de. ¹⁶ Khi zẹ afa ni u mhọli rọ ọ le emhikpa, ni u rọli ri omama ghi iKirisiti.

¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Eshinẹgba ọa khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhẹ ali oghẹle na Ayemhẹ-no-pfuase. ¹⁸ Ogbọ ni ọ da lina ga iKirisiti, ọ ma ti Eshinẹgba eloe, ẹgbọ e mu ekpe na li.

¹⁹ Itobọ ighọ, ke riẹle emini e ri opfomhẹ ẹ bhale, ni e gbo ya kpaghie ogbọkpa rọ mhọli imiesuọ ni o toto. ²⁰ Khi ri itobọ eminale pfulẹchẹ emini Eshinẹgba ọ riẹle-a. A dobẹ ya le emhikpa, ama ọa ti ni a rọ bhale ya ẹ khi emini u wa le, o zẹ ni ogbọ olese ọ de pfilo olamhẹ. ²¹ O tinẹ ini u waa bie le emhikhoghuo wẹkhi eri u da onyo, wẹkhi eri u riẹle emhikhoghuo ni o ya ze inyoghue de.

²² Irarigho, emini u mieshi ingme enana nya rọli shi iteva oye ali Eshinẹgba. Oghẹle o khi ni ogbọ ni ọa pfa ẹzọ mu egbọli shi emini ọ riẹle ni ọ mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ogbọ ni ọ mhue akhokhomhẹ ọ da kie le, a she pfa ẹzọ mu ọli. Irari khi ulemhi ni ọ le ọa khi rọte irudunga. Emini ọa da rọte irudunga bhale ne, olamhẹ o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke lẹsẹ riẹle egbe awa ti tseẹ. ² Ochoghọ, ogbogbọ o ke riẹle inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe, ni o rọ kpaghie irudunga oyọli, ni o vule.

³ Irari khi iKirisiti ọa riẹle egbọli tseẹ ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni ọọ, “Eshinẹgba, itsuemhi ni ẹgbọ e tsue ẹ, o de nga mhẹ egbe.”* ⁴ Emini a kekẹ shi Ebe-no-pfuasẹ nya, eri a kekẹ ọli ni a rọ sẹsẹ awa ingme, ni a bhale ya ẹ khi iregbemie ali irudushọ ni Ebe-no-pfuasẹ o rọ na awa, o ri awa mhọli irudushi.

⁵ Eshinẹgba ni ọ khi ọni ọ ri iregbemie, ali irudushọ ọ na ogbọ, ọ ka rẹ ẹ mhue usamhi oghuo abi a liẹ deba ẹte-awẹ eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ẹẹ nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kuẹghie Eshinẹgba ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Onomhue Oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ọ li lama ingme oyawa, ni o ri ikuẹghie bhale ghi Eshinẹgba. ⁸ Itobọ khi mhi gueye ẹ khi iKirisiti ọ she bhale abi ọni ọọ ga ogbọ na ẹgbọ iJu, ni o rokhasẹ khi Eshinẹgba igesikia ọ khi, ni o rọ mu ma ishobọ ni ọ shi na itita awa, ⁹ ni ijeta e kuẹghie Eshinẹgba shi ilẹlemhi oyọli. Abi a li kekẹ ọli khi,

“Irarigho, mhi ya kuẹghie ẹ

iteva ẹgbọ ijeta.

Mhi ya to uwolo

kuẹghie eva oye.”†

¹⁰ O gbolo ẹ,

“Eẹ ijeta, ni a kuma

ẹgbọ eyọli ke ghẹle.”‡

¹¹ O gbolo ẹ,

“A kuẹghie Eshinẹgba

ẹẹ ẹgbọ ijeta,

a to uwolo kuẹghie ọli

* 15:3 Li zẹ Iwolo 69.9 † 15:9 Li zẹ iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li zẹ iDẹut 32.43

egbo nya.”[§]

¹² Azaya o gbolo liẹ,
“Omiami ijese o ya fu vule,
oni o ya vule mhese na e ijeta,
egbo ijeta e ya ri udu nga li.”*

¹³ Eshinegba ni a rote obo oyoli e mhuẹ irudushi, o ri oghẹle ali opfomhe ne rote iregbanga ni a mhuẹ nali, ni a ro bhale ya e khi irudushi oyee o fu sho rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase.

IPolu oni a ze o khi oni o gbe akanya na egbo ijeta

¹⁴ Inyoghuo-mhe, mhemhe oyemhe mhi mhuẹ imieshio khi onete o vo e egbe, khi ilese o gba na e ni a ro dobe ya ke sese egbe e. ¹⁵ Mhi she kpe gue ingme eghuo ye e gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo e yele e le ena. Itobo afu ni Eshinegba o ro na mhe, ¹⁶ ni mhi ro khi aghiusomhi na kepe oyi iJesu iKirisiti na egbo ijeta. Eri mhia gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ni a ro tsabo usomhi onete oyi Eshinegba, ni a ro bhale ya e khi egbo ijeta e li khi iluasobo, ni Eshinegba o mie, eni Ayemhe-no-pfuase o khuese-a pfuase. ¹⁷ Rote iJesu iKirisiti mhi te e mholi egbe-imumhe shi ugamhi ni mhia ga Eshinegba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, see ni emini iKirisiti o rote obo oyemhe riẹle ro ri egbo ijeta suo eso na Eshinegba, rote ungmehi ali ikanya oyemhe, ¹⁹ rote ekpabo eyi oleele ali onyaloa, ali rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase. Igho mhi rote iJerusalemu ngme ungmehi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpe khi emini o la mhe udu ni mhi ro ngme ungmehi usomhi onete ye egbo ni ea kie suo ungmehi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya to nga irogbekẹ ni ogoese o ro gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi,

“Egbo ni aa kpe
gue ingme oyoli ye ne,
e ya me, ali khi eni ea kpe suo,
o ya ye we.”†

Ugbamhi ni iPolu o gba, khi loli ya ye iRomu

²² Akanya oyemhe ona o zu mhe ode, ni mhi aa ro me asha bhale deba e. †
²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhuẹ ikanya ni e kpọ mhe le shi ikpe ena, ali ni o ro gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te e nono ni mhi bhale ya me egho, ²⁴ o la mhe udu khi mhi ya rote olieye e ini mhia le iSipeni. Mhi sa khi a dobe ya ri ikpaghiobo na mhe ni mhi ro ti okiali oyemhe je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku eghẹghẹ se. ²⁵ Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghie egbo eyi Eshinegba obo. ²⁶ Irari khi o ghole eni miesuo ni e la eke iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobo na egbo eyi Eshinegba ni e la iJerusalemu. § ²⁷ Egbe e mu we khi we we e ligho riẹle oli, e rue oli shi khi ota we we e lo we. Irari khi ini egbo ijeta e kemhi ikhivose ayemhe oyi egbo iJu, eri o li abi ota ni egbo ijeta e lo egbo iJu.* ²⁸ Ini mhi gbe akanya ona se ni mhi ro me oli me khi e she mie ikpagho ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya ko feli e ini mhia le. ²⁹ Mhi lese oli gboo khi ini mhi bhale, ikhivose oyi iKirisiti ni o vo tsululu mhi ro ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyawa ali inono ni Ayemhe o ro na awa lema e inyoghuo, a nu mhe so iromhi ali a gbo so iromhi na mhe. ³¹ So iromhi

§ 15:11 Li ze iwolo 117.1 * 15:12 Li ze Aza 11.10 † 15:21 Li ze Aza 52.15 ‡ 15:22 Li ze iRom 1.13 § 15:26 Li ze 1 iKori 16.1-4 * 15:27 Li ze 1 iKori 9.11

Eshinegba o tsumhi mhe obo oyi egbo ni ea miesuo na eke iJudia ali ni egbo Eshinegba ni e la eoli iJerusalemu ni e mie eni ikpagho ni mhi roo ghi we. ³² Ni a ro bhale ya e khi rote oghuemhe oyi Eshinegba, mhi doberi ri udu oghelē bhale deba e ali ni awa ri udu shi egbe o. ³³ Eshinegba oyi opfomhe o ka nu e e nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lqlighuo o tse egbo ke

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye e, ikhi inyoghuo awa ni okpotso, ni o khi oni o ralo shi eni e miesuo ni e la eoli iKenkhiria. ² A ri eva oyi Onomhue kpe abo mie oli, abi egbo eyi Eshinegba e ye ni e li. A ri ikpaghie obo onini o da ya nono obo oyē e na li. Irari khi anamelo oyemhe ali ebubu egboese o khi.

³ Mhia tse iPisilia ali Akuila ni e kpaghie mhe obo shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbo oyewe shi okhena irari oyemhe. Oa khi weweghuo tse mhia tse uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo enayi egbo iJeta. ⁵ Mhi gbo li tse igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oyewe.

Mhia tse egbegbi omolemhe Epanetusi ni o khi ogbo onodode ni o mie iKirisiti suo ukiekie eke Esha.

⁶ Mhi tse iMeli ni o toto obo a gbe akanya na e.

⁷ Mhi tse Adironikusi ali iJunayasi, egbo iJu nabi mhemhe ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpe na e khi elemhi idiegebe oyi ighiusomhi na kee. Ama e kpe miesuo khe mhe.

⁸ Mhia tse Amipiliatusi, egbegbi omolemhe, ni mhi mhue inono na elemhi Onomhue.

⁹ Mhia tse Urubane, ni o kpaghie anye obo akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tse iSitachisi, egbegbi omolemhe.

¹⁰ Mhia tse Apelēsi, ni a me gboo khi igesikia o ro deba iKirisiti.

Mhi tse ena omhue-apfe oyi Arisitobulusi.

¹¹ Mhi tse Erodiōni ni o khi inyoghuo-mhe.

Tse eni e miesuo na omhue-apfe oyi iNakisusi.

¹² Mhia tse iTirifana ali iTirifosa eni ikpotso egho ni e gbe akanya oyi Onomhue egbegbo.

Mhi li tse egbegbi omolemhe iPesisi oni okpotso ni o gbe ukpokpomhi akanya na Onomhue.

¹³ Mhia tse iRufosi, ogbakanya ni a ze oyi Onomhue, ali inyoli ni o li abi inyo shi mhe o.†

¹⁴ Mhi tse Asikiritusi, ali iFilegoni, ali Amesī ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuo ni e ga la.

¹⁵ Mhia tse iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo oli ni okpotso ali Olimpasi ali egbo Eshinegba nya ni e nu we la.

¹⁶ A tse egbe e otse onete, a ghele mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e tse e.

¹⁷ Mhi lema e, inyoghuo, a ke to okpe egbo ni e pfi okemhi ali ni e ri egbo de irudunga ni e mhue-a, eni osese oyewe oa de shi osese ni a sese awa. A nuata shi we o. ¹⁸ Irari khi egbo ni e riele emhi eghogho ea ya ga iKirisiti Onomhue uyawa, ama elemhi oyewe e ga. Rote eta-olelemhunu ni e ngme, e ro o di usamhi udu oyi egbo eghuo ni ea mhue ilese. ¹⁹ Ogbokpa o she suo abi a li ri ungemhi

* 16:3 Li ze Ika 18.2 † 16:13 Li ze iMak 15.21

oyi Eshinegba a gbe akanya. Itobọ ona mhi rọ ghele shi ingme oye. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Eshinegba oyi opfomhe o ya kele guoghọ okphaghie-a shi e ekowe. Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ke deba e nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, o o tse e. Igho khi iLushosi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu. † ²² Mhemhe iTetiusi ni mhi ri ugba ma a keke ebe ona na iPolu, mhi tse e, abi oni o miesuo. ²³ IGayusi ni o ri owa oyoli na mhe kushi, ni o gbo ri ukpelo e khu mhe, ni o lama eni e miesuo e ke legba owa oyoli, o o tse e.

Erasitosi, ni o ri ikpagho o shi na eoli oye we ali inyoghwo anye ikhi iKaritusi, e e tse e. § ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ka nu e la, Atse.]

²⁵ Ufumhi khi oyi Eshinegba! Loli o dobe re migha shi irudunga oye e abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi rọ o tse abo, ali ni o de shi irokhashe oyi osheli ni a rọ sheli agboagbo elemhi ikpe ebubu ni e dose.

²⁶ Ama mena, a she ri oni igesikia khashe, rote akeke shi eke enayi emekeguale, abi Eshinegba ni o la o agboagbo o mheshe oli a li roli khashe ishishi nya, ini e ba miesuo ni e suo eso na lue. ²⁷ Eshinegba ona ilese, a ri ufumhi na agboagbo, rote obo oyi iJesu iKirisiti! Atse.

† 16:21 Li ze Ika 16.1 § 16:23 Li ze Ika 19.29; 1 iKori 1.14; 2 iTimo 4.20

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi egbo IKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iSositenis.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyoli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obo oyi iJesu iKirisiti, abi o li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikphemhi na Eshinegba

⁴ Eghenge kpa mhi ro kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni o rieje na e rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁵ O she re mholi epfue odekhode elemhi iguengme ungemhi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o a ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la roli ya khase. ⁸ O ya mu e mhue gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni e mhue umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ya bhale. ⁹ Eshinegba ni o lu e ni a nu omi oli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhue ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghuo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo. ¹¹ Egbo eghuo na omhue-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emini mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o khe, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese oo, "IPita mhia deba," olese oo, "IKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi oora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ ¹⁵ Irarigho, onge e o a ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti o a ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungemhi oyoli le ni o a rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

IKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

¹⁸ Irari khi eri ungemhi oyi apfida o khi afue shi esu oyi egbo ni ee pfua o, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabo oyi Eshinegba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase oo li,

"Mhi ya pfueche eghali

oyi eni e mholi eghali-a,

* 1:2 Li ze Ika 18.1 † 1:12 Li ze Ika 18.24 ‡ 1:14 Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § 1:16 Li ze 1 iKori 16.15

mhi bi ilësingme oyi

eni e riële khi wëwë e guë ebe ma.”*

20 Mena, ashi ona ilësingme o migha? Ashi oꝑuebe o la? Ashi eni e guë khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshinëgba o ri egbhali ni e la agbo ona mele oꝑyeghe-a?† 21 Eri Eshinëgba o ri ilësingme oyi loꝑighuo zë khi eꝑbo eã rôte ilëšë oꝑewë lešë oꝑi. Ochoghõ, eri o ghõle Eshinëgba ni o rôte itsabo oyi usomhi ni eꝑbo eꝑ khi oꝑyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suõ. 22 Eꝑbo iju, irõkhasë eyi oꝑyaloa e migha khe, eꝑbo iGiriki eꝑ nono ilësingme, 23 ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abõ usomhi ona, o ri elemhi a bi eꝑbo iju, o khi oꝑyeghe shi esõ oꝑi eꝑbo iJeta, 24 ama eꝑbo ni Eshinëgba o lu, ghe iju ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabõ ali ilëšë oyi Eshinëgba o khi. 25 Irari khi emini o li abi umhalëšë oyi Eshinëgba, o mhuë ilëšë dõšë eꝑbhali oyi oꝑbo, emini o li abi oꝑõsemhë oyi Eshinëgba o mhuë itoto dõšë ekpabõ oyi oꝑbo.

26 Inyõghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshinëgba o lu e. Eꝑbo ena agbo ona eã bino shi eni e mhõli ugbhë, ali khi oã khi ebubu e e fialo-a, oã khi ebubu e e khi ekhemhuë. 27 Eri Eshinëgba o zë emini eꝑbo e bino shi emhi eyeghe elemhi agbo ona ke, o rëwë ri omama mu elësingme. O zë emini eꝑ mhuë ochi elemhi agbo ona rõ khi eni e mhuë ekpabõ unu-a.

28 Eshinëgba o zë emini eã mu eloe na agbo ona ali emini eꝑbo e ri eloe gbe, ni e rõ shi afue. O rëwë ri emini eꝑbo eã bino khi e mu eloe mele afue-a, 29 ini oꝑbõkhõghuo o khi doḅe la odalo oyi Eshinëgba tono obõ udu. 30 Irari khi loꝑi o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. iKirisiti ni o khi ilëšë ni o rôte obõ oyi Eshinëgba bhale. Emini a ri ona ngme khi, loꝑi o khi ipfuasë ali irõpfluasë ali ipfasheke oꝑyawa. 31 Irari ona, Ebe-no-pfluasë o rõ lië, “Onini o da nono ni loꝑi tono obõ udu, o ke ri emini Onõmhuë o riële tono obõ udu.”‡

2

1 Inyõghuo, abi mhi rõ bhale oliëyë e ya tsabõ osheli igëšikia ni o la ungmemhi oyi Eshinëgba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghõgighõgi, wëkhi eri mhi rõkhasë khi mhii wëna gba. 2 Irari khi abi mhi rõ la iteva oꝑe, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lešë shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni o ghu shi apfida. 3 Onana o zë khi abi mhi rõ te ekë bhale, eri mhi li abi õni oã mhuë ochi, ulishi o rëmhe kpheli.* 4 Abi mhi rõ sësë e, ni mhi rõ tse abõ ungmemhi gueyë e, mhi aa ri ilëšëdõšë ali eta-oꝑlëmhunu nu e ngme. Ama eri mhi ri ekpabõ oyi Ayemhë oyi Eshinëgba khase. 5 Ini irudunga ni a mhuë, o khi ya migha nga eꝑbhali oyi oꝑbo, ama ekpabõ oyi Eshinëgba.

Ilësingme oyi Eshinëgba

6 Usomhi ni o khi oyi ilësingme anye gueyë eꝑbo ni e womhë eloe shi emhi irudunga. Ama oã khi ilëšë oyi agbo namo wëkhi oyi eni eꝑ mhësë shi agbo namo, eni e ya mele afue-a. 7 Ingme osheli ilësingme oyi Eshinëgba mhia ngme. Ilësingme ni o rõ sheli na eꝑbo agboagbo ni o she kpe gba shi ekë khi awa ya mhõli okemhi shi ufumhi oꝑoꝑi. 8 Aã me oghie õkhõghuo ighie ena agbo namo ni o lešë oni ilësingme ona. Ini o khia khi e lešë lo, eã kha ta Onõmhuë ni o mhuë ufumhi ma afida gbe-a. 9 Ama abi Ebe-no-pfluasë o ngme ni oꝑ, “Ukpëloe okhõghuo oã me ne,

* 1:19 Li zë Aza 29.14 † 1:20 Li zë iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25 ‡ 1:31 Li zë ijere 9.24

* 2:3 Li zë Ika 18.9

esọ okhọghuo ọa suọ ne,
 wẹkhi eri ogbọkhọghuo
 ọ sa udu oyọli ramhi ọ ghue,
 emini Ẹshinegba ọ riẹle
 shi ekẹ ẹ khẹ eni
 e nono ingme oyọli.”†

10 Ama Ẹshinegba ọ she rọli khase awa rọte Ayemhe oyọli. Irari khi eri Ayemhe ọ ọ guanọ emhikpa, ya ramhi osheli ni Ẹshinegba ọ gba. 11 Itobọ khi Ayemhe ni o la ogbọ egbe luẹghuo o lesẹ isamhi eyi ọni ogbọ. Ighọ ogbọkhọghuo ọa lesẹ isamhi eyi Ẹshinegba, seẹ ni Ayemhe oyi Ẹshinegba. 12 Awa aa mie ayemhe oyi agbọ ona, ochoghọ ayemhe ni o rọte obọ Ẹshinegba bhale ni awa rọ lesẹ emhi nya ni Ẹshinegba ọ rọ na awa afue-afue, awa mie.

13 Anye ẹa ya ngme ingmemhi ni a rọte egbhali oyi ogbọ seẹ, ama ingmemhi Ayemhe oyi Ẹshinegba o seşẹ anye, anye liẹ seşẹ egbọ ni e la elemhi ayemhe, emini e khi emhi ayemhe, ni e khi egbegbọ. 14 Ogbọ ni ọa da mhue oni ayemhe ne, ọa ya lesẹ emini a ri emhi na Ayemhe oyi Ẹshinegba ngme. Ogbọ oghoghọ, afue emhi ayemhe e khi shi ọli ẹloe, irari khi emini e khi odẹ ayemhe, ayemhe a te ẹ lesẹ we. 15 Ogbọ ni ọ da mhue oni ayemhe ne, ọ dobe ya lesẹ udi emhikpa, ama egboese ẹa dobe ya lesẹ abi ọni ogbọ ọna ọ la ọ shi. 16 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọọ,

“Oghuo ọ lesẹ udu
 oyi Onomhue?”

Ni ọ dobe ya ye ọli ude?”

Ama khi, awa mhọli udu oyi iKirisiti.‡

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni e mie ifesu iKirisiti suọ na iKoriti

1 Inyoghuo, mhi aa nu ẹ ya ngme abi eni e mhue Ayemhe oyi Ẹshinegba, ama abi egbọ ni ẹ ngeli abi egbọ na agbọ, ali emofẹ elemhi irudunga oyi iKirisiti.

2 Lọli mhi rọ ri amẹ inyeli na ẹ da ni ọa khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* 3 Egbọ na agbọ a kie khi. Emini o da zẹ khi a kiele ẹ kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe ẹ ẹ wola, oghọ o rọkhase khi egbọ agbọ a kie khi? Ọa khi eri a kiele ẹ ngeli abi egbọ na agbọ? 4 Ini ọtuoghuo elemhi ẹ ọọ li, “IPọlu mhia deba”, ni ọlese ọ rọ ọ li, Apolosi mhia deba, ọa khi eri a ngeli abi egbọ na agbọ egbọ?†

5 Ini ẹẹ a bino ọli bie, oghuo Apolosi ọ fẹ khi? Oghuo iPọlu ọ khi. Eni ẹẹ ga eyi Ẹshinegba anye ga khi ni ẹẹ a rọte obọ oyanye miesuọ. Eri ogbogbọ ọọ gbe akanya oyọli ni Onomhue ọ rọna li ọ gbe. 6 Mhemhe mhi ri ukpamhi kọ, Apolosi ọ ku amẹ shi ọ, ama Ẹshinegba ọ zẹ ni oni ukpamhi o rọ fu.‡ 7 Oni ọ rọ kọ ali oni o ku amẹ shi ọ, ẹa mu ẹloe. Sẹ khi Ẹshinegba ni ọ ri emhi ẹ fu. 8 Ikihoda ọa laọ na oni ọ rọ kọ ali oni ọ ku amẹ shi ọ, Ẹshinegba ọ ya ri elele na ogbogbọ abi ọ li gbe. 9 Irari khi eri anye kugbe ẹ gbe ikanya na Ẹshinegba, ẹẹ a khi ishemhi oyọli.

Owa oyi Ẹshinegba a gbo khi. 10 Rọte afu ni Ẹshinegba ọ rọ na mhe, mhi rọ ri irogbeke gbe, abi ọga oyi itsọna. Onana egboese ẹẹ ma a nga. Eri-tse ogbogbọ ọ lesẹ abi ọ li ma a nga ọ. 11 Irari khi ogbọkhọghuo ọa ke gbo dobe ya ri

† 2:9 Li zẹ Aza 64.4 ‡ 2:16 Li zẹ Aza 40.13 * 3:2 Li zẹ Iburu 5.12-13 † 3:4 Li zẹ 1 iKoriti 1.12

‡ 3:6 Li zẹ Ika 18.4-11,24-28

irogbekę olese gbe dọsẹ oni Eshinẹgba ọ she rọ gbe ni ọ khili iJesu iKirisiti. ¹² Ini ọgbọkhoghuo ọ tọ nga oni irogbekę ona, ni ọ rọ ri igolu tọ nga ọ, okekhi ẹlomho, okekhi ẹchẹ ni ẹ ghale, okekhi ẹera, okekhi ẹfọlọ, okekhi ifulọ ọ rọ tọ nga ọ. ¹³ A ya ri emini e la elemhi emini ọgbọgbọ ọ rọ tọ nga ọ khase gboo, ọgbẹlẹ iguezo. Erali a rọ ya mhẹsẹ emini ọ rọ tọ nga bino ni a lẹsẹ emini e la elemhi we. ¹⁴ Ini emini ọ rọ tọ nga ọ, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. ¹⁵ Ini e toa, opfu o gbe ọli, ama a ya tsumhi ọli. Eri-tse khi eri o ya li abi ọgbọ ni ọ na pfue ẹlemhi erali. ¹⁶ Ẹẹ a lẹsẹ khi owa ugamhi oyi Eshinẹgba a khi, ali khi Ayemhẹ oyi Eshinẹgba o la ẹ egbe? ¹⁷ Ini ọgbọkhoghuo ọ yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinẹgba-a, Eshinẹgba ọ ya yese oni ọgbọ-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinẹgba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyọli ẹẹ a khi.

¹⁸ A khi ke di egbe ẹ. Ini ọngẹ ẹ ọ nono ni lọli khi oni ọ mhọli ilẹsingme shi eghẹghe ni a la ena, ọ ka khi oyeghe ni ọ me asha khi oni ọ khi ọlesingme egbegbo. ¹⁹ Irari khi emini ẹgbọ na agbọ ẹẹ bino shi ilẹsingme, afuẹ Eshinẹgba ọ bino ọli shi. Abi ebe o ngme, ni ọọ, “Eri Eshinẹgba ọ ri ilẹsẹdọsẹ eyi eni ẹ liẹ khi wẹwẹ e lẹsingme riele wẹ gbo mu.”* ²⁰ Asha olese o gbo ngme ọli shi ebe khi, “Eshinẹgba ọ lẹsẹ khi isamhi ni oni ọ liẹ khi lọli lẹsẹ dọsẹ ọọ sa khi ẹa mu amẹ.”† ²¹ Itobọ ighọ, a khi ke ri ọgbọkhoghuo tono obọ udu, irari khi emhikpa, eyi ẹẹ lọ, ²² ọ khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbọ ali eghuli o, okekhi agbọ onana ali ogbenakọ o, ẹẹ a ga mhue wẹ nya. ²³ Ẹẹ oyẹẹ eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti ọ khi oyi Eshinẹgba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni ẹẹ gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshinẹgba nga obọ. ² A ze ni a bhale ya ẹ khi oni a ri emhi nga obọ, ọ ri igesikia deba li. ³ Ẹgboli oyemhẹ ọa laọ ini u gue mhẹ ezọ, o ke khi ikotu na agbọ e gue mhẹ ezọ. Mhẹmhẹ mhi aa fẹ gue egbemhẹ ezọ. ⁴ Emhikhoghuo ọa nase mhẹ udu ni ọ gue mhẹ ezọ, ama oghọ ọa liẹ khi abọ eyemhẹ e ma pfuase gba. Onomhue ọọ gue mhẹ ezọ. ⁵ Irarighọ, a khi gue ọgbọkhoghuo ezọ ne neni eghẹghe iguezo o ramhi. Migha ni Onomhue ọ bhale ne. Ọ ya rue emini a rọ sheli alo ebili laseali emini e la ọgbọgbọ udu, eghẹghe aghọ Eshinẹgba ọ ya kuẹghie ọgbọgbọ abi o ti shi.

⁶ Emọle, mhi she ri Apolosi ali egbemhẹ riele irokhokho khase ẹ ni a rọ lẹsẹ abi ungmehi onana o ngme ni ọọ li, “A deba oni omhese ni o gbe akanya.” Aa khi ke liẹ khi oghuo e, ọ ti dọsẹ ọlese. ⁷ Elo o la e egbe ni o ghọ rẹ ẹ mu ọloe? Elo a mhọli ni ọa khi eri a rọli na ẹ? Ini o khia khi eri a rọli na ẹ, elo o zẹ ni a rọ tono obọ udu?

⁸ Ẹẹ a she ga mhue emini a nono nya! Ẹẹ a she ga pfue se! Eri a ke a mhese abi ighie, anye tse anye ke khi eni ẹa mhue! Áá kpa liẹ khi egbegbo a khili ighie, isheghọ ni anye li nu ẹ ke mhese! ⁹ O li mhẹ ọloe khi anye ighiusomhi na ke, Eshinẹgba ọ rọ shi asha ni o ga khọlọ nẹ nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue ẹ je obini olele ni a te ya gbolo wẹ-a. Ni anye khi emhi ofẹli ni ẹgbọ na agbọ ẹẹ gia, ali ni igeni ẹẹ gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a rọ bino anye shi eyeghe, ama ẹẹ a khi eni e lolo mhọli ilẹsingme elemhi iKirisiti. Anye aa mhọli ekpabọ, ama ẹẹ a mhọli ekpabọ, ali khi ẹgbọ ẹa mu ekpe ẹ na anye, a mu ekpe ẹ na ẹ.

¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiamę o gbe anye ramhi, anye aa mhõli emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpęloe a gbe anye, anye aa mhõli ashini a la. ¹² Anye roshęka ri abo eyi anye e gbe ikanya. Ini egbõ e ku itse e na anye, anye e ku isemhę na we, ini a mu okhõli vule shi anye o, anye ri egbe mie.* ¹³ Ini ogbo o yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfmhę sqli o. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbõ afue ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi e ni mhi ro ri omama mu e. Eri mhia nono ni mhi kpaghie e obo, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewe e kpaghie imi we obo. ¹⁵ U dobe ya mhõli egbõ agbele igbe (10,000) ododa ni e sese e ungmehi oyi ikirisiti, ama ita oghuo u lese mhõli. Mhemhę khi ita e, ee a khi imimhę rote usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi sese e. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhę.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi ro ghi iTimoti ghi e. Eri mhi nono ingme oyoli abi omõ ni mhi bia, ali khi oni o ga oyi Eshinegba ni o ri igesikia a gbe akanya na Onomhue o khi. ITimoti o ya gueye e angeli oyemhę abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhę o li de shi oseşę ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi e, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke e bhale ya feli e. ¹⁹ O kha ghõle Onomhue, mhi ya keke bhale oobo. Egehege agho, mhemheghuo mhi ya me abi eni egbõ ni e tsua ipfua eke egho e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi e khi wewe e mhõli. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba o le shi awa udu, o a khi oyi ungmehi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mhõli obo bhale, abi mhi ri ayemhę inono ali o pfmhę bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye e. Onabi aa ya me iteva oyi eni ea miesuo kpa, a ga me iteva oyeę. Ni o ramhi khi ogbo o nu inyoli onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha ro pfo e-a, ramhi ni a ro khu ogbo oghoghõ iteva oyeę lasele. ³ Abi o ro tseku khia khi mhi nuata shi e egbe alo-gbugbugbu, ayemhę oyemhę o nu e la. Mhi she pfa ezo mu ogbo ni o rieleş emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarigho, ini a ri eva oyi Onomhue iJesu lona kugbe, ali ni ayemhę oyemhę o ro nu e la, ali ni ekpabo eyi Onomhue o ro la e iteva, ⁵ a rue ogbo oghoghõ abo-a na okphaghie, ni o pfueche idiege eyoli-a, ini a pfuese ayemhę oyoli ini iJesu Onomhue o bhale.

⁶ O ma khõlo gba khi a tsua ipfuabo eke. Ni a ro o ze ni egbõ enana e la iteva oyeę. Aa lese khi eri e li abi umiesobo oghuo ni o ri oili gbolo enekpole-a?† ⁷ A rue ogbo okhõlo onana iteva oyeę lasele, ni a me asha la ipfuase. iKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she ro luase obo na awa.‡ ⁸ A khi ze ni awa ke rieleş imu elemhi okhõlo ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.§ ⁹ Abi mhi ro kpe te odode keke ebe ghi e, mhi gueye e a khi nu ogbo na itsebo ke kia kugbe. ¹⁰ Ama o a khi ingme oyi egbõ ena agbo mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbo le neni u wa kie egbõ ni e ku itsebo, ali ena emhi itoegbe ali ighiatõ ali eni ee ga ikhumhi. ¹¹ Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni o miesuo olo-egbhõli, ni o o ku itsebo kia kugbe, okekhi

* **4:12** Li ze İka 18.3 † **4:16** Li ze 1 iKori 11.1; iFili 3.17 * **5:1** Li ze iDeut 22.30 † **5:6** Li ze iGal 5.9 ‡ **5:7** Li ze Okiali 12.5 § **5:8** Li ze Okiali 13.7; iDeut 16.3

ogbo emhi itoegbe o, okekhi oni o ga ikhumhi, okekhi oni o yese ogbo eva-a, okekhi odonyo pfulẹchẹ egbe-a, okekhi oni o riẹlẹ alile. Khi ga nu egbo eghoghọ le eminale kugbe.

¹² Oa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odato ni ẹa miesuo ẹzo. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ẹzo ¹³ Eshinegba o ya gue eni ẹa miesuo ẹzo, ama abi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, “A khu ogbo okholo oghoghọ ẹ iteva le.”*

6

Eni e mie suo e khi ke lu egbe ẹzo ikotu

¹ Ini abi a li ga miesuo abi inyoghuo a me ingme, elo o ze khi a lu egbe ẹzo shi ikotu oyi esọ-ẹzo ni ẹa miesuo, ocho ni a kha ro ze ni eni e miesuo e so ẹẹ oni ingme? ² Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue egbo na agbo ẹzo? Ẹẹ ni a khi eni e ya gue agbo ẹzo, aa dobe a so shi ukuku ingme ifuabo eyee? ³ Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue igeni ẹzo? Seẹ awa aa li ke dobe e so egbe awa ikuku ingme na agbo ona. ⁴ Elo o ze ni a ro o tsua ingme ni a me ogbele kpa ke ghi esọ-ẹzo ni ẹa mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu e. Eri aa me ongee ni o lese ingme iteva oyeẹ, ni o dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuo riẹlẹ? ⁶ Elo o ze ni ongee o ro o rue inyoghuo oli le deba eni ẹa miesuo ni e roli gue ẹzo?

⁷ Emini o da ze khi a me iluegbe-ẹzo ikotu iteva oyeẹ ne, eri o rokhase khi eni e de a khi. Oni u kha ro ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha ro lama ni a li e le, ⁸ u ri ochogho vu ya lue na egbo, u li we e le, gbo li shi eni e miesuo elese.

⁹ A lese gboo khi ona okholo o ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe e. Egbo ni e ku itsebo, okekhi eni e ga ikhumhi, okekhi eni e kia okia, okekhi emose idegbe, ali emose ni e nu emose enabi wewe e gbhe, ¹⁰ li shi ighiatọ, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni e yese egbo eva, we khi eni e li egbo a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghẹghe o la o ni ẹẹ a ro kpe la agbo oghoghọ, ama a she khuese e olamhe-a, a khuese-a pfuase, a pfa na e, rote eva oyi ijesu iKirisiti Onomhue ali Ayemhe oyi Eshinegba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebo

¹² Ogbo o dobe ya lie, “Emini o ghole mhe mhi dobe ya riẹlẹ.” Ama mhiẹ oli, “Aa khi emhikpa e ti ni u riẹlẹ.” Ali khi ini mhi tseku dobe ya riẹlẹ emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* ¹³ Wa lie khi, “Eminale khi oyi akpidi lo, ali khi akpidi o khi oyi eminale.” Igẹsikia onana o khi, ama ẹlẹghuo, Eshinegba o ya yese we-a. Ama aa riẹlẹ idiegbe eyawa shi itsebo ilili. Eri a riẹlẹ idiegbe, ni awa rewe ke ga Onomhue. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhue egbe gba. ¹⁴ Ali khi Eshinegba o ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi o guise Onomhue oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lese khi idiegbe oyawa khi uguabo idiegbe oyi iKirisiti lo. Eri ogbo o ke ya rue uguobo idiegbe oyi iKirisiti, o ke ku oli gbe uguobo oyi adegbe? Oa ze ya li! ¹⁶ Abi aa lese khi ogbo ni o da le deba adegbe ne, khi o she to egboli ma oni adegbe o? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe o o li, “Wewe avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”† ¹⁷ Ama ogbo ni o da to ma Onomhue o ne, ayemhe oghuo e ke khi.

¹⁸ Me itsebo ikuku na, olamhe okhoghuo o la o ni o ri ichimhi a mu ogbo abi olamhe itsebo ikuku. Irari khi olamhe itsebo ikuku oo re e lamhe shi idiegbe

* 5:13 Li ze iDeut 13:5; 17:7 * 6:12 Li ze 1 iKori 10:23 † 6:16 Li ze Igbae 2:24

oyi yeye ghuo o. ¹⁹ Aa lese khi idiegbe oye e khi owa ugamhi oyi Ayemhe-nofuase lo, ni o la idiegbe oye, ni Eshinegba o ro na e? Oa ke khi yeye u mholi egbe e.† ²⁰ Irari khi eri Eshinegba o de ghalẹ. Irarigho, u mema ya ri idiegbe eye ri ufumhi na Eshinegba.

7

Ingme ingeli oyi omose ali okpotso

¹ Ni mhi ro so shi ogbo ni a keke shi ebe ya mhila mhe.

O ti ini omose ali okpotso ea ya le deba egbe. ² Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue oli e ke le deba egbe, okpotso ali odoli e ke le deba egbe. ³ Omose o khi ri okiamhi ughue gbe ughue oli, okpotso o khi li ri okiamhi ughue gbe odoli. ⁴ Okpotso lolighuo oa mholi idiegbe oyoli, ama odoli o mholi we. Igho o li khi egbe oyi omose, oa khi omose lolighuo o mholi idiegbe eyoli, ama ughue oli o li mholi we. ⁵ A khi kie egbe, see khi omose ali okpotso e lama shi egbe o khi wewe e ya nuata shi iledeba-egbe ne, ni e me asha mholi ukuta egheghe ro so iromhi. Oni eghегhe o kha dose se, e gbo bhale ya lona, ini okphaghi e khi me asha mu we fe, irari khi egbe ea ze e mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khokho ona na e, oa khi ushi ni mhi shi e shi eke na e. ⁷ O ma kha ti gba ini ogbokpa o dobe ya la o ni oa rue okpotso shi abi mhemhe lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba o somhi ogbogbo isomhopfa ododa. Ona o kha mholi ona, olese o mholi ogho.

⁸ Ee ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ea bie ye ughue abi mhemhe. ⁹ Ama ini ea dobe ya mu egbe we, e ke le ughue. O tine ni a ye ughue dose ocho ni a ro ya shito, egbe ee lala e shi ingme ughue.

¹⁰ Ee ni a la ughue, mhi mhesa ona na e, ni oa rote obo oyemhe bhale, ama obo oyi Onomhue. Okpotso o khi rote obo oyi odoli vu. ¹¹ Ama ini o li gho, o khi gbo ye ughue olese ghue, ochogh o ka nu odoli ro ri ele. Omose o khi gbudu khu ughue oli.*

¹² Ee oye enekpole, mhi gue ona ye e, mhemhe mhi ngme ona, oa khi Onomhue. Ini omose ni o miesuo o rue okpotso ni oa miesuo ughue, o kha ghole oni okpotso ni o ro nu oni omose shito, oni omose o khi khu oli. ¹³ Ini okpotso ni o miesuo o ngeli na omose ni oa miesuo, ni oni omose o ro mholi ogueme khi loli ya kie ri oni okpotso shi, oni okpotso o khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi okpotso ni o miesuo oo rue ipfuase e bhale ughue oyoli, ali khi omose ni o miesuo o ri ipfuase e bhale ughue oyoli. Ini oa khi igho lo, imi e, eni ea pfuase e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuese we-a pfuase.

¹⁵ Ama ini oni oa miesuo elemhi wewe aava, oo nono ni loli lase oni ughue le, o ke vu. Emhikhoghuo oa ke la akana ya mu omose okeki okpotso ni o miesuo mhue ini a me na. Eri Eshinegba o lu awa ni awa ro la agbo opfomhe.

¹⁶ Yeye okpotso, u fe lese ini itobo oye ode o kha ro mhue imiepfuese? Abi khi, yeye omose u lese ini itobo oye ughue o kha ro mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ogbogbo o migha ashini o la ni Eshinegba o ro lu oli, ali emini o lu oli shi. Ona o khi omhesa ni mhi ro na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini omose o she shele-a neni Eshinegba o lu oli, o khi mu oli pfi ri ele. Ini omose oa shele-a ne neni a lu oli, o khi ya shele-a. ¹⁹ Oa mhue abi o ngme, ini ogbo o shele-a okekha khi oa shele-a, emini o mema mu egbe khi, ni a ro ri ishi eyi Eshinegba gbe akanya. ²⁰ Ogbogbo o kie li abi o la o shi ni

† 6:19 Li ze 1 iKori 3.16; 2 iKori 6.16 * 7:11 Li ze iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

Ɛshinegba o ro lu o li. ²¹ Oghumha u khi ni Ɛshinegba o ro lue? Khi ze ni ogho o nase udu. Ama ini u me asha ya pfa egbe e o le, li gho. ²² Irari khi oni o khi oghumha ni Onomhue o ro lu o li, oni a rue abo-a o ke khi, igho li khi oni a rue abo-a ni Onomhue o ro lu o li, oghumha oyi Onomhue o ke khi. ²³ Eri a de e ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi ogboese. ²⁴ Inyoghuo, ogbogbo o nu Ɛshinegba la abi o li ni a ro lu e.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni e mu ughue ghue. Mhi aa rote obo oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na we, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi oni a ri itobo ilemhi khi oni a ri egbe e nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a me agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogbo o bie shito abi o li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo o. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mholi anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a me onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi eghenge o ke she. Ro te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue we e khi mu we egbe dose. ³⁰ Eni e vie, e khi ze ni o lo we egbe dose ode. Eni e ghele, e khi ze ni oghelue rue we vu, eni e de emhi, e khi ze ni emini e de e lo we alo, ³¹ eni e mholi emini e ri emhi na agbo o riele, e khi ze ni e rue we udu vu. Irari khi abi agbo ona o lao shi memena, o she e dose.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni o rue okpotso, ikanya eyi Onomhue e ku o li e le-a, irari khi eri o nono abi loli lie riele oghumhe oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni o rue okpotso shi, eri isamhi agbo e nase o li udu, irari khi eri o dua ni loli ri egbe ke mu ughue o li. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli e kemhi eva. Eri omueshi ni o ye ughue, okeki, omueshi ni omose o ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue e mu o li egbe. Eri o dua ni loli ri idiege ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni o ye ughue, emhi agbo o sa, irari khi eri o dua abi loli li ri egbe e ke mu odo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie e obo, o a khi eri mhia nono ni mhi zu e ode, ini a khi la ughue. Ochogho eri mhia nono ni a ke riele emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oye.

³⁶ Ini omose o me khi egbe e ke ze loli e mu deba omueshi oyoli ni omose o ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi we we e ya ri egbe shi. Ni o ro she te ni o ye ughue abi o ye ni o, o rue oni omueshi ughue abi o ghole o li shi. Oa lamhe. ³⁷ Ama omose ni o me khi loli mholi udu no toto ni o dobe ya mu egboli mhue. Ini o lama shi udu oyoli khi loli e ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omose ona o gue kia. ³⁸ Ogb o ni o rue omueshi oyoli ughue o gue kia. Oni o rue o li, loli o gue kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughue, o a gbudu rote obo oyi odoli vu ini o da kie la agbo. Ama ini odoli o ghua, o dobe ya ngeli na omose ni o nono, ama omose oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhe so oni ingme shi khi, o ya mholi oghelue ne ini o shito khi o a bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mholi Ayemhe oyi Ɛshinegba ni mhi ro o ngme ona.

8

Eminale ni a ro luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi ro ngme nga ogbo ni a mhila mhe ingme eminale ni a ro luase ikhumhi.

Awa lese khi, "Awa nya awa ga mholi ilese," ingme ona. Eri ilese o ri ogbo a ti-ipfuabo nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghie egbe obo. ² Oni o

dabi khi loli leşe gba, a kie lolo leşe abi  kha li leşe ne. ³ Ama gb ni  nono ingme oyi Eshinegba, Eshinegba  leşe li.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a r luase ikhumhi, awa leşe khi ikhumhi a khi emhikhoghuo elemhi agb, ali khi Eshinegba ghuo  khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilitsa ali ekhemhe, o khi eni e la idane o, okeghi ena ekeke, ngewe a khi Eshinegba wekhi Onmhe. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinegba ghuo kpe awa mhli, ikhi ita ni emhikpa e rte ob oyli bhale, ali ni awa la agb na, ali khi Onmhe ghuo  la , ni  khi iJesu iKirisiti ni emhikpa e rte ob oyli bhale ali ni awa rte ob oyli la agb.

⁷ Ama a khi eni e miesu nya e leşe igesikia onana khi afue ilitsa e khi. Ama ingme oyi eni ilitsa ena, o she lo egb egbgho egbe ramhi khi ini e le eminale ni a r luasobo egbgho, eri  li we egbe khi eni ilitsa e lie ga egb. Eri ona  yese udu oyew ni  gue we ez -a, irari khi a lolo toto imiesu ne. ⁸ Ama eminale a ti gb  mama Eshinegba. a ri awa ya khi eni a ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhe r  rle emini o ghle awa o khi ya khi zuode na gbese ni a toto imiesu, ni o rli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini gb ni  mhe udu ni a toto imiesu ne  fe me khi yeye ni u mhli ilise, khi u la udi olitsa e le eminale, u sa khi gho a ya ri udu nali r ke le eminale ni a r luase olitsa? ¹¹ Igh ni gb ni udu oyli a toto egb ni  khi inyghe ni iKirisiti  gh-a na  li ya opfu-a itob ilise oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyghe ni a ga miesu, eri u wa kuale udu oyew ni  gue we ez ni a toto egb utse. ¹³ Irarigh, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyghuo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyghuo-mhe  de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na ke  mhli

¹ Elo e kpomhe  le? Mhi aa khi aghiusomhi na ke? Mhi aa she me iJesu Onmhe oyawa, mhi re e mie li su? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na ke shi egbese , mhi aa li khi aghiusomhi na ke shi e ? Akanya ni mhi gbe iteva oye o rkhase khi aghiusomhi mhi khi shi e .

³ Ina mhi li a s egb ni e ri unu a yese afu ni mhi mhli-a, ⁴ eri mhi aa fu te  ni a ri eminale ali ony a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te  ni mhi li e rue kpotso ni  miesu shi, abi ighiusomhi na ke enekple, ali inyghuo Onmhe ali iPita e li rshi. Egheghe agh ni mhi li ke rue li mhe obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemhe ali iBanabasi tse anye leşe khi eni e ri ob oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me khli-okhue ni llighu  fali egbli ota? Oghiale nghuo a ya le emhi eomhi eyli? ni  ri ena kia nghuo a ya rte ena eyli da am inyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egb o li mhi lie ngme li, abi khi eri ushi a li mu ma ? ⁹ Irari khi a kee li shi ebe Ushi oyi iMosisi, “Khi mu na nokpo unu zu ini u rli e mhli ikpamhi emhi.” Ingme oyi na wee khi Eshinegba  li gh leşe sa? ¹⁰ Itob oyawa  r ngme onana? Ii, irari oyanye a r ligh kee li. Itob khi gb ni  gua  kha gua ni ni  khie  r khie, eri e ga rli shi udu khi wee e ya mhe okemhi shi eni emhi eomhi. ¹¹ Aborkhia khi anye she ri emhi ayemhe k iteva oye e egb, anye khi eni e kha rte ob oye e li khie

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTimo 5.18

emhi ikpaghiobọ ni a me ọlo.† 12 Ini o khia khi egboese e te ni a ri ikpaghiobọ e na, ọa khi anye kha ga mema te ọ ne? Ama anye ẹa rue ẹte-awẹ oni afu ona.

Ochoghọ, eri anye ri egbe mie emini anye me kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. 13 Aa lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba a gbe akanya, khi oni owa e te e le eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri e rote emini a ro luasobi e kemhi? 14 Igho, Onomhue o li mhesẹ ọli eni e ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke le emhi.‡

15 Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba e, wekhi eri mhi keke ebe ona ni a ba ri ele emhi eghoghọ na mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro lie mhi khi tono obọ udu. 16 Mhia mhue afu ni mhi ro tono obọ udu shi usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri a mhesẹ ọli na mhe. O ma kholo mhe egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abo! 17 Ini o khia khi eri mhia tsabo ungemhi oyi Eshinegba itobọ khi o ghole me. A ya fali mhe ota. Ama ini o rie khia khi ọa ghole mhe, emini Eshinegba o ro nga mhe obọ lo ni mhia ri ele 18 Igho ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhe ni mhi ke tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi o, ni mhia mie emini e khi eyemhe shi akanya oyi itsabo usomhi onete.

19 Mhemhe ghuo mhi mhesẹ ona na egbemhe, mhia khi oghumha oyi ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhe mele oghumha oyi ogbokpa-a, ni mhi ro lu ebubu egbo na iKirisiti abi mhi li dobe. 20 Abi mhi ro nu egbo iju u gbe akanya, mhii ngeli abi ongi iju ni mhi ro dobe lu we. Abi o rie khia khi ushi iMosisi ọa mu me, mhi kiele e ngeli abi oni ushi o mu ini mhi nu egbo ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dobe lu we. 21 Igho o li khi, abi mhi ro nu egbo ifeta e gbe akanya, mhi ngeli abi ogbo ni ọa khi iju ni ushi iju ọa mu ni mhi ro dobe lu we. Ona o lie khi mhi aa ke ri ushi oyi Eshinegba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi ro gbe akanya. 22 Ini mhi la ifuabo oyi eni irudunga oyewe ọa toto, irudunga oyemhe o li abi oyewe, ni mhi ro dobe lu we. Emhikpa mhia mela-na na egbo nya, ni mhi ro tsumhi eghuo, ode ni mhi ya te dobe ri ele ọli kpa.

23 Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi ro ligho ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

24 A lese khi ebubu egbo e migha shi unamhi ni a na, ama oghuo elemhi we o kpe na a pfo, ni o mie eleli unamhi. Irarigho, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. 25 Eri ogbokpa ni o la unamhi ya na o kpe e wena ushi unamhi egbegbo. Eri e na ni e mie arula oghie ni o oke-a. Ama arula ni o la ogbo agbo agbo awa na unamhi e shi. 26 Onana o ze ni mhi ro na unamhi oyemhe sheshe ya ramhi ukpese. Loli o ze ni mhia ro li abi ofiekpa ni o o pfi ekpa kua irarogbe. 27 Eri mhia nase egbe eyemhe ni mhi dobe mhesẹ ke na we. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni usomhi onete ona se, ni mhi khi oni a khu pfi.

10

A rote okhe oyi egbo iZireni tse agua ye egbo

1 Inyoghuo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e me. Oguse oyi otughunu o khukhu we, wewe nya e gbo rote okhe ifulo ya dose tselele.* 2 Elemhi otughunu ali oke oniemi e la batazi abi eni e deba iMosisi.

3 Wewe nya e le eminale ayemhe.† 4 E gbo da amẹ oyi ayemhe oghuo ni o rote

† 9:11 Li ze iRom 15.27 ‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7 * 10:1 Li ze Okiali 13.21-22; 14.22-29

† 10:3 Li ze Okiali 16.35

ẹchẹ ayemhẹ ni oo deba wẹ tu. Oni ẹchẹ khi iKirisiti.† 5 Abi o tseku li ghọ, egbe ẹa mu Ẹshinegba deba ebubu wẹ, itobọ ighọ, eri a miatse ilimhi eyewe ku odagbe ifufu. §

6 Mena, ena nya irọkhasẹ e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue oghuemhẹ na emhi ebe abi wewe e li,* 7 wẹ khi ilitsa awa ya ga abi eghuo o e li. Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eni egbo e shitọ le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo.”† 8 Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o ze khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.† 9 Awa khi mu Onomhue fe bino abi eghuo o e li, ni enye e ro gbolo we-a. § 10 Awa khi wolo abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolo we-a.*

11 Eri emhi ena nya e li we, ni a ro sese awa ingme ele-lese, a keke we shi eke tse agua ye awa ni awa la egheghe ikpukhokho agbo ona.

12 Ini u dabi khi u migha, guẹ kia ini u khi de ode-a. 13 Aa me imufe okhoghuo ni a me egbe, ni ọa khi onabi egboese ẹa me ghue. Ama Ẹshinegba oni a ri egbe e nga lo. Ọa ya ze ni a mu e fe ni o fu dose e, ni aa ya dobe ri egbe mie. Ama ini a mu e fe, Ẹshinegba o ya ri ode ni a te ya pfue o bhale, ni a ro dobe ya ri egbe mie.

14 Irarigho, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi o. 15 Eri mhi nu e ngme abi egbo elesingme. Eẹ ghuo a sa emini mhi ngme. 16 Ini awa rote uko ni awa lema Ẹshinegba o khivose shi da, ọa khi ọlia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, ọa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† 17 Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

18 A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Ọa khi eri wewe nya ni e le eminale ukhomhi atete ugamhi e ga mhọli obọ shi oni ugamhi oyi Ẹshinegba egho?† 19 Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a ro luase ọli khi egbegbi emhi e khi? 20 Iiye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luase obo atete, okphaghiẹ e rewe e luase, ọa khi Ẹshinegba. Mhi aa nono ni a mhue kugbe iyemhẹ okphaghiẹ o. § 21 Wa ya rote uko oyi Onomhue da, u gbo rote uko oyi okphaghiẹ da. Wa ya rote ukpeko oyi Onomhue le, u gbo te ukpeko oyi okphaghiẹ le. 22 Abi khi eri awa nono ni Onomhue o ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dose ọli?*

Epfua ni eni e miesuo e mhọli

23 “Emini o ghọle awa, awa dobe ya rieḗ.” Abi a li ngme ọli. Ama aa khi emhikpa o mhọli eleli. “Emini o ghọle awa awa dobe ya rieḗ.” Ama aa khi emhikpa o mhọli ikpaghiobọ.† 24 Ogbokehghuo o khi lese ke na shi onote oyi egboli tse ama onete oyi egboese.

25 Ẹlamhi kpa ni a ro o de oki, ke de ọli le, khi ri irari udu oye ni ọọ gue e ezo mhila ogbo okhoghuo shi o. 26 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eke ali emini e la o nya, khi Onomhue o ga mhọli we.”†

27 Ini ogbo ni ọa miesuo o luẹ ukue, ni u ro sa li shi udu khi u ya ye, le emiemini o ro shi e eke. Khi mhila ogbo okhoghuo oyi udu ni ọọ gue ogbo

† 10:4 Li ze Okiali 17.6; iNoba 20.11 § 10:5 Li ze iNoba 14.29-30 * 10:6 Li ze iNoba 11.4 † 10:7 Li ze Okiali 32.6 † 10:8 Li ze iNoba 25.1-18 § 10:9 Li ze iNoba 21.5-6 * 10:10 Li ze iNoba 16.41-49 † 10:16 Li ze iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 † 10:18 Li ze iLev 7.6 § 10:20 Li ze iDeut 32.17 * 10:22 Li ze iDeut 32.21 † 10:23 Li ze 1 iKori 6.12 † 10:26 Li ze Iwolo 24.1

ezɔ. ²⁸ Ama ini oḡbɔkhɔghuo ɔɔ ye, “Eminale ona, ikhumhi a roli luase.” Khi le oni eminale ogho, irari usamhi udu oyi oni o gueye ogho, ali irari udu oye. ²⁹ Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi oni oḡbɔ ogho. “Elo o ze khi oḡboese o ke ya khi ozuode shi epfua oyemhe, irari udu oni o gue oḡbo ezɔ oyi oli? ³⁰ Ini mhi kphemhi na Eshinegba shi eminale ni mhia le, elo o ze khi oḡboese o ke tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?”

³¹ Abi o laɔ shi khi, emiemini u wa rielle kpa, ni u wa le, ni u wa da, rielle oli shi ufumhi oyi Eshinegba. ³² Khi ngeli angeli ni o ya ri oḡbɔkhɔghuo de, o khi egbo iJu okekhi egbo iJeta okekhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinegba. ³³ Eri mhi dua ni mhi rielle emini o ti oḡbɔkpa eloe odekhole. Irari khi mhia lese na khu oyi mhemhe ghuo, ama oyi oḡbɔkpa ini a mie we pfuese.

11

¹ A ke khonya mhe abi mhi lie khonya iKirisiti Onomhue.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

² Mhi kueghie e shi abi a lie sato mhe egbe ni a ro a deba osese ni mhi sese e.

³ Ama mhi a nono ni a lese khi iKirisiti o khi ukhomhi oyi omose nya, ali khi omose o khi ukhomhi oyi Okpotso. Ama Eshinegba o khi ukhomhi oyi iKirisiti.

⁴ Irarigho, omose ni oo so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni o ro da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghe o ro ghi iKirisiti ni o khi ukhomhi oyoli. ⁵ Igho okpotso okhoghuo ni oo so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni oa ro da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri o yeghe-a, eri o ri odoli ni o khi ukhomhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi o kpogholo itsu ukhomhia.

⁶ Ini okpotso oa da khukhu ukhomhi ne, o ka ta itsu ukhomhi-a nyaa. Ini o da khia khi emhi omama oo khi ini okpotso o kpogholo itsu-a egho, o ke khukhu ukhomhi oyoli. ⁷ Oa ye ni omose o khukhu ukhomhi oyoli, irari khi irokhokho ali ufumhi oyi Eshinegba o khi. Ama okpotso ufumhi oyi omose o khi.† ⁸ Irari khi aa rote egbe oyi okpotso ma omose, ama idiegbe oyi omose a te ma okpotso.

⁹ Aa ma omose na okpotso, ama omose a ma okpotso na.‡ ¹⁰ Itobo onana, ali irari oyi igeni, okpotso o ke khukhu ukhomhi oyoli ni o ro rokhashe khi o kie la omhese oyi odoli.

¹¹ Elemhi Onomhue ni awa ga la, okpotso oa khi ongeli, we khi omose o khi ongeli ni wewe aava ea mhue abi e lie rielle ugamhi kugbe. ¹² Irari khi abi a rote omose ma okpotso, igho okpotso o li bia omose. Ama emhikpa obɔ oyi Eshinegba e te bhale. ¹³ Ee ghuo a so o bino ini o ti ni okpotso o ke so iromhi lema Eshinegba oa ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? ¹⁴ Abi a ma emhi nya shi rote eke vu, oa sese e khi, omama o khi ni omose o ro mhue itsu ni e nue dolo shi ukhomhi? ¹⁵ Ama khi ini okpotso o mhue itsu ni e nue shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni o ro khukhu ukhomhi. ¹⁶ Ini oḡbo o nono ni loli khako shi ingme onana, emini mhi mhue ya ngme khi, anye-a mholi odelese ni anye te e rielle, igho li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinegba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onomhue

(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

¹⁷ Rote omhese ni mhi ro bhale, mhi aa kueghie e, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oye e, oo li oyese dose onete. ¹⁸ Irari onodode, a she gueye mhe khi

* 11:1 Li ze 1 iKori 4.16; iFil 3.17 † 11:7 Li ze Igbae 1.26-27 ‡ 11:9 Li ze Igbae 2.18-23

okemhi ọọ la iteva oyeęę ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Mhi mie shi ọ khi ighọ o khi. ¹⁹ Aa mę emini o zę khi aa ya khakọ. Ama oni ekhakọ ona o ya ri eni Eshineęba ọ mie iteva oyi ę khase. ²⁰ Ini a lona kugbe shi oghuo, ọa khi eminale oyi Onomhuę o khi ni a le, ²¹ Irari khi ini a le, aa ya migha khe egbe. Ogbogbo ọ rue eminale oyoli ę le. Irarigho, eri eghuo ę da pfueche egbe-a, eghuo ęa ga mę le kpa. ²² Aa mhue apfe oye ę ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri ęloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi Eshineęba? Eri a nono ni a ri omama mu ęgbọ ni ęa mhue emhikhoghuo? Se a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kueghie ę mena? Iiye o!

²³ Irari khi obọ oyi Onomhuę mhi te mie osese ni mhi sese ę. Khi iJesu Onomhuę, eliyose ni a roli de, ọ rue ibuledi, ²⁴ ọ kphemhi na Eshineęba ọ khi oli-a, ọọ li, “Idiegbe oyemhe na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhe egbe.” ²⁵ Igho ọ gbo li, abi e ro le se. Ọ rue uko onyo, ọọ li, “Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri oia eyemhe rięle. Ini a da lina da ne, eri a da li ro sato mhe egbe.”[§] ²⁶ Irari khi eghęghę kpa ni a ro da le ibuledi onana ni a ro da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhuę u ro tse abo egho neni ọ ya bhale.

²⁷ Onini ọ da le ibuledi oyi Onomhuę ni ọ gbo rote uko oyoli da, ode ni ọa gbe akanya ne, ọ she luę, ọ lamhe shi idiegbe ali oia oyi Onomhuę ọ. ²⁸ Irarigho, ogbogbo ọ bino egboli bie ne neni ọ tigbe le, neni ọ rote oni uko da. ²⁹ Ini u waa da lese emini oni idiegbe oyi Onomhuę ona o migha shi ne, ni u ro da le oni ibuledi ni u ro gbo te oni uko da, u she le u gbo da ro ri iguezo bhale ghi egbe ę. ³⁰ Ona o zę ni ebubu ę e ro ọ ghua, eghuo ęa mhue ochi, ebubu e she ghulo-a. ³¹ Ini awa kpe gue egbe awa ęzo awa aa ya de pfilo ęzo oyi Eshineęba. ³² Ini Onomhuę ọ gue awa ęzo, eri ọ sese awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

³³ Irarigho, ęę inyoghuo-mhe, ini awa lona ni awa ro ya le eminale oyi Onomhuę, awa ke migha khe egbe. ³⁴ Ini a mę oni okiamhi ọọ gbe, ọ la apfe le emhi ini a khi lo ęzo oyi Eshineęba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpọle ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

¹ Mena ni mhi ro so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-ņo-pfuase.

Mhia nono ni a lese egbegbingme ni o la ọ. ² A lese khi eghęghę ni a ro khili eni ęa miesuo, a di ę lo ode ni a la luase ilita ni ęa mhue ayemhe. ³ Mhia nono ni mhi gueye ę khi aa mę ogbo ni Ayemhe oyi Eshineęba o ro gbe akanya ni ọ ya lie, “A pfi unu na iJesu!” Aa mę oni ọ gbolo ya lie, “iJesu ọ khi Onomhuę!” Ini ọa li khi Ayemhe-ņo-pfuase ọ sese oli.

⁴ Isomhopfa ododa e la ọ, ama Ayemhe oghuo ọ kemhi we. ⁵ Ode ebubu e lao ni a te ę ga Onomhuę, ama Onomhuę oghuo awa ga. ⁶ Ode ododa Eshineęba ọ te ę gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Eshineęba ọ ligho gbe oni akanya ona rote idiegbe oyi awa nya. ⁷ Ogbogbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni ọ ro ke gbe akanya ni o kpaghie ogbokpa obo. ⁸ Oni Ayemhe lolu ọ ri isomhopfa oyi ungmehi egbhali na ogbo oghuo. Oni Ayemhe ọ kie gbolo ri isomhopfa ilęsingme a na ogboese. ⁹ Oni Ayemhe ọ gbo ri irudunga oniemi a na ogbo. Oni Ayemhe oghuo ọ kie gbo ri ekpabo na ogboese ni ọ ro ri ogbo toto. ¹⁰ Oni Ayemhe ọ ri ekpabo na ogbo ni ọ ro gbe ikanya onyaloa, ọ ri ekpabo na ogboese ni ọ ro

mẹ eke guele. O gbo rọ-na ogbọese ni o lẹse ikhiọda ni o la iyemhẹ ododa o. O rọ-na ogbọ ni o rọ dobe ẹ ngme emue oda, o rọ-na olese ni o dobe guele abi oni emue ogho o ngme. ¹¹ Ama Ayemhẹ oghuo o kie khi ni o ga gbe eni ikanya egho abi o ghole oli shi. O ri isomhopfa ododa na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa

¹² Eri iKirisiti o li abi idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mhọli iguabo ebubu ododa.† ¹³ Igho awa nya awa gbo li, o khi ongi iJu u khi, okekhi onge iJeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni ogho khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rọte oni Ayemhẹ oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhẹ oghuo ogho na awa.

¹⁴ Irari khi idiegbe oghuo khi uguobọ oghuo tse lọli nya o khi, ama iguabo ni e bu o mhọli. ¹⁵ Ini owẹ o gueye obọ, “Irari khi mhia da khi obọ, mhi aa ke kugbe idiegbe o,” Oni owẹ ogho kie khi oyi idiegbe? ¹⁶ Ini esọ ogho khi, “Irari khi mhi aa khili eloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe.” Ogho o ya liẹ khi ogho ke la oni idiegbe? ¹⁷ Ini idiegbe nya o khili eloe lo, se o kha li ke suọ. Abi ini idiegbe nya o ke khili esọ lo, se o kha li ke suọ issue? ¹⁸ Abi o li khi, eri Eshinegba o tonon iguabo egbe ododa ma shi idiegbe abi o li nono oli shi. ¹⁹ Idiegbe o ya gbpafọ, ini o khia uguabo oghuo tse lọli nya o khi? ²⁰ Abi o li khi, iguabo ododa e la o, ama idiegbe oghuo kpe o khi. ²¹ Irarigho, eloe ogho ya liẹ obọ, “Mhi aa mhue emini mhi re ya li!” Wẹ khi ukhomhi ogho ya liẹ awẹ mhia mhue emini mhi re ya li. ²² Ini awa te ukiekie ogho obini ogho kpọle oyi ingme ona bino oli, iguabo oyi idiegbe ni ogho lolo toto, ogho zẹ idiegbe ya tsua pfia, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi egho lolo mu eloe, wẹwẹ awa ga sọno itsua gueese. Awa a kuebega gueese iguabo idiegbe ni ogho ti ni a ke khueghie-a shi eke ni aa me eloe, ²⁴ Ama awa aa ya sọ itsua gueese ikpe ni e zẹ rọ o shi eke ni egbọese e me eloe. Eri Eshinegba ogho ligho riele idiegbe, ni awa mu ekpe na iguabo ni e li abine khi egho lolo mu eloe. ²⁵ Itobo igho, okemhi ogho la idiegbe, eri ikpe ododa egho e ri eloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo ogho me osoli, ikpe enekpọle nya e li nu oli a me oni osoli. Ini a ri ekpe na uguabo idiegbe oghuo eri enekpọle nya egho ghele.

²⁷ Eẹ nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, ogbogbo ogho uguobọ oyoli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, onodode, Eshinegba ogho zẹ ighiusomhi na kee, onuzi-eva ogho zẹ emekeguele, onuzi-ese, esese, ogho tigbe ri eni e gbe onyaloa shi asha eghuo, gbo li shi eni mhọli isomhopfa ni a rọ ri ogho ze. Ogho zẹ eni e guẹ e kpaghie egbọese obọ, elese ogho zewẹ eni e guẹ ri omhesẹ kia, ali eni e ngme emue ododa.† ²⁹ Wewẹ nya e khi ighiusomhi na kee? Wewẹ nya e khi emekeguele? Wewẹ nya e khi esese? Ogbokpa ogho dobe a gbe akanya onyaloa? ³⁰ Wewẹ nya e mhọli isomhopfa oyi iri-ogbo ze? Egbọ nya e guẹ ngme emue ododa? Abi khi wewẹ nya e guẹ e guele abi oni emue ododa o ngme? ³¹ Irarigho, awa ke nono isomhopfa ni ogho tine nya.

Mhi ya ri ode ni ogho tine nya khasẹ e.

13

Inono

¹ Ini mhi ga guẹ e ngme emue oyi egho ali oyi igeni, ni mhi aa rọ mhue inono, okeke ulo ali okeke ipẹpe itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi rọ lẹse udi osheli ali ilẹse nya a guele. Mhi kha mhọli irudunga ni

* **12:11** Li zẹ iRom 12.6-8 † **12:12** Li zẹ iRom 12.4-5 ‡ **12:28** Li zẹ Efi 4.11

a rọ doḅe ọgghie ite, ni mhi aa rọ mhuẹ inono, afuẹ mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhuẹ nya somhopfa, ni mhi rọ ga ri egbe mhe bhale ni a tose-a ni mhi ba tono oḅo udu, ni mhi aa rọ mhuẹ inono, mhi aa mhuẹ elele okhoghuo ni mhi ya me.

⁴ Eri inono o mhọli irabomudu, o mhọli isomhelemhi. Ọa ya kpe ofuma, ọa ya tono oḅo udu, ọa ya vuse ike. ⁵ Inono ọa ya ngeli angeli obe, ọa ya khu oyọli tse, elemhi ẹa keḅe bi inono, ọa ya keḅe ingme ni a li ọli ya shi na oḅo. ⁶ Ọa ya me emhi obe ni ọọ ke gheḅe shi ọ, ama emhi egbegbingme o gheḅe ẹ shi. ⁷ Ọa ya mhọli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyọli ọa ya ba li ku.

⁸ Inono ọa mhuẹ ukpese. Imekeḅuele e la ọ, eri-tse khi e ya doḅe, isomhopfa oyi ingme-emuẹ ododa e la ọ, ama e ya doḅe, ilasingme e la ọ, ama e ya doḅe. ⁹ Irarikhi isomhopfa ilasingme ali imekeḅuele oyawa ẹa ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni ọa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi rọ khi ọmọ, emuẹ ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi ọmọ. Mena abi mhi rọ ke khi oḅhali, mhi aa ke mhuẹ emini mhi ri angeli ọmọ a li. ¹² Emini awa me menena, eri o li abi aroro ni awa rọte ughegbe ẹ me lishi-lishi. Egheghe agho o kha ramhi, awa ya me ọli ghemhe, ghe e. Emini mhi lese, ọa gba pfo, ama eghẹghe agho, o ya gba pfo, abi Eshinegba o li sese mhe pfo.

¹³ Ama eni emhi ese enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we ọ khi inono.

14

Isomhopfa imekeḅuele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfuase, tete isomhopfa imekeḅuele. ² Oḅo ni ọọ ngme emuẹ ni oḅo ọa lese emini ọọ ngme, Eshinegba o nu e ngme, irari oḅokhoghuo ọa ya lese emini o ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rọte Ayemhe no pfuase ẹ ngme. ³ Ama oḅokpa ni o meke ngme guele, eri ọọ nu eḅo o ngme, o kpaghie we obo, ọ ri udu shi we ọ, ọ ri udu pfo mhi we. ⁴ Oḅo ni ọọ ngme emuẹ ọda ni eḅo ẹa lese emini o ngme, eḅoli ọọ kpaghie obo, ama oḅo ni ọ mekeḅuele, igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya ọọ kpaghie obo. ⁵ O ga ghole mhe ni ẹe nya a ke ngme emuẹ ododa, ama oni o ghole mhe ne khi ni a ga mhọli isomhopfa imekeḅuele. Irari khi oni ọ mekeḅuele o mu ẹloe doḅe oni ọ ngme emuẹ ọda. Se ẹ ni eri oḅo ọ la agho ni ọ guele abi o ngme ni oḅokpa ni ọ la igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo o mhuẹ ikpaghiobo.

⁶ Igho inyoghuo, ini mhi bhale deba e ni mhi rọ ọ ngme emuẹ ọda, onete onoghuo o ya riḅe na e? Ọa khi ini, mhi gue irokhasẹ ni mhi rọte obo oyi Eshinegba me ye e, okekhi emini mhi lese mhi gueye e, okekhi imeḅuele mhi gueye e, okekhi ungmehi oseḅe mhi rọ bhale ghi e, o ya ri eleli na e? ⁷ Bino itsua ni ẹa mhuẹ ayemhe, ni ẹe ngme, enabi ofele ali ẹfa. Se ẹ oḅokhoghuo ọ li ya lese emini a kpheli, ini ọa suo obini a mu abo we je? ⁸ Ali oni ọọ pfi akala, ini ọa li pfi ọli gboo ni o de uruli ni a suo, oghuo ọ ya mu egbe okhọli? ⁹ Igho khi, ini u ri emuẹ ni eḅo ẹa ya suo ọ ngme ingmemhi ni e mhọli ilasingme, oḅokhoghuo ọa ya lese emini wa ngme. Eri u lese ke ngme kua idane! ¹⁰ Emuẹ ebubu e la agbo ona, wewe nya e khi eni e ti shi eni e ngme we ọ. ¹¹ Ama ini mhi aa lese emuẹ ni a ngme, oni ọ nu mhe ngme, ofese ọ khi shi me ọ, mhemhe

* 13:2 Li ze iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

khi ɔpfese shi ɔli ɔ. ¹² Aborokhia khi isomhopfa eyi ayemhe e mema kiele e ghole e egbo, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobo ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹³ Itobo igho, oni ɔɔ ngme emue ɔda ɔ mema ya lema a ri ekpabo ni ɔ ro ɔ ke guele abi ɔ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri emue ɔda a so iromhi, ayemhe oyemhe ɔɔ so iromhi, ama udu oyemhe ɔa ya mhe mhue emini ɔ mu ɔ. ¹⁵ Se mhi ke ya li sho? Mhi ga ya riehe wewe eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhe oyemhe so iromhi, mhi gbo li ri udu oyemhe so. Mhi ya ri ayemhe oyemhe to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhe to. ¹⁶ Ini u ri ikphemhi na Eshinegba elemhi ayemhe tse, se egbo enekpole ni ea ya suo ikphemhi ni u ro na Eshinegba e lie suo, ni e mie Atse shi e oni iromhi ali ikphemhi? Ea mhue abi e li ya lese emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphemhi eye khi enete lo, ea ga kpaghie egbo enekpole obo. ¹⁸ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi ga ngme emue ɔdoda dose ee nyaa. ¹⁹ Ini a la ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o ti mhe egbe ni mhi lese ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni egbo ya suo abi mhi rewe ngme, ro sese we, ocho ni mhi ro ri emue ɔda ya ngme ingmemhi agbele ni ogbokhoghuo ɔa ya suo abi mhi rewe ngme.

²⁰ Inyoghuo-mhe, a khi ke sa abi eniye. A mholi isamhi abi egbhali ama a li abi emofe ni ea lese emhikhoghuo obode onobe iriele. ²¹ A keke ɔli shi Ebe-nopfuase khi,

“Emue ɔda mhi ro ya
nu egbo eyemhe ngme.
Mhi ya ri uruli epfese ngme,
ama ini o tseku khi igho,
egbo eyemhe ea ya
ri esɔ shi mhe eke,
igho Onomhue ɔ ngme.”*

²² Itobo igho, emue ɔda, ɔa khi emhi onyaloa shi eni e miesuo ɔ sese ni eni ea miesuo. Ama imekeguele, eni miesuo o mema go lu, ɔa khi oyi eni ea miesuo.

²³ Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa e legba ni ogbokpa ɔ ro ɔ ngme emue ɔdoda, eshebehe ali eni ea miesuo, ea ya lie khi ujili ɔɔ kpha e nya?

²⁴ Ama ini ogbokpa ɔɔ mekeguele, ni egbo ni ea miesuo okekhi ogbo ni ɔa lese emini a riehe ɔ ro lo le. Rote ingmemhi ni ɔɔ suo, ɔ ro ya lese khi ɔna olamhe lohi khi, ni ɔ khi ɔni ɔ mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo. ɔ de yeshi, ɔɔ ga Eshinegba, ɔɔ lie, “Eshinegba ɔ la e iteva egbegbo.”

Ugamhi ni ɔa mhue ozughu

²⁶ Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo ɔ ro mholi uwolo, okekha khi oghuo ɔ mholi emini ɔ sese, okekhi irokhase ɔlese ɔ mholi, okekhi emue ɔda ɔlese ɔɔ ngme, okekhi aguele emini a ri oni emue ɔlese ngme mholi. A riehe enana nya ro kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo obo. ²⁷ Ini ogbo ɔ ya ngme emue ɔda, egbo aava tse e lese ngme, ini e khi e bu dose, e khi aase. Ama otuoghuo oghuo ɔ kpe ke ngme, ogboese ɔɔ guele abi ɔɔ ngme. ²⁸ Ini o khia khi ogbo ɔa la oni igba oyi eni e miesuo ni ɔ ya ke mie ɔli emini ɔɔ ngme guele, oni ɔɔ ngme ungmemhi emue ɔda ogho ɔ khukhu unu, ɔ lese nu egboli ali Eshinegba ke ngme.

²⁹ Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku esɔ a ni e lese abi ee ngme. ³⁰ O kha ke khia khi a ri irokhase khashe ogboese ni ɔ shito oni ilegba, oni ɔ kpe ngme egbo, o mu migha. ³¹ Ee nya a dobe ya

* 14:21 Li ze Aza 28.11-12

mẹguele, ama o khi ọtuoghwo ọghuo, ni enekpọle e wena ali ni a ri udu shi wẹ ọ. ³² Eni e mhue ayemhe imeguele e ke ri eghẹghẹ na egbe rọ ngme ini ayemhe imeguele o la wẹ egbe ẹ gbe akanya. ³³ Irari khi Eshinegba ọa khi ọna ozughu, ama ọyi opfomhe. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

³⁴ Ikpotoso e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elesẹ nya. A khi zẹ wẹ ngme, e ri ochoghọ ke deba omhesẹ, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini ẹ nono ni wewẹ e lesẹ udi-ingme okhoghwo, e la apfẹ mhila edowẹ. Emhi omama o khi ni ọkpotoso ọ rọ la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ngme.

³⁶ Abi khi obọ oyẹ ẹ ungmemhi oyi Eshinegba o te gba ekele, abi khi ẹẹ ghwo o lesẹ ramhi egbe? ³⁷ Ini ọgbokhoghwo o sa khi ọmekẹguele lọli khi, okekchia khi eri ọ liẹ khi lọli mhọli ayemhe ni ọ pfuase, ọ mema ya lesẹ khi emini mhi keke ẹ ghi ẹ ena khi ushi oyi Onomhue lọ. ³⁸ Ama ini ọgbokhoghwo ọ ri ẹloe gbe ungmemhi ona, a li ri ẹloe gbe ọli.

³⁹ Irarigho, inyoghwo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue ọda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke rieleş emhikpa te ode ni ọa mhue ozughu.

15

Irote eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi yele ẹ le inyoghwo, ingme usomhi onete ni mhi rọ tse abọ yẹ ẹ ni a miesuo, ni irudunga oyẹ ẹ o migha nga egbegbo. ² Oni usomhi onete ona a rọ tsumhi ẹ, ini a da mu emini mhi rọ tse abọ yẹ ẹ mhue toto. Ini ọa khi igho, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te eke mie oni usomhi ni o lolo mu ẹloe, igho mhi li gue ọli ye ẹ.

Usomhi khi,
iKirisiti ọ ghua-

to olamhe eyawa
abi a li keke ọli

shi Ebe-no-pfuase.* ⁴ Khi a rọli to,
a rọte eghuli guise ọli le
ẹle nuzi-esẹ,

abi Ebe-no-pfuase o ngme.†

⁵ Ọ ri egbọli khasẹ iPita,

ọ tigbe ri egbọli khasẹ eni ogbava.‡

⁶ Ọ tigbe ri egbọli khasẹ,

egbo ni e miesuo ni e bu dose

egbo egbhue uye ali ishe (500),

ni e la asheghwo utoghwo,

ni o khia khi ebubu wẹ

e kie la agbo,

eghwo ọ e she ghua.

⁷ Ọ tigbe ri egbọli khasẹ iJemhisi,

neni ọ tigbe gbo

ri egbọli khasẹ ighiusomhi na keke nya.

⁸ Ikpukhokho ọ, ọ li ri egbọli khasẹ mhe abi omọ ni a bia shi eghẹghẹ ni aa kha bia li shi.§ ⁹ Irari khi mhẹmhe mhi ga kpọke na ighiusomhi na keke

† 14:34 Li zẹ Igbae 3.16 * 15:3 Li zẹ Aza 53.5-12 † 15:4 Li zẹ Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li zẹ iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; iJon 20.19 § 15:8 Li zẹ Ika 9.3-6

enekpöle nya a. Mhi aa fe fu te ni a lu aghiusomhi na kee, itobo khi mhi mu okhõli vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o.* ¹⁰ Ama okhale ni mhia fute ni Eshinegba o li na mhe o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale ni o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke gbo rielle oli bino, mhi she ga roshaka gbe akanya dose we nya. Ama o a khi mhemhe mhi dobe gbe oli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe a gbe akanya lo. ¹¹ Itobo igho, ini o khia khi wewe e tsabo oni usomhi, okekhi obo oyemhe o te bhale o, ungemmhi oghuo anye kie ga ro o tse abo, ni o khi emini a mie shi.

Irote eghuli guale oyi eni eghua

¹² Usomhi oyanye na. A she rote eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke ze khi eghuo e e ro lie khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a o a la o sho? ¹³ Ini irote eghuli guise eni e ghu-a le o a la o, ogho khi aa guise iKirisiti le. ¹⁴ Ini o khia khi aa rote eghuli guise iKirisiti le lo, itsabo oyawa, afue o kha khi, igho li khi irudunga oyawa. ¹⁵ O a khi igho tse, eni e pfi otsele kie egbhõli ma Eshinegba anye kha khi. Irari khi anye she kpe pfi otsele guele na Eshinegba khi o rote eghuli guise iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi lo khi aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o kha rokhashe khi o a guise iKirisiti le. ¹⁶ Irari khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise iKirisiti le o li khi egho. ¹⁷ Ini o khia khi aa guise iKirisiti le, irudunga oye o a kha mhue emini o kha li na e. Ee a kha kie la okhena ipfezomu shi olanhe eyee. ¹⁸ Ogho li khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti suo khi eri e li li opfu-a. ¹⁹ Ini o khia khi agbo ana tse, irudushi ni awa mhue na iKirisiti o pfo shi lo, awa a opfu o kha bie gbene nya.

²⁰ Egbegi ingme ni o la o khi, a she rote eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa mie shi o khi a ya gbo guise eni e ghu-a le. ²¹ Irari khi abi eghuli o rote obo oyi ogho otuoghuo bhale ikhi Adamu, igho irote eghuli guise le o li rote obo oyi ogho otuoghuo bhale ikhi iKirisiti. ²² Irari khi abi egbokpa e li rote obo oyi Adamu ghu-a, igho a li ya rote eghuli guise oghokpa le, rote obo oyi iKirisiti. ²³ Ama a ya guise oghogbo le abi o li te oli, iKirisiti o khi oni odode, o kha nyene egbe bhale, a tigbe li guise eni e mie oli suo le. ²⁴ Ishegho ozukhomhi agbo o bhale, ini iKirisiti o mu ekpabo ayemhe nya o le, ali eni e mhue afu ali itoto nya, o tigbe rue oni omhese nya na Eshinegba ita. ²⁵ Irari khi iKirisiti o ya ke mhese ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli nya kpoke ekoawe eyoli.† ²⁶ Obe ni o ya kpukhokho mu o le khi, eghuli. ²⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi "Eshinegba o ri emhikpa kpoke ekoawe eyoli." Onana o roli khashe gbo khi aa li ri Eshinegba ma o ro kpoke na iKirisiti, ikhi loli ni o ri emhikpa kpoke ekoawe eyi iKirisiti.‡ ²⁸ Itobo khi ini a da ri emhikpa shi omhese oyi iKirisiti se, egheghe agho loli oyoli ni o khi omioli, o ri egboli kpoke na Eshinegba, oni o ri emhikpa kpoke na li. Eshinegba o mhese e shi emhi nya.

²⁹ Elo ze ni egbo e ro o batazi na egbo ni e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o ze ni a ro batazi shi na we? ³⁰ Elo o ze ni anye ro ri agbo oyanye e shi okhena egheghe kpa? ³¹ Anye e la okhena eghuli ogbeleka! Ititiegebe ni mhi ri itobo oye e titi, irari emini iJesu iKirisiti oyawa o rielle na e, o remhe ngme ona. ³² Elo a dabi khi o khi eleli oyemhe ni mhi ro nu inyagbemhi ebe, ikhi emose egho na eoli Efesosi khõli? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbo, Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a ako. S

* 15:9 Li ze Ika 8.3 † 15:25 Li ze Iwolo 110.1 ‡ 15:27 Li ze Iwolo 8.6 S 15:32 Li ze Aza 22.13

³³ Khi zẹ ni a sẹsẹ wasẹ-a. “Ikugbe ẹgbọ ebe ọ, o ma yese egbegbi angeli-a.”
³⁴ Nyenẹ egbe bhale ẹgbhali eye, a tiegbe olamhẹ le. Eghuo ẹ e la ọ ni ẹa lẹsẹ Eshinẹgba. Ni o ri omama mu ẹ, mhi rọ ngme ona.

Idiegbe ni a rọte eghuli guise le

³⁵ Ama ọgbọ ọ doḅẹ ya mhila ọgbọ, “Sẹẹ a liẹ guise eni e ghu-a le bhale agbọ? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mhọli?” ³⁶ Yẹyẹ oyẹghẹ! Waa lẹsẹ khi emini a rọ kọ ọa ya zẹ ini ọa li kpẹ ghua? ³⁷ Ini a ri ukpamhi ọakpa kọ, ọa ke ẹ zẹ ukpamhi nge, ama ugheghe ọli o ke zẹ ngale. ³⁸ Eshinẹgba ọ ri idiegbe ẹ na ikpamhi abi o ghọle ọli shi, ikpamhi emhi nya e mhọli idiegbe oyẹwẹ. ³⁹ Idiegbe oyi emhi nya ẹa li abeghuo. Egbọ e mhọli idiegbe oghuo, elamhako e mhọli idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mhọli idiegbe eyẹwẹ. ⁴⁰ Emhi ọdọda e la idane, emhi ọdọda e li la ekekhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekekhe o khi ọda. ⁴¹ Ovọ o mhọli otse oyọli ọda ke, uki o mhọli otse olese, ikpẹtata e mhọli otse olese ọda. Eni ikpẹtata e gbo somhotse doḅẹ egbe. ⁴² Igho o ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiegbe ni a rọ tọ, eni ẹ kea e khi ni a rọ tọ. Ama eri a guise ọli le ni ọa ke ya kea ghue. ⁴³ Ini a rọli tọ, o yemhi osue, ọa mhue itoto, ama ini a guise ọli le o somhotse-a, o mhue itoto. ⁴⁴ Ini a rọli tọ, o khi idiegbe ni a mẹ alo gbugbugbu. Ini a guise ọli le, o khi idiegbe ayemhẹ.

Ini idiegbe ni a mẹ alo gbugbugbu o la ọ, idiegbe elemhi ayemhẹ o li la ọ. ⁴⁵ Abi a li keke ọli khi, “Omọse onodode Adamu, eri a ma li ọgbọ ni ọ mhọli ayemhẹ.” Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhẹ ni ọ ri agbọ a na ọgbọ ọ khi.* ⁴⁶ Ọa khi idiegbe ayemhẹ o kpẹ bhale, ama oni a mẹ alo gbugbugbu, neni a mẹ oyi ayemhẹ. ⁴⁷ Adamu, omọse onodode, itutu ena eke a rọ ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. ⁴⁸ Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rọte iloghie bhale. ⁴⁹ Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omọse ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omọse ni ọ rọte idane bhale so.

⁵⁰ Mhi gue ona ye ẹ inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi ọlia ẹa ya lo Eghiele oyi Eshinẹgba. U ke-liẹ khi eri idiegbe ni ọọ ke-a, o ke ya mhọli okemhi shi oni iloghie ni ọa ya kea. ⁵¹ A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, ⁵² elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni ọa ya kea guale, a ya mu wẹ mela-a.† ⁵³ Irari khi idiegbe ni ọọ ke-a o mema ya ri idiegbe ni ọa ya ke so, oni ọọ ghu o ri idiegbe ni ọa ya ghu so. ⁵⁴ Ishegho, ini idiegbe ni ọọ ke-a o ri idiegbe ni ọa ya ke so se, ni idiegbe ni ọọ ghu o rọ ri idiegbe ni ọa ya ghu so se, ungemhi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni ọ li khi, “A she to eghuli lue

elemhi imuole.”‡

⁵⁵ “Eghuli o, ighe imuole
ni u ke doḅẹ ya mu ọ le mena?

Eghuli o! Ighe ekpabọ eye mena?”§

⁵⁶ Olamhẹ o ri ekpabọ na utamhi oyi eghuli ẹ ta, ni o rọ kualo utse, olamhẹ o rọte ushi mhọli ekpabọ. ⁵⁷ Ama awa kphemhi na Eshinẹgba ni ọ ri imuole na awa rọte obọ oyi ijesu iKirisiti Onomhẹ oyawa.

* 15:45 Li zẹ Igbae 2.7 † 15:52 Li zẹ 1 iTesa 4.15-17 ‡ 15:54 Li zẹ Aza 25.8 § 15:55 Li zẹ Osia 13.14

58 Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. A gbe akanya oyi Onomhuẹ oyi ẹ ke je odalo, abi a ro lẹṣẹ khi akanya ni u da gbe na Onomhuẹ khi ọa khi afuẹ.

16

Ukpaghọ ni a mie ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu

1 Ni mhi ro ngme nga ingme ikpaghọ ni a mie ni a ro ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke ijudia obo, ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iGalesha e li ke rieḷe.* 2 Uka khi uka kpa, a ke rote ikpaghọ ni a gbe, rue shi asheghuo abi oḡboḡbo ọ mhue, ini a khi gbo ke zela ikpaghọ elese ini mhi bhale. 3 Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na eḡbo ni á ze, mhi keke shi ọ khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eyẹẹ je iJerusalemu. 4 Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omheṣe ni iPolu ọ mheṣe

5 Mhi ya bhale ya me ẹ ini mhi rote iMasidonia doṣe se.† 6 Mhi nu ẹ ya la deṅe. Otse, mhi ga la agho okase nya. Eghẹghẹ agho a ke ri ukpaghọ kpaghie mhe obo je obiobini mhi ke ya je. 7 Mhi aa nono ni mhi me ẹ eloe memena, mhi aa nono ni mhi lẹṣẹ te agho doṣe tse. Mhia nono ni mhi nu ẹ shito tese ukukuọ ini Eshineḡba ọ lama. 8 Mhi ya la Efesoṣi ramhi ele ukpe iPetikositi,† 9 irari khi asha oniemi o khueghie-a na mhe shi ana ni mhi ro me asha gbe akanya Eshineḡba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhe ọ e bu.‡

10 Ini iTimoti ọ bhale, a lolo mu ọli epfese, irari oni ọ gbe akanya na Eshineḡba nabi mhemhe ọ li khi.* 11 Oḡboḡboḡbo ọ khi ri eloe gbe ọli, ama a kpaghie ọli obo ni ọ ro doḡe ti okiali eyoli je odalo shi ofomhe, ni ọ doḡe bhale deba mhe. Mhia khe ọli, ali inyoghuo enekpole.

12 Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye ọli ude ọ ko ya feli ẹ, loḷi ali inyoghuo enekpole. Ama ọa ghole ọli ni ọ ro ye memena, ama ini ọ mhue oni eghẹghẹ, ọ ya bhale.

13 A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi eḡbo ni e mholi aye, a khi eni e toto. 14 A ri inono ke gbe ikanya eyẹ nya.

15 A lẹṣẹ khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuọ shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi eḡbo ni a pfa na. Mhi lema ẹ,† 16 a ke nyese ukhomhi na omheṣe oyi eḡbo eghoḡho ali oḡboese ni e nu we ẹ gbe ikanya eghoḡho.

17 Egbe e ma mu mhe shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotunatusi ali Akhaikusi irari wewe e ke to-eli ẹ abi aa ro la akaghọ. 18 Eri e ri egbe mu mhe e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu ẹ. Eḡbo enana, e ti ni a tse, e mu akanya.

19 Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eni e la eke Esha ẹ tse ẹ. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ẹ lona apfe oyewe, e li ẹ tse ẹ otse irudunga.‡ 20 Inyoghuo nya ni e la ana ẹ tse ẹ. A ke tse egbe egbegbi otse a gheḷe mu egbe. 21 Mhemhe iPolu mhi ga ri obo ma ebe ona. 22 Oni ọa da nono ingme oyi Onomhuẹ ne, Eshineḡba ọ ya pfa ezo mu ọli. Mhi lema, Onomhuẹ ọ keḷe bhale. 23 Okhale oyi iJesu Onomhuẹ ọ ke deba ẹ.

24 Inono oyemhe o ka nu ẹ la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atse.

* 16:1 Li ze iRom 15.25-26 † 16:5 Li ze Ika 19.21 ‡ 16:8 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11
 § 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 † 16:15 Li ze 1 iKori 1.16 ‡ 16:19 Li ze Ika 18.2

Ebe onuzi-eva ni iPölu o keke ghi egbo IKoritia Eni e miesuo

1 Mhemhe iPölu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhemhe mhi keke ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la eoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

2 Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Eshinegba ona irudushi nya

3 Awa kueghie Eshinegba, ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, loli o khi ita ona ilelemhi, ni o khi Eshinegba na irudusho nya. 4 Loli o ri udu e shi awa o ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli o, ikhi irudusho onabi Eshinegba o ro shi awa o. 5 Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obo oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Eshinegba ni o gbeku o. 6 Anye kha me osoli, ni a ro mholi irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye o, ee a ri udu shi o, ni o re e mholi irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. 7 Ireghenga ni anye regbenga e, o kie migha, itobo khi anye lese khi awa a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mholi okemhi shi irudusho oyanye.

8 Inyoghuo, anye e nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† 9 Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Eshinegba tse ni oo guise oni o ghua le. 10 Loli o rue anye okhena eghuli ukhomhi le, o ya rue awa o le. Loli awa ri udu nga khi o ya gbo rue awa o le. 11 A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu egbo e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Eshinegba, oni o pfo udu ri iromhi ni ebubu egbo e so a tse.

IPölu o mu ugbamhi eyoli pfi

12 Anye ma tono obo udu shi o, udu oyi anye ni oo gue anye ezo o gbo pfi otsele shi o, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu e ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Eshinegba o ri anye e gbe akanya. Oa khi ileingme agbo anye te riele ona, ama okhale oyi Eshinegba a ro riele oli. 13-14 Emini a dobe ya ze, ni o ya gbo lo e eso anye keke ghi e. O kha rie khia khi emini anye e ngme oa lo e eso pfo ne, anye mholi o shi udu khi o ya lo e eso pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obo udu, abi anye li re e ya ke tono obo udu, ogbele oyi iJesu Onomhue oyawa.

15 Itobo khi mhi aa mholi akhokhomhe shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino e, ni a mholi ikhivose asha eva. 16 Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino e ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie e ikpagho ro ye eke iJudia.‡ 17 Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emini mhi ya riele na, ni mhi riele oli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni o khe, "Ii." O gbolo e, "Iiye." Ini mhi ba riele oghuemhe oyi ogbo? 18 Abi ungemhi oyi Eshinegba

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32 ‡ 1:16 Li ze Ika 19.21

o migha shi igesikia, igħo emini mhi gueye ę ęa li khi unu eva ni o ri utoghuo lię “Ii.” Ali “Iiye.” ¹⁹ Itobę khi iJesu iKirisiti Omi Eshineęba ni mhemęe ali iSivanęsi ali iTimoti anye rę tęe abę ye ę, ęa khi, “Ii.” Ali “Iiye,” eęheęe oghuo. Ama Eshineęba “Ii,” ę khi. ²⁰ Irari khi emiemini Eshineęba ę rę nga nya, iJesu iKirisiti ę ręwe nya khi, “Ii.” Irarighę, ręte iJesu iKirisiti awa te ę mie “Atęe.” Ni anye rę ri ufumhi na Eshineęba. ²¹ Ama Eshineęba ę ri anye ali eę migha elemhi iKirisiti. Lęli ę zę awa. ²² ę she shi ęleęe oyęli shi awa egbe. ę ri Ayemęe-nę-pfuase shi awa udu abi ęleęe ni ę khi iyębę shi emini Eshineęba ę ya rięle na awa. ²³ Ama mhi zę Eshineęba ętsęle, lęli ę leęe udu oyemęe. Itobę khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu ę ngme, lęli mhi aa rę ke ye iKoriti. ²⁴ ęa khi eri anye ri ekpabę gueye ę emini a ya miesuo. Anye leęe khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobę ni a męhli oęheęe anye rę nu ę gbe akanya.

2

¹ Lęli o zę ni mhi ręę khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba ę, ini mhi khi yese ę udu-a. ² Ini mhi yese ę udu-a, ęghuo ę la akaghę ni ę ya ri egbe mu ę. Sę ni ęni ęgbę ni mhi yese udu-a. ³ Lęli o zę ni mhi rę keęe ebe oghę ghi ę, itobę khi mhi aa nono ni mhi bhale ya mę iyese-udu-a obę eyi eni e kha remęe gheęe. Irari khi mhi leęe khi ini mhia gheęe eęheęe aghę, eę a lię ke gheęe. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali amę evię mhi te ę keęe ebe ona ghi ę, ęa khi eri mhię ni udu o ba yese ę-a, ama ni a rę leęe abi mhi nono ingme oyę nya ramhi. ⁵ Ama ini ęgbękhęghuo ę pfi iyese udu-a, ęa khi mhemęe ę mema lolo yese udu-a, ama eę nya ę ręte opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme ęli zę doęe ana. ⁶ Osoli ni ebubu ę e lama shi a na ęgbę ęnana, e bu. ⁷ Ama a rę topfa li a gbo ri udu shi ęli o, ini ę khi yese udu-a doęe oęe, ni o te ya pfanę ku ęli alo. ⁸ Mhi lema ę, a zę ni ę leęe khi eębegbo a nono ingme oyęli. ⁹ Eri mhi mu ę fe bino ni mę ini a ri ungmemhi oyemęe ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rę topfa ęgbękhęghuo shi emini ę rięle, mhemęe mhi li rę topfa li. Ini o khia khi mhi mhuę emini mhi kha rę topfa, mhi she rę topfa. iKirisiti ę khi ętsęle oyemęe khi mhi she rę topfa. ¹¹ Eęheęe aghę, ękphaghię ęa mę ashikhęghuo regbenga doęe mu awa ę ya le, itobę khi awa aa khi eni ęa leęe igbamhi eyi ękphaghię.

Egbe akanya ena ishobę onogbo

¹² Abi mhi rę bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi mę ęli khi Eshineęba ę khueghie oęe-a na mę shi akanya oyęli, shi oobę. ¹³ Udu oyemęe ęa sheshe, itobę khi mhi aa mę iTatęsi oobę. Ighę mhi tęe eębę ena obę okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kuęghię Eshineęba. Lęli ę zę ni iKirisiti ę rę ri awa la oręlę ni a la mie obę abi eni e mu ę le. ę ri awa ri ilęe oyi iKirisiti ę gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Eshineęba ę she ri awa mele ighiusomhi eyęli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyęli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni ęę pfię o lię gbhiaku, ni o lo iteva eębę eni a mie ę pfuese ali eni ę nono ni węwe ę pfua. ¹⁶ Uwemhi ęgbę oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbę o khi shi eni a mie ę pfuese ę. Oghuo ę doęe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmemhi oyi Eshineęba nono eęfue abi eębę eghuo ę li. Ama ighiusomhi eyi Eshineęba ni e ri igesikia ngme ungmemhi oyęli anye khi. Ekpabę oyi iKirisiti anye rę gue usomhi oyanye le. Eshineęba ę khi ętsęle ęyanye.

3

Eni eę ga ena ishobo onogbo

¹ Oa ya li abineę khi eri anye ke e titi egbe anye mena? Anye ęa li abi eni e mie ebe ni a titi wę shi neni e tsabo ungmemhi ye e, ali ni e kha gbolo te agho vu e gbo mie e ebe oghoęgho olese? Anye ęa mhọli emini anye ri ebe eghoęgho o riele. ² Eę oye e a khi ebe oyanye ni a keęe shi ekelemhi udu oyi anye ni eębo nya e me eę ze. ³ Eri o rokhaseę khi ebe ni iKirisiti lọlighuo o keęe, a khi. Itoboę khi a mie itsabo ungmemhi oyanye suo. Oa khi oębo o ri atsu keęe e shi ebe, ama Ayemhe oyi Eshineęba o keęe e. Oa khi ukiekiemhi eęe o keęe e shi ama elemhi udu oyi eębo.*

⁴ Onana o khi iregbenga ni anye mhọli na Eshineęba rote obo oyi iKirisiti. ⁵ Oa khia khi eri anye gho guę e gbe oni akanya ona, ama Eshineęba o ri igueębe-akanya ona na anye. ⁶ Lọli o ri anye khi egueębe oyi akanya igue ungmemhi oyọli le, na ishobo onogbo, ni o a khi oni a keęe shi ebe, ama ena elemhi Ayemhe. Irari khi emini a keęe shi ebe, eri o ri eghuli e bhale, ama Ayemhe o ri agbo a na oębo.†

⁷ Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a keęe shi ikiekiemhi eęe, ufumhi ni o ge nyanyanya, ni o o kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o zeęe khi eębo iZireni ęa ke doęe e bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,‡ ⁸ Seę ufumhi oyi ikanya eyi Ayemhe ni o ri agbo a na oębo o ke beęhi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli e bhale, seę ugamhi ni o ri ipfuase e bhale o a li ya mhọli ufumhi ni o fune? ¹⁰ Itobo ona, awa doęe ya lie khi emini o kpe ligho mhọli ufumhi ni o ge nyanyanya eęe, o a ke mhọli ufumhi, itobo ufumhi oyi emini o ke to-ęoli o. ¹¹ Ini emini oo kala, o mhọli ufumhi, seę ufumhi ni o la oni o migha agbo agbo o o lie fu ne.

¹² Itoboę khi anye mhọli oni irudushi ona anye ro li gho mhọli igbeudu. ¹³ Anye ęa li abi iMosisi o li, ni o ri ijeęeti ku alo ini eębo iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo ge nyanyanya ogho, o li i kala li alo-a.§ ¹⁴ Ama eri a guese wę udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijeęeti ogho ku wę alo, ini eę ze ebe ishobo ona eęe. Ini oębo o roęe ghi iKirisiti ko tse, o ro o rue oębo oni ijeęeti alo-a. ¹⁵ Igho o kie li ogbe na amo, eri ijeęeti o kie guese wę udu ini eę ze oni Ushi oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini oębo da mupfi bhale deba Onomhuę ne, o rue o li oni ijeęeti ode-a.* ¹⁷ Onomhuę ni a ngme shi akana ena, lọli khi iKirisiti, Ayemhe oyọli o te e gbe akanya, ali khi ashini Ayemhe oyi Onomhuę o da la ne, eęfua o la akagho. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijeęeti ku, o ri ufumhi oyi Onomhuę e ge nyanyanya abi ugheębe. Oni ufumhi ogho, obo oyi Onomhuę o te bhale, ni o khi oni Ayemhe. Lọli o mu awa pfi ya li abi lọli, rote ufumhi ni o rue eę ga o.

4

Osoli ali osuemhe ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarigho, aboroęhia khi ilelemhi oyi Eshineęba anye ro mie akanya igue ungmemhi le ona egho, lọli egbe ęa ro pfo anye-a. ² Eri anye ri ochogho she kie angeli osheli ali omama. Anye ęa ya ngeli angeli ikpamhika wękhi eri anye e mu ungmemhi oyi Eshineęba ukhomhi pfi kpoke. Ochogho eri anye ri emini e khi igesikia khaseę gboo, abi o khi shi ukpele oyi Eshineęba. Onana o

* **3:3** Li ze Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26 † **3:6** Li ze iJere 31.31 ‡ **3:7** Li ze Okiali 34.29 § **3:13** Li ze Okiali 34.33 * **3:16** Li ze Okiali 34.34

ri egbo mie shi o khi eni a ri egbe e nga anye khi rote udu oyewe ni oo gue we ezo. ³ A kha usomhi onete ni anye gue e le sheli, eri a roli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Okphaghię ni oo mhesę e shi agbo ona, o she zuse egbo ni ea miesuo udu ini e khi me akpa ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, oni loli ali Eshinegba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abo, ama iJesu iKirisiti anye ro o tse abo, khi loli o khi Onomhue, ali khi eni ee ga enaye e anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase oo, "Eshinegba o gueye akpa o rote alo ebili ge lasele." Mena oni Eshinegba o ri akpa oyoli e ge shi elemhi udu oyanye, ni ee a ro lese khi ufumhi oyeluę khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te e me oli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni epfue onana shi. Ona o rokhase khi ekpabo eniemhi, obo oyi Eshinegba e te e bhale, oa khi obo oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama oa pfuse anye-a. Isheghuo anye mholi akhokhomhe, ama anye ea la okhena. ⁹ A me anye omi olimhi ama Eshinegba oa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye e ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbele kpa anye ro la okhena eghuli itobo oyi iJesu. Eri onana ni anye e me egbe o li abi irokhokho eghuli ni iJesu o ghu, eghęghę agho ni o ri egboli khasę elemhi agbo oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe e na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbelekpaa, ama agbo onogbo o ro o na e. ¹³ Ebe-no-pfuase oo, "Irari khi mhi mholi irudunga mhi ro ngme." Oni ayemhe irudunga onana, anye li ro ngme.† ¹⁴ Anye lese khi Eshinegba ni o rote eghuli guise iJesu Onomhue le bhale agbo o ya li rote eghuli guise anye le, o rue anye ali ee bhale odalo oyoli. ¹⁵ Itobo oyeę a ro rięle enana nya, ni ebubu egbo e lese okhale ni Eshinegba o li, ishegho ni e ke so iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agbo irudunga

¹⁶ Itobo onana, egbe ea tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririę kuanọ-a pfo, ama ogbele kpa ekelemhi udu oyanye o ro o khi onogbo-a shi o. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ea ya tese eyi anye, e muno anye egbe e khe ufumhi na agboagbo. Loli o ze khi osoli eyi anye e li abi emhi afue shi anye o. ¹⁸ Emini aa me eloe ea ya la o agboagbo, ama emini aa ya me eloe ee la o agboagbo. Loli o ze khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya me eloe.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lese khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbo, ni o li abi okhoro, o ghua, anye mholi idiegbe olese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale. Iki idiegbe no oa ya ghu ni o la iloghie, owa ni oa khi abo a ro mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbo ona a to ekperumhe-a, irari khi eri oo ghole anye ni a kpha oni owa na iloghie so anye. ³ Itobo khi ini a roli so anye, anye ea ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbo ena, eri anye e to ekperumhe-a abi eni egbe e to. Oa khi eri anye ea ke nono ni anye ke la oni idiegbe oyanye ona, ama eri o ghole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni oa ya ghu ghue egho so anye. Eghęghę agho ni agbo o to idiegbe ni oo ghu lue elemhi imuole. ⁵ Eshinegba o ma anye shi agbo na agboagbo ona, loli o gbo ri oni Ayemhe shi anye egbe ni o khi iyobo khi loli ya rięle emini o ro nga na awa. ⁶ Irarigho, anye ro o mholi igbedu eghęghę kpa.

Anye gbo lese khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ea ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbo, oa khi emini anye ri

* 4:6 Li ze Igbae 1.3 † 4:13 Li ze Iwolo 116.10

ukpɛloɛ mɛ, o ri anye la agbɔ. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi ɔ, khi, oo kha ti anye ɛloɛ ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhuɛ la apfɛ. ⁹ Irarighɔ, eri anye rɔ li shi udu oyanye khi anye mema ya riɛɛ emini o ghɔɛ ɔli, okekha khi anye ke la apfɛ elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ɛa la apfɛ elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpɛkhomhi iguɛzɔ oyi iKirisiti, ni ogbɔgbɔ ɔ rɔ mie ifata ni o khi oyɔli, shi emini ɔ riɛɛ abi ɔ rɔ la idiegbe oyɔli, shi oni o ti o, shi oni ɔa ti.*

Akanya iri-egbɔ ali Eshinɛgba riɛɛ

¹¹ Irarighɔ, aborɔkha khi anye lɛsɛ emini inulishi oyi Onomhuɛ o khi egbɔ, lɔli anye rɔ rɔshɛka rɔli ɛ lo egbɔ esɔ. Emini anye khi o ga khueghie-a shi Eshinɛgba ɔ, anye gbo sa khi o gbo lighɔ khueghie-a shi udu oyɛɛ, ni ɔɔ gue ɛ ɛzɔ. ¹² ɔa khi eri anye titi egbe anye ɛ khasɛ ɛ, ama eri anye ri ɛghɛghɛ ɛ na ɛ ni a mɛ asha ri anye ke gha. ɛghɛghɛ aghɔ ni a mɛ emini a ya sɔ egbɔ eni e ri emini ri ukpɛloɛ ɛ mɛ ɛ gha, ocho ni e kha rɔ ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ɛa ke lɛsɛ emini anye ɛ riɛɛ, irari oyi Eshinɛgba lɔ, anye kha ke lɛsɛ emini ɛɛ riɛɛ o, irari oyɛ ɛ lɔ. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhɛsɛ ɛ na anye, itobɔ khi anye mɛ ɔli mɛ khi ogbɔ ɔtuoghɔ o ghu-a na agbɔ nya, irarighɔ eri awa li ghu pfa olamhɛ. ¹⁵ Eri iKirisiti ɔ ghu-a na ogbɔkpɔ ini eni e la agbɔ e khi ke la agbɔ na egbe wɛ, ama ni e ke la agbɔ na oni ɔ ghu-a ni a gbo guise le na wɛ.

¹⁶ Itobɔ ighɔ, rɔte ana je odalo, anye ɛa ke ri ukpɛloɛ ni egbɔ na agbɔ e rɔ bino egbɔ ke bino ogbɔ khoghɔ. Ini o ririɛ khia khi anye kpɛ lina ri ukpɛloɛ agbɔ bino iKirisiti ɛghɛghɛ ni o dɔsɛ, anye ɛa ke lighɔ. ¹⁷ Irarighɔ, ini ogbɔ ɔ da she ku ma iKirisiti ɔ ne, ogbɔ onogbɔ ni a lɛsɛ ma ɔ ke khi, agbɔ onodiɔ o she dɔsɛ, agbɔ onogbɔ ɔ ke la. ¹⁸ Eshinɛgba ɔ ga riɛɛ eni emhi enana nya. Lɔli ɔ ri awa ni awa kpɛ khi ebe ɔli nu egbeɔli riɛɛ, rɔte obɔ oyi iKirisiti. ɔ ri akanya na awa, awa rɔ ke ri egbɔsɛ nu luɛ riɛɛ. ¹⁹ Eri Eshinɛgba ɔ ri egbɔ na agbɔ nya nu egbɔli i riɛɛ rɔte obɔ oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshinɛgba ɔa ri olamhɛ mu ota sɔ wɛ. Ighɔ ɔ she ri usomhi ni a rɔ ri egbɔ ali Eshinɛgba a riɛɛ nga awa obɔ. ²⁰ Irarighɔ eni e to ɛloli iKirisiti awa ke ri irarighɔ khi, ni o rɔ li abinɛ khi eri Eshinɛgba ɔ rɔte unu oyawa a lema egbɔ. Anye lema ɛ na iKirisiti, a ka nu Eshinɛgba rɔ riɛɛ. ²¹ Eri Eshinɛgba ɔ ri iKirisiti ni ɔa mhɔli olamhɛ mele ona olamhɛ itobɔ oyawa, ɛghɛghɛ aghɔ, ni awa mɛ asha rɔte iKirisiti mhɔli ipfuasɛ oyi Eshinɛgba.

6

¹ Abi eni wɛwɛ ali Eshinɛgba e ga a gbe akanya oghɔ, anye lema ɛ, a khi zɛ ni a mie okhale oyi Eshinɛgba shi afuɛ. ² Irari khi Eshinɛgba ɔɔ liɛ,

“Abi ɛghɛghɛ ni mhi rɔ ya
riɛɛ isomhelemhi na ɛ,

o rɔ ramhi,

mhi ri esɔ shi ɛ eke,
abi ogbeɛ imiepfuase

oyɛɛ ɔ rɔ ramhi,

mhi kpaghie ɛ obɔ.”

Mhi gueye ɛ khi memena o khi ɛghɛghɛ isomhelemhi, amo khi ogbeɛ imiepfuase.*

³ Anye ɛa ya pfi ɔzuodɛ shi ogbɔkhoghɔ oɔ, ini egbɔ e khi mɛ emini ɔa ti okhoghɔ gue shi akanya oyi Eshinɛgba ni anye ɛ gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi

* 5:10 Li zɛ iRom 14.10 * 6:2 Li zɛ Aza 49.8

Ɛshinẹgba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khasẹ odẹkhodẹ, abi anye li ri egbe mie osoli ali umhamẹ ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi oḡba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbẹghua, anye mhuẹ umha-ke-leşẹ ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuasẹ ali ilẹşẹ, ali irabomudu ali isomhelemhi, rọte Ayemhẹ-no-pfuasẹ ali inono ni o rọte udu igesikia lasele. ⁷ Anye ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabọ oyi Ɛshinẹgba o la anye egbe ẹ gbe akanya. Akhegbe oyanye khi iguẹ-ngeli odalo oyi Ɛshinẹgba, abi okhọli-okhuẹ o liẹ mu itsua okhọli mhuẹ obita ali oḡobọ. ⁸ A ri ekpẹ na anye a gbo yẹghẹ anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye ẹḡbọ igesikia, a lu anye elo-ẹgbhuẹ, ⁹ E li anye abi eni aa leşẹ, ama a kie leşẹ anye, a li anye abinẹ khi eni e ghuloo anye khi, ama, a mẹ ọli mẹ khi anye kie la agbọ. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyese-elemhi-a, ama anye kiele e gheleşẹ, anye li abi eni ẹa mhuẹ, ama eri anye ri ebubu ẹḡbọ khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli emhi khọghuo, ama emhikpa anye mhuẹ.

¹¹ Ɛḡbọ iKoriti, anye she ri igesikia nu ẹ ngme, anye khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tşẹ    ke nono anye. ¹³ Irarigho, mhi nu ẹ ngme abi eniyẹ eyemhẹ, a li mhọli usamhi nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie udu oyẹ ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi zẹ ni u nu ọni ọa miesuọ ke riẹleş emhi kugbe. Sẹ, igesikia ali ẹgbhọli e li guẹ la asheghuo kugbe? Elo o ku  kp  ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghiẹ? Abi elo ọni o miesuọ ali ọni ọa miesuọ e mhọli kugbe? ¹⁶ Ilamakugbe onoghuo o la Owa Oyi Ɛshinẹgba ali ikhumhi o? Irari khi Owa Oyi Ɛshinẹgba ni o la o, awa khi, ẹzẹzẹ abi Ɛshinẹgba o ngme ọli khi,

“Mhi ya la wẹ elemhi,
mhi la wẹ iteva a kia,
mhi khi Ɛshinẹgba oyẹwẹ,
wẹwẹ e khi ẹḡbọ eyemhẹ.”‡

¹⁷ “Irarigho, a rọte wẹ iteva lasele,
ni a khi ọda shi wẹ o,
ali a khi ri obọ ti
emini ọa pfuasẹ,
ẹghẹghẹ agho
ni mhi ti ẹ mama egbe.”

Ɛshinẹgba Onomhuẹ nọ funẹ nya,
o ngme na. §

¹⁸ “Mhi ya khi ita ẹ,
ẹẹ a khi imimhẹ
emọşẹ ali ikpotso.”

Ɛshinẹgba Onomhuẹ nọ funẹ nya
o ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mhọli ishobọ ena, emole mhẹ, awa kpe idiegbe ali ayemhẹ oyawa-a, rọte emini e ri ichimhi ẹ shi oḡbọ egbe ali ayemhẹ nya. Awa

† 6:5 Li zẹ Ika 16.23 ‡ 6:16 Li zẹ ilẹv 26.12; Ezik 37.27; 1 iKor 3.16; 6.19 § 6:17 Li zẹ Aza 52.11

* 6:18 Li zẹ 2 iSam 7.14; 1 Okhẹ 17.13; Aza 43.6; ijere 31.9

ke roshēka ini awa doḅe ramhi irōpfaṣe pfo nya, itobō khi awa a na ulishi Eshinēgba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ri egbe mu iPolu

² A khueghie udu oye e-a na anye. Anye ɛa li oḅḅokhōghuo onobe, wēkhi eri anye yese oḅḅokhōghuo udu-a, uke-liē khi eri anye li oḅḅokhōghuo le. ³ Oa khi eri mhi ngme ona rō pfueche e-a, irari khi mhi kpē ngme oḅḅi khi ingme oye e o la anye elemhi udu ramhi ni anye rō ya lama nu e ghua, okekhi ni anye rō nu e la agbō. ⁴ Mhi lolo regbenga e, mhi ma re e gha gba. Elemhi osoli ni anye me nya, eri iridushio ali oghelē oyanye o vō o tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi rō lo iMasidonia le, idiege oyanye ona oa mhōli iyemhēa okhōghuo. Odē-khodē a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.* ⁶ Ama Eshinēgba na irudusho, ni o ri udu e shi oni egbe e pfo-a o, o ri iTatōsi ni o bhale ri udu ke shi anye o. ⁷ Oa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye o, ama abi a li ri udu shi oḅḅi o. O gbo gueye anye abi o liē ghōle e ni a me mhe, ali abi a li viē oya, ali abi ingme oyemhē o li mu e egbe. Irarigho, oghelē oyemhē o rō fu doṣe abi o kpē li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi e, o ri iyese-udu-a na e, oa limhē egbe abinē khi emini o a ti ni mhi riēle. O kie remhē chima, mhi me khi ebe oyemhē o re e yese udu-a ukuku eghēghē. ⁹ Ama egbe e kiele nu mhe, o a khi itobō khi mhi ri udu oyeḅe yese-a, ama itobō khi iyese-udu-a oyeḅe o re e mu pfi. Eri a mhōli iyese-udu-a abi Eshinēgba o nono oḅḅi shi. Irarigho, o a li e onobe. ¹⁰ Irari khi iviē-osoli ni o ghōle Eshinēgba, eri o ri oḅḅo o mudu pfi, o rōli e nono ni a mie oḅḅi pfuese. Onana o a ri oḅḅo ngomhi obō-a. Ama ini oḅḅo viē osoli abi egbō na agbō, eghuli o rō o bhale. ¹¹ A leṣe bino emini iviē-osoli ni o ghōle Eshinēgba o rō na e. Abi a li roshēka ni a rokhasē khi aa mhue umhaguēli. Elemhi e bi e. Abō e sha e, ni o re e yila. A gbolo nono ni a sō ingme shi odē igesikia! A rokhasē khi aa mhōli ashini a te riēle oni ingme dō-a, eghēghē kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririē keke ebe ogho ghi e, o a khi irari eni e li ingme wēkhi irari eni ɛa li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi e, ni a ba me abi ingme oyanye o li mu e egbe odalo oyi Eshinēgba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye o.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi anye rō me abi iTatōsi o li ghele, itobō ayemhē oyoli o ti nge abi eḅe nya a ri egbe mu oḅḅi. ¹⁴ Mhi kpē re e tono obō udu khasē iTatōsi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye e nya e li khi igesikia, igho abi anye re e gha khasē iTatōsi o li ya khi igesikia. ¹⁵ Igho inono ni o mhōli na e o li nga shi o, ini oḅḅo sato abi a li suo esō na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie lōli. ¹⁶ O ma remhē ghelē gba khi eni e zē ri egbe e nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e liē somhopfa

¹ Inyoghuo, anye e nono ni a leṣe afu ni Eshinēgba o rō na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iMasidonia. ² Eri a rōte osoli ni e me mu wē ɛe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghelē e somhopfa, abi o riē khia khi ɛa mhue. ³ Mhi gue oḅḅi e ye e egbegbō khi eri e pfue elemhi somhopfa doṣe ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpēkpē anye zē ni wewe e mhōli okemhi shi oghelē ni o la irikpaghiobō na egbō eyi Eshinēgba ni e la eke iJudia.* ⁵ Eri e ga riēle doṣe abi anye sa khi e li ya riēle. E kpē te ododē ri egbe wē na Onomhūe, neni e ke ri egbe wē na anye abi Eshinēgba o nono ni

* 7:5 Li zē 2 iKōri 2.13

* 8:4 Li zē iRōm 15.26

e li rięę. ⁶ Irarigho, anye ro lema iTatosi, oni o re e beę oni egbegbi akanya ona, o kpaghię e ni a ri eminete ni a gba eke le ramhi ukpeęe. ⁷ Eri a guę e rięę emhikpa doęe egboęe nya. A toto irudunga ne, a guę e ngme emue ne, a gbo leęe ne. A ma nono ni a rue obo-a, a gbo nono ingme oyanye ne. Zobe ni u doęe ogboka okpokhe ilili.

⁸ Oa khi itoto mhi ro mheęe oli na e ama eri mhia mheęe igesikia ni o la inono ni a mholi bino, abi mhi li roli e khokho omuegbe ni egboęe e mholi na anye. ⁹ A leęe abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o li, khi aboriekhia khi oni o pfue o khi, eri o ri egbe oli mele ona umhame-a shi itobo oye e, ni o me asha ri umhame oyoli re e pfue.

¹⁰ Ude ni mhi ya ye e ena, ni o ro ti e egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te eke beęe aolukpe ni a roli ramhi ukpeęe, abi a li kpe te odode khi eni e mholi ogueme somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹ A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te eke mu e egbe ni a ro somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abo e te e. ¹² Emini a mholi o mu Eshinegba eloe. Emini o mu eloe khi abi a li mholi ogueme ni a rote emini a mhue somhopfa, o a khi oni aa mhue, aa bino.

¹³ Oa khi eri mhia mie egbo eghuo itsua shi eke ni mhi ro ri itsua na egboęe tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴ Aborokhia khi a mholi gbeku o memena egbo, o ti ni a kpaghię eni ea mhue obo. Ini wewe e ke li mhue gbeku o elelese, ni ee aa ke ro mholi, wewe e li kpaghię e obo, ishegho o guę ti e egbe abeghuo. ¹⁵ Abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Oni o ti e gbili
o a ya tigbe mholi gbeku o,
ama oni o ti ikukuwe gbili,
emhi khoghuo
o a tigbe e baliku.”†

A ghie iTatosi je iKoriti

¹⁶ Mhi kphemhi na Eshinegba ni o li ri omuegbe onabi mhi mholi na e, shi iTatosi udu. ¹⁷ Irari khi o a khi eri o leęe lama shi emini anye lema li o rięę tse, ama eri o she kpe la li udu khi loli e bhale deba e. ¹⁸ Anye li ghie inyoghuo ogghuo deba li e bhale. Ogboni a ga lolo mu eke e na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Eshinegba o khi. ¹⁹ Oa khi ogbo tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze oli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye ro ya na e kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikueghie ghi eva oyi oni Onomhue, ni o rokhasę khi anye mholi omuegbe ro kpaghiobo.

²⁰ Anye ea nono ni ogbokhoghuo o me emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho okpokhe ena kia. ²¹ Emini o ze khi anye lina rięę oli khi, eri anye roshęka ni anye rokhasę khi anye guę ri eni isomhopfa ikpagho ena kia. Oa khi odalo oyi Eshinegba tse ama li shi odalo oyi egbo nya.‡

²² Anye gbo li ghie inyoghuo olese ma aava ena egbe e ghi e. Anye she mu oli fe itingmingme, anye me oli me khi o ma nono ni loli kpaghię obo. Eena o mema ghole oli o ro kpaghię obo, eena ni o she me khi eni a ri egbe e nga a khi. ²³ iTatosi onuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe o khi, ama inyoghuo awa enekpole, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴ Irarigho, a ri inono oyeę khasę eni egbo ena, ali

† 8:15 Li ze Okiali 16.18 ‡ 8:21 Li ze Ekpi 3.4

emini o zẹ ni anye rọ rẹ ẹ a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e me ọli.

9

Ikpaghiobo ni a rọ na ẹgbọ eyi Eshinẹgba

¹ Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobo ni a nono ni a rọ na ẹgbọ eyi Eshinẹgba ni e la eke iJudia shi ebe ghi e. ² Mhi lese khi oọ ghole e ni a rọ kpaghie obo, mhi gbo roli rẹ ẹ neta omose khasẹ ẹgbọ na obini iMasidonia, khi aolukpe, e ẹ ni a la Akhaya a te muegbe ni a rọ ya kpaghie obo, ali khi omuegbe oye ẹ o she li guise ẹgbọ eghuo le, ni e rọ li rie ẹ ikpaghiobo. ³ Ama eri mhi ghi inyoghuo awa ena ghi e ni a rọ mu egbe shi eke, ini eta omose ni anye rẹ e na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye rẹ e na eta omose, ama ni o kie khi abi anye e khi a li. ⁴ Irari khi ini onge iMasidonia okhoghuo o deba mhe bhale, ni aa rọ mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga e rẹ neta omose. E ẹ omama o ya mu ne. ⁵ Lọli o zẹ ni mhi rọ ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpago, ni e khi a ya rọ bhale shi eke neni mhi bhale. Eghẹghẹ agho ni a rokhasẹ khi eri o pfo e udu li oni okpokhe ni ọa khi oyi ichiobo.

⁶ A sato khi oni o chi-obo ri emhi ko khi ukuko o ya me khiese. Oni o ri emhi ko tuo, emini e bu o ya me khiese. ⁷ Ogbogbo o ri irarigho ke rona abi o pfo ọli udu, ama o khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo rẹ e rie ẹ, irari khi Eshinẹgba o ma nono oni o ri oghẹ ẹ rue obo-a. ⁸ Eshinẹgba o dobe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na e, ni a rọ bhale ya e khi a mhọli emhikpa gbeku o dose abi a nono ọli shi, ni a rọ dobe ke rie ẹ eminete khi eminete na ẹgbose eghẹghẹ kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ni o o,

“O li okpokhe tuo tuo,
o somhi eni ẹa mhue ofpa,
ogbo ọa ya yele
igue-ngeli oyoli-a ghue
agbo agbo.”*

¹⁰ Eshinẹgba ni o ri ukpamhi e na ogbo rọ ko, o gbo ri eminale na ogbokpa a le. O ya gbo ri ikpamhi ni a rọ o ko ghi e, o gbo rewe ze, o rewe fu ni a me khiese. Ishẹgho ni onete ni u rie ẹ na ẹgbọ o mo umomhi ne, ni u pfa le.† ¹¹ O ya rẹ e pfue odekhole ni a ke li okpokhe eghẹghẹ kpa, ni ebubu ẹgbọ e ke kphemhi na Eshinẹgba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oye ẹ ona ga ena, ọa khi ẹgbọ eyi Eshinẹgba na pfa na tse o kpaghie obo, ẹgbọ ebubu e ri itobo ona a kphemhi na Eshinẹgba. ¹³ Eri akanya ni a gbo na ẹgbọ eyi Eshinẹgba o ri ufumhi na Eshinẹgba, o rewe kueghie Eshinẹgba. Ona o rokhasẹ khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suọ a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali ẹgbọ elese. ¹⁴ Inono ni e rọte ekelelmi udu mhọli na e, e te e so iromhi na e, itobo ikhivose ni Eshinẹgba o rẹ e khivose na we. ¹⁵ Awa ke kphemhi na Eshinẹgba shi isomhopfa oyoli ni unu ọa dobe ngme pfo.

10

IPolu o ri akanya aghiusomhi oyoli lo ẹgbọ eso

* 9:9 Li ze Iwolo 112.9 † 9:10 Li ze Aza 55.10

¹ Eri a rōli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oye e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri eso shi mhe ke, irari khi egbegbi iKirisiti lue o, ona ipfomhe ali ikuegbe-a o khi. ² Egbo eghuo e lie khi eri mhia ngeli abi egbo na agbo ee li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o ze nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpekpe a khi yese mhe ligho ngeli deba e. ³ Irari khi ini o ri rie khia khi elemhi agbo anye la, anye ea ya kholi abi egbo na agbo e lie kholi. ⁴ Irari khi itsua okholi eyanye, ea khi eni aa me alo gbugbugbu, ama obo oyi Eshinegba e te bhale. E mholi itoto ni e ro dobe e guoghō ekpabo itoto oyi okphaghie-a. Anye e guoghō ekhako-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni e khi ozuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye e mu isamhi ebe nya iko, anye rewe e nyese ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye ro ya na umhaseso nya osoli ini isueso-negbe oye e o gba se.

⁷ Oa khi abi emhi o li odagbe a lie bino oli? Onge e okhoghuo o la o ni o o lu egboli onayi iKirisiti, o gbo sa ingme egboli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi loli oli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama oa ya mu mhe shi o, ini mhi rie tono obo udu dose ode shi afu ni Onomhue o ro na mhe, mhi ro kpaghie e obo, ni oa khi oni a ro yese e. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke e nyamhise e alo. ¹⁰ Irari khi eri egbo eghuo e lie khi, ebe eyi iPolu e ma kho dose, ama ini o nu awa la ana o pfo-a, ingmemhi eyoli ea ke mu ame. ¹¹ A ze egbo eghoghō lese khi emini anye keke shi ebe ini anye ea la agho, khi wewe anye gbolo e rie, ini anye bhale migha.

¹² Anye ea gbudu ya ri egbe anye khokho eni ee titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mhesē egbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ea ya tono obo udu da ode, ama ashini Eshinegba o ri afu na anye ramhi anye ya tono obo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi e egbe. ¹⁴ Anye ea ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi e, ni a ga lese gboo. ¹⁵ Anye ea ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tono obo udu abine khi anye gbe we. Ochoghō eri anye ri udu shi khi irudunga oye e o ya ke nga shi o, ni anye gbo dobe gbe akanya ni e fune iteva oye e, abi Eshinegba o mhesē oli ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye dobe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obo na e, ini anye khi tigbe ri ikanya ni a gbe oboese tono obo udu.

¹⁷ Oni o o tono obo udu, o ke ri emini Onomhue o rie tone obo udu.* ¹⁸ Irari khi oa khi oni o ti egbe oli nga egbo ee mie khi o ti, ama oni Onomhue o mie, o khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na kee eyi egbhōli

¹ Mhi lema e a kpekpe a roshēka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku o tse! ² Ingme oye e o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobo khi eri a li abi omueshi ni oa me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi o o mu mhe ini a ya yese e udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mhōli na iKirisiti pfia, ezeze abi enye o li ri ikpamhika eyoli di livu.* ⁴ Irari khi ini ogboese o bhale deba e ya ri ijesu olese tse abo ye e, ni mhia ro tsabo ye e ghue, okekha khi ayemhe olese ni o khi oda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete olese ni o khi oda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie oli.

* **10:17** Li ze ijere 9.24 * **11:3** Li ze Igbae 3.1-5.13

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpọ dọsẹ ighiusomhi na keẹ ena aakemeḡhue eyẹ ẹ ni e gho mu ẹ ẹloe egho. ⁶ Ini o ri riẹ khia khi ungmemhi ọa lolo bie shi mhe unu, mhia khi ọni ọa lẹsẹ ebe. Anye she ri ona lo ẹ esọ gbo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa rọọ khi oki nga ẹ ike abi mhi rọ gue usomhi onete oyi Eshineḡba ye ẹ? Ni mhi rọ ri egbe mhe tiemie eke ni mhi rọ re ẹ fu?

⁸ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese eke fali mhe ota abi mhi rọ la iteva oye ẹ gbe akanya. Mhi mie we rọ zuse na ẹ. ⁹ Abi mhi rọ la aye ẹ, mhi aa ri ingme ukpagho nasẹ ẹ, inyoghuo awa ni e rọte iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpẹ li ookhokho, ni mhi aa kpẹ ri itsua na e tsua igho o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo ọa la o ni o dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tono obọ udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da liẹ khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na ẹ tsua. Eshineḡba ọ lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke riẹ emini mhi kie kpẹ riẹ. Eghẹghẹ agho, eni ẹ nono ni wewe e liẹ khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghuo e li, ni mhi rọli khi we unu-a. ¹³ Emọse eghogho, ighiusomhi na keẹ eyi egholi e khi, ni e ri ikanya ni ẹ gbe e lono egholi, ni ẹ li ẹgbọ ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na keẹ eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini áá khokho, irari khi eri okphaghiẹ ọ ri egholi mele aḡeni oyi ákpá a li ẹgbọ ikokoalo. ¹⁵ Irarigho, ọa khi emhi oshabọ ini ighiusomhi eyoli, ẹ ẹ li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ipkukhokho, e ya me isọ-ẹzọ oyewe mie.

Osoli ni iPọlu ọ me na iKirisiti

¹⁶ Mhi gbo ngme ọli, ogbokhoghuo ọ khi sa khi oyeghe mhi khi, ama ini u ke ligho sa, kie ligho mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi rọ ke neta omose.

¹⁷ Ama ọa khi emini Onomhuẹ ọ kha liẹ mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸ Aborokhia khi eghoese e ri emini e riẹ ẹ neta omose egho, mhi ya li lana ligho. ¹⁹ Ilẹsingme dọsẹ oye ẹ zẹ ni a rọ ri oghẹ mie eyeghe shi iteva oye ẹ ena! ²⁰ Egbọ ni ẹ mu ẹ ighumha, ni e ri ikpamhika do ẹ ighiato, ni e rẹ le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe ẹ e gbo pfi ima shi ẹ alo, wewe áá mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi rọ liẹ khi eri anye pfo alo-a, ni anye a rọ lina ngeli deba ẹ.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi egholi egho e rọ ke neta omose shi emhi afue ni ẹ riẹ deba ẹ, mhi ya li nu we la ana neta omose. Ama a rọli shi udu khi ogbo ni ọọ neta omose shi angeli oghogho, khi oyeghe ọ khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ẹ khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, lolu mhi li khi.

²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti ẹ khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyeghe! Mhi ga ti dọsẹ we e! Mhi ga gbe akanya dọsẹ we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dọsẹ eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.‡

²⁴ Agbhagbhamhi ishe egbọ iJu e gbe mhe itali oghuo ọa la egbhueva.§ ²⁵ Itese egbọ iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe eche utoghuo. Itese oko okẹ oniemi ni mhi lo e kuluẹ, ogbeleghuo ali eliyose nya mhi la ukhomhi okẹ oniemi, ni o tsua mhe gase, ni mhia me abi mhi li kia.*

²⁶ Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na okẹ oniemi ali ighiato gbe-a, mhi gbo la okheḡna oyi egbọ iJu eyemhe, ali ijeta. Mhi li la egeghi okheḡna elemhi ifui apfe, mhi la okheḡna odagbe ifufu, mhi la okheḡna ukhomhi

† 11:9 Li ze iFili 4.15-18 ‡ 11:23 Li ze Ika 16.23 § 11:24 Li ze iDeut 25.3 * 11:25 Li ze Ika 16.22; 14.19

oke oniēmhi, mhi gbo la okheṅa oyi egbo eghuo, ni e li abi eni e mie Onomhūe suo.† 27 Eghēghē kpa mhi rō la iroshēka ali akanya agbeghua, mhia mē olese lese eḷe-iyōse eni e bu, okiamhi ali okiamē o gbe mhē. Eminale eyemhē e pfo mhē isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhē, mhi aa mē itsua so. 28 Ini a ri obo ri egho shi eke, ogbelekpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o rō nase mhē. 29 Oghuo o famhi loṣe ni o li pfi olosemhē na mhē? Abi khi ogbokhoghuo o lamhē olamhē ni o ri egbe lala mhē?

30 Ini mhi riē neta omōse, emini e ri olosemhē oyemhē ya khaṣe mhi rō ya neta omōse. 31 Eshinēgba ita Onomhūe iJesu o leṣe khi o a khi egbholi mhia lo. Ikhivōse khi eva oyoli agboagbo 32 Abi mhi rō la eoli iDamasikosi, eri igovunō ni o gbe akanya deba oghie Arētasi o ri idogeli kpē khē mhē ode unuekpē ni a tē lo oni eoli, ni e ba gba mhē mu. 33 Ama eri ogbo rue mhē pfilo ugi rōte okele ni o la ugbe ni a khi gasē oni eoli bēna tiēmhi, ni mhi rō mē asha na vu.‡

12

Irokhasē ni iPolu o me

1 Mhi ya kie ke neta omōse, ama, mhi leṣe khi o a mhōli eleli ni o rō o bhale. Irarigho ingme imekē ali irokhasē ni Onomhūe o rō na mhē mhi ke ya ke ngme nga memena. 2 Mhi leṣe omōse oghuo ni o la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzi-esē, oonokpe-igbēne. Ini elemhi idiegbe o la o, ini o a khi elemhi idiegbe o, mhia leṣe. Ama Eshinēgba o leṣe. 3 Abi mhi ngme, mhie khi Eshinēgba tse o leṣe ini elemhi idiegbe o la, ini o a la elemhi idiegbe. 4 Eri a rue oḷi eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinēgba na iloghie. O suo emini e a ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. 5 Oni omōse ogho mhi rō ya neta omōse. Ama mhia ya ri egbemhē neta omōse, seṣe ni umha mhue ekpabo oyemhē. 6 Ini mhi ri riē neta omōse, mhia ya riēle ingme oyeghē, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshēka ini mhi khi ngme da ode. Eghēghē agho onṣe ogbhoghuo o a ya timhē nga doṣe abi a kha timhē nga ramhi, rōte emini a mē khi mhi riēle ali emini a suo khi mhi ngme.

7 Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhē shi mhē egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghiē, ini mhi khi vuse ike doṣe shi irokhasē ebubu ni mhi mē. 8 Itese mhi lema Eshinēgba o mie mhē oni emhi anasemhē ona pfi-a. 9 Ama emini o rō so mhē o khi, “Ekpabo eyemhē o she bu ē, irari khi ini o loṣe, loḷi ekpabo eyemhē e rō mē asha ri egbe ē khaṣe.” Irarigho mhi rō ri oghelē ri olosemhē oyemhē ya neta omōse, ni ekpabo eyi iKirisiti e mē asha remhē gbe akanya. 10 Ini mhi mhue olosemhē, ali ni a rō tsue mhē, ali ni mhi rō la umhame ali ni a rō mu okhōli vule shi mhē o, ali ni mhi rō mhōli iyeseudu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe e mu mhē. Irari khi ini o loṣe mhē, loḷi mhi rō mhōli itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPolu egbe

11 Eri mhi chi ooyeghē-a, ama e e a yeṣe mhē e chi oḷi-a. E e a kha ke titi mhē. Ini mhi aa ririē khi emhi khoghūo, mhia mhue emhikhoghūo ni mhi te kpō doṣe eni a lui, “Ighiusomhi na keṣe ena aakemēghue.” 12 Elemhi iregbemie osoli, mhi rō la iteva oyēṣe gbe riēle oḷelē onyaloa ali oshabo ni o rokhasē khi aghiusomhi na keṣe oyi iKirisiti mhi khi. 13 Eri ikhivōse ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eṣe e mē mie o de e unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobō ukpaghō nase e lo? A kpēkpē, a rō topfa mhē shi o.

† 11:26 Li ze Ika 9.23, 14.15 ‡ 11:33 Li ze Ika 9.23-25

14 Utonuzesê na ni mhi rọ mu egbe ni mhi rọ bhale ya bino ẹ. Mhi aa ya mhila ẹ emhi khoghuo. Ẹ ọyẹ ẹ mhia nono, ọa khi ukpago ọyẹ. Ọa kpẹ khi eniyẹ ẹ ri emhi na eni e bia wẹ ẹ le, ama eni e bia eniyẹ e ri emhi na wẹ ẹ le. 15 Irarigho, mhi rọ ya ri oghele ri ukpago ni mhi mhọli nya ali mhemhe nya na ẹ, rọ kpaghie ẹ obọ. Inono onikeke a ya mhọli deba mhe ini mhi mhọli inono oniemi na ẹ?

16 A lama shi ọ khi mhi aa khi itsua na ẹ ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi rọ ri egbholi di ẹ mu. 17 Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi ẹ mu ẹ ma eke? 18 Eri mhi lema iTatọsi o ke le, mhi ẹ inyoghuo awa onokpọle ọ kphase ọli. Eri a ya lie khi eri iTatọsi ọ mu ẹ ma eke? Ọa fe ligho. Abi khi aa lese khi usamhi oghuo mhemhe ali lolu anye mhọli shi udu ni anye rọ ri ele emini mhemhe ali lolu anye ga ri ele?

19 Otse eri a dabi khi eri anye kie kpẹ roshaka ke khe egbe anye shi eke odalo oye ẹ. Ọa khi igho. Ama abi iKirisiti ọ nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye ri ele emini anye ri ele nya rọ kpaghie ẹ obọ. 20 Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me ẹ shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi ọ mu mhe khi mhi ya bhale ya ẹ shi uwola ali ubogbo, ali udu ni ọ to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabo-nga, ali ozughu iteva oye. 21 Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba ọ ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu ẹ ni ẹa kie rote agbo olamhe oye wẹ mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

1 Utonuzesê na ni mhia bhale ya bino ẹ. Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọ, “Otselẹ eva, okekhi ese, a rọ ọ mu ma ingme, ni a rọ sọ ezo.”* 2 Mhi kpẹ tse agua ye ẹ, ẹ ni a kpẹ lamhe olamhe, ali egboese eni e kpọle nya. Mhi kpẹ ngme ọli ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme ọli abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze wẹ obọ khi mhi aa na wẹ osoli. 3 Onana o ya rokhasẹ ẹ khi iKirisiti mhi ngme ẹ na. Ini ọ sesẹ ẹ ingme se, a rọ ya lese khi ọ mhọli ekpabo iteva oye. 4 Ini o ri riẹ khia khi ọa mhue itoto abi a rọ tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba ọ rọ a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me ọli khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezeze abi iJesu ọ li, ni anye rọ ga ẹ.

5 A mhesẹ egbe ẹ bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye ẹ. Ini a mhesẹ egbe ẹ bino ni a rọ me khi iJesu iKirisiti ọa la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesẹbino. 6 Mhi lese khi a ya me ọli me khi anye ẹa de oni imhesẹbino. 7 Anye lema Eshinegba, a khi ri ele do-a. Ona ọa khi ni anye rọ rokhasẹ khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o re ẹ ke ri ele emini e gbe akanya ini anye ri ele li abi eni de. 8 Irari khi anye ẹa ya ri ele emini o mu okholu vule shi igesikia ọ, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya ri ele. 9 Egbe ma mu anye, ini o losẹ anye ni ẹ ẹ a rọ mhọli itoto. Igho anye gbo lie sọ iromhi Eshinegba ọ re ẹ ke ngeli shi eghẹghẹ, abi ọ nono ni a li ke ngeli. 10 Lolu o ze khi mhia keke ebe ona abi mhia rọ nu ẹ la oobọ ena. Igho lo, ini mhi khi roli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhue ọ rọ na mhe gbe akanya, ni mhi rọ kpaghie ẹ obọ, ni ọa khi ni mhi rọ bighi ẹ de.

* 13:1 Li ze iDeut 17.6; 19.15

¹¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyọghuo-mhẹ, Okhila! A mu udu oyẹ ẹ pfi, a suọ olema oyẹmhẹ, a lama shi egbe ẹ ọ, a ri opfọmhẹ nu egbe ke la. Eghẹghẹ aghọ ni Eshinẹgba na inono ali opfọmhẹ ọ nu ẹ la.

¹² A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbọ eyi Eshinẹgba nya ẹẹ tse e.

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ, ali inono oyi Eshinẹgba, ali iregbemu onayi Ayẹmhẹ-nọ-pfuase, e ka nu ẹẹ nya la.

Ebe ni iPoļu o kẹkẹ ghi ẹgbọ

iGalesha Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPoļu aghiusomhi na kẹẹ ni o a khi obọ oyi ẹgbọ mhi te bhale, wẹkhi obọ oyi ẹgbọ a te ghie mhẹ, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Eshinẹgba Ita ni o rọte eghuli guise ọli le mhi te bhale, mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Mhẹmhẹ ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhẹ la, anye ga tẹ igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la ẹoli iGalesha nya.

³ Eshinẹgba itawa ali iJesu iKirisiti Onomhẹ ọyawa e ka li okhale na ẹ, e ri opfomhẹ na ẹ. ⁴ Lọli o ri ẹgbọli bhale shi iluasobo shi olamhẹ eyawa ni o rọ pfa awa shi eke agbọ okhọlo ali agbọ ingmobe ni awa la ena abi o ghọle Eshinẹgba ọyawa ni o gbo khi ita awa. ⁵ Lọli a ri ufumhi ya na ya ramhi ẹle na agbọagbọ. Atse.

Usomhi onete olese o a ke la o

⁶ Abọ e sha mhẹ khi a she gbẹ kie oni o rọte isomhelemhi oyi iKirisiti lu ẹ, a mu egbe nyenẹ ẹ deba usomhi onete olese ni o khili ọda, ⁷ ni o khia khi ẹa fẹ ga khi usomhi onete. O rọkhasẹ khi ẹgbọ eghuo e she pfi ẹ lo omunu ali khi ẹẹ dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpokẹ ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi aḡeni ni o rọte iloghie tiemhile, o ya gue usomhi olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni anye kpẹ gue ye ẹ, a zẹ ni a rue ọli shi ẹgbọ ni a she pfa ẹzọ mu je ilimhi iriẹriẹ.

⁹ Abi anye kpẹ ngme lọli mhi gbo riẹle ngme memena, khi ini ẹgbọ o bhale ya gue usomhi onete olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni a miesuo, oni a pfa ẹzọ mu o pfa agbọagbọ o khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni ẹgbọ e ba mie shi mhẹ o abi khi Eshinẹgba mhia nono ni o mie shi mhẹ o? Abi khi ẹgbọ mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi ẹgbọ mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinẹgba o lu iPoļu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueyẹ ẹ inyoghuo-mhẹ khi usomhi onete ni mhi rọ o tse abọ o a khi obọ oyi ẹgbọ o te bhale. ¹² Mhi aa rọte obọ oyi ẹgbọkoghuo mie ọli, wẹkhi eri a seşẹ mhẹ lue. Imẹ-alọ mhi te mie ọli rọte obọ oyi iJesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpẹ suo mhẹ eko abi mhi rọ la ugamhi oyi ẹgbọ iJu, abi mhi li lolo rọshẹka ẹ mu okhọli vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinẹgba o. Mhi rọshẹka ini mhi yese imiesuo oyewẹ-a.* ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi ẹgbọ iJu dọşẹ ebubu ẹgbọ ni anye la otu oghuo, ali mhi mhọli omuegbe shi ishi eyi eni e bia mhẹ.† ¹⁵ Ama abi Eshinẹgba ni o rọte eke zẹ mhẹ kẹẹ neni inyemhẹ o bia mhẹ, ni o lu mhẹ rọte okhale oyọli. Egbe mu ọli khi ¹⁶ o ri omiọli khasẹ mhẹ ni a bhale ya ẹ khi mhi ri ọli tsabọ ifuabọ ẹgbọ iJeta. Mhi aa vu ya mhila ẹgbọkoghuo,‡ ¹⁷ wẹkhi eri mhi je ẹoli iJerusalemu ya me eni e khi ighiusomhi na kẹẹ, neni o zẹ mhẹ, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyenẹ egbe jele ẹoli iDamasikosi.

* **1:13** Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 † **1:14** Li zẹ Ika 22.3 ‡ **1:16** Li zẹ Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18

¹⁸ Abi ikpe ese e ro dose se, mhi ro tigbe nga iJerusalemu ni mhemhe ali iPita anye lese egbe, mhi nu oli la ogbele igbeshe. [§] ¹⁹ Mhi aa me aghiusomhi na kee olese se khi ijemhisi ni o khi inyoghuo Onomhue.

²⁰ Mhia gueye e ukpeloe Eshinegba khi emini mhi keke e ghi e ea khi egbholi. ²¹ Elelese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. ²² Ogbokhoghuo oa la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eke iJudia ni o me mhe ukpeloe ghue. ²³ Eko ni e lese suo khi: "Oni omose ni o kpe mu okholi vule shi awa o, eri o ke tsabo oni ungemhi irudunga oni o kpe dua ni lue yese-a." ²⁴ E kueghie Eshinegba itobo oyemhe.

2

Ighiusomhi na ke e mie IPolu

¹ Ikpe igbene e dose, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi o deba mhe. Mhi li gbo rue iTatosi.* ² Eri mhi nga obo ni mhi ro ri imealo ni mhi me gbe akanya, ali ni mhi rokhase we usomhi onete ni mhi ro o tse abo ifuabo egbo ijeta. Ama eri mhi bena riele ona kase egbo ni e khi eni ee ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhe e ya khi afue. ³ iTatosi ni o nu mhe kia, aa lie khi o mema shela-a, abi o tseku khi ongi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshela onana o lasela irari khi inyoghuo eghuo ena egbholi e bena lo anye ifuabo, ni e ba me asha guano udi efua ni iJesu iKirisiti o ro na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ea tigbe lama na we ukuku eghenge ni a ro bhale ya e khi igesia oyi oni usomhi onete o nu e kie la.

⁶ Egbo eni e bino egbewe khi wewe e mu eloe, ea mu mhe eloe, irari khi Eshinegba oa mhue oni o kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato oa roli e gue ogbo ezo. Eni egbo eghogho ea mhue emini e ro ma mhe usomhi onete.† ⁷ Ama eri e me khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo ijeta nga mhe obo, ezeze abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba o li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na kee ni a ghie ghi egbo iJu, igho o li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo ijeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lese khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhue, e me khi Eshinegba o ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye egbo ijeta. Wewe e tsabo ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ea mholi obo, igho mhi li roshaka riele oli.

IPolu o gueye iPita khi oa gue riele

¹¹ Abi iPita o ro bhale Atioki, mhi gueye oli gboo ghemhe ghe e khi oa gue kia, irari khi o lue. ¹² Neni egbo ni ijemhisi o ghie usomhi, e bhale, iPita o kpe nu egbo ijeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e ro bhale, o ti je ukhokho na ijeta egho, irari khi ulishi oyi egbo ni e lie khi ogbo o mema shela-a oo mu oli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuo enekpole e li kuma oli o riele ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we o.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ea rote ode igesia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpeloe eni egbo lie iPita, "Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo ijeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu egbo ijeta ke riele ighuighue eyi egbo iJu?"

15 “Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo iJeta ena olamhe,” abi a lu we. 16 Lese khi aa ya pfa na ogbo irari khi o ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Oa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo oa la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.† 17 “Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhashe khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, oa khi igho! 18 Mhi kha riele emini mhi guogho-a rokoko, eri mhi rokhashe khi ogbushia mhi khi. 19 Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. 20 A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiege oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oyemhe, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. 21 Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o kha khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbo ro pfa use lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!”

3

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

1 Ee eyegehe egbo iGalesha! Oghuo o ri ogbo na e le? Ukpeloe oye a la ri iJesu iKirisiti khashe gboo khi eri a ta li ma apfida. 2 Mhia nono ni mhi rote obo oye lese emhi oghuo. Eri a mie Ayemhe oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suo suo? 3 Eeyegehe a gho khi? A kha ri Ayemhe oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe e dua ni a ri ekpabo ogbo gbe oni akanya pfo? 4 Eri a na lina me osoli shi afue? Ini afue a me osoli, 5 Ayemhe oyi Eshinegba ni o ro na e, ali ikanya oshabo ni o gbe iteva oye, itobo khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lo abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suo, o ze ni o ro riele ena?

6 A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri o mie Eshinegba suo ni a ro pfa na li khi o pfa use.”* 7 A lese oli sho, khi egbo ni e miesuo, e khi imi Aburaamu.† 8 Ebe-no-pfa use o kpe ngme oli shi eke khi Eshinegba o ya rote irudunga oyi egbo iJeta pfa na we, o gue oni ungmehi ye Aburaamu o o li, “A ya rote obo oye khivose na ishishi ena ekagbo nya.”† 9 Irarigho, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

10 Egbo nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbo ni oa da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ 11 Mena, aa me ogbokhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi o ri ushi gbe akanya, itobo khi, “Eni e pfa use, irudunga o re we ya la agbo.”* 12 Ode irudunga o kioda shi ode ushi, ni o o, “Oni o da ri ushi gbe akanya, ushi o ro ya la agbo.”† 13 Eri iKirisiti o pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi o li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbokpa ni a soli-a shi oora.”† 14 Eri o pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi egbo iJeta egbe, rote iJesu iKirisiti, ni awa me ikhivose oyi ishoro Ayemhe-no-pfa use rote irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobo

† 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22 * 3:6 Li ze Igbae 15.6; iRom 4.3 † 3:7 Li ze iRom 4.16

† 3:8 Li ze Igbae 12.3 § 3:10 Li ze iDeut 27.26 * 3:11 Li ze Abak 2.4 † 3:12 Li ze iLey 18.5

† 3:13 Li ze iDeut 21.23

¹⁵ Inyoghuo a zẹ mhe ri angeli eḷepa rue irōkhokho. Ezeze abi oḡbōkhoghuo o a li doḡe ya shishi o-a, wekhi eri o doḡe ya ro ma ilamasho, ni Eshinegba o nu oḡbo lama sho, ni o she gbola migha. Igho oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobo, Aburaamu ali omiqli a shiqli na. Ebe-no-pfuase o a lie, “Ali imiqli,” ni e khi ebubu eḡbo, ama, “Ali omie,” ni o khi oḡbo oghuo, ni o khi iKirisiti. ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe ro lasele abi ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e ro doḡe se, o a guoghō oni ishobo ni Eshinegba o shi-a, ni a yele oni ekha-a. ¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lo, o a kha ke migha nga ishobo, Ama roḡe isomhalemhi oyi Eshinegba o ro shi oni ishobo na Aburaamu.†

¹⁹ Elo o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhashe khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi eghēghē ni omiomi Aburaamu ni a riēle ishobo khe o ro ya bhale. Eshinegba o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni o la iteva oḡbo ali Eshinegba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na oḡbo ne, o rokhashe khi eḡbo aava e mema lasele shi agho, Ama Eshinegba lolighuo o shi oni ishobo ona, Eshinegba oghuo, o khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishobo oyi Eshinegba ode? Iiye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na oḡbo lo, a kha ri irarigho pfa na oḡbōkpa ini o ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebe-no-pfuase o ngme gho khi ekpabo olamhe o mheshe a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shobo, ni a ro o na oḡbo roḡe obo oyi iJesu iKirisiti ni a roli na eḡbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a roḡe irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi eghēghē irudunga o ro bhale, ushi o a ke e sese awa ode.

Imi Eshinegba

²⁶ Ee nya, imi Eshinegba a khi roḡe irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi ee nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda o a la o na oḡbo iJu ali oḡbo iJeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni o a khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi ee nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, eghēghē agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mhōli okemhi shi oni ishobo.‡

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku omō ne, o a kioda shi oghumha o, ama loli o kie ya mhōli eni apfe nya. ² Eri o kiele ya la obo oyi eni e ri eloe e khuqli, ali eni a ri eni ugu nga obo ne, ya ramhi eghēghē ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. ³ Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mheshe na agbo nya, e mheshe e na awa neni awa mhōli iwomhelo elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni eghēghē o ro ramhi, Eshinegba o ghie omiqli ni okpotso o bia, ni a bia shi eghēghē ushi, ⁵ ni o ro tsumhi eḡbo ni ushi o mheshe e na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. ⁶ Itobo khi a khi imiqli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omiqli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tseshe lie, “Itamhe, Itamhe.” ⁷ Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omiqli, abi u ke ro khi omiqli egho, Eshinegba o she re mie oni ishobo. *

§ 3:16 Li ze Igbae 12.7 * 3:17 Li ze Okiali 12.40 † 3:18 Li ze iRom 4.14 ‡ 3:29 Li ze iRom 4.13 * 4:7 Li ze iRom 8.15-17

Omuegbe ni iPọlu o mhọli na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi illitsa ni ea khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali abi Eshinegba o ke ro lese e ena, elo o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ea mhue ekpabo? Elo o ze ni a ro o nono ni e gbo mu e ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe e shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi o mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi e egbe shi afue.

¹² Mhia lema e, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelele, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye e odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughumhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na e, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogho, eri a kpe abo mie mhe abine khi aghni Eshinegba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo o li oghele oye? Mhi dobe ya pfi otsele khi ini o ze ya li lo khi a kha ga wuonyo ikpamhi alo eye e na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe e-a irari khi mhi gue igesikia ye e?

¹⁷ Egbo e nono ni e ti e ma egbe, ama oa khia ode ni o ti o khi. Emini e nono khi ni e re e mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e mhọli omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo o mhọli omuegbe ini o da khi eminete o mhọli oli shi, ali ni o ke mhọli oli egheghe kpa, oa khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe e to mhe shi ingme oye, abi okpotso ni oku oo to, ni a ro bhale ya e khi a me iKirisiti agbo oye. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu e la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfọ mhe-a shi ingme oye e!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi ee ni a nono ni a khi eni ushi o mhese a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, o bia eniye emose aava, oghuo oo khi omi okpotso oghumha, onokpole o khi omi ogbo.† ²³ Omọ ni oghumha o bia na li, eri a bia li rote ode na tse, ama oni egbegbi okpotso o bia, a bia li rote ode ishobo.

²⁴ Eni ingme ena nya e mhọli emini e migha shi, irari khi ikpotso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, o bia eniye ni e ya khili ighumha. Loli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega o migha shi ute iSinai na eke Arabia ni o khili eoli iJerusalemu, irari khi eri o nu imioli khili ighumha. ²⁶ Ama inyo awa o khi eoli iJerusalemu ni o la odane, omi ogbo o khi. ²⁷ Irari khi a keke oli, e li:

“Ke ghele, yeye aga
ni oa bia eniye,
ri oghele tsele leghe,
yeye ni oku oa to ghue,
irari khi okpotso ni a kie,
o mhọli eniye ni e bu
dose okpotso ni o mhọli odo.”‡

²⁸ Memena, inyoghuo-mhe, eniye ishobo a li khi ezeze abi Aziki o li khi omọ ishobo. ²⁹ Abi o kpe li oni egheghe, ni omọ ni a bia elemhi idiegbe, oo li mu okhọli vule shi omọ ni a ri ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba bia o, igho o kie li memena.§ ³⁰ Ama se Ebe-no-pfuase o ngme? Oo, “Khu okpotso oghumha ali omioli vu, irari khi omi okpotso oghumha oa tigre ya nu omi egbegbi okpotso

† 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2 ‡ 4:27 Li ze Aza 54.1 § 4:29 Li ze Igbae 21.9

kemhi ugu.”* ³¹ Irarigho, inyoghuo, awa aa khi eniye eyi okpotso oghumha ama eniye eyi okpotso ni o khi omi ogbo.

5

Irueole ni o la obo oyi iKirisiti

¹ iKirisiti o she rue awa o le. Irarigho, a migha gbaa shi oni irueole, a khi ke gbo ze ni a gbo ya nyene ri egbe e khi ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhemhe iPolu, mhi gue e ye e khi, akanya ni iKirisiti o gbe o ke ya mholi elele okhoghuo na e, ini a ya shele-a. ³ Mhi gbo gue e ye ogbo ni o da ze ni a shele oli-a ne, o mema ya ri ushi nya gbe akanya. ⁴ Ee ni a dua ni a khi eni a pfa na rote iri-ushi gbe akanya, aa ke mholi obo shi ikanya ni iKirisiti o gbe, a she de okhale oyoli-a. ⁵ Ama rote irudunga awa te lolo migha a khe ipfuase ni awa ri udu nga rote elemhi Ayemhe-no-pfuase. ⁶ Irari khi elemhi iJesu iKirisiti, oshela ali umha-shele-a ea mhue elele. Emini o mema mu egbe khi irudunga ni o mholi inono.

⁷ A kpe gue e kia. Oghuo o mu alo nyene ni aa ke ro o deba igesikia? ⁸ Oni o lina mu e alo nyene, o rote obo oyi iKirisiti oni o lu e bhale. ⁹ “Ogbo obe otuoghuo o dobe ya yese egbo eni e bu-a. Eri o li abi umiesobo oghuo, ni o ri oili e gbolo enekpole-a.”* ¹⁰ Ama mhi regbenga e khi eyi Onomhue a khi. Onana o re mhe lese gboo khi emini mhi gueye e a ya ri ele, khi aa ya ri ele emini ogboese o gueye e. Ogbo ni oo nase e, o ya ri ukhomhi kpe o, onini o ri ele khi.

¹¹ Inyoghuo, ini ishele-a mhi kiele ro tse abo lo, abi egbo eghuo ee ngme, elo a mu okholi vule shi mhe o ke shi? Ini o khi igho lo, ungmemhi apfida o kha ke ri elemhi ke bi. ¹² Egbo ni e na ri ingme oshela a nase e ena, mhi kha ga lie e bie wali egbewe-a.

Agbo na elemhi Ayemhe

¹³ Ee oye, inyoghuo-mhe, eri a lu e ni a la elemhi epfua. Ama a khi ze ni a ri oni epfua ona ke ri ele emini idiegbe olamhe oye oo nono. Ochoghwa a ri inono ke ga egbe e. ¹⁴ Irari khi emini a ro ze ushi nya ukhomhi khi, “Nono onuzava oye abi u li nono egbie.”† ¹⁵ Ini a mu okholi vule e shi egbe e o, ni a ro o khu egbe e, a mhue egbhe ini a khi a ya pfuse egbe e-a.

¹⁶ Emini mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayemhe, eghenge agho aa ya ri ele oghuemhe oyi idiegbe olamhe. ¹⁷ Irari khi idiegbe, obe Ayemhe o khi, ali khi emini Ayemhe o nono, eri e zu oghuemhe idiegbe olamhe ode. Wewe ava-ava obe e khi shi egbe o, loli o ze khi u waa dobe a ri ele emini u wa nono ni u ri ele.‡ ¹⁸ Ama ini Ayemhe o re e kia, waa tigbe ya ri ele oghumha oyi ushi.

¹⁹ Emini ikanya idiegbe olamhe ee gbe na; Itsebo, ikanya ichimhi na itsebo ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali ogbo ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imholi, ikanya ukphe, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idiegbe-okonyo, idonyo dose, iye-ukue ni a la li itsebo, ali emhi elese eghoghwa. Mhi tse agua ye e, abi mhi kpe li tse oli ye e, khi egbo ni e da a ngeli angeli eghoghwa ni khi ea ya mholi okemhi shi Eghiele oyi Eshinegba.

²² Emini Ayemhe o ro o lasele khi; Inono, oghela, opfomhe, irabomudu, isomhelemhi, onete, izeri-egbeda, ²³ Ipfomhe, igue-regbekia. Ushi o a ya mu ogbo shi o ini o ri ele enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rote idiegbe

* 4:30 Li ze Igbae 21.10 * 5:9 Li ze i iKori 5.6 † 5:14 Li ze iLev 19.18 ‡ 5:17 Li ze iRom 7.15-23

olamhe oyewe ali oghuemhe eyewe nya ma apfida. ²⁵ Aborokhia khi Ayemhe o ri awa a kia egho, awa ke deba ete-awe eyoli. ²⁶ Awa khi ke mu egbawa eloe dose ode, yese elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

6

A ke ri ele onete na egbo nya

¹ Inyoghuo-mhe, a kha bhale ya e khi a mu ogbokhoghuo shi olamhe, ee ni a la elemhi ayemhe, a kuegbe-a sheshe oli shi ode fe. Ama a ke to egbe e okpe, ini a khi li de pfilo imufe. ² A kpaghie egbe e itsua, ini a li igho, a ya ri ele oghuemhe oyi iKirisiti. ³ Ini ogbo o dabi khi loli mu eloe, ni a ro bhale ya e khi o a khi emhikhoghhuo, egboli oo di. ⁴ Ogbogbo o ke mu angeli eyoli fe ni o bino ini e ti. Oni eghenge, o tigbe me asha a titi egboli. O khi ri egboli khokho gboese. ⁵ Ogbogbo o tsua itsua eyoli.

⁶ A ke ri eminete nya somhi ogbo ni oo sese e emini Eshinegba o ngme.

⁷ Khi di egbe e. Ogbokhoghuo o a dobe ya ghagha Eshinegba. Emini ogbo o ro ko, loli o ya khiese. ⁸ Ini ogbo o deba oghuemhe oyi idiegebe olamhe oyoli ro ko o khiese epfua. Oni o ro ko ro ri egbe mu Ayemhe, o ya khiese agbo na agboagbo. ⁹ A khi ze ni onete iriele o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni eghenge, awa ya khiese, ini o a da lose awa. ¹⁰ Irarigho, abi awa da mholi oni eghenge kpa, awa ke ri ele onete deba ogbokpa, tee-tee, ena omhue-apfe irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹ A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obo oyemhe keke ghi e. ¹² Egbo ni ee ri ele abamemhe, e dua ni e ri itoto ti e shi ishele-a, emini o ze ni e ro o li igho khi, ea nono ni a mu okholi vule shi we o shi osese oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³ Egbegbi eni e shele-a, ea ri ushi e gbe akanya, ama e nono ni a shele e-a, ni e ba me asha ke neta omose khi e re e she shele-a. ¹⁴ Ama mhi aa tigbe ri emhikhoghhuo ya neta omose, ini o a li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. Itobo oni apfida ona, mhi ro ghu pfa oghuemhe agbo, oghuemhe agbo o ghu pfa agbo oyemhe. ¹⁵ Ishele-a ali umha shele-a o a mholi abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a ro ri ele ogbo bia elemhi iKirisiti. ¹⁶ Opfomhe ali ilelemhi e ka nu eni e deba osese onana la elemhi agbo oyewe, li shi egbo iZireni eyi Eshinegba.

¹⁷ Ozukhomhi emhikpa khi, ogbokhoghuo o khi ke nase mhe, irari khi mhi mholi emeli oyi iJesu shi egbe oyemhe.

¹⁸ Inyoghuo-mhe, okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, o ka nu ayemhe oye e nya la. Atse.

Ebe ni iPɔlu ɔ keke ghi egbo Efisha Eni e miesuo

IPɔlu ɔ tse eni e mie iJesu suo ne la Efesosi

¹ Mhemhe iPɔlu, aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba ɔ ze mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhue isomhelemhi na e, e gbo ri opfomhe na e.

Eshinegba ɔ she te obo oyi iKirisiti ri ele eminete na awa

³ Awa kueghie Eshinegba. Lɔli ɔ khi Eshinegba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Lɔli ɔ ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni ɔ kpaghie ayemhe oyi awa obo. Ikugbe ni ɔ ku awa ali iKirisiti gbe ɔ ro ri ele ona.

⁴ Neni Eshinegba ɔ ma agbo, ɔ she kpe ze awa eni e khi egbo eyoli, rote obo oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni e ma mhue umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi ɔ nono ingme oyawa ɔ ro ligho ri ele oli. ⁵ Neni Eshinegba ɔ ma agbo, ɔ she te eke gba li khi lɔli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini iJesu iKirisiti ɔ ri ele, ni o de shi ɔ abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri ɔ lina ri ele oli ini awa kueghie oli shi okhale oniemhi ni ɔ mhue na awa, itobo emini omi oli otuoghuo kpe ni ɔ nono ingme oyoli, ɔ ri ele.

⁷ Obo oyi iKirisiti awa te mhɔli ipfasheke, itobo ɔlia eyoli ni ɔ ku shi eke abi ɔ ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku ɔ, ɔ ro ri ele ona.† ⁸ Oni okhale ona ɔ tutu ku awa, rote ilisingme ali egbe ɔ te ri ele oli. ⁹ Eshinegba ɔ kueghie osheli emini ɔ gba shi eke-a khase awa, ikhi emini ɔ rote obo oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba ɔ gba khi lɔli ya pfuse ri ele khi, ini o ramhi oni eghenge te, ɔ ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, ɔ ya ri iKirisiti le oghie wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba ɔ ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obo oyi Eshinegba. Irari khi ɔ she kpe te eke gba li khi lɔli ligho ya ri ele oli, ɔ ro ligho ri ele oli. ɔ ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Ishegho ni anye iju ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kueghie Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni ungmehi igesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi ɔ mie e pfuase. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba ɔ ro shi olele shi e egbe. Ayemhe-no-pfuase ni ɔ kie kpe ro nga na awa o khi oni olele. ¹⁴ Itobo Ayemhe-no-pfuase ni Eshinegba ɔ kpe ro na awa, awa ro mhɔli ɔ shi udu khi Eshinegba ɔ ya ri emini ɔ ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Eghenge ni Eshinegba ɔ ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mhɔli eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kueghie oli shi ufumhi oyoli.

IPɔlu ɔ lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba ɔ ri ele, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mhɔli inono shi egbo eyi Eshinegba nya ɔ, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemhi-a, ni mhi ri itobo oye e kphemhi na Eshinegba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi iJesu iKirisiti Onomhue

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14

oyawa, oni o khi ita awa ni o mhōli ufumhi oniēmhi, o rẹ ẹ mhōli ayēmhẹ iḷesingme. O gbo ri egbe ọli khasẹ ẹ ni a lolo lẹsẹ ọli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinẹgba o khueghie ẹ udu-a ini a lẹsẹ oni igesikia oyoli, ini a gbo lẹsẹ irudushi ni a regbenga, ni Eshinẹgba o lu ẹ shi. Ni a gbo mẹ ẹpfue oyi ugu oniēmhi oyoli ni eni e mie ọli suọ e mhōli. ¹⁹ Mhi gbo lema li o zẹ ni a lẹsẹ ekpabọ ni e fune eyoli, ni ẹa mhue irokhokho, ni a rọ na awa eni e miesuọ. ²⁰ Eni ekpabọ ena o rọ gbe akanya abi o rọ guise iKirisiti eghuli le abi o rọ ghua. Wẹwẹ o rọ ri iKirisiti shito obọ ita oyoli obini iloghie. [†] ²¹ Oobọ iJesu iKirisiti o la mhẹsẹ na ekpabọ, ali itoto ali igeni, ghe enete ghe eni ẹa ti, ghe eni a mẹ agbọ ona ne, ghe ena agbọ ni aa mẹ ne. ²² Emhi nya Eshinẹgba o rọ shi ufuẹgẹ oyoli ni o mhẹsẹ shi. Lọli o zẹ iJesu ozukhomhi emhi nya ni o pfohmẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyoli egbe. ²³ Egbọ ni e mie iJesu suọ e khi idiegbe oyi iJesu, iJesu o khi ukhomhi. Ekpabọ ali agbọ oyi iJesu iKirisiti o vọsẹ agbọ eyi eni e mie ọli suọ. Ufumhi oyoli o gasẹ agbọ ali emhikpa odekhode nya. [§]

2

Okhale oyi Eshinẹgba o rọ mie awa pfuese

¹ Eghẹghẹ ni o doṣe ni a rọ kpẹ la agbọ olamhẹ, a la agbọ umha-suọesọ, a khi egbọ eni e ghu shi olamhẹ ni ẹa mhōli Ayēmhẹ oyi Eshinẹgba. ² Eghẹghẹ agho ingeli agbọ a ngeli, a ri ungmēmhi oyi okphaghie oni o khi oghie ayēmhẹ alo ebili i gbe akanya. Oni ayēmhẹ ona o kiele la agbọ oyi egbọ ni ẹa ya suọ esọ na Eshinẹgba a gbe akanya. ³ Igho awa nya awa kpẹ li ngeli. Awa ri oghuemhẹ egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueyi awa a riẹle emhikpa. Abi egboṣe na agbọ ni ẹa ya suọ esọ na Eshinẹgba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Eshinẹgba o nono ingme oyi awa gba, igho iḷelemhi oyoli oó gbẹdi. ⁵ Lọli o zẹ ni o rọ rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni o guise le ri agbọ ayēmhẹ onogbọ na awa, aboriẹkhia khi eni umha-guekia o keṣe-a awa khi. Okhale oyi Eshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese. ^{*} ⁶ Eri o ri agbọ onogbọ oyi iKirisiti na awa, o ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu o li ẹ mhẹsẹ, itobọ emini iKirisiti o riẹle na awa. ⁷ Rọte iJesu iKirisiti Eshinẹgba o te ri okhale ni o mhōli na awa khasẹ, ogbenakọ ni egbọ e mẹ ashini okhale oyoli o fu ramhi, ni ọa mhōli irokhokho. ⁸ Okhale oyi Eshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese abi u rọ miesuọ, ọa khi ingeli enete ni u ngeli e mie ẹ pfuese. Afue-afue o mie ẹ pfuese. ⁹ Eshinẹgba ọa ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie ẹ pfuese, ini ogbokhoghuo o khi vuse ike. ¹⁰ Eshinẹgba o ma awa. Ikanya enete o ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa rọ da ke khi oghuo egho.

Eshinẹgba o she te iKirisiti ku egbo iJu ali egbo ijeta gbe

¹¹ A yeḷele egbọ enabi a khi eḷeḷe, khi aa khi iJu. Egbọ iJu e ma kpẹ ri ukpeloe gbe ẹ, itobọ khi aa shẹḷe a, ali itobọ khi aa khi egbọ iJu. Ama ee lu egbe wẹ eni e khi egbegbi egbọ, itobọ khi a shẹḷe wẹ-a. Oshẹḷe ni o khi akanya ni egbọ e ri abọ gbe idiegbe. ¹² Yeḷele khi eghẹghẹ agho khi aa kpẹ ku ma iJesu iKirisiti o, a khi opfese shi ishioḅo ni Eshinẹgba o rọ nga na egbọ iZireni. A khi eni ẹa mhōli iregbenga ni ẹa mhōli Eshinẹgba shi elemhi agbọ. ¹³ Ama, memena, ẹẹ ni a kpẹ nuata shi Eshinẹgba o, o ri ọlia eyi iKirisiti ti ẹ mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti o ri egbọ ijeta ali egbọ iJu riẹle. O rue ugbe ibiselemhi ni o kpẹ la wẹ iteva ode-a, o rẹwẹ mele egbọ eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni o ghu o rọ shishi

[†] 1:20 Li zẹ Iwolo 110.1 [§] 1:23 Li zẹ Iwolo 8.6; iKolo 1.18 * 2:5 Li zẹ iKolo 2.13

ishini e la wete iteva-a, Ini o me asha ri egbo iJu ali egbo iJeta khi egbo enegbo eghuo. Ona o ro rewe ri ele ini e khi ke biselemhi egbe.† 16 Eghuli ni o ghua shi oora apfida o ro ku egbo ena gbe, o gbo rewe ali Eshinegba ri ele. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ 17 Usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe, iJesu o bhale ya tse abo gueye egbo iJeta ni e nuata shi Eshinegba o, ali egbo iJu ni e timama Eshinegba.§ 18 Obo oyi iJesu iKirisiti awa te mholi Ayemhe oghuo ni o ze khi awa ga ro dobe a le deba Eshinegba.

19 Itobo igho ee egbo iJeta, aa ke khi epfese, ama a she ku ma egbo eyi Eshinegba. Ena omhue-ape oghuo a ke ga khi. 20 Oni idiegebe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni iKirisiti o ze ali emekeguele eyi Eshinegba e khi igbaekele oyi oni owa. IJesu iKirisiti o mu oni owa mhue. 21 iKirisiti o ze ni echeni a ro ma oni owa nya e ro toma, ni oni owa o ro mele owa oniemhi a. O ro li khi oni o pfuase na Onomhue. 22 Itobo khi a ku ma iJesu o, o ro re e ma eni e mie oli suo. U ya mele owa ni Ayemhe oyi Eshinegba o ya ke la-a.

3

Eshinegba o ghi iPolu ghi egbo iJeta

1 Itobo ona, mhemehe iPolu mhi ro lema na e. Mhemehe ni a ri itobo khi mhia gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi lie tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ye e egbo iJeta. 2 O limhe eloe khi ee egbo iJeta, khi a she kpe suo khi Eshinegba o ghie mhe ghi e mhi bhale ya tse abo ye e. Itobo okhale oyoli o ro ghie mhe usomhi ona, ni mhi kpaghie e obo. 3 Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinegba o gba ni o khi oyi osheli, ni o khueghie-a khase mhe. Mhi kpe khueghie ukuku li-a khase e elemhi ebe ni mhi kpe keke ghi e. 4 Ini a ze ebe onana, a ya me emini mhi lese osheli oniemhi ni o khi osheli na iJesu iKirisiti, ni Eshinegba o gba. 5 Eshinegba o kpe khueghie osheli emini o ya ri ele ni o gba shi eke khase egbo na agbo ena elele. Ama o she rote elemhi Ayemhe-no-pfuase khueghie oli-a khase ighiusomhi na keke ali emekeguele eyi Eshinegba. 6 Emini Eshinegba o gba khi, a ya rote itsabo usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ri egbo iJeta ni e miesuo nu egbo iZireni ni e miesuo le ugu oghuo, abi egbo ni e khi idiegebe oghuo. Eghenge agho ni a bhale ya e khi ee ni aa khi egbo iJu, a nu egbo iJu mhue obo shi emini Eshinegba o rote iJesu iKirisiti ro nga na iJu.*

7 Eshinegba o ri akanya ni mhi ro o tse abo usomhi onete oyoli na mhe. Itobo okhale oyoli o ro ri oni akanya na mhe. O ri ekpabo eyoli re mhe e gbe oni akanya. 8 Ini Eshinegba o pfi ukpeloe bino uwali ogbo ni mhi kpe khi elele lo, o kha ze mhe, mhi ke tse abo usomhi onete oyoli. Ama itobo okhale oyoli o ro ri akanya ona na mhe mhi ka tse abo usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti ye e egbo iJeta. Upfuemhi ni ogbo o dobe lese udi oli e pfo. 9 O gbo ze mhe mhi ka khueghie-a khase agbo kpa abi o li ri oni osheli ni o gba nya ya tse. Eshinegba ni o ma emhi nya o kpe ro te igbaekele ri osheli ona sheli agbo nya. 10 Eri Eshinegba o nono ni loli rote igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ri ilisingme ode ebubu eyelue khase igeni ali ekpabo na idane. 11 Ina Eshinegba o te eke gba li neni o ma agbo. Ro te iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa o te roli tse. 12 Itobo khi awa mie iJesu suo, ali khi awa gbo ku gbe oli o, awa ro a mhue igbedu ro a lo deba Eshinegba. 13 Itobo igho, a khi ze ni egbe pfo e-a ini a suo

† 2:15 Li ze iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li ze iKolo 1.20 § 2:17 Li ze Aza 57.19 * 3:6 Li ze iKolo 1.26-27

abi mhi liẹ mẹ osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba ye ẹ. Ochoghọ, a zẹ ni osue ni mhia mẹ o ri ufumhi oyi Ẹshinẹgba ghi ẹ.

¹⁴ Lọli o zẹ ni mhi rọ wugha odalo oyi Ẹshinẹgba ni ọ khi ita awa a sọ iromhi na e. ¹⁵ Rọ te ayi ọli unuekpẹ nya ni e la agbọ ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Ẹshinẹgba o mhọli ikhivọsẹ eniẹmhi ni ọ rọ ọ na ẹgbọ eyọli, itobọ ighọ mhi rọ lema li, ọ ri Ayẹmhe oyọli ri udu oyẹ ẹ toto a, ¹⁷ ini iKirisiti ọ lo ẹ udu shitọ kpẹ abi a mie ọli suọ. Mhi gbo lema Ẹshinẹgba ọ rẹ ẹ migha abi ọra ni o pfi imhili lo eke egbegbọ, ni a nono ingme oyi Ẹshinẹgba ali ingme egbe ẹ, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Ẹshinẹgba ọ zẹ ni ẹẹ ali ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba nya a dobẹ lẹsẹ abi inono oyi Ẹshinẹgba o gba ramhi. ¹⁹ Ẹshinẹgba ọ zẹ ni a lẹsẹ inono ni iKirisiti ọ nono awa, inono ni o ghọ fu dọsẹ odẹ ni ọa mhọli ukpẹsẹ, ẹghẹghẹ aghọ ni ingeli eyi ẹẹ, e li abi eyi Ẹshinẹgba.

²⁰ A kpẹmhi na Ẹshinẹgba ni ọ mhọli ekpabọ rọ riẹlẹ emhi eniẹmhi, eni e fu dọsẹ emini awa mhila li, ali emini awa da dobẹ sa. Ekpabọ eyọli eni e la awa ayẹmhe ẹ gbe akanya, ọ deba a riẹlẹ eni emhi na awa. ²¹ A zẹ ni awa ẹgbọ eyọli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kuẹghie Ẹshinẹgba, ogbe na akọ ali agbọagbọ, ya ramhi ukpẹsẹ. Atsẹ.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhẹmhe ni mhi ri itobọ khi mhia ga Onomhụe la owa ighumha, mhi lema ẹ, a ke ngeli ingeli enete, enabi Ẹshinẹgba ọ ọ a ke ngeli ẹghẹghẹ ni ọ rọ lu ẹ. ² Emini a riẹlẹ nya, a ke ti egbe ẹ tiemhi eke, a ri ofiẹ ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhe-udu ke ngeli.* ³ A rọshẹka mu ikugbe ni Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ o ku awa gbe mhue ali elemhi opfomhe ni o genọ awa kugbe. ⁴ Idiegbẹ oghuo awa khi, Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ oghuo ọ la awa egbe, Ighọ awa gbo li ri ẹloe shi eke ẹ khe iregbenga oghuo oyi imiepfuesẹ ni Ẹshinẹgba ọ rọ nga na awa abi ọ rọ lu awa. ⁵ Onomhụe oghuo ni ọ khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mhọli. ⁶ Ẹshinẹgba ni ọ khi itawa nya, awa a ga, lọli ọ mhẹsẹ a na awa nya, lọli ọ ri awa a gbe akanya oyọli, lọli ọ gbo la agbọ oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti ọ kemhi afu ododa ke a na ogbọgbọ ni ọ rọ ke gbe akanya oyọli. Lọlighuo ọ mhẹsẹ abi ọ li kemhi wẹ. ⁸ Ona o zẹ ni ungmemhi oyi Ẹshinẹgba o rọ ọ. “Abi ọ rọ khọli ebe ọli pfuse-a nya, ọ nga obini o yagha nẹ nya, ọ ri ebe ọli ni ọ mu ọ le la orọlọ, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okhọli. Ọ tigbe kemhi isomhopfa enete na ẹgbọ.”† ⁹ Emini a ri ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ona ngme, ni ọọ, “Ọ nga obini o yagha,” lọli khi, eri iKirisiti ọ kpẹ tiemhie agbọ ona, neni ọ nga idane obini o yagha. ¹⁰ IJesu iKirisiti oni ọ tiemhie agbọ ona, ọ gbo nga obini idane iloghie ni o yagha nẹ nya, ini ọ zẹ emhikpa ukhomhi ni e guẹ ga ti. ¹¹ iKirisiti ọ kemhi afu na ke na ogbọgbọ. Ọ zẹ eghuo ighiusomhi na kee eyọli, ọ zẹ eghuo emekeguele eyi Ẹshinẹgba, Ọ zẹ eghuo eni e kia tse abọ ungmemhi oyi Ẹshinẹgba, ọ zẹ eghuo eni eri ukpẹlọe ẹ khu ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba ali eni ẹ sẹsẹ wẹ. ¹² Eri ọ lina kemhi afu na wẹ ni e rẹwẹ ke gbe ikanya eyọli, ini eni e khi idiegbẹ oyọli e ke fu shọ, isheghọ ni idiegbẹ oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyọli. ¹³ Ina a li ya ke mẹ ọli, ramhi ẹghẹghẹ ni awa nya awa rọ kugbe ẹ khi oghuo (abi awa mie Ẹshinẹgba suọ, ni awa gbo lẹsẹ omi ọli), ya ramhi ni awa rọ fu shi imiesuo mele eni e womhẹlọe shi imiesuo,

* 4:2 Li zẹ iKolo 3.12-13 † 4:8 Li zẹ Iwolo 68.18

ramhi ni awa rọ ya womhelo nya abi iKirisiti. ¹⁴ Egehgehe agho awa aa ke ẹa li abi eniye, ini ẹgbọ eni ẹ di ẹgbọ e khi dobe di awa ya mie emini ẹa khi egbegbingme suo. Awa aa ke ya li abi oko-okẹ oniemi ni akpekpele oniemi o tsua gasẹ ukhomhi oke oniemi, ¹⁵ ni awa ri ochoghọ ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womhelo shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhue, oni ọ li abi ukhomhi, awa li abi idiege oyoli. ¹⁶ iKirisiti ọ ku ẹgbọ eyoli nya gbe abi idiege ẹgbọ o tonon elamhi manọ khi oghuo, ni uguabọ ẹgbọ ẹgbọ o li ẹ gbe akanya oyoli. Egehgehe agho oni idiege nya o fu, o totoa, o womhelo shi ọ, ẹgbọ e mhọli inono na egbe.†

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobọ ona, mhi lo ye ẹ ude, itobọ eva oyi Onomhue, a khi gbo ngeli abi ẹgbọ ni ẹa lese Eshinegba, ni usamhi ni ẹ ẹ sa ọa mu amẹ. ¹⁸ Ẹgbọ eghogho ẹa ya dobe lese udi emhi eyi Eshinegba gboo. Ẹa mhue obọ shi agbọ onogbọ oyi Eshinegba, itobọ umha lese Eshinegba oyewe, igbe udu oyewe o tsua ghi we. ¹⁹ Egbe ẹa ke lili we ini ẹ ri ẹle ingme ebe. E she ri egbe we na ikanya ebe eni ẹ ghole we de. Ingeli khi ingeli eyi itsebo ẹ ngeli. Ingeli eghogho ẹ ghole we egehgehe kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, ọa khi ina a sese ẹ a li ke ngeli abi a rọ lese mie iKirisiti suo. ²¹ Mhi lese khi a she suo ingme oyoli, a gbo sese ẹ igesikia ni o la ingme oyoli. ²² Emini a sese ẹ khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpe ngeli, ni oghumhe egbe ni ẹa ti egho e re ẹ ngeli, ni e yese ẹ agbo-a. § ²³ A ze ni Eshinegba ọ mu isamhi ali ingeli eyi ẹ pfi ya khi enegbo. ²⁴ Eshinegba ọ she ri ingeli enegbo enabi eyoli na ẹ. Itobọ igho a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo ẹgbhọli, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobọ khi eri awa li abi uguabọ ododa eyi idiege oghuo. † ²⁶ Ini u me elemhi ibibi, khi lamhe, khi ze obili o bi ya ẹ elemhi-ibibi oye shi ẹ elemhi, ‡ ²⁷ Khi ri egehgehe na okphaghe ni ọ mu ẹ fe. ²⁸ Oni ọ kpe ẹ do ughiatọ ọ khi ke gbo do, ama ọ ri abo eyoli ke gbe akanya ni ọ te me ẹ ke le, ni ọ gbo te me ẹ ke kemhi na eni ẹa mhọli.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmemhi onete ni e ri egbe ẹ mu ogbọ ni e ri ogbọ ẹ fu shi imiesuo. Zobe ni ungmemhi oyi ẹ o gue ke de shi egehgehe ni a kha rọ ngme ọli, ni o mhọli ikpaghibo na eni e suo li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobọ khi Ayemhe-no-pfuase khi olole ni Eshinegba ọ shi shi ẹ egbe, ni o re lese ọli shi udu gboo khi ogele ọo bhale ni ọ ya pfa ẹ olamhe eye ẹ shi eke. ³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okhọli, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase ẹ udu le. ³² A ke mhọli ilelemhi na egbe ẹ. A rọ ke topfa egbe abi Eshinegba ọ ri itobọ iKirisiti rọ topfa ẹ. §

5

Angeli oyi oni o miesuo

¹ Irarigho, a rọsheka ke khonya Eshinegba abi a rọ da khi imi ọli ni ọ nono egbegbo egho. ² A la agbọ inono, ezeze abi iKirisiti ọ nono awa ni ọ rọ ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghole Eshinegba.*

† 4:16 Li ze iKolo 2.19 § 4:22 Li ze iKolo 3.9 * 4:24 Li ze Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li ze iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li ze iwolo 4.4 § 4:32 Li ze iKolo 3.13 * 5:2 Li ze Okiali 29.18; iwolo 40.6

³ Abi a rọ khi ẹgbọ eni e pfuase ẹghọ, a khi riẹlẹ emini ọa gbe akanya nabi itsebo, ukẹlẹ emini ọọ pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suọ khi a me iteva oye ẹ ẹgbọ eyi Eshinegba ni e khi eni e pfuase. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmehi oyege unu, we khi eri a gbudu li iweghie ali iba izeze ni e we-a. Ochogho, a ke kuẹghie Eshinegba. ⁵ A lese khi, ghe ẹgbọ ena itsebo, ali ọna inghi omama, ali ọna emhi ituegbe, khi ẹa ya mhọlẹ okemhi shi iloghie oyi iKirisiti ali oyi Eshinegba. Eri ọna emhi-ituegbe o li abi ọni ọọ ga ikhumhi.

⁶ A khi ze ni ogbokhoghuo o ri ingmemhi afue di e, itobo khi ẹgbọ eni e ngeli ingeli olamhe eghogho, Eshinegba o ya na we ali ẹgbọ ni ẹa ya suọ esọ na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma ẹgbọ eni e ngeli ingeli olamhe eghogho o. ⁸ Eleele a kpe la alo ebili, ama memena elemhi akpa a ke la, itobo khi, a ku ma Onomhue o. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi akpa. ⁹ Itobo khi onete ali ipfuase, ghe igesikia e khi umomhi ni akpa o ro lasele. ¹⁰ Roshaka ni u wena emini e ti Onomhue eloe, ni u ke riẹlẹ we. ¹¹ Khi ke nu ẹgbọ na alo ebili gbe ikanya afue na alo ebili, ni ẹa mhuẹ eleli. Ri ochogho ke khuẹghie osheli oyewe-a. ¹² Emhi omama ọọ khi, ini a ta unu emini ẹgbọ ena alo ebili e riẹlẹ elemhi osheli. ¹³ Ama, ini akpa o khuẹghie ikanya eghogho-a gbo o, ẹgbọ e ya lese emini e khi, ¹⁴ itobo khi akpa ọọ khuẹghie emhi nya-a, ni a ke me gbo o. Loli Ebe-no-pfuase o ro, "A guale eni e lese a, a khi li abi ọni o ghua, ni akpa oyi iKirisiti o la e egbe ke ge."

¹⁵ Itobo igho lese abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyege, ama ke ngeli abi olesingme. ¹⁶ Ini u da mhọlẹ egege ro ya riẹlẹ onete ne, nyanya riẹlẹ ọli, itobo khi agbo ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobo igho a khi khi eyeghe, ama a ze ni a lese emini e ghọle Onomhue ni a ke riẹlẹ. ¹⁸ Khi da onyo pfuẹche egbe-a, ochogho ze ni Ayemhe-no-pfuase o ke vo agbo oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khasẹ egbe, ke to uwolo eni e te e udu lase ke kuẹghie Onomhue. ²⁰ Egege kpa, ke kuẹghie Eshinegba ita awa shi emhikpa, itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emose ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe e pfo nya itobo khi u mu ekpe na iKirisiti. ²² Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e tiemhie na odo e, abi u li ri egbe e tiemhie na Onomhue. § ²³ Itobo khi omose o khi ukhomhi oyi okpotso oni o ro shi ughue, ezeze abi iKirisiti o khi ukhomhi oyi igba oyi ẹgbọ eni e mie ọli suọ. Eni e mie ọli suọ e khi idiegbe oyọli ni o mie pfuase. ²⁴ Itobo igho okpotso ogbogbo ni o mhuẹ odo, o nyese ukhomhi na odo li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suọ e li ri egbe we na li.

²⁵ Ee emose eni e ri ikpotso shi, a mhọlẹ inono ni o te eke elemhi udu lasele shi ighue e o, ezeze abi iKirisiti o nono igba oyi eni e mie ọli suọ, ni o ze khi o ghu-a na we.* ²⁶ O ri itoto oyi ungmehi oyi Eshinegba ri eni e miesuọ khi eni e pfuase, o ri amẹ khuẹse we-a ni e dala. ²⁷ Eri o riẹlẹ ona na igba oyi eni e mie ọli suọ, ni o ro ri ewe somhi otse, ni e ze ọli ro migha odalo oyọli, ni e khi ẹgbọ ni uchimhi ọa ta ma egbe, wẹkhi eni e mhọlẹ ichinya, u ke liẹ khi emhi olese ni ọa ti, ama ni e khi eni e pfuase ni ẹa mhọlẹ umha-guekia. ²⁸ Ina, ee emose e li nono ingme oyi ughue we abi e nono ingme oyi idiegbe oyewe. Oni o nono ingme oyi ughue ọli ingme egbe ọli o nono. ²⁹ Ini a mema bino o bie,

† 5:16 Li ze iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li ze iKolo 3.16-17 § 5:22 Li ze iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li ze iKolo 3.19; 1 iPit 3.7

a ya me khi ogbokhoghuo ɔa ya biselemhi egbe ɔli, ama eri ɔ ri emhi na egbe ɔli e le, ɔ ri ukpeloe e khu egbe ɔli, ezeze abi iKirisiti o li ri ukpeloe e khu igba oyi eni e mie ɔli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ “Onana o ze ni omose ɔ ro ri ita li ali inyo li e shi eke, ɔ ya toma ughue ɔli ɔ, eghēghe agho wewe aava e mele ogbo oghuo a.”[†] ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie ɔli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe ɔli ukhomhi, omose ogbogbo ɔ lolo nono ingme oyi ughue ɔli abi ɔ li nono ingme egbe ɔli, ye ye ɔkpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na ɔdo e.

6

IPolu ɔ ye eniyē ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi ɔli o ti ni eni e mie Onomhue suo e ke riēle. * ² “Mu ekpe na ita e ali inye e.” Ona o khi ushi oni odode ni Eshinegba ɔ shi ni ɔ ri ishiobo ma. ³ “Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona.”[†] ⁴ Ee ita eniye, a khi riēle emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochoghɔ ke ri ukpeloe khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhue.[‡]

IPolu ɔ ye ighumha ali eni e mhɔli we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni ɔ mhɔli e ni ɔ la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpeloe oni o fu ke bino we abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewe gbe akanya eghēghe kpa, ɔa khi ini e bino e tse a ro ri ingme oyewe ke gbe akanya ini e ba ke kueghe e. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe e na li, ikhi eni e rote ekelemhi-udu oyewe e riēle emini Eshinegba ɔ a ke riēle. ⁷ Rote elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhue wa ga, itobo ɔ a khi egbo tse awa ga. ⁸ Roli shi udu khi Onomhue ɔ ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni ɔ gbe, shi oghumha o, shi oni ɔ a khi oghumha. ⁹ Ee eni e mhɔli ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi ee, A khi so we ulishi khi a ya nase we. A lese khi oni ɔ mhɔli e, mhɔli ighumha eyi ee, ɔ la iloghie. ɔli o khi oni ɔa mhue khi ɔna ɔ kpe mhe dose ogho.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghiē e khɔli

¹⁰ Ni mhi ro gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rote obɔ oyi Onomhue mie itoto eniemhi. Rote ekpabo eniemhi eyoli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okhɔli nya ni Eshinegba ɔ ro ne so, ni u dobe nu (ekpabo ali ode ebubu ni okphaghiē ɔ rote e lasele shi ogbo ɔ) khe abo pfuse a. ¹² Itobo khi ɔa khi egbo nabi awa, awa nu e khɔli, ama itoto ali ekpabo ali ighie eyewe ni e mhesē agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghiē ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobo igho ri itsua okhɔli eni Eshinegba ɔ ro ne nya so, ini u dobe khɔli ele ni ekpabo ebe e mu okhɔli e vule shi e ɔ. Ini u khɔli se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u ro khɔli okhɔli elemhi ayemhe. Eghēghe kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okhɔli-okhue ɔ ro mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfusa odalo oyi Eshinegba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a ro mu aye ini a ya khɔli.[†] ¹⁵ Ke mu egbe eghēghe kpa ni u ro gue usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe le, onana o li abi ekuē ni okhɔli-okhue

[†] 5:31 Li ze Igbae 2.24 * 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21 § 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17

oƆ sɔ shi awɛ.† 16 Ke regbenga Ɛshinɛgba, ona o ya khukhu ɛ obɔ oyi ikuatse ni ɔkphaghiɛ oƆ nono ni lɔli kualɛ ɛ, eri ona o li abi ofiasɛ ni ɔkhɔli-okhuɛ ɔ rɔ mhɔli obɔ rɔ ke fiasɛ ote-osuɛ erali kua. 17 Yelele khi Ɛshinɛgba ɔ mie ɛ pfuɛɛ. Onana o li abi arula akhuli ni ɔkhɔli-okhuɛ ɔ rɔ rughu ɛ ye okhɔli. Rue ungmɛmhi oyi Ɛshinɛgba ni Ayɛmhɛ-no-pfuasɛ ɔ rɔ nɛ mhuɛ obɔ ke khɔli, eri o li abi ɔgbhɔrɔ ni a rɔ khɔli okhɔli. § 18 Rɔ te elemhi Ayɛmhɛ no pfuasɛ ke lema ɛghɛghɛ kpa. U kha lema, ke sɔ iromhi ɔdɔda. Ke liɛ Ɛshinɛgba ɔ kpaghiɛ ɛ obɔ. Abi u liɛ lema, ke tokpɛ. Ke lema na ɛgbɔ eyi Ɛshinɛgba ɛghɛghɛ kpa. 19 A gbo li ke lema na mhɛ ni Ɛshinɛgba ɔ ri ungmɛmhi shi mhɛ unu ɛghɛghɛ kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi doɔɔ khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Ɛshinɛgba-a khasɛ ɛgbɔ, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhɛ. 20 Oni ɔ to-ɛoli iKirisiti ɛ tse abɔ usomhi onete oyi Ɛshinɛgba ona mhi khi. Ona o zɛ ni mhi rɔ la owa ighumha. Itobɔ ighɔ, a ke lema na mhɛ ni Ɛshinɛgba ɔ ri udu na mhɛ ke tse abɔ usomhi onete oyɔli abi mhi kha li tse ɔli.

IPɔlu ɔ lema Ɛshinɛgba ɔ khivɔsɛ na eni e miesuɔ

21 Inyɔghuo awa ni awa nono ingme oyɔli, ni ɔ gbe akanya oyi Onɔmhue te odɛ igɛsikia, iTakikɔsi ɔ khi. ɔ ya gue ingme eyɛmhɛ nya ye ɛ, ni a rɔ gbo lɛsɛ abi o li mhɛ egbe ali emini mhia riɛɛ. * 22 Itobɔ ighɔ mhi rɔ ghie ɔli ghi ɛ, ni a rɔ lɛsɛ abi anye li la ɔ shi, ni ɔ gbo ri udu shi ɛ ɔ.† 23 Ɛshinɛgba ita awa ali iJesu iKirisiti Onɔmhue, e ri opfɔmhɛ na ɛ ni a miesuɔ. E ka rɛ ɛ nono ingme egbe ɛ, ali ni a kie ke mie iJesu suɔ 24 Ɛshinɛgba ɔ ka li okhale na ɛgbɔ nya ni e nono ingme oyi iJesu iKirisiti Onɔmhue oyi awa, ikhi inono ni ɔa ya pfo ghue.

† 6:15 Li zɛ Aza 52.7 § 6:17 Li zɛ Aza 59.17 * 6:21 Li zɛ Ika 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li zɛ iKolo 4.7-8

Ebe ni iPòlu o kẹkẹ ghi ẹgbọ IFilipia Eni e miesuọ

¹ Mhẹmhẹ iPòlu ali iTimoti eni ẹẹ ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona a ghi ẹgbọ ni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpẹloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ali eni e la aghọ o kpaghịe obọ.

² Eshinẹgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe e ka li okhale na ẹ, e gbo ri opfomhẹ ghi ẹ.

³ Eghẹghẹ kpa ni mhi rọ da sato ẹ egbe ne, eri mhia kphẹmhi na Eshinẹgba. ⁴ Eghẹghẹ kpa ni mhi rọ da a sọ iromhi na ẹ nya ne, eri oghẹlẹ oọ la mhẹ udu ke sọ iromhi. ⁵ Irari odẹ ni a te nu mhẹ ri oni usomhi onete kia, rọte ẹlẹ nododẹ ya ramhi amo. ⁶ Mhi rọ shọ khi, Eshinẹgba ni o gba ikanya enete eke le shi agbọ oyeẹ, lọli o ya nu ẹ tsua li ramhi ẹlẹ ni iJesu iKirisiti o rọ ya nyenẹ egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oyeẹ eghẹghẹ kpa irari khi ingme oyeẹ o la mhẹ udu. O kha ririẹ khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khẹ oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi ọtsẹlẹ rọ lama shi emini oni usomhi onete o riẹlẹ. Irari khi eri Eshinẹgba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa rọ gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinẹgba o khi ọtsẹlẹ oyemhẹ khi igesikia mhia ngme ini mhie khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhue na ẹ.

⁹ Iromhi ni mhia sọ na ẹ khi, inono ni a mhue ẹna, o ke nga shọ, rọte ilẹsingme ali ilẹsẹ udi ingme, ¹⁰ ni a rọ dobẹ ke zẹ emini o ti nẹ. Ini a pfuase, ni a khi eni ẹa mhue umha-guẹkia ya ramhi ẹlẹ ni iKirisiti o ya nyenẹ egbe bhale.

¹¹ Ni agbọ oyeẹ o vọ ingeli ipfuase ni e rọte obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. Ni a rọ mẹ asha ri ufumhi ali ikueghịe na Eshinẹgba.

iKirisiti a la agbọ o na

¹² Mena, mhia nono ni a lẹsẹ khi emini mhi mẹ khi eri o kpaghịe obọ ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarighọ, ekhe-khẹ na agbala nya e she lẹsẹ khi itobọ khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a rọ mu mhẹ shi owa ighumha.†

¹⁴ Ogbā ighumha ni a mu mhẹ shi o she ri inyoghuo awa ebubu regbenga Onomhūe, ni a rọ bhale ya ẹ khi e zese udu-a eghẹghẹ kpa rọ gue usomhi onete oyi Eshinẹgba le, ni o khia khi ulishi ọa mu we.

¹⁵ Egbegbọ lọ, khi, rọte ayemhẹ ubogbọ ali ofuma, ẹgbọ eghuo e rọ ri iKirisiti ẹ tse abọ, ama eghuo é rọte udu igesikia rọli ẹ tse abọ. ¹⁶ Eni e rọte udu igesikia a tse abọ, ayemhẹ inono e rọ rọ riẹlẹ ọli, irari khi e lẹsẹ khi itobọ ighọ Eshinẹgba o rọ remhẹ shi akana ni mhi migha ke khẹ oni usomhi onete shi eke. ¹⁷ Else é rọte udu arọ-timhẹnga ri iKirisiti ẹ tsabọ. Oa khi odẹ igesikia e te rọli ẹ tse abọ. Eri o li we egbe abineghe khi e kha mẹ asha to ingme shi eke na mhẹ abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabọ kpa, ọa mhue abi o ngme. O ke khi odẹ ẹgbhọli o, o khi egbegbi odẹ oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Ighọ lọ e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobọ khi mhi lẹsẹ khi rọte iromhi ni a sọ, ali ikpaghio bọ ni o rọte Ayemhẹ oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhẹ elemhi owa ighumha ona lasele. ²⁰ Mhi ma tọ ẹloe eke, mhi gbo mhue

* 1:1 Li zẹ Ika 16.12 † 1:13 Li zẹ Ika 28.30

irudushi o khi, mhi aa ya tigbe ze ni akanya oyemhe o ba mhe ku. Ama egheghe kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rote angeli oyemhe, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini e oyemhe, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhe. ²² Ama ini mhi kie la agbo a le, mhi kha kie mholi ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghwo o, mhi kha ze mena? Mhi aa lese e! ²³ Udu o ze mhe eva, mhi aa lese oni mhi ya ze o. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbo le. Ona o ga ti mhe egbe ne. ²⁴ Ama itobo oy e, o ti ni mhi la agbo. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lese khi mhi ya la agbo. Mhi ya nu e nya la agbo ni a ke je odalo, ali ni a mholi oghela ni o la irudunga. ²⁶ Ni a ro bhale ya e khi ini mhi nyene egbe bhale gbo nu e la, a ya me asha ke titi egbe irari oyemhe, rote elemhi agbo oye e ni o kuma iJesu iKirisiti o.

²⁷ Abibi o rie li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a ro bhale ya e khi, mhi bhale ya me e o, okekhi eri mhi suo eko e o, mhi ke lese khi a kie migha egbegbo elemhi ayemhe oghuo. A kholi okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbo oghuo. ²⁸ A khi ze ni ulishi ebe e o mu e, ona o ya re we lese khi a ya mhue eleli, ama wewe e ya pfua, irari khi Eshinegba loli o ri imuole na e. ²⁹ Irari khi a she ri egheghe na e ni a ro ga iKirisiti, ni o a khi irari khi a lese ya miesuo tse, ama ni a ro li ya me osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhe o shi oni okholi. Oni a me khi mhi kholi egheghe ni o dose, ni mhi kiele e kholi memena. †

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbo oye e ni o kugbe iKirisiti o, o ze ni a ro toto. Inono ni o mhue na e o ri udu shi e o. E e ali Ayemhe oyoli a mhue ikugbe. A gbo mhue isomhemhi ali ilelemhi na egbe e. ² Irarigho, mhia nono ni a remhe ke ghele shi abi a mhue isamhi eghuo, ni a riela inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhe ali udu. ³ A khi ri ayemhe a ba timhe nga ali ni a ba me asha ke tono obwo udu, riela emhikhoghwo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi ogboese o somhi dose e. ⁴ A nono onete oyi egbe e, o a khi onete oyi yeyeghwo tse.

⁵ Mhue angeli nabi iJesu iKirisiti o mhue.

⁶ Abi o rie khia khi
eri iKirisiti o li abi Eshinegba.

Oa tigbe sa li khi
otu loli ali Eshinegba e khi.

⁷ Ochoghwo, eri o rote udu oyoli
rue emini o mhue nya obwo-a,
o mele oni owo ga ogbo-a.

O mele ogbo-a,
o ri eku e ogbo ku egbe bhale.

⁸ O ri egboli tiemhile,
o kia okiali issueso
ya ramhi ni o ro ghua, ikhi eghuli oyoli na apfida.

⁹ Itobo ona, Eshinegba o yase oli
nga obini o yagha ne nya.
O ri eva ni o fu dose eva nya nali,

¹⁰ ni a ro bhale ya e khi
ashiashini a da la

lu eva oyi iJesu ne,
 ikhomhëgbhë nya e nyëşë
 ghe emhi nya ni e la idane
 ali eni e la ekë, ali eni e la elemhi ekë,
 11 emhi nya e ya pfi otşele
 khi iJesu iKirisiti o khi Onomhüë,
 ni a rọ ri ufumhi

na Eşhinegba Ita.*

12 Itobọ igho, emole mhë, abi a lië sueso ukpeloë oyemhë a gbo ligho ke sueso odukhokho oyemhë. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oyeë o gba pfo. 13 Itobọ khi eghëghë kpa Eşhinegba o rọ la e egbe e gbe akanya ni o rë e mhüë oghuemhë, ni a gbo dobe ke riële emini o de shi omhëşë onete oyọli.

14 A khi ri awọlo wë ekhako riële emhikhoghüo. 15 Ni a khi egbọ ni e a mhüë umhaguëkia, ni e pfuase abi imi Eşhinegba ni e gba pfo, elemhi agbọ ni egbọ ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la wë iteva ke gë abi ikpëtata ni e la idane,† 16 abi a lië gue ungmehi agbọ ke yë wë. Ini a li ghọ, mhi ya mę asha ke rë e titi egbe e le ni iKirisiti o ya nyenë egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rọkhasë khi iroşhëka ni mhi rọshi ali ikanya ni mhi gbe, e a khi afue.

17 Ini a tseku ku oia eyemhë abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rọte irudunga oyeë lasele, eri egbe e mu mhë shi o, mhi nu e ghële. 18 Irarigho, egbe e li ke mu e, a li nu mhë ke ghële.

ITimoti ali Epafuroditusi

19 Ini o ghole Eşhinegba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi e. Ni mhi rọ suọ eko e, ni mhi mhüë oghële ini o jele. 20 Lọlighuo kpe o leşë abi o li mhë egbe, ni ingme oyeë o gbo mu egbe. 21 Egbọ eni e kpole nya, eleli oyewë e na khu, ama o a khi eleli oyi iJesu iKirisiti. 22 Ama, eë, a leşë abi iTimoti o li ri egbọli khasë e abi o la o shi. Abi mhëmhë ali luë anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eşhinegba abi ita ali omo eë li. 23 Mhi ya kele ghie o li ghi e ini mhi da leşë abi o ya li mhë egbe. 24 Mhi ri egbe da Onomhüë khi mhi ya kele bhale.

25 Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghie inyoghüo awa ghi e, ikhi Epafuroditusi ni o she gbe akanya deba mhë, ni o she gbo nu mhë gbe akanya ode-khode. Ni o gbo khi aghiusomhi oyeë ni o o kpaghie mhë obọ. 26 Egbe eë kphakpha li ni o rọ mę e. Egbe e a ke sheshe o li itobọ khi a suọ khi o o ghua. 27 Egbegbọ lo, o o ghua gba, ukuku o kpọli eghuli le. Ama Eşhinegba o mhüë ilelemhi na li. O a khi lẹlighuo Eşhinegba o mhüë ilelemhi na tşë, o li mhüë na mhë, o tsumhi mhë elemhi osue ni o to-nga osoli. 28 Mhëmhë egbe eë kphakpha nę ni mhi rọ ghie o li ghi e. Ni a gbo mhüë oghële ini a mę o li, ni osoli oyemhë o kelea. 29 A ri oghële kpe abọ mie o li abi inyoghüo na elemhi oni irudunga. A mu ekpë nofunę na egbọ nya nabi lẹli. 30 Itobọ khi o ri agbọ oyọli shi okhena, ukuku o kpole suii ni o kha rọ ghu-a shi akanya oyi iKirisiti, ini o mę asha ri ikpaghio bọ na mhë ni e a dobe rona mhë.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

1 Ni mhi rọ gbe o li ukhomhi, inyoghüo, a ke ghële shi abi a li kuma Onomhüë o. O a mhüë abi o ngme mhë ini mhi riële emini mhi kpë kẹkẹ ghi e gbo kẹkẹ, lẹli o ya ti e egbe nę.

* 2:11 Li zę Aza 45.23 † 2:15 Li zę iDeut 32.5

² A mu egbe ẹ shi egbo egbo ni e li abi ewa, ni ẹẹ gbe ikanya ebe. Ikhi eni ẹ liẹ khi ogbo mema shẹlẹ-a neni imiepfuese oyoli o gba pfo. ³ Anye ena, a shẹlẹ egbegbi ishẹlẹ-a, irari khi anye te odẹ ayemhẹ ẹ ga Ẹshinegba. Anye mhọli oghẹlẹ shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma ijesu iKirisiti o, ni anye ẹa ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhẹ mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghoghọ ne.

Ini áá nono ogbo ni o kha regbeda ikanya idiegbe eghoghọ lo, mhemhẹ o kha khi. ⁵ Irari khi ẹlẹ-nuzi-elele ni a rọ bia mhe, a rọ shẹlẹ mhe-a. Oṅgi iZireni a bia mhe, mhi rọte unuekpẹ oyi iBejami lasele, egbegbi oṅgi lburu. Ini ẹẹ, iri ushi oyi egbo iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.* ⁶ Mhi mhue omuegbe ramhi ni mhi rọ mu okhọli vule shi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ o. Ini ẹẹ abi ogbo o liẹ pfuase, odẹ irushi-gbe akanya, mhi aa mhue ashini o kpọ mhe shi.†

⁷ Ama emhi eghoghọ ni mhi kha leli shi eleli, mhi rẹwe shi afue, itobọ oyi iKirisiti. ⁸ Oa khi egbo tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobọ ufumhi ni o la ilese ni mhi lese ijesu iKirisiti Onomhẹ oyemhe. Itobọ oyoli mhi rọ tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhue iKirisiti, ⁹ ali ni mhi ga toma li o pfo. Mhi aa ke mhue angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobọ khi mhi ri ushi ẹ gbe akanya mhọli. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a rọte irudunga oyi iKirisiti rọ na mhe mhi ke mhọli memena, angeli ipfuase ni o rọte obọ oyi Ẹshinegba bhale, ni o rọte irudunga bhale. ¹⁰ Emi ni mhia nono ni mhi lolo lese khi iKirisiti ali ekpabọ ni o rọte eghuli guise oṣi le. Ni mhi rọ nu oṣi me osoli ni o me, ni mhi nu oṣi ghu eghuli onabi o ghu. ¹¹ Itobọ khi mhi mhọli oṣi shi udu khi a ya li rọte eghuli guise mhe le.

Roshẹka na ya ramhi ukpese elemhi irudunga

¹² Mhi a liẹ khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wekhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi roshẹka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o ze khi iKirisiti o pfi obọ rue mhe. ¹³ Igesikia, inyoghuo, mhi aa bino egbemhe shi oni o she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi rọ rue ẹloe emini e je ikhokho a, ni mhi roshẹka ri obọ ramhi emini e la odalo. ¹⁴ Irarigho, eri mhi na le talala, ni mhi rọ mhue ifata, ni o khi ulumhi ni Ẹshinegba o lu mhe, rọte ijesu iKirisiti je agbo ni o la iloghie.

¹⁵ Awa nya ni awa mhọli iwomhẹloe shi elemhi ayemhe, awa li mhue udu onana. Ama ini eghuo elemhi ẹ, e mhue udu oḍa shi ingme onana, Ẹshinegba o ya rọli khase ẹ. ¹⁶ Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

¹⁷ A ke khonya mhe inyoghuo. A ri esọ shi egbo ni ẹ deba oni odẹ onete ni anye rọ shi ekẹ na ẹ.‡ ¹⁸ Mhi she kpẹ gueye ẹ ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye ẹ memena, khi egbo eghuo e la no khia khi uwali agbo ni e la, o she re we khi oḅe oyi eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida. ¹⁹ Owa erẹ ẹ je, irari khi oghuemhe idiegbe oyewe o khi olitsa oyewe. Eri ẹ ti egbe shi emini e kha rọ shi omama. Usamhi emhi agbo ona e lese ẹ sa. ²⁰ Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi ekẹ ke khe Omiepfuese ikhi ijesu iKirisiti ni o rọte iloghie jele. ²¹ O ya oqghie idiegbe oyawa ona ni oḅo ghu, o ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyoli to-ẹloli oṣi. Itoto ogho ni o rọ doḅe ri emhikpa bhale omhese oyoli o rọ ya riẹlẹ we.

* **3:5** Li zẹ Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1 † **3:6** Li zẹ Ika 8.3; 22.4; 26.9-11 ‡ **3:17** Li zẹ 1 iKori 4.16; 11.1

4

Ungmemhi irudusho

¹ Itobò ighò, inyoghuo, ingme oyèè oo mu mhẹ egbe gba. Eloli ẹ, o she nga mhẹ. A ma ri egbe a mu mhẹ, mhi gbo rẹ ẹ titi egbe, ighò o ti ni a kha li migha agbò oyèè na Ọnọmhue.

² Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpẹkpẹ a lama na egbe abi inyoghuo ni e mie Ọnọmhue suọ. ³ Ali yeye Ọnuzava oyemhẹ, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obò irari khi e she nu mhẹ mẹ osue shi itsabò usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemẹti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpòle, eni eva oyewẹ o la ebe ni a kekẹ eva oyi eni e ya mhòli agbò na agbòagbò.

⁴ Eshinegba o zẹ ni a ke mhòli oghẹlẹ ẹghẹghẹ kpa irari khi a kugbe Ọnọmhue ọ. Mhi gbolo ẹ i, a ke ghele! ⁵ Zẹ ni ogbokpa ọ ke mẹ iguẹ riẹlẹ emhi shi ẹghẹghẹ oyẹ gboo. Irari khi Ọnọmhue ọ kele ya bhale.

⁶ A khi zẹ ni emhikhoghuo o mu ẹ egbe dọsẹ. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke sọ iromhi mhila Eshinegba emini u wa nono. ⁷ Ni opfomhẹ oyi Eshinegba ni o dọsẹ ilẹsẹ oyi ogbò nya, o ri igbe udu ali ayemhẹ ni o migha na ẹ, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti ọ.

⁸ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi i, inyoghuo-mhẹ, a zẹ ni isamhi eminete ni a kuẹghie ogbò ọ shi e vọ ẹ udu, li shi emini e khi egbegbò, ni e mu ẹloe, ni e rọte odẹ ipfuasẹ bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpẹ shi. ⁹ A ri emini a wẹna obò oyemhẹ ali eni a mie obò oyemhẹ, okekhi eni a mẹ agbò oyemhẹ ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi riẹlẹ. Eshinegba ni ọ ri opfomhẹ ẹ na ogbò ọ ya nu ẹ la.

IPolu ọ tşẹ obodẹ shi isomhopfa

¹⁰ Abi ogbò ni ọ mie Ọnọmhue suọ, egbe ma mu mhẹ shi ọ gba, khi, abi o tseku tşẹ, khi a kie gbo mẹ asha ri inono ni a mhue na mhẹ khasẹ mhẹ. Oa ke khia khi eri mhi ri ona liẹ khi aa ke kpẹ ri ẹloe e khu mhẹ, ama eri áá ke kpẹ mẹ asha kpaghie mhẹ obò. ¹¹ Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhẹ egbe abinẹ khi a pfi mhẹ esọ-a, itobò khi abi oni mhi mhue o liẹ khuese mhẹ o she ma mhẹ-a. ¹² Mhi lẹsẹ abi ọọ li egbe ini ogbò ọ la umhamẹ ali abi ọọ li ini ogbò ọ la ọsuemhẹ. Mhi she wẹna osheli ona ni a rọ bhale ya ẹ khi oni mhi mhue o bu mhẹ. Obiobini o khi oo, ashiasini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi ọọ gbe mhẹ. ¹³ Mhi dobẹ riẹlẹ emhikpa rọte itoto ni iKirisiti ọ rọ na mhẹ.

¹⁴ A ma khale, abi a li kpaghie mhẹ obò abi mhi rọ la ọmunu. ¹⁵ Eẹ ẹgbò iFilipi, a lẹsẹ khi abi mhi rọ rọte ekẹ iMasidonia vu, ni mhi rọ lẹsẹ gba akanya itsabò usomhi onete le, ẹghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhẹ obò elemhi irọna ali imemie. ¹⁶ Oa khi utoghuo tşẹ, a kpaghie mhẹ obini ekẹ iTesalonika abi mhi rọ nono ikpaghiobò.*† ¹⁷ Oa khia khi isomhopfa mhi lẹsẹ nono, ama emini a ya kekẹ shi ẹkuẹ oyẹ na iloghie mhia nono. ¹⁸ A she fali mhẹ ota gba pfo, e gbo gba nga ọ. A she ri itsua ghi mhẹ ni e vọ mhẹ ekẹ, abi mhi rọ mie Epafuroditusi emini a rọna li ghi mhẹ ena, eri e li abi irọna ni ẹẹ kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba ẹloe.† ¹⁹ Eshinegba oyemhẹ ọ ya ri emini ẹ ghole ẹ nya na ẹ. Ẹpfue ni o funẹ ni o la iJesu iKirisiti onayi ọli ọ te ya riẹlẹ ọli.

²⁰ Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi ẹlẹ ni agbòagbò, Atşẹ!

* 4:16 Li zẹ Ika 17.1 † 4:16 Li zẹ 2 iKọri 11.9 ‡ 4:18 Li zẹ Okiali 29.18

Otse ni o kpukhokho

²¹ Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana e e tse e. ²² Egbọ eyi Eshinegba ni e la ana nya e e tse e, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka nu ayemhe oye e la. Atse.

Ebe ni iPọlu o kẹkẹ ghi ẹgbọ IKolosa Eni e miesuo

1 Mhẹmhẹ iPọlu, aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti ni Ẹshinẹgba o zẹ abi o ghọle ọli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

2 Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona ghi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba ni e la ẹoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuase ni a ri egbe ẹ nga elemhi iKirisiti.

Ẹshinẹgba Ita awa o ka li okhale na ẹ, o ri opfomhẹ na ẹ.

Iromhi ali ikphẹmhi

3 Eghẹghẹ kpa anye ro kphẹmhi na Ẹshinẹgba, Ita iJesu iKirisiti Onomhụe oyawa, ini anye ẹ so iromhi na ẹ. 4 Itobọ khi anye she suọ abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba nya. 5 Emini Ẹshinẹgba o ro shi eke ẹ khẹ ẹ obini iloghie, o rẹ ẹ mhọli irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suọ elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye ẹ. 6 Oni usomhi onete ona o she ri umomhi ẹ lasese, o gbolo fu ẹ shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpẹ ẹ li iteva oye ẹ rọte ogbele ni a te lẹsẹ igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Ẹshinẹgba o li. 7 Obọ oyi Epafurasi a te suọ oni okhale oyi Ẹshinẹgba, oni o khi otuoghuo elemhi anye, ni o gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to ẹloli anye.* 8 Lọli o gbo gueye anye abi oni Ayemhẹ o li rẹ ẹ mhọli inono na ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba.

9 Abi anye te lina suọ esọ onete oyi angeli oye ẹ, anye ẹ tigbe yemhẹ iromhi isoso-a, ni anye so o na ẹ. Anye ẹ so iromhi, Ẹshinẹgba o rọte ilẹsingme ali ilẹsẹ elemhi Ayemhẹ-nọ-pfuase kpaghie ẹ obọ, ni a lẹsẹ ogghuemhẹ oyoli, ni a ri ẹle ọli.

10 Eri anye lina so iromhi na ẹ, ni a guẹ ke ngeli abi ẹgbọ eyi Onomhụe ẹ ẹ li, ni a ri egbe ke mu ọli, a ri imomhi eyi onete iri ẹle lasese, a gbolo ẹ lẹsẹ Ẹshinẹgba gbo shi o. 11 Anye gbolo ẹ lema li, o ri itoto na ẹ, ni a ke ri ekpabọ eyoli nya gbe akanya, ni a mhọli ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghẹle. 12 Ni a ke kphẹmhi na Ẹshinẹgba Ita, ni o li rẹ ẹ fu tẹ eni e li mhọli okemhi shi ugu oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, eni e la ákpá, ni o rọọ khẹ ẹ. 13 Ẹshinẹgba o she rue awa obọ oyi ekpabọ alo ebili eyi okphaghie lasese, o rue awa bhale iloghie oyi omi ọli ni o nono. 14 Obọ oyoli awa te mhọli ipfasheke, ni o ri olamhẹ topfa awa.†

IKirisiti o fu nẹ nya

15 IKirisiti khi irokhokho oyi Ẹshinẹgba ni ogbo aa ya me ẹlo. Lọli o khi oni odode emini Ẹshinẹgba o ma nya. 16 Irari khi obọ oyoli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabọ o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egbo. 17 O kpẹ la o neni a ma emhi nya, loli o zẹ ni emhi nya e ro kugbe khi oghuo. 18 Lọli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Lọli o khi igbaekele, itobọ khi loli Ẹshinẹgba o kpẹ guise le, ni ọa ke gbo ya ghu ghue, eghẹghẹ agho ni lolighuo o ri obọ nga emini e la agbo nya ke mhese shi.‡ 19 Irari khi eri o ghọle Ẹshinẹgba ni emini o khi nya o la agbo oyi Omi ọli. 20 Ishegho ni o me asha rọte obọ oyi oni Omi ọli

* 1:7 Li zẹ iKolo 4:12; iFilẹ 23 † 1:14 Li zẹ Ẹfi 1.7 ‡ 1:18 Li zẹ Ẹfi 1.22-23

nu emhikpa mhue irɔ-rieɛ, o khi emhi na agbɔ ona okekhi ena idane. Ɔlia eyɔli ni ɔ ku abi ɔ rɔ ghu-a shi ukhomhi apfida ɔ rɔ rieɛ ona.^S

²¹ Eghɛghɛ ni o dɔsɛ ni aa rɔ kpɛ lɛsɛ Eshinɛgba, eri a nuata shi ɔli ɔ. A khi ebe ɔli elemhi udu oyɛɛ, itobɔ angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Eshinɛgba ɔ she rɛ ɛ nu egboli rɔ rieɛ. Eghuli oyi iKirisiti ɔ rɔ rɛ ɛ khi eni e pfuasɛ shi odalo oyɔli, ni aa ke mhɔli ichimhi, ni á pfue umhaguekia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oyɛɛ, ni a rɔ migha gbagbagba shi ɔ, ni aa rɔ zɛ ni irudushi ni a mhɔli o nighise, ikhi oni a mhɔli shi emini Eshinɛgba ɔ rɔ shobɔ na ɛ elemhi usomhi onete oyɔli. Oni usomhi onete ona ni a she rɔ tse abɔ khasɛ ɔgbɔkpa elemhi agbɔ ona, lɔli a zɛ mhɛ iPolu shi abi aghiusomhi, mhi rɔli ke tse abɔ.

Ikanya ni iPolu ɔ gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhɛ shi osoli ni mhi mɛ ɛ na ɛ elemhi idiegbe oyɛmhɛ. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpɔle gbe, abi iKirisiti ɔɔ mɛ osoli na idiegbe oyɔli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

²⁵ Eshinɛgba ɔ she rɛmhɛ khi ɔni ɔɔ ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyɔli, ni mhi ya tse-abɔ oni usomhi oyɔli nya yɛ ɛ. ²⁶ Ona o khi osheli ni ɔ kpɛ rɔ sheli na ɛgbɔ rɔte igbaekele ramhi eghɛghɛ ana. Ama, lɔli ɔ tigbe khueghie a khasɛ ɛgbɔ eyɔli ena. ²⁷ Eri Eshinɛgba ɔ rieɛ ona ni eni ɛgbɔ eyɔli e lɛsɛ ɛpfue oniɛmhi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni ɔ la agbɔ oyɛ ɛ, ni ɔ rɛ ɛ mhɔli irudushɔ khi, a ya nu ɔli mhɔli okemhi shi ufumhi oyi Eshinɛgba.

²⁸ Lɔli o zɛ ni anye rɔ ri iKirisiti ɛ tse abɔ khasɛ ɔgbɔkpa. Rɔte ɛgbhali ni anye mhɔli nya anye tɛ ɛ tse agua ye ɔgbɔ, anye gbolo ɛ sɛsɛ wɛ ni anye rɔ rue wɛ bhale odalo oyi Eshinɛgba abi ɛgbɔ ni e mhue iwomhɛloe, ni e toma iKirisiti ɔ. ²⁹ Ni a bhale ya ɛ khi ona o zɛ ukhomhi, eri mhi ri ekpabɔ eyi iKirisiti nya ni e la mhɛ egbe rɔshɛka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueyɛ ɛ abi mhi li rɔshɛka a kpaghiɛ ɛ ali eni e miesuo ni e la ɛoli iLaodisha ali ɛgboɛse ni ɛa mɛ mhɛ ukpɛloe ghue obɔ. ² Emini o zɛ ni mhi rɔ ɔ rieɛ ona khi ni a rɔ ri udu shi wɛ ɔ, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mhɔli ɛpfue ni o gba pfo ni ilɛsɛ o rɔ ɔ na ɔgbɔ. Eghɛghɛ aghɔ ni e lɛsɛ osheli ni Eshinɛgba ɔ gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lolighuo kpe ɔ khi okpɛ ni ɔɔ khueghie ɛpfue-a ni o la ilɛsingme ali ilɛsɛ eyi Eshinɛgba.

⁴ Eri mhi gue ona a yɛ ini ɔgbɔkɔghuo ɔ khi ri osɛsɛ ɛgbhɔli bhale ya di ɛ, abibi eni osɛsɛ e ririɛ dala esɔ ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririɛ nu ɛ la aghɔ, ayɛmhɛ oyɛmhɛ o nu ɛ la aghɔ. Mhi nono ni mhi bhale ya mɛ ɛ abi a guɛ la kuete, ni irudunga ni a mhɔli shi iKirisiti ɔ ɔa li nighise.

⁶ Aborɔkhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onɔmhue, a nu ɔli ke ngeli kugbe, ⁷ à gbɛlighi migha, a gbo rɔ ma imiesuo ni a mie iKirisiti suo, a kie mhɔli ɔli shi udu khi emini a sɛsɛ ɛ ikhi ingme eyi iKirisiti khi igɛsikia e khi. A kphɛmhi ɛ na Eshinɛgba eghɛghɛ kpa.

⁸ Khi zɛ ɔgbɔkɔghuo di ɛ mu lama shi osɛsɛ afue ali eyi ikpamhika. Ikhi osɛsɛ ni e migha nga angeli ali ɛgbhali oyi agbɔ, ni ɛa rɔte obɔ oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinɛgba ɔ khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti ɔ, a rɔ mhɔli agbɔ ni o gba pfo elemhi ayɛmhɛ. Lɔli ɔɔ kpɛda nya elemhi ekpabɔ ali omhɛsɛ ali afu nya na elemhi ayɛmhɛ. ¹¹ Itobɔ khi a

kugbe iKirisiti ọ, ọ rọ rue ẹ ọghuẹmhe idiegbe udu lasese, ezeze abi a liẹ shẹle ọgbọ ẹfi-a. ¹² Ezeze abi a li ri iKirisiti to abi ọ rọ ghua, ni a gbo guise ọli le, igho a li pfi ẹ lo elemhi okẹ gbo mu ẹ vule, elemhi ibatizi. A guise ẹ le bhale agbo irari khi a mhọli irudunga shi ekpabo oyi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpe ghu-a shi elemhi ayemhe eghẹghe no dose, irari khi a la agbo olamhe. Ama memena, Eshinegba ọ she ri iKirisiti re ẹ gbo mhọli agbo. Ọ ri olamhe eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinegba ọ rọ shishi ishi ni a ze shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa ode, ọ rue we awa ode-a, ọ ta we ma apfida abi iJesu ọ rọ ghua.‡ ¹⁵ Abi ọ rọ mie iyemhe okphaghiẹ ekpabo se, ọ re we lasese gboo yeghe-a abi ọ rọ ghu-a shi apfida.

¹⁶ Irarigho, khi ze ni ọgbokhoghuo ọ gue ẹ ezọ shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki Onogbo ali ogbele ne pfuase ali Ogbẹle iyemhe a oyi ifu.§ ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti ọ khi ọzukhomhi we nya. ¹⁸ Khi ze ni ọgbokhoghuo ni ọ riẹle iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni ọ ga igeni, ọ di ẹ dobe eleli oye-a. Emini egho eghogho e me e la tonọ ali udu oyewe ni imiesuo ọ roli ẹ vuse ike shi isamhi afue. ¹⁹ Ọgbọ eghogho ọa ke kugbe iKirisiti ọ, ni ọ khi Ọzukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi ọgbọ o liẹ gueye idiegbe abi o liẹ kia, igho omhese oyi iKirisiti o liẹ mhese na egho eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ọgbọ o tono elamhi ali ikpese egbe manọ, khi ọghuo. Eghẹghe agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba ọ nono ọli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo ọa ke rọ mhese ne egho, elo ọ ze khi u kie ri egbe ẹ na we, ni u rọ ri ushi eyewe gbe akanya, ni ẹ ẹ liẹ, ²¹ “Khi mu ona mhọli obọ,” “Khi to elemhi ogho bino,” “Khi ri obọ ti onana?” ²² Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe riẹle emini a rewe ya riẹle se. Irari khi ishi ali omhese ni egho e mhese lo. ²³ Eri omhese eghogho e li abine khi ileingme e la ọ, ikhi eni e ri itoto ri egho ga ugamhi ikpamhika ali iregbe-tiemhie oyi ikpamhika, ali ina-idiegbe-osoli, ama eni ẹ riẹle ena ẹa rewe lasese olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Aborokhia khi a she rọte eghuli guise ẹ ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti ọ shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni ọ la elemhi Eshinegba. ⁴ Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. Ọ kha da feli lasese, yeye, u li ya nu ọli la akagho, u li nu ọli mhọli okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, ze ni ọghuẹmhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali ọghuẹmhe ni ẹa ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobo enana, elemhi e rọ bi Eshinegba deba egho ni ẹa ya suo eso na li. ⁷ Eẹ, a kpe li lina ngeli elele, abi a rọ la ifuabo eyi egho eghogho. ⁸ Ama, memena a ze ni emhi eghogho nya e lasese egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imhọli, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva-a, ali ingmemhi

* 2:12 Li ze iRom 6.4 † 2:13 Li ze Efi 2.1-5 ‡ 2:14 Li ze Efi 2.15 § 2:16 Li ze iRom 14.1-6

* 2:19 Li ze Efi 4.16 * 3:1 Li ze Iwolo 110.1

iditsea, ali itono obò udu. ⁹ A khi ke lono eḡbhòli khaseḡ egbe aboròkhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodiò shi ekeḡ eghò,† ¹⁰ ni a shi ri idiegbe enegbò ku egbe, ni Eshineḡba Ima o rò ya mele onogbò-a, ni o li abi oyòli. Ini o meḡ asha reḡ e mhòli ilèḡe oyòli.† ¹¹ Itobò ona, azòlomhè oḡa ke la iteva eni e khi iju ali eḡbò ijeta, weḡ eni a sheḡe-a ali eni aa sheḡe-a, weḡ eḡbò eni eḡa fialo-a ali eḡbò eni e ròte ifui ishemhi lasele, weḡ oghumha ali omi oḡbò. Ama iKirisiti o khi òni o mu egbe ne.

¹² Irarighò, abi a rò da khi eni Eshineḡba o zè, ni e pfuaseḡ ni o nono ingme oyewè eghò, a ri ilèlemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhè ali irobòmudu sò abi awulu. ¹³ A ke ti eni e miesuò nabi eḡe ma egbe. Ini a lue na egbe, a rò ke topfa egbe e. A rò topfa abi Onòmhuè o li rò topfa e.† ¹⁴ Emimi u gbo rò ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o ḡeḡe eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

¹⁵ Zobeḡ ni opfomhè oyi iKirisiti o mhòli omheseḡ shi udu oye, aboròkhia khi eḡbò ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi eghò, àà kphèmi. ¹⁶ A zè ni ungmèmi oyi Onòmhuè o la agbò oye e, abi a liè seḡe egbe, ni a ri ilèsingme e ye egbe ude. A gbo lighò ke to iwolo ena irudunga, ni a ròte elemhi ayemhè e to ke lasele. A ri ayemhè ikphèmi e to uwolo kueghieḡ Eshineḡba.† ¹⁷ Emhikpa ni u wa rièḡe ni u wa ḡme, ri eva oyi iJesu Onòmhuè rièḡe weḡ. U gbolo ri eva oyòli e kphèmi na Eshineḡba Ita.

Abi eni e miesuò e li ya ke ḡgeli

¹⁸ Eḡe ikpotso ni a la ughueḡ, a ri egbe e na oḡo e pfo, irari khi ina eḡe eni e miesuò e ke li.†

¹⁹ Eḡe edò, a nono ingme oyi ughueḡ e, a khi ri obò ni o toto doḡe mu weḡ.†

²⁰ Eniyeḡ, a ke suò esò na eni e bia e odeḡkholeḡ, irari khi onana o ti Eshineḡba eloe.*

²¹ Ita eniyeḡ, a khi rièḡe emimi e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egbe pfo weḡ a.†

²² Eḡe ighumha, a ri ungmèmi oyi òni o mhòli e ni o la agbò ona ke gbe akanya. Oḡa khi ini e nu e la aghò tseḡ a rò ri ungmèmi oyewè ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpeḡ a na Onòmhuè. ²³ Emimimi u wa rièḡe nya ri omuegbe ni o ròte udu oye nya lasele ke rièḡe oḡi, abineḡ khi Onòmhuè u gbe akanya a na, ni oḡa khi oḡbò.

²⁴ Lina ke ḡgeli abi u rò da leḡe khi u ya ròte obò oyi Onòmhuè meḡ eleli eghò.

²⁵ Eshineḡba o ya fali òni o li onobe ota, oḡa ya gbe oḡbòkholeḡ azèba.†

4

¹ Eḡe ega, a ḡeḡe ke rièḡe deba ighumha eyè e abi o ti shi, a ri iḡesikia deba weḡ. Sato khi yeyè u li mhòli Oḡa shi iloghie.*

Emimi o gbo mheseḡ na weḡ

² A lolo ke sò iromhi, a toḡe eloe ekeḡ, a tseḡ Eshineḡba uwegbe. ³ A gbo li ke sò iromhi na anye, ni Eshineḡba o khueghie odeḡ-a na anye ini anye meḡ asha gue ungmèmi oyòli le. Ikhi ungmèmi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o zè khi mhi

† 3:9 Li zè Efi 4.22 † 3:10 Li zè Igbae 1.26; Efi 4.24 § 3:13 Li zè Efi 4.32 * 3:13 Li zè Efi 4.2

† 3:16 Li zè Efi 5.19-20 † 3:18 Li zè Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li zè Efi 5.25; 1 iPit 3.7 * 3:20

Li zè Efi 6.1 † 3:21 Li zè Efi 6.4 † 3:25 Li zè iDeut 10.17; Efi 6.9 § 3:25 Li zè Efi 6.5-8 * 4:1

Li zè Efi 6.9

la oḡba ighumha memena. ⁴ A lema na mhe, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni eḡbo e suo li. ⁵ Ri ileşingme nu eḡbo eni ęa miesuo ke ngeli. Eḡheḡhe ni u mhõli nya, roli rięle onete.† ⁶ Ze ni ileşingme o la unḡmemhi ni u wa ngme, u gbolo ę ngme ingmemhi eni ęę ti eso, eḡheḡhe aḡho ni u leşę emini u ya ke so shi oḡbo kpa ingme.

Otsę ni o kpukhokho

⁷ ITakikõsi o ya gue ingme eyemhe nya ye ę. Egbegbi inyoghuo ni oḡ gbe akanya oyi Eşhineḡba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyõli o khi. Oni anye ga kugbe ęę ga Onõmhue o li khi. ⁸ Ni a ro leşę abi anye li la o shi memena mhi ro ḡhie õli ę ḡhi ę, ali ni o ḡbo ri udu shi ę o.† ⁹ Lõli ali Onesimusi mhi ga ḡhie ę ḡhi ę. Inyoghuo anye õni oḡ gbe akanya oyi Eşhineḡba te ode igesikia ni anye nono ingme oyõli o li khi. Onḡe ęoli oye ę o khi. E ya gueye ę emini áá me oola nya. §

¹⁰ Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, oḡ tşę ę. IMaki ni lõli ali iBanabasi e khi inyoghuo, ęę tşę ę. Ini iMaki o bhale a kpe abo mie õli abi a li mhęşę õli na ę. * ¹¹ IJesu ni akiseva oyõli o khi iJõsitõsi, o lię tşę ę. Eni eḡbo aasę ena e khi eḡbo iJu tşę eni e nu mhe ę gbe akanya iri-unḡmemhi oyi Eḡhie oyi Eşhineḡba ke kia gasę. Eri e ga ri egbe ę mu mhe. ¹² Epafurasi ni o khi onḡe ęoli oye ę, ni o khi õni oḡ ga iJesu iKirisiti, o li tşę ę. Eḡheḡhe kpa o ro o do oḡbo elemhi iromhi isoso itobõ oye ę, ni a migha ḡbagbagba, ni a womhele shi elemhi oḡhuhemhe oyi Eşhineḡba. Ali ni a ḡbo mhõli õli shi udu khi Eşhineḡba o ya rięle emini oḡ khi lõli ya rięle.† ¹³ Mhi pfi oşşę na li khi o ma a gbe akanya eḡbegbo itobõ oye ę, ali eḡbo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omõle anye ni o khi idokita, ali iDemasi ęę tşę ę.† ¹⁵ A li nu mhe tşę eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la owa oyõli.

¹⁶ Ini a ze ebe ona se, a ze ni a li ze õli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la ęoli iLaodisha. Zobę ni a li mie eḡbo iLaodisha ebe ni mhi keķę ḡhi we li ze.

¹⁷ Gueye Achipõsi khi mhię õli o roşheka pfuse akanya ni Onõmhue o ro nga li obõ gbe pfo. §

¹⁸ Mhemhe iPolu mhi ri ugba ma ebe ga keķę otşę ona ḡhi ę. A khi yele-a khi eri a so mhe igha. Okhale oyi Eşhineḡba o nu ę la.

† 4:5 Li ze Efi 5.16 † 4:8 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12; Efi 6.21-22 § 4:9 Li ze iFile 10-12 * 4:10 Li ze Ika 19.29; 27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39 † 4:12 Li ze iKolo 1.7; iFile 23 † 4:14 Li ze 2 iTimo 4.10,11; iFile 24 § 4:17 Li ze iFile 2

Ebe onodɔɔ ni iPɔlu ɔ keɔɔ ghi ɛgbɔ ITɛsalonia Eni e miesuɔ

¹ Mhɛmhɛ iPɔlu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi ɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni o la eke iTɛsalonika, ni e khi ɛgbɔ eyi Eshinɛgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onɔmhuɛ.

Okhale ali opfɔmhɛ oyi Eshinɛgba e ka nu ɛ la.

Angeli ali irudunga oyi ɛgbɔ iTɛsalonika

² Anye maa tɛɛ Eshinɛgba uwegbe ɛgheghe kpa shi itobɔ oyi ɛɛ nya, igbo anye gbo liɛ teva ɛ elemhi iromhi isɔsɔ oyi anye. ³ Anye ma la odalo oyi Eshinɛgba oyawa ali Ita awa sato ikanya eyɛ ɛ ni iregbenga oyɛ ɛ, o rɛ ɛ gbe. Abi inono ni a mhuɛ na egbe ɛ o li rɛ ɛ toto obɔ akanya, ali abi irudunga ni a mhuɛ na iKirisiti Onɔmhuɛ o li migha.

⁴ Inyɔghuo anye, anye lɛɛ khi Eshinɛgba ɔ nono ingme oyɛ ɛ, ɔ she gbo zɛ ɛ ni a khi ɛgbɔ eyɔli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi ɛ. Qa khi ungmehi unu tɛɛ anye rɔ rɔli bhale, ama li rɔte elemhi ekpabɔ ali Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ. Anye li ri igɛsikia oyɔli lo ɛ esɔ egbegbɔ. A lɛɛɛ abi anye li ngeli abi awa rɔ ga la kugbe, irari ni o rɔ ti na ɛ anye rɔ lighɔ ngeli. ⁶ Áá khɔnya anye ali Onɔmhuɛ abi o tseku khia khi a mɛ osoli egbegbɔ, a ri oghɛlɛ mie oni usomhi ni o rɔte Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ bhale.* ⁷ Itobɔ igbo, eni khɔnya a ngeli a ke khi shi ɛgbɔ ni e miesuɔ na eke iMasidonia ali Akhaya ɔ. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onɔmhuɛ o lɛɛɛ rɔte ɛ unu fiɛ lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tɛɛ, ama, iregbenga ni a mhuɛ na Eshinɛgba o she ramhi asha kpa. Itobɔ ona, anye a ke mhuɛ ingme olese ni anye ke ya ngme. ⁹ ɛgbɔ eghɔ nya e ngme ɔli abi a li ri ɛloe e khu anye abi anye rɔ ku shi na ɛ. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshinɛgba, ni áá gá egbegbi ɔni Eshinɛgba ni ɔ la ɔ. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omiɔli ni ɔ rɔte iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni ɔ rɔte eghuli guise le, ni ɔ mie awa pfuase ofu oyi Eshinɛgba ni ɔɔ bhale.

2

Ikanya eyi iPɔlu elemhi ɛli iTɛsalonika

¹ Inyɔghuo anye eni emɔse ali eni ikpotso, ɛɛ a lɛɛɛ khi ifɛli ni anye bhale ya fɛli ɛ, ɔa khi afuɛ. ² A lɛɛɛ abi anye li mɛ osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipi neni anye bhale deba ɛ eke iTɛsalonika. Abi o tseku khia khi anye mɛ ukpokpomhi ɔzuodɛ, Eshinɛgba oyawa ɔ ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o rɔte obɔ oyɔli bhale ghi ɛ.* ³ Olema ni anye lema ɛ ɔa khi odɛ ni ɔa gbe akanya, wɛkhi rɔte usamhi ni ɔa ti, wɛkhi eri anye e nono ni anye di ɛ. ⁴ Ochoghɔ, eri anye a ngme abi Eshinɛgba ɔɔ anye li ngme. Irari khi ɔ she bino anye shi ɛgbɔ ni e nga obɔ ni ɔ ri oni usomhi onete ona a te obɔ. Qa khi eri anye rɔshɛka ni anye ba ri egbe ke mu ɛgbɔ, ama Eshinɛgba anye rɔshɛka ri egbe a mu. Lɔli ɔ she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ ɛɛ a lɛɛɛ khi ɔa khi ingmemhi udimhi anye rɔ bhale deba ɛ, wɛkhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo ɛ guese ukpokɔ. Eshinɛgba ɔ khi ɔtsɛlɛ ɔyi anye. ⁶ Qa khi eri anye ɛ

* 1:6 Li zɛ lka 17.5-9 * 2:2 Li zɛ lka 16.19-24; 17.1-9

dua ni ẹẹ ukẹliẹ ọgbọese ọ kuẹghię anye, ukẹliẹ khi eri anye nono ọli obọ oyeẹ wẹ khi obọ oyi egboese.

Abi ighiusomhi na keẹ eyi iKirisiti, anye tẹ ọ ni anye kha mhila ẹ emhi obọ. ⁷ Ama abi anye rọ nu ẹ la, eri anye ku egbe a abi inyo ọ li ri ẹloe ẹ khu eniyẹ eyọli. ⁸ Itobọ inono ni anye mhue na ẹ, ọa khi usomhi onete oyi Ẹshinẹgba ona tse anye leşe nono ni anye rọ ghi ẹ. Ama li shi agbo oyi anye. Irari khi ingme oye ẹ o mu anye egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obọ gbe ikanya ali ọmunu ni anye mẹ. Eri anye e gbe ikanya ogbele kpa, ini anye khi nase ọngẹẹ abi anye li i gue usomhi onete oyi Ẹshinẹgba ye ẹ.

¹⁰ Ẹẹ ali Ẹshinẹgba a khi ọtselẹ eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfause, o ti, ọa mhue umhaguẹli abi anye rọ la ẹẹ eni e miesuo iteva. ¹¹ Anye riẹle deba ọgbogbo abi ita ọ li riẹle a deba ọmọ. ¹² Anye ye ẹ ude, anye yeşe ẹ, anye ri udu u shi ẹ ọ, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Ẹshinẹgba ni ọ lu ẹ, ni a mhue okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi ọli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kuẹghię Ẹshinẹgba khi, abi anye rọ ri usomhi oyi Ẹshinẹgba bhale ghie ẹ, a suo a kpe abọ mie ọli. Aa mie ọli abi usomhi ọgbọ ama eri a mie ọli abi usomhi oyi Ẹshinẹgba ni o khia khi ighọ o khi. Irari khi ungmemhi oyi Ẹshinẹgba o la ẹ ni a miesuo egbe ẹ akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Ẹshinẹgba ni e la ekẹ iJudia, ni e khi egbo eyi iJesu iKirisiti. Abi e li mẹ ajilimhẹ obọ oyi egbo iJu eyewe, ighọ a li li mẹ ajilimhẹ obọ oyi egbo eye ẹ. ¹⁵ Eni egbo ena, e gbe iJesu Onomhuele ali emekeguele-a. E tigbe khu anye ya fie. E ma ri elemhi a bi Ẹshinẹgba. E khi ọbe ọgbokpa. ¹⁶ Eri e ga roshẹka ni wewe e zu anye ode ini anye khi mẹ asha gue usomhi oyi Ẹshinẹgba ye egbo iJeta, ikhi ungmemhi ni o ri imiesuo ọ ghi wẹ. Ode ona e te buse olamhẹ ni ẹẹ lamhẹ-a. Mena, elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba o shie tiemhile shi wẹ ọ.

IPọlu o nono ni o gbo ya bino egbo iTeſalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a rọ vase anye ali ẹẹ-a ukuku eghẹghe, (elemhi idiegbe ọa khi usamhi), eri eloli ẹ o nga anye. Anye dua ini anye gbo mẹ ẹ. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba ẹ. Mhemhẹ oyemhẹ mhi dua ni mhi bhale iti-ingmi-ingmẹ, ama okphaghie ọ zu anye ode. ¹⁹ Ini a bino ọ, ẹẹ a zẹ ni anye rọ mhọli irudushi ali oghẹle, ni a gbo zẹ khi anye rọ tona obọ udu shi imuọle ni anye ya mhue odalo oyi iJesu, ini ọ bhale. ²⁰ Igẹsikia, ẹẹ a khi ititiegbe ali oghẹle ni anye mhọli.

3

¹ Abi anye ẹa ke rọ dobe ri egbe mie, anye ke bie rọ shito obini ẹoli Ateni.* ² Lọli o zẹ ni anye rọ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ọ nu anye ẹ gbe akanya na Ẹshinẹgba, ikhi akanya itse-abọ usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ọli ghi ẹ ni ọ zese ẹ-a, ni ọ gbo kpaghiẹ irudunga oyeẹ obọ, ³ ini ongeẹ ọ khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhẹ enana. Ẹẹ oyeẹ a leşe khi ajilimhẹ eghogho e li la emini e ghọle Ẹshinẹgba khi awa ya mẹ. ⁴ Irari khi abi anye rọ nu ẹ la, anye kpe gue ọli ye ẹ shi ekẹ khi a ya mu okhọli vule shi anye ọ, a leşe khi ighọ o kie tse. ⁵ Lọli o zẹ ni mhi rọ ghie iTimoti. Itobọ khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi rọ ghie ọli ọ bhale ya bino abi irudunga oyeẹ o ke laọ shi. Eri udu o nase mhi khi okphaghie ọ dobe ya mu ẹ fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

† 2:14 Li zẹ Ika 17.5 † 2:15 Li zẹ Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12

* 3:1 Li zẹ Ika

Emini o ri egbe ɛ mu ni iTimoti o guele

⁶ Mena, iTimoti o she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyɛɛ yɛ anye. O she gueyɛ anye abi a liɛ sa usamhi onete oyi anye ali abi o li ɛ ghɔle ɛ ni a mɛ anye, abi anye liɛ nono ni anye li mɛ ɛ.[†] ⁷ Itobɔ ona inyoghuo, irudunga oyɛɛ o she ri udu shi anye o, abi a riɛ mu okhɔli vule shi anye o ni anye la osoli. ⁸ Eri ayɛmhɛ oyanye o mhɔli itije-odalalo abi anye rɔ suɔ abi a li kie migha shi ikugbe ni ɛɛ ali Onɔmhue a kugbe. ⁹ Mena sɛɛ anye liɛ doɓɛ kphɛmhi na ɛshinegba shi oghɛle ni a rɔ ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye rɔ ri udu oyanye nya mhila li, o zɛ ni anye mɛ ɛ ɛloe ni anye ri emini e kpɔ ɛ irudunga le na ɛ.

¹¹ ɛshinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onɔmhue e ka bɛ odɛ na anye ni anye rɔ bhale deba ɛ. ¹² Onɔmhue o ka zɛ ni inono ni a mhue na egbe ɛ ali egbɔ kpa e ke fu shi o, ni o fu abi inono ni anye mhue na ɛ. ¹³ Odɛ ona o te ya zese ɛ udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi ɛshinegba oyawa ali Ita awa, ini iJesu Onɔmhue ali eni e khi eyɔli e bhale.

4

Angeli ni o ghɔle ɛshinegba

¹ Ni mhi rɔ gbe ɔli ukhomhi inyoghuo, anye e sɛsɛ ɛ abi a li ya ke ngeli ni o ya ghɔle ɛshinegba. A she ligho o ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onɔmhue gbo lema ɛ, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma o. ² Irari khi a lesɛ osɛsɛ ni anye sɛsɛ ɛ rɔte afu ni iJesu Onɔmhue o rɔ na anye.

³ Eri ɛshinegba oɔ nono ni a rɛ ɛ khi eni a khuɛsɛ pfuase ni a pfi angeli itsebɔ shi eke, ⁴ khi ɔmɔsɛ ɔgbɔgbɔ o guɛ ri egbɔli ke kia o gbo guɛ ngeli deba ughue-ɔli, odɛ ipfuase ali ekpe. ⁵ A khi mhɔli oghuɛmhɛ oyi efiala ona itsebɔ deba egbe, abi eni ɛa lesɛ ɛshinegba ɛɛ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ɔgbɔkhoghuo o khi kia ɔnuzava oyɔli ni e ga mie iKirisiti suɔ okiɛngme. O khi li ɔli le irari khi oɔ da nɔ ɔli. Anye she kpɛ gue ona yɛ ɛ anye rɔli tse agua yɛ ɛ khi Onɔmhue o ya na egbɔ eghoghɔ osue. ⁷ ɛshinegba ɔa lu awa shi ikanya itsebɔ, ama eri o lu awa ni awa khi eni e pfuase. ⁸ Itobɔ ona, ɔgbɔ ni o da kie osɛsɛ ona ne, ɔa khi osɛsɛ oyi ɔgbɔ o kie ama oyi ɛshinegba o kie ni o ri Ayɛmhɛ-nɔ-pfuase na awa.

⁹ Oa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi ɛ, a nono ingme oyi eni e miesuɔ enabi ɛɛ. Irari khi ɛshinegba lolighuo o she sɛsɛ ɛ abi a li ya nono ingme egbe ɛ.

¹⁰ Igɛsikia, igho a kie li ɛ ngeli deba inyoghuo ɛ ni e la eke iMasidonia. Irarigho, inyoghuo, anye lema ɛ a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshɛka la agbɔ ni o pɔmɛ. Ke mu alo shi akanya oyɛ, u ri abɔ eyɛ ɛ gbe akanya, abi anye kie kpɛ gueyɛ ɛ. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi ɛ egbe odalo oyi egbɔ ni ɛa miesuɔ. Eghɛghɛ agho wa ya ri egbe da ɔgbɔ shi emini e to ɛ.

Inyenegbe bhale oyi Onɔmhue

¹³ A ghe i inyoghuo, anye ɛ nono ni a lesɛ igɛsikia ni o la ingme oyi egbɔ ni e ghua, ini egbe e khi pɔ ɛ-a abi egbɔ ni ɛa mhue irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuɔ khi iJesu oɔ ghu-a o gbo guale. Awa li miesuɔ khi ini ɛshinegba o rue iJesu nyenɛ ɛ bhale, o ya li rue eni e mhɔli irudunga shi iJesu o ramhi ni e rɔ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osɛsɛ ni anye ɛ sɛsɛ ɛ ena, osɛsɛ oyi Onɔmhue lo. Awa ni awa la agbɔ awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ɛle ni Onɔmhue o ya bhale. ¹⁶ A ya mhɛsɛ leghe, uruli oyi agɛni ni o kpɛda nya o pfi leghe, a pfi

[†] 3:6 Li zɛ Ika 18.5

akala oyi Eſhinegba. Onomhue o ya rote iloghie tiemhile irarogbe. Egbò ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e ro ghua, e kpe ya guale bhale agbò. ¹⁷ Awa ni awa la agbò oni eghèghe, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma we egbe deba Onomhue irarogbe elemhi otughunu. Ighò awa ke liè nu Onomhue la agbòagbò.* ¹⁸ Irarighò, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe e o.

5

A mu egbe khe ibhale oyi Onomhue

¹ Inyoghuo, oà khi oni a ke gbolo e kèkè ebe ghi e shi ingme eghèghe ali oni ogbele ni a ya me ingme enana nya. ² Irari khi e e oyee a ga lese egbegbò khi ogbele iguezo oyi Onomhue eri o ya li abi oghiatò o liè bhale eliyose.* ³ Ini egbò e da liè. “Emhikpa o she pfoṃhè, ingme okhoghuo oà ke la o ne.” Eghèghe aghò opfuse o ro ya de rughu we. Eri o ya bhale udemhija abi oku o liè to okpotso. Egbò eà ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama e e inyoghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi o abi oghiatò. ⁵ Irari khi e e nya egbò ni e khi eyi ákpá a khi. Eyi ele oguota a khi. Awa a khi egbò na eliyose wekhi egbò alo ebili. ⁶ Itobò ighò awa khi ke lese abi egboese, a bino angeli bie ke ngeli, àà ke tokpe. ⁷ Eliyose egbò e ro lese, eliyose onyo o ro gbe egbò. ⁸ Aborokhia khi egbò ena ele oguota awa khi eghò, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono so abi awulu akhuli ni okhòli-okhue o ro mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni okhòli-okhue o ro rughu.† ⁹ Irari khi Eſhinegba oà ze awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Onomhue o ya mie pfuese. ¹⁰ Eri o ghu-a na awa, ni awa nu o li la, awa la agbò o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobò ona, awa ri udu shi egbe awa o, awa a kpaghie egbe awa obò, abi a kiele e li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema e inyoghuo, a ze ni a ke mu ekpe na eni e toto bò o gbe akanya egbegbò ifuabò oyee, ni e e sese e ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofunè ke na we, itobò akanya ni e e gbe. A nu egbe e e ngeli angeli opfoṃhè. ¹⁴ Anye gbo lema e inyoghuo, a ke tse agua ye egbò olemhe. Àá ye eni ulishi o o mu ude. Àá kpaghie eni eà mhue ekpabò obò. Á mhue irabomudu ke deba ogbòkpa. ¹⁵ A khi ze ni ogbò o ri onobe fata onobe, ama eghèghe kpa a ze ni a roshèka ke riele onete na egbe e ali ogbòkpa.

¹⁶ Egbe e ke mu e eghèghe kpa. ¹⁷ Aa so iromhi eghèghe kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemini a me kpa. Ona o khi emini Eſhinegba o o nono obò oyee, abi ye ye ali iJesu iKirisiti a ro ga kugbe eghò.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhe-no-pfuase a. ²⁰ A khi ri eloe gbe ungmehi imekeguele. ²¹ A ke mu emhikpa fe bino, à rue onete ni o laò. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Eſhinegba lolighuo ni o khi Eſhinegba ona opfoṃhè, o ka re khi oni o pfuase ode khi ode. O ri ye ye nya, ghe ayemhe ali agbò ali idiegbe eye khi eni e gba pfo ni eà mhòli umha-guekia, ya ramhi eghèghe ni iJesu iKirisiti oyawa o ro ya bhale. ²⁴ Lolì ni o lu e, o ya riele o li, irari khi oni o ze ri egbe e nga o khi.

* 4:17 Li ze 1 iKori 15.51-52 * 5:2 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † 5:8 Li ze Aza 59.17; Efi 6.13-17

²⁵ A ke sọ iromhi na anye inyọghuo. ²⁶ A ke tse ẹgbọ ni e miesuọ egbegbi otse, a ghele ẹ mu we. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue obọ oyi Ọnọmhue lema ẹ, a ze oni ebe ona khasẹ ẹgbọ ni e miesuọ nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa o ka nu ẹ la.

Ebe onuzi-eva ni iPoļu o keķe ghi eķbo ITeſalonia Eni e miesuo

1 Mhemhe iPoļu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eķe iTeſalonika, ni e khi eķbo eyi Eſhineķba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhuē.*

2 Mhi lema Eſhineķba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhuē e mhue isomhelempi na e, e ri opfomhe na e.

Ikphemhi ali Iromhi isoso

3 Inyoghuo, anye mema ya ke tse Eſhineķba uwegbe na e eķheķhe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oyeķ oķ fu sho eķheķhe kpa. Inono ni a mhue na egbe oķ fu sho. 4 Loli o ze ni anye roķ reķ la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eſhineķba a neta omose. Eri anye reķ e neta omose itobo abi a li doķe ri obo mu udu migha irudunga oyeķ elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

5 Enana nya e rokhasē khi ezō oyi Eſhineķba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eſhineķba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. 6 Eſhineķba oya ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. 7 O ya ri iyemhe na eķ ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhe na anye. O ya ri eķe ona ini iJesu Onomhuē o da feli lasele shi idane elemhi avuere, loli ali igeni eniemhi eyoli. 8 O ya na eķbo ni e a lese Eſhineķba osue, ali eni e ri usomhi onete oyi iJesu Onomhuē gbe akanya. 9 E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi iriere. A rue we odalo oyi Onomhuē ali ufumhi oniemhi oyoli le.† 10 Ele ni a ya me ona khi, ogbeķ ni Onomhuē o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikuēķhi ali ekpe na li. Li shi eķ lo, itobo khi a she mie ungemhi ni anye gueye e suo.

11 Loli o ze ni anye roķ so iromhi na e, Eſhineķba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni oķ ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbanhi onete ni a mholi bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oyeķ o reķ ri eķe. 12 Itobo okhale oyi Eſhineķba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhuē oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhuē oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

1 Inyoghuo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuē oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* 2 a khi ze ni usamhi oyeķ o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini oķboķhoghuo o ririeķ khi imeķe loli me, okeķhi usomhi ona keķ o guele, okeķhi eri oķ khi ebe ni anye keķe ghi loli luē roķe zeķ oli khi ogbeķ oyi Onomhuē o she bhale, 3 a khi ze ni oķboķhoghuo o te ode okhoghuo di e. Irari khi oni ogbeķ oya ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhue-vule shi Eſhineķba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi oķbo okeķe o li feli lase gboo, ikhi oni a mhesē owa ere na. 4 O ya mu okholi vule shi emhikpa ni eķbo e lu Eſhineķba, ilita ali emhikpa ni eķbo eķ ga o, o ri egboli fu doķe we nya. O gbo ga vu ya shitō Owa oyi Eſhineķba oyi Eſhineķba oķ liķe khi loli ke khi Eſhineķba.†

* 1:1 Li zeķ Ika 17.1 † 1:9 Li zeķ Aza 2.10 * 2:1 Li zeķ 1 iTeſa 4.15-17 † 2:4 Li zeķ iDan 11.36; Ezik 28.2

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye ẹ abi mhi ro nu ẹ la? ⁶ Eẹ a leşe emini o ze khi aa roli lasele khase ne, ini eghẹghẹ oyi ọna ọkhọlo ọna o da ramhi, a ya roli lasele khase. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo ọkhọlo ena e she bele ẹ gbe ikanya eyewe, ama oni o mu ọli gbaga. Ama oni ọna ọkhọlo ọa ya feli lasele ini oni o mu ọli gbaga ọa li lase ode-a. ⁸ Eghẹghẹ agho a ya ri ọna ọkhọlo khase, oni iJesu Onomhufe o ya ri ungmehi ni o rote ọli unu lasele pfuse-a. Ugemhi oyoli ini o nyene egbe bhale o ya ga pfuse ọli-a nya. [†] ⁹ Ọna ọkhọlo ọna, o ya ri ekpabo oyi Okphaghiẹ bhale, ọọ gbe ọnyaloa egbhufe ali ọshabo ọdoda. [§] ¹⁰ O ri udimhi ọdoda ni e kholo di egbo ni eẹ pfua. E ya pfua irari khi ẹa lama mie wekhi eri e nono igesikia, ni o kha mie we pfuese. ¹¹ Itobo igho, Eshinegba o ro ghie ayemhe egbholi ghi we, ni ee ro mie emini e khi egbholi suo. ¹² A ya pfa ezọ mu ogbo ni ọa da mie igesikia suo ne, ni o da mhufe oghuemhe shi olamhe.

A migha gbabgaba

¹³ Anye mema ya ke tse Eshinegba uwegbe eghẹghẹ kpa na ẹ, inyoghuo ni Onomhufe o nono. Irari khi eẹ Eshinegba o kpe ze ni a ya mie pfuese. Ayemhe oyoli o reẹ khi eni e pfuase, ali eni e mie igesikia suo. ¹⁴ Rote usomhi onete oyanye, Eshinegba o te lu ẹ shi ona. Eri o lu ẹ ni a ro mhufe okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa. ¹⁵ Irarigho, inyoghuo, a migha gbabgaba, a mu eni igesikia ni anye sese ẹ mhufe abi anye rote itsabo ali elemhi ebe ni anye keke gue ọli ye ẹ.

¹⁶ IJesu iKirisiti Onomhufe oyawa luoghuo ali Eshinegba Itawa ni o nono ingme oyawa, ni o rote okhale oyoli ri udu shi awa o, ni o gbo ri irudushi ni ọa ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi ẹ o, e gbo zese ẹ a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPolu ọọ, a so iromhi na wewe

¹ Ni mhi ro gbe ọli ukhomhi inyoghuo, a ke so iromhi na anye. A so iromhi ni ungmehi oyi Onomhufe o nyanya ke ga asha kpa, ni egbo e gbo mie ọli, ni e ri ufumhi ke ghi Eshinegba, abi a li mie ọli abi o ro la ẹ iteva. ² A gbo ke so iromhi Eshinegba o rue anye obọ oyi egbo ebe ali ena ọkhọlo lasele, irari khi ọa khi ogbokpa o miesuo.

³ Ama oni a ri egbe e nga Onomhufe o khi. O ya ri itoto na ẹ o khukhu ẹ obọ oyi ọna ọkhọlo. ⁴ Anye regbenga Onomhufe khi a riẹle ali khi a kiele ẹ ke riẹle emini anye sese ẹ. ⁵ Mhi lema, Onomhufe o ka udu oyeẹ leşe inono ni o fune ni Eshinegba o mhufe ali ni iKirisiti o reẹ migha egbegbo.

Ogbogbo o ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa mhese na ẹ, a ti kia na inyoghuo okhoghuo ni o la agbo owaza ni ọa ya deba osese ni anye ẹ sese ẹ. ⁷ Eẹ oyeẹ a leşe khi o ti ni a ke li abi anye ẹ li. Anye ẹa li owaza abi anye ro nu ẹ la, ⁸ wekhi eri anye mie ogbokhoghuo emhi le ni anye a fali ota shi. Eri anye ri ochoghọ gbe akanya, ọpfọ o ta anye ghe ẹle ọguota ali ẹle iyose, ini anye khi ya khi itsua na ongeẹ tsua. ⁹ Ọa khi itobo khi anye ẹa te eni ẹ mhila ẹ ikpaghiobo, anye ro ligho ngeli. Eri anye ligho, ni anye khi irokhokho ni áá ke deba. ¹⁰ Abi anye ro nu ẹ la, anye gueye ẹ khi, “Ogbo ni ọa lama gbe akanya o khi le eminale.”

[†] 2:8 Li ze Aza 11.4 [§] 2:9 Li ze iMat 24.24

¹¹ Eri anye ngme ona itobọ khi anye suọ khi ẹgbọ eghuo e la ẹ iteva ni ẹa lama gbe akanya, ni ẹa ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi ẹgbọ elese ẹẹ sọnọ unu ke pfuẹchẹ-a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ mhẹsẹ na ẹgbọ eghoghọ, anye gbo tse agua yẹwẹ e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te mẹ emhi ya ke le. ¹³ Ama ẹẹ inyoghuo a khi zẹ ni onete iriẹlẹ o susu ẹ.

¹⁴ Ini ọgbọkhoghuo ọ la ọ ni ọa ya ri omhẹsẹ ni a keke shi ebe ona gbe akanya, a lolo tọ ọgbọ ọghoghọ ọkpe. A khi kugbe ọgbọ ọghoghọ ọ, ni omama o mu ọli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi ọbe ẹ, ama a ri ochoghọ tse agua ye ọli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

¹⁶ Ọnọmhuẹ luẹghuo ni ọ khi ode opfomhẹ oyawa ọ ka ri opfomhẹ na ẹ ẹghẹghẹ kpa ali ode khi ode. Ọnọmhuẹ ọ ka nu ẹ la.

¹⁷ Mhẹmhẹ iPolu mhi ri obọ oyemhẹ keke ebe ona ghi ẹ. Mhi tse ẹ. Ina mhi liẹ keke eva oyemhẹ shi ebe ni mhi keke kpa. Ina mhi liẹ keke ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu ẹ la nya.

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omheshe oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbholi egbe

³ Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro leq iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbholi e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-echu ku-a ni o khia khi ekhako o lese roq bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emni o ze ni a ro mheshe omheshe ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale le, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogbo ez o ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasele, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni weye e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emni e ngme wekhi eri e lese emni e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi o a khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiato ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi weye ali ikpotso nabi weye ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otsese egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi osese, ¹¹ ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mholi ufumhi oyi Eshinegba, ni o mholi ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. ¹³ Abi o tseku khia khi eghenge ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we kholi, oo mholi ilelemhi na mhe irari khi umhalese ali umha miesuo o remhe li gho.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmemhi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya.

¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemi ni iJesu o mhue na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo.

¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni o a ya ghu, ni a a ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

¹⁸ Yeye iTimoti omimhe, ena e khi omheshe ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me ekpe shi e egbe eghenge ni o dose. Ke ri omheshe ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u ro dobe ya kholi okholi onete, ¹⁹ kie mu irudunga

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5

oye ali udu onete ni o gue oḡbo ezo oye mhue. Eḡbo eghuo ni ea ke rieḡ emini udu onete ni o gue oḡbo ezo oyewe o gueye we e rieḡ, eri irudunga oyewe o de guoḡh-a abi oḡo-oḡe oniemi. ²⁰ Eḡbo enabi eḡhoḡho iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi wolḡ abo na oḡphaghie ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Eshineḡba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

¹ Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na eḡbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Eshineḡba shi ilelemi na we, u kphemhi na Eshineḡba na we. ² U li so iromhi na enighie ali eni ee mhese ni awa, ni e ro doḡe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Eshineḡba rote igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Eshineḡba otsumhi oyawa. ⁴ Ni oḡo nono ni oḡboḡbo o mholi imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Eshineḡba oghuo o laḡ, ali omigha iteva oḡbo ali Eshineḡba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri eḡboli bhale shi otoeloli, ni o ro mie eḡbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Eshineḡba oḡo nono ni lolu gueye oḡboḡbo ni o gue de shi eḡheḡhe oyoli. ⁷ Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na keḡe ni iKirisiti o ze ali oseḡe oyi iḡeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi eḡbhue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni o mhue elemhi ibibi wekhi ekhako. ⁹ Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolo ghalē isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni ee khi wewe a ga Eshineḡba e gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri ireḡbe-tiemhile ke ku es-a wena. ¹² Mhi aa ze oḡpotso ni o sese, we khi eri o ya mhue omhese shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.‡ ¹⁴ Oa khi Adamu oḡphaghie o di, ama oḡpotso a di ni o gbe ushi oyi Eshineḡba-a.§ ¹⁵ Ama a ya tsumhi oḡpotso rote eniye ibiabia, ini o kiele e deba irudunga ali inono ali ipfuae, ni o ro mu ekpe shi eḡboli egbe.

3

Eni e mhese elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹ Oni ungmemhi ona oo gbe akanya gba. Ini oḡbo oḡo nono ni lolu khi oni o ri eloe e khu eḡbo eyi Eshineḡba, eminete lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi oḡbo ni o fu dose umhagueli, o khi oḡo oḡpotso oghuo, o mhue ikuegbe-a, o mu ekpe shi eḡboli egbe, o khi oni a na ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya doḡe ke sese oseḡe. ³ O khi khi odonyo, we oḡbo okholi, ama o pfomhe, o khi khi oḡbo uwola, o khi nono ingme ukpago dose. ⁴ O mema khi oni o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli. O khi oni imiqli e mu ekpe e na, ee suo es na li eḡbegbo. ⁵ Itobo khi ini oḡbo o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli, se oli ya doḡe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁶ O khi khi oni o lese miesuo ni ode o nuē ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi oḡphaghie o de pfilo. ⁷ O mema

* 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3 ‡ 2:13 Li ze Igbae 2.7,21-22 § 2:14 Li ze Igbae 3.1-6

khi օգբօ ni օ mhօլի eva onete iteva oyi ena edato, ini օ khi Կեղե-а ni օ de ya pfilo igha օkphaghie.*

⁸ Eni eօ kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi օգբօ ni a mu ekpe e na, e khi օգբօ ni a ri egbe e nga. E khi khi eni e da onyo օ dօse wekhi eni eօ li oyamhi ukpaghօ. ⁹ E ri udu-onete ni օօ gue օգբօ ezo mu igesikia ni a rokhase ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpe mu we fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe ze we obօ օ gbe akanya օni օօ ga. ¹¹ Ighuewe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni eօ le օգբօ itsa uruli kiakia, e mhօլի ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe e nga shi emhikpa. ¹² Omose օkpaghiobօ օ mema ya khi օni օ rue օkpotso oghuo shi, օ khi օni օ gue e se se eniye eyօլի ode, օ gue ri ukpeloe a khu omhue-apfe oyօլի. ¹³ Ekpaghie-obօ eni e gue ga, e she roli mie ashini o mu elo, ali e dobe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi iJesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mhօլի օլի shi udu khi mhi ya kele bhale ya bine, mhi ro kie keke eni omheshe ena ghi e. Egheghe agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi tse dena, ebe ona o ya se se e abi o ti ni օգբօ e li ke ngeli elemhi omhue-apfe oyi Eshinegba, ni o khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni օ la agbօ. Ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o khi oche ali irogbekօ ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igesikia ni o la osheli oniemhi ni o la irudunga oyawa o fu dօse օni օgbօkhoghuo օ mhue ekhako e shi. IJesu օ bhale agbօ abi օգբօ,

Ayemhe օ roli khase
khi օ ghօle Eshinegba,

igօni e me օլի

A roli tse abօ gase
ushishi nya,

օգբօ e mie օլի suo

elemhi agbօ nya
a rue օլի nga iloghie.

4

Ena Osese eghbօլի

¹ Ayemhe օ guele gboo khi, ikpukhokho agbօ, օգբօ eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni eօ di agbօ, eօ deba osese ni ayemhe օkphaghie e tsua lasele. ² Osese eghoghօ, obօ oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te e bhale, eni udu-onete ni օ gue օգբօ ezo oyewe o she ghua dishi. ³ օգբօ eghoghօ e se se օգբօ e khi rue օkpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye we e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Eshinegba օ ma eminale eghoghօ, eni e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie we le. ⁴ Emhikpa ni Eshinegba օ ma o ti, a khi me emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehi oyi Eshinegba ali iromhi isosօ a ro rewe e shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri օni omheshe ona na eni e miesuo, u ya khi օni օ gue gbe akanya ugamhi oyi iJesu iKirisiti, ni a kuere vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mhօլի emini u ri okhe oyi օգբօ nedօ, ali okhe ikpotso egbhali e riele. Ke ngeli riele oghuemhe oyi Eshinegba. ⁸ Inisegbe-a o mhօլի ukuku eminete ni o riele a na օգբօ, ama ni a ro suo esօ na Eshinegba, eri o ti odekhode, itobօ khi o mhօլի ishobօ na awa memena ali agbօ ni o ke e bhale.

* 3:7 Li ze iTato 1.6-9

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi o. ¹⁰ Onana o ri anye rōsheka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshinegba obo, oni o lao ni o khi Omiepfuese oyi ogbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mhese, u gbo sese ena nya. ¹² Khi ze ni ogbokhoghuo o ri eloe gbe e irari khi ozele u khi, ama rote ungmemhi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhasa na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi egheghe ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi o kie ke ze Ebe-no-pfuase khase igbaa, u kie le e tse-abo oni ungmemhi, wa sese we. ¹⁴ Khi ri obo gbe isomhopfa ni Eshinegba o ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi e egbe ali abi eni egbhali e ro ri abo nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe e na we pfo ni egbo nya e ke me ije-odalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe e egbe ali osese oye. Kie ke ri ele emhi ena, irari khi ini u wa ligho u ya tsumhi egbe e ali eni e suo e.

5

Abi ee a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ogbhali, ri ipfomhe uruli nu oli ngme abine khi ite o khi. Ke ri ele deba ozele abine khi inyoghuo e u ngeli e deba. ² U ri ele deba ikpotso eni egbhali abine khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri eloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mholi otomhe. ⁴ Ini oni osamhi-olimhi o bia eniye, o ke khia khi o mhue imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri eloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini e lina, eri e fele eni e bia we ali itita we egbo, irari khi onana o ma ri egbe a mu Eshinegba. ⁵ Oni o khi osamhi-olimhi igesikia ni o ke ye ughue, ni ligho o la, o she regbenga Eshinegba, o so iromhi e mhila li ikpaghiobo obo, eleoguota ali ele iyose. ⁶ Ama osamhi-olimhi ni o ri egboli shi aruele agbo, o she ghu-a ini ayemhe oyoli o kie tseku lao. ⁷ Mhese enana na we ini a khi me gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogbo o ri ukpeloe khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi oli ali ughue oli, o she kie oni irudunga. O kholo dose oni o miesuo.

⁹ Khi keke eva oyi osamhi olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni o she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe o kpe lese ye ughue. ¹⁰ O khi oni a suo eko shi ikanya enete, okpotso ni o gue ku ele imioli. Ni o mie epfese e shi owa. O gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni o kpaghie egbo ni e la omunu obo ni o ri egboli shi onete ododa iriele.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini oguemehe idiege oyewe o nga we ukhomhi le dose ugamhi ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rote agho lue, irari khi e she gbe ironga ni e kpe te eke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbo owaza e khi ni ee kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi ee le egbo itsa uruli kia kia, ee sonu unu ingme ni aa fe lu we shi, ee ngme ungmemhi ni ea kha ngme. ¹⁴ Itobo igho, o ghole mhe ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri eloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini awa khi ri egheghe na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghie. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue osamhi-olimhi she unuekpe oyoli, o mema ya ke ri eloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dobe ri eloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mholi otomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e gue gbe akanya egbegbo ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto

obọ itse-abọ ali osesẹ ungmemhi oyi Eshinegba. ¹⁸ Irari khi ebe ọ ngme ọli, u khi gẹ ena unu ini u roli ẹ kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewe. ^{*} ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ọgboghuo a bhale ya ngme ingme shi ọgbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase. † ²⁰ La odalo ẹgbọ kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agua ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpelo onayi Eshinegba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mhesẹ ne, u ri omhesẹ ena gbe akanya, khi rote ode oshili weẹ azẹba riẹle emhikhoghuo.

²² Khi tigbe keleş ri obọ nga ọgbọ egbe roli nga akanya ugamhi oyi Onomhue, u khi ya nu ọli mhue okemhi shi olamhe oyi ọli. Ri egbe ẹ shi ipfuase.

²³ Khi ke da amẹ tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e keleş ke daghie-a shi ẹ elemhi, abi ọ ro khia khi u ma keleş ẹ ghua egho.

²⁴ Eri a ga ẹgbọ eghuo zu olamhe eyewe, neni a rẹ ramhi iguezọ, ama olamhe oye ẹgbọese elelese e ya lasele. ²⁵ Igho a liẹ me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ẹa ya sheli okhesẹ.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na ega eyewe eghẹghẹkpa ini ọgbokhoghuo ọ khi zẹ emuebe na eva oyi Eshinegba ali osesẹ oyawa. ² Ighumha e khi ri eloe gbe ega eyewe ni e miesuo, ni e mholi we, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni ẹẹ deba iKirisiti, oni iKirisiti ọ nono ingme oyewe. Ochoghọ e ke ga we dose abi e kpe li a ga we, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sesẹ we, u gbo rẹwe ẹ ye we ude.

³ Ọgbọ ni ọ da sesẹ osesẹ olese ne, ọa lama shi egbegbi osesẹ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabọ-nga o she vọ li egbe ni ọa ke lesẹ emhikhoghuo. Ọ mhue oghuemhe obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ẹẹ pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevioba. ⁵ E gbolo ẹ pfi ekhako shi iteva ẹgbọ ni isamhi udu oyewe ọa ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa we-a. Eri ẹ dabi khi ugamhi khi epfue a roli ẹ nono.

⁶ Egbegbọ lo khi ugamhi o ri ọgbọ o mhue epfue egbegbọ, o ri emini u mhue khuese ẹ. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghuo bhale agbọ ona. Igho awa a li rote agbọ ya tsua emhikhoghuo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni ẹ nono ni wewe e pfue eri ẹẹ de pfilo imufe ali igha ali oghuemhe eyi oyeghe ni ẹ kuale ọgbọ utse, ni o pfi ẹgbọ pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rote oyamhi ukpagho iwali onobe nya e te ẹ zẹ lasele. Egbọ eghuo e she kphakpa egbe ini e mhue ikpagho, ni o she rẹwe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbọ ni o ti ni ọni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriẹle emini o ti Eshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbọ na agbọagbọ. Itobọ khi oni agbọ onana Eshinegba ọ lu ẹ shi abi u ro pfi otselẹ shi irudunga oye odalo ebubu ẹgbọ. ¹³ Odalo oyi Eshinegba ni ọ ri agbọ na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti, ni ọ pfi otselẹ odalo iPotiusi iPaleti, mhi la mhese ne ena. ^{*} ¹⁴ u ri omhesẹ enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ẹle ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ọ ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi eghẹghẹ ni Eshinegba ọ mhese ọli shi te,

* **5:18** Li zẹ iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † **5:19** Li zẹ iDeut 17.6; 19.15 * **6:13** Li zẹ iJon 18.37

loli o khi Oghie oghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhue oyi ekhemhue nya. ¹⁶ Lolighuo kpele o lese la o le agboagbo. Eri o la akpa ni ogbokhoghuo o a gbudu a ti mama. Oni ogbokhoghuo o a me ghue wekhi eri ogbogbo tige dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oniemhi nali. Atse.

¹⁷ Mhesese na egbo ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ipfuabogbo nga, a e khi ri udu shi epfue ni e a ze ri egbe e da, ama e mhue irudushi na Eshinogba ni o ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhesese na we e ke riele onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi egbo opfa, e ke rote emini e mhue rue obo-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbeka ni o migha, elemhi agbo ni o o bhale, ni e la agbo ni Eshinogba o nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obo. Khi kuma ingmemhi ni e a khi eyi Eshinogba ali ekhako eyeghe ni egbo eghuo e ri egbholi e lu ilese, ²¹ ni egbo eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinogba o ka nu e nya la.

Ebe onuzi-eva ni iPoļu o kẹkẹ ghi ITimoti

1 Mhẹmhẹ iPoļu ni mhi khi aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti abi o gholẹ Eshinẹgba shi. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. Mhẹmhẹ ni o ghie mhi ka ri agbọ ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinẹgba o rọ shobọ na awa tse abọ guele.

2 ITimoti mhi kẹkẹ ebe ona ghi. Okhale ali ilelemhi ali opfomhẹ eyi Eshinẹgba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhụe oyawa e ka khi eye.* 3 Mhi tse Eshinẹgba ni mhi ri udu no pfuasẹ e ga abi eni e bia mhẹ e li ga. Eri mhi a tse Eshinẹgba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, ele-iyose ali ele oguota. 4 Mhi áá sato evie oye, mhi áá nono ni mhi mę e, eghẹghẹ agho ni oghẹle oyemhẹ o vo. 5 Mhi áá sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inyẹ iYunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.† 6 Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinẹgba o rọ ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi rọ ri abọ nge ukhomhi. 7 Irari khi Eshinẹgba o ri ayemhẹ ulishi na awa, ama ayemhẹ ekpabọ ali inono ali igue ri egbe kia.

8 Itobọ ona, khi ze ni omama o muẹ ni u rọ pfi otselẹ na Onomhụe oyawa, wẹkhi omama mhẹ ni mhi khi oghumha itobọ iKirisiti. Ama kuma mhẹ o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabọ, rote ekpabọ oyi Eshinẹgba, 9 ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu o li la agbọ ipfuasẹ ni o khia khi o a khi irari emhikhoghwo ni awa riẹle, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obọ oyi iJesu iKirisiti neni eghẹghẹ o gba eke le. 10 Ama mena, a she roli khasẹ awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche eghuli-a, ali ni o ri agbọ bhale, ni o rote usomhi onete ri agbọ ni o ya ghu khasẹ gboo. 11 Oni usomhi onete ona Eshinẹgba o ze mhẹ shi mhi ke guele abi aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu, ali oni oọ sese.‡ 12 Itobọ ona o ze ni mhi rọ mę osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o a mu mhẹ irari khi mhi lesẹ oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloe khu emini mhi rong a li obọ shi ogbe ni elegeho.

13 Emi ni u rote unu oyemhẹ suo, mu wẹ mholi ni e khi ete-awẹ ni u rọ ya ke sese osese ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. 14 Ri eloe khu osese onete ni a rọ nga e obọ, rote ikpaghiobọ oyi Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ni o nu awa la ini ogbo khi dobe pfi o li ukhomhi kpọke.

15 U lesẹ khi egbokpa ni e la eke Esha e she mę mhẹ na, li shi iFigelusi ali Emogenesi.

16 Eshinẹgba o ka mhue ilelemhi na unuekpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhẹ eghẹghẹ kpa, o a na omama iweghe ni a so mhẹ. 17 Ni mhi rọ ma o, abi o rọ bhale iRomu, o nono mhẹ ya ramhi ni o rọ mę mhẹ. 18 Eshinẹgba o ka ze ni o mę ilelemhi oyi Eshinẹgba ogbele elegeho. U ga lesẹ gboo abi o li kpaghię mhẹ obọ abi mhi rọ la Efesosi.

2

Abi a lię khi Okholi-okhue oyi iJesu iKirisiti

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

¹ ITimoti omimhẹ, zẹ ni u toto shi okhale ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. ² Emini u suọ khi mhi ngme ukpẹloe ọtsẹlẹ ebubu, rẹwẹ nga ẹgbọ ni a doḅẹ ri egbe ẹ nga obọ, ni e ya doḅẹ sẹsẹ ẹgbọsẹ. ³ Nu mhẹ ri egbe mie osoli abi okhọli-okhuẹ onete oyi iJesu iKirisiti. ⁴ Ogbọ ni ọọ gbe akanya okhọli-okhuẹ, ọa ya ku abọ lo emhi agbọ, irari khi ọga ọyọli ọọ ke dua ni lọli ri egbe ke mu. ⁵ Igho o li khi, ini ogbọ ọ kuma eni e ya na, aa ya rughu ọli arula oghie khi ọ lo owa, ini ọa li deba ushi ni o la unamhi. ⁶ O ti ni ọghiale ni ọ toto obọ gbe akanya, ọ kpẹ khi ọnododẹ ni ọ le emhi ẹkọmhi ni ọ gua. ⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Ọnọmhue ọ ya rẹ lẹsẹ udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rọte eghuli guise le, ni ọ khi unuekpẹ oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi rọ a tse abọ, ⁹ ni o rẹ mhẹ a me osoli ramhi ni a rọ ri igha shi mhẹ abọ abi ogbọ usueso-akhuẹ. Ama, ungmemhi oyi Ẹshinegba ọ zẹ ẹ sọ igha. ¹⁰ Irarigho, mhi rọ ri egbe mie emhikpa irari ẹgbọ ni Ẹshinegba ọ zẹ ni wẹwẹ e li mie imiepfuese ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale, li shi ufumhi na agbọagbọ.

¹¹ Egbegbi ungmemhi ni a ri egbe a da na.

Ini awa nu ọli ghua,
awa gbo li ya nu ọli la agbọ.

¹² Ini awa ri egbe mie,
awa ya nu ọli ke mhẹsẹ.

Ini awa kie ọli,
O ya kie awa.*

¹³ Ini awa a ya gbe akanya
te ode igesikia,
Ona igesikia ọ kiele khi.
Irari khi ọa ya kie egbọli.

Ogbakanya ni ọ ghọle Ẹshinegba

¹⁴ Ke yele ẹgbọ eyẹ enana le. U gbo tse agua ye wẹ ukpẹloe Ẹshinegba, e khi wola shi ingmemhi, ni ọa mhọli eleli, eri o lẹsẹ ẹ yese eni e suọ ọli-a. ¹⁵ Rọshẹka ni u ri egbeẹ na Ẹshinegba abi, ogbakanya ni ọ mie ni omama ọa ya mu, ni ọ guẹ ẹ sẹsẹ ungmemhi igesikia. ¹⁶ Nuata shi ingme afuẹ ni ẹa mhọli eleli, irari khi ẹgbọ ni ẹ sọ egbe ingme eghoghọ, eri ẹ ri ẹgbọ nuata shi Ẹshinegba ọ. ¹⁷ Osẹsẹ oyewẹ, o ya ke gẹ abi ugboko. Ẹgbọ eghoghọ khi Amẹneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobẹ ode igesikia obọ. Ẹ khi irọte eghuli guale o she bhale ya doḅẹ, e yese irudunga oyi ẹgbọ eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, irọgbekẹ ni Ẹshinegba ọ rọ gbe eri o migha gbaa, ni a kekẹ ena rọ shi ọli ọlelẹ khi: “Ọnọmhue ọ lẹsẹ ẹgbọ ni e khi eyọli.” Ali, “Ọni ni ọ da guele khi oyi Ọnọmhue lọli khi ne, ọ mema ya ti egbe okhọlọ iriẹlẹ le.”†

²⁰ Ukpokpomhi owa ọa lẹsẹ mhue itasa igolu ali eyi ẹlomho tse, ama o li mhọli eyi ẹera ali ẹme, eghuo, e khi eni e mu ẹlo, eghuo, e khi eni ẹa mu ẹlo. ²¹ Ini ogbọ khuẹsẹ egbọli-a pfuasẹ lase emhi ebe le, a ya rọli riẹlẹ egbegbi emhi. A rọli pfuasẹ, ọga ọyọli ọ rọli li emhi, ali khi ọ ya riẹlẹ ọli shi oni a rọ ke gbe ikanya enete.

²² Me ọghuẹmhẹ ebe oyi ozele na, ke na khu iguẹ-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfomhẹ. Kuma ẹgbọ ni e ri udu ni o pfuasẹ ẹ lu eva oyi Ọnọmhue ọ. ²³ Khi mhọli emini u ri ekhakọ oyẹghẹ ali umhalesẹ li, irari khi u lẹsẹ khi uwola ẹ pfi. ²⁴ Ọni ọọ ga Ẹshinegba ọa gbudu wola. Ọ mema khi ọni ọọ riẹlẹ isomhalemhi

* **2:12** Li zẹ iMat 10:33; iLuk 12:9 † **2:19** Li zẹ iNọba 16.5

deba oḡbọkpa, o khi oṣeṣe onete ni o ri abo o mudu. ²⁵ O ri ofiṣe seṣe eni e nu oli khako. O mhọli oli shi udu khi Eshineḡba o ya khueghie ode-a na we ro mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia, ²⁶ ali khi eḡbhali oyewe o ya tiemhile, e na pfiwe igha ni okphaghiṣe o kpe kpe we. Oni o she mu we ighumha e ke riṣe oḡhumeḡ oyoli.

3

Angeli oyi eḡbo ikpukhokho agbo

¹ Ke bino oli khi eḡheḡhe omunu o ya la o oḡbele ni e kpe ukhokho. ² Eḡbo e ya ke nono ingme oyi egbe wewe-ghuo tse, e mhọli oḡhumeḡ ebe na ukpago, ee tono obọ udu, ee titiegbe, ee weghie eḡbo, ee riṣe umha-sueso deba eni e bia we, ea mhọli itsuwegbe wekhi itsobode, e khi eḡbo ni ea mu ekpe na emhi Eshineḡba. ³ Ea mhue isomhelemhi, ea mhue igbekua na oḡbo, e ri unu e pfiwe eḡbo-a, ea mhọli igue-regbekia, wekhi ilelemhi, ea nono eminete. ⁴ E ri eḡbewe e de, ee li umumume, ee ti ipfuabo nga, e mhọli oḡhumeḡ na agbo ilili, ocho ni e kha ro mhọli inono na Eshineḡba. ⁵ E riṣe abine khi eri e miesuo, ama e kie ekpabo ni o la imiesuo. Khi mhọli emini u ri eḡbo eḡhogo li.

⁶ Eḡbo eḡhogo e bena lo owa deba ikpotso ni ea mhue eḡbhali, eni usamhi oyi olamhe eyewe enedio e nase, ali ni oḡhumeḡ khi oḡhumeḡ oo gua. ⁷ Eri ikpotso eḡhogo ee nono ni e wena, ama ea a doḡe e lese igesikia. ⁸ Ezeze abi ijanesi ali ijabiresi e mu okhue vule shi iMosisi o, igho eni eḡbo ena e li mu okhue vule shi igesikia o. Eḡbo ni o khia khi usamhi oyewe o ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* ⁹ Ama ea ya kia nuata, itobo khi oyeghe oyewe o ya ri egbe khasa oḡbọkpa, abi o ke li eni emose aava eḡho egbe.

Omhesa ni iPolu o ro na iTimoti

¹⁰ Ama u she lese oseṣe oyemhe nya ali abi mhi lie ngeli, U lese emini mhi la agbo shi, u lese irudunga, ali irabomudu ali inono ali iregbemie eyemhe. ¹¹ U lese okhọli ni a mu vule shi mhe o, ali osoli ali emini mhi me egbe obini eoli Atioki, ali eoli iKoniomu ali eoli iLisitira. Okhọli oniemi a mu vule shi mhe o ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhue o rue mhe o le nya.† ¹² Eḡbego lo khi, oḡbọkpa ni o da nono ni lue la agbo ipfuase oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhọli vule shi oli o. ¹³ Eḡbo okhọli ni e ri egbe we khi emini ea fute e ya ke riṣe onobe ke khi ma o, ee di eḡbo, a lili e di we. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obọ emini u wena ni u she mie shi, irari khi u lese obọ oyi eni u te wena we, ¹⁵ Ali abi u te rote omofe lese Ebe-no-pfuase ni e doḡe ya re khili ofesingme shi irudunga ni u mhọli na iJesu iKirisiti ni u khi oni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, ungemhi oyi Eshineḡba lo. E ti ni a ro o seṣe emini e khi igesikia, ali ni a ro o tse agua ye oḡbo shi iriṣe do-a, ali ni a ro o sheshe oḡbo shi ode rote umhagueli, ali ni a ro o seṣe oḡbo igue-ngeli. ¹⁷ Ni ro a bhale ya e khi a seṣe Omose oyi Eshineḡba eḡbego ni o gue ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshineḡba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue eḡbo ni e lao ali eni e ghu-a ezo, ali oni o bhale ya mhese abi Oghie, mhi la ri oni omhesa onana ne. ² Ke tse abo oni ungemhi, ke mu egbe eḡheḡhe kpa ni u ro ke tse oli, o khi eḡheḡhe ni o ti, o ke khi eḡheḡhe ni o ti, ke sheshe eḡbo, wa dese we ali u ri udu e shi we o. U ri iregbemie ri ofiṣe seṣe we. ³ Irari khi eḡheḡhe oo bhale ni

* 3:8 Li ze Okiali 7.11 † 3:11 Li ze Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20

egbo ɛa ke rɔ ya ri esɔ shi egbegbi osesɛ. Ama ni e ba ke suɔ emini ɛ ti wɛ esɔ, e ya ri ochoghɔ ti esesɛ gbili gasɛ egbe ni e ya ke ngme emini esɔ ni ɛ riɛɛ wɛ ɛ nono ni wɛwɛ e ke suɔ. ⁴E ya rue esɔ egbegbi ungmehi le, e ri esɔ shi okhɛ nedɛ. ⁵Ama yeyɛ oye, u mema ya ku egbe-a abibi o riɛ li. U ri egbe mie osoli, ri abɔ mu udu ini u wa a mɛ osoli. Ke gbe akanya oyi ɔni ɔ ri usomhi onete a tse abɔ, u ri ɛloe shi ikanya eye e gbe abi ɔni ɔɔ ga oyi Eshinɛgba.

⁶Irari khi a she ku mhɛ abi onyɔ ni a ku shi iluasobo, ali oni eghɛghɛ o she bhale ni mhi rɔ ya ghua. ⁷Mhi she khɔli oni okhɔli onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhue ya to. ⁸Mena, a shi ri arula iguɛngeli shi na mhɛ, ni Onɔmhue ni ɔ pfluasɛ ni ɔ khi osɔ-ɛzɔ ɔ rɔ ya na mhɛ ogbe na ɛlɛghɔ. ɔa khi mhemhɛghuo tse a ya rɔli na, ama li shi egbo ni e nono inyene egbe bhale oyɔli.

IPɔlu ɔɔ ghie iTimoti usomhi

⁹Rɔsheka ni u kelɛ ramhi mhɛ egbe. ¹⁰Irari khi iDɛmasi ɔ mhɔli inono na oni agbɔ ona. ɔ she tsua mhɛ pfi a je ɛoli iTɛsalonika. IKiresenisi ɔ she je ekɛ iGalesha, iTatɔsi ɔ je ɛoli iDalimatia. ^{*}¹¹ILuku luɛghuo kpe ɔ ke lesɛ nu mhɛ la akana. Rue iMaki mhɔli obɔ bhale, irari khi ɔ mhɔli ikpaghiobɔ na mhɛ oni akanya.† ¹²Mhi ghie iTakikɔsi je ɛoli Efesosɔ.‡ ¹³Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi rɔ shi obɔ oyi iKaripusi obini ɛoli iTiroasi ali ebe eyemhɛ mhue obɔ bhale. Tete ekue ɛlamhi ni a keke emhi shi.§

¹⁴Alɛzada ɔni ɔɔ lumhi ikhuli, ɔɔ li mhɛ onobe gba. Onɔmhue ɔ ya fali ɔli ota shi emini ɔ riɛɛ. ^{*}¹⁵Yeyɛ li mu egbe ɛ shi ɔli egbe, irari khi eri ɔ lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa rɔ ɔ tse abɔ ɔ.

¹⁶Abi mhi rɔ kpe tode pfa egbe mhɛ shi ekɛ, ɔgbɔkhɔghuo ɔa nu mhɛ migha, eri wɛwɛ nya e na tsua mhɛ pfi a. Eshinɛgba ɔ khi rɔli mu ota sɔ wɛ. ¹⁷Ama eri Eshinɛgba ɔ migha kpɛsɛ mhɛ, ɔ ri ekpabɔ na mhɛ ni a bhale ya ɛ khi, rɔte obɔ oyemhɛ, oni ungmehi o lolo zɛ gule ni egbo iJɛta e suɔ li. Ali ni a rɔ tsumhi mhɛ obɔ oyi eghuli abinɛ khi a mie ɔgbɔ unu oyi idumhi. ¹⁸Onɔmhue ɔ ya pfuese mhɛ okhɔli obe ni o vule shi mhɛ ɔ, ali khi ɔ ya rue mhɛ bhale iloghie oyɔli tsele. Lɔli ɔ mhɔli ufumhi ɛlɛ na agbɔagbɔ ya je agbɔagbɔ. Atse.

Otsɛ ni o kpe ukhokho

¹⁹Tse iPisilia ali Akuila ali ɔmhue-apɛ oyi Onesiforɔsi na mhɛ.† ²⁰Erasitɔsi ɔ la ɛoli iKɔriti, ali mhi ze iTirofimosi obɔ shi ɛoli iMiletusi irari khi ɔɔ ghua.‡ ²¹Rɔsheka ni u kelɛ ramhi ana neni orue ɔɔ pfi. Eubulusi ɔɔ tse ali iPudenisi ali iLanusali ali iKilaudia, ali eni e miesuɔ nya e ga tse. ²²Onɔmhue ɔ nu ayemhɛ oyɛ la. Okhale oyi Eshinɛgba o nu ɛ la.

* **4:10** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; 2 iKɔri 8.23; iGal 2.3; iTatɔ 1.4 † **4:11** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ **4:12** Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 § **4:13** Li ze Ika 20.6 * **4:14** Li ze 1 iTimo 1.20; Iwolo 62.12; iRom 2.6 † **4:19** Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ **4:20** Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iPọlu o keke ghi ITaṭọsi

Otsẹ

¹ Mhẹmhẹ iPọlu ni a zẹ abi oni ọọ ga oyi Eshinẹgba ali aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhẹ ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshinẹgba o zẹ-a, ali ni mhi rẹwe khase igesikia ni o ya sese we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshinẹgba. ² Oni irudunga ali ilẹse ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshinẹgba ni ọa ya lo egbhọli o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Eghẹghe ni o ghole Eshinẹgba, o la rote ungmehi oyoli ni o ro nga mhẹ obo ri usomhi oyoli khase gboo. Eshinẹgba oni o mie awa pfuese o ligho mhese oli.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iTaṭọsi omimhẹ esheshi elemhi irudunga, ni mhẹmhẹ ali lolu anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshinẹgba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfomhẹ ne.*

Akanya ni iTaṭọsi o ya gbe ẹli iKireti

⁵ Emi ni o ze ni mhi ro ze obo shi iKireti khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpole nya gbe, ali ni u ze egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi ẹoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogbo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezo shi oli egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi oli e khi eni e miesuo ni ẹa khi eniye ni e gbakaa ni ẹa ya suo esọ. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshinẹgba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, ọọ mema khi ogbo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezo shi oli egbe. O khi khi ogbo ni o ri imẹbie e ngeli deba egbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi ogbo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogbo ni o kele e pfi obo, wekhi ogbo ni ingme ukpago o gho mu egbe dose ode. ⁸ Ochoghọ o khi oni o ghele e mu egbo, ni ọọ nono eminete. O khi ogbo ni o gue ri egbọli e kia. O khi ogbo igesikia, ali ogbo ni o pfuase. O khi ogbo ni o mu ekpe shi egbọli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mhọli iregbenga mhue jijiji, abi a li sese oli. Lolu o ro dobe ya ri osese igesikia ni ọọ sese egboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khase, khi egbhọli ẹẹ lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iju ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ẹẹ ngme ingmehi afue ni ẹẹ di egbo. We we e sese ode egbhọli khi a mema shele ogbo neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpago ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme oli ghue, ọọ, "Egbo iKireti, egbo egbhọli, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Eghẹghe agho, ẹa ke ke ri esọ shi okhe afue oyi egbo iju ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghuo ọa ya pfuase shi ẹloe

* 1:4 Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTim 4.10 † 1:9 Li ze 1 iTim 3.2-7

oyi egbo ni ɛa pfaɛ ni ɛa miesuo, irari khi a she keɛ we udu ali isamhi-a. ¹⁶E ma liɛ khi wewe e leɛe Eshinegba, ama eri angeli oyewe o rokhaɛ gboo, khi ɛa leɛe ɔli. Egbo ni aa ti ɛ mama ali egbo umha-sueso e khi, ni ɛa ti okiɛ weɛ itoto.

2

Oseɛ ni a ya ke seɛ iku egbo odoɔa

¹Ghe i! Yeye oyɛ, u mema ya ke seɛ emini o lama shi egbegbi oseɛ o. ²Seɛ emose ni e she khi egbhali, e ke ri abo mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi egbo ni e guɛ ri egbewe kia. E ze ni irudunga ali inono ali iregbemie oyewe o lolo mu eke.

³Gbo ligho seɛ ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbo ipfaɛ. E khi khi eni e ri unu ɛ yese egbo a, e khi ditse onyo idada a, ama e ke seɛ egbo ingeli enete. ⁴Ishegho ni e ke seɛ izele ikpotso e nono ingme oyi odo we ali imi we. ⁵E khi egbo ni e guɛ ri egbewe ɛ kia, e khi eni e pfaɛ. E khi shitɔ ni ɛa mholi oni ɛɛ gbe owa. E khi eni e mholi isomhelemhi. E ke nyese ukhomhi na odo we pfo. Ini ogbokhoghuo o khi me asha ngme ungmehi imebie deba usomhi onete oyi Eshinegba.

⁶Gbo li ligho gueye eni izeo e khi egbo ni e guɛ ri egbewe ɛ kia. ⁷Ze ni emini u wa riɛle nya e khi eminete ni egbo nya e ya ke khonya. Ri igesikia ali omuegbe ke khaɛ elemhi oseɛ ni u wa seɛ. ⁸Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ogbokhoghuo ɔa me te ya ke ze ifue ngme ungmehi oyɛ. Ini ebe awa e khi me emini ɔa ti okhoghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu we.

⁹Seɛ ighumha e ri egbewe na ega eyewe pfo nya, e ga ke riɛle emini o ri egbe ɛ ke mu we odekhode. E khi ke solo shi we o ini e nu we ɛ wola. ¹⁰E khi bɛna ke do we ughiatɔ. E ri ochogho ke rokhaɛ khi egbo enete ni ɛ gbe akanya te ode igesikia wewe e khi. Eghɛghɛ agho ni e ri oseɛ ungmehi oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ke ghole.

¹¹Irari khi okhale oyi Eshinegba ni o ri imiepfuese bhale o she ri egboli khaɛ ogbokpa. ¹²Loli o seɛ awa, awa ke kie ingeli ni ɛa ghole Eshinegba ali ogheuɛhe oyi emhi agbo, ni ogbogbo o ke nu egboli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfaɛ eghɛghɛ ni awa la memena. ¹³Abi awa li ri ukpeloe shi eke ɛ khe ogbeɛle ni Eshinegba ni o fune Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa o ro ya nyene egbe bhale. ¹⁴IJesu iKirisiti ni o ri egboli bhale ro pfa awa shi eke rote obo oyi okholo nya lasele, ali ni o ro khuɛɛ egbo eyoli-a, ikhi egbo ni ikanya enete igbegbe ɛ ghole.*

¹⁵Enana e khi emini u wa ke seɛ. Ri afu ni mhi ro ne ke ri udu shi we o, u gbo tse agua ye we. Khi ze ni ogbokhoghuo o ri ukpeloe gbe ɛ.

3

Abi eni e miesuo e liɛ ke ngeli

¹Ke yeɛ eni egbo le, e ke nyese ukhomhi na enighie ali eni ɛ mhesɛ, ali e ri ungmehi oyewe ke gbe akanya. E mu egbe ni e ro ke gbe ikanya enete. ²E khi lo egbhali yese ogbokhoghuo eva-a, e khi egbo opfomhe, e khi nu egbewe ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ogbokpa.

³Irari khi awa kpe li riɛle ingme oyeghe ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ogheuɛhe egbe, ali aruele mu shi igma. Awa la angeli ubogbo ali

* **2:14** Li ze iwolo 130.8; Okialia 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

ofuma ikpekpe. Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Ẹshinẹgba Ọmiepfuese oyawa o rọ feli lasele. ⁵ Ọ mie awa pfuese, ni ọa khi itobọ ingeli ni e migha shi ipfuase ni awa ngeli, ama itobọ ilelemhi oyọli. Ọ rọte iriẹle bia ali ikhuẹse-pfuase oyi Ayẹmhe-nọ-pfuase tsumhi awa. Ọ ri agbọ onogbọ na awa. ⁶ Eri Ẹshinẹgba ọ tutu Ayẹmhe-nọ-pfuase ku awa tuọ itobọ emini iJesu iKirisiti ọ riẹle na awa. ⁷ Eghẹghẹ aghọ, awa kha khi eni ọ rọte okhale oyọli rọ pfuase se, awa mele imi ọli a ni e mhọli ọli shi udu khi e mhue obọ shi ugu agbọ na agbọagbọ. ⁸ Egbegbi ungmemhi ni a ri egbe e nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpẹ regbenga Ẹshinẹgba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli e na ọgbọkpa.

⁹ Khi nu ẹgbọ khẹ akọ shi ingme afue, ali itonọ utetọ oyi echele idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobọ khi afue ali emini e a ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpẹ tse agua ye ọgbọ ozughu iteva, ini ọa kie suọ, u ti gbe me ọli na, ini emhikhọghuo e khi ku e gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya leşe khi ẹgbọ enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewe o she pfa ezọ mu wẹ.

Omhesẹ ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da leşe ghie Atemasi ghi e ne o ke khi iTakikọsi, rọshẹka ni u bhale ya e mhe iNikapolisi irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la eghẹghẹ oruame.* ¹³ Abibi o riẹ li, rọshẹka kpaghie iZenasị ọni ọ khi ilọya ali Apolosi obọ, ini e e vu. Ri emini e nono nya na wẹ.† ¹⁴ Egbọ eyawa e khi eni e wena abi a liẹ gbe akanya enete, ni e dobe ke riẹle emini e e nono elemhi ogbele na egbewe, ini e khi la agbọ ighalaba.

¹⁵ Egbọ ni e nu mhe la ana nya e ga tse e. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Ẹshinẹgba o ka nu e la.

* 3:12 Li ze Ika 20.4; Ẹfi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † 3:13 Li ze Ika 18.24; 1 iKori 16.12

Ebe ni iPolu o keke ghi iFilemọ

¹ Mhemhe iPolu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi ogba ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. iFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke oli ghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekholi-okhue eyi Eshinegba.* ³ Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ o mhọli

⁴ iFilemọ, eghẹghẹ kpa mhi ro kphemhi na Eshinegba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suo inono ni u mhọli na egbo eyi Eshinegba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mhọli irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mhọli irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpmhi oghelẹ ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

IPolu o so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobo igho, ini o rie kha khi mhi kha dobe mhesẹ ne emini o ti ni u rielẹ abi inyoghuo elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPolu ni o she khi ogbhal: ni mhi gbo khi oni o ga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi ogba ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o kha khi waa ke kpe mhue emini a roli e rielẹ, ama memena, o she mhue emini awa roli ya rielẹ.

¹² Mhi ghie oli nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. ¹³ Mhi kha ze oli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la ogba oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi rielẹ emhi okhoghuo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni o a khi eri a tanọ e abo shi o. ¹⁵ A dobe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eghẹghẹ, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ O a ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli egbegbo o khi, abi ogbo ali inyoghuo, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o kha khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie oli abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o kha khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo ekuẹ oyemhe. ¹⁹ Mhemhe iPolu mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhie ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e yele e le khi mhemhe mhi mhọli agbo oye nya. ²⁰ Irarigho, inyoghuo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobo Onomhue, abi inyoghuo ni awa ga mie iKirisiti suo ri oghelẹ shi mhe udu. ²¹ Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya rielẹ emini mhie u rielẹ, mhi ga lese khi u ya rielẹ dose abi mhie u li rielẹ.

²² Gbo li rielẹ elemhi owa oghuo shi eke khe mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

* 1:2 Li ze iKolo 4:17 † 1:10 Li ze iKolo 4:9

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni ẹẹ ga eyi iJesu iKirisiti, oọ tse ẹ.† ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDemasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, ẹẹ tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhẹ o ka la ayemhẹ oyi ẹẹ nya.

† **1:23** Li zẹ iKolo 1.7; 4.12 § **1:24** Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a kẹkẹ ghi ẹgbọ Iburu Eni e miesuo

Ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ni o rọte obọ oyi Omiọli bhale

¹ Agbọ-nẹdẹ, ebubu ẹghẹghẹ ali odẹ odọda Ẹshinẹgba ọ te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omiọli ni ọ zẹ ni ọ le ugu emhikpa ọ ke ro nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obọ oyọli ọ gbo rọte ma agbọ ³ Lọli ọ ri ufumhi oyi Ẹshinẹgba khase. Eri ọ gbo li abi Ẹshinẹgba ọ li tee. Lọli ọ ri ungmehi ni o tsua ekpabọ oyọli mu agbọ nya mhọli. Abi ọ rọ khuşe awa olamhe-a se, ọ shito ukiẹkiẹ obita na Eghiele oyi Ẹshinẹgba ni ọ mhọli ekpabọ ni o funẹ nya.

Ufumhi oyi Omi Ẹshinẹgba

⁴ A ri oni omiọli fu dọse igeni abi eva ni Ẹshinẹgba ọ ro na li o li fu dọse oyewe.

⁵ Ageni onoghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,

“Omiḡhe u khi
amo mhi te khi Itẹ?”

Ali onoghuo o gbolo ọli;

“Mhi ya khi Ita e,

yeḡe u khi Omiḡhe?”*

⁶ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ya ghie Omiọli oghuo kpe je elemhi agbọ, ọọ,

“Igeni eyi Ẹshinẹgba nya

e mema nyese ukhomhi ga li.”†

⁷ Abi ọ rọ ọ ngme ingme oyi igeni, ọọ,

“Ọ ma igeni eyoli

abi akpekpele,

ọ ma eni ẹḡ ga eyoli

abi eḡmhi ere.”‡

⁸ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ọ ngme ingme oyi Omiọli, ọọ,

“Ẹshinẹgba u khi!

Omiḡse oye,

agbọagbọ o ya la o.

Ipfuase ali igesikia

u rọ ya ke miḡse

na ẹgbọ eye.

⁹ Ipfuase u nono,

ingmobe ọa ghole e,

irarigho Ẹshinẹgba u khi!

Ẹshinẹgba oye, ọ she re

fu dọse etu-e,

itobọ khi ọ ri

oili oghẹle to e ukhomhi.”§

¹⁰ Ọ gbolo liẹ,

“Yeḡe Onomhue,

rọte igbaekele,

* 1:5 Li ze Iwolo 2.7; 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13

† 1:6 Li ze iDeut 32.43

‡ 1:7 Li ze Iwolo 104.4

§ 1:9 Li ze Iwolo 45.6,7

u te ma agbọ.

Abọ eyẹ u rọ ma ukhuli.

¹¹ Wewẹ nya e ya pfua,
ama yeyẹ u kiele ẹ la ọ.

E ya taa abi itsua ni a sọ.

¹² U khili wẹ abi ide,
e ya oghię abi a liẹ
oghię itsua ni a sọ.

Ama abi u li u kiele ẹ li,
agbọ oyẹ ọa tigbe
ya mhọli ukpẹşẹ.”*

¹³ Agẹni ọnọghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,
“Shitọ mhe ukiękię obita omhẹşẹ,
ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

mele ukpẹkhomi akphawẹ-nga oyẹ-a?”†

¹⁴ Ọa khi iyemhẹ eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba igẹni nya e khi, ni Ẹshinẹgba ọọ ghie e ke ga eni e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarighọ a zẹ ni awa lolo mu igesikia ni awa suọ mhue, ini a khi tsua awa ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igeni e bhale ya guele, o khi egbegbọ, ni a ya na egbọ ni ẹa rọli gbe akanya osoli to shi; ³ seẹ awa li ya pfue oni osoli ona, ini awa ri ẹloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghoghọ ni Ọnọmhuẹ lẹlighuo ọ te ododẹ gue le, ni eni e suọ li, e gueyẹ anye khi igesikia lọ? ⁴ Oni usomhi ona ni Ẹshinẹgba ọ gbo ri ọlẹlẹ, ali ikanya ọshabọ ali ọnyalọ ọdọda zẹ ọtsẹlẹ shi, li shi isomhopfa eyi Ayemhẹ-no-pfuasẹ ni ọ kemhi abi o li ghọle ọli shi.

Ijesu ọ bhale agbọ abi ọgbọ

⁵ Ẹshinẹgba ọa ri omhẹşẹ oyi agbọ ni ọọ bhale nga igeni obo, ikhi agbọ ni awa ngme ena. ⁶ Ama, a mhọli ashini a ngme ọli shi elemhi Ebe-no-pfuasẹ, ni ọọ.

“Elọ ọgbọ fẹ khi,

ni ingme oyọli o rọ na mu

yeyẹ Ẹshinẹgba egbe,

elọ ọ khi ni u rọ

lina ri ẹloe ẹ khu ọli?

⁷ U ma li kpọkẹ

na igeni dẹnẹ,

u ri ufumhi

ali ekpẹ rughu ọli,

u rọli loghie nga

emini u ma nya.

⁸ U rọli loghie

emhi nya.”*

Ẹshinẹgba ọ she ri emini ọ ma nya na li ọ rọ ke mhẹşẹ shi. Ọa keşẹ emhikhoghuo le ni ọa rọ shi ọli omhẹşẹ. Ama memena, awa aa kie mẹ eni emhi nya pfo ne ni ọ rọ nali ọ ke mhẹşẹ shi. ⁹ Ama ijesu awa a mẹ, ni a kpẹ ma kpọkẹ na igeni

* 1:12 Li zẹ Iwolo 102.25-27 † 1:13 Li zẹ Iwolo 110.1 * 2:8 Li zẹ Iwolo 8.4-6

ukuku o deṅe. Oni a ri ufumhi ali ekpe rughu memena itobọ eghuli ni o ghu. Igho lo, okhale oyi Eshinegba o roli ghu-a na egboḅka.

¹⁰ Ni Eshinegba, ni o ma emhi nya ni o mu we mholi, o me asha ri oni ufumhi ona na ebubu egbo, o ro ri iJesu khi oni o gba pfo rote osoli ni o me. Irari khi iJesu o re egbo nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe oni o ri egbo pfaase ali eni a ro pfaase nya, unuekpe oghuo e ke ga khi. Loli o ze khi omama o mu iJesu ni o ro lu we inyoghuo. ¹² Oo Eshinegba, “Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe

emini u she rieḷe,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikueghie oyē.”†

¹³ O gbolo e,
“Mhi ya regbenga
Eshinegba.”

O gbolo e,
“Ghe mhemhe ali eniye

ni Eshinegba o ro na mhe.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiege ogbo ali oia e khi, loli iJesu Omioli o ro li mele ogbo ni o mholi idiege ali oia-a. Eri o lina ini o me asha rote eghuli ni o ghu pfuse Okphaghie-a ni o kpe mu ekpabo oyi eghuli mhuē, ¹⁵ ni o me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli oo mu elekhele. ¹⁶ Egbegbo lo khi o ga khi igeni o bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhode. Ni o me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpada nya, ni o mholi igesikia ali ilemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni o me asha shishi olamhe eyi egbo-a. ¹⁸ Irari khi o li me osoli abi a ro mu oli fe, o li dobe e kpaghie eni a lili e mufe obo.

3

Ijesu o fu dose iMosisi

¹ Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba o ze ni e khi egbo ni e pfaase eyoli, a sa ingme oyi iJesu ni awa lui aghiusomhi na kee, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri o ri igesikia deba Eshinegba, ni o ze oli o ke gbe akanya eyoli, ezeze abi iMosisi oni oo ga o li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba.* ³ A she me khi iJesu o mhuē imueloe ni o fu dose oyi iMosisi, ezeze abi atsona o lie mholi imueloe ni o fu dose owa ni o to. ⁴ A kie kpe lese khi ogbo oo to owa kpa, Eshinegba o ma emhikpa. ⁵ IMosisi o khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni oo ga. Akanya ni o gbe o khi otsese oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. ⁶ Ama iKirisiti o khi Omi Eshinegba ni o mhesa e shi Owa ugamhi oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhuē ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

⁷ Irarigho, abi Ayemhe-no-pfaase o ngme, ni oo,

“A kha suo uruli
oyi Eshinegba amo,

⁸ a khi zese udu-a,
abi eni e bia e e li

† 2:12 Li ze Iwolo 22.22 ‡ 2:13 Li ze Aza 8.17,18 § 2:16 Li ze Aza 41.8-9 * 3:2 Li ze iNoba 12.7

eghẹghẹ ni e rọ ọ riẹlẹ
umha-suesọ deba Ẹshinegba.

Eghẹghẹ ni a rọ la
ọdagbe ifufu mu wẹ fẹ,
9 ikhi obini ita ẹ e la
mu mhẹ fẹ, mhẹsẹ mhẹ bino,
e mẹ emini mhi riẹlẹ
elemhi ikpe egbhueva
10 Lọli o zẹ ni elemhi e rọ bi mhẹ
deba oni agbhotu ogho,
ni mhi rọ liẹ, 'Eghẹghẹ kpa
udu oyẹwẹ o rọ rẹwẹ lo ebuli,
ẹa lẹsẹ odẹ eyẹmhẹ.'
11 Irarigho, mhi rọ ri
elemhi-ibibi shi-ẹmuẹ liẹ,
'Ẹa ya tigbe lo
iyẹmhẹa oyẹmhẹ.' †

12 Inyoghuo, a mu egbe ẹ ini ọngẹ ẹ ọ khi mhọli udu umha-miesuọ, ni ọ ya lase odẹ oyi Ẹshinegba ni ọ la ọ le. 13 Ochoghọ a ke ye egbe ẹ ude, itobọ khi, "Amo." Oni eghẹghẹ o kie la ọ, ni a rọ ọ mu pfi, ini udimhi ni olamhẹ ọọ di ogbo o khi ri ọngẹ ẹ zese udu-a. 14 Eni e kuma iKirisiti ọ awa khi ini awa lolo mu igbedu ni awa rọte ekẹ mhọli mhue ya ramhi ukpẹsẹ. 15 Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme.

"Ini u suọ uruli
oyi Ẹshinegba amo,
a khi zese udu-a,
abi eni e bia ẹ e li
eghẹghẹ ni e rọ ọ riẹlẹ
umha-suesọ deba Ẹshinegba." ‡

16 Eghuo e khi eni egbo ni e suọ uruli oyi Ẹshinegba ni e riẹlẹ umha suọ esọ deba li? Ọa khi eni iMosisi ọ rọte ekẹ ijipiti rue lasele? 17 Eghuo ọ biselemhi deba ikpe egbhueva? Ọa khi eni e lamhẹ, ni e ghuloa shi ọdagbe ifufu? 18 Eghuo Ẹshinegba ọ shi ẹmuẹ deba khi ẹa ya tigbe lo iyẹmhẹa, ọa khi eni ẹa suọ esọ na li? § 19 Irarigho, awa mẹ khi itobọ umha-miesuọ oyẹwẹ ẹa rọ dobẹ lo.

4

Iyẹmhẹa ni a shobọ na ẹgbọ eyi Ẹshinegba

1 Aborokhia khi ishobọ ni awa rọ ya lo iyẹmhẹa khi o kie la ọ, awa mu egbe awa ini o khi de onẹ ẹ obọ-a. 2 Awa she li suọ oni usomhi onete abi wẹwẹ e ke li suọ ọli. Ama oni usomhi ọa mu wẹ ẹloẹ irari khi ẹa ri irudunga mie ọli. 3 Awa ni awa mhue irudunga, awa ya lo oni iyẹmhẹa. Ama eni ẹa miesuọ, Ẹshinegba ọọ liẹ
"Elemhi ibibi
mhi rọ shi-ẹmuẹ,
khi 'Ẹa ya tigbe lo
asha iyẹmhẹa oyẹmhẹ.' "

† 3:11 Li zẹ Iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li zẹ Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li zẹ iNọba 14.1-35

Aboriekhia rōte abi ọ te ma agbọ ọ te rieḷe oni iyemhẹa ona shi ekẹ.* 4 A ngme na shi Ebe-no-pfuase abi ọ rọ ngme ingme ogbẹḷe onuzi-ishilua khi, “Eshinegba ọ yemhẹ ikanya-a nya-a eḷenizu-ishilua.”† 5 A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ea tigbe ya lo iyemhẹa oyemhẹ.”‡

6 Elese e laọ ni a ya ri eghẹghẹ na ni e rọ lo oni iyemhẹa. Irari khi eni e kpẹ suọ oni Usomhi Onete ea lo oni iyemhẹa ogho, itobọ khi ẹa miesuọ. 7 Irarigho, Eshinegba ọ rọ gbo ri eḷelese shi ekẹ ni a rọ ya lo iyemhẹa oyoli, ni ọ lu Amo. Ezeze abi ọ rōte unu oyi iDefidi ngme ọli eḷelese abi a kpẹ li ngme ọli, ni ọọ: “A kha suọ uruli oyoli Amo,

a khi zese udu-a.”§

8 Ini ijoshua ọọ ri iyemhẹa na wẹ lo, Eshinegba ọa kha gbo te ikpukhokho ri ogbẹḷe olese shi ekẹ na wẹ.* 9 Abi o li ena, Ogbẹḷe iyemhẹa o kie la ọ, ni egbọ eyi Eshinegba e la yemhẹ-a 10 Itobọ khi oni ọ da lo iyemhẹa oyi Eshinegba ne, eri ọ li yemhẹ ikanya eyoli-a, abi Eshinegba ọ li yemhẹ eyoli-a.† 11 Irarigho, awa rōshẹka ini awa doḅe lo oni iyemhẹa ogho, ini awa khi de itobọ khi awa khonya wẹ rieḷe umha-sueso.

12 Irari khi eri ungmehi oyi Eshinegba o mhọli agbọ, ọọ gbe akanya. Ọ mu doḅe itakobi ozalo eva kpa, ni ọọ gbese lo ogbọ udu, o khueghie ọli-a, ni ọọ guano emini e la usamhi ali ayemhẹ, o gbo li gbese lo ikpẹsẹ ali ikhoro na elemhi igua. O doḅe ẹ khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. 13 Emhikhoghuo ọa la emini a ma nya ni o sheli shi ọli ọ. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpelo e oyi Eshinegba, ikhi oni awa ya ri abọ khasẹ abi awa li gbe.

Ijesu ọ khi Oga Okpodalo-ugamhi Oniemhi Oyawa

14 Irarigho, a ze ni awa lolo mu irudunga ni awa mhọli mhue, abi o rọ da khia khi awa mhọli Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọ Funẹ ni ọ she je odalo oyi Eshinegba. Lọli ọ khi ijesu Omi Eshinegba. 15 Ọa khi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọa ya lelemhi awa shi emini awa do-a rieḷe. Ama oni a she mu fe abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhẹ. 16 A ze ni awa ri igbedu ti deba Eshinegba ni ọ mhọli isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie awa obọ eghẹghẹ ni awa rọ ọ nono ikpaghiobo.

5

1 Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rōte elemhi egbọ ze kpa, eri a ze ọli ni ọ ke migha na wẹ ingme ugamhi eyi Eshinegba. Ni ọ ke rieḷe irona ali iluasobo na wẹ shi olamhẹ eyewe. 2 Ofie ọ rọ deba eni ẹa lese emini aa li, ni ẹ da ode, itobọ khi lolu ọ li mhọli ode ni ọa te li gba pfo. 3 Onana o ze khi egboli ọ kpẹ luasobo a na shi olamhẹ eyoli, neni ọ luase na egbọ nya shi olamhẹ oyewe.* 4 Ogbokhoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a rọ lu ogbọ shi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Eshinegba lolighuo tse ọọ lu ogbọ, ọ roli khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Ero ni.†

5 Igho iKirisiti ọa li mie oni okhale rọ lu egboli Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Eshinegba ọọ li, “Ominhẹ u khi,

Amo mhi te khi Itẹ.”‡

* 4:3 Li ze Iwolo 95.11 † 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8

* 4:8 Li ze iDeut 31.7; ijosh 22.4 † 4:10 Li ze Igbae 2.2 * 5:3 Li ze iLev 9.7 † 5:4 Li ze Okiali

28.1 † 5:5 Li ze Iwolo 2.7

⁶ Ọ gbo ngme ọli shi ashese,
 “Ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinẹgba
 u khi agbọagbọ,

ẹzẹzẹ ọnabi iMẹkizẹdeki.”[§]

⁷ Abi iJesu ọ rọ la agbọ, atsesẹ ali iku-ame-ewie alo iJesu ọ rọọ sọ iromhi lema Eshinẹgba, ọni ọ kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobọ khi eri ọ ri egbọli tiemhile, ri egbọli na Eshinẹgba pfo, lọli ọ rọ sọ iromhi eyọli.* ⁸ Abi o riẹ khia khi Omi Eshinẹgba ọ khi, osoli ni ọ mẹ, o rọli wẹna issuesọ na Eshinẹgba. ⁹ Abi a rọ rọli gba pfo se, obọ oyọli eni e sọọ esọ nali e ke rọte mhọli imiepfunse na agbọagbọ.

¹⁰ Eshinẹgba ọ zẹ ọli Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ọnabi iMẹkizẹdeki.

Ọgbọ khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a rọ zọlo wẹ-a lo ẹ eso, itobọ khi aa mhọli ọghuẹmhe ni a rọ sọ. ¹² Abi o riẹ khia khi a she ramhi eni ẹẹ esesẹ egbọese, ni a rọ kie khi eni a sesẹ owẹna eni odode eyi ingme Eshinẹgba eghọ, ẹnyeli o ti ẹ egbe a ẹ eminale ni o toto ne. ¹³ Ọnini ọ da kiele ẹ nye ẹnyeli ne, eri ọ li abi ọmọ ni ọa lolo mhọli ilẹsẹ shi osesẹ igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhẹloe ẹle ẹ le. Ikhi eni e ri itobọ eni eminale ni e toto ni ẹẹ le ẹghẹghẹ kpa lesẹ ikhiọda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

¹ Irarigho, a zẹ ni awa je odalo shi osesẹ ni e womhẹloe ni awa pfi osesẹ ni a rọ gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je osesẹ ena imupfi rọte ikanya ebe lasese, ali osesẹ ena irudunga Eshinẹgba, ² ali osesẹ ibatizi, ali irobo-nga ọgbọ egbe, ali irote eghuli guale oyi eni e ghua, ali osesẹ oyi iguẹzo ni ọgbọ la je obini ọ ya la agbọagbọ. ³ O kha ghọle Eshinẹgba awa ya je odalo elemhi owẹna.

⁴⁻⁶ Egbọ ni e she kpe mẹ ákpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhe-nọ-pfuase, ni e she lesẹ onete ni o la ungmehi oyi Eshinẹgba ali ekpabọ oyi agbọ ni ọọ bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewẹ pfiá, ọa ke zẹ ẹ riẹle ni a dobe nyene wẹ gbolo bhale imiesuọ, aborọkhia khi eri e she gbolo ta Omi Eshinẹgba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa egbọ awa li abi eke. Ini amẹ o ruẹ shi eke ni emhi ẹkomhi e rọ zẹ na ọghiale, ikhivose oyi Eshinẹgba o khi. ⁸ Ama ini o zẹ igba ali ebuli-a, ọgbọ ọa mhọli emini a rọli ya riẹle, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Eshinẹgba ali khi a ya ri erali tose ọli-a.*

⁹ Emọle mhẹ, ini anye riẹ lina a ngme i, anye lesẹ khi ọa khi ẹ ẹ o nu ngme, anye lesẹ gboo khi emini e ti egbegbọ a riẹle, enabi egbọ ẹẹ riẹle ini a mie wẹ ẹ pfuese. ¹⁰ Eshinẹgba ọa ya gbe ọgbọ azẹba. Ọa ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rọkhasẹ khi u nono ọli abi u li ri ikpaghiobo na egbọ eyọli ni u kiele ẹ kpaghie wẹ. ¹¹ Anye ẹ nono ni ọgbọgbọ ọ mu ọmuebe ni ọ mhọli mhue ya ramhi ukpesẹ. ¹² Anye ẹa nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khọnya eni e rọte irudunga ali iroboomu mie ishobo oyi Eshinẹgba.

Ekha oyi Eshinẹgba ọa ya fiakua

§ 5:6 Li zẹ Iwolo 110.4 * 5:7 Li zẹ iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li zẹ 1 iKori 3.2 * 6:8 Li zẹ Igbae 3.17-18

13 Abi Ɛshinegba ọ rọ tse ekha na Aburaamu, Ɛshinegba ọ romhi egbọli aborokhia khi ogboese ọa ke gbo fu dose ọli ni ọ ke ya romhi. 14 Ọọ li, “Mhi mema ya khi vose ne, mhi ya re mhọli eniye ali imi-imi ni e bu.”† 15 Aburaamu ọ ri abo mu udu, irarigho ọ me emini Ɛshinegba ọ rọ tsekha nali mie. 16 Ini ogbo ọ tse ekha, ogboese ni o fu dose ọli ọọ romhi ni o mu oni ekha migha, eghẹghẹ akhokhomhe ọa ke la ọ, oni ekha o migha. 17 Eri Ɛshinegba ọ romhi isheli rọ rọli khasẹ eni ọ tse ekha na gboo, khi emini lọli rọ tse ekha khi lọli ya riefe ọli, khi ọa ya fiakua. 18 Irarigho, Ɛshinegba ọ rọ ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni ọ romhi. Eni emhi eva ena ẹa ze mupfi irari khi Ɛshinegba ọa tigbe ya lo egbọli ghue. Irarigho awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mhọli iregbada abi awa li mu irudushi oyọli ni o la odalo mhue. 19 Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhue. Onana o ri awa dobe dose ode ugbakpi ni a rọ pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.‡ 20 Ijesu ọ she ralo itobo oyawa, ọ mele Ọga oyi ekpodalo ugamhi na agboagbo-a, ọnabi iMekizedeki.S

7

IMekizedeki Ọkpodalo-ugamhi oyi Ɛshinegba

1 Oni iMekizedeki ọna, oghie oyi ẹoli iSalẹmu ọ khi, ọ gbo khi ọkpodalo-ugamhi onayi Ɛshinegba ni ọ Yagha ne nya. Abi Aburaamu ọ rọ rọte okhọli ni ọ la gbe ighie okhọli jele, iMekizedeki ọ ya ẹẹ ọli ode, ọ sọ iromhi khivose na Aburaamu. 2 Igho Aburaamu ọ rọte itsua ni ọ rọte okhọli ti nya ze aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri iMekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalẹmu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* 3 Ọa mhue ita wekhi inyo, wekhi eri ọ mhọli unuekpe ni ọ te lasele, wekhi eri a mhue ashini a keke abi a li bia li ali abi ọ li ghu-a shi. Abi Omi Ɛshinegba, Ọkpodalo-ugamhi oyi Ɛshinegba na agboagbo ọ khi.

4 Waa me ashini ọ fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni ọ gba ushishi egbo iZireni eke le, ọ ze aze-oghuo-igbe epfue ni ọ tsua rọte okhọli ni ọ ye na li. 5 Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Ɛshinegba e ke mieno egbo iZireni ni e khi inyoghuo we, aze-oghuo-igbe, aboriekhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† 6 IMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, sọ iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie ekha ni Ɛshinegba ọ shi na li. 7 Akhokhomhe ọa la ọ khi ogbo oni kpeda, ọọ sọ iromhi ikhivose na oni ọ kpoke. 8 Eralo-ugamhi eyi Ɛshinegba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni ẹẹ ghu-a e khi. Ama iMekizedeki ona ọ fu dose we nya itobo khi a gueye awa khi agboagbo ọ la ọ. 9 Ogbo dobe ẹlie khi imi imi iLiva ni ẹẹ mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rọte obọ oyi iti-iti itawe Aburaamu. 10 Itobo khi eghẹghẹ ni iMekizedeki ọ rọ me Aburaamu, iLiva ọ kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbo a bia li ne.

Abi Ijesu ali iMekizedeki e li kọ egbe

11 Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Ɛshinegba, ni Ushi oyi iMosisi o rọ migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o dobe ri ogbokhoghuo gba pfo lọ, aa kha ke gbo ri ọkpodalo-ugamhi oyi Ɛshinegba ọlese lasele, oni ọ li abi iMekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Erọni. 12 Irari khi ini a

† 6:14 Li ze Igbae 22.16-17 ‡ 6:19 Li ze iLev 16.2 § 6:20 Li ze Iwolo 110.4 * 7:2 Li ze Igbae 14.17-20 † 7:5 Li ze iNoba 18.21

mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. ¹³ Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese o te lasese. Ogbokhoghuo o a rote oni edeli oyoli gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ukhomhi atete ghue. ¹⁴ Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli iJuda o te lasese. IMosisi o a teva oni edeli abi o ro o ngme ungmehi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.

¹⁵ Ibhale ni okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese ni o li abi iMekizedeki o bhale, o rokhasa gboo khi ushi oyi Eshinegba o she mu pfi. ¹⁶ Oa khi itobo khi o rote edeli oyi iLiva lasese abi ushi o o a ke li, loli a ro ze o li okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ama itobo khi loli o mholi ekpabo ni o ro o la agbo agbomagbo.

¹⁷ Itobo khi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi,

“Okpodalo-ugamhi
oyi Eshinegba
ele na agbomagbo u khi,
onabi iMekizedeki.”[†]

¹⁸ Eri a ri obo gbe ushi oni elele nye, itobo khi o a mholi ekpabo wekhi eri o gbe akanya. ¹⁹ Irari khi Ushi oyi iMosisi o a dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke ro na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Eshinegba.

²⁰ Eshinegba o gbo romhi ishe ma o khi iKirisiti khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o ya khi agbomagbo. Oa romhi isheli abi a ro ri egboese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ²¹ Ijesu tse a romhi isheli ro le eghie abi Eshinegba o re.

“Mhemhe Onomhue
mhi she shi-emu, khi
‘Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
u ya khi agbomagbo.
Mhi aa ya da o ghue.’”[§]

²² Itobo oni emue ni Eshinegba o shi, ijesu o ro khili oni iregbenga ni o ri awa mholi ishobo onogbo ni o tine.

²³ Ikhioda olese ni o gbo la akagho khi, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ebubu elese e la o eghenge ishobo onodio. Eghenge agho ini okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o ghua, olese o to elolo o li. ²⁴ Ama eri ijesu o la o agbo le agbomagbo, akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oyoli, eri o migha agbomagbo ni o a ze e kpe na ogboese. ²⁵ Irarigho, o dobe ya tsumhi eni e ri eva oyoli bhale deba Eshinegba zeghele. Itobo khi eri o la o agbomagbo, o o lema na we.

²⁶ Ijesu o khi oni Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda, ni o ri emini awa nono na awa. Oni o pfuase o khi, o a mholi umhaguekia wekhi olamhe shi egbe. A she zo lo li iteva ena olamhe lasese, a yase o li nga yagha dose idane. ²⁷ Oa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elese ni e kpe luase obo oyi igbe-olamhe kua na egbewe elekhele, neni e tigbe e luase na egboese. Iluasobo oghuo iKirisiti o lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi egboese abi o ro ri egboli luasobo.* ²⁸ Egbo eni mhue ashini o kie kpo we le shi, Ushi oyi iMosisi oo ze shi Oga oyi ekpodalo-ugamhi, ama ishobo ni Eshinegba o ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale khe Ushi oyi iMosisi, o ro ze Omi Eshinegba, ni a she ro khi oni o gba pfo agbomagbo.

[†] 7:17 Li ze Iwolo 110.4 § 7:21 Li ze Iwolo 110.4 * 7:27 Li ze iLev 9.7

8

Oga oyi ekpodalo ugamhi ọna Ishobọ onogbo

¹ Ọzukhomhi emini anye ẹ ngme na. Awa mhọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ni ọ shitọ ukiekie obita omhesẹ oyi Ẹshinegba ni ọ mhọli ekpabọ nya na obini iloghie agboagbo,* ² ni ọọ ga abi Ọga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi igholo ni o la iloghie, oni Onomhue lqlighuo o to, ni ọa khi abọ eyi ẹgbọ a rọ to li.

³ Eri a zẹ eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luasẹ. Lọli o zẹ khi Oni ọ kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba oyawa, ọ mema mhọli emini ọ li rọ ya luasẹ. ⁴ Agbo ọ kha la lọ, ọa kha fẹ khi ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinegba, aborokhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ni ẹ deba ushi oyi ẹgbọ iJu e la aghọ eghọ. ⁵ Okholo ni a ri ide to ni e la ga, irokhokho ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Lọli o zẹ khi abi iMosisi ọ rọ ya to oni igholo, khi Ẹshinegba ọọ li, “Zobe ni a bhale ya ẹ khi abi a li re wẹ khasẹ ukhomhi ute, u li ya riẹlẹ wẹ tee.”† ⁶ Ama, memena, akanya ọkpodalo-ugamhi ni a rọ na iJesu, o mu ẹlọe dọsẹ oni a rọ na ekpodalo-ugamhi enedio, ezeze abi ishobọ ni ọ migha shi rọ gbe akanya o li mu ẹlọe dọsẹ onodio, itobọ khi o migha nga irọnga eni e ti nẹ.

⁷ Ini ishobọ oni ododẹ ọa mhọli ashini o kpọli le shi lọ, ọgbọ ọa kha ke mhọli emini a ri ishobọ ọlẹ se riẹlẹ. ⁸ Ama Ẹshinegba ọ mẹ ashini ẹgbọ eyọli ẹa kie te gba pfo, lọli ọ rẹ.

“Oni ogbele ọọ bhale,
ni mhi rọ ya shobọ onogbo
na ẹgbọ iZireni
ali ẹgbọ iJuda.

⁹ Ọa ya li abi ishobọ
ni mhi nu iti-itita wẹ shi,
ogbele ni mhi mu wẹ oobo
rote eke ijipiti ya fiẹ.
Ea ri igesikia deba
oni ishobọ ni mhi nu wẹ shi,
itobọ ighọ mhi rọ
rue wẹ ẹlọe egbe-a.

¹⁰ Onomhue ọọ,
ogbele ni ọọ bhale,
Ishobọ ni mhi ya shi
na ẹgbọ eyi iZireni na,
Mhi ya ri ishi eyemhe
shi wẹ isamhi,
mhi keke ọli shi wẹ udu.
Mhi ya khi Ẹshinegba oyewẹ,
wewẹ e khi ẹgbọ eyemhe.

¹¹ Ongewe ọa ke ke sese
onuzava oyọli, wexhi eri
ọ ya liẹ inyoghuo ọli,
'Lese Ẹshinegba.'
Itobọ khi wewẹ nya
e ya lese mhe,
rote oni ọ kpọke nya

* 8:1 Li zẹ Iwolo 110.1 † 8:5 Li zẹ Okiali 25.40

ya je ọni ọ funẹ nya.

¹² Mhi ya ri olamhẹ topfa wẹ,
mhi aa ke gbo ya sato
ipfidio oyewẹ.”†

¹³ Abi ọ rọ da lu ishobọ onana, “Onogbọ” eghọ, o she ri oni ododẹ mele onodio-a. Emi ni o da mele onodio-a ni o she ẹ womhẹ, o keḗ ya kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

¹ Ishobọ onododẹ o mhọli ishi ni a rọ ọ ga ugamhi, o gbo mhọli igholo ni a ri ide ghi shi eke agbo. ² A tọ okholo ni a ri ide ghi gasẹ shi elemhi oni igholo. Elemhi owa eva e la ọ oni okholo. Elemhi owa ni a kpe ramhi aa lui, Asha no Pfuasẹ. Akaghọ a ri emini a ri ákpá ru ẹ nga shi, ali itebu ni a ri ibulẹdi ni o pfuasẹ ẹ nga. ³ Elemhi owa onuzi-eva ni o kpe oobọ na ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a, a lui Ashini o Pfuasẹ nẹ nya.† ⁴ Aghọ adido igolu ni a la toşẹ ituale afu ẹra ni ẹ ẹ pfie o la. Akpati ishobọ ni a ri igolu ku o li la Ashini o Pfuasẹ nẹ nya. Oni akpati ona, omi utasa igolu o la ọ ni a ri ibulẹdi imana a shi.† Aghọ a li ri orọkpọ oyi Erọni ni o zẹ ukhuli shi, ali ipẹpẹmhi echẹ eva ni a keke ishi shi. ⁵* ⁵ Ikpeda na oni akpati ona, a ma emhi eva ni e li abi igeni ni e zẹ ipfua shi, ni e sọ alo ghue ufumhi oyi Eshinegba. E naghie ipfua eyewẹ-a guese ashini a la ri olamhẹ ẹ topfa. Ama ọa khi memena awa ya mẹ ẹghẹghẹ rọ ke tọno eni emhi ena nya ramhi udi wẹ pfo.†

⁶ A kha da she lina ri emhi ogbọgbọ nya shi ashini a rọli ẹ shi se, lọli eni ẹ ralo ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onododẹ ya gbe akanya ododa eyewẹ ogbeḗ kpa.† ⁷ Ama Oga oyi ekpodalo ugamhi lẹlighuo tşẹ ọ dobe ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuasẹ nẹ nya ni o la ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ leşẹ ẹ lo akaghọ. Oḗia eni ọ rọ luasobo na egbọli ali ẹgbọşẹ shi olamhẹ ni e lamhẹ elemhi umhalẹşẹ, ọọ rue ẹ mhọli obo lo akaghọ. ⁸ ⁸ Eri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ri onana guele khi, ogbo ọa khueghie ode ni o lo elemhi Owa ni o Pfuasẹ nẹ nya-a, na ogbọkhoghuo ne, ini okholo onododẹ o kie migha. ⁹ Eri emhi enana e khi irọkhọkhọ na awa ẹghẹghẹ ana. Emi ni onana o ngme khi irọna ali iluasobo eyi elamhako ni a luasẹ ukpe khi ukpe khi, ẹa dobe khuşẹşẹ eni e bhale ya ga Eshinegba udu-a pfuasẹ, rewẹ gba pfo. ¹⁰ Ingme eminale, ali onyo ali ikpegbe-a enana e migha shi, ni e khi ushi na ẹleḗ. Eri ushi onana o gbe akanya ramhi ẹghẹghẹ ni Eshinegba ọ rọ ri ushi onogbọ shi eke.

Oḗia eyi iJesu

¹¹ Ama iKirisiti ọ she bhale abi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni ọ khi oyi eminete ni e she bhale. O she lo elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o funẹ ogbo ni o gba pfo, ni o la iloghie, ni ogbo ọa ri abọ tọ wẹkhi eri o la eke agbo. ¹² Abi iKirisiti ọ rọte elemhi oni okholo lo oni elemhi Owa ni o Pfuasẹ nẹ nya, ọa rue oḗia eyi elamhi ali ena ya luasẹ obo, ama oḗia eyi lẹlighuo ọ rue utoghuo kpele rọ mie ipfasheke na agboagbo na awa. ¹³ Eri oḗia eyi elamhi ali ena,

† **8:12** Li zẹ iJere 31.31-34 * **9:2** Li zẹ Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † **9:3** Li zẹ Okiali 26.31-33

† **9:4** Imana khi eminale ni Eshinegba ọ rọte idane ruşẹşẹ kule abi amẹ na eniyẹ iZirẹni abi e rọ rọte ijipiti vu je eke ishobọ, ni a lu iKena § **9:4** Eri orọkpọ onayi Erọni ni a ngme ena ni o she khakha o kie zẹ ukhui onogbo. * **9:4** Li zẹ Okiali 30.1-6; 25.10-16; 16.33; iNọba 17.8-10; Okiali 25.16; iDẹt 10.3-5 † **9:5** Li zẹ Okiali 25.18-22 † **9:6** Li zẹ iNọba 18.2-6 § **9:7** Li zẹ iLẹv 16.2-34

ali emue eyi ozele ena ni a tose-a, ni áá miatse ku egbo ni ea pfuase, o rewe khi eni e pfuase idiegbe.* ¹⁴ See oia eyi iKirisiti ea ke lie li dobe khuese udu oyawa-a pfuase, rote ikanya ni ee pfi eghuli. Ikhi oni o rote ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba ri egboli na Eshinegba abi iluasobo ni o gba pfo itobo olamhe eyawa-a, ni awa dobe ke ga Eshinegba ni o la o agboagbo. ¹⁵ Itobo ona iKirisiti o ro migha iteva Eshinegba ali egbo ri ishobo onogbo ona gbe eke, eghenge agho ni eni Eshinegba o lu, e li mie ugu na agboagbo ni Eshinegba o ro nga. Onana o ya ze li, itobo khi o ghu eghuli ni o ro gbe olamhe ni egbo e lamhe eghenge ishobo onodode kua. ¹⁶ Ini ogbo o keke shi eke abi a li ya kemhi ugu oyoli se, ni o ro ghua, a mema ya me oli me gbo khi o she ghu-a neni ogbokhoghuo o ya me emhikhoghuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia o ya khi, ini oni o keke oli o da kie la agbo ne. Ama ini o ghu-a se, a ro tigbe ri oli e gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobo onodode o kha ze ro gbe akanya ini oia o ma o lo. ¹⁹ Abi iMosisi o ro ze ishi eyi Eshinegba ye eni egbo se, o rue oia eyi ena ali elamhi, o ku ame shi o. O rue uguabo oora ni a khili oolu opfopfo shi, o roli miatse eni oia shi oni emini a keke ishi nya shi, o gbo li miatse ku egbo nya. ²⁰ Oo we, "Oia eyi oni ishobo na, ni Eshinegba oo awa ro ghu."† ²¹ Igho o gbo li miatse eni oia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a ro la o ri ele ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi oo a ri oia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri oia luase, irolamhe-topfa o la o.§

²³ Owa Oyi Eshinegba na eke agbo ni a lina ri oia ro khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema ro ya rewe shi ipfuase. ²⁴ iKirisiti o lo elemhi okholo ni a ri ode ghi ni egbo e ri abo ma ni o khi irokhokho eyi egbegbewe. Ama iloghie o ri ochogho ya lo, ni o la migha odalo oyi Eshinegba na awa memena. ²⁵ Wekhi eri iKirisiti o lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Oga oyi ekpodalo ugamhi o lie tsua oia eni ea khi eyoli e lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Igho o kha khi lo, eri iKirisiti o kha me osue iti-ingmingme abi a te ma agbo. Ama o kha khi igbo. Eri o bhale utoghwo tse abi oni eghenge o ro gba, ni o ro ri egboli luasobo ro rue olamhe ode-a. ²⁷ Ezeze abi ogbo o lie ghu-a utoghwo tse, o kha da ghu-a se, o bhale shi iguezo. ²⁸ Igho a li ri iKirisiti luasobo utoghwo kpele ni a ro shishi olamhe oyi ebubu egbo-a. O ya gbo bhale utonuzi-eva. Oa khi ni o ro gbo tsua olamhe, ama ni o ro tsumhi eni e migha a khe oli.*

10

Iluasobo utoghwo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodio ni a ga eghenge Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni e bhale e khi. Ea khi wewe e khi egbegbewe we. Eni iluasobo ni a kpe luase eghenge agho ukpe kpa, ea tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshinegba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee dobe ri eni egbo pfuase lo, a kha yemhe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghwo kpele, ni udu oyewe o kha ke mholi umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yeke egbo olamhe eyewe le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi oia eyi ena ali elamhi ea dobe rue olamhe ode-a.

⁵ Irarigho, abi iKirisiti o ro ya bhale agbo, oo Eshinegba,

* 9:13 Li ze iLev 16.15-16; iNoba 19.9,17-19 † 9:20 Li ze Okiali 24.6-8 ‡ 9:21 Li ze iLev 8.15

§ 9:22 Li ze iLev 17.11 * 9:28 Li ze Aza 53.12

“Iluasobo ali isomhopfa
 ẹa ghọle ẹ.
 Ama u she ri idiegbe na mhe,
 ni mhi ri ungmehi oye
 gbe akanya.

6 Iluasobo eni a tose
 ali iluasobo igbe-olamhe kua
 ẹa tigbe ti ẹ ẹloe.

7 Igho mhi re,
 ‘Ghe mhe ana,
 Eri mhi bhale ya ri ẹle
 oghuemhe oye, Eshinegba.’ ”*

8 O te eke ya ngme, ọọ, “Iluasobo ali isomhopfa ẹa ghọle ẹ, wekhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghọle ẹ, wekhi eri e ti ẹ ẹloe.” Ama khi a lese khi eri ushi ọọ a mema ligho ke ri ẹle we. 9 Igho ọ ke re, “Ghe mhe ana Eshinegba, eri mhi bhale ya ri ẹle oghuemhe oye.” Eri ọ ri obo ri iluasobo eni ẹlele shi eke, ọ ri iluasobo oyi iKirisiti to eloli we. 10 Itobo khi iJesu iKirisiti ọ ri ẹlele oghuemhe oyi Eshinegba, loli o ze ni a ro ri iluasobo ni ọ ri idiegbe oyoli luase utoghuo kpele khuese awa nya olamhe-a pfuase.

11 Ekekhele, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba nya e ro gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e ri ẹlele eni iluasobo gbo ri ẹlele iti ingmi-ingme, ama ẹa tigbe dobe rue olamhe ode-a.† 12 Ama abi iKirisiti, oni okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ona, ọ ro luasobo utoghuo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni ọ ro shito obita oyi Eghiele oyi Eshinegba. 13 Agho ọ ke shito migha a khe egheghe ni Eshinegba ọ ro ya ri ebe oli mele akphawe-nga eyoli-a.† 14 Irari iluasobo utoghuo kpele ni ọ luase ọ ro ri ẹgbọ eni ọ rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

15 Ayemhe-no-pfuase ọ gbo pfi otsese shi ona ye awa. Oni odode, ọọ,

16 “Ishobo ona mhi ya nu we shi.
 Onomhue ọ ngme gho khi,
 oni egheghe ogho o kha ramhi,
 mhi ya ri ishi eyemhe shi we udu,
 mhi keke oli shi we ayemhe.”§

17 O ke gbo ro ma ọ khi, “Mhi aa ke ya sato olamhe ali ikanya ebe eyewe.”*

18 Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbọ ọa ke gbo mhọli emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya ri ẹlele.

A ze ni awa ti bhale deba Eshinegba

19 Irarigho, inyoghuo-mhe, aborokhia oia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egho, 20 ikhi ode onogbo ni o mhọli agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a a dose. 21 Abi o ro gbo li khia khi awa mhọli okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oniemhi ni ọọ mheshe shi Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie egho, 22 awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti bhale deba Eshinegba. Awa gbo mhọli udu ni a ri imiatse oia eyi iKirisiti ro khi ipfuase ni ẹa ke mhọli umhaguẹkia, ali awa mhọli idiegbe ni a ri amẹ khuese-a pfuase.† 23 Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mhọli mhue gagaga, irari khi Eshinegba ni ọ shobo na awa, oni a ri egbe ẹ nga ọ khi. 24 Awa

* 10:7 Li ze Iwolo 40.6-8 † 10:11 Li ze Okiali 29.38 ‡ 10:13 Li ze Iwolo 110.1 § 10:16 Li ze ijere 31.33 * 10:17 Li ze ijere 31.34 † 10:22 Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25

ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe ọ, ni awa ke riẹlẹ inono ali awa gbe ikanya enete. ²⁵ Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi ẹgbọ eghuo ẹẹ li, ama, awa totobọ ke ri udu shi egbe ọ, aborokhia khi u mẹ khi Ogbẹlẹ oyi Onomhụe o shi ti ẹ bhale.

²⁶ Irari khi iluasobo olese ọa ke gbo laọ ni o ya rue olamhẹ ode-a, ini awa mema famhi ẹ lamhẹ, ikpukhokho khi a she kpẹ gue oni igesikia ye awa ne. ²⁷ Emini ẹgbọ eghoghọ e ke ya shitọ ke khẹ khi iguezọ ni o ri ulishi ẹ mu ali erali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba-a.† ²⁸ Onini ọ da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a rọ da ri ọli gue ezọ, ni ọ rọ da lue ne, ni a rọ mẹ ọtselẹ ẹgbọ aava okekhi aase, eri a gbe ọli-a, ni ọa mhọli ilelemhi. § ²⁹ Sẹ u sa khi a kha li nase eni e ri awe wu Omi Eshinegba eke-a, ni e ri ukpeloe gbe ọlia ni Eshinegba ọ rọ riẹlẹ ishobọ, ikhi ọlia ni o khuesẹ we olamhẹ-a pfuase, ali eni o khia khi eri e ze emuebe na Ayemhẹ Okhale? * ³⁰ Irari khi awa lesẹ oni ọọ, “Mhemhẹ mhi ya nase eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali oni ọ gbolo ẹ, “Onomhụe ọ ya ri ẹgbọ eyoli gue ezọ.”† ³¹ Irari khi emhi okhena o khi ni ọgbọ ọ rọ ya pfi obọ lo ingme oyi Eshinegba ni ọ la ọ.

³² A ke sato eghẹghẹ ni a rọ lesẹ mie oni akpá, ni a rọ migha mu imiesuọ oye ẹ mhue, aboriekhia khi áá na ẹ ukpokpomhi osoli shi ọ. ³³ Isheghuo, eri ẹgbọ e ga la igbaa a pfi itsue manya ẹ, a mu okhọli vule shi ẹ ọ. Isheghuo, a kugbe ẹgbọ elese ni a lighọ mu okhọli vule shi ọ. ³⁴ Elemhi eni e la ọgba ighumha ee ala ẹ. Abi a rọ ri itoto mie ẹ itsua, aa khako, a ri oghelẹ rue we obọ-a na we, itobọ khi a lesẹ khi a mhọli itsua eni e tinẹ ni e ya la ọ agbọagbọ.

³⁵ A khi tsua igbedu oyeẹ pfia, irari khi o ma mhọli eleli oniemihi. ³⁶ A mhọli iregbemie, ni a bhale ya ẹ khi ini a dobe riẹlẹ oghuemhẹ oyi Eshinegba se, ni a mie emini ọ rọ nga na e. ³⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Ini o riẹ tẹse ukukuọ,

Oni ọ ya bhale ọ ya bhale,
ọa ya tẹse.

³⁸ Ama eni Eshinegba ọ pfa na,
irudunga e rọ ya ke la agbọ,
ama ini ongewẹ ọ nyenẹ egbe ukhokho,
elemhi ẹa ya timhẹ deba li.”†

³⁹ Awa aa li abi eni ẹẹ nyenẹ egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

¹ Mena, irudunga khi, ini ọgbọ ọa mhọli akhokhomhẹ shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ khẹ, ali ni ọgbọ rọ mhọli ọli shi udu guẹguẹguẹ khi emini aa mẹ ne khi e la aghọ. ² Irudunga ona, o ri ẹgbọ enedẹ le eva onete odalo oyi Eshinegba.

³ Awa lesẹ khi irudunga ona, Eshinegba ọ rọ ri ungmehi oyọli ma emini awa mẹ ẹloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya mẹ ẹloe riẹlẹ emini a mẹ ẹloe. * ⁴ Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti doşẹ eyi iKeni na Eshinegba. Rọte irudunga oyọli, Eshinegba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ọgbọ ni ọ mhọli angeli

† 10:27 Li zẹ Aza 26.11 § 10:28 Li zẹ iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li zẹ Okiali 24.8 † 10:30 Li zẹ iDeut 32.35,36 † 10:38 Li zẹ Abak 2.3-4 * 11:3 Li zẹ Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; ijon 1.3

onete o khi, abi Eshinegba o ro ngme onete irona eyoli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi o ro ririę ghua.†

5 Irudunga a ro rue Enoki agbo vu, ini o khi me eghuli. Ogbọ ọa ke me ọli, irari khi eri Eshinegba o rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, o mhọli ọtsele khi ogbo ni o ri egbe mu Eshinegba o khi.‡ 6 Ogbokhoghuo ọa dobe ya riele emini e ri egbe e mu Eshinegba, ini ọa mhọli irudunga. Irari khi neni ogbo o ya bhale deba Eshinegba, o mema mhọli irudunga khi o la agho, khi loli o somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

7 Irudunga o ri iNoa, abi o ro suo agua ni Eshinegba o tse ye ọli shi emini aa me ne, roli ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Eshinegba, khali oko-okę oniemi ni o pfuese apfe ọli. Irudunga oyoli o ri umha miesuo oyi eni egbo na agbo khasę gboo, ni o ro mie ikhivose itobo khi irudunga oyoli o ti Eshinegba ọlo. §

8 Irudunga o ri Aburaamu vule abi Eshinegba o ro lu ọli o vule ke je ashini loli shobo khi loli ro ya na li le ugu. O rote eke oyoli vu, abi otseku khia khi ọa lese obini ọọ je.* 9 Irudunga o roli ngeli eke ishobo abi opfese. O ọ la ifui okholo, igbo li khi Aziki ali iGieko pu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.† 10 Irari khi eri o ri ọlo shi eke khe ọli oni o mhọli ironbeke, ni Eshinegba o vi ali ni o gbo khi atsona oyoli. 11 Irari irudunga a ro ri Aburaamu dobe khi ita eniye abi o ro ririę ro she dose oni egheghe ni o kha la dobe bia omo ali ni iSera o ro khi aga. Irari khi o lese khi Eshinegba ni o shobo nali khi ona igesikia o khi lo.‡ 12 Rote obo oyi Aburaamu, ni o li abi oni oyoli o she pfo se, a te me imimi ni ọa ze leli abi ikpetata na idane ali ekhashe na ese oke oniemi. §

13 Agbo irudunga egbo ena e kie la ramhi ni e ro ghua. E kie miesuo khi wewe e ya mie emini a ro shobo na we. Eri e lese li rote odonue pfi alo o me we odalo, o ri egbe mu we. E lama shi o khi ena ọli oboese ali epfese wewe e khi shi elemhi eke agbo.* 14 Ini egbo e da lina ngme ne, eri o rokhasę khi ọli oni e ya ke lu oyewe ę nono. 15 Ini eri ọli ni e rote vu kha o la we udu lo, e kha mhọli egheghe ro mu egbe pfi je obini e te vu. 16 Eri ọli ni o tine o ri okiamhi i gbe we, oni o khi ona iloghie. Irarigho, ọa ri omama mu Eshinegba khi ee lu luę Eshinegba oyewe, irari khi o she mu egbe ọli shi eke khe we. 17 Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Eshinegba o ro mu ọli fe bino. Loli ni o she mie oni ekha, ọọ nono ni loli ri omi ọli ọtuoghuo kpe luasobo,† 18 aboriekhia khi Eshinegba o gueye ọli khi, “Rote Aziki u te ya mhọli imi imi e.”‡ 19 Eri Aburaamu o sa li shi udu khi Eshinegba o dobe ya rote eghuli guise ogbo le. Eri o li abine khi eri oni Aziki o ghu-a egho, ni o ro li abine khi eri Aburaamu o rote eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhe na iGieko pu ali isọ shi emini a ya me odalo. §

21 Irudunga o ri iGieko pu abi o ro ya ghu-a so iromhi na imi iJosefu ava-ava, o da abo na Eshinegba abi o li kie ri egbe da orokpo oyoli.*

22 Irudunga o ri iJosefu, abi o ro ya ghu-a ngme ingme abi eniye iZireni e li rote eke ijipiti ya vu shi eke. O guele shi eke abi a ya li igua eyeluę.†

† 11:4 Li ze Igbae 4.3-10 ‡ 11:5 Li ze Igbae 5.21-24 § 11:7 Li ze Igbae 6.13-22 * 11:8 Li ze Igbae 12.1-5 † 11:9 Li ze Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li ze Igbae 18.11-14; 21.2 § 11:12 Li ze Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li ze Igbae 23.4; 1 Okhe 29.15; Iwolo 39.12 † 11:17 Li ze Igbae 22.1-14 ‡ 11:18 Li ze Igbae 21.12 § 11:20 Li ze Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li ze Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li ze Igbae 50.24-25; Okiali 13.19

²³ Irudunga o ri eni e bia iMosisi ɔ̄ rɔ̄ fu vule se, khi ɔ̄a lama a ke lu luɛ̄ omi irari khi ɔ̄a khi ɔ̄mɔ̄ na tɛ̄, ulishi ɔ̄a mu wɛ̄ ni e rɔ̄ ri ukpɛ̄loe gbe omhɛ̄ɛ̄ oyi oghie. †

²⁴ Irudunga o zɛ̄ khi abi iMosisi ɔ̄ rɔ̄ fu vule se, khi ɔ̄a lama a ke lu luɛ̄ omi omi iFero ɔ̄nɔ̄kpɔ̄tso. § ²⁵ ɔ̄ lama khi lɔ̄li ya nu ɛ̄gbɔ̄ eyi Eshinɛ̄gba mɛ̄ osoli, ocho ni luɛ̄ rɔ̄ ya li agbɔ̄ olamhɛ̄ ukuku ɛ̄ghɛ̄ghɛ̄. ²⁶ ɔ̄ bino ɔ̄li khi, omama ni ɔ̄gbɔ̄ ɔ̄ ri itobɔ̄ iKirisiti ɛ̄ɛ̄ mɛ̄ o mu ɛ̄loe dɔ̄ɛ̄ ɛ̄pfue na iJipiti nya. Itobɔ̄ khi eleli ni o la odalo ɔ̄ ri ukpɛ̄loe shi. ²⁷ Irudunga o rɔ̄li rɔ̄te iJipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie ɔ̄a mu ɔ̄li. Itobɔ̄ khi o li abinɛ̄ khi eri ɔ̄ɔ̄ mɛ̄ Eshinɛ̄gba ni aa ya mɛ̄ ɛ̄loe, lɔ̄li ɔ̄a rɔ̄ mu egbe pfi. ²⁸ Irudunga o rɔ̄li ri Ukpe iPasova na iri-ɔ̄lia to ogbhele kɔ̄, ni ɔ̄ rɛ̄, eniyɛ̄ iZirɛ̄ni e miatɛ̄ ɔ̄lia ku shi ogbhele, ini agɛ̄ni eghuli ɔ̄ khi gbe emɔ̄diɔ̄ eyɛ̄wɛ̄-a.*

²⁹ Irudunga o ri ɛ̄gbɔ̄ iZirɛ̄ni doɛ̄ da okɛ̄ oniɛ̄mhi ni a lu Okɛ̄ Ifulo, abinɛ̄ khi eni e rɔ̄te ekɛ̄ ifufu dɔ̄ɛ̄. Abi ɛ̄gbɔ̄ iJipiti e rɔ̄ li mu ɔ̄li fɛ̄, khɔ̄nya wɛ̄, oni okɛ̄ o to wɛ̄ luɛ̄. †

³⁰ Irudunga o ri ugbe ni a khi gasɛ̄ iJeriko de ya gbe abi ɛ̄gbɔ̄ iZirɛ̄ni e rɔ̄ kia gasɛ̄ ɔ̄li se ogbɛ̄lɛ̄ ishilua. † ³¹ Irudunga a rɔ̄ tsumhi iRɛ̄-ɔ̄bu ni ɔ̄ khi adegbe ni ɔ̄a rɔ̄ nu eni ɛ̄a suɔ̄ ɛ̄sɔ̄ na Eshinɛ̄gba pfua. Irari khi ɛ̄gbɔ̄ iZirɛ̄ni ni a ghie e ka bɛ̄na tɔ̄kpɛ̄ oni ekɛ̄ bino, ɔ̄ mie wɛ̄ shi owa. §

³² Sɛ̄ɛ̄ mhi ke gbo ya ngme ma ɔ̄? Mhi kie ke zɔ̄nɔ̄ wɛ̄? Eghɛ̄ghɛ̄ ɔ̄a la ɔ̄ na mhɛ̄ ni mhi rɔ̄ ya ngme ingme oyi iGidiɔ̄ni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamuɛ̄ni ali emekɛ̄guele eyi Eshinɛ̄gba.* ³³ Irudunga e rɔ̄ mu omhɛ̄ɛ̄ eyi ighie le, e mhɛ̄ɛ̄ na ɛ̄gbɔ̄ abi Eshinɛ̄gba ɔ̄ li nono ɔ̄li shi. E mie emini Eshinɛ̄gba ɔ̄ tse ekha na wɛ̄. E guese inu eyi idu, † ³⁴ e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ɔ̄gbhɔ̄ɔ̄. O lɔ̄ɛ̄ wɛ̄, ama e toto-a, e khi idenɔ̄mɔ̄ elemhi okhɔ̄li, e pfuse ekhɔ̄li-okhue eyi ɛ̄oli oboese-a. † ³⁵ Irudunga, ikpɔ̄tso e rɔ̄ gbo mie ɛ̄gbɔ̄ eyɛ̄wɛ̄ ni a rɔ̄te eghuli guise le bhale agbɔ̄. §

ɛ̄gbɔ̄ elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ɛ̄a lama a wolɔ̄ wɛ̄wɛ̄ abɔ̄-a, ama e ghua shi ugbemhi obe, itobɔ̄ khi e ri udu shi irɔ̄te-eghuli-guale bhale agbɔ̄ ni o tinɛ̄. ³⁶ Eghuo ɔ̄, a rɛ̄wɛ̄ li egia, a gbe wɛ̄ itali, a sɔ̄ eghuo igha rɔ̄ shi ɔ̄gba ighumha.* ³⁷ A tono wɛ̄ eɛ̄ɛ̄, a ri isɔ̄ kie wɛ̄ shi asha eva, a ri ɔ̄gbhɔ̄ɔ̄ gbolo wɛ̄-a. E ri ekuɛ̄ elamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha mɛ̄, a nasɛ̄ wɛ̄, a li wɛ̄ umumumɛ̄. † ³⁸ ɛ̄gbɔ̄ ni agbɔ̄ ɛ̄a lu emhi eni ɛ̄gbɔ̄ ena e khi. E dudu kia kua ifui ɔ̄dagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ɛ̄a mhɔ̄li apfɛ̄, ee la elemhi irui ali ifui ɛ̄ɛ̄ na elemhi ekɛ̄.

³⁹ Itobɔ̄ irudunga oyi enana a rɔ̄ kuɛ̄ghiyɛ̄ wɛ̄, ama ɔ̄ngɛ̄wɛ̄ ɔ̄a kie mie emini Eshinɛ̄gba ɔ̄ shobɔ̄. ⁴⁰ Itobɔ̄ khi Eshinɛ̄gba ɔ̄ she mhɛ̄ɛ̄ emini o tinɛ̄ shi ekɛ̄ ɛ̄ khɛ̄ awa, ɛ̄ghɛ̄ghɛ̄ aghɔ̄ e kha kugbe awa ɔ̄, ɔ̄ ri awa ali wɛ̄wɛ̄ gba pfo.

12

¹ Aborɔ̄khia khi ebubu ɔ̄tsɛ̄lɛ̄ eyi ingme agbɔ̄ irudunga e she lina le gasɛ̄ awa ena, awa tsua emini ɛ̄ɛ̄ zu awa odɛ̄ ku-a ali olamhɛ̄ ni e kɛ̄lɛ̄ ti awa je

† 11:23 Li zɛ̄ Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li zɛ̄ Okiali 2.10-12 * 11:28 Li zɛ̄ Okiali 12.21-30 † 11:29 Li zɛ̄ Okiali 14.21-31 † 11:30 Li zɛ̄ iJosh 6.12-21 § 11:31 Li zɛ̄ iJosh 2.1-21; 6.22-25 * 11:32 Li zɛ̄ Eguɛ̄zɔ̄ 6.11-8.32; 4.6-5.31; 13.2-16.31; 11.1-12.7; 1 iSam 16.1-1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1-25.1 † 11:33 Li zɛ̄ iDan 6.1-27 † 11:34 Li zɛ̄ iDan 3.1-30 § 11:35 Li zɛ̄ 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * 11:36 Li zɛ̄ 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhɛ̄ 18.25-26; iJere 20.2; 37.15; 38.6 † 11:37 Li zɛ̄ 2 Okhɛ̄ 24.21

ukhokho. Awa zẹ ni awa ri ireghemie ke na oni unamhi ni a rọshi awa odalo. ²Awa ri ẹloe shi iJesu egbe ke bino ọli, oni ọ khi igbaekele ali oni ọ ri irudunga oyawa gba pfo. Oni ọ ri itobọ oghele oni a rọ shi eke ẹ khe ọli, ri egbe mie eghuli na apfida, ọ ri ukpeloe gbe omama ni ọ la apfida ya me. Mena, ọ she shitọ obita ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba. ³Pfi ukpeloe ke bino loli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni me obọ oyi egbo olamhe, ini o khi lose ẹ ni o pfanọ ku ẹ alo.

⁴Inu-olamhe khe abọ oye, ọa kie re ramhi oyi eghuli ne. ⁵Eri a she yele ungmehi iyude ni Eshinegba ọ nu ẹ ngme-a, abi imi ọli eni emose ali eni ikpotso? Ni ọ le.

“Omi mhe, khi ri
 ẹloe gbe isheshe shi ode
 oyi Onomhue,
 ali a khi ze ni
 egbe pfo e-a
 ini ọ sheshe ẹ shi ode,

⁶Irari khi eni Onomhue
 ọ nono ingme oyewe
 ọọ sheshe shi ode,
 ogbokpa ni ọ lama
 khi omioli lue khi
 ọọ na osoli.”*

⁷Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Eshinegba ọọ ri ele ẹ abi imi ọli. Mhie ii, omọ onoghuo itali ọa ya sheshe shi ode? ⁸Ini aa sheshe ẹ shi ode abi a lie sheshe omọ kpa shi ode, eri o rokhasẹ khi waa khi egbegbi omioli ama omọ ni aa lese oni ọ bia li u khi. ⁹Itawa ena agbo ẹa ya sheshe awa shi ode, ni awa rọ kiele ẹ mu ekpe na we? Elo o ze ni awa aa ke rọ lili ẹ ze ni oni ọ khi Itawa elemhi ayemhe ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbo? ¹⁰Ukuku egheghe itawa ena agbo ẹ sheshe awa shi ode abi ọ ti we ẹloe shi, ama itobọ onete oyawa Eshinegba ọ rọ sheshe awa shi ode, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyoli. ¹¹Isheshe shi ode okhoghuo ọa ya violo egbe, ama eri ọọ to. O kha ke denẹ, o ri oni a lighọ sese ingme ẹ ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhe. ¹²Irarigho, abọ eye ẹ ni o lose ali ikhomhegbhe eye ẹ ni ẹ kpheli rerere, a zese we-a.† ¹³A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e chehele awe-a ze, ocho ni e rọ ya de.‡ ¹⁴A rọsheka odekhole ni a nu ogbokpa la agbo opfomhe, ni a gbo la agbo ipfuase, irari khi ogbokhoghuo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya me Onomhue. ¹⁵A rọsheka ini ongeẹ ọ khi khi oni okhale oyi Eshinegba ọa ramhi obọ ali a khi ze ni iyese-elemhi-a o ze shi ẹ iteva ni ọọ pfi ingme obe rọ pfueche egboese-a.§ ¹⁶Ogbokhoghuo ọ khi khi oni ọọ ku itsebo, we ẹ ongeẹ okhoghuo ọ li abi iso ni ọa mhọli ayemhe oyi Eshinegba, ni ọ ri itobọ eminale utoghuo kpele ri ugu odiọ oyoli de.* ¹⁷A lese khi elelese, abi ọ ke rọ ọ nono ni loli mie oni ikhivose, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke me asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ evie nono ọli.†

¹⁸Irari khi aa bhale ute ni a dobe ri obọ ọ ti, onabi ute iSinai ni egbo iZireni e ke bhale, ni elemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniemi o la

* 12:6 Li ze iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li ze Aza 35.3 ‡ 12:13 Li ze Ekpi 4.26 § 12:15 Li ze iDeut 29.18 * 12:16 Li ze Igbae 25.29-34 † 12:17 Li ze Igbae 27.30-40

a ngme, ni ẹgbọ ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmehi o kpẹse aghọ.†
 20 Itobọ khi ẹa dobe ri egbe mie ushi ni a shi na we ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi ẹlamhako ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tono ọli eche gbe-a.”§ 21 Eri emini a me aghọ o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ re, “Ulishi oniemi o ga mu mhe!”*

22 Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali ẹoli oyi Ẹshinegba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹle oyi igeni upfoleli. 23 A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi emodiọ eyi Ẹshinegba, eni a keke e va oyewe shi iloghie. A she bhale deba Ẹshinegba ni ọ khi ọsọ-ẹzọ oyi ẹgbọ kpa, ali a gbo bhale deba ayemhe oyi ẹgbọ enete ni a rọ khi eni e gba pfo. 24 A she bhale deba iJesu oni ọ ri ishobọ onogbọ kọ, a gbo bhale deba ọlia ni a miatsẹ ku, ni ẹẹ ngme emini e ti dose emini ọlia eyi Ebeli e ngme.†

25 A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmehi oyi oni ọ nu ẹẹ ngme. Ini eni ẹgbọ ẹa dobe pfue ọ, abi ẹa rọ ri ungmehi oyi oni ọ la agbọ tse agua ye we gbe akanya, se u sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi oni ọ rọte idane tse agua ye awa gbe akanya.† 26 Eri uruli oyi Ẹshinegba o nighise eke agbọ eghẹghẹ aghọ, ama mena, ọ she shobọ, ọọ, “Oa khi eke agbọ tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.”§ 27 Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rokhasẹ gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise we, a rue we ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa zẹ nighise e ke kpole.

28 Irarighọ, aborokhia khi awa a mie omhesẹ ni ọa zẹ nighise eghọ, a zẹ ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Ẹshinegba abi o ti shi, 29 irari khi Ẹshinegba oyawa erali opfuse ọ khi.*

13

Ugamhi ni o ghọle Ẹshinegba

1 A kie lighọ ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. 2 A ke sato mie epfese shi owa, a mu we epfese. Irari khi ẹgbọ eghuo ee ke lighọ, ni e rọ mu ẹgbọ eghuo epfese, ni ẹa lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* 3 A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu we la aghọ. A ke sato ẹgbọ eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu we me oni osoli.

4 Omose ali ughue ọli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue ọli e khi li egbe le. Irari khi Ẹshinegba ọ ya gue eni ẹ ku itsebo ali eni ẹ kia okia ezọ.

5 Zobe ni agbọ oye o nuata shi oghumhe ukpaghọ, zẹ ni emini u mhọli o ke khuese ẹ. Irari khi Ẹshinegba ọọ lie,
 “Mhi aa tigbe ya zẹ obo,

mhia ya tsue pfa ghue.”†

6 Lọli o zẹ ni awa rọ ya ri igbedu lie,

“Onomhue ọ khi

okpaghiobo oyemhe,

mhia ya tigbe na ulishi.

Elo ogbọ dobe ya li mhe?”†

† 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDeut 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li zẹ Okiali 19.12-13

* 12:21 Li zẹ iDeut 9.19 † 12:24 Li zẹ Igbae 4.10 † 12:25 Li zẹ Okiali 20.22 § 12:26 Li zẹ Agai 2.6 * 12:29 Li zẹ iDeut 4.24 * 13:2 Li zẹ Igbae 18.1-8; 19.1-3 † 13:5 Li zẹ iDeut 31.6,8; ijosh 1.5 † 13:6 Li zẹ Iwolo 118.6

⁷ A pfi eloe bino eni e ralo na e ena eleele. Eni e ri irudunga gue ungmehi oyi Eshinegba ye e. A sa je abi e li ngeli ramhi ni e ro ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. ⁸ IJesu iKirisiti, abeghuo o khi, ode, amo, ali agboagbo.

⁹ Khi ze ni osese egbholi ododa e tsua e udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, o a khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni o a kpaghie eni e rewe gbe akanya obo. ¹⁰ Ama awa mholi atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba na elemhi owa ugamhi oyi egbo iJu e a mholi afu ya rote le emhi iluasobo. §

¹¹ Eri Oni o kpada na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyi egbo iJu o o tsua o lia eyi elamhako lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya ro luase obo shi olamhe irotopfa, ama eri a rue eni idiegbe eyi eni elamhako fie ifui apfe je odagbe ya tose-a.* ¹² Onana o ze ni iJesu o ro li ghu-a shi ikhokho apfe, ni o ro ri o lia eyoli ri egbo khi eni e pfuase. ¹³ Irarigho, a ze ni awa le deba li ikhokho apfe ni awa nu oli me omama ni o me. ¹⁴ Irari khi agbo oola, awa aa mholi eoli ni o la agboagbo, ama eoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi eke e khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rote iJesu ke ri iluasobo ikuoghi na Eshinegba. Ini awa ligho, eri awa pfi otsele shi o khi loli o khi Onomhue. ¹⁶ A khi yele onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghie egbe obo, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Eshinegba eloe.

¹⁷ A ke suo eso na eni e ralo na e, a ri egbe e tiemhie na omhese oyewe. Eri e ri ukpeloe shi e egbe abi eni e ya rokhase abi e li gbe. A ke suo eso na we ni akanya ni e gbe o ri oghel na we, ini o khi khi itsua na we, irari khi u wa mholi eleli ni u ya me o. ¹⁸ A ke lema na anye. Anye lese khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo e ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. ¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema e, a lolo lema Eshinegba o gbo remhe kele nyene egbe bhale deba e. ²⁰ Mhi lema Eshinegba o na opfome, oni o ri o lia oyi ishobo na agboagbo rote eghuli guise iJesu Onomhue le, ikhi Orisumha-kia oniemhi oyi isumha ogho. ²¹ O ri eminete nya shi e egbe ni a ro ke ri ele oghuemhe oyoli. O gbo gbe ikanya eni e ti oli eloe shi awa egbe, rote obo oyi iJesu iKirisiti, ni o mholi ufumhi na agboagbo. Atse.

²² Inyoghuo-mhe, mhi lema e, a kuegbe-a ri eso shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi e ena o a lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a lese khi a she rue iTimoti inyoghuo awa oga ighumha lasele. Ini o kele bhale, mhi ya roli bhale ya me e.

²⁴ A tse eni e ralo na e nya, ali egbo eyi Eshinegba nya. Inyoghuo awa eni e la Itili e tse e.

²⁵ Okhale oyi Eshinegba o ka nu e nya la. Atse.

§ **13:10** Emini onana o ngme khi, 'Awa mholi atete ni o khi apfida ni iJesu o la ri idiegbe oyoli luasobo. Ama egbo ni e e sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi egbo iJu, e te ya mholi imiepfuese, e a mholi okemhi shi oni atete ona.' * **13:11** Li ze iLev 16.27

Ebe ni IJemhisi O keke

¹ Mhēmhē ijemhisi ni mhi khi ɔni ɔɔ ga ɔyi Ɛshinēgba ali ɔyi iJesu iKirisiti Ɔnɔmhuē mhia keke ebe ona ghi ɛgbɔ eni e miesuɔ, ni ɛ la ɛdɛli igbɛva eyi ɛgbɔ iZirɛni, ni e gbhiaku elemhi ekɛ agbɔ nya.*

Mhi tsɛ ɛ.

Ke ghele elemhi imufe

² Inyoghūo-mhɛ, leli ɔli shi emhi oghelɛ ini imufe ɔdɔda e bhale debɛ. ³ Irari khi u lesɛ khi ini a da mu irudunga oyɛ fɛ bino ne, iregbemie oyɛ o ya mɛ asha fu-a shi ɔ. ⁴ Zobɛ ni iregbemie oyɛɛ o gbe akanya oyɔli pfo, ni a mhɔli iwomhɛloɛ, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ɛa baku. ⁵ Ama ini ɔngeɛ ɔɔ nono ɛgbhali, ɔ mhila Ɛshinēgba ni ɔ pfo elemhi rɔ ɔ na ɔgbɔkpa, ni ɔa ya mɛ umha-guɛkia oyi ɔgbɔ. Ɔ ya rɔli na li. ⁶ Ama ini ɔɔ mhila, ɔ mhɔli irudunga ni ɔa mhue akhɔkhɔmhɛ, irari khi ɔni mhɔli akhɔkhɔmhɛ, eri ɔ li abi izughuse oyi okɛ oniɛmhi ni akpekpeli o pfi ɛ kia. ⁷ Ɔgbɔ oghoɔgho ɔ khi sa khi lɔli mɛ emhikhoghūo ya mie obɔ oyi Ɔnɔmhuē. ⁸ Ɔgbɔ ɔzidu eva ɔ khi, ɔa ya riɛɛ emini o mu amɛ.

Epfue ali umhamɛ

⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ena umhamɛ e ke ghele irari khi e ma ghale ukpelɛ oyi Ɛshinēgba. ¹⁰ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni e pfue, e ke ghele ini agbɔ o ke ti wɛ tiemhile. Irari khi eri epfue e ta a kua abi udodo. ¹¹ Irari khi ini ovɔ o ngale khi ɔɔ to, eri ɔɔ toɛ ebuli a, e khakha-a, idodo eyewɛ e de kua, isomhotse eyewɛ o yese a. Igħo, ɔni ɔ pfue ɔ li ya ta kua, abi ɔ li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyɔli.†

Imhɛɛ-bino ali imufe

¹² Ikhivɔɛ ɔ khi na ɔgbɔ ni ɔ kie migha ini ɔ mhɔli imufe, irari khi ini ɔ doɛ ri egbe mie, ɔ ya mie arula oghie oyi agbɔ na agbɔagbɔ, ni Ɛshinēgba ɔ she shobɔ khi lɔli ya rɔ na eni e nono ingme oyɛluɛ.

¹³ Ini a mu ɔgbɔ lighɔ fɛ bino, ɔ khi liɛ khi, “Ɛshinēgba ɔ mu mhɛ ɛ fɛ.” Irari khi ɔgbɔ ɔa ri onobe ya doɛ mu Ɛshinēgba fɛ, wɛkhi eri lɔli ɔ mu ɔgbɔkhoghūo ɛ fɛ bino. ¹⁴ Ama ɔghuɛmhɛ eyawa ni e di awa mu, e ri awa mhɔli imufe. ¹⁵ Eghɛghɛ agho ɔni ɔghuɛmhɛ o kha mɛ, o bia olamhɛ, ini olamhɛ o fu, khi o tɛ, o bia eghuli.

¹⁶ Inyoghūo-mhɛ a khi zɛ ni a di ɛ. ¹⁷ Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni ɔ ma ikpa na idane, o rɔte ɛ tiemhile. Ɔni ɔa ya mu pfi abi aroro ni ɔɔ je oola je oobɔ. ¹⁸ Ɔghuɛmhɛ oyɔli ɔ rɔ ri ungmehi igesikia oyɔli ri awa bhale agbɔ, ini ɔ mɛ asha ri awa khi imɔmhi eni ododɛ elemhi emini o ma nya.

Isuɔ-ungmemhi oyi Ɛshinēgba ali irɔli-gbe akanya

¹⁹ A sato ona inyoghūo-mhɛ, ɔgbɔkpa ɔ keke ke suɔ ungmehi, ama ɔ khi keke ke ngme unu, ɔ khi gbo keke ke mhue elemhi ibibi. ²⁰ Irari khi elemhi ibibi

* 1:1 Li zɛ iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li zɛ Aza 40.6-7

oyi oḡbọ ọa ri oḡbọ ọ mhọli iguẹ-ngeli oyi Eshineḡba ²¹ Irarighọ, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha ẹ ma-a. A ri egbe ẹ tiemhile na Eshineḡba, a ri ẹloe shi ungmehi oyọli, ikhi oni a rọ kọ ẹ udu, ni o doḡe ya mie ẹ pfuese. ²² A khi khi eni e leṣe ri eṣo suọ tṣe ni ẹ ẹ di egbe wẹ, a ri ochoghọ ke ri emini a suọ gbe akanya. ²³ Oni ọ ri eṣo suọ oni ungmehi ni ọa riẹle emini o ngme, eri ọ li abi oni ọ le ya bino egbọli ughẹgbe abi lọli li. ²⁴ Ọ kha bino egbọli se, ọ vu aghọ le, aghọagho ọ yele abi ọ li-a. ²⁵ Ama oḡbọ ni ọ bino elemhi ushi ni o gba pfo ni ọọ rue oḡbọ ọ le, ni ọ kiele ẹ riẹle emini o ngme, ni ọa yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini ọọ riẹle kpa.

²⁶ Ini ọngẹ ẹ ọ rue egbọli khi ọna ugamhi lọli khi, ni ọa rọ lolo mu ẹlemhi oyọli mhue kpẹ, egbọli ọọ di. Ugamhi afue ọọ ga. ²⁷ Ugamhi ni o pfuase ni ọa mhọli ifue ni Eshineḡba Ita awa ọọ mie lọli o khi, ni u rọ ri ukpẹloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini ẹ ẹ me osoli. Ali ni oḡbọ ọ mu egbọli ini agbọ o khi ri ichimhi mu ọli.

2

A khi zoḡe egbe ẹ

¹ Inyoḡhuo-mhe, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniemi suọ, a khi riẹle khi ọnana ọ kpe mhe ne. ² Ini a fe bhale ya ẹ khi oḡbọ ni ọ pfue ni ọ sọ ukpẹkhuli oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oyẹ le, ali ni a rọ gbo me khi ọna umhame ọ sọ ijeje ide li lole. ³ Ini u ri ekpe na ọni ọ sọ itsua ni e somhotse ne, ni u rọ liẹ ọli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u rọ liẹ ọna umhame, “Migha oobo,” okekha khi eri u wẹ ọli, “Shito ekekhe epfe awẹ eyemhe.” O fe ti ghọ? ⁴ Aa she riẹle azoḡomhe deba egbe ẹ eghọ? Aa gbolo ri isamhi ebe ẹ gue egbe ẹ ezo eghọ?

⁵ A ri eṣo shi mhe eke inyoḡhuo-mhe, ọa khi eri Eshineḡba ọ she ze ena umhame ukpẹloe agbọ, ni e mhọli epfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ rọ shobo na eni e nono ingme oyọli? ⁶ Ama u she me ena umhame bie. Ọa khi eri eni epfue e li ẹ le? Ọa khi wewe e re ẹ ye ikotu? ⁷ Ọa khi wewe ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a ọni a kugbe ọ?

⁸ Onete wa riẹle ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.”*

⁹ Ama ini u riẹle azoḡomhe, u she lamhe, ushi o gbo pfa ezo mu ẹ khi ọni ọ gbe ushi-a u khi. ¹⁰ Irari khi ọnini ọ da ri ishi nya ghue ni ọ pfi do elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpole nya ọ gbe-a. ¹¹ Irari khi ọni ọọ, “Khi kia okia.” Lọli ọ gbolo ẹ, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririẹ kia okia, ni u rọ da gbe ugbeli ne, oḡbushia u khi.†

¹² A ke ngme ungmehi, aa ngeli abi egbọ eni a ri ushi inono ya gue wẹ ezo, ikhi ushi oni o ri epfua a na oḡbọ. ¹³ Irari khi Eshineḡba ọa ya mhọli ilelemhi na oḡbọ ni ọa ya mhọli ilelemhi, ele ni Eshineḡba ọ roli ya gue ezo. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a re ẹ gue ezo.

Irudunga ali iro-gbe akanya

¹⁴ Inyoḡhuo-mhe ini oḡbọ guele khi lọli mhọli irudunga, ni ọa rọ mhọli iro-gbe akanya, onete onoghoo o ya li nali? Imiesuo oghoghọ ọa ya doḡe tsumhi ọli? ¹⁵ Ini a fe bhale ya ẹ khi inyoḡhuo awa ọni omose okekhi okpotso ọa mhọli itsua ni a sọ ali eminale ni ọ ya le ogbele. ¹⁶ Ni ọngẹ ọ rọ gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne,

* 2:8 Li ze iLev 19.18 † 2:11 Li ze Okialia 20.13,14; iDeut 5.17,18

Ɛshinegba ọ khi zẹ ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni ọa rọ mhọli emhi khoghuo ni ọ riẹle na, ighe onete ni o riẹle? ¹⁷ Eri o li abine khi ogbọ mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga luẹghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

¹⁸ Ama a dobe ya me khi ogbọ ọọ li, “U mhọli irudunga, mhemhe mhi gueye ọli khi irogbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khasẹ mhe ni ọa mhọli akanya igbegbe, mhemhe mhi ya ri emini mhi riẹle rọ ri irudunga oyemhe khasẹ e. ¹⁹ U miesuọ khi Ɛshinegba oghuo ọ khi, oo ti gba. Egbegi ayemhe eyi okphaghie e mie ona suọ, ee na ulishi, ee guọ. ²⁰ Yeye omose ooyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbegbe, khi afue o khi? ²¹ Ọa khi emini ititawa Aburaamu ọ riẹle a rọ rọli lie khi oni ọ pfuase ọ khi, abi ọ rọ ri omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete?† ²² U me ọli khi irudunga ali irogbe-akanya oyọli e ga gbe akanya kugbe, emini ọ riẹle o ri irudunga oyọli gba pfo. ²³ Lọli o zẹ khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu ọ mie Ɛshinegba suọ, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli omole Ɛshinegba. §

²⁴ U me ọli egho khi emhi ni ogbọ ọ riẹle a rọ lie khi ogbọ ọna ipfuase ọ khi, ọa khi irudunga tse ogbọ ọ rọ khue pfuase. ²⁵ Igho o gbo li egbe oyi iRe-abu ni ọ khi adegbe. Emini ọ riẹle o rọli khue pfuase odalo oyi Ɛshinegba. Abi ọ li mu egho iZireni ni e bhale ya tokpẹ eke bino epfese. Ni ọ gbo kpaghie we obọ ni e rọ me asha na rote ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhe o li khi oni ghua, igho irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabọ oyi elemhi

¹ Emole mhe, ee nya a khi ya khi eni ee sese, irari khi a lese khi anye ni anye khi eni ee sese egho, a ri ezọ oni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mhọli ashini awa te pfi do. Ama ini ogbọ ọa pfi do elemhi ungmehi oyọli ghue, ogbọ oni ọ gba pfo ọ khi, ni ọ dobe e mhesẹ ni idiegbe oyọli nya.

³ Eri a sọ achi aghekpe unu ni ọ ke suọ esọ na awa, lọli o zẹ khi awa dobe nga li e je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme oko oke oniemi bino, ashini o gbẹdi ramhi egho, ni o kha khi akpepeli oniemi o kha rie e li, ukuku akhuli, oni ọọ gua li ọ rọ mu ọli ukhomhi e pfi je obiobini o ghole ọli. ⁵ Igho elemhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi ogbọ, o ma pfi okhorobo.

Sa ọ ghue, abi ukuku akhuere o lie ma ere osha. ⁶ Eri elemhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe ogbọ. Eri ọọ yese ogbọ-a nya ode khi ode. Ilimhi iriere oni erali ogho o te bhale elemhi.

⁷ Elamhako nya e zẹ e mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni e tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena oke o, ogbọ ọ dobe e mu we abo. ⁸ Ama ogbọ khoghuo ọa dobe ya mu elemhi abo. Eri o li abi osue enye obe ni ọọ gbe.

⁹ Oni elemhi awa rọ ọ kuẹghie Ita awa Onomhue. Lọli awa gbo rọ ọ ku itse na egho ni a rọ khokho Ɛshinegba ma. ¹⁰ Ikuẹghie ali itse ikuku e rote unu oghuo e lasele. Ọa kha khi igho inyoghuo-mhe. ¹¹ Ame eni e ti unu ali ame ni ẹa ti unu ẹa dobe ya rote unupfie oyi oke oghuo ke chocho lasele. ¹² Inyoghuo-mhe, okhua-eni o fe dobe ya mo udumhi olivu? Wekhi eri olomu iba o dobe ya mo

† 2:21 Li zẹ Igbae 22.1-14 § 2:23 Li zẹ Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8 * 2:25 Li zẹ ijosh 2.1-21

* 3:9 Li zẹ Igbae 1.26

udumhi okhua-eni? Igho okẹ oni ọọ chọchọ amẹ ugbheli, ọa doḅẹ ri amẹ eni e ti unu ya lasẹle.

Iku ilẹsingme eva

¹³ Ọghuo ọ elemhi ẹ ọ khi ọtsegbhe ni ọ mhọli ilẹse? Oni ọgbọ ọ ri angeli onete oyọli rọli khase, ikhi onete ni ọ ri iregbe-tiemhile ni o rọte ilẹsingme bhale rieḷe. ¹⁴ Ama ini u mhọli ayemhe ubogbo ali emhi-itogbe shi udu oye, khi vuse ipfua shi ọ, ni u rọli kie oni igesikia. ¹⁵ Ilẹsingme oghoghọ ọa khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni ọa rọte Ayemhe-no-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghie o te lasẹle. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ọdoda, e ma la akaghọ. ¹⁷ Ama egbhe ali ilẹse ni o te idane bhale, eri o kpe te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri ọọ kuegbe-a, o ri egbe ọli ẹ tiemhile na ọgbokpa pfo, o mhọli elemhi-iamhe, o ri unomhi angeli onete ẹ khase. Ọa ya gbe azẹba, o mhọli igesikia. ¹⁸ Eni ẹ nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete kọ, ikhiẹse oyi ipfuase ẹẹ me.

4

A ri egbe ẹ na Eshinegba pfo

¹ Elo ọọ pfi okhọli ali uwola a na ẹ? Ọa khi itobọ ọghuemhe, ni e la ẹ udu nu ẹ a khọli o zẹ ni a rọ nu egbe ẹ khọli? ² Emhi ọọ ghọle ẹ, ama aa mhọli ọli. A gbe ugbeli, a mhọli ẹloe-iamhe ama a doḅẹ mhọli emini ẹẹ ghọle ẹ. A kha wola, a khọli. Aa ya mhọli emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a rọ shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila rọ li agbo shi egbe.

⁴ Ẹẹ ni a khi egbo ni e li abi okpotso ni ọọ kia okia, eri aa lese khi ini emhi agbo o ghọle ẹ dọse, khi obe Eshinegba a khi? Onini ọ da zẹ agbo ona omole ne, obe Eshinegba o khi. ⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, eri ayemhe ni Eshinegba o rọ shi awa egbe ọọ kpe ofuma egbegbo, ni o khia khi eri ọọ nono ni awa khi oyi Eshinegba pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba o khi ma okhale na awa. Onana o zẹ ni Ebe-no-pfuase o rọ liẹ,

“Eri Eshinegba

ọ mu okhọli ẹ vule shi
oni ọ ti egbe ọli ẹ nga ọ.

Ọọ somhi elemhi

oni ọ ti egbọli ẹ tiemhile.”*

⁷ Ri egbe ẹ tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tsese ku okphaghie o ti kia ne, khi ọ ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi ọ ya ti bhale debe. A kpe abọ eye ẹ-a, ẹẹ ena olamhe, a ri udu oye ẹ shi eni e pfuase, ẹẹ ezidu-eva. ⁹ Viẹ osoli, viẹ oya, mu egia oye mele evie-a, u gbo mu oghelẹ oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe ẹ tiemhile odalo oyi Onomhue, khi ọ ya ti ẹ nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhe. Ini u da yese onuzava oye ni a ga mie iKirisiti suọ eva-a ne, ni u rọ da gue ọli ẹzo, ushi wa zẹ ifue, ni u wa gue ẹzo. Ini u gue ushi ẹzo, wa ke khi oni ọ ri ushi ẹ gbe akanya! Ama oni ọ gue ọli ẹzo u ke khi. ¹² Eshinegba lolighuo tse ọ khi oni ọ rue ushi na agbo ni ọọ gue ọgbọ ẹzo egbe-a. Lolighuo tse ọ doḅẹ a tsumhi, ni ọ doḅẹ a gbe-a. Ọghuo u sa khi u khi ni u wa gue ọgbọese ẹzo?

Awa khi ke tono obọ udu

* 4:6 Li zẹ Ekpi 3.34

¹³ A suọ mhe, ye ye ni u we, “Amo okekhi ako awa ya ye ẹoli ona okekhi ogho, awa ya la oobo elemhi ukpe oghuo, awa la oobo gbe akanya ona ali ogho, awa gbe ukpago tima.” ¹⁴ Waa lese emini ogbe na ako o ngme ne, wekhi emini a ya me ako. Se u lese abi agbo oye o ya li? Eri u li abi utughunu ele uzogbe ni oọ lasele ukuku eghẹghe, o gbo kala-a.† ¹⁵ Eri u kha ri ochogho lie, “Ini o ghole Onomhue, awa ya la agbo, awa li ona ali ogho.” ¹⁶ Mena eri u wa tono obo udu, waa ti ipfuabo nga. Itonobo-udu eghogho nya ẹa gbe akanya.

¹⁷ Irarigho, onini o da lese onete ni o kha ri ele ni o ra ro da ri ele o li ne, olamhe o khi na li.

5

A tse agua ye eni e pfue, ni ee nase eni ẹa pfue.

¹ Ghe ii, ee eni a pfue, a vie, a vie oya irari osoli ni oọ bhale na e. ² E pfue eye e, e she ke a, a khi esele e she re e ide le. ³ Igolu ali elomho eye e, e she mu oghuoghuo-a. Oghuoghuo ni e mu, e ya pfi otsele mu e, a ya na e osoli to o irari khi u ti ikpago ma leghe na egbe e ya ramhi memena.* ⁴ Waa fali egbo eni e gbe ikanya ishemhi oye ne ifata ne. Ee vie, ee wolo. Eviye oyi eni e nu e khise itsua ishemhi, o she ramhi esọ eyi Eshinegba ni o fune nya ni o mhue ekholi-okhue na iloghie.† ⁵ Eri u la agbo e li agbo nyafunafu, u li agbo o tsua kua. Wa le okpo, ali ofolo, u gbedi-a looghọ abi elamhi ni a mu ya gbe-a. ⁶ U she pfa ezọ ugbeli mu egbo eni ẹa mhue abi e li, u gbolo we-a. We we na, ẹa do be lie khi we we a lama shi e o.

Irabomudu elemhi osoli

⁷ Irarigho, inyoghuo, ri abo mudu ramhi ibhale oyi Onomhue. Bino ghue abi oghiale o lie migha khe eghẹghe ni ishemhi e la bie. Abi o li ri abo mudu ni otsuke o de, ni oruame o ro le. ⁸ Ye ye li ligho ri abo mu udu abi oghiale. Lolo ri ukpele shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Onomhue o ti bhale.

⁹ A khi ke me umha-gueli oyegbe inyoghuo-mhe, ini a khi gue e ezọ. Osọezọ o ga ti mama awa memena.

¹⁰ Inyoghuo-mhe, a ke khonya emekeguele ni ee ngme na Onomhue. Eri e ri abo mudu ini o ri khi e ya me osoli. ¹¹ A she kpe lese khi eni a khivose na, anye e lu egbo eni e ri egbe e mie. A she kpe suọ eko iJobu abi oọ ri egbe mie tse. A me emini Eshinegba o ri ele na li ikpukhokho. Onomhue, ona ilelemhi o khi.‡

¹² Inyoghuo-mhe, oni o mu egbe ne nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbo ali emhese. Ze ni, “Ti oye o khi ii, u ze ni iye oye, o khi iye.” Ini a khi me asha pfa ezọ mu e.§

Iromhi ni a ri irudunga so

¹³ Ini ongee o la elemhi omunu, o lema Eshinegba. Ini ongee oọ ghele, o to uwolo ikuẹghe. ¹⁴ Ini ongee oọ ghua, o ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ, ni e so iromhi na li, e ri eva oyi Onomhue ri oili to o li egbe.* ¹⁵ Eghẹghe ago, ni iromhi ni e ri irudunga so, ni o ri o li ze. Ni Onomhue o rote ughuamhi mu o li vule. Ini o lamhe olamhe, Onomhue o ya ro topfa li.

† 4:14 Li ze Ekpi 27.1 * 5:3 Li ze iMat 6.19 † 5:4 Li ze iDeut 24.14-15 ‡ 5:11 Li ze iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li ze iMat 5.34-37 * 5:14 Li ze iMak 6.13

¹⁶ Irarigho, a zono olamhe eyeye ye egbe e, a lema na egbe, ni a re e ze. Eri iromhi oyi ogbo ni o la ipfuase o migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷ Ogbonabi awa, Elaja o khi. Eri o te ekelembi udu lema egbegbo. Oo amee o khi rue, amee o mu oni eke elemhi ikpe ese ali ukhukhui.† ¹⁸ O gbo lema, oo amee o rue, amee o rue, eke o ri emhi ekomhi ze lasele.‡

¹⁹ Ini onge e o pfi egbegbi ode oyi Eshinegba shi eke, no ogboese o ro mu oli nyene bhale ukhokho, ²⁰ sato o khi, onini o mu ona olamhe rote ode egbholi oyoli pfi, o ya tsumhi ayemhe oyoli oboghuli, o guese olamhe ebubu na li.§

† 5:17 Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li ze 1 Ighie 18.42-45 § 5:20 Li ze Ekpi 10.12; 1 iPit 4.8

Ebe onodode ni iPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a miatse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapatosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo eso na iJesu iKirisiti ali ni o ri oia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita iJesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniemi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhasa ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghenge irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegho irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegho o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi oghel e oniemi ni unu o dobe e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni oo bhale deba e, e kuegbe-a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angmeshi-ek e oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gweye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemi, eghenge ni e ro ngme ungmehi ameguele. E roshaka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhasa eni emekeguele khi o a khi itobo eleli oye we a ro ri emhi ena khasa we ama irari oye e. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni weye e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khasa. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo eso na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li gho mholi ingeli ni e pfuase shi emiemini a riela nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase oo, "Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase."*

* 1:16 Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7

17 Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni oya ya gbe azeba ini o o gue ezo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egho. 18 Irari khi a lese khi oya khi emhi nabi igolu ali elomho ni e e li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. 19 Olia ni e ghale eyi iJesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni oya mhue ichimhi, a ro luase obo na awa. 20 Eshinegba o ze oli neni a ma agbo, o gbo ri oli lasele khase egbo ikpukhokho agbo ni awa la ena, irari oye e. 21 Obo oyi iJesu a te mie Eshinegba suo ni o te eghuli guise oni iJesu le, ni o gbo ri ufumhi oniemi na li, irarigho a mholi irudunga ali irudushi na Eshinegba.

22 Aborokhia khi a she ri udu eye e khi eni e pfuase egho, abi a ri ungmemhi igesikia a gbe akanya, ni a ro mholi inono na egbe e abi a ga miesuo, a kie ligho ke nono ingme egbe e. 23 Irari khi ungmemhi oyi Eshinegba ni o mhue agbo na agbo agbo a ro ri ele e bia, oya khi emini e pfua a ro ri ele bia. 24 Ebe-no-pfuase o ngme gho khi,

“Eri egbo nya
e li abi ebuli.

Eri isomotse oyewe
o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,
udodo e de o kua.

25 Ama eri ungmemhi

oyi Eshinegba o la o agbo agbo.”†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abo ye e.

2

Eche ni o mholi agbo ali ushishi no pfuase

1 A she ri ele e bia, irarigho, khi kono onobe shi elemhi deba o gbo, khi ke lo egholi, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do ogbokhoghuo okonyo ali khi ke ngme ungmemhi yese o gbo-a. 2 Ochogho, ze ni angeli oye e e li abi oyi emofe. Okiamhi egbegi ame inyeli eyi ayemhe ni o khi ungmemhi oyi Eshinegba, o ke gbe e. Eni a kha da, o re fu shi imiepfuese, 3 mena ni a she mu Onomhue fe bino ni a me oli me khi o o ti.*

4 Abi a li bhale deba Onomhue ni o khi eche no mhue agbo, ni egbo e kie, ama Eshinegba o ze oli, o mu oli eloe. 5 Igho, e e abi eche ni e mhue agbo, a ro to owa ayemhe, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhe eni e ghole Eshinegba, rote obo oyi iJesu iKirisiti. 6 Irari khi Ebe-no-pfuase o o,

“A bino khi mhi ri
eche gbe eke shi iZayo,
echele ebe ni o mu owa mhue,
ni mhi ze ni o mu eloe.

O ni o da ri egbe da li ne,
oya ya me omama.”†

7 Irari khi eche ona oni o mu eloe o khi na e e ni a mie oli suo. Ama eni ea mie oli suo, o khi,

“Eche ni itsona e kie,
ni o tigbe mele oni
o mu eloe ne nya-a.”‡

8 “Onana o kie gbo khi
 ẹchẹ ni ebubu ẹgbọ
 e ya kholo awẹ shi
 ukpokpomhi ẹche
 ni o ya pfi wẹ gbe.”

Itobọ khi ẹa ri ungmemhi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya e rọ de. Abi o kha li wẹ o li ẹghọ. §

9 Ama eni Ẹshinẹgba ọ zẹ a khi, ni a khi ekhemhẹ ni ẹẹ ga Ẹshinẹgba, ushishi na ipfuasẹ, ẹgbọ enayi Ẹshinẹgba, ni a rọ mẹ asha ri ikueghie na oni ọ rọte alo ebili lu ẹ lasele bhale ákpá ni o somhotse oyọli.* 10 Ẹghẹghẹ ni o dọsẹ aa kpẹ khi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, ama memena, ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba a ke khi, aa kpẹ mhọli ilẹlemhi na ẹ, ama memena Ẹshinẹgba ọ she mhọli ilẹlemhi na ẹ. †

Ighumha eyi Ẹshinẹgba

11 Emọle mhẹ, mhi lema ẹ, ẹẹ abi epfẹse ni a la elemhi agbọ ona, a lase oghuẹmhe ni e khi eyi olamhe le, ni e mu okhọli ẹ vule shi isamhi eye ẹ ọ. 12 A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabọ oyi ẹgbọ ni ẹa miesuo. Ini e tseku ẹ zẹ ẹ unu, e kie ke mẹ ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kuẹghie Ẹshinẹgba, ogbẹle ni ọ ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

13 A ri itobọ Onomhẹ ke ri egbe ẹ tiemhie na eni ẹẹ mhẹse nya ni a mu vule shi iteva ẹgbọ. Okekhi oghie ni ọ funẹ, 14 okekhi igovunọ ni oni oghie ọọ ghie ọ ke nasẹ eni e pfidọ, ali e ke kuẹghie eni e riẹle onete. 15 Irari khi eri Ẹshinẹgba ọọ nono ni a pfi ẹgbọ okhọlọ okpẹ unu, rọte angeli enete ni a ya ke ngeli. 16 A ke ngeli abi ẹgbọ ni ẹa mhọli ọzuodẹ, ama a khi zudigba umha mhọli ọzuodẹ oyẹẹ ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba. 17 A ke ri ekpẹ na ogbọkpa. A nono ingme oyi ẹgbọ ni a ga rọ khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Ẹshinẹgba. A gbo mu ekpẹ ẹ na oghie.

18 Ẹẹ ni a khi eni ẹẹ ga, a ri egbe ẹ tiemhi ekẹ na eni e khi ega eye ẹ. Oa khi ega ni eri opfomhe ngeli deba ẹ tse ama li shi eni ẹ ngeli angeli ni o ze deba ẹ. 19 Ẹshinẹgba ọ ya khivose nẹ ini u ri egbe mie osoli anasemhe ni u wa kha mẹ, itobọ khi u lesẹ oghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba. 20 Eleli onoghuo o la ọ ini ogbọ ọ mẹ osoli shi umha-sueso ni ọ riẹle? Ama ini u wa mẹ osoli shi onete ni u riẹle, ni u rọ ri egbe mie ọli, Ẹshinẹgba ọ ya khi vose nẹ shi ọ. 21 Irari onana Ẹshinẹgba ọ rọ lu ẹ, abi ijesu ọ rọ mẹ osoli na ẹ rọ ri angeli irọkhokhọ shi ekẹ na ẹ ni a ke deba. A rọsheka ke deba oni angeli. 22 Oa lamhe olamhe okhoghuo, wẹkhi eri a mẹ khi ọ ngme ungmemhi ẹgbhọli. † 23 Abi ẹgbọ e rọ tseku u tsue ọli, ọa tsue wẹ shi ọ. Abi ọ rọ tseku mẹ osoli ọa tsekha wẹ. Ama eri ọ ri egbọli mhọli Ẹshinẹgba obo, oni ọ guẹ sọ ẹzọ shi ode igesikia. § 24 IKIRISITI lolighuo ọ tsua olamhe eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu ẹghuli olamhe, ama ni awa la agbọ iguẹ-ngeli elemhi ipfuasẹ. Utse ni a kuale ọli o ri awa ze.* 25 Eri a kpẹ la agbọ abi osumha ni ọ waa, ama a she mu pfi deba Oni Orisumha-kia ni ọ khi oni ọ khekhe ayemhe o ye. †

§ 2:8 Li zẹ Aza 8.14-15 * 2:9 Li zẹ Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iĐeüt 4.20; 7.6; 14.2; iTatọ 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li zẹ Osia 2.23 ‡ 2:22 Li zẹ Aza 53.9 § 2:23 Li zẹ Aza 53.7 * 2:24 Li zẹ Aza 53.5 † 2:25 Li zẹ Aza 53.6

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali odo we

¹ Ee ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo e, ishegho a khi me ongewe ni o a mie ungmehi oyi Eshinegba suo, ni eni edo e ri itobo ekpe ni a mholi a na we ali angeli eyi e mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasese,*
² ini ee me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. ³ Khi ze ni isomhotse oye o rote akhue idiegbe ri egbe khase, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbano itsua ni e somhotse.† ⁴ Ochogho, ze ni isomotse oye o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni o a ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhe no pfomhe, ni o ghole Eshinegba ne nya. ⁵ Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Eshinegba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we. ⁶ Abi iSera o li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Imi oni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.‡

⁷ Igho, ee edo, a gue ke ngeli deba ighue e. A ri iwomhelo nu we ke ngeli. A lese khi ea mhue ekpabo abi ee. A gbo lese khi eni e nu e mholi okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Eshinegba ni o mholi agbo onogbo e li khi. A gue ri eloe ke khu we, ini emhikhoghuo o khi zu iromhi oye ede.§

Ime-osoli shi onete iriele

⁸ Ozukhomhi ungmehi oyemhe khi, ee nya a mholi udu oghuo, a mholi ilelemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghuo, a vie osoli ke na egbe, a ke ri egbe e tiemhile. ⁹ Khi ri onobe fata onobe. Ini ogbo o tsue e, khi tsue oli shi o, ochogho so iromhi onete na li. Itobo khi eri Eshinegba o lue ni u khi ogbo oyoli, ni u le ikhivose ugu. ¹⁰ Irari khi,

oni o da a nono
 ni loli me gboli
 ali ni loli mholi
 ebubu ogbele enete,
 o khi ke ri elemhi oyoli
 ngme ingmemhi ebe,
 ali ingmemhi egbholi.

¹¹ O mema ya me
 ingmobe na,
 oo riele onete.

Oo mema ya ke
 nono opfomhe,
 o na khu oli.

¹² Irari khi eri ukpeloe
 oyi Onomhue o la
 egbo eni e gue ngeli egbe,
 eso eyoli e khueghie-a
 shi iromhi ni e so,

ama elemhi e ma bi
 Onomhue deba egbo okholo.*

¹³ Oghuo o ya ri emhi obe li e, ini onete iriele o mema ghole e? ¹⁴ Ama ini u tseku me osoli shi onete iriele, ikhivose o khi ne. "Khi na ulishi ogbokhoghuo."

¹⁵ Ama a rote eke elemhi udu oye rue iJesu abi Onomhue oye e. A ke mu egbe

* 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 18.12 § 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19 * 3:12 Li ze Iwolo 34.12-16

shi eke eghēgheḱpa, ini oḱbōkhoghūo o ya mhila e emini irudushi oyeḱ o migha nga, ni a gue ḱli ye we. Ama a ri ipfōmhē-udu ali ekpe ke so we o.† 16 Zobe ni udu oye o pfuase ishegho ni eni e ngme onobe shi angeli onete oye abi oni o deba iKirisiti, e me omama ingmemhi ipfuēche oḱbō-a eyewe. 17 Ini o ghole Eshineḱba ni u ro me osoli shi itobō khi u rieḱe onete, o ti doḱe khi u me osoli shi oḱhōlo ni u rieḱe. 18 Irari khi iKirisiti o ghu-a shi olamhe oyi oḱbōkpa utoghūo kpe, ikhi ḱli ni o pfuase, o me osoli na ena umhapfuase, ni o ro rue awa bhale ghi Eshineḱba. A gbe ḱli-a alo gbugbugbu, ama o la agbō elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise ḱli le bhale agbō. 19 Elemhi ayemhe ni o la, o ro vu ya tse abo usomhi onete oyi Eshineḱba ye iyemhe ni e la owa ighumha. 20 Iyemhe ena e khi eni ea suḱ eso, abi Eshineḱba o ro ri abo mu udu, ni iNoa o ro khali oḱo-oke oniēmhi se. Eḱbō etu-olale kpele a pfuase elemhi oni amē.‡ 21 Oni amē o migha shi ibatizi, ona o mie e pfuase memena. Oa khi ilēḱe khuē ichimhi idiegbe-a, ama, imhōli udu ni o pfuase deba Eshineḱba ni o tsumhi e roḱe iroḱe eghuli guale oyi iḱesu iKirisiti. 22 Iḱesu iKirisiti o she je iloghie, o shito epfe obō obita oyi Eshineḱba, o mhese e na igeni ali afu ali ekpabō ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

1 Abi o ro khia khi iKirisiti o she me osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mhōli angeli oghōgho, irari khi oni o da ligho me osoli idiegbe ne, oa ke gbo mhōli emini o ri olamhe e rieḱe. 2 Roḱe memena je odalo elemhi agbō oye, khi gbo ze ni oḱghuemhe idiegbe oye o mhese ne, ochoghō, ze ni u ke ngeli abi Eshineḱba o li nono ḱli shi. 3 A she kpe pfuse ukpokpomhi eghēghe-a je ukhokho ro o rieḱe emini eni ea miesuo e rieḱe. A la agbō itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilitsa igaga. 4 Ama memena, abo e sha we khi aa ke nu we a rieḱe ikhiakhiamhi emini eḱe rieḱe, e ri itobō igho o tsue e. 5 Ama khi e mema ya gueye Eshineḱba abi e li gbe, oni o ya gue eḱbo ezo, shi eni e laḱ ali eni e ghua. 6 Onana o ze ni a ro tse abo usomhi onete ye eḱbo ni e ghua, ni a ro gue we ezo abi a li ya gue eḱbo na agbō ezo, ama eri e la elemhi ayemhe abi Eshineḱba o la o.

Gue ri ukpeloe ke khu isomhopfa eyi Eshineḱba

7 Eghēghe ni agbō o ro ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a doḱe toto obō iromhi isoso. 8 Oni o mema mu egbe ne nya khi, a nono ingme egbe e egbeḱbō, itobō khi eri inono oḱ khukhu olamhe ebubu.* 9 A ke mu egbe e epfese, ni awolo oa la. 10 Oḱbōḱo o ri isomhopfa ni o mhue ke kpaghiē onuzava oyoli obō, o ri igesikia ke ri eloe khu okhale oyi Eshineḱba odekhode. 11 Ini oḱbōkhoghūo o mhōli ungmehi ya ngme, o ke ngme ungmehi oyi Eshineḱba. Onini o ya kpaghiē oḱbō obō, o ri itoto ni Eshineḱba o ro na li rieḱe ḱli. Ni a ro bhale ya e khi a roḱe obō oyi iḱesu iKirisiti ri iḱueghie na Eshineḱba odekhode. ḱli o mhōli ufumhi ali ekpabō roḱe agbōagbō ya je agbōagbō. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

12 Emole mhē abo e khi sha e shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghue a me. 13 A ri ochoghō ke gheḱe khi a li nu iKirisiti me osoli ni o me. Eghēghe agho ni a mhōli oghēḱe oniēmhi, ini a ri ufumhi oyoli khase.

† 3:15 Li ze iMat 5.10; Aza 8.12-13 ‡ 3:20 Li ze Igbae 6.1-7.24 * 4:8 Li ze Ekpi 10.12

¹⁴ Ini a ri itobọ eva oyi iKirisiti ẹẹ tsue ẹ, ikhivọsẹ o khi nẹ, irari khi Ayemhẹ oyi ufumhi ali oyi Ẹshinẹgba o nu ẹ la. ¹⁵ Ini u mẹ osoli, khi zẹ ni a bhale ya ẹ khi itobọ khi u gbe ugbeli ali itobọ khi u do ighiatọ, wẹkhi angeli ikpamhika ali itashingme u rọ mẹ osoli. ¹⁶ Ama ini u wa mẹ osoli abi ọni o miesuọ, khi ze ni omama o mu ẹ, ama ke kuẹghie Ẹshinẹgba irari khi u wa yemhẹ eva oyọli. ¹⁷ Irari khi egheghe o she ramhi ni iguẹzo o rọ ya rọte Owa oyi Ẹshinẹgba ya gbaekele. Ini o te awa egbe gbaekele, se o ke beshi ya li eni ẹa mie usomhi onete oyi Ẹshinẹgba suọ egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi,

“Ini o ya munu ni a rọ tsumhi
ogbo ni o guẹ ẹ ngeli,
se o ke bie ya li
egbo okhọlo ni ẹa mhọli
Eshinẹgba egbe?”†

¹⁹ Irarigho, eni ẹẹ mẹ osoli, abi o li ghọle Ẹshinẹgba shi, e ri egbe wẹ mhọli Ẹshinẹgba ni o ma wẹ ni o zẹ ri egbe ẹ nga obọ. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye ẹ ude, ẹẹ ni a khi egbhali abi mhemhẹ mhi li khi ogbhali, ni mhi ri ẹloe mẹ osoli ni iJesu o mẹ, ni mhi gbo li ya mhọli okemhi shi ufumhi oyọli ini o nyene egbe bhale. ² A ri ẹloe ke khu isumha eyi Ẹshinẹgba ni a rọ nga ẹ obọ. O ga pfo ẹ udu ke ri ẹloe khu wẹ. Ọa khi irari eleli ni u ya mẹ o tse, ama abi ogbo ni o mhọli oguemhẹ ugamhi oyi Ẹshinẹgba.* ³ Khi ri itoto mhesẹ na egbo ni Ẹshinẹgba o rọ nge obọ, ochoghọ angeli o ye o khi irokhokho ni egbo ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni o khi Oṛẹloe-khu isumha onofunẹ o bhale, o ya ri arula oghie ni ọa tigbe ya taa nẹ.

⁵ Ẹẹ ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogboḳpa o ke ti egbe ọli tiemhi eke, àà ga egbe ẹ. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi.

“Eshinẹgba o ma biselemhi
ogbo ni o ti egbo li a nga,
ama o khi ẹ vose na eni
e ti egbewe ẹ tiemhile.”†

⁶ Irarigho, a ri egbe ẹ tiemhile na ekpabọ oyi Ẹshinẹgba ni e funẹ, ni o ti ẹ nga idane ini o ramhi oni egheghe.† ⁷ A zẹ otoemhẹ eye ẹ obọ na Ẹshinẹgba, itobọ khi o ya rue ẹ o le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, àà tokpe, itobọ khi o be ẹ ni o khi okphaghie, o kia gasẹ abi odumhi ni o ọ khoshe, eri o nono oni o ya mu nyanọ le. ⁹ Khi zẹ ọli lo ẹ le! Gbe lighi irudunga oye, itobọ khi u lese khi eni e miesuọ nabi yeye ni e la elemhi agbo ashakhasha e lili ẹ mẹ osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u mẹ osoli ukuku egheghe se, Eshinẹgba na okhale nya, ni o rọte iKirisiti lu ẹ shi ufumhi oyọli na agboagbo, o ya riele ẹ ti dose abi o kpe li ẹ egbe. O re toto, o mu ẹ mhọli re gbelighi. ¹¹ Ekpabọ o khi oyọli agboagbo. Atse.

Otse ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi rọ shi inyoghuo ni o mhọli igesikia o nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni ọa nuẹ ghi ẹ, rọ ri udu shi ẹ o ali ni a rọ lese

† 4:18 Li zẹ Ekpi 11.31 * 5:2 Li zẹ iJon 21.15-17 † 5:5 Li zẹ Ekpi 3.34 † 5:6 Li zẹ iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14

khi emiemi a rię mę khi egbegbi okhale oyi Eshinęba na. A mu ọli mhue gagaga. §

¹³ Egbọ eni e miesuọ ni a zę abi ęę na eke iBabilọ, ęę tse ę, li shi iMaki ni ọ limhe egbe abi omimhe.* ¹⁴ A ke tse egbe ę a ri inono ghele mu egbe. Opfomhe o ka nu ęę nya ni a la elemhi iKirisiti la.

§ 5:12 Li zę Ika 15.22,40 * 5:13 Li zę Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

Ebe onuzi-eva ni iPita O keke

¹ Mhemhe iSamo iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mholi irudunga nabi oyi anye ni o mu eloe, ni a rote angeli onete oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti Omiepfuese ro na we.

² Okhale ali opfomhe o ka khi oyece rote ilese ni a lese Eshinegba ali iJesu Onomhue oyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Eshinegba

³ Itoto oyi Eshinegba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbo irudunga na awa, irari khi awa lese oni o ri ufumhi ali onete oyoli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabo eniemhi ena o ro rue isomhopfa ni e mu eloe ni o shobo na awa. Ini a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa me asha na pfue epfua ni o la oghuemhe emhi agbo, ni awa mholi okemhi shi agbo oyi Eshinegba.

⁵ Irarigho, rosheka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilese ma ingeli enete. ⁶ Ri igue-regbekia she egbe ma ilese, ri iregbemie ma igue-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghuo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghuo. ⁸ Irari khi ini u mholi eni ingeli enana egbegbo, e ya re ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilese ni u lese Onomhue iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni oa da mholi eni ingeli ena ne, oa ya me ke nuata, eri o ze alo, o she yele-a khi Eshinegba o she kpe khuese lu e olamhe enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarigho, inyoghuo-mhe, rosheka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbegbo. Ini u wa ligho, waa ya tigbe do owe eke-a wekhi eri u ya de.

¹¹ Egheghe agho Eshinegba o ya khueghie ode Omhese oyi Onomhue-a ne lo. Ikhi Onomhue na agboagbo Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esho shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele e le eni ingme ena nya egheghe kpa. Ini a ririe kpe lese we, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mholi ena. ¹³ Mhi lese khi o ti ni mhi yele e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbo. ¹⁴ IJesu iKirisiti Onomhue oyawa o she ro li khashe mhe khi ogbele eyemhe e ke bu, khi mhi kefe ya ghua. ¹⁵ Mhi ya rosheka ri ingme ena nya shi e odalo ni a ke sato o, ini mhi so ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloe me ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Oa khi okhe egbholi anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniemhi oyi iJesu Onomhue ye e. Alo eyanye anye ro me ufumhi oyoli. ¹⁷ Anye la agho ni Eshinegba ita o ro ri ufumhi ali ekpe na li, ni uruli oyi Eshinegba o ro rote otughunu ni o ge nyanyanya ngme, ni oo, "Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, o ma ghole mhe." ¹⁸ Eri anye suo khi oni ungmemhi o rote idane ngme tiemhile, abi anye ro nu oli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Igho anye li mholi iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbegbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esho shi oni ungmemhi, itobo khi eri o li abi akpa ni o la alo ebili e ge nyagha, ramhi ni ogbe o ro maghie alo-a, ni imeke oyi ukpetata na obili-atso o ro ge shi udu o ye. ²⁰ Ozukhomhi oni ungmemhi khi, a lese khi ungmemhi amekguele okhoghuo oa rote ilese oyi emekguele

* 1:18 Li ze iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

okhoghuo bhale. ²¹ Irari khi ungmemhi ameguele okhoghuo qa ri imelemhi oyi oqbo bhale ghue, ama Ayemhe-no-pfuase o la egbo egbe gbe akanya rewe gue usomhi oyi Eshinegba le.

2

Ena Osese egbholi ali epfua oyewe

¹ Abi emekeguele eyi egbholi e ke li la iteva eyi egbo iZireni, igbo esese egbholi e ya li la eteva. E ya tsua osese egbholi ni oo yese egbo-a lasele ke sese egbo, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igbo ebubu e e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhe egbholi lasele gueye e, ni e ro me asha di e mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezoo se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

⁴ Irari khi ini Eshinegba qa keshe igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi irierie, o ri iweghe ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. ⁵ Ini Eshinegba qa pfuese agbo onodio, ama o ri ochikpho oniemhi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni oo tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* ⁶ Ini Eshinegba o pfa ezoo mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe rielle irokhokho abi o ya li egbo ni ea mholi Eshinegba egbe,† ⁷ ni o ro pfuese iLoti, omose ni o gue ngeli, ni egbo ena umhasuo-eso e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ ⁸ Eri oni omose ona ipfuase onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli eghenge kpa shi ingeli okholo ni oo me ali ni oo gbolo suo. ⁹ Ini o khi igbo, Onomhue o lese abi o lie tsumhi egbo eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi egbo okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezoo. ¹⁰ Tete egbo ni e deba oghuemhe idiege oyewe ni e ri ukpeloe gbe omheshe oyi Eshinegba.

E mholi igbedu obe ali ititiege. Ulishi qa ya mu we ni e ro ri unu ghi igeni ro yese we-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mholi ekpabo dose eni esese egbholi ena, ea ya yese we-a khashe Onomhue. ¹² Eri eni egbo ena ee pfi unu-a shi emini ea lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea mholi egbhali ni a bia, ni a mu e gbolo le tse. Igbo e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfusa a ro ya fali we ota shi ode opfusa ni weweghuo e be na egbewe. Idobie ele oguota gboo, ee bino khi o khi agbo ilili, ni o ya khuese idiege oyewe. Egbo ebe e khi itobo khi ini e nu e le eminale inono kugbe egbo, eri e kiele e ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi we o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni oo gbe we qa tigbe e mholi ukpese. Egbo ni udu oyewe qa sheshe ee di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Eshinegba e la kia. ¹⁵ E she da egbegbo ode lase, e wase ode oyewe-a. E she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mholi ukpokoo shi ukpagho ni o ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akpHERE o dese shi angeli olamhe. AkpHERE ni o khia khi qa kpe mholi ungmemhi oqbo shi unu, ni o ri uruli oqbo nu iBelamu ngme shi angeli ujili.§

¹⁷ Eri egbo ena e li abi oke ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi ameh ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinegba o she rielle ilimhi irierie shi eke e khe we ni e la me osoli. ¹⁸ Eri ee ngme ingmemhi itono oboo udu, ali ingmemhi ni e vioolo, ro re egbo sato oghuemhe idiege oyewe, ni e ba di we nyene egbe je olamhe.

* 2:5 Li ze Igbae 6.1-7.24 † 2:6 Li ze Igbae 19.24 ‡ 2:7 Li ze Igbae 19.1-16 § 2:16 Li ze iNoba 22.4-35

Ikhi egbo ni e lẹṣe rọte ifuabo eyi egbo ni e la agbo egbhọli pfue. ¹⁹ E shobo epfua na wẹ, ama wẹwẹ ni e shi oni obọ onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha oḡbo ọ khi shi emini o da mhẹṣe na ayemhẹ oyọli. ²⁰ Irari khi, ini egbo e she da rọte oyese ni o la agbo pfue ne itobo khi e lẹṣe iJesu iKirisiti Onomhwe, ni e rọ gbo ri egbewe na emhi agbo ḡeṇo ne, ikpukhokho oyewe o ke khọlọ doṣe igbaekele oyewe. ²¹ O kha tinẹ ini ẹa bie kpẹ lẹṣe ode ipfuase oyí Eshineḡba lọ, khi e lẹṣe ọli se, e tigbe so ukhokho gbe ode ipfuase oyí Eshineḡba ni a rọ na wẹ. ²² Emini ọ li wẹ o rọkhasẹ khi ekpita ona khi igesikia lọ, ni ọọ,

“Áwá ọ mu egbe nyenẹ
gbo ya le ekpa
ni ọ kpa shi ekẹ.

Agulu ni a kpe khuṣe-a se,
ọ gbo mu egbe nyenẹ
je igbolọ ya pfue.”*

3

Onomhwe ọ nyenẹ egbe ẹ bhale

¹ Emọlemhẹ, ebe onuzi-eva ni mhi keḡe ẹ ghi ẹ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ẹ le ali ni a rọ mhọli isamhi eni e te ode. ² A sato ingmemhi ni emekeḡele ni e pfuase e ngme ni o she tẹṣe, ali omhẹṣe ni Onomhwe Omiepfuase oyawa o mhẹṣe rọte obọ ighiusomhi na keḡe eyawa.

³ Onodode, a lẹṣe khi ogbeḡe ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmehi oyí Eshineḡba a li egia e ya lasele. Eḡ li egia eḡ riele oghuemhẹ idieḡbe oyewe.*

⁴ E ya ke liẹ, “Iḡhe ibhale ni ọ shobo khi lọli ya bhale mena? Abi ititawa e te ḡhuloa, emhikpa e kiele ẹ je odalo abi e li rọte igbaekele agbo la ọ.” ⁵ Eri e famhi rọli shi iẹ-esọ-a, khi rọte ungmehi oyí Eshineḡba a te ma idane, ni a rọ gbo rọte amẹ ri amẹ ma ekẹ agbo.† ⁶ Ama, eni amẹ ena a gbo rọ ri ochikpho pfuse egbo na agbo onodio-a.‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laọ ogbe-namo, Eghiele oyí Eshineḡba a rọ rẹwẹ migha rẹwẹ ẹ khẹ opfuse oyí erali. Eri a zẹ wẹ obọ ọ khẹ ogbeḡe iguezọ ni a rọ ya pfuse egbo ọkhọlọ-a.

⁸ Emọlemhẹ, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeḡeḡhuo o li abi ogbeḡe agbeḡe, ogbeḡe agbeḡe o li abi ogbeḡeḡhuo ukpeḡe oyí Eshineḡba.§* ⁹ Ọa khi eri Eshineḡba ọ ti egbe ẹ je ukhokho shi emini ọ rọ shobo, abi egbo eghuo e liẹ sa khi ini emhi ọọ ti ekẹ eri o wu ekẹ-a eḡhọ. Eri ọ mema mhọli irabomudu na ẹ, itobo khi ọa nono ni ogbọkhoghuo ọ pfua, ama ni ogbọkpa ọ te agbo olamhẹ mu nyenẹ.

¹⁰ Ama eri ogbeḡe oyí Onomhwe o ya bhale abi ibhale oyí oghiatọ. Oni ogbeḡe, eri idane o ya ri okeke oniēmhi kele-a udemhija. Erali oniēmhi o daghiẹ emini e la idane nya kua. Ekẹ ali emhikpa ni e laọ e kala-a.†

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabise a kha ke fe khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshineḡba, ¹² abi a li ri elọe shi ekẹ ẹ khẹ ogbeḡe oyí Eshineḡba, ni awa ke riele emini o ya rọli bhale pia, ali ogbeḡe ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniēmhi o daghiẹ emini e la idane-a nyaa.

* **2:22** Li zẹ Ekpi 26.11 * **3:3** Li zẹ iJu 18 † **3:5** Li zẹ Igbae 1.6-9 ‡ **3:6** Li zẹ Igbae 7.11 § **3:8**

Emini a ri onana ngme khi Eshineḡba ọa deba eḡheḡhe gbe akanya. * **3:8** Li zẹ Iwolo 90.4 † **3:10** Li zẹ iMat 24.43; iLuk 12.39; i 1Tẹsa 5.2; Iro 16.15

13 Ama emini Eshinęba o rọ shobo, awa migha a khe, ikhi iloghie ali eke agbo onogbo, ni o khi apfe igue-ngeli.†

14 Irarigho, ee emole mhe, abi a li ri eloe shi eke e khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya e e shi ingeli ni ea mholi ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomhe.

15 Ri oli shi udu khi irabomudu ni Onomhue o mholi na awa, khi, ni o ba ri eghenge na awa mholi imiepfuese lo, ezeze abi inyoghwo awa iPolu o kpe li keke oli shi ebe ghi e abi Eshinęba o li ri oni ilęsingme na li. 16 Ina o kie lie keke oli shi ebe, ini o da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni o keke e tsua ingme eghuo ni e lolo e munu irọlo-ogbo-eso, ni egbọ ni ea mholi ilęse ali igesikia e kholo e mano, abi e lie khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-no-pfuase ni o ya ri epfua ghi we.

17 Irarigho, emolemhe, abi a ke rọ lese onana egho, a mu egbe e ini a khi ya deba ode egbholi oyi egbọ ena umhaso-eso, ini a khi rote iguemigha oye e de.

18 Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilęse ni awa lese Onomhue Omiepfuese oyawa ikhi iJesu iKirisiti. Loli a ri Ufumhi a na agboagbo. Atse!

† 3:13 Li ze Aza 65.17; 66.22; Iro 21.1

Ebe onododẹ ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mhọli agbo

¹ Anye keke ungmehi oyi oni o ri agbo o na ogbo ghi e, oni o rote igbaekele la o. Anye she suọ ọli, anye ri alo eyi anye me ọli, anye bino ọli, anye gbo ri abo eyi anye ti ọli.* ² Abi oni o ri agbo o na ogbo ona o ro feli lasese, anye me ọli, anye gbo li pfi otsele shi oni agbo na agboagbo ona. Lọli o nu Ita la, ni a rokhasẹ anye.† ³ Emini anye me ni anye suọ, anye gbo liẹ gueye e, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi ọli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghẹle oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi akpa

⁵ Onana khi usomhi ni anye rote obọ oyi Omi ọli suọ, ni anye gue e ye e khi, Eshinegba khi akpa, obili okhoghuo ọa fe la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu ọli la kugbe ni awa ro kie la elemhi alo ebili e kia, egbholi awa lo, awa aa la agbo igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi akpa a kia, abi loli ọli la elemhi akpa, ona o rokhasẹ khi awa nu ọli la kugbe, ishegho ọlia eyi iJesu Omi ọli, e khuşe awa olamhe-a pfuase. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mhọli olamhe, egbawa awa a di, awa aa mhọli igesikia. ⁹ Ama ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni o ri igesikia riẹle emhikpa; oni ọọ riẹle emini o te ode o khi, o ya ri olamhe eyawa topfa awa, o khuşe awa umha-pfuase egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa e khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele ọlo-egbholi-a. Ungmemhi oyoli ọa la agbo oyawa.

2

IKirisiti, okpaghiobo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ee mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya e khi ogbokhoghuo o lamhe, awa mhọli oni o nu Ita a ngme khe awa shi eke. Loli khi iJesu iKirisiti oni o pfuase. ² Loli o khi iluasobo ni a ro shishi olamhe eyawa-a, ọa khi eyawa tse ama olamhe eyi egbo kpa.

³ Ini awa ri omhesẹ eyoli e gbe akanya, loli awa ro ya lese gboo khi awa lese ọli. ⁴ Eni liẹ khi wewe e lese ọli ni ẹa ri omhesẹ eyoli e gbe akanya, elo-egbhue e khi, ẹa mhọli igesikia. ⁵ Ama onini o da ri ungmehi oyoli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi ọli egbe. Ina awa li ya lese khi awa ali Eshinegba khi oghuo awa khi. ⁶ Eni e da liẹ khi wewe e kugbe Eshinegba o ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti o liẹ ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, ọa khi omhesẹ olese mhi keke e ghi e, ama onodiọ lo, ikhi oni a rote igbaekele ro na e. Oni omhesẹ onodiọ ona o khi oni usomhi ni a she kpe suọ.* ⁸ Aboriekhi igho, omhesẹ onogbo mhi keke e ghi e, irari khi a me igesikia oyi oni omhesẹ ona iJesu egbe, a gbo me ọli agbo oyeye. Itobo khi obili o she e kalaa, oni akpa oyi igesikia o she e ge. ⁹ Onini o da liẹ khi loli la elemhi akpa ni ọọ biselemhi inyoghuo ọli ne, elemhi alo obili o kie la. ¹⁰ Onini o da

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14 * 2:7 Li ze iJon 13.34

nono ingme oyi inyoghuo ọli ne, elemhi ákpá ọ la, emhikhoghhuo ọa la li egbe ni o roji ya khi owe. ¹¹ Ama ọnini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, alo obili ọ la, alo obili ọ la kia gase. Ọa lese obini ọọ je, irari khi obili o she zuse ọli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi e eniye,
itobo khi a she ri olamhe topfa e
itobo eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi e, ee ita,
itobo khi a she lese ọli,
oni ọ rote igbaekele la ọ.

Mhi keke ebe ona ghi e ezele,
itobo khi a she mu
Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.

Mhi keke ebe ghi e eniye,
itobo khi a she lese oni Ita.

¹⁴ Mhi keke ebe ghi e, ee ita,
itobo khi a she lese ọli,
oni ọ rote igbaekele la ọ.

Mhi keke ebe ona ghi e ezele,
itobo khi a mhọli ekpabo,
ali khi ungmehi

oyi Eshinęba o la
elemhi oye e,

ali khi a she mu
Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.

Agbo ona o khi ghole e dose

¹⁵ Agbo ona o khi ghole e dose, wekhi emhikhoghhuo ni e la ọ. Ini ogbokhoghuo ọ mhọli oguemehe na agbo, inono oyi Ita ọa la agbo oyoli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbo, ni e khi, oguemehe olamhe idiegbe, emini ukpeloe o vie shi, ali itipfuabo-nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dobe e riele. Okhoghuo ena nya ẹa rote obo oyi Ita bhale, ama agbo ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbo ona ali emini e la ọ ni ee ghole egbo e she e dose, ama eni e riele oguemehe oyi Eshinęba e ya la ọ agboagbo.

Eni ee khọli iKirisiti

¹⁸ Eniye, ukpese agbo o she ti bhale! A she gueye e khi oni ọ khọli Omiepfuese ọ ya bhale, memena eni ee khọli Omiepfuese ebubu e she bhale agbo. Onana awa ro ya lese khi ukpese agbo o she ti bhale. ¹⁹ Eni egbo ena ẹa mema kie kpe khi eyawa, lolu o ze khi e rote awa iteva vu. Ini e kie kpe khi eyawa lo, e kpa migha. Ama eri uvumhi oyewe o rokhasẹ khi ẹa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Omiepfuese, Oni ọ pfuase ọ she ze e, irarigho a she lese igesikia. ²¹ Ọa khi itobo khi aa lese igesikia mhi ro keke ebe ona ghi e, ama itobo khi a lese igesikia, a gbo lese khi egbhọli ọa rote igesikia a lasele.

²² Mena, oghuo ọ khi ọlo-egbhue? Oni ọọ khi iJesu ọa khi oni Omiepfuese, lolu ọ khi Obe vule shi Omiepfuese ọ, lolu ọ kie Ita ali Omọ. ²³ Aa me ogbokhoghuo ni ọ kie Omọ ni ọ mhọli Ita. Oni ọ da mie-obo shi Omọ ọ, ọ li mhọli Ita.

²⁴ Zobe ni emini u rote eke suo o kie le egbe. Ini o ligho kie le egbe, u ya li kie nu oni Omọ ali Ita la kugbe. ²⁵ Emini ọ shobo na wa na, ikhi agbo na agboagbo.

²⁶ Ingme eyi egbo eni e nono ni wewe e yese e da ode mhi keke e ghi e. ²⁷ Ama ee oye e, ekpabo Ayemhe no pfuase ni a mie, o kie la e egbe, irarigho, aa ke khi eni a sese. Ama eri Ayemhe oyoli ọọ sese e emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ẹa khi egbhọli. A ri ose e oyi Ayemhe ke gbe akanya, a kie nu ọli la kugbe.

Imi Eshinegba

²⁸ Mena, eniye, a kie kugbe ọli ọ. Ishegho ini ọ feli lasele, awa mhọli igbedu ni omama ọa mu awa odalo oyọli, ini ọ nyene egbe bhale.

²⁹ Ini u lese khi iKirisiti khi ọni ọ migha shi ipfuase ọ khi, lese khi ọni ọ riẹle emini e te ode Omi Eshinegba ọ khi.

3

¹ A bino abi inono ni Ita awa ọ nono awa o li fu ramhi, ni a ro bhale ya e khi aa lu awa imi Eshinegba! Ni o khia khi igho awa khi! Emini o ze khi egbo na agbo ẹa lese awa khi, ẹa lese Eshinegba.* ² Emole mhe, imi Eshinegba awa khi, ama, awa aa lese ne, abi awa ya li, ama awa lese khi ini iKirisiti ọ lasele, awa ya li abi ọli, irari khi awa ya me ọli abi ọ li tee. ³ Ogbo kpa ni ọ da mhọli irudushi ona ne, ọọ mhọli oni ogueme ni ọ ro khi ọni ọ pfuase abi iKirisiti ọ li pfuase.

⁴ Onini ọ da lamhe ne, eri ọ gbe ushi oyi Eshinegba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Eshinegba-a o khi. ⁵ Ama u lese khi eri iKirisiti ọ bhale ni ọ ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe ọa la li egbe.† ⁶ Irarigho, ogbo kpa ni ọ nu ọli la kugbe, ọa ya lamhe ke le. Onini ọ kie da la olamhe ne, ọa fe me ọli ghue wekhi eri ọ lese ọli.

⁷ Eniye, a khi ze ni ogbohoghuo ọ di e ya de ode-a. Oni ọ da riẹle emini o te ode ne, ọ pfuase, ezeze abi iKirisiti ọ li pfuase. ⁸ Onini ọ da riẹle emhi olamhe ne, oyi Okphaghiẹ ọ khi. Irari khi te-ekẹ vu, okphaghiẹ ọ te e lamhe. Emini o ze ni Omi Eshinegba ọ ro feli bhale khi, ni ọ ro me asha pfueche ikanya eyi okphaghiẹ-a. ⁹ Ogbo kpa ni ọ da khi Omi Eshinegba ọ ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Eshinegba o la li egbe, ẹa ya lamhe irari khi Eshinegba ọ khi Ita we. ¹⁰ Onana o ri ikhioda shi iteva imi Eshinegba ali imi Okphaghiẹ. Enieni ẹa da riẹle emini o te ode ne ali ni ẹa mhọli inono na egboese ne, ẹa khi imi Eshinegba.

A nono ingme oyi egbe e

¹¹ Onana o khi usomhi ni a rote ekẹ suọ. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.‡ ¹² Khi li abi iKeni ni ọ khi oyi Ona Okholo, ni ọ gbe Ebeli inyoghuo ọli-a. Elo o ze ni iKeni ọ ro gbe ọli-a? Irari khi emini ọni iKeni ọọ riẹle, ẹa gbe akanya, ama emini inyoghuo ọli ọọ riẹle e khi eni e pfuase.§ ¹³ Irarigho, o khi sha e abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ẹa ti elemhi e. ¹⁴ Awa lese khi awa she te eghuli lasele je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini ọa da mhọli inono ne, elemhi eghuli ọ kie la.* ¹⁵ Onini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, ogbo-ugbeli ọ khi. U lese khi ogbo-ugbeli ọa mhọli agbo oyi Eshinegba shi agbo oyọli.

¹⁶ Ina awa lie lese emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti ọ ri agbo oyọli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi ekẹ na inyoghuo awa. ¹⁷ Ini ogbo ọ mhọli pfue, ni ọ ro me khi inyoghuo ọli ọ mhọli emini o to ọli, ni ọ ro mhọli ilelemhi na li, seẹ ọ li dobe ya lie khi ọli mhọli inono oyi Eshinegba? ¹⁸ Eniye, a khi ze ni awa ri ungmehi ali elemhi ke riẹle inono, ama awa ri iriẹle ali igesikia ke ri inono khase. ¹⁹ Ini awa nono ingme oyi egboese, awa lese khi igesikia awa la kia, awa mhọli udu opfomhe odalo oyi Eshinegba. ²⁰ Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezo mu awa, awa lese khi Eshinegba ọ fu dose udu oyawa, ali khi ọ lese emhikpa. ²¹ Irarigho, emole mhe,

* **3:1** Li ze iJon 1.12 † **3:5** Li ze iJon 1.29 ‡ **3:11** Li ze iJon 13.34 § **3:12** Li ze Igbae 4.8

* **3:14** Li ze iJon 5.24

ini udu oyawa ɔa da pfa ɛzɔ mu awa ne, lɔli awa rɔɔ mɔhɔli igbedu odalo oyi Ɛshinɛgba. ²² Emiemini awa da mhila kpa, awa te obɔ oyɔli ya mie ɔli, itobɔ khi awa ri ishi eyoli ɛ gbe akanya ali khi awa a riɛlɛ emini e ghɔle ɔli. ²³ Emini ɔ mhɛsɛ na awa khi, awa mie Omi ɔli iJesu iKirisiti suɔ, ali awa nono ingme oyi egbe, ɛzɛzɛ abi iKirisiti ɔ li mhɛsɛ na awa. † ²⁴ Eni e ri omhɛsɛ oyi Ɛshinɛgba a gbe akanya, eri wɛwɛ ali Ɛshinɛgba e ga kugbe, Ɛshinɛgba ɔ li kugbe wɛ ɔ. Itobɔ Ayɛmhɛ ni Ɛshinɛgba ɔ rɔ na awa, awa rɔ lɛsɛ khi awa kugbe Ɛshinɛgba ɔ.

4

Ke mu Iyemhɛ fɛ bino

¹ Emɔle mhɛ, a khi mie shi iyemhɛ nya ɔ, ama mu wɛ fɛ bino ni a mɛ ini obɔ oyi Ɛshinɛgba e te bhale. Irari khi emekɛguele eyi ɛgbɔhɔli ebubu e she fiɛ laselle shi agbɔ ona. ² Ina a li ya lɛsɛ ini Ayɛmhɛ oyi Ɛshinɛgba lɔ: Ayɛmhɛ nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti ɔ she bhale abi ɔgbɔ ne, oyi Ɛshinɛgba lɔ. ³ Ama ayemhɛ nya ni ɔa da mie-obɔ shi iJesu ɔ ne, ɔa rɔte obɔ oyi Ɛshinɛgba bhale. Onana o khi ayemhɛ oyi ɔni ɔ khɔli Ɔmiepfuese, ni a suɔ khi ɔɔ bhale, o she ga la elemhi agbɔ memena. ⁴ Ama enayi Ɛshinɛgba a khi, imi mhɛ, a she gbo mu emekɛguele eyi ɛgbɔhɔli ɔ le, irari khi Ayemhɛ ni o la ɛ egbe o fu dɔsɛ oyi ɔni ɔ la elemhi agbɔ. ⁵ Elemhi agbɔ eni emekɛguele eyi ɛgbɔhɔli eghɔ e rɔte laselle, ingmemhi agbɔ ɛɛ ngme, irarighɔ ɛgbɔ agbɔ e rɔ mie shi emini ɛɛ ngme. ⁶ Ama enayi Ɛshinɛgba awa khi. Ɔnini ɔ da lɛsɛ Ɛshinɛgba, lɔli ɔ ri esɔ ɔ shi emini anye ɛ ngme. Ɔni ɔa da khi oyi Ɛshinɛgba ne, ɔa ya ri esɔ shi emini anye ɛ ngme. Ina awa liɛ lɛsɛ ikhiɔda ni o la Ayemhɛ igɛsikia ali ayemhɛ ɛgbɔhɔli.

Ɛshinɛgba inono ɔ khi

⁷ Emɔle mhɛ, a zɛ ni awa nono ingme egbe, irari khi obɔ oyi Ɛshinɛgba inono o te bhale. Ɔni ɔ da mɔhɔli inono, Ɛshinɛgba ɔ khi itali ali khi ɔ lɛsɛ Ɛshinɛgba. ⁸ Ɔgbɔ ni ɔa da mɔhɔli inono ne, ɔa lɛsɛ Ɛshinɛgba, irari khi Ɛshinɛgba khi inono. ⁹ Eri Ɛshinɛgba ɔ ri Omi ɔli ɔtuɔghuo kpe ni ɔ ghie bhale agbɔ rɔ ri inono ni ɔ mɔhɔli na awa khase, ini awa a rɔte obɔ oyɔli mɔhɔli agbɔ. ¹⁰ Onana o khi egbegbi inono, ɔa khia khi eri awa nono ingme oyi Ɛshinɛgba, ama eri ɔ nono ingme oyawa, lɔli o zɛ ni ɔ rɔ ghie Omi ɔli bhale ni ɔ rɔ luasɛ obo rɔ shishi olamhɛ eyawa. ¹¹ Emɔle mhɛ, ini o khia khi ina Ɛshinɛgba ɔ li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ɔgbɔkhoghuo ɔa mɛ Ɛshinɛgba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Ɛshinɛgba ɔ la agbɔ oyawa, ali khi, inono oyɔli ɔɔ gbe akanya ni ɔ nono ni lɔli gbe agbɔ oyawa.*

¹³ Awa ga lɛsɛ khi Ɛshinɛgba ɔ la agbɔ oyawa, irari khi ɔ she ri Ayemhɛ oyɔli na awa. ¹⁴ Ali khi awa mɛ, awa gbo pfi ɔtsɛlɛ khi Ita ɔ ghie Omi ɔli ni ɔ rɔ khi Ɔmiepfuese oyi agbɔ. ¹⁵ Ini ɔgbɔkhoghuo ɔ mie shi ɔ khi Omi Ɛshinɛgba iJesu ɔ khi, Ɛshinɛgba ɔ la agbɔ oyɔli, lɔli ɔ li la elemhi Ɛshinɛgba ¹⁶ Isheghɔ, awa lɛsɛ, awa gbo mie shi inono ni Ɛshinɛgba ɔ mɔhɔli na awa.

Inono Ɛshinɛgba ɔ khi, eni e la agbɔ inono e nu Ɛshinɛgba la kugbe, Ɛshinɛgba ɔ li nu wɛ la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyɔli o liɛ gbe akanya ni ɔ nono ni lɔli gbe agbɔ oyawa, ni awa rɔ mɔhɔli igbedu ogbɛlɛ iguezo, irari khi eri awa li abi lɔli ekagbɔ ona. ¹⁸ Ulishi ɔa la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, ɔɔ khu ulishi

† 3:23 Li zɛ iJɔn 13.34; 15.12,17 * 4:12 Li zɛ iJɔn 1.18

fię, irari khi eri egbo ęę na ulishi Eshineęba itobọ khi o ya na wẹ osoli. Oni oọ na ulishi oą gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhọli inono, itobọ khi lọli o kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ogbọkhoghuo oọ lię, “Mhi nono ingme oyi Eshineęba,” ama o kiele ę biselemhi inyoghuo ọli, oloęgbhuę o khi. Irari khi ogbo ni oą da nono ingme oyi inyoghuo ọli ni oọ mę ęloe, oą dobę ya nono ingme oyi Eshineęba ni oą mę ęloe ghue. ²¹ Omhęşę ni iKirisiti o rọ na awa na: Eni e nono ingme oyi Eshineęba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghuo wẹ.

5

Imuọle ni awa mu agbo o le

¹ Onini o da mie shi o ne khi iJesu o khi oni iKirisiti Omiepfuese, Omi Eshineęba o khi, Onini o da nono ingme oyi Ita ne, o li nono ingme oyi omi ọli. ² Abi awa lię leşę khi awa nono ingme oyi imi Eshineęba khi, ini awa nono ingme oyi Eshineęba, ni awa gbo rọ ri omhęşę oyọli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Eshineęba egbegbo, awa mema ya ri omhęşę oyọli gbe akanya. Ama omhęşę eyọli ęa ya mu unu irogbe-akanya.* ⁴ Itobọ khi ogbokpa ni Eshineęba o bia, lọli o dobę ya mu agbo o le, irudunga oyawa o khi oni imuọle. ⁵ Oghuo o dobę mu agbo oọ le? Şę ni ogbo ni o miesuo khi, iJesu khi Omi Eshineęba.

⁶ Ona khi iJesu iKirisiti ni o bhale, rọte iri-amę-batazi, ali rọte ọlia ikushieķę abi o rọ ghua. Oą khi rọte amę tşę, ama li shi ọlia ni o ku shi eķę abi o rọ ghua. Ayemhę o pfi oşelę shi o, irari khi oni Ayemhę oyi igesikia lo. ⁷ Irari khi oşelę eşę e la o. ⁸ Ayemhę, amę, ali ọlia. Eni oşelę eşę ena unu oghuo ee ngme. ⁹ Oşelę oyi agbo awa mie ę suọ, ama oşelę oyi Eshineęba o toto ne. O she pfi oşelę shi ingme oyi Omi ọli ¹⁰ Irarigho, ogbokpa ni o mie Omi Eshineęba suọ nya, o mhọli oşelę onana shi udu oyọli. Ama oni oą mie Eshineęba suọ, eri o rọli shi ọlo-ęgbhọli, itobọ khi oą mie shi emini Eshineęba o ngme shi ingme oyi Omi ọli. ¹¹ Oni oşelę o khi Eshineęba o she ri agbo na agbo agbo na awa. Oni agbo ona o la obo oyi Omi ọli.† ¹² Irarigho, oni o da kugbe Omi Eshineęba o ne, lọli o mhọli oni agbo oyi Eshineęba ona. Oni oą da kugbe Omi Eshineęba o ne, oą mhọli agbo oyi Eshineęba.

¹³ Mhi she kęķę emhikpa shi elemhi ebe ona ghi ę, ni a mie iJesu Omi Eshineęba suọ, ni a rọ mhọli ọli shi udu khi a mhọli agbo oyi Eshineęba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mhọli ini awa la odalo oyi Eshineęba a sọ iromhi khi, awa leşę khi eghęghę kpa ni awa rọ mhila li emhikhoghuo abi o ghọle ọli shi, eri oọ suọ awa o. ¹⁵ Irarigho, abi awa rọ da leşę khi oọ suọ awa ini awa da mhila emhi ne, awa leşę khi awa she mhọli emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ogbọkhoghuo o mę khi inyoghuo ọli oọ lamhę olamhę ni oą ri eghuli gbe ogbo, o lema na li, khi Eshineęba ya ri agbo nali. Eni olamhę oyęwę e khi olamhę ni ęri ri eghuli gbe ogbo mhia ngme. Olamhę o la o ni o ri eghuli ę gbe ogbo. Oą khi olamhę eghogho mhie a lema shi. ¹⁷ Umha-guęli kpa, olamhę o khi. Ama olamhę o la o ni oą ya ri eghuli gbe ogbo. ¹⁸ Awa leşę khi oni Eshineęba o bia, oą ya lamhę olamhę, irari khi eri Omi Eshineęba o khukhu ọli, ini Okphaghie o khi dobę li ọli onobe. ¹⁹ Awa leşę khi imi Eshineęba awa khi, ali khi Okphaghie o mhęşę ę na egbo nya ni ęa leşę Eshineęba. ²⁰ Awa gbo leşę khi Omi Eshineęba o she bhale elemhi agbo, ali khi o she ri ilęşę ni awa rọ leşę oni egbegbi Eshineęba. Ali khi awa kugbe oni Eshineęba ni o khi igesikia

* 5:3 Li zę iJon 14.15 † 5:11 Li zę iJon 3.36

ḵ, iḵḵḵ awa gbo li kugbe iḵesu iḵirisiti ni ḵ khi Omi ḵli ḵ. Lḵlighuo kpe ḵ khi egbegbi Eshineḵgba, ali oni agbo na agboagbo. ²¹ Eniye eyemḵe, a mu egbe e. A khi mhḵli emini e ku e ali ilitsa gbe.

Ebe onuzi-eva ni IJoni O keke

¹ Mhēmhe ọgbhali na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ mhia keke ebe ona ghi ẹ.

Yeye ọkpotso ni Eshinegba ọ ze ali imi ẹ, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke ọli ghi. Ọa khi mhemheghuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia.

² Eri anye nono ingme oyee, itobo igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Eshinegba Ita ali iJesu iKirisiti Omioli e ri okhale ali ilelemhi ali opfomhe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhe gba abi mhi ro suọ ingme oyi imi ẹ eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshinegba, ni ee ri ele emini ẹ ghole Ita. ⁵ Irarigho, nokpotso, onana ọa khi omhesẹ onogbo ni mhia yele ẹ le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mhie awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omhesẹ oyi Eshinegba gbe akanya. Oni omhesẹ abi ee nya a she li suọ li rote eke vu khi, ee nya a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu egbo ni ẹ di egbo e she lasela shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iJesu iKirisiti ọa li abi ogbo li bhale agbo. Egbo enana nya, egbo elo-egbhue e khi, e gbo khi eni ee kholi Omiepfuese. ⁸ Irarigho, a mu egbe ẹ ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye ẹ khi onini ọa da mu emini iKirisiti ọ sese mhue, ni ọ da ọ, ọa mholi Eshinegba. Ama onini ọ da mu emini iKirisiti ọ sese mhue ne, ọ mholi Eshinegba Ita ali Omioli. ¹⁰ Irarigho, ini ogbokhoghuo ọ bhale debẹ ni ọ ro tsua osese olese ni ọa khi onana bhale, khi ze ọli lo owa oye le, khi ga fe mholi ikpaghiobo shi ọli oni osese. ¹¹ Onini ọ da mholi ikpaghiobo shi oni ogbo oghoghọ osese ne, eri ọ kugbe ọli ọ, ni e ga ri ele oni okhọlo.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mholi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi ẹ, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochoghọ bhale ya bino ẹ, ishegho ni awa me egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oghelẹ oyawa o vo. ¹³ Imi inyoghue ni okpotso ni Eshinegba ọ ze, ee tse.

* 1:5 Li ze ijon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-esẹ ni Ijōni O kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ ni mhi khi ogbhali.*

Mhia kẹkẹ ebe ona ghi ọmọle mhẹ iGayusi ni mhi nono ingme oyọli egbegbo.

² Ọmọle mhẹ, mhi sọ iromhi nẹ, Ẹshinẹgba ọ ka rẹ ze, ali emhikpa e ke je odalo nẹ onete abi ayẹmhẹ oyẹ o liẹ je odalo shi ọ. ³ Egbe ma mu mhẹ gba abi eni anye ga miesuọ eghuo e rọ bhale ya bino anye, ni e rọ guele khi u ma mu igesikia mhuẹ ali khi u kiele ẹ ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ẹa la ọ ni o rẹmhẹ ẹ ghele, abinẹ khi ini mhi suọ khi imi mhẹ e la angeli igesikia.

⁵ Ọmọle mhẹ, u ga ri igesikia riẹle emhi ebubu rọ kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuọ obo, abi e ririẹ khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oyẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la akana. Kpekpe kpaghie wẹ obo ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghọle Ẹshinẹgba. ⁷ Itobo oni Eva ona, e rọ vu oni okiali ona, ni o khia khi ẹa lama mie eni ẹa mie Ẹshinẹgba suọ ikpaghio. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghoghọ obo, ni awa kugbe wẹ ọ gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpe kẹkẹ ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la ẹoli oyẹ, ama iDiotefisi ni ọ kie kpe ligho nono ni loli ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọa lama ri emini mhi gueye ọli gbe akanya. ¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini ọ riẹle le gboo. Abi ọ liẹ gue anye ẹzọ, ni ọ liẹ kiẹnọ egbhọli ma anye. Ogho ọa ga bu ọli, ama ọa gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuọ. Eri ọ ga khu egbo ni ẹ nono ni wẹwẹ e mie wẹ shi owa ya fiẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ.

¹¹ Ọmọle mhẹ khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni ọ da riẹle eminete ne, Omi Ẹshinẹgba ọ khi. Onini ọ da riẹle onobe, ọa leşẹ Ẹshinẹgba.

¹² Ogbokpa ọọ ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyọli o gbo pfi ọtsẹle na li. Anye gbo ri ọtsẹle oyanye ma ọ. A leşẹ khi ọtsẹle oyanye khi igesikia o khi.

Otsẹ ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la ọ ni mhi kha kẹkẹ ghi ẹ, ama mhi aa nono ni mhi kẹkẹ wẹ shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kẹle bhale ya mẹ, ni awa mẹ egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhẹ o ka nu ẹ la. Emọle ẹ ni e la oola, ẹẹ tşẹ ẹ. Kpekpe tşẹ emọle anye nya ni e la oobo, ọtuoghuhuo.

* 1:1 Li zẹ Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni iJudu O keke

¹ Mhēmhē iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoḡhuo iJemhisi mhi keke ebe ona.*

Eni Eshineḡba Ita o ze, ni o nono ingme oyewē, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi keke ọli ghi.

² Iḡlemhi ali opfomhē ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyēē.

Epfua oyi egbo esese egbhōli

³ Emōle mhē ni awa ga a ga Eshineḡba, o mema ḡhōle mhē ni mhi keke ingme imiepfuese ni awa mhōli shi ebe ghi e, ni mhi rō mē khi o mu egbe nē ni mhi ri ebe ya ri udu shi e o, ni a doḡe ḡbelighi shi oni irudunga ni Eshineḡba o rō nga egbo eyōli obō agboagbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ẹa ya na ulishi Eshineḡba e she kuma awa o ni awa aa lēse. Eni e mu iḡlemhi oyi Eshineḡba nyenē, khi eri o ri eḡheḡhe na wē e rō ke li itsēbo. E kie iJesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhūe oyawa. O she tēse ni Ebe-no-pfuase o rō kpē te ekē ngme ọli khi eni e ya pfua ẹlẹ iguēzo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririē kpē kie lēse ena nya, mhi kie ḡbolo e yele e le khi Onomhūe o rue egbo eyōli rōte ekē iḡipiti lasele, ama, ẹlẹlese, o pfuse eni ẹa lama miesuo ni e la wē iteva-a.† ⁶ A sato khi iḡeni ni ẹa mu omhēse ni a rō na wē mhue, ni e lase ashini a rē wē shi-a. Eri o rēwē shi obili, o ri iwēḡhe na agboagbo ḡe wē, o rēwē e khē iguēzo ona ogbele ni o fune ni a la ya pfuse wē a. ⁷ A sato khi igho egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la ẹoli ni e mama wē e li i ngeli, ni e rō ku abo lo itsēbo ali ighue ebe imumu. Eri a na wē osoli na agboagbo, rō rē wē riēle irokhokho, rō tse agua ye egbo kpa.‡

⁸ Igho eni egbo ena, e li la ẹlena ni o rēwē lamhē ri ichimhi mu egbe wē, e ri ukpēloe gbe omhēse oyi Eshineḡba, e tigbe gbo mē iḡeni na idane bie. ⁹ Egbegbi aḡeni ni o fune nya ni a lu iMakiēni oḡa fē ḡbudu ri unḡmemhi imēbie pfueche Oḡphaghie-a, abi e rō khē olimhi oyi iMosisi, ama eri o lēse liē, “Onomhūe o kie e.”§ ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue e manya egbo shi emini ẹa ririē lēse udi ọli. Eri e li abi elamhako ni ẹa ya sa. Angeli obe oyewē o ze ni e rō pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Odē oyi iKeni e rōte, eri itobō ukpaghō ri egbewe ni odē ni oḡa gbe akanya de abi oni iBelamu o riēle. E nga ẹngō, abi iKora o li nga ẹngō, ni o rō li pfua.* ¹² Eḡbo ukhimhi elemhi e khi ini e nu e la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e rō nu e a le eminale. Egbewe tse, e sọ eminale e shi idi. Eri e li abi ụza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi ẹera okase ni ẹa ya mọ idumhi, ni a vu a pfia, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewē o ri egbe a khase abi ofulu okē oniēmhi ni akpekpeli oḡ tsughuse. Eri e li abi ikpētata ni e kele-a, ni Eshineḡba o ri obili ni o limhi shi ekē e khē agboagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enōki o khi ini a rōte Adamu leli ọli, ayemhē o rō ngme ingme angme-shi-ekē oyi egbo ena, ni o la liē, “Ghe khi Onomhūe oḡ bhale, lōli ali iḡeni agbele agbele eni e pfuase eyōli, ¹⁵ ni o rō bhale ya gue ogbōkpa ẹzo, ni

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3 † 1:5 Li ze Okiali 12.51; iNoba 14.29-30 ‡ 1:7 Li ze Igbae 19.1-24

§ 1:9 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iRō 12.7; iḡeḡt 34.6; iZaka 3.2 * 1:11 Li ze Igbae 4.3-8; iNoba 22.1-35; 16.1-35

o ro pfa ezọ mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri ode obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li.” ¹⁶ Egbo awolo ali eni ee me umhagueli oyi ogbo e khi, oghuemhe obe oyi egbewe e deba, e ri unu e nyano ifele shi osomhi ro ti egbewe nga. E ri ikhomhi ako e titi egbo, ini o ba me asha ti we egbe.

Itse-agua ali Ude

¹⁷ Ama emole mhe, a sato emini ighiusomhi na kee eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gueye e khi, “Ogbele ikpukhokho, egbo ni e ri egbo e li egia, ni e ya ke deba oghuemhe ebe eyewe e ya la o.”† ¹⁹ Eni egbo ena ee pfi okemhi shi e iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewe o gueye we, ee deba. E a mholi Ayemhe oyi Eshinēgba.

²⁰ Ama ee emole mhe, a ke sese egbe e ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-nọ-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinēgba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re e bhale agbo na agboagbo.

²² Le elemhi eni e mhue akhokhomhe shi irudunga oyewe. ²³ Tsumhi egbo ni ee nono ni wewe e mie iwali ose e egbholi suo abine khi u wa ti ogbo erali lasela, lelemhi egboese ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe e ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikueghie

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikueghie na Eshinēgba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Loli o dobe ya mu e mholi ini u khi de, ni o re pfuase, re e ghele odalo oyoli ni o mholi ufumhi. Eshinēgba, lolighuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese e na, neni a me igbaekele agbo, ghe memena, ali agboagbo. Atse.

† **1:18** Li ze 2 iPit 3.3 ‡ **1:23** Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. ‘Khi mholi emini u ri itsua ni idiege olamhe e ri ichimhi a mu li.’

Irokhase Ni iJoni o keke

Ikhueghie ungmemhi-a

¹ Ebe ona a keke imekeguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinegba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode o a ke nue, ni o rote obo oyi ageni rokhase iJoni oni oo ga oyoli. ² IJoni o pfi otsele shi emhi nya ni o me ni o khi ungmemhi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeguele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suo we, ali oni o ri emini a keke shi o gbe akanya, irari khi oni eghedgehe ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJoni o ri otsele ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfome o ka khi oyee rote obo oyoli, Oni o khi lolu, ni o kie kpe khi lolu, ni o kie gbo ya bhale. Iyemhe ishilua ni e migha odalo ukpekhomhi oyoli e li e tse e. ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni o khi otsele ona igesikia, oni o te odode mu eghuli o le, ni o mheshe na ighie na agbo, o li ri otsele ghi e.†

Lolu ni o nono ingme oyawa, ni o ri oia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e ke ga Eshinegba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agboagbo ya je agboagbo! Atse.†

⁷ A ghe i, o ya la
elemhi otughunu
ke bhale,
ukpelo e nya e ya me oli,
ghe egbo ni e sono li iwere.
Egbo nya na eke agbo
e ya vie oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse.‡

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinegba Onomhue Nofune nya o ngme ghō, Oni o khi lolu, ni o kie kpe khi lolu, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iJoni ni mhi khi inyoghuo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mhōli obo shi omheshe ali ni awa kuegbe-a regbemie itobo iJesu. Abi mhi ro la eke ni i la iteva oke oniemi ni a lu iPatimosi irari ungmemhi oyi Eshinegba ali otsele oyi iJesu. ¹⁰ Ayemhe o tiemhile shi mhe o ogbele oyi Onomhue, mhi suo uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhe. ¹¹ Oni uruli oo, “Keke emini u me shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua eni e la eoli Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatira ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme. Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O so itsua na dogo ni e ramhi oli imekene awe, ni o ri ugbhohobo igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase peppepe abi otughunu

* **1:4** Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † **1:5** Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ **1:6** Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § **1:7** Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; iTeza 4.17; iZaka 12.10; iJon 19.34,37

* **1:8** Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14 † **1:13** Li ze iDan 7.13

opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi eḷemhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi akhuli ide. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi oko nofuno ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile.†§ ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpetata ishilua mhue, itakobi ozalo eva o rote unu oyoli lasele. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovo o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ro me oli, mhi de yeshi oli awe abi oni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhe egbe, oo mhe, “Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi oni o kpe ukhokho.* ¹⁸ Mhemhe mhi khi khi Oni o la agbo, Mhi kpe ghua, ghe khe khi mhi la agbo agboagbo. Mhi mu okpe eghuli ali ilimhi mhue obo.

¹⁹ “Irarigho, keke emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo deno. ²⁰ Osheli oyi ikpetata ishilua ni u me mhe obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpetata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli Efesoṣi

¹ “Keke enana ghi ageṇi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli Efesoṣi: Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu ikpetata ishilua mhue obita, ni oo kia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. ² Mhi lese onete ni aa rieḷe ali itotobo gbe akanya oyeḷe ali iregbemie oye e. Mhi lese khi aa ya so egbo okholo shi iteva oye e, ali khi a she mu egbo ni e lu egbewe ighiusomhi na keke fe bino, a me khi egholi ee lo. ³ A she mhue iregbemie, a ri ege mie omunu irari eva oymhe, aa ti ege je ukhokho. ⁴ Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eke mhue. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a rieḷe emini a kpe te eke e rieḷe gbo ke rieḷe. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya wolo ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. ⁶ Ama a mhue onete ona ni a rieḷe. Eri angeli eyi egbo iNikolaita e kpashe e, ni o khia khi e lili e kpashe mhe. ⁷ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.* Oni o da mu o le ne, mhi ya lama na li ni o le ukpamhi oora oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSimirina

⁸ “Keke enana ghi ageṇi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni o ghu-a ni o gbo bhale agbo. ⁹ Mhi lese osoli ali umhamo oyeḷe, ama a mholi epfue. Mhi lese ungmehi opfueche ni egbo ni e lu egbewe iju ni ea khi, e ro o pfueche e-a, no khia khi egbo owa ugamhi oyi okphaghe e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni oo bhale na e. A ghe i, okphaghe o ya pfi eghuo lo ogba ighumha ni a mu e fe bino, a ya nase e ogbele igbe. A mu irudunga oyeḷe mhue ramhi eghuli, eghenge agho, mhi ya ri arula oghie agbo na e. ¹¹ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Oni o da mu o le ne, eghuli ni uzeva o ya ramhi oli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iPagamu

¹² “Keke ona ghi ageṇi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iPagamu.

† 1:15 Li ze Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li ze iDan 7.9; 10.6 * 1:17 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

* 2:7 Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † 2:8 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13 ‡ 2:11

Li ze Iro 20.14; 21.8

“Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mhọli itakobi ọzalo-eva ni o lolo ẹ mu. ¹³ Mhi lẹsẹ ashini a la, ikhi ashini ọkphaghie ọ ri ukpẹkhomhi oyọli shi. Ama a kie mu eva oyemhẹ mhue. Aa kie irudunga ni a mhọli na mhẹ. Gbo li shi eghẹghẹ oyi Atipasi, ni ọ khi ọtselẹ oyemhẹ ni ọ migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oyẹ ashini ọkphaghie ọ ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhue ikuku ingme shi ẹ gbe. A mhọli egbo eghuo iteva oyẹ ni e mu osesẹ oyi iBelamu mhue. Lọli ọ sesẹ oghie iBalaki ọ di egbo iZireni lo olamhẹ. Eri ọ gueyẹ wẹ e le eminale ni a rọ luasẹ obo na ikhumhi ali e ke ku itsebọ. ¹⁵ Ighọ a gbo mhue egbo ni e mu osesẹ oyi iNkolaita mhue. ¹⁶ Irarighọ, a mupfi. Ini ọa khi ighọ, mhi ya keje bhale ya ri itakobi ni o la mhẹ unu nu wẹ khọli. ¹⁷ Oni ọ zẹ esọ ọ rọ suọ abi Ayemhẹ ọ gueyẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya. Onini ọ da mu ọ le, mhi ya ri ibuleđi eghuo ni a rọ sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni ọgbo okhoghuo ọa lẹsẹ, sẹ ni ọgbo ni ọ mie oni echedi.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuọ ena ẹoli iTiatura

¹⁸ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na ẹoli iTiatura: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni ọ mhue ikpamhi alo ni ẹ ge abi ẹlemhi erali, ni awẹ eyọli e li abi idẹ. ¹⁹ Mhi lẹsẹ ikanya eyẹ ẹ, abi a li mhọli inono ali irudunga ali abi a li ga egbe ẹ ali iregbemie ni a mhọli. A gbolo ẹ rieje memena doḡe abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi ẹ gbe. A mie ọni ọkpotsọ iJezebẹ ọghọ lama, ọni ọ lu egbọli ọmekẹguele. Rọte osesẹ oyọli ọ te di eni ẹ ga eyemhẹ ya lo itsebọ, ni e gbolo a le eminale ni a rọ luasẹ ikhumhi. ²¹ Mhi she ri eghẹghẹ na li ni ọ rọ mupfi lase itsebọ eyọli le, ama ọa ghọle ọli. ²² A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi ọli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbo ni e nu ọli kia okia lo osoli, sẹ ni e mupfi lase odẹ ọkhọlo oyọli le. ²³ Mhi ya ri eghuli gbe imiọli, eghẹghẹ aghọ eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e ya lẹsẹ khi mhẹmhẹ khi ọni ọọ bino udu ali isamhi eyi ọgbo. Mhi ya fali ẹ ota abi ọgboḡbo ọ li gbe.†

²⁴ “Ama ẹḡ ni e kpọle shi ẹoli iTiatura ni ẹa lama mu osesẹ eyi iJezebẹ mhue, ni aa lama wẹna owẹna eyi ọkphaghie ni ẹḡ lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhesẹ olese nga ẹ ike. ²⁵ A lẹsẹ mu emini a mhọli mhue obo egbegbo ya ramhi ni mhi rọ ya bhale. ²⁶ Oni ọ mu ọ le, ni ọ ri ọghuemhẹ oyemhẹ gbe ya ramhi ukpesẹ, mhi ya ri ishishi nali ke mhẹsẹ shi. ²⁷ ‘Ọ ya ri akhuli mhue obo ke mhẹsẹ na wẹ, ọ ya guoḡho wẹ-a abi a liẹ ma ekhe.’ ²⁸ Ọ ya mhọli afu onabi mhi rọte obo oyi Itamhẹ mie. Mhi gbo ri ukpẹtata anukpesumegie na ẹluzogbe na li.

²⁹ “Oni ọ zẹ esọ, ọ rọ suọ abi Ayemhẹ ọ gueyẹ eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuọ ena ẹoli iSadisi

¹ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na ẹoli iSadisi. “Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mu iyemhẹ ishilua eyi Eshinegba ali ikpẹtata ishilua mhue. Mhi lẹsẹ ikanya eyẹ. A mhọli eva onete abi ezeze khi a la agbo, ama eri a ghua. ² A guale ni a zese emini o kpọ ẹ le-a ni ẹ nono

§ 2:14 Li zẹ iNọba 22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNọba 25.1-3 * 2:17 Li zẹ Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15 † 2:20 Li zẹ 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ 2:23 Li zẹ Iwolo 7.9; ijere 17.10; Iwolo 62.12 § 2:27 Li zẹ Iwolo 2.8-9

ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eyeye khi ea gba pfo odalo oyi Eshinegba oyemhe. ³ A ri itobo igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiato, aa ya lese eghenge ni mhi ro ya bhale na e. ⁴ Abi o kie li ena, a kie mhue egbo eghuo eoli iSadisi ni ea ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya so itsua epfopfo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya so itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo zhi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khashe itamhe ali igeni eyoli. [†] ⁶ Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi oni o pfuase, ni o khi igesikia, ni o mholi okpe oyi iDefidi. Oni o kha khueghie-a, ogbo oa la o ni o dobe ya khukhu, oni o kha khukhu, ogbo oa dobe khueghie-a. [†] ⁸ Mhi lese ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na e, ni ogbo oa dobe ya khukhu. Mhi lese khi ukuku itoto a mholi, abotseku khi igho, a kie ri ungmehi oyemhe e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhe. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la wa ugamhi oyi okphaghi e ni e lu egbewe iJu ni o khia khi egbholi e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufuege ni e lese khi mhi nono ingme oyeye. [§] ¹⁰ Irari khi a ri omhese oyemhe gbe akanya ni o gueye e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni o bhale eke agbo nya. Imufe ni o ya mu egbo na agbo nya fe bino. ¹¹ Mhi ya kele bhale. Mu emini u mholi mhue toto, ini ogbokhoghuo o khi mie e arula oghie oye. ¹² Oni o da mu o le ne, mhi ya roli khi ochie elemhi Owa ugamhi oyi Eshinegba oyemhe. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhe shi oli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eshinegba oyemhe ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhe e tiemhile ali eva onogbo oyemhe. ^{*} ¹³ Oni o ze eso, o suo emini Ayemhe o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iLaodisha

¹⁴ “Keke ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsela oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mhese e na emini Eshinegba o ma nya. [†] ¹⁵ Mhi lese ikanya eye e khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. ¹⁶ Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya roto nu oyemhe to e pfia. ¹⁷ Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa lese khi egbo eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanqa. ¹⁸ Irarigho, mhia ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mholi itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. ¹⁹ Egbo ni mhi nono ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhue omuegbe ni a mu nyene. [‡] ²⁰ A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli obo o, ini ogbokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. ²¹ Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezeze

* **3:3** Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; iRo 16.15 † **3:5** Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; iRo 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ **3:7** Li ze Aza 22.22; iJobu 12.14 § **3:9** Li ze Aza 49.23; 60.14; 43.4 * **3:12** Li ze iRo 21.2; Aza 62.2; 65.15 † **3:14** Li ze Ekpi 8.22 ‡ **3:19** Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6

abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli.
 22 Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie
 iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

1 Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode
 o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi
 akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasa emini a ya me ini ena
 e dose se.” 2 Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi
 ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbo o shito nga o. 3 Oni o shito o, o li abi
 eche ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi eche ughegbe ni a
 lu emeradi o vi gasa oni ukpekhomhi.* 4 Ikpekhomhi uye ali ene elese e la gasa
 oni ukpekhomhi. Egbhali uye ogbo ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua
 epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. 5 Rote oni ukpekhomhi oghie,
 inyamhisalo ame ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi
 oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† 6 Ali khi oni
 ukpekhomhi khi emini o li abi oko ighegbe oniemi o la odalo oli ni o pfuase
 ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhue ayemhe ni e ze alo gasa egbe odalo ali ukhokho,
 e la gasa oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. 7 Emini o mhue ayemhe onodode
 o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzasa o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi
 akpa odegbe ni oo fiala.‡ 8 Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa,
 e mholi ikpamhi alo gasa idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe. Ele oguota ali ele
 iyose ea tigbe e yemhe-a, eri e lese lie,

“Ipfuase, ipfuase, ipfuase
 khi Eshinegba Onomhue
 Nofune nya,

Oni o khi loli,
 ni o kie kpe khi loli,
 ali ni o ya bhale.”§

9 Ini eni elamhako aane egbo e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o
 shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o laa a le ele na agboagbo, 10 eni egbhali uye
 ogbo ali aane egbo, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi
 na oni laa a le ele na agboagbo. E gueghie irula egchie eyewe shi eke odalo
 oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

11 “U teo Onomhue ali
 Eshinegba oyanye,

Ni o mie ufumhi
 ali ekpe ali ekpabo,
 Irari khi yeye u ma emhikpa.
 Oghuemhe oye u ro ma we,
 loli e gbo ro laa abi a li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

* 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka
 4.2 ‡ 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14 § 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3

1 Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhu e obita. A ri erueli rote asha ishilia to oli ma.* 2 Mhi me agheni ni o fune ni o tsesengme leghe oo lie, "Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?" 3 Ama ogbokhoghuo oa la iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. 4 Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. 5 Otuoghuo eni egbhali egbo oo mhe, "Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi ijuda, Omiami iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilia eyoli."†

6 Igho mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egbo, ali eni egbhali e gase. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilia ali ikpamhi alo ishilia ni e khi Ayemhe ishilia eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.‡ 7 Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. 8 Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egbo ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu era ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.§ 9 E to uwolo onogbo, e lie,

"U te oni o rue oni ebe,
u gbo te oni o ya maghie
erueli ni a ro ma o-a,
Irari khi a gbe-a,
U ri o lia eye de egbo
na Eshinegba,
egbo ni e rote agbo nya bhale
rote unuekpe nya ali
emue ododa ali egbo ododa nya.*

10 U rewe mele ighie
ali ekpodalo-ugamhi ni e ga
Eshinegba oyawa-a.

E ya la agbo ke mheshe."†

11 Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gase oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egbo ali eni egbhali.‡ 12 E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

"Oni o teo Omi osumha
ni a gbe-a o khi,
ni o mie ekpabo ali epfue
ali ileasingme ali itoto,
ali ekpe ali ufumhi
ali ikueghie!"

13 Mhi tigbe suo khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke na agbo ali ena oke oniemhi ali emini e lao elemhi oli nya khi e to uwolo, ee lie, "Oni o shito oni ukpekhomhi ali Omi osumha, Ikuoghie ali ekpe ali ufumhi ali ekpabo, e khi eye e, rote

* 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6;

Iro 1.6 † 5:11 Li ze iDan 7.10

agboagbo ya je agboagbo!”

¹⁴Eni elamhako aane egbo e li, “Atse,” eni egbhali egbo, e de yeshi, e ga li.

6

Eni erueli

¹Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onodode elemhi eni erueli ishilua-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egbo o ngme abi uruli akphala, o o li, “Bhale!” ²Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

³Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, o o li, “Bhale!” ⁴Mhi me khi achi olese ni o o yile nyogho o fie lasese. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbo ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoron oniemhi na li.†

⁵Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, o o li, “Bhale!” Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhese ukhomhi oyi emhi.‡ ⁶Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabo oyi eni elamhako aane egbo ngme, o o lie, “Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado e de, idiakpala ese oyi oakpa, o li migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyol!”

⁷Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane o o li, “Bhale!” ⁸Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoron ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbo iku akemhishi asha ene egbo na eke agbo-a.§

⁹Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbo na gbolo-a irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsele ni e mu mhue ufui oni atete. ¹⁰Ee vie leghe, e lie, “Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesikia, egheghe onoghuo u ro ya gue egbo na agbo ezon, ni u ro ya ye okhue oia eyi anye obo oyewe na anye?” ¹¹Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi weye etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo weye-a.

¹²Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kule. Ovoo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi oia.*

¹³Ikpeta na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpeli ni o ze o jighise we. ¹⁴Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighel eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.††

¹⁵Egheghe agho, ighie na eke agbo ali ekhemue ali idenom okholi ali eni e mholi epfue ali eni e mholi ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite.§ ¹⁶Ee vie lu ite ali eche oniemhi, e lie we, “A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!” ¹⁷Irari khi ogbele ofu

* **6:2** Li ze iZaka 1.8; 6.3.6 † **6:4** Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ **6:5** Li ze iZaka 6.2,6 § **6:8** Li ze Ezik 14.21 * **6:12** Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; ijoe 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † **6:14** Li ze Iro 16.20 ‡ **6:14** Li ze Aza 34.4 § **6:15** Li ze Aza 2.19,21 * **6:16** Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30

oniemhi oyi Eshinẹgba o she ramhi ni o rọ ya tiemhile shi wẹ ọ, ọghuo ọ doḅẹ ya migha?"†

7

Egbo agbeḷẹ egbhuẹshilua ali ene (144,000) ni a shi ọḷẹḷẹ

¹ Ona o doṣẹ sẹ, mhi ke gbo mẹ khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpekpeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpekpeli o khi ke li eke agbo, wẹ ukhomhi oke oniemhi wẹ ẹra.* ² Igho mhi kẹ mẹ ageni ọḷese khi ọ rọte obini ovo o te ẹ ngale lasela, ọ tsua akhuli ni a rọ ọ shi emhi ọḷẹḷẹ oyi Eshinẹgba ni ọ la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e rọ yese eke ali oke oniemhi-a. ³ Oọ wẹ, "A khi yese eke-a wẹ oke oniemhi wẹ ẹra, sẹ khi awa shi ọḷẹḷẹ shi eni ẹ ga eyi Eshinẹgba alukpo se."† ⁴ Igho mhi suọ khi eni a rọte elemhi edeli eyi iZireni nya shi ọḷẹḷẹ, e ya khi egbo agbeḷẹ egbhuẹshilua ali ene (144,000).

⁵ A rọte unuẹkpe oyi iJuda,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iRubeni,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iGadi,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).

⁶ A rọte unuẹkpe oyi Asha,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iNafutali,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iManase,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).

⁷ A rọte unuẹkpe oyi iSamọ,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iLiva,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iSaka,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).

⁸ A rọte unuẹkpe oyi iZebulo,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iJosefu,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo
agbeḷẹ igbeva egbe (12,000).
A rọte unuẹkpe oyi iBejami,
shi ọḷẹḷẹ shi egbo

† 6:17 Li zẹ iJoẹ 2.11; iMala 3.2 * 7:1 Li zẹ ijere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li zẹ Ezik 9.4,6

agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000.)

⁹ Ona o doṣe se, mhi bino, ghe ebubu egbo ni ogbokhoghuo oḡa doḡe ya leli khe! Ishishi khi ishishi ali unuekpe nya ali egbo ali emue ododa e te bhale. Igho e migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie, e migha odalo oyi oni Omi Osumha, e soro itsua epfopfo, e muno eyamhi mholi abo. ¹⁰ E tsesẹ leghe, e lie.

“Eshinegba oni o shito

oni ukpekhomhi oghie,

O mholi ekpabo

ni o ro mie egbo eyoli pfuese,

igho li khi oni Omi Osumha.”

¹¹ Igeni nya e migha gasẹ oni ukpekhomhi oghie, ali eni egbhali ali elamhako aane e de ta alo mu ekẹ odalo oni ukpekhomhi oghie e ga Eshinegba. ¹² E lie, “Atse!

Ikuẹghie ali ufumhi,

ali egbhe ali

ikpẹmhi ali ekpe,

ali ekpabo ali itoto,

e khi eyi Eshinegba oyawa,

ele na agboagbo.

Atse!”

¹³ Igho ogbhali oghuo elemhi we o nu mhe ngme o mhe, “Eghuo egho e khi ni e soro itsua epfopfo? U lese obini e te bhale?”

¹⁴ Mhie oli, “Oga, yeye u ya lese.”†

Oo mhe, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi ajilimhe, e she pfue itsua eyewe-a, e ri oia eyi oni Omi Osumha rewe pfuase. ¹⁵ Irarigho, “E ro migha odalo ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba.

Ni e la

elemhi Owa oyi Eshinegba oyoli

ke ga li ele oguota ali eliyose.

Oni o shito oni

ukpekhomhi oghie oyoli,

o ya ri okhola oyoli

khukhu we.

¹⁶ Okiamhi oḡa ke

gbo ya gbe we ghue,

wexhi okiamẹ o ke ya gbe we ghue.

A ya khukhu we ovo erere,

oḡa ke tose we ghue. §

¹⁷ Irari khi oni Omi Osumha

ni o migha odalo oni

ukpekhomhi oghie,

o ya ri eloe ke khu we.

O rewe je okẹ amẹ

ni o ri agbo a na ogbo.

Eshinegba o ya shishi we amevie alo-a.”*

† 7:14 Li ze iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19

§ 7:16 Li ze Aza 49.10

* 7:17 Li ze Iwolo 23.1;

Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8

8

Erueli onuzi-ishilua

¹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eruē onuzi-ishilua-a, iloghie o kekeke elemhi iminiti uye ali igbe.

² Igho mhi me igeni oshilua ni ee migha odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na we.

³ Ageni olese o bhale ya migha atete. O tsua ilolo oyi elomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni o ya tose, gbo li shi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so. O la oni atete elomho ni o la oni eghiele tose we.* ⁴ Ewoli eyi oni ituale afu eera ni aa tose ali iromhi eyi eni Eshinegba o she pfa na, e rote obo oyi oni ageni nga idane deba Eshinegba. ⁵ Igho oni ageni o rue oni ilolo, o we erali ni e la ukhomhi oni atete vo o. O pfi oli tiemhi eke agbo, igho ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo amē, ali eke ikuluē.†

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mholi ikala ishilua e mu egbe ni e ro pfi we.

⁷ Ageni onodode o pfi akala oyoli, eche amē ali erali e kuma oia wushe kugbe, e de ku shi ekekhe. Ukiekie opfoghuo akemhishi ese oyi eke agbo, o to-a. Asheghuo akhemhi shi ese oyi eera nya e toa, ebuli nya e toa.‡

⁸ Ageni onuzi ava o pfi akala oyoli, emini o li abi ute o lala, a pfi oli lo oke oniemhi. Ukiekie oghuo ini a kemhi oni oke oniemhi shi asha ese o mele oia-a

⁹ asheghuo akemhi shi ese elamhako ni e la o ghuloo, asheghuo akemhishi ese oko-oke oniemhi ni e la oni oke e tseke-a.

¹⁰ Ageni onuzase o pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oke nya shi asha-ese ali inu we ni oke e te e chochō. § ¹¹ Eva oyi oni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi ese amē eyi oke nya ni o de pfilo egho e yala, ebubu egbo e ghuloo irari khi eni amē oke e yala.*

¹² Ageni onuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovo-a shi asha ese, ali akhi uki-a shi asha ese, ali akhi ikpetata-a shi asha ese. Eni asha esesese ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha ese, o bi obili-a, igho a li li khi eliyose-a shi asha ese, akpa o a ge.†

¹³ Abi mhi li bino egho, mhi suo khi akpa odegbe ni o la irarogbe fiala, o vie, o lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbo itobo ikala ni igeni aase enekpole e ya pfi.”

9

¹ Ageni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi me ukpetata ni o rote idane de tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi o ro khuoghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rote o lasele abi ewoli ni e rote avuerē lasele. Ovo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rote oni ilimhi na ningolo lasele.* ³ Initso e rote eni ewoli ve e kule eke agbo, a ri afu na we ni e ro mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghuo wekhi oora na eke agbo, ama e ke nase egbo ni ea

* **8:3** Li ze Emō 9.1; Okiali 30.1,3 † **8:5** Li ze iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18

‡ **8:7** Li ze Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § **8:10** Li ze Aza 14.12 * **8:11** Li ze ijere 9.15 † **8:12** Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; ijōe 2.10,31; 3.15 * **9:2** Li ze Igbae 19.28 † **9:3** Li ze Okiali 10.12-15

mhọli ọlẹlẹ oyi Ẹshinẹgba shi alukpo oyẹwẹ.† 5 Aa liẹ wẹ e gbolo eni ẹgbọ ena-a, ama ni e rọ nasẹ wẹ iki ishe. Utomhi ni e to wẹ, eri e li abi utomhi oyi okpi ini ọ ta ọgbọ. 6 Ẹghẹghẹ ni a ngme ena, ẹgbọ e ya ke nono eghuli ama ẹa ya mẹ, o ya ghọle wẹ ni e ghu-a ama eghuli o ya mẹ wẹ na. §

7 Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okhọli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyẹwẹ e li abi alo ẹgbọ.* 8 Itsu eyẹwẹ e li abi itsu eyi ikpotso, akọ eyẹwẹ e li abi akọ idumhi.† 9 E zẹ ipfiapfia shi egbe abi awulu akhuli ni ọkhọli-okhuẹ ọ rọ a mu aye. Okeke ni ipfua eyẹwẹ e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na lẹ okhuẹ.† 10 E zẹ ighia ali ẹka, ee ta abi ikpi, e mhọli ekpabọ shi eni ighia ni e rọ na ẹgbọ osoli iki ishe. 11 E mhọli oghie oyẹwẹ ni ọ khi ageni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyọli o khi Abadọni a lu ọli ẹlẹmhi Iburu. Ama Apoliọni a lu ọli ẹlẹmhi iGiriki. (Ọni ọ Yese-a a ri ona ngme.)

12 Epfua onododẹ ó she dọsẹ, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

13 Ageni ọnuzi-osasa ọ pfi akala oyọli, mhi suọ khi uruli o rọte igo ene oyi atẹtẹ igolu ni o kpọ ekẹ le ni o la odalo oyi Ẹshinẹgba ngme lasẹle. § 14 Ọ gueyẹ ọni ageni ọnuzi-osasa ọghọ ọọ li, “Taghiẹ igeni aane ni a gẹ shi epfẹ okẹ oniẹmhi na lu iYufiretisi-a.” 15 Ighọ a li rue eni igeni aane ẹghọ obo-a, ni a she gẹ shi aghọ, rọ khẹ oni ẹghẹghẹ ona, ali ogbẹlẹ ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo ẹgbọ ẹgbekhi esẹ na ekẹ agbọ ona-a. 16 Ekhọli-okhuẹ etuangmẹ ni a rọ shi ekẹ ẹ khẹ okhọli e bu ramhi udududu asha egbhuẹgbe, 200,000,000. Mhi suọ etuangmẹ ni a lu wẹ.

17 Abi eni ichi ali eni e nga wẹ e li na, abi mhi mẹ wẹ elemhi imẹalo oyemhẹ. Iwulu ikhuli ni ekhọli-okhuẹ e rọ ọ mu aye eyẹwẹ, ee yilẹ nyoghọ abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mhọli oyilẹ abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewọli ali ofulu e rọte wẹ unu lasẹle. 18 Igbekhi asha esẹ ẹgbọ nya, eni erali ali ewọli ali ofulu ni e rọte wẹ unu lasẹle e gbolo-a. 19 Ekpabọ eyi eni ichi e la wẹ unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyẹwẹ e li abi enyẹ, e zẹ ikhomhi ni e rọ kuale ẹgbọ utse.

20 Ẹgbọ ni e kpọle shi agbọ ni oni opfuse ọa gbolo-a, ẹa kie mu pfi lasẹ ikanya abo eyẹwẹ le. Ẹa lasẹ ekphaghie igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali ẹlomho ali idẹ ali ẹra khali. Ikhumhi ni ẹa ya mẹ ekẹ wẹkhi eri ẹ ẹ suọ esọ, wẹkhi eri e dobẹ ẹ kia.* 21 Wẹkhi eri e lama mu pfi lasẹ ugbeli le, ali imhẹsẹ imumu ali itşẹbọ ilili ali ighiatọ idodo.

10

Ọni ageni ali ebe nikeke

1 Ighọ mhi mẹ ageni nofunẹ ọlẹsẹ, khi ọ rọte idane e tiemhile, ọ ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gasẹ ọli ukhomhi, alo eyọli e li abi ovọ, awẹ eyọli e li abi ọchẹ erali. 2 Ọ mhọli ukuku ebe mhọli obo ni o khueghie-a shi ekẹ. Ọ gbọsẹ owẹ obita oyọli shi elemhi okẹ oniẹmhi, ọ ri owẹ ọgobọ nga ekẹ. 3 Ọ ri ukpokpomhi uruli pfiẹ lasẹle leghe abi ọdumhi ọọ khoshe. Abi ọ rọ pfiẹ, uruli ikphala ishilua e ngme. 4 Abi eni ikphala ishilua e rọ ngme se, mhi nono ni

† 9:4 Li zẹ Ezik 9.4 § 9:6 Li zẹ iJobu 3.21; ijere 8.3 * 9:7 Li zẹ iJoẹ 2.4 † 9:8 Li zẹ iJoẹ 1.6
 † 9:9 Li zẹ iJoẹ 2.5 § 9:13 Li zẹ Okiali 30.1-3 * 9:20 Li zẹ Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23

mhi kẹkẹ shi ebe, ama mhi suọ khi uruli o rọte idane liẹ, “Ri emini eni ikphala ishilua egho e ngme sheli, khi kẹkẹ wẹ shi eke.”

⁵ Igho oni ageni ni mhi me ni o migha okẹ oniemi ali ekẹkẹ egho, o yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ O ri eva oyi Eshinegba ni o lao le ele na agboagbo romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa ni e lao, ali eke ali emhikpa ni e la o ali okẹ oniemi ali emhikpa ni e lao. Oo, “Emhi enana ẹa ke ya tẹse ni e ro bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni onuzi-oshilua o da ya pfi akala oyoli, Eshinegba o ya khueghie osheli oyoli-a ni o gba abi o li gue oli ye eni ẹ ga ni e khi emekẹguele eyoli.”*

⁸ Igho uruli ni mhi rọte iloghie suọ egho o gbo nu mhe ngme, oo mhe, “Le ya mie ageni ni o migha okẹ oniemi ali ekẹkẹ ighele ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo.”

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi o ri oni ebe nikeke ogho na mhe. Oo mhe, “Mo oli le. O ya yese e elemhi-a, ama o ya violo e unu abi iwọ.” ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O violo mhe unu abi iwọ, ama abi mhi ro roli le se, oo yala mhe elemhi. † ¹¹ Igho a gueye mhe, “U mema ya mekẹguele shi ebubu unuekpe, ali ẹgbọ ali emue ododa ali ighie egbe.”

11

Eni otsẹle aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mhesẹ emhi na mhe, a gueye mhe, “Le ya mhesẹ Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mhesẹ atukpapfe oniemi oyoli, khi mhesẹ oli irari khi a she roli na ifeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42).† ³ Mhi ya ri afu na otsẹle aava eyemhe. E ya mekẹ guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma.” ⁴ Otsẹle aava ena e khi ẹra olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.† ⁵ Ini ogbokhoghuo oo dua ni loli kwale wẹ utse, erali e rọte wẹ unu fiẹ ya tose eni ebe wẹ-a. Ina ebe wẹ ni e nono ni e kwale wẹ utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini amẹ o khi ruẹ eghẹghẹ ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu amẹ okẹ mele oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole wẹ shi.§

⁷ Ini e da pfi o otsẹle se ne, inyagbemhi ni o ya rọte ilimhi na ningolo lasele o ya tsua mu wẹ, o mu wẹ le, o gbolo wẹ-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho iSodomu ali ijipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, ẹgbọ na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ẹa lama rewe to. ¹⁰ Ẹgbọ na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ẹe bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekẹguele aava egho, e she nase ẹgbọ ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukhui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo wẹ egbe, e vule migha. Ulishi oniemi o lo ẹgbọ ni e me wẹ egbe.† ¹² Igho e suọ uruli na leghe o rọte idane ngme. Oo wẹ, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe wẹ e lese fe kpee.§

* **10:7** Li zẹ Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Emo 3.7 † **10:10** Li zẹ Ezik 2.8–3.3 * **11:1** Li zẹ Ezik 40.3; iZaka 2.1–2 † **11:2** Li zẹ iLuk 21.24 † **11:4** Li zẹ iZaka 4.3,11–14 § **11:6** Li zẹ 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17–19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li zẹ iDan 7.7,21; Iro 13.5–7; 17.8 † **11:8** Li zẹ Aza 1.9–10 † **11:11** Li zẹ Ezik 37.10 § **11:12** Li zẹ 2 Ighie 2.11

13 Oni ẹghẹghẹ a mẹ ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni ẹoli luẹ. Ẹgbọ agbẹlẹ oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu ẹgbọ ni e kpọle, e kuẹghie Ẹshinẹgba ni o la iloghie.

14 Opfuse onuzi-eva o she dọsẹ, opfuse onuzi-esẹ o keleş ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

15 Ighọ agẹni ọnuzi-oshilua o pfi akala oyọli, ighọ ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee liẹ,

“Eghiele agbọ o she mele
eghiele oyi Ọnọmhuẹ ọyawa-a,
ali onayi iKirisiti oyọli-a.

Ọ ya mhẹsẹ ke le agbọagbọ.”*

16 Egbhali uye ali aane ni e shitọ ukpẹkhomhi oyẹwẹ odalo Ẹshinẹgba, e de ya ta alo mu eke ga Ẹshinẹgba. 17 Ee liẹ,

“Anye ri ikphẹmhi nẹ,
Ẹshinẹgba Ọnọmhuẹ Nofunẹ nya,
Oni ọ khi lọli, ọni ọ kpẹ khi lọli,
irari khi u she rue
ekpabọ eniẹmhi eye,
u she ẹ mhẹsẹ.

18 Abi elemhi e rọ bi ishishi,

yẹyẹ u li mhọli ofu.†
Eghẹghẹ o she ramhi
ni u rọ ya guẹ eni eghua ẹzọ,
ni u rọ ya ri eleli na eni ẹẹ ga eye
ni e khi emekeguele,
ali eni Ẹshinẹgba ọ she pfa na
ni e ri ekpẹ na eva oyẹ,
ghe ẹgbọ ni ẹa mu ẹloe
ali ekhẹmhuẹ,

abi u li pfuse eni e pfuse eke agbọ-a.”

19 Ighọ a li khueghie Owa ugamhi oyi Ẹshinẹgba na iloghie-a, a mẹ Akpati Ishobọ aghọ. Ighọ inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kulẹ, echẹ rọte idane deno kule.‡

12

Oni Ọkpotoso ali Oligio ọniẹmhi

1 Ukpokpomhi irokhasẹ onyaloa o feli shi idane: Ọkpotoso ọ ya laọ ni itsua ni ọ sọ e khi ovo, uki o kpọkẹ awẹ eyọli, arula oghie oyi ikpẹtata igbẹva o rughu ọli ukhomhi. 2 Ọọ mẹ. Ọ tşesẹ leghe elemhi ọtomhẹ abi ọ rọ ya bia. 3 Ighọ emhi olesẹ o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio ọniẹmhi oyilẹ ni ọ zẹ ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali ọ rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* 4 Ọ ri ughia oyọli fuomhi asheghuo akemhishi esẹ ikpẹtata ni e la ukhuli pfinu kule eke agbọ. Ọni Oligio ọniẹmhi ọ migha ọni ọkpotoso ni oku ọ to eghọ odalo, ni o ba mẹ asha gbe ọli ọni ọmọ oghọ le, ini a lẹsẹ bia li lasele.† 5 Ọni ọkpotoso ọ bia ọmọsẹ ni ọ ya ri ọtsuọdu akhuli mhẹsẹ na ẹgbọ ni e la eke agbọ nya. Ama a ba ọni ọmọ eke rue ya nga idane ghi Ẹshinẹgba ali ukpẹkhomhi eghiele oyọli.‡

* 11:15 Li zẹ Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † 11:18 Li zẹ Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ 11:19 Li zẹ Iro 8.5; 16.18,21 * 12:3 Li zẹ iDan 7.7 † 12:4 Li zẹ iDan 8.10 ‡ 12:5 Li zẹ Aza 66.7; Iwolo 2.9

⁶ Oni ɔkpotoso, ɔ na je ɔdagbe ifufu asha ni Eshinegba o riɛɛ shi eke khe ɔli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.)

⁷ Igho okhɔli o lasele shi obini iloghie, iMakiɛni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i khɔli. Oni Oligio oniɛmhi ali igeni eyoli e mie we abo oni okhɔli. †

⁸ Ama ɔa mhue ekpabo te iMakiɛni ali igeni eyoli oni okhɔli. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we obo-a. ⁹ A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniɛmhi ogho tiemhile eke agbo, oni enye onede ogho ni a lu Etse ali Okphaghie, oni o di agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyoli li tiemhile. *

¹⁰ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli obini iloghie khi ɔo li,

“Mena, imiepfuese

ali ekpabo ali

Eghiele oyi Eshinegba oyawa

e she bhale!

IKirisiti oyoli ni o ze

o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghie,

ni o gue ezɔ o shi

inyoghuo awa egbe,

odalo oyi Eshinegba

ghe ele oquota ghe ele-iyose,

a she pfi ɔli tiemhile. †

¹¹ E gbe ɔli mu ɔli le,

itobo ɔlia eyi oni Omi Osumha

ali ingmemhi otsela oyewe.

Ea ligho nono ingme agbo oyewe,

ni o rewe ya ke

ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,

ee iloghie ali egbo

ni e la elemhi ɔli.

Ama epfua o khi na

e eke ali oke oniɛmhi,

irari khi Okphaghie

o she ri ofu tiemhie deba e!

Ofu o she vo li elemhi,

irari khi o lese khi

ukuku eghenge o ke mhɔli.”

¹³ Abi oni Oligio oniɛmhi o ro me khi a she pfi lue tiemhile eke, o khu oni

ɔkpotoso ni o bia oni omɔ omose. ¹⁴ Ama a ri ipfua eva eyi akpa odegbe oniɛmhi

na li, ni o ro fiala je ɔdagbe ifufu. Ikhi obini a riɛɛ shi eke khe ɔli ni a la ya

ri eloe khu ɔli, eghenge ali igheghe ali ukhukhui eghenge ni o khi ikpe ese ali

ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi ri emhi li o. † ¹⁵ Oni Oligio oniɛmhi o rote

unu ku amɛ lasele abi oke ni oo tu, ro khu oni ɔkpotoso ni o ba ri ochikpo

fuomhi ɔli ya gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghie oni ɔkpotoso obo irari khi eke o nya

unu-a ri oni oke da ni oni Oligio oniɛmhi o rote unu kpa ku le. ¹⁷ Igho oni

inyagbemhi o pfaa deba oni ɔkpotoso, o ya mu okhɔli vule shi imi ɔli enekpole

o, ikhi eni e ri Omhese eyi Eshinegba gbe akanya, ni e ri igesikia mu otsela oyi

ijesu. ¹⁸ Igho oni Oligio oniɛmhi o migha egele oke oniɛmhi.

‡ 12:7 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iJu 9 * 12:9 Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li ze iJobu

1.9-11; iZaka 3.1 † 12:14 Li ze iDan 7.25; 12.7

13

Oni Inyagbemhi ni o rote oke oniemi lasele

1 Mhi me inyagbemhi khi o rote elemhi oke oniemi ngale. O ze ekphe igbe ali ikhomhi ishilia, o rughu irula oghie igbe shi eni ekphali. Ukhomhi ogbogbo a keke eva ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi.* 2 Oni inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na oni inyagbemhi ni o ro mholi ekpabo ro ke mheshe abi oghie.† 3 A kuale oni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha agbo nya, e ve deba li. 4 Egbō ee ga oni Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie, “Oghuo o li abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o dobe ya nu oni inyagbemhi kholi?”

5 A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-a. A ri egheghe na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. 6 O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pueche eva oyi Eshinegba ali ashini oo la ali egbo ni e nu oli la iloghie-a.‡ 7 A ri afu na li ni o nu eni Eshinegba o she pfa na kholi, ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni o mheshe shi edeli nya, egbo ali emue ododa ali ishishi.§ 8 Egbō ni e la eke agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi. Eni ea ga oni inyagbemhi ona, e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi, neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi Osumha ni a ro luase obo.*

9 Oni o mholi eso, o ro suo!

10 Eni okholi o ya mu,
o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi
ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesikia ke khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

11 Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o rote eke e lasele. O ze ekphali eva abi omi osumha, oo ngme abi oligio oniemi. 12 O ri afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. 13 O ri ele irokhase onyaloa enefune, o ga ri erali rote idane e tiemhile, ni egbo ee me. 14 Itobo irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a ri ele, o di egbo ni e la eke agbo. O gueye we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kuali utse, ni o kie la agbo. 15 A ri afu na li ni o ri ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni inyagbemhi onodode, ni o dobe ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. 16 O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olele shi obita okekhi alukpo, ghe egbo oniemi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni ea mholi, ghe eni ea khi ighumha ali eni e khi ighumha. 17 Ogbokhoghuo o dobe ke e de emhikhoghuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olele ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

* 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12 † 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze ijere 15.2; 43.11

18 Eri onana gueye awa, awa mhōli ilēsingme. Ōni ō lolo leṣe ingme ō sa abi a ri oni inōba ona ngme. Oni inōba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhueṣe ikpamhi esesa. Inōba ni o migha shi ogbō na.

14

Ōni Omi Osumha ali eni egbō agbeḷe egbhueṣhilua ali ene (144,000)

1 Ighō mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi ō migha Ute iZayo. Egbō 144,000 (agbeḷe egbhueṣhilua ali ene) ni a keke eva oyōli ali eva oyi itali shi we alukpo e nu ōli migha.* 2 Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshe oyi utumhi oyi oke nofunē ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni e kpheli efa, e e kpheli efa. 3 E to uwolo onogbō odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeḷoe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba ō ma ali ukpeḷoe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo ōa doḷe wena oni uwolo ogho, se ni egbō agbeḷe egbhueṣhilua ali ene egbō (144,000), ni a she rote eke agbō pfasheke. 4 Enana e khi egbō ni e ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuase. E deba ōni Omi Osumha a je obiobini ō je kpa. Eni a rote ifuabo egbō pfasheke e khi ni a rote odode rō na Eshinegba ali ōni Omi Osumha pfo. 5 Ogbō ōa me egbhōli okhoghuo unu oyewe, irari khi e mhōli umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

6 Ighō mhi me ageṇi oḷese khi ō la iteva irarogbe e fiala, ō mhue usomhi onete na agbōagbō ni ō rō ya tsabō gueye egbō na agbō, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbō kpa. 7 Ō ri ukpokpomhi uruli lie, “Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi eghēghe iguezo oyōli o she ramhi, a ke ga ōni ō ma idane ali eke ni ō ma oke oniemi ali ashini amē o te e chocho.”

8 Ageṇi oḷese onuzava ō deba li, o, “IBabilo okekhui o de, ōni ō ri onyo ni ōa pfuase oyōli ona okia na ishishi nya da.”‡

9 Ageṇi onuzi-aase ō deba we, ō ri ukpokpomhi uruli lie, “Ini ogbokhoghuo ō ga ōni inyagbemhi ali ikhumhi oyōli, ni ō rō mie oḷele oyōli shi alukpo, okekhi obo, 10 ōni ogbō ogho, ō ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfoṣe-a ni a she ku vō uko elemhi ibibi oyōli. A ya ri ofulu ni oḷo lala biobiobio tose ōli-a ukpeḷoe oyi igeni eni e pfuase ali ukpeḷoe oyi ōni Omi Osumha.§ 11 Ewōli oyi anasemhe eyewe ee nga idane agbōagbō. Eni e ga ōni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali ōnini ō da mie oḷele oyi eva eyōli ne, e mhue iyemhe shi eleḷguota, shi eliyose.”* 12 Eri onana o gueye eni Eshinegba ō pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omheṣe eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba iJesu.

13 Ighō mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhue rote memena vu.”

“Ikhivose o khi na we egbēgbo!” “Igho Ayemhe ō ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbō-a, irari khi eminete ni e rieḷe, e ya deba we!”

Ikhiese oyi eke agbō

14 Ighō mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Ōni ō shito ō, “Ō li abi Omi Ogbō.” Ō rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni oḷo

* 14:1 Li ze Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; iJere 51.8; Iro 18.2

§ 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li ze Aza 34.10

mu mhōli obo.† 15 Aḡeni ọlese ọ rọte Owa oyi Eshineḡba lasele ri ukpokpomhi uruli lu ọni ọ shitọ nga ukhomhi otughunu eghọ leghe, ọọ li, “Rue agaga oye ni u ke khiḡe, irari khi eḡheḡhe ikhiḡe ọ she ramhi, irari khi agbo ọ she bie ni a khiḡe.”‡ 16 Ighọ ọni ọ shitọ otughunu eghọ, ọ ri agaga oyọli khiḡe agbo.

17 Aḡeni ọlese ọ rọte Owa oyi Eshineḡba na iloghie fiḡ lasele, lọli ọ li mhōli agaga ni ọọ mu. 18 Ighọ aḡeni ọlese ọ rọte atetẹ fiḡ lasele, ikhi aḡeni ni ọ mhōli omhese shi erali. Ọ ri uruli oniḡmi lu ọni ọ mhōli agaga ni ọọ mu eghọ leghe, ọọ li, “Rue agaga oni ọọ mu oye, ni u rọ khiḡe ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!” 19 Ighọ ọni aḡeni ọ pfi agaga oyọli gaḡe eke agbo, ọ khiḡe ipfonu nya, ọ ku we lo ashini a te ẹ mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshineḡba ọ migha shi. 20 Ighọ a la ashini a la amino onyo ni ọ la olase oni ẹoli ri awe gue we. Ọlia e rọte oni amino onyo tu lasele. Utumhi oyi oni ọlia ọ ga nuata ramhi imali eḡbhuḡbe, e limhi abi ete-awe ishe.§

15

Iḡeni oshilua ni e tsua anasemḡe ishilua

1 Ighọ, mhi me irokhase oniḡmi ni ọ mu ẹloe ọlese ukhomhi idane, ikhi iḡeni oshilua ni e mhōli anasemḡe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshineḡba ọ rọ ya gbe ofu oyọli ukhomhi. 2 Mhi me emini ọ li abi oke igheḡbe oniḡmi ni erali e sọlo shi, ọ migha epfe oke oniḡmi. Egbọ ni e mu ọni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyọli ali inọba oyi eva oyọli ọ le, e mu ẹfa ni Eshineḡba ọ rọ na we mhue abo. 3 E to uwolo oyi iMosisi ọni ọọ ga oyi Eshineḡba ali uwolo oyi ọni Omi Osumha, e liḡ,

“Ufumhi ali ọshabo
e khi ikanya eye,
Eshineḡba Ọnọmhue Nofunḡ nya.

Ipfuase ali iḡesikia
ode eye e khi,
oghie ni ọ mhōli ishishi nya!*

4 Ọghuo ọa ya na
ulishi oye Ọnọmhue,

ni ọa ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeyḡghuo kpele
u khi ọni ọ pfuase.
Ishishi nya e ya bhale
ya kuḡhie ẹ, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri eḡbe khase.”†

5 Onana ọ doḡe se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshineḡba na iloghie, ni ọ khi Igholo oyi ọtsele khi ọ khueghie-a.‡ 6 Rọte oni owa ugamhi, eni iḡeni oshilua ni e mhōli anasemḡe ishilua e te lasele. E sọno itsua ni e pfuase ni ẹḡ ge nyanyanya, e ri oḡbene igolu mu aye. 7 Ighọ ọtuḡghuo eni elamhako aane ni e mhōli ayemḡe eghọ, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshineḡba e la, na eni iḡeni oshilua. Ikhi Eshineḡba, ni ọ laḡ le agboagbo. 8 Oni owa ugamhi ọ vọ ewoli

† 14:14 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:15 Li ze iJọe 3.13 § 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15

* 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze iJere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali 38.21

oyi ufumhi ali ekpabọ oyi Eshinegba. Ogbọ ọkhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo. §

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

¹ Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, “A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo.” ² Ageni onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egbo ni e mhọli ojele oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

³ Ageni onuzava o ya ku atalabi oyoli lo oke oniemi, oni oke oniemi o mele ọlia eyi egbo ni e ghua-a. Emhikpa ni e mhọli ayemhe ni e la elemhi oni oke oniemi e ghuloo.

⁴ Ageni onuzi-aase, o ku atalabi oyoli lo oke ali ichochọ ame, e mele ọlia-a. †

⁵ Mhi suo khi ageni ni a ri ame nga obọ khi ọọ li,

“Oguęo-ęzọ ni o pfuase

u khi, irari khi

u guę sọ ingme ena,

Ye ye u khi Eshinegba Nọ pfuase,

Ye ye u la o memena,

ni u kpe la o, ni u gbo ya la o,

itobọ khi igesikia u ro o sọ ęzọ eye.

⁶ Irari khi egbo e she gbolo

eni a pfa na-a

ali emekeguele,

u she ri ọlia na we da,

abi o ti shi!”

⁷ Mhi suo khi atete o tse se, ọọ,

“Guegue, e,

Eshinegba Onomhue Nofunę nya,

iguęzọ eye, eyi igesikia

ali eni e te ode e khi!”

⁸ Ageni onuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovo, a ri ekpabọ na ovo o ri erali ke to se egbo-a. ⁹ Egbọ e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mhọli ekpabọ ro mhese na anasemhe enana, ama ęa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

¹⁰ Ageni onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbọ e ngomhi elemhi unu, shi oya. † ¹¹ E ku itse na Eshinegba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewe, ama ęa lama mupfi lase ode okholo oyewe le.

¹² Ageni onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo oke iyufiretisi ni o fu, o khakha ame-a ni ighie na obini ovo o te e ngale e me asha rote dose. § ¹³ Igho mhi me khi ikhiakhiamhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi omekeguele oyi egbholi, lasele. ¹⁴ Wewe e khi iyemhe okphaghie ni ęe gbe ikanya oshabo, ni e fie deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e ya ti we gbili shi okholi ogbele oyi Eshinegba Nọ funę nya.

§ 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2 Li ze Okiali 9.10 † 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44 † 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15

15 “A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatō! Ikhivōṣe o khi na oḡbō ni o ya guale, ni o ya ri ɛloe khu ide eyōli ini o khi banō-a ni a mē ɔli irumheba!”*

16 Ighō eni iyemhē ɔkphaghie e ti wē gbili ashini a ri ɛlemhi Iburu ɛ lui Amagēdō.†

17 Aḡeni ɔnuzi-oshilua o ku atalabi oyōli nga idane, ighō uruli na leghe o rōte Owa ugamhi oyi Eshineḡba rōte ukpēkhomhi eghiele ngme lasese, ɔo li, “A she riɛɛ ɔli!” 18 Ighō, inyamhisalo amē, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise ekē ee bhale. Inighise nabi oḡbō-a kpē mē ghue abi a te ma oḡbō shi ekē agbō. Oni inighise o ga khi oniēmhi!‡ 19 Oni ɛoli oniēmhi o kemhi asha ese, ɛoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eshineḡba o sato ɛoli iBabilō no fu egbe. O mhēṣe uko ni onyō ofu oyōli o vō nali. § 20 Ekē ni e la iteva elemhi okē nya e kelea, aa ke mē ite ekhōghuo.* 21 Echē amē na idane eniēmhi e rōte idane de mu ɛḡbō. Ee ngmanō ku Eshineḡba irari eni opfuse oyi eni echē amē, irari khi oni opfuse o khōḡ gba.†

17

Adegbe nofunē

1 Ighō aḡeni oḡhuo ni o mhōli italabi ishilua o bhale, ɔo mhē, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nasē ɔni adegbe ɔnofunē khasē, ikhi ɛoli oniēmhi ni o la epfē okē ni e bu.* 2 Lōli ighie na ekē agbō e nu kia okia, onyō okia eyōli e gbe ɛḡbō ni e la ekē agbō.”†

3 Ighō ɔni aḡeni o rue mhē je ɔdagbe ifufu elemhi Ayemhē. Ighō mhi mē ɔkpotso ni o shitō nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡ 4 Oni ɔkpotso o sōḡo itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefē ali ema rō khuṣe ɔli-a. O mu uko igolu mhōli obō ni o vō emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itṣēbō eyōli. § 5 Emhi osheli na kēkē shi ɔli alukpo khi.

Osheli.
iBabilō Oniēmhi.
Inyō idegbe nya.

Ali inyō itṣēbō nya. 6 Mhi mē khi ɔni ɔkpotso, o da ɔlia eyi ɛḡbō ni a pfa na, ɔlia eyi eni a gbe-a irari khi e mie iJesu suō.

Abi mhi rō mē ɔli, mhi yila.

7 Ighō ɔni aḡeni ɔo mhē, “Elo o zē ni u rō yila? Mhi ya gueyē osheli oyi ɔni ɔkpotso ali oyi ɔni inyagbemhi ni ɔo nga, ni o zē ikhomhi ishilua ali ekphali igbe. 8 ɔni inyagbemhi ni u mē ni o kpē khi, mena ni ɔa ke khi lōli, o ya rōte ilimhi na ninglō ngale ya je epfua oyōli. Abō e ya sha ɛḡbō ni e la agbō ni aa kēkē eva oyewē shi ebe ni a kēkē eva oyi eni e ya mhōli agbō na agbōagbō shi, rōte igbaekēle agbō, ini e mē ɔni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena ɔa ke khi, ni ɔa ya bhale.*

9 “Onana o khi emini oḡbō te ɛ sa usamhi ilēsingme. Eni ikhomhi ishilua eghō, e khi ikhomhi ite ishilua ni ɔni ɔkpotso ɔo shitō. 10 Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oḡhuo ɔo kiele ɛ mhēṣe, ɔni o kpōle ɔa bhale ne. Ini

* **16:15** Li zē iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † **16:16** Li zē 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11 ‡ **16:18** Li zē Iro 8.5; 11.13,19 § **16:19** Li zē Aza 51.17 * **16:20** Li zē Iro 6.14 † **16:21** Li zē Okiali 9.23; Iro 11.19 * **17:1** Li zē iJere 51.13 † **17:2** Li zē Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ **17:3** Li zē Iro 13.1 § **17:4** Li zē iJere 51.7 * **17:8** Li zē iDan 7.7; Iro 11.7; iIwolo 69.28

ọ da bhale, ọ mema ya laọ ukuku eghẹghẹ. ¹¹ Oni inyagbemhi ni ọ kpẹ laọ ni ọa ke laọ eghọ, ọ khi oghie ọnuzi-olale, abeghuo lọli ali oshilua enekpọle e li, ọ ya li je epfua oyọli.

¹² “Eni ekphali igbe ni u mẹ eghọ, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na wẹ elemhi iwakati oghuo tşẹ ni e rọ mhẹşẹ abi ighie, li shi ọni inyagbemhi.† ¹³ Enana emhi oghuo ẹ khi, e ya ri ekpabọ ali afu oyewẹ na ọni inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu ọni Omi Osumha kholi. Oni Omi Osumha ọ ya gbe wẹ ọni okholi, irari khi Ọnọmhuẹ oyi enemhuẹ ọ khi, ali Oghie ni o mholi ighie ọ khi. Irari khi e nu ọli la, wẹwẹ ọ lu ni ọ zẹ, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵ Ighọ ọni aḡeni ọọ mhẹ, “Eni okẹ eniemhi ni u mẹ, ni ọni adegbe ọ shito, eḡbọ ali ebubu eḡbọ ali ishishi ali emuẹ ọdoda e la aghọ. ¹⁶ Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u mẹ eghọ e ya biselemhi ọni adegbe. E pfuse ọli-a, e banọ ọli-a, e nyanọ li elamhi egbe rọ le, e ri erali toşẹ ọli-a. ¹⁷ Irari khi Eşhineḡba ọ rọli shi wẹ udu e riẹle emini ọ gba, lọli e rọ lama kugbe ri ekpabọ eyewẹ na ọni inyagbemhi ni ọ mhẹşẹ, ya ramhi ni ungemhi oyi Eşhineḡba o rọ bhale ya tşẹ. ¹⁸ Oni ọkpotoso ni u mẹ lọli ọ khi oni ẹoli oniemhi ni ọọ mhẹşẹ na ighie na agbọ.”

18

Udemhi oyi iBabilọ

¹ Onana ọ doşẹ se, mhi mẹ aḡeni olese khi ọ rọte iloghie ẹ tiemhile. Ọ mholi afu nofunẹ, ugemhi oyọli o ri ekẹ agbọ ọ ḡe nyanyanya. ² Ọ ri uruli oniemhi tşẹş legbe, ọ li.

“Eoli iBabilọ Oniemhi,
o she de.

O she mele ugbebo
oyi iyemhẹ eyi
okphaghie-a,

ali ashini iyemhẹ
okphaghie e la lese,

ashini ipfeli ali elamhako
ni aa pfuase ni aa ghue,
ẹ ẹ la.*

³ Irari khi ishishi nya,
e she kpokpo onyo,

ni o ri ujili ẹ kpha,
ikhi onyo okia oyọli.

Ighie na ekẹ agbọ
e she kia okia deba li.

Eduoki na ekẹ agbọ,
e she rọte
iliagbọ-tsuakua oyọli
mhuẹ epfue.”†

⁴ Ighọ mhi suọ uruli olese ni o rọte idane liẹ,

“Eḡbọ eyemhẹ, a na li egbe kua,
ini a khi mhuẹ okemhi

shi olamhẹ eyọli,
ini a khi mhuẹ okemhi

† 17:12 Li zẹ iDan 7.24 * 18:2 Li zẹ Aza 13.21; 21.9; Ijere 50.39; 51.8; Irọ 14.8
23.17; ijere 51.7

† 18:3 Li zẹ Aza

shi osoli anasemhe oyoli.†

5 Irari khi olamhe eyoli
e she tighili yagha ramhi idane,
Eshinegba o she sato
umha-guei eyoli. §

6 A li oli, abi o li e,
a fali oli ota asha eva
shi ikanya ni o gbe.
Onyo ni o toto ni o ro na e da,
a so oghogho nali da asha eva.*

7 A ri osoli ali oyala nali
ni o gue to ufumhi ali epfue
ni o rona egboli.
Irari khi eri Oni Okpotso
o la ekeleghi tonon obo udu lie,
'Mhemhe mhi khi oni olele!
Mhi aa tigbe ya khi
osamhi-olimhi,
mhi aa tigbe ya
me oya egbe ghue.'

8 Irarigho, ogbeleghuo
anasemhe oyoli
o ro ya sha rughu oli,
shi eghuli ali evie
ali okiamhi.

A ya ri erali tose oli-a.
Irari khi Eshinegba Onomhue
ni o ya gue oli ezọ,
onofuneh nya o khi."†

9 "Ini ighie na agbo ni e kia okia deba li, ni e nu oli li agbo tsua kua, e ya vie,
e vie evie oya na li, ini e me ewoli erali ni ee tose oli-a. 10 E ya tapfia migha ke
vie irari ulishi osoli ni a na li, ee lie,

" 'Eekhue o Eekhue o
yeye eoli nofuneh,
iBabilo eoli no mhue ekpabo!
Elemhi iwakati oghuo tse
epfua oye o she bhale!'†

11 "Eduoki na agbo e ya vie oli e vie oya irari khi oghokhoghuo o a ke nu we ya
deh itsua. § 12 Itsua igolu ali elomho, imieche ni e somhotse ni e ghale, ifefe ali
ema, ide epfopo na kpishi, ali eni e yile, ghe ena wono, ali ilolo eni eyile ali
itsua ododa ni a ri orona ni e pfie khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali eni khali,
ali era ni e ghale, ide ali ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho na lu ikinamoni
ali oshamhi ali ituale afu era ali ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni
o o pfie ni o ghale ali onyo ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena
ali isumha ali ichi ali amoku ni ichi ee tsua, li shi egbo ni e khi ighumha.*

14 "Eni eduoki e ya lie oli, 'Imomhi ni u ri ukpeloe shi eke e khe, o she me
na. Epfue ali osuemhe eyeh nya e she kele-a, ni a ke dobe gbolo me ya mie.'

† 18:4 Li ze Aza 48.20; ijere 50.8; 51.6,45 § 18:5 Li ze Igbae 18.20-21; ijere 51.9 * 18:6 Li ze
Iwolo 137.8; ijere 50.29 † 18:8 Li ze Aza 47.7-9 † 18:10 Li ze Ezik 26.16-17 § 18:11 Li ze Ezik
27.31,36 * 18:13 Li ze Ezik 27.12,13,22

15 Eduoki ni e ri emhi enana de ni e me elele epfue rōte obō oyi oni okpotso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o me o o mu we. E ya vie e vie oya,† 16 e vie nyogho, ee lie,

“Eekhue-o! Eekhue-o,
 eoli Onofune,
 ni a ri iwulu ichē eneyile,
 ni a ri igolu ali eche
 ni e ghalē ali ifefe
 khue akhue!

17 Aboriekhi igho,
 elemhi iwakati oghuo tse,
 eni epfue eniemhi egbo
 e li opfu-a.†

“Eni e khi ega oko-okē oniemhi nya ali eni e lo oko-okē oniemhi ya asha ali eni e gua li ali eni e rōte okē oniemhi e mie ifata, e ya tapfia migha. 18 Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lie, ‘Eoli okhoghuo o la o ni o li abi oni eoli oniemhi?’ § 19 E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri evie ali oya vie leghe, ee lie,*

“Eekhue-o! Eekhue-o,
 yeye eoli oniemhi,
 ni eni e mhōli
 oko-okē oniemhi nya,
 e te mhōli epfue eyewe
 rōte osuemhe oyi oni eoli!
 Elemhi iwakati oghuo tse

a rō pfuse oli-a.†
 20 A ri itobō li
 ke ghele, iloghie,
 A ke ghele,
 ee eni a pfa na
 ali ighiusomhi na kee ali emekeguele!

Irari khi Eshinegba
 o she gue oli ezō
 shi abi o li nase e.’ †

21 Igho ageni nofunē o rue udumhi eche ni o li abi eche iko pfilo oni okē oniemhi, o o li,

“Ekpabō na guo
 a rō ya guoghō
 eoli iBabilō oniemhi-a,
 aa ke gbo ya
 me e eloe ghue. §

22 Ogbō o a ke gbo ya suō
 uruli efa
 wekhi oyi emini áá kpheli
 wekhi oyi ofele,
 wekhi oyi akala
 elemhi yeye oni eoli ona ghue.

Ogbō o a ke ya me
 ogbakanya okhoghuo

† 18:15 Li ze Ezik 27.31-36 † 18:17 Li ze Aza 23.14; Ezik 27.26-30 § 18:18 Li ze Ezik 27.32

* 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 † 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 † 18:20 Li ze iDeut 32.43; iJere 51.48

§ 18:21 Li ze iJere 51.63-64; Ezik 26.21

elemhi ẹ ghue.
 Ogbọ ọa ke ya suọ
 okeke emini a mhẹli iko,
 elemhi ẹ ghue.*
 23 Erali ákpá ọa ke gbo ya gẹ
 elemhi ẹ ghue,
 wẹkhi eri a ya gbo suọ
 uruli eni ẹ zu ode
 elemhi ẹ ghue.
 Eduoki eyẹ e khi
 ẹgbọ eni e funẹ na eke agbọ,
 u ri ogbhọ oye
 di ishishi nya wase-a.†
 24 Elemhi oni ẹoli a mẹ
 ọlia eyi emekeguele
 ali eyi eni a pfa na,
 ali eni a gboloa shi eke agbọ nya.”‡

19

Okuekhoogo!

1 Onana o dọse se, mhi suọ uruli ni o li abi okeke oniẹmhi oyi ebubu ẹgbọ
 obini iloghie khi oo tseṣe, oo liẹ,
 “Okuekhoogo,
 Imiepfuese ali ufumhi
 ali ekpabọ khi
 eyi Ẹshinẹgba ọyawa.
 2 Irari khi iguezọ oyọli
 eyi igesikia ali
 eni e sheshe e khi.
 O she pfa ezọ mu
 adegbe onofunẹ,
 oni o she ri okia eyọli
 yese eke agbọ-a.
 Ẹshinẹgba o she ye okhọli
 to ọlia eyi eni ẹẹ ga eyọli.”*
 3 Ighọ e gbo tseṣe, e liẹ,
 “Okuekhoogo!
 Ewọli eyọli e she ẹ nga
 idane agbọagbọ.”†
 4 Ighọ egbhali uye ali aane ali elamhako aane, e de yeshi, e ga Ẹshinẹgba ni
 o shito oni ukpekhomhi oghie, e liẹ,
 “Atse! Okuekhoogo!”
 5 Uruli o roṣe oni ukpekhomhi oghie ngme ọọ liẹ,
 “A kuẹghie
 Ẹshinẹgba ọyawa,
 ẹẹ ni ẹẹ ga eyọli nya,
 ẹẹ ni a na ulishi oyọli,
 ghe ẹgbọ ni e fu

* 18:22 Li zẹ Ezik 26.13; Aza 24.8 † 18:23 Li zẹ ijere 7.34; 25.10 ‡ 18:24 Li zẹ ijere 51.49

* 19:2 Li zẹ iDeut 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li zẹ Aza 34.10

ali eni e she!”†

6 Igho mhi suo uruli ni o li abi uruli oniemi oyi ebubu egbo ni o li abi ingmolo oyi oke ni o o tu, ni o gbo li abi ingmolo oyi akphala. Ee lie, “Okuekhoogo!

Irari khi Eshinegba
Onomhue oyawa Nofune nya,

loli o le oghie!§

7 Awa ke ghele,
egbe ke mu awa,
awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
oni Omi Osumha
o she ramhi,

omueshi o she mu egbe shi eke.

8 Ode opfopfo
ni o dala ni o pfause,
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a pfa na o migha shi.)

9 Oni ageni o o mhe, “Keke khi. ‘Ikhivose o khi na egbo ni a lu shi oni ukue aruele oyi izu-ode oyi oni Omi Osumha.’ ” O gbolo e mhe, “Ingmemhi enana, egeghi ingmemhi eyi Eshinegba e khi.”*

10 Igho mhi de ya wugha li awe ni mhi ga li. Ama o o mhe, “Khi li gho! Oni o o ga nabi yeye ali onabi inyoghuo e enekpole mhi khi ni e mu otsese oyi ijesu mhu. Ga Eshinegba! Irari khi otsese oyi ijesu o khi ayemhe imekeguele.”

Oni o nga achi opfopfo

11 Igho mhi me khi iloghie o khueghie-a mhi me achi opfopfo. Oni o nga li a lu oze-regbenga ali oni o khi igesikia. Ode ni o a mhu azeba o te e so sezo, ni o te e kholi.† 12 Ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi ere. O rughu irula oghie ni e bu. O mholi eva ni a keke shi oli egbe ni ogbo olese o a lese, se ni loli ghuo kpele.‡ 13 O so awulu ni a so oia. Eva ni a lu oli khi, “Ungmemhi oyi Eshinegba.” 14 Ekholi-okhue ni e la iloghie e deba li kia, e sono itsua epfopfo ni e dala ni e pfause, e nga ichi epfopfo. 15 Itakobi ni o o mu o rote unu oyoli lasele, ni o ro ya kholi eni ishishi. Otsuodo akhuli o ro ya ke mhesa na eni ishishi. O ya rote ashini a te e mino-onyo mino onyo lasele, Ikhi onyo no khi ofu oniemi oyi Eshinegba Nofune nya.§ 16 A keke eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali Onomhue Ni o Mholi Ekhemhue,” shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowe oyoli. 17 Igho mhi me ageni khi o migha ovo, ni o vie lasele leghe lui ipfeli ni e la irarogbe e fiala, “A bhale a ka legba shi aruele ogbomhi oniemi oyi Eshinegba. 18 Eghenge agho ni a le elamhi idiegbe oyi ighe ali ega ekholi-okhue ni e ri ekholi-okhue e ye okhue, ali elamhi idiegbe eyi egbo nefune, shi elamhi ichi ali eni e nga we, ali elamhi idiegbe egbo nya, shi ighumha ali eni e a khi ighumha ghe egbo enikeke ali egbo oniemi.”*

19 Igho mhi me oni inyagbemhi ali ighe na eke agbo ali ekholi-okhue eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni o nga oni achi ali ekholi-okhue eyoli kholi.

20 Ama a mu oni inyagbemhi ma omekeguele oyi egholi oyoli, oni o ri eva oyoli

† 19:5 Li ze Iwolo 115.13 § 19:6 Li ze Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * 19:9 Li ze iMat 22.2-3

† 19:11 Li ze Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6 § 19:15 Li ze Iwolo 2.9;

Aza 63.3; ijoe 3.13; Iro 14.20 * 19:18 Li ze Ezik 39.17-20

gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di egbo ni e mie eni ojele eyi oni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irokhokho oyoli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi egbholi, a mu we pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala. †
 21 Eni e kpole, a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegebe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

1 Igho mhi me khi ageni o rote idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uwege. 2 O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enye onede ogbo ni o khi etse ali Okphaghiye, o ge oli ikpe agbele oghuo. * 3 O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi egbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku egegehe.

4 Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezọ. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otsel ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ea ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho oyoli, wekhi eri e mie ojele oyoli shi atete ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhese ikpe agbele. †

5 Egbo ni e kpole ni e ghuloo ea ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egbo e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. 6 Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva o mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhese ikpe agbele.

7 Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghiye Okphaghiye owa ighumha oyoli-a. 8 O ya fie lasese ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemhi. † 9 Igho e to ogbho ya gbe eke agbo khia, e pfi gashe apfe eyi egbo eyi Eshinegba, eoli ni o nono egbegbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya tose we-a. 10 Oni etse ni o di we, a mu oli pfilo erali ilimhi irierie ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omekeguele oyi egbholi lo. A ya la agho na we osoli agboagbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghu-a gue ezọ

11 Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egbo, eke ali ukhui e kele-a, ea ke me ashikhoghuo la. 12 Igho mhi me egbo ni e ghuloo, ghe oniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi. A gue eni e ghu-a ezọ abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keke we shi eni ebe. § 13 Oke o kpa egbo ni e ghuloo shi o ku lasese. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi we ku lasese. A gue ogbogbo nya ezọ abi o li gbe. 14 Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi irierie onana o khi eghuli onuzi-eva. 15 Onini eva oyoli o da la oni ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi ne, eri a ya pfi oli pfilo oni erali ilimhi irierie.

† 19:20 Li ze Iro 13.1-18 * 20:2 Li ze Igbae 3.1 † 20:4 Li ze iDan 7.9,22 † 20:8 Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15 § 20:12 Li ze iDan 7.9-10

21

Ijerusalemu Onogbo

¹ Igho mhi li me iloghie onogbo ali eke agbo onogbo. Iloghie onodode ali eke agbo onodode e she kala-a, igho li khi oke oniemi.* ² Mhi me oni eoli ni o pfuase ikhi oni ijerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obo oyi Eshinegba, abi omueshi ni a khuese somhotse e ghi odo li.† ³ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lie, "A ghe khe! Eshinegba o ri apfe oyoli tiemhile deba egbo, eri o ke ya nu egbo ngeli kugbe, eni egbo e ya khi egbo eyoli, Eshinegba o ya nu we la kugbe.‡ ⁴ O ya shishi we amevie alo-a, eghuli o ke ya laq, wekhi eri a ke ke vie wekhi asha o ke ya ke to ogbo, irari khi emini edio e she dose."§

⁵ Oni o shito oni ukpekhomhi oghie odo li, "Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!" Igho odo, "Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe e da ni e khi igesikia e khi."

⁶ Oo mhe, "A she li oli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiam e odo gbe, mhi ya rote oke ni odo choch o ame, ni o ri agbo a na ogbo na li da afue.* ⁷ Oni o da mu o le ne, o ya mholi ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyoli, lolli o khi omimhe.† ⁸ Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ea ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhese ogbo ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbholi nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriere ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva."

⁹ Ageni oghuo eni oshilua ni o mholi italabi ishilua ni e vo anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, "Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khas e, ni o khi ughue oni Omi Osumha." ¹⁰ Elemhi oni ayemhe, oni ageni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemi ni o yagha, o remhe khas e oni Eoli-Nopfuase ikhi ijerusalemu, khi o rote idane te obo oyi Eshinegba a tiemhile.‡ ¹¹ O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi echeli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. ¹² O mholi ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mholi ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a keke eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. ¹³ Ode inuekpe esese e la obo-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te e ngale oyoli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e li la ukiekie obini ovo o te e lo eko.§ ¹⁴ Oni ugbe ni o gase oni eoli o mholi ech e irogbek e igbeva. Eni ech e irogbek e ena, a keke eva eyi ighiusomhi na kee ogbava eyi oni Omi Osumha shi o.

¹⁵ Oni o nu mhe e ngme, o mholi ukpokpo ni a rodo mhes e emhi ni o khi igolu ni o ro ya mhes e oni eoli ali eni ode inuekpe ali igbe eyoli.* ¹⁶ Oni eoli o ze abo igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. O mhes e oni eoli, o ya khi ikuku emhi ea la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemhi ali uemhi eyi eni abo igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. ¹⁷ Oni ageni o li mhes e ugbe oyoli, e ya khi ete-awe egbhueshe. Abi awa lie mhes e eke. ¹⁸ Ugbe oyoli, ech e ijasipa a ro ma li, oni eoli o khi eggbeghi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. ¹⁹ Irogbek e oyi igbe ni a ma gase oni eoli e ya khi ech e ni e

* 21:1 Li ze Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li ze Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 ‡ 21:3 Li ze Ezik 37.27; iLev 26.11,12 § 21:4 Li ze Aza 25.8; 35.10; 65.19 * 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35 * 21:15 Li ze Ezik 40.3

ghale ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-ese o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi,²⁰ onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itali o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti.²¹ Eni ode inuekpe igbeva e ya khi ifefe. Ode unuekpe ogbogbo a ri ufefe oyoli riele oli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a ro ku oli.[†]

²² Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho.²³ Oni eoli o ke mholi emini o ri ugemhi oyi ovog wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba loli o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha o khi akpa ni o la agho.[‡] ²⁴ Egb o na agbo nya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho.[§] ²⁵ Ogb o ya tigbe khukhu ode inuekpe ni e lo oni eoli le ghue, itob o khi ogbo o ya me eliyose agho.²⁶ A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni eoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi e mu o ya ya tigbe lo agho le, wekhi ogbo ni o gbe ikanya omama ali ni o riele emhi egbhue, se khi egbo ni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi oyi oni Omi Osumha.[†]

22

Oke Ame Agbo

¹ Igho o ri oke ame ni o ri agbo o na ogbo khashe mhe, oke ni o pfause abi ughegbe, ni o rote ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni oke o rote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni eoli. Ukiekie eve-eva oyi oni oke, oora ni o ri agbo o na ogbo e migha, ni o mo idumhi igbeva ododa, ni o mo idumhi uki kpa. Ebe oyi oni oora a ro ri ishishi ee ze.[†] ³ Emhikhoghue ni Eshinegba o pfi unu na o ke ya la agho. Ama ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha oyoli e ya la agho, eni ee ga eyoli e ya ke ga.[‡] ⁴ E ya me alo eyoli, ali eva oyoli o la we alukpo. ⁵ Eliyose o ke ya la o. Ea mholi emini e ri ugemhi oyi akpa ali ugemhi oyi ovog ya li, irari khi Eshinegba Onomhue lolighuo o ya khi akpa oyewe, e ya ke mheshe abi ighie agboagbo.[§] ⁶ Oni ageni oo mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe e da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinegba Onomhue ni o ri ayemhe oyoli na emekeguele, loli o ghie ageni oyoli o ka rokhashe eni ee ga eyoli, emini a ya me ni o ke ya tesh.”

Ijesu o ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose o khi na ogbo ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

⁸ Mhemhe ijoni mhi suo, ni mhi gbo me emhi enana. Abi mhi ro suo, ni mhi ro gbo me na, mhi de ya wugha oni ageni ni o ri eni emhi enana khashe mhe awe ni mhi ga li. ⁹ Ama o gueye mhe, “Khi li igho, oni oo ga nabi yeye ali onabi inyoghue e emekeguele, ali eni e ri ingme ni a keke shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinegba!”

¹⁰ Oo mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni egheghe o she ti ramhi. ¹¹ Oni oo riele onobe, o ke riele tsee, oni oo gbe ikanya

[†] 21:21 Li ze Aza 54.11-12 [‡] 21:23 Li ze Aza 60.19-20 [§] 21:24 Li ze Aza 60.3 * 21:26 Li ze Aza 60.11 [†] 21:27 Li ze Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 [†] 22:2 Li ze Igbae 2.9; Ezik 47.12 [‡] 22:3 Li ze iZaka 14.11 [§] 22:5 Li ze Aza 60.19; iDan 7.18

ichimhi, o ke gbe tsee, oni o guẹ a ngeli, o guẹ ke ngeli tsee, oni o pfuase, o pfuase ke le tsee.”* ¹² “A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbogbo ota abi o li gbe.”† ¹³ Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi oni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpese.‡

¹⁴ “Ikhivose o khi na egbo ni e pfue iwulu eyewe-a pfuase, ni e mhuẹ obo shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ini e ba me asha rote ode unuekpe ni o lo oni eoli, le lole. § ¹⁵ Ewa e la oolase oni eoli, ali eni e mu imhesẹ ogbhọ ali eni e li itsebo ali egbo ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbhọli, ni e di egbo.

¹⁶ “Mhemhe iJesu mhi she ghie ageni oyemhe o ri otselẹ ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpeta ni o ge eluzogbe.”*

¹⁷ Oni Ayemhe ali omueshi onogbo oo li, “Bhale!” Oni o suọ ona o li lie, “Bhale!” Oni okiamẹ oo gbe o bhale, ali onini o ghole o bhale ka da amẹ ni o ri agbo a na ogbo, afue afue.†

¹⁸ Mhi tse agua ye ogbo ni o suọ imeguele ni e la ebe ona. Ini ogbokhoghuo o khi ma o, Eshinẹgba o ya khi anasemhe ni a keke shi ebe ona ma li agbo. ¹⁹ Ini ogbokhoghuo o rote ingmemhi imeguele ni a keke shi ebe onana rue pfi-a, Eshinẹgba o ya mie oli okemhi ni o mhọli shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ashini a khi na li shi eoli ni o pfuase, ni a ngme ingme oyoli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni o pfi otselẹ shi ebe onana, oo, “Igesikia lo, mhi kele ya bhale.”

Atse. IJesu Onomhuẹ bhale.

²¹ Okhale oyi iJesu Onomhuẹ o ka nu eni miesuọ nya la, Atse.

* **22:11** Li ze iDan 12.10 † **22:12** Li ze Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; ijere 17.10 ‡ **22:13** Li ze Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § **22:14** Li ze Igbae 2.9; 3.22 * **22:16** Li ze Aza 11.1,10 † **22:17** Li ze Aza 55.1 ‡ **22:19** Li ze iDeut 4.2; 12.32